Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

INCUNABULI
M
7
26
Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Summule Joan-
nis de Monte
super Petrũ
hispanum.

149

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

I i c 4

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

¶ Artium et sacre Theologie doctoris Parisiensis excellentissimi Magistri Joannis de Monte: summularum parisiensium secundum viam doctoris subtilis Magistri Johannis Scoti: Petri hyspani logice expositio vna cum textu eiusdem incipit.

Cognitionem rerum aut occultarum: aut admirabilium ad bene beateque viuendum necessariam duximus. Cicero de offi. li. j. c. iij. Si itaque bene beateque viuere voluerimus iuxta predicti auctoris sententiam philosophia tota magnopere expetenda est et collenda, que omnium rerum cognitionem comprehendit: Omnium enim artium que ad rectam viuendi viam pertinet ratio et disciplina studio sapientie que philosophia est continet: et idem. Cicero prologo primi libri tusculanarum questionum. Sed profecto illud sapientie et philosophie studium sine logica et dialectica vanum est et ridiculosum: imo sine logica que est potentissima artium nulla prorsus philosophia perfecte acquiri pot: ipsa enim dialetica vt vult Aristotiles. j. topicorum valet ad secundam philosophiam disciplinas. Quam potentes dubitare ad vtraque facile in singulis speculabimur verum et falsum. ipsa enim cum sit inquisitiua veri ad omnium metodorum principia viam habet. Dixit etiam philosophus secundo methaphisice. In acquisitione veritatis que quodammodo difficilis est opus primo homines erudiri in scientia qua scimus quomodo sunt singula reperienda cuiusmodi est logica. Sed quia iuuenum animi tantum gramaticalia fundamenta degustati logice Aristotilis traditionem haud facile accipere possent existimauit venerandus doctor Petrus hyspanus eorum imbecillitati fore succurrendum: quamobrem istam breuem tractatum quem summularum nominant iuuenibus legendum edidit in logicam Aristotilis introductorium. Istum igitur tractatum ad faciliorem iuuenum informationem et ingenij exercitationem dei omnipotentis auxilio: pro viribus exponemus: premittendo tamen quedam coia que in principio cuiuslibet libri pertractari solent: in principio enim cuiuslibet libri de tribus inquisitio fieri consueuit. vt patet per hos versiculos: et titulum et causas que pars est philosophie. Si bene scruteris quisque libellus habet. Pro quorum inquisitione.

Primo sciendum est quod titulus istius libri talis est: Petri hyspanij doctoris eximij tractatus summularum de silogismo feliciter incipit. Cum dicitur Petrus hyspanus tangitur causa efficiens istius libri. Tangitur autem auctoris dignitas et auctoritas cum dicitur doctoris eximij. Per hoc etiam quod dicitur tractatus summularum nomen libelli designatur. Nominatur enim liber iste tractatus summularum sic enim dicitur nomine diminutiuo propter tractatus breuitatem. Dicitur etiam summularum pluraliter ideo quia hic libellus pluralitatem tractatuum partialium continet: Nec hic accipitur summa aut summula proprie vt est numerus totalis ex multis numeris partialibus collectus sed similitudinarie prout est tractatus vnus totalis plures partiales tractatus continens. tangitur etiam in dicto titulo materia huius libri cum dicitur de silogismo: determinatur enim de ipso principaliter in hoc libro. Nec oportet in titulo alicuius libri omnes causas explicari. sed sufficit quod alie que explicentur. Est enim titulus denominatio libri secundum omnes suas causas aut secundum aliquam suarum causarum.

¶ Cause istius libri sicut et aliorum sunt quatuor. scilicet materialis: formalis: efficiens: et finalis. Non habet autem scientia ista materiam ex qua: quia accidentia cum sint forme simplices non habent materiam ex qua secundum Aristotilem vij. metaphisice. Scientia autem hec sicut et alie est quedam forma simplex et accidens

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE FIRENZE XV

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

de p̄ma specie qualitatis. bene tamē hēt materiam in qua siue subiectuꝫ inhesionis .s. intellectuꝫ. Habet etiam materiaꝫ circa quam .s. subiectum attributionis. quod non dicitur materia proprie sed similitudinarie per quādam similitudinē ad materiam in artificialibus. eo ꝙ circa tale subiectuꝫ versaꝉ tota intentio scientis: sicut circa materiam artis versatur tota intentio artificis. Nec eadeꝫ ratiōe habet causam formalem proprie dictaꝫ sed similitudinarie que scilicet est ordo d̄ terminandorum in ista scientia per respectuꝫ ad subiectum attributionis qui ordo dici potest forma: Uel dicendum est ꝙ istius scientie forma est duplex videlicet forma tractandi ⁊ forma tractatus. forma tractandi est modus procedendi qui est diffinitiuus: diuisiuus: probatiuus: ⁊ exemploruꝫ positiuꝰ: forma tractatus est diuisio libri per tractatus: ⁊ tractatuum per capitula ⁊ ptes. Causa efficiēs fuit magister Petrus hyspanus sic intelligendo ꝙ istum tractatum ex libris aristotilis ⁊ aliorum magistrorum extraxit. Causa finalis est duplex .s. intrinseca ⁊ extrinseca: Causa finalis intriseca est completa cognitio subiecti ⁊ eorum que habent attributionem ad subiectum. Sed causa finalis extrinseca est duplex scilicet imediata ⁊ propria que est perfecte cognitis vt hijs q̄ in ista sciētia traduntur valeamus in qualibet sciētia verum a falso discernere ⁊ quālibet scientiam acquirere: Alia est causa finalis extrinsecā mediata: ⁊ est vt inquisita veritate per hanc scientiam in qualibet scientia presertim scientia morali possimus operari virtuose ⁊ tandem summam felicitatem acquirere. Supponiꝉ autem iste liber philosophie sermocinali: Philo. smocinaꝉ tres scias cōprehendit vꝫ grāmaticā logicā ⁊ retoricā.

Secundo sciendū est ꝙ istiꝰ scientie sicut ⁊ aliarum oportet assignare aliquod subiectū Scientia eniꝫ est vnius generis subiecti partes ⁊ passiones eius considerans ex primo posteriorum. ¶ Sed primo videnda est equiuocatio huius nominis subiectum quod est equiuocuꝫ ad octo: vt patet per hos versus. Obiectum vna positum sub cui qd̄ inheret. Qd̄ prius est copula proprij logicaliter ifra. Quod simul ars ⁊ habet: his sunt subiecta quaterna. Primo enim modo accipitur hic subiectum pro obiecto potentie vt color est subiectū visus idest obiectum. Secundo modo sumitur subiectum pro vna idest famulo vt seruus ē subiectus domino. Tertio modo accipitur subiectum pro illo quod supponitur alteri vt fundamentum dicitur subiectum parietis: quia supponitur pieti. Quarto modo capitur pro subiecto inhesionis vt paries dicitur subiectum albedinis. Quinto mō pro subiecto propositionis vt cum dicitur hō est subiectum in propositione ista homo currit. Sexto modo pro subiecto proprie passionis vt homo est subiectuꝫ risibilitatis. Septimo modo pro inferiori respectu alicuius superioris: sicut accipiꝉ in secunda diuisione ante predicamētali vbi dicitur eorum que dicuntur quedā dicuntur de subiecto idest de inferiori. Octauo modo accipiꝉ pro subiecto sciētifice considerationis ⁊ attributionis: ⁊ isto modo accipiꝉ in proposito. Cuiꝰ cōmuniter assignanꝉ cōditiones tres. Prima ꝙ tale subiectū sit principaliter consideratuꝫ in scientia cuiꝰ ē subiectum. Secunda ꝙ oia cōsiderata in scientia habeant ordinē attributionis ad ipsuꝫ. Tertia ꝙ sit illi scie adeq̄tuꝫ: sic ꝙ n̄ excedat sciētiā: nec excedaꝉ ab ea: Et ex hijs cōditionibꝰ p̄t pbari ꝙ argumētatio sit subm ī hac scia q2 sibi cōpetūt tres conditiones subi vt patet intuenti.

Tertio sciēdū ē ꝙ aliud ē log d̄ subo istiꝰ tractatꝰ: ⁊ aliud est log de subo logice. Si. n. loquur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

de subiecto huius tractatus difficile est assignare subiectum: nõ potest enim poni argumentatio: aut silogismus pro subiecto: quia tunc subiectum non esset adequatum huic scientie sed excederet sciẽtiam. In isto enim tractatu nihil determinatur de silogismo demõstratiuo vel argumentatione demõstratiua: q̄r argumentatio non potest poni subiectũ scientie huius tractatus: Si tamen .a. aut aliqua talis vox esset imposita ad significandum aliquod commune solum ad ea de quibus determinantur in hoc tractatu: tunc illud nomen .a. vel quidditas communis significata per illud nomen esset subiectum huius tractatus: Si autẽ loquamur de subiecto logice dicendũ est q silogismus eius est subiectũ.

¶ Pro cuius probatione. ponunt tres conditiones requisite ad hoc q aliquid sit subiectũ in aliqua sciẽtia. Prima cõditio est q subiectum illud cõtineat oẽs veritates per se pertinentes ad illas sciẽtiam cuius est subiectum: sic intelligendo q p notitiam subiecti possimus cognoscere veritates .i. propões veras inclusas in illo subiecto primo cuiusmodi sunt principia ⁊ conclusiones incluse in illo subiecto: Secunda cõditio est quod tale subiectũ contineat adeq̃te huiusmodi veritates: sic q nulla sit veritas p se pertinens ad scientiam: quin sit virtualiter contenta in illo subiecto primo: ⁊ illud subiectũ nullam veritatem cõtineat nisi per se pertineat ad illam sciẽtiã. Tertia conditio est q illud subiectum sit primum ⁊ omnino indepẽdens in cõtinendo illas veritates: ita q non dependeat ab aliis: sed alia ab ipso sic q p rationem eius contineat: ⁊ nihil aliud contineat nisi veritates illas per rationẽ eius: ⁊ iste tres conditiones continentur in ratione subiecti primi quã dat Scotus super prologo primi sententiarum que talis est: q de ratione subiecti primi est a se primo virtualiter continere omnes veritates illius habitus cuius est subiectum: que ratio subiecti alias declarabitur. Ex hiis probatur q silogismus in communi est subiectũ logice: quia sibi conueniunt predicte conditiones: Silogismus enim in cõmuni continet virtualiter: ⁊ adequate ⁊ independenter omnes veritates ad logicam per se pertinẽtes cuiusmodi sunt iste que fiunt de silogismo in cõmuni .s. silogismus facit deuenire intellectum de notitia noti ad notitiam ignoti. silogismus facit intellectũ discernere verum a falso ⁊ sic de aliis. Continet etiam veritates que fiunt de suis partibus subiectiuis scilicet de silogismo simpliciter de silogismo demõstratiuo. de silogismo dialetico ⁊ soffistico: Continet etiam veritates q̃ sunt de eius partibus essentialibus ⁊ integralibus: scilicet de terminis ꝓpositõnibus: Continet etiam generaliter omnes veritates habentes essentialem attributionẽ ad ipsum silogismũ ergo silogismus est subiectum logice vel scientie.

Contra predicta arguitur tripliciter: primo sic. materia ⁊ forma sunt cause intrinsice componentes suum effectũ: sꝫ logica est forma simplex ⁊ nullo modo composita: ergo in eius subiecto non est aliqua materia neq aliqua forma. Secundo arguitur sic nullum complexum est subiectũ in aliqua scientia: sed silogismus est q̄d cõplexum cum sit oratio ex primo priorũ: ergo non est hic subiectum. Et cõfirmatur: quia silogismus non est conclusio: ergo de ipso non est scientia: tenet consequentia: quia tantum de conclusione est scientia. est enim scientia habitus conclusionis. Tertio arguitur sic subiectum debet esse adequatum: sꝫ silogismus nõ est adequatum: minor patet: quia in logyca determinatur de inductione: entimemate ⁊ exemplo que sunt species argumentationis distincta contra silogismum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Ad rationes Ad primaz dicendũ pri mo de materia ꝙ bene verum est ꝙ huiꝰ scientie non est aliqua materia ex qua: sed bene in qua: et circa quaz: que est solum materia impropie: et similitudinarie: similiter de forma dicitur ꝙ ipsius non est forma proprie: sed similitudinarie que est ordo vel habitudo determinandorũ in ista scientia ad subiectum attributionis.

Ad secundam dicit: ꝙ silogismus põt capi dupliciter vno modo pro suo per se significato: quod est secunda intentio: et sic est simplex et incomplexum: et hoc modo accipitur cuz dicitur: ꝙ est subm logice. Alio mõ potest capi pro denominato: siue pro re subiecta: et sic est quid complexuz: nec est subiectum in aliqua scientia. Ad ꝯfirmationem dicitur ꝙ solius conclusionis est bene scientia tanq̃ de eo quod proprie scitur: põt tamen de subiecto conclusionis esse scientia tanq̃ de eo de quo aliquid scitur. Ad tertiaz dicitur ꝙ inductio emptima et exẽplum reducunt ad silogismuz vt imperfectuz ad pfectum vt pz primo priorũ.

Dialetica est ars artiũ scia scientiaꝝ ad oiuz methodoꝝ pri cipia viã habẽs. Sola. n. dialetica probabilit disputat de principiis omnium aliarum scientiarum. Et iõ in acquisitione scientiaruz dialetica dicitur esse prior. Dicitur autem dialetica a dia ꝙ est duo: et logos quod ẽ s̃mo: vel lexis quod est ratio: quasi duoꝝ sermo vel ratio. s. opponentis et respõdentis in disputatione. Sed qa disputatio ñ põt haberi nisi mediante sermone: nec s̃mo nisi mediante voce: nec vox nisi mediãte sono. Omnis enim vox est sonus ideo a sono tanq̃ a priori inchoandum est.

Dialetica est ars artium et scientia sciẽtiarum ad omnium methodorũ principia viam hñs. Iste est tractatus sũmullaꝝ magistri petri hyspani: in quo ipse cõpendiose determinat de silogismo secũduz aliquas eius partes: de quo determinat Aristo. sm oẽs eius ptes. Et diuidit iste tractatꝰ pria sui diuisione in ptẽ ꝓhemalẽ et partẽ executiuã: in pte ꝓhemali primo ponit diffinitionez dialetice: q̃ talis est dialetica etc. Ultimaz pticulã ꝓbat. s. ꝙ dialetica habeat viaz ad principia oiuz methodoruz: qa sola dialetica ꝓbabiliter disputat de principijs omniũ sciaꝝ. Principia. n. alicuiꝰ scie nõ possũt manifestari per ea que sunt illius scientie immo si eoꝝ cognitio debet esse manifesta debent probari et ostendi per aliqua cõia probabilia que ad dialeticam pertinent vt vult Ari. pmo topicorum.

Primo sciendũ est: ꝙ ꝓ ɔclaratione diffinitionis dialetice ponunt aliq̃ distictiões. Prima dialetica põt capi duplr: vnomõ spãlr ꝓ hitu ptiali logice: quo scimꝰ ɔducere cõclusiões ꝓbabiles ex p̃missis ꝓbabilibꝰ de q̃ determinat i libris topicoꝝ et in quinto tractatu huiꝰ libri. Alio mõ caperetur generalr ꝓ tota logica: et sic accipit hic. Secũda distinctio hitus logice ẽ duplex. s. docẽs q̃ est cognitio silogismi i se in suis ptibꝰ et passionibꝰ. Alia est logica vtẽs q̃ est q̃dã hilitas q̃ sumꝰ habiles facere argumẽtationẽ i q̃libz materia: Et ita nõ est scia: sz hñ logica docẽs de qua ẽ ad ꝓpositũ. Tertia distictio: Ars pt

capi dupl'r: vno mō spālr: fm ꝙ est habitus intellectualis distinctꝰ ꝯ scientiā: ⁊ alios hītus intellectual': qui fʒ Ari. sexto ethicoꝝ sunt qnqʒ. s. Ars. Prudētia: scientia: Intellectus: Sapiētia: Et ars isto mō sumpta cōtinet septē artes mechanicas in hijs v. cōtentas lana: nemꝰ: miles: nauigatio: ⁊ rus: medicina. Hijs artez fabricā cōsotiare pōt ⁊ dicunt iste artes mechanice qꝛ faciunt intellectū nr̄m mechari: ⁊ cōmisceri rebꝰ exterioribꝰ: ⁊ alienari a sua ꝓpria operatione: q̄ est speculatio veritatis. Alio mō accipit ars general'r ꝓut diffinit a tulio: ars ē collectio multoꝝ preceptoꝝ in vnuz finez tendentiuz ⁊ hoc mō est superiꝰ ad sciaz: ⁊ ad artē spāl'r dictā: ⁊ ad alios habitus intellectꝰ. Vn̄ secundū ph'm sexto ethicoruz qnqʒ sunt hītus intellectus. s. ars specialiter dicta q̄ est recta ratio reꝝ a nobꝭ factibiliuz. i. operabiliuz a nobis operatione trāseunte in materiā exteriorem. ⁊ prudentia q̄ est habitus verus cū rōne actiuus. i. q fm rationē rectaz docet nos operari circa agibilia. i. eligibilia. Sed scientia est habitꝰ cōclusionis ꝑ demōstrationem acqsitus. Intellectus vero ē habitus primoꝝ principioꝝ sʒ sapientia est intellectus ⁊ scientia honorabilissimorum in natura. ¶ Et qꝛ in predicta diffinitione ponit reflexio genitiui sup nominatiui ratione cuius importat excellentia: Ideo pōit quarta distictio: quod duplex est excellentia quedā excellentia dignitatis ⁊ ꝑfectionis ⁊ illa nō reperit in logica: sunt eniʒ multe scie perfectiores ⁊ digniores logica: Alia est excellentia ꝓuitutis ⁊ administrationis: eo mō quo dr̄ secundo d' anima: ꝙ manus ē organū organoꝝ: ⁊ hoc mō logica est excellentior oībus scijs. ¶ Quinta distinctio est ista quod methodꝰ capit dupl'r s. ꝓprie vt est breuis via ⁊ recta cito ducens viatorē ad terminū: Alio mō trāsūptiue ⁊ similitudinarie ꝓ scientia que cito ducit ⁊ faciliter scientē ⁊ intellectum nostrum in cognitionem veritatis: ⁊ sic accipitur hic. ¶ Hijs premissis exponit sic diffinitio dialetice dialetica idest logica: est ars artium scientia scientiarum. i. excellentior omnibus artibus que sunt scientie: ⁊ hoc in administratione ⁊ seruitute omnium methodorum idest scientiarum principia viam habens: Ista diffinitio sic itellecta est bona ⁊ sufficiēs.

Secundo sciēdum est quod ad videndum si logica sit ars liberalis vel seruilis ponuntur due distinctiones. ¶ Prima est ista quod ars generaliter capta est dulpex. Quedam est mecanica ⁊ seruilis: que ordinata est ad subleuandum necessitates corporis. Alia est liberalis que ordinata est ad decorem ⁊ perfectionem anime: ⁊ sunt septem artes liberales cum eorum officijs: que in hijs versibus continentur: Grammatica loquitur: Dyaletica vera refert[ur]. Rhe. verba colorat. Mu. canit. Ar. numerat. Ge. ponderat Ast. colit astra. Et inter istas tres prime dicuntur t[r]iuiū constituere quia ab eodem communi suam considerationem incipiunt fm tres diuersas vias. Nam grāmatica logica ⁊ rhetorica considerant de sermone. sed hoc est diuersimode. Nam grāmatica considerat de sermone secūdum ꝙ est congruus: Logica secunduz ꝙ est verus vel falsus: Rhetorica vero fm ꝙ est ornatus. ¶ Alie vero dicūtur quadriuiales hoc est quadriuiuz cōstituentes. quia earum considerationez ab eodem communi capiunt secunduz quatuor vias diuersas. Nam oēs iste considerant de quantitate diuersimode tantum. Nam Geometria considerat de quantitate ~~communi~~ [continua]: Arismetrica considerat de quantitate discreta scilicet de numero. sed Musica considerat de quantitate vt ē numerus sonorꝰ Astro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

nomia vero considerat quantitatem con tinuã vt est magnitudo mobilis. Tertia distinctio est q ars põt dici liberal' q̃druplr. vnomõ simpliciter. sic q ipsa sit sui ipsius gratia ⁊ non gratia alterius cui deseruiat. Et isto mõ logica non est liberalis. logica. n. deseruiens est alijs sciẽtijs. pro quãto valet ad argumentationẽ aliaꝝ sciarum. Alio mõ dr̃ liberalis respectiue respectu aliquaꝝ artium. quia. s. ipsa sui gratia est: ⁊ non est gratia alterius tãq̃ deseruiens illis: ⁊ isto mõ logica dr̃ liberalis respectu artium mecanicaꝝ: qa logica non dr̃ deseruire ipsis: sed magis econtra. Tertio mõ potest dici liberalis subiectiue. ⁊ isto mõ logica est liberalis: eo q soli liberi solebant adiscere logicam: ⁊ alias artes liberales: Quarto mõ dr̃ ars liberalis passionaliter a proprietate sibi ꝯuenientẽ: que est liberare animũ a cura terrenorum: ⁊ adhuc isto modo logica dicitur liberalis sicut ⁊ alie.

Tertio Sciendum est q auctor in textu ex predicta diffinitione dialetica infert vnũ correlarium dicẽs: q dialetica in acquisitione omniũ sciaꝝ dicitur esse prior quod põt sic probari: oĩs scia per demonstrationem acq̃ritur: sed logica docet modũ arguendi p demonstrationẽ. ergo logica est prior in acquisitione oĩum sciarum: Et licet methaphisica ⁊ phĩca. sint simpliciter priores ⁊ pfectiores logica: cũ sint de priori ⁊ pfectiori subiecto. nõ tñ sunt priores in acquisitione oĩum scientiaꝝ: nec est necesse distinguere de prioritate nature doctrine q: instãtie que fiunt de hmõi sciẽtijs soluuntur sufficiẽter p istam particulam. ⁊ ideo in acquisitione oĩum scientiarum. ¶ Deinde ponit auctor interp̃tationem huius nõis dialetica. vnde dialetica põt dupliciter scribi: vnomõ per. y. grecũ: ⁊ tunc dr̃ a dia. quod est duo: ⁊ logos qd̃ est sermo: vel lexis rõ quasi duoꝝ s̃mo vel rõ. Nam dialetica disputatio tota vsatur: ⁊ finitur inter duos. s. opponentẽ ⁊ respondentẽ. Non. n. est ibi necesse sententiarius iudex tertius sicut i causis agẽdis: alio mõ potest scribi p i latinum: ⁊ tunc dr̃ vt vult huguitio a dia qd̃ est de: ⁊ lectos quod est dictio vel dictum: q: in ea disputatur de dictis. Uel dialetica dr̃ ab hoc verbo greco dialeste quod ẽ disputare: ⁊ inde dr̃ dialetica quasi ars disputatiua vel disputatoria. ¶ Tertio p̃bat auctor qd̃ in loica primo incipiendũ est a sono tanq̃ a priori ⁊ cõiori: probatᷣ sic: q: de cõioribus primo ꝯsiderandum est ex primo phicoꝝ. sed inter ꝯsiderata in logica sonus est cõior. ergo inter cõsiderata in loica de sono p̃mo est ꝯsiderãdum. minor pz. q: in logica cõsideratur de sillogismo prout p ipsum exercetᷣ disputatio. mõ disputatio non põt haberi nisi mediãte sermõe: nec sermo nisi mediante voce: nec vox nisi mediante sono ⁊ sic ꝯsideratur i logica de disputatione sermone voce ⁊ sono. ⁊ inter ista sonus est cõior. ergo a sono tanq̃ a cõiori icho andum est. Et non capitᷣ disputatio pro disputatione mentali: que fit considerando: nihil vocaliter exprimẽdo. neq̃ pro disputatione scripta: que fit per scripturas: sed capitur pro disputatione vocali: que fit vociferando. Et similiter potest dici de sermone.

Contra predicta arguitᷣ primo sic. scia ⁊ ars sunt habitus specifice distincti. ergo nõ possunt verificari de eodẽ puta de logica. ⁊ per cõsequens si logica sit ars non erit scia. ⁊ si sit scia non erit ars. Si dicatur q in p̃dicta diffinitione non capiatᷣ ars spãliter vt distinguitᷣ contra sciam. sed generaliter vt est cõe ⁊ supius ad sciam ⁊ artẽ simpliciter dictã. Contra q: quandocũq̃ inferius additur superiori imediate est nugatio: vt dixit Ari. vj. thopi. Sed si ars accipiatur generaliter cũ sibi addatᷣ sciẽtia: que est suum inferius. ergo ibi erit nugatio. Secundo arguitᷣ sic. modus sciẽdi non est sciẽtia: sz loica est modus sciẽ-

di. ergo non erit scia. maior ꝛ minor pa-
tent. qꝛ absurdum est simul qrere sciam
ꝛ modum sciendi ex secũdo methaphi-
sice. Tertio sic. prius docẽtur iuuenes
gramaticam quã logicã. ergo signũ est
ꝙ gramatica ꝑcedit logicã acquisitione.
Et confirmatur. quia multe sunt scientie
priores ꝛ perfectiores logica. ergo ipsa
non est prior omnibus alijs scientijs.

Ad rõnes Ad primã patuit solutio. Ad repli-
cam dr. ꝙ inferius ꝛ superius pñt capi
dupliciter. vnomõ prout inferius dz rõ
nem inferioris. ꝛ supius rõnem superio
ris. ꝛ sic ꝯcedo ꝙ est nugatio cum infe-
rius iungit̃ suo supiori. oẽ. n. inferius in-
cludit suũ supius. Alio° pñt capi vt dñt
rõnez magis cõis ꝛ min⁹ cõis. ꝛ sic non
faciunt nugationẽ. nõ. n. de rõne minus
cõis est includere magis cõe. vt hõ non
includit album. Ad secundam negatur
maior. ad probationez dr ꝙ non est pos
sibile simul habere sciam ꝛ modũ scien
di. i. logicam. oꝫ. n. ꝑmo nos hr̃e logicaꝫ
ꝙ̃ sciam. que acquiritur per logicã. non
tñ ꝓp hoc seqtur. ꝙ logica que est mo-
dus sciendi non sit scia. Ad tertiam dr.
ꝙ gramatica est duplex. s. vsualis ꝛ po-
sitiua que est de impositione vocũ ꝛ si-
gnificatione teriorum. ꝛ in illa primo do
centur iuuenes nec est scia. Alia est gra-
matica docens ꝛ regularis. que per ve
ros syllogismos ꝛ demrãtiones est di-
scretiua congrui ab incongruo. ꝛ ista nõ
põt haberi sine logica. sicut neqꝫ alie scie
Ad ꝯfirmationẽ conceditur totum argu
mentum. nec hoc est ꝯtra textum. quia
licet ille scientie sint priores ꝛ perfectio-
res simpliciter. non tamen sunt priores
in acquisitione scientiarum.

Sonus ẽ quicqd proprie ꝛ
per se ab auditu ꝑcipitur. Di
co autẽ proprie ꝛ per se: quia
licet homo vel cãpana audiã-
tur: hoc nõ est per se: nec pro-
prie: sed per sonum eius.

Sonorum alius vox alius
nõ vox. Sonus vox idẽ est qd
vox. Unde vox ẽ son⁹ ab ore
aialis prolatus naturalibus i
strumentis formatus. Natu-
ralia aũt instrumenta quibus
vox format̃ sunt hec: guttur:
lingua: palatum: quattuor dẽ-
tes: ꝛ duo labia ꝛ pulmo: vn-
de versus: Instrumenta nouẽ
sunt guttur: lingua: palatum:
Quattuor ꝛ dentes pulmo: ꝛ
duo labia simul. Sonus non
vox ẽ ille qui generatur ex col
lisione corporum inanimato-
rum vt fragor arborum: stre-
pitus pedum.

Sonus est quicqd ꝛc. ista ẽ ps executiua istius tracta-
tus: que ꝯtinet septẽ partiales tractat⁹.
In primo deteriat̃ de enũtiatione q cor
respondet duobus libris perihermeni-
as Ari. In 2° deteriatur de qnqꝫ ꝑdica
bilibus q corrñdet libro ꝑdicabiliũ por-
phirij. In 3° deteriatur de ꝑdicantis: q
corrñdet libro ꝑdicamentoꝝ Ari. In 4°
deteriatur de syllogismus q corrñdet li
bris prioꝝ. In 5° deteriat̃ de locis dia
letice q corrñdet libris thopicoꝝ. In 6°
deteriatur de fallatijs q corrñdet libris
ellencoꝝ. In 7° deteriatur de paruis lo
gicalibus qui nulli spãli libro Ari. corrñ-
det: sed est extractus a pluribus libris
Ari. Primus tractatus continet octo
capitula. in quoꝝ primo determinat de
sono diffinitiue ꝛ diuisiue. ꝛ primo diffi-
nit sonũ. Sonus est quicqd ꝓprie ab au

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

ditu percipitur. Declarat quare dicitur proprie dicens dico autem proprie &c.

Primo sciendum est. quod pro declaratione diffinitionis soni ponuntur tres suppositiones: et tres distinctiones. Prima suppositio ponitur quod ad hoc quod aliqua diffinitio sit bona tres conditiones requiruntur. Prima quod diffinitio sit convertibilis cum diffinito: sic quod conveniat cuilibet supposito diffiniti et soli diffinito. Secunda conditio. quod talis diffinitio debet explicare adequate quidditatem et essentiam diffiniti nihil diminutum neque superfluum continendo. Tertia conditio quod talis diffinitio debet facere diffinitum differre a quolibet de quo non verificatur diffinitum. ¶ Secunda suppositio. secundum philosophum 2° de anima. Ad soni generationem tria principaliter concurrunt. scilicet percutiens percussum et medium: vel aliquid supplens vicem duorum. scilicet percutientis et percussi. quod ideo dicitur quia si aliquis cum virgula faceret sonum in aere tunc aer suppleret rationem percussi et tamen est medium. Tertia suppositio quod ad hoc corpora sonantia possunt facere sonum perfectum tria requiruntur. primum quod corpora sonantia sint equaliter plana. et propter hoc corpora aspera et acuta non bene sonant ut si acus percutiatur acu: non fiet bonus sonus. Secundo est. quod corpora sonantia sint aliqualiter concava. propter hoc campane bene sonant. Tertium quod corpora sonantia sint dura. et propter hoc lana cum lana percussa non facit bonum sonum. ¶ Prima distinctio est. istud nomen quicquid potest capi dupliciter. uno modo proprie. et tunc est signum distributivum includens in se terminum sue distributionis. et tamen valet sicut omne ens. Alio modo potest capi indefinite et improprie. et tamen valet sicut aliquid. et sic accipitur in diffinitione soni. non autem primo modo quia si sic tunc universale predicaretur universaliter sumptum habens actu plura supposita quod est contra Aristotelem primo perihermenias. ¶ Secunda distinctio duplex est sensibile. scilicet per se et per accidens. sensibile per se est quod secundum se et non ratione alterius immutat sensum ut color: Sed sensibile per accidens est quod non secundum se et per se: sed ratione alterius immutat sensum. ut homo. et quelibet substantia immutat sensum per accidens. scilicet ratione accidentis sui. ¶ Tertia distinctio est sensibile per se adhuc est duplex. scilicet sensibile per se proprium. et sensibile commune. unde sensibile per se proprium est sensibile per se. quod unico sensu percipi potest. et sunt quinque secundum quod sunt quinque sensus. scilicet color quod est sensibile proprium. visus sonus auditus. Sapor gustus. odor odoratus et tangibile. scilicet calidum frigidum humidum et siccum. quod est proprium sensibile tactus Sed sensibile commune est quod ab omnibus vel a pluribus sensibus percipi potest: et sunt quinque sensibilia communia. scilicet magnitudo: numerus. figura. motus. et quies. ¶ Ex hijs patet quod diffinitio soni debet sic intelligi. Sonus est quicquid. id est aliquod sensibile quod proprie percipitur. id est natum est percipi ab auditu. in qua diffinitione ponitur sensibile pro genere. proprie ponitur ad differentiam sensibilis communis: et sensibilis per accidens que non sunt sensibilia proprie. Nec oportet ibi subintelligere per se: quia sensibilia per accidens sufficienter excluduntur per hoc quod dicitur proprie. quia omne sensibile proprie est sensibile per se. et licet propter maiorem expressionem supleatur ista particula per se: non est tamen de textu auctoris. Posset etiam dicta diffinitio probari per conditiones bone diffinitionis prius positas.

Secundo sciendum est quod auctor in textu dividit sonum. In sonum vocem et sonum non vocem que divisio est divisio generis in species. Sonus enim est genus ad sonum vocem: et sonum non vocem. Et debent capi ista complexa pro quibusdam speciebus incomplexis que non sunt nominate nominibus simplicibus. Posset autem probari ista divisio per conditiones bone divisionis que sunt tres. Prima quod membra dividentia non

coīncidant inter se. Secunda ꝙ mēbra
diuidentia disiunctiue sumpta conuertā/
tur cum diuiso. sic ꝙ non excedant diui/
sum: nec excedantur a diuiso. Tertia est
ꝙ membra diuidentia debent esse posi/
tiua saltem in diuisione generis in spēs.
Sed due prime conditiones verifican/
tur in qualibet diuisione. Unde defectu
prime. ista diuisio non est bona: animali/
um aliud risibile aliud homo. Defectu
secunde. ista diuisio non est bona: anima
lium aliud volatile aliud aquaticum. Et
iste cōditiones cōueniunt huic diuisioni.
Membra enim huius diuisionis nō co/
incidunt: sed sunt opposita. conuertūtur
etiam cum diuiso: ⁊ vtrūqȝ est positiuū.
Sonus enim non vox accipi pro vna spe
cie positiua. Consequenter declarat au/
ctor membra predicte diuisionis dicens
ꝙ sonus est idem ꝙ ipa vox. ⁊ est ibi ap
positio sicut ibi anial homo. Unde vox
est sonus ab hore animalius plarus na/
turalibus instrumētis formatus: in qua
diffinitione ponitur sonus loco generis.
Deinde ponitur ab ore animalis prola/
tus ad differentiam soni facti ab alio cor
pore. naturalibus instrumentis forma/
tus ponitur ad differentiam soni facti ab
ore animalis: qui tamen non fit naturali/
bus instrumentis saltem necessario req/
sitis ad formationem vocis: sicut est stri
dor dentium: ⁊ sicut est sonus causatus
ex contactu lingue ad palatum: vel aliqs
alius sonus qui non est factus ex respira
tione aeris per vocalem arteriam: vel ēt
ponitur ad secludendum sonos instru/
mentorum musicalium: qui nō fiunt na
turalibus instrumētis sed artificialibus.
Sonus nō vox est qui generatur ex col
lisione duorum corporum inanimato/
rum que sic exponitur. Sonus non vox
est sonus causatus ex violenta applica/
tione corporum inanimatorum ad inui/
cem vel corporum animatorum ad mo
dum inanimatorum se habentium: quod
notanter additur. nam si vnus det alteri
alapam huiusmodi sonus est sonus nō
vox ⁊ tamen est causatus ex violēta ap/
plicatione corporum animatorum. scili/
cet manus ⁊ gene: sed in tali applicatio/
ne illa corpora non se habent tāqȝ anima
ta: quia si non essent animata adhuc cau
sarent illum sonum.

Tertio Sciendum est pro ma/
iori declaratione dicto/
rum ꝙ ad perfectam formationem vo
cis quatuor requiruntur. Primo re/
quiritur īspiratio ⁊ aeris attractio: ⁊ pro
pter hoc pisces non faciunt voces: quia
non inspirant seu non attrahunt aerem.
Secundo requiritur aeris attracti ⁊
īspirati subtiliatio ⁊ habilitatio. Ter/
tio requiritur aeris subtiliati reuerbera/
tio per vocalem arteriam. Quarto re
quiritur vehemens expulsio aeris me/
diantibus instrumētis naturalibus: que
sunt: Pulmo. guttur: ⁊ alia instrumen/
ta que sunt nouem. vt dicit auctor in te/
xtu sicut patet in hijs versibus. Instru
menta nouem sunt Guttur. lingua pa/
latum. Quattuor ⁊ dentes: ⁊ duo labia
simul. Et inter hec instrumenta aliqua
sunt de necessitate requisita sicut pulmo
⁊ vocalis Arteria ⁊ Guttur. Alia vero
sunt que non requiruntur de necessita/
te ad formationem vocis: sicut lingua:
dentes: ⁊ labia: sed solum requiruntur
de bene esse: scilicet si vox debet perfe/
cte formari. Auctor autem noster non
enumerauit pulmonem ⁊ vocalem ar/
teriam: quia fuisset nimis obscurum ⁊
prolixum illa textualiter declarare: Uel
dicendum ꝙ ipsa intelligit per guttur.
Est autem vocalis arteria quedam via
subtilis trāsiens ab ore animalis versus
pulmonem per quam fit aspiratio aeris
ad refrigerandum excessiuum calorem
cordis. Sȝ pulmo est flabellū aut follis
cordis: mediāte quo aer inspiratur ⁊ re/
spiratur. Et ista habent secundo de ani/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

ma vbi declaratur diffinitō vocis q̄ talis est: Vox est repercussio aeris respirati ab anima ad vocalem arteriaȝ cuȝ yma ginatione significādi idest cum intentiōe exprimendi mentis cōceptus: anima.n. intēdit aliquid exprimere seu significa re per vocem.

Contradicta arguit̄ tripliciter primo sic: diffinitio soni non conuenit omni contento sub diffinito: nec soli diffinito: ergo non est bona. añs pro prima parte patet q2 nullus particularis sonus est qc quid prope ab auditu percipitur. Secūda pars antecedentis patet: q2 ista diffinitio conuenit silentio. Silentium enim percipitur ab aliquo sensu: ⁊ non nisi ab auditu. Secundo arguit̄ sic: vnius rei est vnica diffinitio cuȝ vnius rei sit vnicū esse: sed vocis est illa diffinitio data ab Aristotile secundo de anima vt visum est: ergo diffinitio vocis quaȝ dat auctor non est bona sed est superflua. Tertio arguitur sic in fractione papirij vl' panni est sonus nō vox: ⁊ tamen ille sonus nō fit ex collisione sed ex separatione corporum: ergo ꝯ diffinitionē soni non vocis.

Ad rationes Ad primā negatur antecedēs ꝑ vtraqȝ pte ad probationē prime ptis dr̄: q𝔡 qcquid accipit̄ idefinite: ⁊ sic bn̄ conuenit diffinitio cuilibet pticulari sono. Ad ꝓbationē secunde ptis: dr̄ ꝙ licet non pcipiat̄ ab auditu: pcipit̄ tn̄ ab aliquo sensu iteriori. s. a sensu cōi. Vel pcipit̄ ab auditu nō positiue: sȝ priuatiue ꝑ carentiā soni. Ad secundam dr̄ ꝙ vnius ⁊ eiusdem rei est tm̄ vna diffinitio quiditatiua: possunt tamen vnius rei esse plures diffinitiones: quarum vna sit quiditatiua ⁊ alia causalis: vel descriptiua. Ad tertiam dicitur ꝙ ibi est collisio corporum pro quanto in diuisione partis aperte est violentia percussio cuiuslibet partis papiri vel panni ad aereȝ in quo fit huiusmodi fractio.

dico q no pcipit̄ ab auditu exteriori. o.

Vocū alia significatiua: alia non significatiua. Vox significatiua est illa q̄ auditui nr̄o aliqd representat: vt hō equus: vl' gemitus infirmoꝝ q significat dolorē. Vox non significatiua ē illa que auditui nostro nihil representat: vt buf baf.

Vocum significatiuaꝝ alia significat naturaliter: alia ad placitum. Vox significatiua naturaliter est illa: que apud omnes homines idem representat: vt latratus canum: gemitus infirmoruȝ. Vox significatiua ad placitum est illa q̄ ad voluntateȝ primi instituētis aliqd repñsentat vt homo.

Vocum significatiuarū ad placitū: alia cōplexa: vt orō: alia icōplexa: vt nomē ⁊ ꝟbū.

¶ In ista pte diuidit auctor vocē in voceȝ significatiuaȝ. ⁊ vocem non significatiuaȝ: ⁊ ē .h diuisio subiecti in accidentia Accidit.n. voce ꝙ ipsa sit significatiua vl' non significatiua. vñ in voce significatiua duo sūt ꝯsideranda .s. materiale q𝔡 est ipsa vox nuda: ⁊ ipsa significatio: que est respectus rōis vocis ad significatū: que dicit̄ significatio actiua: a q̄ vox denoiat̄ significare. Silr̄ i significato vocis reperit̄ mutua relatio: q̄ est ipsius significati vel subiecti ad voceȝ que dr̄ significatio passiua a qua res dr̄ formaliter significata. Illa auteȝ r̄latio que se tenet ex parte vocis accidit ipsi voci.

Primo sciendū est ꝙ predicte diuisionis mēbra declarant̄ in textu ⁊ pmo ipsa significatia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

que sic diffinitur: vox significatiua est illa
que auditui nostro aliqd rep̄sentat: que
diffinitio sic est intelligēda. vox significati
ua est illa que rep̄sentat.i.nata est repre
sentare auditui.i.intellectui vel potentie
cognitiue mediante auditu aliqd ꝑ mo/
dum signi. Dicit notanter apta nata re/
presentare: qꝛ de rōne vocis significati/
ue non est ꝙ actualiter representet suū
significatū: sed sufficit ꝙ sit apta nata rep
sentare quandocūq; presentabit potētie
cognoscenti eius significationē. Dicitur
etiā auditui.i.intellectui vel alicui potē/
tie cognitiue: qꝛ auditus non apprehen/
dit vocem in rōne signi: sed in rōne obie
cti solum. Auditus.n.solū apprehendit
sonos.ideo non cognoscit vocem: nisi vt
est qdam sonus: ⁊ non cognoscit eā: vt
representat suū significatū. sed aliq̄ alia
potentia cognitiua. puta intellectus vel
sensus cōis. hoc tn̄ est mediante auditu
qꝛ vox ip̄a sicut qlibet alius sonus impri
mit suā spēm in auditu. deinde in fanta/
sia: ⁊ ꝯñter in intellectu. Et dꝫ capi hic
hoc nomē aliqd prout se extendit ad oē
illud quod pōt percipi siue sit ens verū
siue fictum: aut ymaginatū: siue sit ens
reale vel rōnis: siue sit vnū vel multa: si
ue sit res aut modus rei ⁊ non solū pro
illo qd est ens reale verū ⁊ ꝑ hoc soluun
tur argumenta que pñt fieri ꝯ diffinitio/
nem vocis significatiue de istis vocibus
nō: nullus: ōis. populus chymera. ⁊ sic
de alijs. Dicitur notanter ꝑ modum si/
gni ꝓꝑ voces non significatiuas. que licꝫ
significent se ipsas aut sua similia. aut su/
as cās efficientes. hoc non est tn̄ per mo
dum signi. qꝛ signū representat aliud a se.
a sibi simili: ⁊ a sua cā efficiente. Est.n.si
gnū ſm Tuliū quod se offert sensui ali/
quid aliud rep̄sentans intellectui vel ali/
ud relinquens in intellectu. Nec opꝫ ꝙ sp
representet illud realiter vel essentialiter
quod dico ꝓꝑ istas voces: ens. qualitas
vox que nō significant aliud essentialiter
a se. Nā ista vox ens significat quiditatē
entis. que est eadē realiter cum ista voce
ens. sicut ⁊ cum quolibet alio ente. Di/
stinguitur tn̄ ab ea ex natura rei: sicut su
perius a suo inferiori. Et similiter dicen
dum de istius vocibus q̄litatis vox so/
nus. Vox non significatiua est illa q̄ au/
ditui nostro nihil representat supple per
modū signi. vt buf baf. Possunt tamē
hmōi voces proferri cum speciali gestu
corporis: ⁊ tunc significant derisionē ⁊
sunt intētiones ⁊ voces significatiue.

Secundo sciendū est ꝙ au/
ctor diuidit vocē
significatiuā in significatiuā naturaliter
⁊ ad placitū: vnde vox significatiua na
turaliter est illa que apud oēs idem re/
presentat: sic intelligendo ꝙ ipsa signifi/
cat suū significatū apud oēs cuiuscūq;
ydiomatis sine voluntaria impositione
facta circa talem vocem. Quod ideo dr̄
quia si ipositio huius vocis homo esset
nota cuilibet: ipsa significaret idē apud
omnes sed hoc non esset nisi quia fuit fa
cta ipositio circa talem vocē ⁊ ideo non
significaret naturalirer: Et ponit auctor
exemplū vt gemitus infirmorū: latra
tus canū: ⁊ hoc accipiēdo ista nomina
non quidem pro istis dictionibus gemi
tus vel latratus sꝫ pro eo ꝙ significant
huiusmodi dictiones: Vox significatiua
ad placitum est que ad voluntatē primi
imponentis aliqd representat. itaq; ipsa
nihil significaret nisi esset facta impositio
voluntaria circa ipsam. vt hō significat
hoiem: ⁊ equus significat equū ad pla
citū. hoc est ex ipositione voluntaria ali
cuius iponentis. Et differūt vox signifi/
catiua nāliter. ⁊ ad placitum tripliciter.

Primo quia vox significatiua ad pla/
citum habet suam significationem ex vo
luntaria impositione. ita ꝙ ipsa esset nō
significatiua nisi esset facta impositio vo/
luntaria circa talem vocem. Sed vox si
gnificatiua naturaliter habet suam signi
ficationem a natura. sic ꝙ ipsa significat
q̄uis non sit facta impositio circa ipsā.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Secundo differũt: q: significatio vocis
ad placitũ significantis non est notũ oib⁹
ʒ significatio vocis naturaliter significan
tis est nota cuilibet vtenti ratione cuius/
cunqʒ ydiomatis fuerit. Tertio diffe/
runt: q: vox significatiua naturalit̃ signi
ficat obiectiue ⁊ vltimate passiões ⁊ af
fectiones aie quib⁹ non subordinantur
scripture in significando: Sed vox signi/
ficatiua ad placitum significat vltimate
res qbus subordinant̃ scripture in signi
ficando: Ista.n.se habent ꝑ ordineʒ scri
ptura vox: ⁊ conceptus secundũ Aristo
tilem, primo perihermenias ita ꝙ scri/
ptura quodãmõ significat voceʒ ⁊ vox
conceptuʒ: cõceptus vero est naturalis
rei similitudo. Ista tamẽ tria soluʒ signi/
ficãt ꝓprie ⁊ vltiate rẽ: vt alias patebit.

Tertio sciendũ est ꝙ vox signi
ficatiua ad placitum di/
uiditur ꝑ complexaʒ ⁊ incõplexam. vox
incomplexa est cui in mente correspon
det conceptus simplex ⁊ incomplexus:
q conceptus significat rem naturaliter:
quem vox simplex ad placituʒ significat
vt homo vel currit. Unũ conceptus sim
plex est rei simplex intuitus vt cõcept⁹
hominis. Et ad vocem incõplexam nõ
requiritur ꝙ ipsa nullo modo sit cõpo/
sita. Dictio enim composite figure est
incomplexa que tñ est aliquo modo cõ/
posita: sed sufficit ꝙ ipsa nõ sit composi/
ta ex pluribus vocibus actualiter signifi
catiuis: Nec etiam requiritur ꝙ vox in
cõplexa habeat tantuʒ vnuʒ significatũ:
quia tunc dictiones equiuoce non essent
incomplexe cum habeant plura signifi
cata. sed sufficit ꝙ sit vnitas vocis ⁊ mõi
proferendi. Et ideo voces equoce sunt
bene incõplexe vt canis: Sed vox com
plexa est cui in mente correspondet con
ceptus non complexus qui significat rẽ
naturaliter quem vox cõplexa ad pla/
citum significat. Et debet hic accipi res
generaliter pro omni re significabili per
vocem. Est autem concept⁹ cõplexus
diuarum rex aut plurium simul appre/
hensarum intuitus vt conceptus homi
nis albi. Et ad vocem cõplexaʒ reqrit̃
primo ꝙ subordinetur conceptui men/
tali complexo: Secundo requiritur ꝙ
cõponatur ex pluribus vocibus haben
tibus cõplexioneʒ: ⁊ vnionem adiuicẽ.
sic ꝙ vna sit composita cum alia. vt pre
dicatum cuʒ subiecto: vel ꝙ sit vnita cũ
alia sicut determinatio cum suo deter/
minabili: Defectu primi. Ista vox cor/
pus animatum non est ꝓprie cõplexa
ꝓut accipitur pro vno genere subalter/
no cui non est nomen impositũ. Defe
ctu secundi: si ista vox.a.significaret tan/
tum quantũ ista vox hõ currit. non esset
complexa q: nõ componit̃ ex pluribus
vocibus nec etiã ista vox homo asinus.
q: partes non habent vnionem inter se
sicut vt determiatio ⁊ suũ dtermiabile.

Contra predicta arguit̃.ʒ. pri/
mo sic Gens populus
⁊ alia verba collectia. ⁊ etiam noia plu/
ralis numeri sunt voces significatiue: ⁊
tñ nihil significant ergo contra diffinitio/
neʒ vocis significatiue minor patet: quia
tales voces non significat aliquid vnum
ergo nihil significat tenet cõsequentia q:
illud ꝙ non vnum significat: nihil significat
cat. Secundo arguit̃ sic: quelibʒ vox
significat se ipam naturalr̃ g° q̃libet vox
est significatiua naturaliter: ⁊ sic nulla est
significatiua ad placituʒ. Secũdo argui/
tur sic: omnes conceptus sunt simplices
⁊ incomplexi cum sunt qualitatis predi/
camentales ergo si vox dicatur comple
xa quia sibi correspondet conceptus cõ/
plexus nulla erit vox complexa.

Ad rõnes Ad primam dici/
tur primo ꝙ no/
mina collectiua lʒ non significent aliquid
vnum distinguendo vnum contra mul/
ta: significat tamen aliquid vnum capien
do vnum transcendentis. Secundo di
citur ꝙ licet significatum nominis colle/
ctiui non sit vnuʒ vnitate compositionis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

aut simplicitatis. est tñ vnuz vnitate aggregationis. que vnitas sufficit ad vnitatem significati. Tertio dicitur ꝙ noīa pluralis numeri significat idem sicut rect⁹ suus singl'aris numeri: vt hoīes significat idē sic hō: licz sub alio⁰ significādi.

Ad secundam dicitur ꝙ licet quelibet vox significet seipsam naturaliter communiter: non tamen naturaliter ꝓprie modo vox dicit significatiua naturaliter quia significat suum significatum naturaliter proprie: ⁊ non naturaliter cōmuniter. Ad tertiam dicitur: ꝙ conceptus mentales sunt incomplexi realiter ⁊ entitatiue: quia sunt entia simplicia de prima spē qualitatis: sunt tamen complexi representatiue quia complexe representant. ideo cum dicitur ꝙ vox complexa subordinatur conceptu complexo: dz sic intelligi. i. cōplexe representati.

Nomen est vox significatiua ad placitum sine tempore cuius nulla pars separata aliquid significat finita: ⁊ recta. vox ponitur in diffinitione nominis pro genere. Significatiua ponitur ad differentiā vocis non significatiue. Ad placitum ponitur ad differentiam vocis significātis naturaliter. Sine tēpore ponitur ad differētiā verbi quod significat cuz tempore. Cuius nulla pars separata aliquid significat: ponitur ad differentiam orationis cuius partes separate aliquid significant. Finita ponitur ad differentiam nominis īfiniti: vt nō homo quod non est nomen secundum dialecticum: sed nomē īfinitum. Recta ponitur ad differētiam nominuz obliquorum: vt Catonis catoni que nō sunt nomina secūdū dialecticū: sz nomīa obliqua. Unde solus nominatiuus siue rectus dicitur esse nomē secūdum dialecticum.

¶ Istud est secundum capitulum isti⁹ primi tractatus in quo determinat auctor de partibus integralibus enuntiationis: scilicet de nomine: ⁊ diuiditur in duas partes secundum ꝙ sunt due partes integrales enuntiationis. In prima determinat de nomine ponendo eius diffinitionem ⁊ declarationem diffinitionis: sicut patet in textu.

Primo sciendum est ꝙ pro maiori declaratione nominis ponūtur tres distinctiones. Prima est ꝙ nomen est triplex nomen in mente. Nomen in voce: ⁊ nomen inscripto. vnde Nomen in mēte est quod potest reddere suppositū verbo mentali in ꝓpositione mentali: ⁊ Nomē in voce est quod potest reddere suppositū verbo in propositione vocali: nomen inscripto est quod potest reddere suppositū verbo scripto in propositione scripta. Secūda distinctio nomē pōt capi dupl'r. s. large ⁊ trāscendenter vt se extendit ad oē illud qð pt esse extremū in ꝓpōne silogistica: siue illud sit cōplexuz siue incōplexuz siue teneat significatiue aut mālīter: siue sit significatiuū aut nō significatiuuz ⁊ isto mō vna totalis oro bñ pōt esse nomē. Sil'r buf baf ⁊ cetere voces non significatiue: vl' voces māl'r tēte sunt noia q: oia talia pñt subijci aut p̄dicari in ꝓpōne. Sil'r ēt noia infinita: vt non hō: non equ⁹: ⁊ sic de alijs. Scðo mō accipit nom̄ stricte: ⁊ spāl'r: ⁊ sic nomē ē illð qð

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

per se ꝛ significatiue sumptũ potest red
dere suppositum verbo personali modi
finiti ꝛ quod potest esse extremũ in pro
pōne deteriate vera vel falsa: ꝛ isto mō
sola noia significatiue sumpta finita ꝛ re
cta sunt noia. Tertia distinctio adhuc no
men pōt capi dupl'r vno mō pro secun/
da intētione qd̕ p se significat: ꝛ sic ē qdā
respectus raitonis ipsius vocis significā
tis sine tpe ad suū significatũ. Alio mō
pōt capi nomen pro re subiecta illi secun
de intētioni que denoiatur ab ea. secũda
intētione: vt puta pro isto noie hō: vel p
isto noie lapis. Ex istis distinctōibus col
ligitur primo ex prima q ibi non diffini/
tur nomen mentale aut nomen scriptũ:
q2 nullum tale est vox. Sed ibi diffinit
nomen vocale nō q ipm nomen vocale
pricipaliter ꝯsideret a logico: imo poti⁹
nomen mētale cũ enuntiatio mentalis sit
subm in hoc tractatu. Sed ideo diffinit
nomen vocale q2 est nobis manifestius
noie mentali: ꝛ ēt per ipm possumus de
uenire in cognitionē nois mentalis. Se
cundo colligit ex secunda distinctione q
ibi ēt diffinitur nomē stricte ꝛ spāliter sũ
ptum qd̕. s. pōt esse extremum in enun
tiatione. Tertio colligit ex tertia distin
ctione q ibi diffinit nomen pro secunda
intētione q2 logicus considerat principal'
res intentionales vel intentiones ꝛ tunc
dicendo nomen est vox est p̄dicatio ma
terialis fundamenti de respectu: potest
etiam esse predicatio formalis: si vox ac/
cipiatur secunde intētionaliter pro respe
ctu ad suum significatum.

Secundo sciendũ est. q diffi
nitio nois in textu
posita dz sic intelligi: nomen vocale sup/
ple stricte sumptũ est vox significatiua. i.
apta nata significare ex impōne facta cir
ca ipsaz ad placitũ. i. ad voluntatē primi
ipositoris vel alicuius cōitatis: sine tpe
supple deteriato cuius nulla pars signifi
cat sepata finita. In qua diffinitione po/
nitur vox pro genere. vox. n. est genus
ad nomen ꝛ ad vbuz: ꝛ ad orōnez: po/
nitur ēt vox ad drīam sonoꝝ q non sunt
voces. Deide ponit significatiua ad dif
ferentiā vocis nō significatiue: ꝛ dr apta
nata significare: q2 lz voces non significa
tiue possint significare si de nouo iponan
tur ad significandũ. non tñ sunt apte na/
te significare ex impōne facta circa eas.
Deinde ponit ad placituz ad drīam vo
cis nāliter significantis: que nō significat
ad placitũ: sz ex instinctu nature. i. ex in/
clinatione nāli. Sine tpe limitato deter/
minato ponit ad drīam vbi. qd̕ signifi/
cat cũ aliquo deteriato tpe: Et lz ista no/
mina tp̄s: hora: annus significēt tp̄s. non
tñ significant cuz tpe. vñ aliud est signifi/
care tp̄s: ꝛ est aliud significare cũ tpe. nā
significare tp̄s est iportare tp̄s de princi
pali significato sz significare cum tpe est
significare aliquid sub aliqua drīa tpis. s.
sub pñti pretō vel futuro. ꝛ dr deteria/
te pp participia que significant cuz tpe sz
indeteriate. Deinde dr cuius nulla ps
significat. Sepata ad drīam orōnis cu/
ius partes sepate aliqd significant. Et lz
partes nois compositi sepate realiter ꝛ
extra compositionez posite aliquid signi
ficent. non tamen significant aliquid: vt
sunt adhuc in compositione: separate ta
men ꝛ separatiz intellecte finita ponitur
ad differentiaz nominis infiniti: quod nō
est nomen secunduz quod diffinitur ibi
nomen. Recta ponitur ad differentiam
nominum obliquorum vt chatonis cha
toni: que non sunt nomina secundum lo
gicum: sed sunt casus noium que diffini
tio sic intellecta est bona ꝛ sufficiēs nihil
ꝯtinens superfluum aut diminutum.

Tertio Sciendũ est. q sicut di
ctum est. autor excludit
a ratione nominis nomina infinita ꝛ no/
mina obliqua. Cuius ratio est. quia de
ratione nois stricte sumpti prout diffini/
tur ab auctore ē q possit facere ꝓpōnez
primo p se ꝛ determinate veraz noia aūt
obliqua non faciunt propōnem primo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

p se ⁊ determinate verā: ideo non sunt noīa. minor patet: pmo de noībus obliquis: qa ppō in qua ponit obliquus sine recto nō est vera nisi p quāto reducit ad vnā de recto q̄ includit vt ista: regis interest bellare reducit ad istā: Rex est ad quē interest bellare. ⁊ sic de aliis. De noīe infinito. p3: q: nomen infinitū non significat aliqd determinate: ideo pposito in qua ponit non est determinate vera aūs patet p diffinitionē nois infiniti q̄ talis est: nomē infinitū est cui⁹ priuata est q̄litas determinata substātia ei⁹ remanente infinita .i. indeterminata ad omne aliud a significato termini finiti vnde vt cōmuniter dicit ad hoc q nomē possit infinitari due cōditiones requirunt. Prima est q tale nomen habeat q̄litatem finitā ⁊ determinatā: de ffectu cui⁹ trāscendentia sicut ens ⁊ res: ⁊ similiter noīa infinita vt quis q̄lis: ⁊ signa distributiua vt ois: qlibet non possunt infinitari. Secunda cōditio q tale nomen non sit negatiuū: de ffectu cuius ista noīa nemo nullus non possunt infinitari. Verū tn̄ videt q noīa transcendentia possunt infinitari: dixit.n. Ar. non ens esse [illegible] ens dicimus: vbi non ens infinitat: nec videt incōueniens istud nomē ens posse infinitari q: l3 significet q̄litate3 cōem illa tn̄ q̄litas cōis est determinatū significatū istius nois ens. ⁊ ideo sic est. Intelligēda diffinitio nois infiniti. Nomē infinitū est cui⁹ priuata est q̄litas determinata .i. in quo negatio infinitans negat ⁊ priuat formā significatā p terminum finitū: substātia eius remanente infinita idest relinquendo p significato termini infiniti ens intelligibile vel ymaginabile indeterminatū ad qdcunq apprehensibile. sub ratiōe q̄litatis negate sicut i isto noīe nō homo priuat q̄litas: vel forma significata p istum terminū homo relinquendo ens indeterminatū ad qdcūq apprehensibile sub negatione humanitas vel ēt pōt sic diffinitari. Nomen infinitū est qd est terminus sumpt⁹ cū negatione infinitante. vnde triplex est negatio. Sc3 negatio negans ⁊ est illa que cadit s̄ copl'a3 distribuens qdlib3 distribuibile sup qd cadit d̄ qua dicunt logici: q negatio natur malignātis ē qm̄ qcquid inuenit p⁹ se destruit ⁊ eius oppō ponit. Alia ne° infinitans: q̄ cadit solum s̄ terminu3 cui imediate adiungetur: ⁊ n̄ s̄ aliu3 nisi sit dterminat⁹ termini super qd cadit. Alia est ne° priuans ⁊ est priuatio inclusa in aliq̄ dictione q̄ negat habitu3: vel formā alicuius subiecti relinquendo in illo subiecto aptitudinē ad illam formā: exēplu3 primi. vt in hac propositione homo non est lapis: hec negatio non est infinitans. exemplu3 secundi. Non hō: non lapis: exemplu3 tertij: vt cecus: ⁊ sic de alijs.

Contra predicta primo arguit Omne diffinitū vl' omne diffinibile .d3 esse vnu3: s3 nomen nō est vnu3: cū multa sint noīa: ergo nomē non est diffinibile. Secūdo sic: Paterfamilias res publi. sunt noīa: ⁊ tamē eo𝔷 partes significant separate aliquid: ergo male ponit in diffinitiōe nois illa pticula cui⁹ nulla pars significat sepata. Tertio sic noīa infinita ⁊ noīa obliq̄ possunt itrare silogismū p medio ergo noīa infinita ⁊ noīa obliqua sunt noīa secundū logicū: t3 p̄sa q: silogism⁹ p̄ponitur ex propositionibus ⁊ ppositiones ex noībus. Ad rationes. Ad primā dicit q ibi diffinit nomen pro secunda intentione: quā p se significat: ⁊ illa secunda intentio est vna fundata super aliquo nomine prime intentionis intentionaliter sumpto.

Ad secundā dicit q ptes isto𝔷 nominu3 paterfa. respu. ⁊ sic de alijs possunt dupliciter p̄siderari vno mō prout sunt extra cōpositionē: ⁊ sic sunt significatiue per se: qa amplius non sunt partes nois cōpositi. Alio modo possunt considerari prout sunt in cōpositiōe: ⁊ vt sunt actualiter partes nois cōpositi separatim tn̄ i

oīa nomina habent duo significata
p̄mū ē substantia 2 est qualitas

tellecte: ⁊ sic non sunt per se significatiue aliqua alia significatione toti⁹: imo ipse simul sumpte in cõpositione significant vnam rem mediante vno conceptu.

Ad tertiã dicitur: ꝙ noia infinita ⁊ noia obliq̃ sunt noia capiẽdo nomen large ꝓ illo ꝙ potest facere ꝓpositionez sufficiẽtem ad silogismũ: non tñ sunt noia capiẽdo nomen ꝓ illo qđ potest reddere suppositum verbo personali modi finiti in ꝓpositione primo per se ⁊ determinate vera ⁊ licet obliquus possit esse subiectũ distributionis in silogismo: nunq̃ tamẽ est sbm ꝓpositionis nisi sumat̃ cũ recto ⁊ tunc aggregatũ ex recto ⁊ obliquo bene est subiectum.

V Erbũ ẽ vox significatiad placitũ cũ tpe: cui⁹ nulla ps sepata aliqd significat: finita: ⁊ recta. Cũ tẽpore ponitur ad differẽtiam nominis quod significat sine tẽpore. Finita põitur ad differentiaz uerbi infiniti: vt non currit: non laborat: que non sunt verba secundum dialeticum. Recta ponitur ad differentiaz verborum obliquorũ: vt currebat: currit: q̃ non sunt verba secundum dialeticum: sed verba obliqua. Solum. n. verbum presentis temporis indicatiui modi dicit̃ esse verbum secunduz dialeticũ. Oia autez alia verba eiusdẽ modi ⁊ alioꝝ modoꝝ dicunt̃ verba obliqua. Oẽs ãt alie ꝑtes ponunt̃ hic i ꝟbo eadẽ rõe q̃ ⁊ i noie. Et sciẽdũ ẽ ꝙ dialeticus solũ põit duas ptes orõnis. s. nomẽ ⁊ ꝟbuz Alias ãt oẽs appellat sincathegoreumaticas .i. cõsignificatiuas.

I N hac ꝑa pte deteriat de ꝟbo qđ ẽ ~~auctor~~ ꝑa ps itegral' enũtiatõis. diffiniẽdo ipz ꝟbũ ⁊ ei⁹ diffinitionẽ aliq̃lit̃ explanãdo sic pz in textu.

Primo sciendũ est qđ pro declaratione diffinitionis verbi ponunt̃ tres distinctiones. Pria ꝙ verbuz est triplex: scz mentale: vocale ⁊ scriptũ. vñ verbũ mentale est: qđ põt esse appositũ noi mẽtali i ꝓpõne mẽtali. verbũ vocale ẽ: qđ põt esse appositũ noi vocali in ꝓpõe vocali: Sed ꝟbũ scriptũ ẽ: qđ põt esse appositũ noi scripto in propõne scripta. hic ãt diffinit̃ soluz verbuz vocale ꝑꝑ causaz ꝯsimile: q̃ data est de noie. ¶ Secunda distinctio. verbũ põt capi dupliciter vnomõ large: ⁊ cõiter: ꝓ oi illo qđ põt esse appositũ nominis nõiatiui casus: ⁊ isto modo verba cuiuscunq̃ tpis: aut mõi fuerint dũmõ possint eẽ apposita respectu nois noiatiui casus sunt ꝟba: vt currebat: curret: curret ⁊ sic de alijs: Aliomõ capit̃ ꝟbuz stricte ⁊ spãlr ꝓ illo: qđ põt esse appositũ nois noiatiui casus in ꝓpõe primo ꝑ se ⁊ determinate vera: ⁊ isto mõ solũ verba ꝑsonalia pñtis tpis idicatiui mõi sunt ꝟba Et isto secũdo mõ accipiẽdo ꝟbuz diffinit̃ ab auctore nr̃o. dicit. n. in textu ꝙ solũ verbũ pñtis tpis indicatiui mõi dr̃ ꝟbuz apud dialeticũ. Tertia distinctio ꝟbuz põt capi dupl'r vnomõ ꝓ ꝑa intentione q̃ ꝑ se significat: q̃ est respectus rationis vocis significãtis cũ tpe ad significatũ. Aliomõ põt capi ꝓ pria intẽtiõe: siue ꝓ re subiecta illi ꝑe intentioni: puta ꝓ isto ꝟbo amo: vel curro suꝑ qđ fundat̃ ista ꝑa intentio ꝟbuz ꝑ intellectũ ꝯparãtez istã vocez amo: vl' curro ad suũ signi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

ficatū. diffinit̄ aūt verbū h̄ pꝛimo modo
ꝓpter cāꝫ dictaꝫ in nomine.
Secūdo sciēdū est: ꝙ diffō vͥ
bi dꝫ sic explanari:
vbuꝫ vocale stricte sūptū ē vox significa
tiua ad placitū cuꝫ tp̄e supple deteriato
cuiꝰ nulla ps significat sep̄ata .i. sep̄ati in
tellecta: finita: ⁊ recta: in q̄ diffinitiōe po
nitur cū tp̄e ad differentiā nois qd̄ signi
ficat sine tp̄e: ⁊ supple determinato pꝛo
pter p̄ticipia ⁊ verba infinitiui mōi que
non significant cū tp̄e determinato. vn̄ li
cet p̄ticipiuꝫ significet oīno aliquā certaꝫ
differentiaꝫ tp̄is. puta aut p̄ns tātuꝫ aut
pꝛeterituꝫ tm̄ aut futuruꝫ tm̄. non tn̄ si
gnificat illaꝫ tp̄is differētiā determinate:
sꝫ indeterminate: eo ꝙ tal' dr̄ia tp̄is p̄t
determinari p̄ aliā dr̄iaꝫ tp̄is: applicādo
p̄ticipiū vbis singuloꝝ tēpoꝝ. vt istud p̄
ticipiū amans lꝫ significet certuꝫ tp̄s scꝫ
p̄ns: tn̄ illd̄ p̄ns p̄t determinari p̄ p̄teri
tuꝫ ⁊ futuꝝ: vt dicēdo: ego fui amās: ⁊
ego ero amās. Deinde ponit̄ finita ad
dr̄iaꝫ vboꝝ infinitoꝝ: vt non currit: non
laborat: q̄ sunt infinita verba: ēt ponitur
recta ad dr̄iaꝫ vboꝝ obliquoꝝ: que non
sunt verba s̄ꝫ logicū: sꝫ sunt vba obliq̄.
¶ Ex quo ꝯcludit auctoꝛ ꝙ solū verbū
p̄ntis tp̄is indicatiui mōi dr̄ verbū s̄ꝫ lo
gicū. Et lꝫ rectitudo noialis: q̄ est modꝰ
significādi nois noiatiui casus: ⁊ ēt oblīq
tas noialis: q̄ est modꝰ dicēdi nois obli
qui casus conueniat soluꝫ noibꝰ verūtn̄
rectitudo verbal': q̄ est modꝰ significādi
vbi p̄ntis tp̄is indicatiui mōi: ⁊ oblīq̄tas
vbal' q̄ est modꝰ significādi alteriꝰ tp̄is
vl' mōi q̄ꝫ p̄sentis indicatiui mōi bn̄ con
ueniūt verbo. Alie aūt p̄ticule: q̄ ponū
tur indiffinitione vbi debēt cōsimil'r ex
planari sicut dictū est indiffinitiōe nois.
Dicta āt diffinitio vbi sic intellecta: ⁊ sic
explanata est sufficiēs nib[illegible]ꝑfluū neqꝫ
diminutū ꝯtinēs. Et lꝫ Arꝫ. addiderit in
diffinitiōe vbi istā p̄ticulā: ⁊ est sp̄ eoꝝ q̄
d altero dicunt̄ nota. n̄ tn̄ eaꝫ addidit tā
q̄ꝫ p̄tē diffinitionis verbi. sꝫ hoc addidit
ad explicandū vnaꝫ ꝓpꝛiā passionē ipsiꝰ
vbi q̄ est ista: ꝙ vbū ē vnitiuū extremo
rū i ꝓpōe .s. p̄dicati cū subo. ⁊ iō auctoꝛ
nr̄: q̄a noluit illā passionē explicare nō ad
didit illā p̄ticulā i p̄dicta diffinitiōe vbi.
Tertio sciendū est qd̄ vba obli
qua: ⁊ verba infinita re
mouent̄ a rōne vbi. p̄p̄ cāꝫ similē q̄ di
cta ē de noie obliquo ⁊ infinito. Verba
.n. obliq̄ nō cōstituūt enūtiationē pꝛimo
p̄ se verā: vel falsaꝫ: vt ista pꝛopō soꝛtes
currebat: vl' soꝛtes cucurrit: nō est vera
nisi qꝛ ista d p̄nte soꝛtes currit fuit vera
⁊ sic de alijs. Similiter vba infinita nō
faciūt ꝓpōneꝫ determinate veraꝫ eo ꝙ
nō significāt aliq̄d determinate: sic̄ neqꝫ
noia infinita. qd̄ patet p̄ diffinitionē vbi i
finiti in q̄ dicit̄ ꝙ vbuꝫ infinitum est cuiꝰ
p̄uatꝰ est actus special' actu generali re
manēte infinito .i. indeterminato. Unde
ad hoc qd̄ aliqd̄ verbuꝫ possit infinitari
opꝫ ꝙ includat actū specialē cū actu ge
nerali: rōne cuiꝰ hoc vbuꝫ est nō ꝓpꝛie
potest infinitari: qꝛ nō includit aliquē ac
tuꝫ specialē distinctū ab ipso actu genera
li. imo ipsuꝫ vbū significat solū ipsuꝫ ac
tuꝫ generalē. Actus .n. generalis in quo
libꝫ verbo impoꝛtat̄ p̄ hoc verbuꝫ est:
actus vero specialis impoꝛtat̄ p̄ partici
piuꝫ verbi. ⁊ vtrūqꝫ scꝫ taꝫ actus gene
ralis: q̄ꝫ actꝰ specialis reperiunt̄ in vbis
adiectiuis: ⁊ ideo talia verba adiectiua
possunt infinitari p̄ negationē infinitanteꝫ
aduenientē tali vbo negādo ⁊ pꝛiuādo
actū specialē relinquēdo actū generalē i
terminatū: ⁊ indeterminatū: Ita ꝙ tale
verbum infinitum significat negationeꝫ
communem vniuocam ad omne con
ceptibile siue sit ens: siue non ens: sicut
non homo est cōmunis ad omne quod
non est homo siue sit ens: vt lapis: asinꝰ
siue non ens: vt Chimera: Mons aure
us. Ex pꝛedictis patet: ꝙ soluꝫ sunt due
partes oꝛationis secūdū logicū .s. nomē
stricte sumptuꝫ: ⁊ verbum stricte sum
ptū: q̄a ex eis pꝛincipaliter ꝯstituit̄ pꝛo

positio primo per se: ꝛ determinate ve/ra vel falsa. Alias aũt ꝑtes orationis ap/pellat logicus vt dicit auctor sincathego/reumaticas.i.ꝯsignificatiuas vel cũ alijs significatiuas Non est tamen intelligen dum ꝙ logicus nullomõ vtaꝛ eis: imo logicus aliquando vtiꝛ alijs partibꝰ ora tionis: sicut qñ ponunꝛ in oratione: non tanq̃ꝫ principale subiectum. aut predica tum principale. sed tanq̃ꝫ determinatio/nes subiectoꝝ: vel predicatoꝝ aut tanq̃ꝫ partes eorum.

Contra ꝑdicta prio sic arguiꝛ. Nullũ nomen signifi/cat cũ tempore: sed verbuꝫ quod ibi dif finiꝛ est nomẽ: cũ posset ibi subijci respe ctu nois diffinitionis ergo non significat cuꝫ tempore. Secundo sic: verba obli/qua idem significant cum verbis rectis: ergo verba obliqua sunt verba apud lo gicum sicut verba recta. Tertio sic grã/matici ponunt octo partes orationis: er go logici male ponunt tantũ duas.

Ad rationes Ad primaꝫ dicitur ꝙ lꝫ nomen diffiniti. s. hoc nomen verbũ sit nomen: ꝛ significet sine tẽpore: sicut alia noia: Tamen diffinituꝫ. s. secunda inten tio verbi que per se significaꝛ ꝑ hoc no/men concretuꝫ verbum non est nomẽ: non. n. significatũ nois est nomen.

Ad secundam dicitur ꝙ licet ver/ba obliqua significent idem cuꝫ verbis rectis: hoc est tamẽ sub alio mo/do significandi: quod sufficit ad impediẽ dum ꝙ huiusmodi verba obliqua non sint verba secunduꝫ logicum.

Ad tertiã dicitur quod grãmaticus aliter accipit partem orationis quam logicus. Logicus. n. accipit partẽ orationis stricte pro dictione que de ne/cessitate requiritur ad componendum enuntiationem. Grãmaticus vero acci/pit partem large pro omni dictione que potest esse pars cõstructionis siue sit ne/cessario reqsita ad cõstructionẽ siue non.

ORatio est vox signi ficatiua ad placituꝫ cuiꝰ ꝑtes separate aliquid significant. hoc totuꝫ cuius ꝑtes ꝛc. po/nitur ad differentiam nois ꝛ verbi quorũ partes separate nihil significant. Relique aũt particule ponunꝛ hic sub ea/dem ratione: qua in nomine ꝛ verbo ponebantur.

Orationũ alia ꝑfecta alia ĩꝑfecta. Oratio ꝑfecta est que perfectum sensum generat in aio auditoris vt homo currit. Oratio imꝑfecta est illa que ĩ/ꝑfectũ sensũ generat in animo auditoris vt hõ albus. Ora/tionum ꝑfectarũ alia indicati ua: vt hõ currit: alia impatiua vt Petre fac ignem: alia op/tatiua: vt vtinam esseꝫ bonus clericus: alia subiũctiua: vt si veneris ad me dabo tibi equ um. Alia deprecatiua: vt mi/serere mei deus. Harũ ãt ora tionuꝫ sola indicatiua oratio diciꝛ esse ꝓpositio.

¶ In hoc tertio capitulo determĩat au/ctor de oratione que est genus enuntia/tionis diffiniendo: ꝛ diuidẽdo ipsaꝫ ora/tionẽ primo ergo diffinit ipsaꝫ dicẽs orõ.

Primo sciendum est ꝙ pro in tellectu predicte diffi/nitionis ponuntur alique distinctiones. Prima distinctio est. Oratio potest tri

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

plıcıter consıderarı: vnomodo sub ratio
ne congrui ⁊ sic eius consideratio perti/
net ad grāmaticum. Alio modo potest
ꝯsiderari sub ratione oꝛnatus vel inoꝛna
tus: ⁊ sic eius cōsideratio pertinet ad re
thoꝛicum. Tertio potest ꝯsiderari sub
ratione veri vel falsi ⁊ sic pertinet ad lo/
gicuȝ. Secunda distinctio Oꝛatio est tri/
plex scilicet mentalis que fit ex dictioni/
bus mentalibus. Alia est vocalis que fit
ex dictionibus vocalibus. Alia ē scripta
q̄ fit ex dictiōibus scriptis. ¶ Tertia di/
stinctio orō accipit̄ dupl̄r: vnomō spāl̄r
ꝓ voce cōplexa ex pluribꝰ vocibus: q̄ꝝ
q̄libet ē ꝑ se ⁊ seoꝛsum significatiue: ⁊ sic
capit̄ in ꝓposito. Aliomō accipit̄ ꝓ vo/
ce ꝯplexa ex pluribꝰ vocibus: siue q̄libȝ
illaꝝ sit significatiua siue non: vt buf cur/
rit: vel baf ē vox: ⁊ sic nō accipit̄ in ꝓpo
sito. Quarta distinctio: orō pōt adhuc
accipi dupl̄r: vno mō ꝓ ista itentione q̄
est respectꝰ rōnis vocis ꝯplexe ad suū si
gnificatū. Aliomō pōt capi ꝓ pria intētio
ne subiecta illi s̄e itentiōi. Diffinit̄ āt hic
s̄a itētio orōnis: nō ꝑ se ꝓpꝛie res suba.
¶ Quinta distinctio triplices sunt ꝑtes
orōnis. s. ꝓpinq̄ cuiusmodi sunt dictiōes
itegre. Alie sunt remote cuiusmodi sūt
syllabe dictionū. Alie sunt remotissime
. s. lr̄e syllabaꝝ. Ex hijs pōt expōi diffō
orōnis sic. orō ē vox significatiua. i. orō
vocalis spāliter sūpta ē vox significatiua
. i. apta nata significare ad placitū: nō in/
telligendo tñ ꝙ ipsa s̄m se tota sit iposita
ad significādū: sȝ q꞉ suā significationem
trahit a ꝑtibus suis q̄ semel fuer̄t iposite
ad significādū. Cuiꝰ ꝑtes ꝓpinque: siue
seꝑate aliq̄d significāt qđ ponit̄ ad drāȝ
nōis ⁊ vbi: quoꝝ ꝑtes seꝑate nihil signi
ficāt: ⁊ lȝ alique ꝑtes orōnis seꝑate nō si
gnificēt aliq̄d. s. ꝑtes remote: nō tñ est ꝯ
diffinitionē q꞉ in diffinitiōe nō dr̄ cuiꝰ oēs
ꝑtes: sȝ solū cuius partes separate.

Secundo sciendū est. qđ oꝛa
tio diuidit̄ in orō/
nem ꝑfectā ⁊ imꝑfectā. vñ orō ꝑfecta ē
illa q̄ generat. i. apta nata est generare. i.
facere sensuȝ ꝑfectū ⁊ sniam ꝑfectam in
aīo ⁊ intellectu auditoꝛis. Sȝ orō iperfe
cta: est illa q̄ generat iperfectū sensuȝ in
aīo auditoꝛis. q̄ diffinitio pōt explicari si
cut p̄cedens. exēpluȝ de oꝛatione ꝑfecta
vt hō currit ⁊ d̄ iperfecta: vt hō albus:
Est aūt sensus ꝑfectus snīa perfecta ꝑfe
cte ⁊ cōplete terminans intellectū alicu/
ius audientis non suspendens eius aīuȝ
ad aliquid vlterius audiendū. Sed sen/
sus imꝑfectus est qui incōplete ⁊ imꝑ/
fecte terminat intellectum suspendendo
animuȝ eius ad aliquid vlterius audien
dum: vt me legere. Et nō dicitur oꝛatio
ꝑfecta vl̄ sensus ꝑfectus simpl̄r sic: ꝙ si
bi nulla posset fieri additio: sed dicit̄ oꝛa
tio perfecta vel sensus perfectus secun/
dum q̄d vȝ in gn̄e orōnis vel sensuum.

Tertio sciendum est: ꝙ oꝛatio ꝑ
fecta diuiditur in indica
tiuam: vt hō currit: q̄ fit per verbuȝ idi/
catiui modi. In imꝑatiuam: vt petre fac
ignem: que fit ꝑ verbū imperatiui mo/
di. In optatiuam vt vtinā essem bonus
que fit per verbum optatiui modi. in cō
iunctiuam: vt si veneris ad me: dabo ti/
bi equum que fit per verbū coniunctiui
modi: ⁊ indep̄catiuam que fit ꝑ verbuȝ
depꝛecatiuum: quod realiter est impe/
ratiuum: distinguitur tñ ab eo per ratio
nem depꝛecationis. Et nō ponit auctoꝛ
noster infinitiuam q꞉ verbum infinitiui
modi per quod fit ipsa infinitiua non po
test sine verbo finito cōstituere oꝛationē
perfectam: ⁊ ideo nō ꝯtietur sub diuiso
⁊ subdit auctoꝛ noster: ꝙ sola indicatiua
dr̄ esse ꝓpō: cuius ratio potest esse p̄ᵒ
per se: ⁊ determiate vera vel falsa. Alie
vero ab indicatiua n̄ sunt vere vel false:
nisi pꝛo quanto reducuntur ad indicati/
uaȝ: ⁊ ideo dicit Ari. pꝛimo perihermē.
ꝙ ip̄e magis spectat ad retho. vl̄ ad poe
tam: q̄ȝ ad logicum.

Contra pꝛedicta pꝛimo argui/
tur sic: ꝙ non est vox

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

vna: ergo non est vox. Secundo sic diffinitio debet conuenire diffinito: sed diffinitio orationis non ꝯuenit orationi: ergo non est bona. minor pꝫ q: aut ꝯuenit orationi pro re subā: ⁊ hoc nō: q: est cōplexa: ⁊ nullū complexum pōt diffiniri. aut conuenit secunde intētioni: ⁊ hoc non: q: est simplex ⁊ incōplexa: ⁊ per ꝯn̄s non hꝫ ptes significatiuas separatas. Tertio sic. Oratio ꝯiunctiua p̄t esse ps principalis hypotetice: vt dicendo: si veneris ad me dabo tibi equm: ergo ē cathegorica: ⁊ per ꝯn̄s propō: ergo male dicta est: ꝙ sola indicatiua est propositio.

Ad rationes Ad primaꝫ dr̄: ꝙ lꝫ oratio sit plures voces partiales. est tn̄ vna totalis. q: partes eius hn̄t in tota orōne vnitatē: continue plationis vel vnitatem ordinis ⁊ determinationis ⁊ determinalis. Ad secundā dr̄: ꝙ ibi diffinitur orō scđe intentionalr̄: ⁊ diffinitio ꝯuenit scđe intentioni non ꝑ se: sed pro re subiecta.

Ad tertiam dr̄. ꝙ orō ꝯiunctiua nō est neq̧ vera: neq̧ falsa: nisi pro quāto reducitur ad indicatiuā: nec est cathegorica: sꝫ est reducibilis ad cathegoricam: ꝙ sufficit ad hoc: ꝙ sit pars hypotetice. vt postea patebi.

¶ Capitulum de propositione.

PRopositio ē oratio verꝫ vel falsum significans indicando: vt homo currit. Propositionum alia cathegorica alia hypothetica.

Propositio cathegorica ē illa que habet subiectum predicatum ⁊ copulam tanꝙ principales partes sui: vt homo currit. in hac. n. propōne hō currit. hō est subiectum: currit vero predicatū: ⁊ quod cōiungit vnū cum altero est copula vt pꝫ in resoluendo: vt hō currit. i. hō est currēs. ibi hoc nomen hō est subm: ⁊ currens p̄dicatū: ⁊ hoc verbū est dicitur esse copula: q: cōiungit vnum cū altero: ⁊ dicitur cathegorica a cathegorizo as. ꝙ idē est quod p̄dico cas. vnde cathegorica: idest propositio predicatiua. Subm est illud de quo aliud dicitur. Predicatuꝫ est illud ꝙ de altero dicitur scilicet de suo subiecto.

Propositio est oratio. in hoc quarto capitulo determinat auctor de ipsa enūtiatione diffinitiue ⁊ diuisiue ipsam p̄mo diffiniendo noīe propōnis dicens. ꝓpō est oratio verꝫ vel falsuꝫ significans indicando. ¶ Primo sciendū est ꝙ pro itellectione huius diffinitionis ponunt̄ aliq̄ distinctiones. Prima est ꝓpō p̄nt capi duplr̄ vnomō pro oi orōne posita vt̄ ponibli pro p̄missa in sillogismo ad inferendū aliquā conclusionē. isto mō diffinitur ab Ari. primo prioꝝ ⁊ ab auctore nostro in quarto tractatu. ꝙ est affirmatio vel negatio alicuius de aliquo. vel alicuius ab aliquo sic pōt fieri ex terminis trāscendentibus vel nō significatiuis vt dicendo oē. b. est. a. vel nullū. b. est. a. Alio mō capit̄ ꝓpō pro orōne enūtiatiua veri vel falsi ⁊ sic diffinitur ab auctore nr̄o ī textu ⁊ ē cōis ad cathego. ⁊ ypote. Secunda distinctio. ꝓpō est triplex. s. mentalis vocalis ⁊ scripta q̄ pōt intelligi ꝑ ea q̄ dicta sunt prius. ¶ Tertia distinctio ē ꝓpō pōt capi duplr̄. vnomō pro secunda intētione: q̄ est quedā respectus rōis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

fundatus in orone perfecta indicatiua in
ordine ad significatuz. Aliomō pōt capi
pro prima intētione vel pro re suba intē-
tioni se. puta pro ista orone. hō est al: et
sic non diffinitur in pposito. cuz sit qd cō
plexum. Sz ibi diffinit propō secūde in
tentionaliter sumpta. et dz sic intelligi dif
finitio ipsius ppōnis. ppō se intētionali
ter. i. enuntiatio est oro significās. i. apta
nata significare ver vl' falsuz indicādo. i.
asserēdo vel assertiue significādo nihil du
bitando vel interrogādo. In qua diffini
tione ponit oro loco generis. est. n. ora-
tio intētionaliter sumpta genus enume-
rationis. Deinde dr significans. i. apta
nata significare pp propōnes ad qs nul
lus aduertit. que lz nō actu significent. tn
sunt apte nate significare. silr dicenduz
est de ppōnibus scriptis in libro clauso.
Dicit ver vel falsum significans ad dif
ferentiā dictionū que non significāt ver
vel falsuz. nisi pro quāto eis addit eē vl
nō esse vt vult Ari. pº pihermenias. ponitur ēt
ad drām oronuz imperfectar. et ēt aliarū
perfectar ab indicatiua. Dicit indicando
. i. asserendo ad drām interrogationis q
significat dubitando nihil assertiue signifi
cando. vn istud cōpletuz ver vel falsuz
est passio disiuncta propōi et circūloquit
nobis ppriā eius drām. vnde significa-
re vum est significare esse. qd est in affir
matiuis. vel nō esse quod non est sicut
in negatiuis. sed significare falsum est si-
gnificare esse qd non est. vt in affirmati-
uis. vel non esse qd est. vt in negatiuis.

Secundo sciendū est. q ipsi
us ppōnis dant
tres diuisiōes ab auctore nro quar vna
sumit penes subam. et est hec. Propo-
sitionū. alia cathe. alia ypotetica. Vn pro
positio cathego. est illa que hnt vnū subz
vnuz pdicatū explicite vel iplicite forma
liter vel equalenter et copulaz tāq prin
cipales ptes sui. Per illud relatiuū illa
intelligitur genus diffiniti. s. propositio.
dr explicite vel implicite formalr vel eq
ualenter pp propōnes cathegoricas de
est: secundo adiacente in qbus lz non po
nat formaliter predicatū materiale. po-
nitur tn iplicite. vt dicendo hō est. in isto
predicato est intelligit ens vel existens.
Hoc ēt ponit vt volunt aliq pp verba
impsonalia. vt legit. et pp vba excepta-
tionis. vt tonat pluit ningit. que faciunt p
positiones equalenter. qr legit tm valet.
sicut lectio fit. et pluit sicut pluuia cadit. et
sic de alijs. Et iō lz in talibus non pona-
tur subm aut pdicatū māle formalr. po
nit tn equalenter. Dr etiaz tāq princi
pales ptes sui ad drām ypotetice in q lz
ponatur subm et predicatuz. non tn tāq
principales ptes sui. Propō. n. ypoteti
ca hz plures cathegori. tāq principales
ptes sui. ¶ Et est tenenduz pro regula.
q nihil dz poni in cathego. nisi vnū tota
le subm. et vnū totale pdicatuz. et vna co
pula nisi sit determinatio aut ps alicuius
eorum. ¶ Ex quo seqtur primo q pro-
positiones exponibiles. sicut iste tm hō
currit hō differt ab asino hō incipit lege-
re. et sic de alijs sunt cathegorice qr in eis
non ponitur nisi vnuz subz totale. et vnū
predicatū totale. et vna copula nisi esset
determinatio aut pars alicuius eorum.
Secundo seqtur. q propōnes moda-
les sunt cathegorice eadem ratione.

Tertio sciendum est q ppō ca-
the. reperitur in duplici
drā quedā. n. est de hoc verbo ē. secun-
do adiacente in q post istud vbuz est nō
ponit aliud pdicatuz māle vt hō ē. deus
est. alia ē ppō d est. 3º adiacēte in q post
hoc vbū est ponit aliud pdicatū māle.
vt dō hō est aial. vn in qlz ppōne ca-
the. siue sit de ē. 2º adiacēte. siue sit de ē.
3º adiacēte repiunt formalr vel equalē-
ter explicite vel iplicite tria. s. subm māle
qd sic diffinit. Subm ē de quo aliā dr
. s. pdicatū. Reperit pdicatuz māle qd
dr de alio. s. de subo. reperit etiā copula
que vnit pdicatuz māle cū subo. vt dō
hō est aial. hō est ibi subz. aial ē pdicatū

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

materiale ē vero ē copula vniens vnū cū reliquo. Et lʒ subm̄ ⁊ predicatuʒ sint opposita vnū tn̄ diffinit̄ p reliquū eo ꝙ sunt relatiua. modo vnū relatiuum hēt diffiniri per reliquum.

Contra p̄dicta argu. p° sic verū vel falsū sūt opposita ergo nō debēt poni i diffōne ꝓpōnis. 2° sic. iste orones sole lucēte dies ē. ⁊ neutrū oculū hn̄do tu potes videre sūt ppōnes: ⁊ tn̄ nō sunt cha. ergo ꝯ diuisionem ꝓpōnis. 3° sic. ista ē cha. isti sunt hoies ⁊ asini. ⁊ tn̄ nō ē ibi vnū solū p̄dicatū. ergo ꝯ diffōnez ꝓpōnis cathe.

Ad rōnes ad p̄maʒ dicit̄ ꝙ nō ē incōueniens duo oppōita imediata p ꝯiūctionē disiūctiuā poni in diffōne aliq̄ put circunloqunt̄ nobis drīam ꝓpriā diffiniti nobis ignotā sicut ē i ꝓposito. Ad scd̄am dr̄ ꝙ ille ꝓpōnes sūt hypothetice ꝙ pʒ. qr siue resoluāt̄ p si. p dū. vel p qr. sp faciunt ꝓpōnē hypo. ⁊ iō sūt ibi plures cathe. saltē equalēt. Ad tertiā dr̄ ꝙ lʒ sint ibi duo p̄dicata ꝑtialia vel magis ꝓprie due ꝑtes vni⁹ p̄dicati ē tn̄ ibi vnū totale p̄dicatū. s. hoc aggregatū homines ⁊ asini. quod dicitur de isto subiecto isti mediante ista copula sunt.

Propōnuʒ cathe. alia vniuersalis alia ꝑticularis: alia indefinita alia singularis. Propositio vniuersalis ē illa i qua subiicit̄ termin⁹ cōis signo vniuersali determīat⁹. Uel ꝓpō vniuersalis ē illa q̄ oi aut nulli ieē significat: vt ois hō currit vel nullus hō currit. Termin⁹ cōis ē q apt⁹ nat⁹ ē predicari de plurib⁹: vt hō ē termin⁹ cōis: qr p̄dicat̄ de sorte ⁊ platone ⁊ de vnoquoqʒ homie.

Signa vniuersalia sunt hec ois: nullus: nihil: q̄libʒ: alter vter neuter ⁊ similia. Propositio ꝑticularis ē illa in qua subiicit̄ termin⁹ cōis signo ꝑticulari determinat⁹ vt aliquis hō currit: q̄dā equ⁹ mouetur. Signa ꝑticularia sūt hec aliqs: q̄dā reliqu⁹ alter ⁊ similia

¶ In hac ꝑte ponit auctor scd̄am diuisionē ꝓpōnis sūꝑtaʒ penes q̄ntitatē q̄ talis ē. Propōnum cathe. alia vl'is alia ꝑticularis alia indiffinita ⁊ alia singl'aris ⁊ nō ē hec diuisio gn̄is i spēs. sʒ subiecti in accidētia. ⁊ nō accipit̄ ibi q̄ntitas proprie p quātitate reali mēsuratiue substātie quomō accipit̄ in p̄dicamētis: sed accipit̄ ibi q̄ntitas put ē ꝓprietas ꝓpōnis cathegorice que ꝯuenit sibi rōe subiecti p quā mēsurat̄ acceptio eius p vno vel p pluribus. Huius diuisiōis declarat auctor membra per ordinem primo ꝓpōnem vniuersalem p quo.

Primo sciendū ē ꝙ aliqua ꝓpō pōt dici vl'is tripliciť. s. a parte soli⁹ subiecti. A parte solius p̄dicati. ⁊ tertio a ꝑte vtriusqʒ. s. subiecti ⁊ predicati. Unde ꝓpō vl'is a parte subiecti ē ꝓpō mere affirmatiua in qua subijcit̄ termin⁹ cōis distribut⁹ p aliquod signū distributiuuʒ. vt ois hō mouet̄. Propositio vl'is a ꝑte solius p̄dicati est illa in qua nullū signū distributiuū addit̄ subiecto. sed in ea p̄dicat̄ terminus cōis distribut⁹ p negationē latā ad copulā. exēplū: vt homo nō ē lapis. Sed ꝓpositio vl'is ex ꝑte vtriusqʒ. s. subiecti ⁊ p̄dicati ē ꝓpō negatiua i qua p̄dicat̄ ⁊ subijcit̄ terminus cōis distributus. vt null⁹ hō ē lapis. Loquimur aūt in ꝓposito de ꝓpōne vl'i a parte subiecti. quia illa solum facit dici de omni vel dici de nullo in sillogismo modo ea que ibi dicuntur ma

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

xime ordinant̄ ad sillogismum. De
ꝑpōne ergo vl'i a parte subiecti dat au
ctor nr̄ duas diffinitiones quarū prima
ē. Propō vl'is est illa in qua subijcitur
terminus cōis signo vniuersali determi
natus que diffinitio debet sic intelligi.
Propō vniuersalis est illa in qua subij
citur formalit̄ vel equinalēter explicite
vel iplicite terminus cōis vel cōiter ten
tus signo vl'i determinatus ⁊ distribut⁹
ꝑ signū vl'e nulla negatione p̄cedente.
Dr̄ notāter formal'r vel equiualenter
ꝑꝑ istas ꝑpōnes nō quidam hō currit:
vel nō hō currit. tenēdo istā negationez
non negāter. ⁊ ēt ꝑꝑ istas n̄ quidam hō
nō currit: ⁊ nō hō non currit. capiendo
ēt negāter istā negationem nō. que oēs
sūt vl'es eo ꝙ i talibus subijcit̄ equiualē
ter terminus cōis distribut⁹ vl'i signo.
Dicit̄ ēt explicite vel implicite ꝑꝑ istas
ꝑpōnes. Nemo legit nihil est in bursa
mea: ⁊ sic de alijs que oēs sunt vl'es in
quibus iplicite subijcit̄ terminus cōis
distributus. ¶ Notant̄ ēt dr̄ vl'r termi
nus cōiter tētus ꝑꝑ istas ꝑpōes. Omne
sortes ē dictio dissyllaba. ⁊ ꝑꝑ istaz oēs
isti hoies currūt. In quarū pria nō sub
ijcit̄ terminus cōis. s; solū cōiter tētus
.s. li sortes. ⁊ i secūda termin⁹ cōis nō te
net̄ cōit̄ s; singl'r rōe h⁹ ꝑnois isti. Dici
tur ēt nulla negatione p̄cedente q: si ne
gatio p̄cedat signū tunc mutat̄ quātitas
signi ⁊ ꝑpō illa nō erit ampli⁹ vl'is. sed
magis ꝑticularis. ⁊ iō ista non erit vl'is
non oīs homo currit. ergo nec ista non
nullus homo currit. Secunda diffō ꝑ
pōnis vl'is est ista ꝑpō vl'is est illa que
omni aut nulli in eē significat. i. est illa in
qua p̄dicatu; dr̄ de subiecto vl'r ⁊ affir
matiue vel vl'r ⁊ negatiue. Ex quo seq
tur prīo ꝙ ista est vl'is: nō homo currit
si ista negatio non teneatur neganter q:
valet istā nullus homo currit. Secun
do seqtur ꝙ ista est vl'is tota dom⁹ con
buritur: ⁊ hoc si li tota capitur sincathe
gorenmatice. q: tm̄ valet sicut ista queli
bet pars domus comburitur. Tertio
sequit̄ ꝙ iste sunt vl'es. semꝑ erit aliqs
homo vbiqꝫ est corpus q: prima valet
istam in quolibet tp̄e erit aliqs homo. ⁊
scđa valet istam in quolibet loco erit cor
pus. Quarto seqtur ꝙ ista est vniuer
salis. Oēs apl'i dei sūt duodeci;. si lj oēs
teneatur distributiue siue collectiue: eo
ꝙ subijcit̄ ibi termin⁹ cōis cōit̄ tent⁹ di
stributus ꝑ signū vniuersale.

Secūdo sciendum est ꝙ ad d
clarationem predicte
diffōis: diffinit auctor terium cōe; dicēs
ꝙ terminus cōis est qui est apt⁹ natus
predicari de plursbus que diffō pōt sic
exponi. Terminus cōis est cui ex mō
sue ipōnis vere vel significationis nālis
non repugnat supponere pro pluribus
vniuoce ⁊ diuisim. Dicit̄ notanter cui
ex modo sue impositionis ꝑpter termi
nos cōes vocales qbus ex modo sue i
positionis non repugnat supponere pro
pluribus: vt homo sol luna ⁊c̄. Dicitur
etiam vel significationis naturalis pro
pter terminos naturales quibus non re
pugnat suppōere pro pluribus. sed hoc
non est ex impositione: sed ex naturali
eorum significatione. Dicitur notāter
ꝑ pluribus vniuoce. quia l; termini sin
gulares possent supponere ꝑ pluribus
non tamē vniuoce. ideo non sunt termi
ni cōmunes. Dicitur etiam diuisi; ꝑꝑ
istum terminū. isti homines: quia licet
supponat ꝑ pluribus coniūctim. non ta
men diuisim. ideo non ē terminus com
munis. Vn̄ triplex potest assignari diffe
rentiam inter terminum cōmunē ⁊ ter
minum singularem. ¶ Prima differē
tia sūmitur ex parte significatiōis q: ter
minus cōis significat rem vl'em cōicabi
lem pluribus. Terminus. vero singu
laris significat rem singularem oino icō
municabilem. Scđa differētia ē ex ꝑte
suppositiōis: quia terminus cōmunis fa
cit suppositionem cōmunem: sed termi
nus singularis facit suppositione; discre

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

tam: vt patebit in paruis logicalibus. Tertia differentia est ex parte determinationis: quia terminus communis est determinabilis per signum vniuersale: ⁊ est distribuibilis per ipsum. sed terminus singularis non potest determinari per signum vniuersale: eo ꝙ non significat aliquid communicabile. Ideo non potest distribui. ¶ Enumerat etiam auctor signa vniuersalia que sunt in multiplici differentia. Nam quedam sunt affirmatiua: vt omnis quilibet quedam sunt negatiua: vt nullus nihil: quedam sunt distributiua pluriū: vt omnis: nullus: quedam vero distributiua duorū: quorum differentia alias patebit in septimo tractatu.

Tertio sciendum est: ꝙ propositio ꝑticularis est illa: in q̄ subijcitur terminꝰ cōmunis signo particulari determinatus: que diffinitio sic debet intelligi. Propositio particularis ē propositio cathegorica in qua formaliter: vel equiualenter: explicite: vel implicite subijcitur terminus communis: vel terminus cōmuniter tentus signo particulari determinatus. Dicitur notanter formaliter: vel equalenter: q: iste propositiones: Alter istorum currit: Non omnis homo currit: aliquid est: sunt particulares: ⁊ tamen in illis non subijcitur formaliter terminus communis communiter tentus signo particulari determinatus: sꝫ bene equalenter. Dicitur etiam notanter communiter tentus: quia aliq̄ est propositio particularis: vbi subiectū est terminus singularis: vt in ista quodā sortes est nomen: vel dictio dissyllaba: sꝫ sufficit ꝙ ille terminus singularis teneatur communiter. Debet etiam intelligi: ꝙ nulla negatio precedat signum particulare: quia si precedat negatio: tunc illa non est amplius particularis: sed magis vniuersalis. ¶ Ex quo sequitur primo ꝙ iste propositiones non omnis homo currit: vel non omnis homo non currit: ⁊ etiam iste nonnullus homo currit. ⁊ nonnullus homo non currit sunt particulares. Similiter iste aliquando erit dies. Alicubi est corpus. Aliquid currit: ⁊ sic de alijs. Signa autem particularia facientia propositionem particularēꝫ sunt ista: quidam aliquis alter reliquus: ⁊ sic de alijs. ¶ Differunt autem signa vniuersalia ⁊ particularia: qa signa vniuersalia faciunt terminum cōmunem: quē distribuunt stare pro omnibus suis suppositis copulatiue sed signa particularia faciunt terminum cōmmuneꝫ stare pro suis suppositis disiunctiue: dum tamen talia signa non impediant per negationem: aut per aliud sincathegorica precedens huiusmodi signa vniuersalia: vel particularia: ex quo patet ꝙ ista dictio: tantuꝫ non est signum particulare: neqꝫ vniuersale: cum non faciant terminum cui immediate adiungere stare ꝓ omnibus suis suppositis copulatiue: vl' disiunctiue: Secundo patet ꝙ signum particulare facit terminum cui immediate adiūgitur stare pro tot suppositis: pro quot facit signum vniuersale stare terminum cui immediate adiungitur: licet non eodem modo. quia signuꝫ vniuersale facit ipsuꝫ stare copulatiē: signū vero particulare disiunctiue.

Contra predcā sic arguitur: qa omnis bona diuisio debet esse bimembris secundum boeti. sꝫ predicta non est huiusmodi: ergo non ē bona. Secundo sic sub subiecto propositionis vniuersalis potest fieri descensus ad singularia. sed in ista propositione Di. omnes apostoli dei sunt duodecim non potest fieri descensus ad singularia: ergo illa non est vniuersalis: Tertio sic ista est singularis: aliquid est: ⁊ tamen in ea non subijcitur terminus communis cum signo particulari ergo contra diffinitionem propositionis ꝑticularis.

Ad rationes ad primam dicit ꝙ ma

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

lo: habet verum de diuisione generis
per differentias: cuiusmodi non est pre/
dicta diuisio: vel dicendum ꝙ licet ipsa
non sit bimembris potest tamen redu/
ci ad bimembrem. Ad secundam dici/
tur ꝙ est maior vera: si subiectum eius
distribuatur per signuȝ vniuersale sum/
ptum distributiue: non tamen oportet:
ꝙ fiat descẽsus sub subiecto propositio/
nis vniuersalis distributo per signum
vniuersale collectiue sumpto cuiusmodi
est in ista propositione. Omnes aposto/
li dei sunt duodecim. In q̃ istud signuȝ
omnes tenetur collectiue. Et sic dicen/
dum est etiam de ista propositione: om
nia predicamenta sunt .x. similiter ꝺ ista:
omnia predicabilia sunt .v. Ad tertiam
dicitur: ꝙ in predicta propositione li ali/
quid potest capi dupliciter: vnoᵒ tran/
scendenter prout conuertitur cum ente:
⁊ tantũ valet sicut res. ⁊ tunc ipsa est indif
finita. Alioᵒ potest capi. li. aliquid prout
est nomen neutri generis: cuiꝰ masculi/
num an aliquis: ⁊ femininum aliqua: ⁊
tunc aut tenetur mere adiectiue: ⁊ sic ñ
potest esse subiectum in aliqua proposi/
tione: vel tenetur substantiue: ⁊ tantũ va/
let sicut aliquod ens: ⁊ tunc facit propo/
sitionem particularem: in qua subijcitur
saltem. Implicite terminus cõmunis si
gᵒ pticulari determinatꝰ: ⁊ sic de alijs.

Propositõ indefinita est
illa in qua subiicitur termi/
nus cõmunis nullo signo de/
terminatus: vt homo currit.

Propositio singularis est
illa ĩ qua subiicitur terminus
singularis vel discretus vt sor
tes currit: vel terminus com/
munis cuȝ pronomine demõ
stratiuo primitiue speciei: vt
iste homo currit. Terminus
singularis vel discretus ẽ qui
aptus natus est predicari de
vno solo: vt sortes de seipso.

Propositionuȝ cathego/
ricarum alia affirmatiua alia
negatiua. Affirmatiua est illa
in qua predicatum coniungi/
tur cuȝ subiecto: vt homo cur
rit. Negatiua est illa in qua
predicatum remouetur a sub
iecto: vt homo nõ currit. Di
uisa propositione tunc scien/
dum est ꝙ triplex est quesiti/
uũ p qd̃ q̃rimꝰ de ipsa ꝑpõne:
.s. q̃: q̃l: ⁊ q̃nta. Que q̃rit de sb
stãtia ꝑpõis: Vñ iterrogatio
né factã p q̃: rñdũ ẽ cathegori
ca: vl' ipothetica: p q̃lis rñdũ
ẽ affirmatĩa: vl' negatĩa: q2 q̃l'
q̃rit de q̃litate ꝑpõis: p quãta
rñdũ ẽ vniuersal' ptic'ar's ide
finita: vl' singularis. quãta. n.
q̃rit de q̃ntitate ꝑpõis. vñ v̽/
sus. Que ca. vl' hip. qual' ne: l'
af. u quãta par. in sin.

Propositio indefinita: in
ista pte deter
minat auctor de ꝑpositione indefinita:
q̃ aliqᵒ mõ conuenit: ⁊ aliquo nõ differt
a ꝑpõe pticulari. Cõueniũt. n. in hoc ꝙ
tã pticularis: q̃ȝ idefinita reddunt̃ ṽe ꝓ
vnico supposito: reddunt̃ false ꝓ oibus
suppositis subi. Sȝ differũt ĩ hoc: ꝙ sub
iectũ ꝑpõis ptic'aris: determinat̃ sigᵒ
pticulari: rõe cuiꝰ nõ ẽ indifferẽs ad mul
tas suppões: sed determinat̃ ad vnam
tm̃. Sed subm propõnis indefinite su/
mitur sine sigᵒ particulari: vel vniuersa/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

li: ⁊ est indifferens: ⁊ indeterminatū ad
diuersas suppōes. Pōt.n.qñ3 suppo/
nere simpliciter ꝓ natura cōi: vt hō est
spēs. ⁊ qñ3 ꝑsonaliter: ꝓ suppositis. vt
hō currit: ⁊ aliqñ materialiter ꝓ voce vt
hō est dictio dissillaba.

Primo sciendu3 ē ꝓpō inde/
finita sic diffinitur ab
auctore nostro: ꝙ est illa in q̃ subicitur
terminꝰ cōis sine sigº: vt hō currit q̃ dif
finitio sic dz intelligi. Propō indefinita
est propō cathegorica: in q̃ explicite: vel
implicite: scꝫ: vel equiualenter subicit̄
terminꝰ cōis: vel terminus cōiter tentꝰ
sine sigº vniuersali supple vl' ꝑticlari nul
la negatione negante ꝑcedēte ipsu3 ter/
minum cōe3. ¶ Dicit̄ notant̄ explicite
vel implicite propter ista verba pluit
tonat ⁊c̄. equalent̄ faciunt ꝓpōnē inde
finitā ꝓ quanto dant intelligere suppo/
sitū sui: sicut pluit tantū valet sicut plu/
it cadit. vel deus: vel natura: pluit ⁊
sic de alijs. ¶ Dicit̄ notanter ēt vl' ter/
minꝰ cōiter tētus: pp istas ꝓpōes. sor.
est nomen: plo dissyllabu3: q̃ sunt indefi
nite. In quibus nō subicit̄ terminꝰ cōis
s3 solu3 terminus cōiter tentus. ¶ Dr̄
etiā sine sigº vniuersali: ꝑticulari: q2 non
o3 ad hoc: ꝙ aliqua ꝓpō sit idefinita: ꝙ
nullu3 ponat̄ significatum. iste. n. sunt in
definite solus hō currit: tantū animal est
hō: in quibꝰ a parte subiecti ponit̄ signi/
ficatū exclusiuū: sufficit ergo ad ꝓpōne3
indefinitam ꝙ eius subiectu3 non deter
minatur aliqº sigº vniuersali: vel parti/
culari. ¶ Dicit̄ etiā notanter nulla nega
tione negante precedēte: quia si negatio
negans ꝑcedat terminū cōe3. Illa non ē
indefinita: s3 magis vniuersalis. vt non
hō est lapis. Si vero negatio precedēs
sit infinitans illa erit indefinita. Ex quo
sequit̄ ꝙ iste sunt indefinite: homo est
spēs. Animal est genꝰ: homo est digniss
sima creaturaꝝ: Rosa est pulcherrimꝰ
floꝝ. Bos est animal vtilissimū aratro:
Leo est fortissimus animalium. ⁊ sic de
alijs. in quibꝰ subiectū supponit simpl'r
eo ꝙ in talibus subicitur terminus cōis
cōiter tentus: predicabilis de pluribus.
Item termino singulariter tento nō pt̄
addi signum vniuersale: vel particu/
lare. Sed subiectis huiusmodi proposi/
tionum potest addi signu3 vl'e: vel par/
ticulare: etiā congrue: l3 fallificet propō
ergo tales sunt indefinite.

Secundo sciendū est ꝙ pro
positio singularis
est illa in qua subicitur terminꝰ discretꝰ:
vt sortes currit: vel terminus cōis cum
pronomine demonstratiuo: vt iste ho/
mo currit: ⁊ potest sic intelligi predicta
diffinitio. Propositio singularis est illa
propositio cathegorica. in qua implicite
vel explicite subicitur terminus cōis sin
gulariter tentus. ¶ Dicit̄ notantur sin/
gulariter tentus: propter istas ꝓpōnes:
Sortes est nomen. Plato est terminꝰ
singularis: In quibus subiectum non te
netur singulariter: s3 communiter: ideo
non ille sunt singulares: vnde propō sin/
gularis pōt fieri tribus modis: vnomō
quādo i ea subicit̄ terminus discretus:
vt sortes currit. Secūdo modo: quādo
in ea subicitur pronomen demōstratiuū
primitie speciei: vt ego curro: tu curris.
Tertio quando subicitur terminus sin/
gulariter tentus: qd̄ pōt fieri tripliciter:
vel per ꝓnomē demostratiuū primitiue
speciei additū termino cōi. vt iste homo
currit: vel per implicationem fcām per
terminū singularē ꝑ hoc nomē relatiuū
qui. ⁊ hoc verbo sum. es. est. vt dicen/
do homo qui est sortes currit. ⁊ ens qd̄
est sortes currit. Tertio per terminum
singularem additum immediate termi/
no communi per appositionem: vt dicē
do animal sortes currit: homo Joānes
disputat ⁊ sic de alijs. Ex quo sequitur
ꝙ ista est singularis omne ens quod
est Plato currit: quia subiectum eius
est determinatu3 sic precise pro vno sin/
gulari ꝙ sibi repugnat accipi pro plu/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

ribus. Ad maiorem declarationem pre
dicte diffinitionis diffinit auctor terminū
discretum ⁊ singularez dicens ꝙ termi-
nus discretus est q est aptus natus pre-
dicari de vno Solo: vt sortes de seipso.
que diffinitio potest sic exponi. Ter-
minus singularis est cui ex suo modo si-
gnificandi vel ex sua significatione repu
gnat supponere vel accipi pro pluribus
vniuoce ⁊ diuisim. Ex quo sequitur. ꝙ
isti termini non sunt termini singulares
Sol: Luna: Mundus: fenix quia ipsis
ex sua significatone non repugnat accipi
vel supponere pro pluribus: significant
enim naturam cōmunicabilem multis.
Secundo sequit̄ ꝙ istud ꝯplexū. Sor.
vel Plato non est terminus singularis
q: sibi non repugnat accipi pro pluribꝰ
diuisim puta pro sorte: q: ista est vera.
Sortes est sortes vel Plato: ⁊ etiaȝ ꝓ
platone q: ista est vera: Plato est sortes
vel plato. Ex quo seqtur primo: ꝙ ista
non est singularis: sortes vl' plato currit:
sed magis indefinita. Secundo sequit̄
ꝙ ista est singularis: sortes ⁊ plato cur-
runt: quia istud copulatum sortes ⁊ pla
to facit terminum singularem ex eo: ꝙ
sibi repugnat supponere per pluribus
diuisim. Tertio sequitur: ꝙ terminus
potest dici singularis dupliciter scilicet in
significando: ⁊ est ille: q significat aliquaȝ
rem incōmunicabileȝ vt sor. Secun-
do modo potest dici singularis in sup-
ponendo: ⁊ est ille cui repugnat suppo-
nere ꝓ pluribus vt postea patebit.

Tertio sciendum est: ꝙ ad veri
tatem propositiōis vni-
uersalis requiritur: ꝙ predicatum insit
subiecto ꝓ omnibus suis suppositis se-
orsum: Et hoc si signum distributiuum
teneatur distributiue: Si vero teneatur
collectiue: tunc ad veritatem huiusmo-
di propositionis requiritur: ꝙ predica-
tum insit subiecto pro omnibus suis sup
positis simul: ⁊ collectiue sumptis: sicut
patet de ista propositione: Omnes apo
stoli dei sunt duodeci. ¶ Sed ad falsi-
tatem vniuersalis sufficit: ꝙ sit vnū sup-
positum subiecti: cui non conueniat pre-
dicatū. ¶ Et opposito modo dicenduȝ
est. in vniuersalibus negatiuis: Ad veri
tatem vniuersalis negatiue requiritur:
ꝙ predicatum nulli supposito subiecti in
sit: Et ad falsitatem sufficit: ꝙ alicui insit.
¶ Ad veritatem vero particularis: ⁊ i-
definite requiritur: ⁊ sufficit: ꝙ predica-
tum insit subiecto pro aliquo supposito.
¶ Sed ad falsitatem earum requiritur
ꝙ p̄dicatuȝ nulli supposito subiecti insit:
⁊ hoc in affirmatiuis: vel cuilibet insit: ⁊
hoc in negatiuis. Et hoc habet verum
indefinita cuius subiectum supponit per
sonaliter pro suppositis: non auteȝ in ide
finita: cuius subiectum supponit simpli
citer: immo ad veritatem talis proposi-
tionis sufficit: ꝙ predicatum insit subie-
cto pro suo tantum significato: ⁊ non ꝓ
suppositis contentis in subiecto: vel sub
significato: vt patet in ista propositione:
animal est genus: homo est spēs: ⁊ sic d̄
alijs. ¶ Sed ad veritateȝ singularis re-
quiritur: ꝙ predicatum insit subiecto.
¶ Sed ad falsitateȝ eius sufficit: ꝙ pre-
dicatum non insit subiecto: Ex quo seq-
tur ꝙ ad veritatem affirmatiue cuiuscū-
ꝗ quātitatis fuerit requiritur predicatū
inesse subiecto. Sed ad veritatem nega
tiue cuiuscunꝗ quantitatis fuerit: suffi-
cit: aut ꝙ predicatum non insit subiecto.
aut ꝙ sbm̄ ꝓ nullo supponat.

Contra predicta primo sic ar-
guitur: Subiectū istiꝰ
propositionis homo est species suppo-
nit pro vna natura singulari. ergo illa ꝓ
positio est singularis. Secundo sic ista
est indefinita: omnis homo est totum in
quātitate: Et similiter ista: Nullus ho-
mo est totum in quantitate: ⁊ tamen in
eis subijcitur terminus cōmunis signo
vniuersali determinatus: ergo cōtra dif
finitioneȝ ꝓpositionis indefinite. Tertio
sic: ista est singularis: ens quod est sor.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

currit ⁊ tñ in ea subijcitur terminus cõ/
munis cõmuniter tentus : ergo contra
diffinitionez ꝓpositionis singularis.

Ad rationes Ad primaz
dr̃: ꝙ in ista
propositione: hõ est spẽs. Iste termin⁹:
homo supponit ꝑ vna natura cõmuni/
cabili pluribus: ⁊ ideo sibi nõ repugnat
simpliciter supponere pro pluribus: iõ
ẽ termin⁹ cõis cõmuniter tent⁹: ratiõe
cui⁹ põt cõgrue sibi addi signũ vniuer/
sale. Et licet illa propositio reddat̃ f̃ra ꝑ
additionez signi vl̃is: non tñ reddit̃ incõ
grua: ideo nihil facit ꝯ q̃litatẽ propõis:
quãtitas.n. non respic̃ veritatem vel fal
sitatem propositionis.

Ad secundum dicit̃: ꝙ
istud cõ/
plexũ ois hõ: vl̃ nullus hõ põt capi du
pliciter.s. materialiter: ⁊ tunc p̃dicte pro
põnes sunt indefinite in qb⁹ subijcit̃ illd
cõplexũ. Aliomõ põt capi significatiue
⁊ ꝑsonaliter: ⁊ tunc tales ꝓpões sunt
vl̃es: quaꝝ affirmatiua est falsa: ⁊ nega/
tiua ẽ vera. Ad tertiã dr̃ cõcedẽdo qđ
p̃dicta ꝓpõ est singularis: ⁊ negatur ꝙ
ibi subijciat̃ termin⁹ cõis cõiter tentus:
sʒ ibi subijcit̃ termin⁹ discrete tentus vt
pri⁹ patuit. Et si arguatur: ꝙ termino
singulari vl̃ termino singulariter tẽto nõ
põt addi signũ vniuersale: sʒ subo illi⁹ ꝓ
põnis possum⁹ addere signũ vniuersa/
le: ergo illa non est singularis. minor pʒ:
đ deo oẽ ens qđ est sortes currit. Dicẽ/
duʒ est ꝙ bñ possum⁹ addere termino
singulari cõplexo signũ vniuersale saltez
illi cui⁹ vna ꝑs est terminus cõis.

**Item propõnuz cathego/
ricaꝝ. Alie ꝑticipãt vtroqʒ ter
mio: vt hõ currit: hõ ñ currit.
Alie vero altero t̃mino tãtũ:
vt hõ currit: homo disputat.
Alie ṽo nullo termino: vt hõ
currit: sortes mouet̃:. Itẽ ꝓ/
põnũ ꝑticipantiũ vtroqʒ ter/
mio: Quedaz ꝑticipãt vtroqʒ
termio secũdũ eũdez ordinẽ:
vt hõ currit: hõ non currit: q̃/
dã vero ordine econuerso: vt
hõ est aĩal: aĩal est hõ.**

¶ In ista parte ponit auctor triplicẽ di/
uisionem propositionis: que sumitur pe
nes qualitatem. Est autem qualitas ꝓ
positionis passio propositionis ꝯueniẽs
ipsi propõni scđm dispõem copule: que
est pars formal' propositionis pro quo.

Primo sciendum est, ꝙ auctor
sic diuidit propositionẽ
penes qualitatem dicens. ¶ Proposi/
tionũ alia negatiua alia affirmatia: ita ꝙ
diuisum est propositio in cõmuni ⁊ nõ
propositio cathegorica: quia qualitas ꝓ
positionis scilicet affirmatio vel nega/
tio ñ solum cõuenit cathegorice: sʒ etiaʒ
ypotetice: vt postea patebit. Est autem
propositio affirmatiua illa in qua predi/
catum affirmatur de subiecto idest in q̃
predicatum enuntiatur de subiecto me/
diãte copl'a affirmata: vt homo est aĩal.
Sed propositio negatiua est illa in qua
predicatum remouetur a subiecto idest
enuntiatur de subiecto mediante copl'a
negata: vt homo nõ est lapis. Et debẽt
sic exponi: vt volunt aliqui propter istas
ꝓpositiones de mõ loquẽdi in cõsueto:
hõ aial est: hõ aial non est in quib⁹ pre/
dicatum non proprie affirmat̃ aut nega
tur de subiecto: lʒ enũtiet̃ mediante co/
pula affirmata vl̃ negata. Non.n. affir/
mat̃ aut negat̃ p̃dicatũ ẜm eos. nisi cuʒ
tale p̃dicatuʒ seqtur ẜm sitũ vocalẽ ipsaʒ
copulã verbalez. Uerũtñ credo verius
esse dicendũ ꝙ siue predicatuʒ precedat
copulã: siue sequat̃ ẜm sitũ vocalez: tñ
actus verbi q est ꝯpositio sꝑ denotatur
cadere supra predicatũ vniendo ipsum
cuʒ subiecto: ideo tale p̃dicatuʒ aut sim/
pliciter affirmat̃ de subiecto qñ copula

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

est affirmata: aut simpliciter negatur de subiecto qñ copula est negata: ⁊ hoc siue illud predicatū p̄cedat siue sequat̃: ppositio .n. vel postpositio nihil facit ad hoc ꝙ tale p̄dicatū affirmet̃ aut negetur: vt alias patebit.

Secundo sciendū est. ꝙ sic est quedā ꝓpō cathegorica. de simplici subiecto siue predicato: sicut ista: hō est animal: ita est aliqua de subiecto copulato vel disiuncto: vt ista: duo ⁊ tria sunt qnqꝫ. sor. vel plato currit. ⁊ etiā aliqua de predicato materiali copulato vel disiuncto: vt ista sortes currit vl̕ non currit: quinqꝫ sunt duo ⁊ tria. Ita etiam pōt dici ꝙ q̄dā est cathegorica de simplici copl'a: vt ista hō ē risibilis: ⁊ aliqua est de copula disiūcta: vt chymera est vl̕ non est: quodlibet est vel non est: ⁊ de copl'a copulata: vt nulla res simul est ⁊ non est: ⁊ sic de alijs. ¶ Pro cui⁹ itellectu ponit̃ talis distinctio ꝙ in ꝓpositionibus reperit̃ duplex copula. s. copula que est verbū: ⁊ copl'a q̄ est ꝯiunctio q̄ differunt inter se: q: copula que est verbū habet copulare: ⁊ vnire partes cathegorice principales. s. subiectum ⁊ p̄dicatum. ⁊ nullā aliā hꝫ vnire vel copulare preter quā subiectū ⁊ predicatū de qua dicit Ar. ꝙ significat quādā cōpositionē quā sine extremis non est intelligere. Sed copula q̄ est cōiunctio hꝫ vnire vel copulare partes subiecti: vel partes p̄dicati: vel partes copule. Ex quo patet: ꝙ copl'a secundo mō dcā cōiungit aliqñ partes copule primo mō dicte: vt pꝫ in propositionib⁹ de copula disiūcta vel de copl'a copulata. Quod aūt oporteat ponere tales propōes probat̃ sic: q: in ista propositione sortes currit necessario ⁊ non currit necessario: que est vna cathegorica de simplici subiecto: ⁊ de copulato p̄dicato ista coniunctio cōiunctiua: ⁊ coniungit partes predicati cū sit de copulato predicato: ergo coniūgit quicqd includit̃ in partibus predicati: sꝫ in eis includit̃ copula verbal'. s. hoc verbū est: ergo cōiungit etiā copulam verbalē inclusam in vna parte cū copula verbali inclusa in alia parte. Similiter de ista propositione sortes currit necessario: vl̕ nō currit necessario: que est de simplici subiecto ⁊ de disiūcto p̄to: eodē modo ē d̄d̄ sicut de p̄ria. Item nisi sic sequeret̃ ꝙ p̄dcā ꝓpō q̄ ē verissima essꝫ falsissima: pꝫ resoluēdo eā sic: Sor. ē currēs necio vl̕ nō currēs necio: vl̕ nō currit necio: ergo habet̃ ꝙ est aliqua propositio cuius copula est disiuncta.

Tertio sciēdū est: ꝙ auctor nr̄ i hac vltima pte hui⁹ capituli pōit triplex q̄sitiuū p qd̄ q̄rim⁹ d̄ ipsa ꝓpōe. s. q̄: q̄lis ⁊ q̄ta: Que q̄rit de s̄ba ꝓpōis: Est. n. q̄sitiuū sube: ⁊ correspōdet p̄me diuisioni ꝓpōnis q̄ data est penes subam: iō ad interrogationē factā p q̄: rn̄dendū est p mēbra p̄me diuisionis. Sꝫ quāta q̄rit de quātitate ꝓpōis: ⁊ corrn̄det ꝭe diuisioni: q̄ data est penes quātitatē: Ideo ad interrogationē factā p quanta rn̄dendū est p mēbra ꝭe diuisionis. Qualis vero q̄rit d̄ q̄litate ꝓpōnis: ⁊ corrn̄det tertie diuisioni q̄ data est penes qualitatē. Ideo ad interrogationem factā p q̄lis rn̄dendū est p mēbra tertie diuisionis sicut pꝫ p versū. Que ca. vel yp. q̄lis. ne. vel af. v. q̄ta p. i. sin.

Contra predicta arguit̃. p̄mo sic ista est cathegorica. Non hō est asinus: ⁊ tñ nō est affirmatiua cū ibi ponat̃ negatio añ copulam: nec negatiua cū sua ꝯuertens sit affirmatiua. s. ista asinus est nō hō: ergo ⁊c. Secūdo sic: copula ē forma ꝓpōnis: ergo vbi sunt due copule. sunt due propōnes: ⁊ per ꝯn̄s nō est aliqua cathegorica de copula disiuncta vel de copula copulata.

Tertio sic: vnus rectus non pt̄ supponere duab⁹ v̄bis: q: ñ vr̄ a quo illoꝝ possꝫ regi ille rectus: g⁰ nulla erit cathe^ca: q̄ sit de simplici subo: ⁊ d̄ copula disiūcta.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Ad rationes: ad primaz distinguendum est: q2 vel ista negatio nō tenetur infinitanter. ⁊ tunc est pars subiecti ⁊ sic p̄dcā propō est affirmatiua de sbō infinito: vel tenet̃ neganter: ⁊ sic cadit supra copulaz ⁊ quod lz extremum ppōnis: ⁊ tunc propō est simpliciter negatiua valēs istaz: Nullus hō ē asinus.

Ad secundam dicendū: ꝙ lz in casib⁹ propositionib⁹ sint due copl'e vocal'r ⁊ ptiales: est tñ ibi tm̄ vna copl'a totalis secundu3 sniaz ⁊ formaz ppōis: ille enim due partiales copl'e ꝯiunguntur p ꝯiunctionez. ⁊ ita faciunt vnaz copulaz in sententia ⁊ in forma ppōis: quod sufficit ad vnitatē propōis. Ad tertiam dr̃: ꝙ sic duo recti p̄nt regi ab vno verbo ⁊ reddere suppositu3 vni verbo: ita ēt vnus rectus pōt regi a duob⁹ verbis: ⁊ reddere suppositū cuilibet eorum.

Item ppositionū pticipātium vtroqz termino secūdū eundē ordinem: Alie sunt cōtrarie: Alie sunt subcōtrarie: Alie cōtradictorie: Alie subalterne: Contrarie sunt vniuersalis affirmatiua: vniuersalis negatiua eiusdem subiecti: ⁊ eiusdem predicati: vt oīs hō currit: ⁊ nullus homo currit.

¶ Prius determinat doctor de propositione in se de partibus eius integralibus: ⁊ subiectiuis. nunc vero incipit auctor determinare de passionibus: vel ppietatibus ipsius ppositionis. Sed ātē q̄ determinet de eis: premittit in prima parte istius capituli duas diuisiones valentes ad cognitionez huiusmodi passionu3 que sunt tres. s. oppositio: equipolētia: ⁊ conuersio.

Primo sciendu3 est: ꝙ prima diuisio talis ē. Propositionum cathegoricaꝝ quedā pticipant vtroqꝫ termino: ⁊ sunt ille que sunt eorundez terminoꝝ sic: ꝙ quicūqꝫ sunt termini vni⁹ sunt termini alterius: vt hō est animal: hō non est animal. Alie sunt participantes altero tm̄ termino: ⁊ sunt ille que sic se hñt: ꝙ ꝯueniunt in vno termino: ⁊ differūt in alio: vt hō est substātia: hō non est lapis: Alie sunt nullo termino participātes: que sic se hñt: ꝙ nullus terminus subiectus: vel predicatus positus in vna ponitur in altera: vt nullus hō est accidens: omne animal ē substantia. Et debet accipi terminus i ista diuisione ⁊ in sequenti: pro extremo ppōis: eomodo quo accipit ar. terminu3 primo prioꝝ cum dicit ꝙ terminus est in quez resoluit̃ ppositio vt in p̄dicatu3: ⁊ in id de quo predicat̃: Tertia diuisio est ista ꝙ propositionū pticipantiu3 vtroqꝫ termino: queda3 pticipant vtroqꝫ termino secundū eundez ordinez: vt sunt ille: q̄ sic se hñt: ꝙ quicunqꝫ terminus est subiectus in vna: ⁊ etiā in alia: ⁊ quicunqꝫ terminus est predicatus in vna: ⁊ ēt in alia vt homo currit: homo nō currit. Alie sunt participantes vtroqꝫ termino ordine conuerso: ⁊ sunt ille que sic se habent: ꝙ quicūqꝫ terminus est subiectus in vna est predicatus in alia: ⁊ quicunqꝫ terminus est predicatus in vna: ē subus in alia: vt hō est animal: animal ē homo.

Secundo sciendum est ꝙ poītis duabus diuisionibus predictis: incipit determinar̃ de passionibus ppositionis: ⁊ primo de oppōe: q̄ est passio propositionum vtroqꝫ termino pticipātiu3 secundū eūdez ordinez. Pro quo ponit̃ talis distinctio ꝙ oppō est duplex: quedā est oppō terminoꝝ que est repugnātia duoꝝ terminoꝝ nō possibiliu3 verificari de se inuicez: nec de tertio respectu eiusdez: vt visus: ⁊ cecitas: pr̃ ⁊ filius homo non hō albu3 ⁊ nigrū. ⁊ sic de alijs. Alia est oppositio ppositionū. ⁊ ista est duplex nā queda3 est oppositio propositionu3:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

q̄ fit penes p̄dicata opposita quomō op
ponūtur iste homo ē albus: homo est
niger. Sortes ē cecus: sor. est videns. ⁊
sic de alijs. Alia est oppō ꝓpositionū
que fit ſm diuersos modos enuntiādi
⁊ de illa ē solum hic ad propositū q̄ po
test sic diffiniri. Oppō ē repugnātia dua
rum ꝓpōnum cathegoricarum vtroqꝫ
termino participantiū ordine eodē. In
quātitate tm̄: in qualitate tm̄: vl' in quā
titate ⁊ qualitate simul. Et addunt aliq̄
in veritate tm̄: in falsitate tantū: in falsita
te ⁊ veritate sil'. Et ad oppōnem isto
modo sumptam tres conditiones req̄
runtur. Prima ꝙ ꝓpōnes opposite
debent eē eiusdem subiecti eiusdē predi
cati ⁊ eiusdem copule. debent enī par
ticipare vtroqꝫ termino ſm eundē ordi
nem. ⁊ ideo iste nō opponūtur: oīs hō
ē totum in quātitate: aliq̄s hō nō ē totū
in quātitate: capiendo oīs homo ⁊ aliq̄s
homo materialr': quia non est p̄cise idē
subiectum in vtraqꝫ. in p̄ia enī subijcit
hoc totū: oīs hō. in secunda vero hoc
totū: aliquis hō. Nec etiā iste opponun
tur. Oē aīal fuit in archa noe. nullū aīal
ē in archa noe. Scd̄a ꝯditio ē ꝙ termi
ni ꝓpōnum oppositarum debent sup
ponere eodē genere suppositiōis. s. ma
terialis simplicis ⁊ personalis. Ita ꝙ
si subiectum vnius supponat materiali
ter. vel personal'r: aut simpl'r. ita ⁊ subie
ctum alterius defectu cuius iste nō op
ponuntur: homo est species. nullus hō
est species. q: in prima subiectū suppo
nit simpl'r. in secūda vero personaliter.

Tertia conditio est ꝙ termini illarum
propositionum que debent opponi te
neantur eque ample ⁊ eque restricte: d̄
fectu cui⁹ iste non contradicunt: oīs hō
mouet' nullus homo mouet'. q: in p̄ia
iste terminus hō tenet' tā pro maribus
quā pro femellis. in secunda vero pro
marib⁹ tm̄ ratione huius signi nullus.

Tertio sciendum est ꝙ propo
sitōes opposite sūt qua
druplices: quedam sunt contrarie. Alie
sunt sub contrarie. Alie sunt ꝯdictorie.
Alie sunt subalterne. Contrarie sūt vni
uersalis affirmatiua. ⁊ vl'is negatiua eius
dem subiecti ⁊ eiusdē predicati. vt quili
bet homo mouet'. nullus homo moue
tur. Et preter conditiones gn̄ales prius
positas ad hoc ꝙ alique propōnes sint
contrarie tres conditiones requiruntur in
sp̄ali. Prima est ꝙ ambe sint vniuer
sales. ⁊ ideo iste non contrariantur. oīs
homo currit. ⁊ iste homo non currit de
monstrādo p ly iste platonē non curren
tem. Secūda conditio est ꝙ vna sit af
firmatiua ⁊ alia negatiua. Tertia con
ditio ꝙ termin⁹ distribuibilis non distri
butus in vna distribuatur in alia. lꝫ non
econtra. defectu cuius iste non contrari
antur. Cuiuslibet hoīs oculus ē dexter
Cuiuslibet hoīs oculus non est dexter.
quia in nulla earū iste terminus oculus
distribuitur. sed stat confuse tantū. eo ꝙ
signū vniuersale non habet distribuere
nisi terminū imediate sequentē. Pro
pter defectum ēt istius conditionis di
cunt aliqui istas non esse cōtrarias. Oīs
homo aīal est. oīs homo aīal non est. q:
in neutra earū iste terminus aīal distri
buitur. quia si distribueretur maxīe eēt
in secūda per istam negationem nō. sed
hoc non quia habent pro p̄ncipio ꝙ ne
gatio non agit in precedens sed solū in
sequens. sed oppositum huius videtur
esse verius vt al's patebit.

Contra predicta arguitur pri
mo sic. Omnes propo
sitiones habent subiectum predicatum
⁊ copulā. ergo omnes participāt vtro
qꝫ termino. Secundo sic iste proposi
tiones opponuntur: omnis hō currit:
sor. sicut. ⁊ n̄ aliquo illorum generum opposi
tionis. ergo diuisio illa est insufficiens.

Tertio sic casu posito ꝙ sole mulieres
sint. ⁊ oēs currāt iste sūt simul vere. oīs
hō currit. null⁹ hō currit. ergo nō sūt cō
trarie. ⁊ p ꝯns male ponit' p ex° ꝯriarum.

oppositio — complexo siue ꝓpositionum — incomplexa siue ...
contraria, subcontraria, contradictoria, subalterna

suppositio — materialis · hō ē dictio — simplex · hō ē species — personalis · omnis hō ē animal

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Ad rõnes ad primam dicit᷑
ꝙ licet oẽs ꝓpo/
sitiones hñant subm ⁊ ꝑdicatum nõ ta/
men habent oẽs idem subm: ⁊ idẽ pre/
dicatum. Non eni reqritur ꝙ habeant
idem subm in numero. sed sufficit ꝙ ha
beant eosdẽ terminos in spe ad hoc ꝙ
ꝑticipent vtroqꝫ termino.

Ad secũdam dicit᷑ ꝙ ille
ꝓpõnes nõ
opponũtur de forma oppõnis cum nõ
hñt idem subm: lꝫ hñ opponũt᷑ de le/
ge. vt postea patebit. ¶ Ad tertiam dr
ꝙ de rigore sermonis ille non sũt cõtra
rie: sed si iste terminus homo in prima
accipiatur per restrictionem vlem ꝓ vi
ris tantum sicut cõmuniter faciũt vulga
res: tũc possunt dici ꝯtrarie.

Subcontrarie sunt ꝑticula
ris affirmatiua ⁊ particularis
negatiua eiusdem subiecti ⁊
ꝑdicati: vt quidam homo cur
rit: ⁊ quidaꝫ homo nõ currit.

Cõtradictorie sunt vniuer/
salis affirmatiua ⁊ particula/
ris negatiua: vel vniuersalis
negatiua ⁊ ꝑticularis affirma
tiua eiusdem subiecti ⁊ ꝑdica
ti: vt oĩs homo currit ⁊ quidã
homo nõ currit: vl' nullus hõ
currit: quidam homo currit.
Subalterne sunt vniuersalis
affirmatiua ⁊ ꝑticularis affir
matiua: vel vniuersalis nega/
tiua ⁊ particularis negatiua
eiusdem subiecti ⁊ predicati:
omnis homo currit: quidam
homo currit. Nullus homo
currit: quidã homo nõ currit
⁊ hoc totum patebit in sequẽ
ti figure.

¶ In ista parte determiat auctor d̃ sub
contrarijs que ideo dicuntur subcõtra/
rie. qꝛ ponuntur subcõtrarijs. vel qꝛ con
tradicunt contrarijs pro quo.

Primo sciendũ ẽ ꝙ subcontra
rie sunt particularis vl'
indefinita affirmatiua particularis vel
indefinita negatiua vt qdam homo cur
rit qdaꝫ homo nõ currit. Et ad hoc qd̃
alique ꝓpões opponũt᷑ subcontrarie
ꝑter conditiones generales ꝑus enume
ratas tres conditiones requiruntur.
¶ Prima conditio ẽ ꝙ ambe ꝓpões
sint ꝑticulares aut indefinite. ¶ Secun/
da ꝙ repugnent in qualitate sic: ꝙ vna
sit affirmatiua alia negatiua. ¶ Tertia
ꝙ si ꝑdicatũ fuerit termin⁹ distribuibi/
lis ⁊ non distribuat᷑ in vna debet distri
bui in alia ⁊ econtra. Defectu cui⁹ iste
non sunt subcontrarie: qdam homo oẽ
aial est: qdam homo nullũ aial ẽ: cuꝫ in
eis iste termin⁹ aial distribuat᷑: ⁊ simil'r
iste vt volũt aliq non sũt subcontrarie. s.
qdaꝫ homo aial est. qdaꝫ homo aial nõ
ẽ. Ex quo seqtur prio ꝙ sicut nulla vlis
hꝫ subcontrariam. ita nulla particularis
aut indefinita hꝫ cõtrariam. Tertio se/
qtur ꝙ subta subcontrariaꝝ nullo mo/
do distribuunt᷑: qꝛ si distribuerent᷑: tũc
essent vl'es: qd̃ ẽ contra ꝑmam conditi/
oneꝫ. Tertio seqt᷑ ꝙ aliq̃ sunt subcon/
trarie in quarũ nulla predicatum distri/
buit᷑. pꝫ de istis: qdã homo ẽ sortes. q/
dã homo non ẽ sortes. Quarto seqtur
ꝙ ista sũt subcontrarie: hõ ẽ spẽs. homo
non ẽ spẽs. cũ sint due indefinite diuer/
se q̃litates vtroqꝫ termino ꝑticipantes
sm eũdem ordinem. Quinto seqtur
ꝙ ẽ aliqua indefinita cui⁹ non ẽ aliq̃ con
tradictoria vl'is. cuiusmodi est ista: ho/
mo est species ⁊ sic de alijs.

Secundo Sciendum est ꝙ
duplices sunt con

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

tradictorie: quedam sunt contradictorie
d subiecto singulari cuiusmodi sūt due sin
gulares diuerse q̃litates: vt sortes cur/
rit sortes non currit. Et ad illas sufficit
ꝙ sint eiusdem predicati: eiusdem sub
iecti ⁊ eiusdem copule diuerse tñ q̃lita/
tis sic ꝙ vna sit affirmatiua ⁊ alia nega/
tiua. Alie sunt contradictorie de subie/
cto cōi que diffiniuntur sic ab auctore.
Contradictorie sunt vl'is affirmatiua et
particularis vel indefinitā negatiua: vel
vl'is negatiua ⁊ ꝑticularis vel indefini/
ta affirmatiua. Et ad ipsas cum genera
libus condictionibus prius positis tres
condictiones requirūtur. Prima ꝙ re/
pugnent in quantitate ⁊ qualitate. scḋa
ꝙ termini in eis teneantur vniuoce et
non equiuoce: ⁊ ideo iste non contradi/
cunt. Omnis canis currit quidam canis
nō currit. ⁊ hoc si canis teneat̃ equiuo/
ce equiuocis enim non fit ɔdictio. Ter
tia cōdictio ē ꝙ quicūq; termin⁹ distri/
buibilis non distribuit̃ in vna ɔdictorio
rū distribuat̃ in alia ⁊ econtra. ⁊ iō iste
non ɔdicūt. Cuiuslibet hōis oculus est
dexter. Alicui⁹ hominis oculus non est
dexter. possūt eni; simul eē vere: sed cō
tradictoria prima ē ista alicui⁹ hominis
nullus oculus ē dexter. Et ē tenendum
regula: ꝙ quotiēscūq; petit̃ a nobis cō
tradictoria alicui⁹ ꝓpōnis. ⁊ est difficile
dare ɔdictorias de signis. debem⁹ dare
ɔdictoriam ꝑponēdo toti ꝓpōni negati
onem q; non ē veri⁹ dare ɔdictoriam q̃
toti ꝓpositioni ꝑponere negationē si nō
fuerit vel delere si fuerit.

Tertio sciendum est ꝙ subalter
ne sunt vniuersalis affir/
matiua ⁊ ꝑticularis vel indefinita affir/
matiua. vt oīs homo currit: quida; hō
currit: quida; homo non currit. ❡ Ad
quas requirūtur due conditiōes. Pri
ma ē ꝙ sint diuerse q̃titatis ⁊ eiusde;
q̃litatis. Secūda ɔdictio ē ꝙ sub; i ipsis
teneatur difformiter q̃tu; ad distribui.

vel non distribui ⁊ ꝑdicatum vniformi
ter. Ita ꝙ si predicatum in vna teneat̃
distributiue. Ita ⁊ in alia. ⁊ si teneatur
non distributiue ita ⁊ in alias. Defectu
cuius secūdum aliquos iste non sūt sub
alterne nullus homo est animal. quidā
homo animal non est eo ꝙ iste termin⁹
animal in secunda non distribuitur sicut
in pria. Sz hoc an sit verꝫ alias videbit̃.

Contra predicta primo sic argu
itur. Due subcontrarie
non repugnant: nec in veritate nec in fal
sitate. ergo nō sunt opposite: antecedēs
quo ad primam partem est notum: sed
quo ad secundam partem pat; de istis
duabus: quidam homo omne animal ē
quidam homo. nullum animal est que
sunt simul false. Secundo sic. omnes
apostoli dei sunt duodeci;: ⁊ aliqui apo
stoli non sunt duodecim se habent: sicut
vniuersalis affirmatiua ⁊ particularis
negatiua. ⁊ tamen non sunt contradicto
rie cum sint simul vere. ergo contra dif
finitionem contradictoriorū. Tertio sic:
vniuersalis infert particularem eiusde;
qualitatis per bonam consequentiam.
ergo vniuersalis ⁊ particularis nō sūt
opposite ⁊ per consequens nulla est op
positō subalterna.

Ad rōnes ad prima; dicitur
ꝙ subcontrarie l;
ꝙ non repugnent in veritate repugnāt
tamen in falsitate: ⁊ etiam in modo enū
tiandi nec ille propositiōes assumpte ad
ꝓbandum secundam partem antecedē
tis sunt subcontrarie: quia deficit eis ter
tia conditio requisita ad propositiones
subcontrarias. Ad secundum dicitur
ꝙ istud signum omnes quando tene/
tur collectiue non habet signum parti
culare oppositum sibi quod possit te/
neri collectiue: ⁊ ideo non habet contra
dictoriam de signo particulari: nec hoc
est inconueniens. Sed contradictoria
ei⁹ ē ista. Non omnes apl'i dei sūt. xij.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Ad tertiam dicitur ꝙ lꝫ subalterne nõ repugnent neqꝫ in veritate. neqꝫ in falsitate: eo ꝙ vna seqtur ad aliã. repugnãt tñ in modo enuntiandi: eo ꝙ in vniuersali predicatũ enũtiatur vniuersali sed in particulari vel idefinita ꝑticulariter.

Sequitur figura.

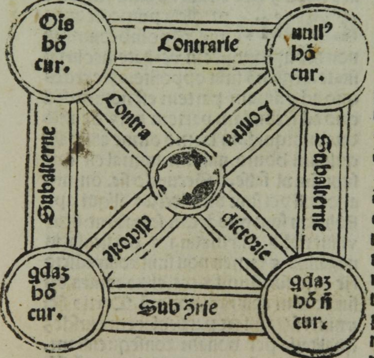

Propõnẽꝫ triplex ẽ materia. s. naturalis contingens ⁊ remota. Naturalis ẽ illa in qua predicatum ẽ de eẽ subiecti vel ꝓprium eius: vt hõ ẽ animal: hõ ẽ risibilis. Cõtingens materia ẽ illa in qua predicatum põt adesse vel abesse subiecto preter eius corruptionem vt homo ẽ albus hõ nõ ẽ albus. Remota materia ẽ in qua predicatum nullo mõ potest conuenire subiecto vt hõ est asinus: lignum ẽ lapis: leo est vacca.

Prius determinauit auctor de oppõne in se nũc intendit determinare de quadã ꝓprietate ꝓpõnis. s. de lege oppõnis. Sꝫ qꝛ ipa lex nõ bene potest cognosci nisi cognoscẽdo materiã ꝓpõnum. iõ pri⁹ determinat de materia propõnum que valet ad cognoscendũ leges oppõnum preponendo talẽ diuisionẽ ꝙ propõnuꝫ triplex ẽ materia. s. naturalis contingẽs ⁊ remota. Mã. n. propõnis nihil aliud ẽ quã termini ipius ꝓpõis vl' hitudo ?mioꝝ ꝓpõis vl'g⁰ tal'hitudo ?mioꝝ ẽ i ꝓpõe in qua ꝑdicatũ repugnat subiecto ⁊ sic ẽ in materia remota: vel conuenit subiecto. ⁊ hoc dupliciter. qꝛ aut conuenit necessario ⁊ sic est in materia naturali. aut contingẽter: ⁊ sic ẽ in materia cõtingenti. Et non accipit hic materia proprie ꝓ subiecto forme. Ex qua cum forma fit totum compositũ. sed similitudinarie ꝓ terminis ꝓpõnis vel ꝓ habitudine terminorum. ⁊ ẽ similitudo in hoc qꝛ sicut materia ꝓprie dicta ẽ in potẽtia ad recipiendũ formas oppositas. Ita etiã termini propõnis sunt in potẽntia ad recipiendũ diuersas ꝯpõnes. s. affirmatiuam vel negatiuam compositio autem est forma propositionis.

Primo sciendũ ẽ. ꝙ ad cognoscendũ materias propositionũ ponit vna regula gñalis que talis ẽ. ꝙ ꝓpõnes participãtes vtroqꝫ termino. siue que sunt eorũdẽ terminoꝝ sunt in eadẽ materia. ⁊ ex ista regula inferuntur multe alie regule. Quarũ prima ẽ ꝙ ꝓpõ de predicatione directa ⁊ indirecta sunt in eadẽ materia. Est autẽ predicatio directa in qua predicat superi⁹ de inferiori. vel accidens de subiecto. vel ꝓpriũ de subiecto. vt homo ẽ anial hõ ẽ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

albus: homo ẽ risibilis: sed p̄dicatio indi recta est q̄ñ p̄dicat̃ inferius de sup̄iori: vel subm̄ de accidẽte. vel subm̄ de pro/ prio. vt aial est homo: albũ ẽ paries. ⁊ risibile est hõ. Scd̄a regl'a ẽ q̄ ꝓpõ af firmatiua ⁊ negatiua de eisdẽ terminis sunt i eadẽ mã. Tertia regl'a est: q̄ vl'is ⁊ ꝑticl'aris ⁊ indefinita de eisdẽ termis sũt in eadem mã. Quarta regula est ꝓpõ vl'is ⁊ oẽs singl'ares illius vl'is sũt in eadem mã. Quinta regula ẽ om̃s ꝓpõnes opposite aliquo gñe oppõnis sunt in eadẽ mã. Sexta regula est: con uertens ⁊ ꝯuersa sũt in eadẽ mã. Se ptima regula ẽ ꝓpões de p̄nti p̄terito ⁊ futuro sũt in eadẽ mã. Octaua regula ẽ: ꝓpões de in eẽ: ⁊ modales si sint de eisdẽ termis vz subiis ⁊ p̄dicatis sunt i eadẽ mã. Ex quo seqt̃ p̄mo q̄ ꝓpositio necia ⁊ ip̄ossibilis va ⁊ fal'a sũt se/ pe in eadẽ mã: q2 sunt sepe eorũdẽ ter/ minorũ. Scd̄o seqtur falsitas regl'e aliquoꝝ dicentiũ q̄ aliq̄ vl'is ẽ in mã nãli cui⁹ oẽs singulares sũt in mã ꝯtingẽti.

Tertio sequit̃ falsitas illi⁹ regule que dicit q̄ ois necessaria ẽ in mã nãli. ois ꝓ positio ip̄ossibilis est in mã remota.

Secundo sciendũ est q̄ mã nãlis est illa ĩ qua p̄dicatũ est de essentia subi ⁊ de ꝯceptu q̄ditatiuo vel de diffõne q̄ditatiua subi: vel ꝓpriũ ei⁹ exemplũ vt homo ẽ aial hõ est risibilis. Sed ad cognoscendum q̄ ꝓpõnes ponũt̃ in mã nãli: ponuntur q̄tuor regule sp̄ales. Quarũ p̄ia est q̄ ois ꝓpõ illa est in mã nãli: in qua pre dicat̃ affirmatiue vel negatiue sup̄ius d̃ per se inferiori ⁊ eꝯ: aut ps sup̄ioris de p̄te per se inferiori: vel eꝯ. vt hõ est aial aial est homo rõnale est sensibile: sensibi le est rõnale. Scd̄a regula est q̄ omnis ꝓpõ est in mã nãli in qua p̄dicatur affir matiue vel negatiue diffõ vel ps diffini tionis de diffinito ⁊ ecõtra. aut de aliq⁹ supposito diffiniti. vel vna pars diffõnis de alia vel econtra. vt homo est aial rõ/ nale mortale: anial rõnale: mortale est hõ: hõ ẽ rõnalis mortale ẽ homo rõna lis est rõnalis: rationale est homo: ratio/ nale est aial: aial est rationale. rationale est mortale. mortale ẽ rõnale. ⁊ sic d̃ ali/ is. Tertia regula est q̄ ois ꝓpõ in qua p̄dicatur affirmatiue vel negatiue. idẽ de se ipso est in mã nãli: vt homo ẽ ho/ mo: sortes ẽ sortes. dum tñ in tali propo sitione non subijciatur aut p̄dicet̃ ratio i se falsa vel rõ in se contingẽs: vt ista non est in mã nãli homo rudibilis est homo rudibilis: sil'r nec ista: hõ albus est hõ al bus. Quia sicut de rõne in se falsa nihil põt verificari: sil'r de rõne in se contigẽ/ ti nihil põt necessario verificari. Quar ta regula ẽ q̄ ois ꝓpõ in q̄ predicat̃ af/ firmatiue vel negatiue ꝓpria passio de suo subo: vel de superiori ad subm̄ vel de inferiori ad subm̄: vel de diffõne aut aliqua parte diffõnis subi: vel passio su/ perioris de passione inferioris. aut eadẽ passio de se ipsa: ois talis est in mã natu rali. vt homo est risibilis: aial est risibile sortes est risibilis: aial rõnale est risibile. risibile est sensibile. risibile est risibile et ecõtra. Ex quo seqtur primo q̄ predi/ catio entis de quocũq; ente p̄ticulari. s. suba vel accidente est in mã nãli. Secũ/ do seqtur q̄ multe sunt ꝓpões false et impossibiles in mã nãli. Tertio sequit̃ q̄ ois ꝓpositio necessaria: ⁊ ois negati/ ua impossibilis est in mã nãli. Quar/ to seqtur q̄ ista propõ: sortes est risibil'. ⁊ quelibet sibi similis est in mã natura/ li. Quinto seqtur q̄ non omnes predi/ cte ꝓpões simili modo ponũtur i mã naturali: alique enim ponũt̃ primo ⁊ di recte. vz ille in q̄bus predicari est de q̄di tate subi. Alie v̄o omnes ponuntur tan/ tũmodo reductiue.

Tertio sciendum est q̄ mã con tingens est illa in qua p̄/ dicatum põt adesse vel ab eẽ subo p̄ter subi corruptiõem. hoc est illa in qua pre dicatum põt affirmatiue ⁊ negatiue af/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

firmari de subto sic q subm non repu-
gnat itelligi sine pdicato: et sub opposito
ei9 sine repugnãtia ꝯceptuuz. Et ad vi-
dẽdũ q̃ ppõnes ponũt i mã cõtigenti
ponũt q̃tuor regle spãles. Quarũ pria ẽ
q ois illa ppõ ẽ in mã cõtingenti i qua
pdicat affirmatie vl negatie cõcretum
alic9 nõ ẽ accñtiũ de suba. vt hõ ẽ q̃ntus
hõ ẽ q̃lis. corp9 ẽ coloratũ. et sic de alijs.
¶ Scda regla ois illa ppõ ẽ i mã con
tingẽti i q̃ pdicat i concreto vnũ accñs p
dicamẽtale de alio. vt supficies ẽ alba. al-
bedo ẽ silis. vl dissilis et sic d alijs. ¶ 3a
regla ẽ illa ppõ ẽ i mã cõtingẽti in q̃ p-
dicat rõ accñtalis aggregata d aliq° sbo
vel ẽ: vel rõ accidẽtalis aggregata de
rõne accidẽtali aggregata: vt hõ albus ẽ
hõ. hõ ẽ hõ albus: hõ alb9 ẽ hõ albus.
¶ 4a regla ẽ q ois illa ppõ ẽ in mã cõ-
tingẽti i q̃ pdicat aliq̃ scda intẽtio d pria
in q̃ fundat vt hõ ẽ spẽs. aial ẽ gen9 sor.
ẽ indiuiduũ. et sic de alijs. ¶ Ex quo se
gtur prio q iste ppõnes sũt in mã ꝯtin-
gẽti: ignis ẽ calidus corp9 est q̃ntũ corp9
ẽ coloratũ. et sic de alijs. Scdo seqt q
oẽs ppõnes de est 3o adiacẽte sũt i mã
ꝯtingẽti. pter istã. De9 ẽ q. ẽ in mã nãli.
3° seqt q ois ppõ q̃ ẽ in mã ꝯtingenti
est possibilis. lz nõ econtra.

Materia

Materia remota ẽ illa i q̃ p-
dicatũ nõ põt ꝯueni-
re subo. i. ẽ illa i q̃ pdicatũ repugnat sbo
ista ãt repugnãtia põt eẽ aut rõe rei signi-
ficate p subm et pdicatũ et hmõi signifi-
cãdi: vt ista hõ ẽ asin9 vl rõe mõi signifi
cãdi. et nõ rei significate vt hõ ẽ q̃ntitas.
Ad cognoscẽdũ q̃ ppõnes ponũt i mã
rẽota ponũt q̃tuor rgle spãles. Pria ẽ
q illa ppõ ẽ in mã rẽota i q̃ pdicat vnũ
dispatũ de alio: vt hõ ẽ asin9: hõ ẽ rudibi
lis. vñ illa dicũt dispata q̃ nõ pñt vifica
ri de se inuicẽ: nec de aliquo singlari sin-
gulariter tẽto mediãte copla d pñti nul
lo mõ ãpliata: qd dr pp istas spẽs dispe
ratas albũ: nigrũ: cecũ: vidẽs: meretrix
vgo: et sic de alijs: q̃ lz possũt vificari de
eodẽ vel de se inuicẽ mediãte copla de
pterito aut de futuro. vel copla de pñti
ampliata: nõ tñ pñt vificari de se inuicez
aut de 3° mediãte copula de pñti nullo°
ampliata. 2a regula ẽ illa ppõ ẽ in mã
remota: in q̃ pdicat rõ i se falsa de rõe i
se falsa: vt hõ ẽ hõ rudibilis: hõ rudibil
ẽ hõ: rudibilis ẽ hõ: hõ ẽ hõ rudibilis.
Dr ãt rõ in se falsa q̃ includit ꝯdictoria.
3a regula ẽ illa ppõ ẽ in mã rẽota in q̃
pdicat in abstracto accñs de suo subo: si
ue vltimato siue nõ vltiato et ẽ: vt hõ ẽ
albedo: q̃ntitas ẽ q̃litas. et sic d alijs. 4a
regula ẽ illa ppõ ẽ in mã remota in q̃ p
dicat vnũ abrastctũ de alio abstracto. ita
q nõ idẽ de se ipso: vl i q̃ ꝯcretũ pdicat
de abstracto: aut ẽ. vt humãitas ẽ aia-
litas: hõ ẽ albedo: hõ ẽ rõnabilitas. et sic
de alijs. Et dz intelligi hec regula refe
rendo abstractiõem et ꝯcretionẽ ad idez
vt puta vl sp ad suppõitũ: vel vtrobiq
ad subm põt. n. pdicari abstractũ d sbo
vl ꝯcreto ad suppõitũ nõ tñ in mã rẽo-
ta: sz in mã nãli vt albedo ẽ color. Ex q°
seqt prio q ois affirmatia ipossibil: ois
negatia necia sũt i mã rẽota. vt ois hõ ẽ
asin9. null9 hõ ẽ asin9. 2° seqt q multe
sũt ppões affirmatie ve et possibiles in
mã rẽota: puta iste: Cecum erit videns
Albũ erit nigrũ: meretrix erit vgo. 3a se
quit q ppõ i q̃ pdicat vnũ idiuiduũ d
alio in gñe sube siue ẽ eadẽ spẽ siue in di-
uersis: ois talis ẽ i mã rẽota. vt sortẽ pla
to: brunellus ẽ fauellus et sic d alijs.

Cõtra

Cõtra pdcã prio sic arguit. ista
ẽ i mã nãli. oẽ aial ẽ hõ: et
tñ pdicatũ nõ ẽ de eẽntia subi nec ppriuz
ei9: g° ꝯ diffõnẽ mãe nãl. 2° sic: i istis
ppõib9 ignis ẽ calid9: corp9 ẽ q̃ntũ hõ ẽ
pdicatũ nõ põt abeẽ subo pter sbi corru-
ptiõem. g° ille nõ sũt in mã ꝯtigẽti. 3°
sic: ista ẽ i mã rẽota: hõ ẽ albedo: et tamẽ
pdicatũ nõ repugnat subo: immo sibi in
est. ergo ꝯ diffõnẽ materie remote.

Ad rões

Ad rões ad pmã dr: q licz in
ista ppõne oẽ anial ẽ

hõ p̃dicatũ nõ ſit de eẽntia ſubi vel pro⸗pꝛiũ: tñ in iſta ořone: hõ ẽ anĩal q̃ ẽ ſua directa: p̃dicatũ ẽ de eẽntia ſubi. ⁊ hᵒ ſufficit: q2 vt patuit ꝑ vnã regulã gñalẽ ꝙ p̃dicatio directa ⁊ idirecta ſũt in eadẽ mã. Ad ſcđa3 dđm ẽ: ꝙ l3 p̃dicatũ nõ poſſit abeẽ ſubo ꝑ realẽ ſeꝑatiõe3: põt tñ abeẽ ꝑ ſeꝑatiõem intellectualẽ ſic ꝙ nõ repu⸗gnet ſubo itelligi ſine p̃dicato ⁊ ſubo oppoſito eiꝰ ſit repugnãtia ꝯceptuũ. Ad tertiã dr̃ ꝙ l3 p̃dicatũ nõ repugnet ſubo q̃ʒtũ ad rem ſignificatã ſibi tñ repugnat q̃ʒtum ad modu3 ſignificandi quod ſufficit ad mãm remotam vt patuit.

Lex ſiue natura cõtrariarũ talis ẽ ꝙ ſi vna ẽ vera reliqua erit falſa: ⁊ nõ ecõuerſo. Pñt .n. ambe eẽ falſe icõtigẽti materia: vt oĩs hõ ẽ albꝰ: ⁊ nullꝰ hõ ẽ albꝰ. In naturali aũt materia ſemꝑ ſi vna ẽ vera reliqua erit falſa ⁊ ecõuerſo: vt oĩs hõ ẽ aĩal nullus hõ ẽ aĩal. Silr̃ in remota materia: vt oĩs hõ eſt aſinus: nullus hõ ẽ aſinꝰ ⁊ in materia cõtingẽti qñ accidẽs ẽ inſeꝑabile: vt oĩs coꝛuus eſt niger nullꝰ coꝛuꝰ ẽ niger. Sed ille q̃ ſunt de accidẽte ſeꝑabili ambe poſſunt ſimľ eẽ falſe: vt oĩs hõ ẽ albꝰ nullꝰ hõ ẽ albus.

Lex ſiue natura ſubcontrariaꝝ talis ẽ ꝙ ſi vna ẽ falſa reliqua erit vera ⁊ nõ ecõuerſo. Poſſũt enim ambe ſiľ eẽ vere incõtingẽti materia. ⁊ hoc quãdo accidẽs ẽ ſeꝑabile: vt q̃dã hõ ẽ albꝰ: q̃dã hõ nõ eſt albus. Unde lex ſubcõtrariarũ contrario modo ſe habet ad legem contrariaru3.

Lex ⁊ natura cõtradictoꝛiarũ talis ẽ ꝙ ſi vna ẽ vera reliqua erit falſa ⁊ ecõuerſo: i nulla .n. materia poſſũt ãbe eẽ ſiľ vere vel falſe: vt oĩs hõ ẽ aĩal: q̃dam homo non eſt animal: ⁊ ſic de aliis.

Lex ⁊ natura ſubalternarũ talis ẽ ꝙ ſi vľis ẽ vera ſua ꝑticularis erit vera: ⁊ nõ ecõuerſo. Põt eni3 vľis eẽ falſa ſua ꝑticulari exiſtẽte vera ⁊ ſi ꝑticularis ẽ falſa ſua vľis erit falſa ⁊ non econuerſo.

¶ Uiſum eſt de mã ꝓpõnum q̃ eſt ad cognoſcendũ lege3 ꝓpõnũ oppoſitaru3 nunc videndum eſt de ipſa lege: q̃ eſt q̃dam maxima vel regula qua firmatur ꝯña ab vna oppoſitaꝝ ad alterum.

Primo ſciendum eſt ꝙ lex contrariarum talis eſt: ꝙ ſi vna eſt vera reliqua eſt falſa: ⁊ non ecõuerſo: ſicut p3 in textu. Et iſta lex declarať per tres ꝓpões. ¶ Prima ꝓpõ ẽ iſta: due cõtrarie nũq̃ʒ pñt ſimul eſſe vere in q̃cũq̃ʒ mã fiãt. p3 q2 ſi ſic: cũ due ꝯ̃rie iferãt ſubꝯ̃rias ſbalternas eis: tunc oẽs ꝓpões de quatuoꝛ ãgulis eſſent ſimul vere. ⁊ per conſequens cõtradictoꝛie eſſent ſimul vere quod eſt contra legem contradictoꝛiarum. Ex quo poteſt elici talis regula: ꝙ a veritate vnius ꝯ̃riaꝝ ad falſitatem alterius bene valet cõſeq̃ntia. Nec ẽ reꝑibiľ iſtãtia vt bñ ſeqť iſte due ſũt ꝯ̃rie. Oĩs hõ eſt aĩal nullus hõ eſt aĩal: ⁊ iſta oĩs hõ eſt aĩal eſt vᷓa. gᵒ iſta eſt falſa: nullus hõ eſt aĩal. Scđa ꝓpõ ẽ ꝙ due ꝯ̃rie poſſunt ſimul eſſe falſe i mã

contingenti qñ accidens est sepabile. vt
quilibet homo monetur. nullus hõ mo
net. Ex quo seqt̃ ꝙ ista ꝯña non valet.
iste due sunt ꝯ̃rie ⁊ vna est falsa. ergo re
liqua est vera. Tertia ꝓpõ est ista ꝙ
due ꝯ̃rie in mã nãli ⁊ remota de predi/
catione directa nunq̃ꝫ pñt simul esse fal/
se quod pꝫ q: in mã nãli p̃dicatum con/
uenit subo ꝓ quolibet supposito subi. iõ
affirmatiua est vera ⁊ negatiua falsa. et
silr dõm est de duabus ꝯ̃rijs in mã cõ
tĩgenti qñ accidens est inseparabile af/
firmatiua est vera ⁊ negatiua est falsa.

Sed in mã remota p̃dicatum repu
gnat subiecto ꝓ quolibet supposito. ⁊ iõ
negatiua est semꝑ v̇a. ⁊ affirmatiua ẽ sꝑ
falsa. vt pꝫ de istis. Ois hõ est rudibilis
nullus hõ est rudibilis. Ex quo patꝫ
ꝙ ista ꝯña est bona. Iste due sunt ꝯtra/
rie in mã nãli vel remota vel contingen
ti: de accidente inseparabili de p̃dicatio
ne directa: sed vna est falsa. ergo reliq̃
est vera. Et his oibus potest haberi
talis maxima qua ꝯfirmat̃ argumentũ
ab vna ꝯ̃riaꝝ ad aliã. Si vna ꝯ̃riarũ est
vera reliqua est falsa. Et ista mã est lex
formalis ꝯtrariarũ. eo ꝙ cõuenit ꝯ̃rijs i
omni mã. Põt ẽt alia maxia hẽri. s. ista
Si vna ꝯtrariarũ ẽ falsa altera ẽ vera. sꝫ
ista nõ ẽ lex formalis ꝯtrariarũ cum nõ
ꝯueniat eis in oi mã. sed solum in mate
ria nãli vel remota vel contingenti de ac
cidente inseparabile.

Secundo sciendũ ẽ ꝙ lex si/
ne natura subcon
trariaꝝ tal' ẽ ꝙ si vna ẽ falsa reliq̃ ẽ v̇a.
⁊ nõ ecõuerso. sic pꝫ in textu ⁊ ista tota
lex ꝯtinet̃ in trib⁹ ꝓpõnib⁹. Quaꝝ
pria ẽ ꝙ due subcõtrarie nũq̃ꝫ pñt sil' eẽ
false in quacũqꝫ materia: q: si sic cuꝫ ad
falsitatem ꝑticl'aris vl' indefinite seq̃t̃ fal
sitas vlis: tũc vl'es qb⁹ subalternãt̃ sub
ꝯ̃rie essent sil' false. ⁊ sic ꝓpões de q̃t/
tuor angulis essent sil' false. ⁊ ꝑ ꝯsequẽs
due ꝯ̃dictorie eẽnt sil' false. Et ex hoc eli
cit̃ talis regula ꝙ a falsitate vni⁹ subcõ/
trariarũ ad v̇itatem alteri⁹ bñ valet ꝯña
formalr' vt bñ sequit̃. vnde iste due sũt
subcõtrarie: quidã hõ monet̃: quidam
hõ nõ monet̃: ⁊ ista est falsa quidaꝫ hõ
nõ monet̃. g° ista est v̇a quidã hõ mo/
net̃. Secũda ꝓpõ est ista. ꝙ due subcõ
trarie i mã ꝯtingenti qñ accñs est sepa/
bile bñ pñt sil' esse v̇e. sicut patꝫ de istis
quidã hõ est alb⁹: quidã hõ nõ est alb⁹.
⁊ hoc nõ est gñal'r verũ: sũt. n. aliq̃ sub/
ꝯ̃rie in mã ꝯtingenti de accñte sepabili
q̃ nõ pñt sil' esse v̇e. sicut iste: aliquis sol
est in oriente. ⁊ aliquis sol nõ est in orien
te. Et est tenendũ ꝓ regl'a ꝙ ille subcõ
trarie nũq̃ꝫ pñt sil' esse vere: q̃ inferũt su
as vl'es quib⁹ subalternãt̃. Ex quo se/
quit̃ ꝙ ista ꝯña nõ valet: iste sũt subcõ/
trarie hõ currit hõ non currit. ⁊ ista est
v̇a. hõ nõ currit. g° ista est falsa. hõ cur/
rit: pñt. n. sil' esse v̇e. Tertia ꝓpõ est
due subcõtrarie in mã nãli ⁊ remota. ⁊
etiã i mã ꝯtingenti: qñ accñs est isepa/
bile i p̃dicatiõe directa: nũq̃ꝫ pñt sil' esse
v̇e neqꝫ false pꝫ q: in mã nãli vel ꝯtin/
genti: si accñs est insepabile p̃dicatum
ꝯuenit subiecto ꝓ quolibet suppõito. ⁊
ita affirmatiua sꝑ est v̇a: negatiua v̇o sꝑ
est falsa. Sꝫ in mã remota p̃dicatuꝫ re/
pugnat subiecto ꝓ quolibet supposito.
⁊ ita affirmatiua semꝑ est falsa a negati
ua vero semper est vera. Ex quo sequi/
tur ꝙ hec consequentia est bona demõ/
stratis duabus ꝓpõnibus subcõtrarijs i
materia naturali vl' remota: iste sunt sub
cõtrarie ⁊ vna est vera. ergo reliqua est
falsa. Sed non sequitur gratia forme. sꝫ
gratia materie. quia non cõuenit subcon
trarijs i omni materia: sed arguere a fal
sitate vnius subcontrariarum ad verita
tem alterius est formalis ꝯña: vnde re/
pugnare in falsitate conuenit ipsis subcõ
trarijs in omni materia. iõ est lex forma
lis ipsarum subcõtrariarum. Lex vero
contradictoriarum talis est ꝙ si vna est
vera reliqua est falsa ⁊ ecõuerso. in nul/
la enim materia possunt simul esse vere

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

necq3 simul false: & ista lex continet i duabus ppõnibus. Quaru3 prima est: iste due contradictorie nunq3 possunt simul esse vere i quacũq3 materia: p3 q2 ipossibile est ide3 pdicatum simul inesse & nõ inesse eidem subiecto pro eodem: istud enim est primu3 principiũ firmissimũ & notissimũ: sed si due cõtradictorie essent simul vere: ide3 inesset vere & nõ iesset vere eidem qđ p3 q2 qđ denotat inesse alicui i vna cõtradictoriarum illud denotat nõ iesse in alia cõtradictoriarum: ergo &c. Secũda ppositio: due cõtradictorie nunq3 possunt simul esse false in quacunq3 materia: p3 q2 si sic: sequeret tũc q istа ppositio esset vera. iste cõtradictorie sunt simul false. Et ista propositio h3 contradictoriã: ergo aliqua cõtradictoriarũ est vera: & p ɔñs nulle cõtradictorie sunt simul false: q2 idẽ est inditiũ de oibus cõtradictorijs quãtum ad hoc q est: ipsas nõ esse simul veras: vel nõ esse simul falsas. Item si due cõtradictorie possent simul esse vere aut false falsificaret primũ prĩcipium qđ est icõueniens. Ex quo elicit talis regula q a veritate vnius cõtradictorie ad falsitate3 alterius: & ecõuerso: bene valet ɔña. vt bene sequit iste sunt cõtradictorie demõstrãdo aliquas cõtradictorias: & vna est vera: ergo reliqua est falsa & econtra: vna est falsa: ergo reliqua est vera.

Tertio sciendum est: q lex subalternarum talis est: q si vniuersalis est vera: sua particularis erit vera: & non econuerso. põt. n. pticlaris eẽ v̇a in contigenti materia sua vli existe falsa sicut p3 in textu. Et ista lex continetur in quatuor ppõnib9. ¶ Pria est. si vlis ẽ v̇a sua pticularis est vera in quacunq3 materia. p3 q2 si vlis sit v̇a aut ergo pticularis sua est v̇a & sic hr ppositũ aut falsa: ergo sua subcontraria est v̇a. p3 p legẽ subcontrariarũ & illa ɔdicit vli ɔdictorie ei9 q̃ ponebat v̇a. ergo due cõtradictorie eẽt sil vere. qđ ẽ ɔ legem contradictoriarũ. ¶ Secũda ppõ est ista si pticlaris sit v̇a nõ est necesse vlem eẽ verã. p3 q2 i materia contingenti vbi accidens est [i]sepabile põt pticularis esse v̇a sua vli existe falsa. ista. n. põt eẽ vera qdã hõ ẽ alb9. & tñ ista erit falsa: ois hõ ẽ albus. Tertia ppõ est ista: si pticlaris sit falsa. sua vlis erit falsa: p3 q2 si pticlaris sit falsa: aut vlis ẽ falsa. aut non: si sic hẽtur ppositũ si non. sed sit vera. ergo sua ɔdictoria erit falsa: q̃ subcontrariatur pme pticulari q̃ ponebatur falsa: & p cõsequẽs due subcõtrarie erunt simul false: quod ẽ contra legem subcontrariarũ prius positã. Quarta propõ ẽ si vlis sit falsa: non est necesse pticularẽ eẽ falsam. p3 quia in materia contingenti quando accidens est sepbile vlis põt esse falsa: sicut ista: ois hõ est albus. & tamẽ sua pticularis erit v̇a. s. ista qdã homo ẽ albus. Ex quo eliciunt due regule quarũ pria est q ad veritatem vlis seqtur veritas pticularis & non eɔ. Secũda regula est q ad falsitatem pticularis seqtur falsitas vniuersalis et non eɔ. iste regule patent satis ex dictis: & ostendunt lege3 formalem ipsarum subalternarum que conuenit eis in omni materia.

Contra predicta primo sic arguitur: iste due sunt cõtrarie: omnis homo ẽ mulier nullus hõ est mulier tamen possunt simul esse vere: quia si sole mulieres essent & nulli essent viri ille essent simul vere. Similit iste due. omnis hõ est hoc animal: nullus homo est hoc animal sunt contrarie in materia naturali & iste propositiones omnis coruus est hoc nigrum: nullus coruus est hoc nigrum sunt contrarie i materia contingenti de accidẽte inseparabilr ergo contra legem contrariaru3 Secundo sic iste sunt subcontrarie anial est genus animal non est genus: & sunt in materia contingenti de accidente separabili: & tamen nunq3 possunt simul esse vere: ergo ɔtra legem subcontrariarũ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Tertio sic: iste sunt ꝯdictorie nullus hõ currit: ⁊ sor. currit: ⁊ tñ possunt simul esse false: posito casu ꝙ sor. non currat: ⁊ tñ alij hoies currant. Silr iste sunt ꝯdictorie: sor. audiés missaȝ est parisius: ⁊ sor. audiens missaȝ nõ est parisius: ⁊ tñ possunt sil' esse vere q2 posito ꝙ audiat missam parisius: tunc ista ẽ vera: sor. audiens missa est parisius. Silr secunda ẽ vera significãdo alias missas albi q̃s nõ audit sor. q2 tũc subiectũ nihil est ⁊ ꝓ nullo supponit: qd̃ sufficit ad vitatẽ negatiue.

Ad rónes ad primaȝ negat̃ ꝙ ille due prime sunt ꝯrie eo ꝙ iste terminus hõ non tenet̃ eq̃ restricte in vtraqȝ: in prima .n. tenetur ꝓ marib9 ⁊ femellis: sȝ in ꝯa tenetur ꝓ marib9 tñ róne hui9 signi nullus. Silr alie contrarie ñ sunt ꝓprie de predicatione directa eo ꝙ predicatũ est restrictuȝ ꝑ illud ꝓnomen demõstratiuuȝ h9: ideo lȝ tales propões sunt simul false .ꝟ tñ non est contra legẽ ꝯriaꝝ. Ad secundaȝ dicenduȝ ꝙ subiecta illaꝝ ꝓpositionuȝ supponunt semper ꝓ natura cõiratione cui9 affirmatiua est vera. ⁊ non põt esse falsa stante eadẽ suppõne: negatiua vero ẽ falsa. Sed ea q̃ dicta sunt de subcontrarijs sũt intelligenda de subcõtrarijs quaꝝ suba habẽt suppõneȝ psõnalẽ non simplicẽ. Ad tertiam dr̃ ꝙ ille due prime non sunt ꝯrie: nec sunt opposite aliquo genere oppõis cum non sint eiusdem subiecti. Põt tñ dici ꝙ ꝯuãt legem ꝯriaꝝ quia nũq̃ pñt esse simul vere. sed bene possunt simul esse false. De alijs duabus dicitur: ꝙ ille sunt vere contradictorie: nec possunt simul esse vere: quia in secunda iste terminus missam tenetur precise pro missa quam audit sortes parisius: nihil est enim in alia ꝓpõne quod faciat istam terminũ missam stare pro alia missa quã pro illa quã audit sortes Parisius.

Item propõnum pticipãtium vtroqȝ termĩo ordĩe ecõuer sor: triplex ẽ cõuersio .s. simplex per accidens et per contrapositionem.

¶ Postquã in ꝓcedẽti capitulo determinauit auctor de oppõne q̃ est passio ꝓpõnum cathegoricaꝝ vtroqȝ termio participantiũ ordine eodem: consequenter in pñti caplo determinat de vna alia passione ꝓpõnis .s. de conuersione que est passio ꝓpositionũ cathegoricarum vtroqȝ termino pticipantiũ ordine conuerso. Et pmo diuidit istã cõuersionem dicens ꝙ ꝓpõnũ cathego. vtroqȝ termino pticipãtiũ ordie conuerso triplex est conuersio .s. simplex per accidens ⁊ per contrapositionem.

Primo sciendũ est ꝙ conuersio est duplex .s. realis que est mutatio vnius rei in aliam sic dicitur primo de gñatione. ꝙ numero est ꝯuersio alimenti in subam aliti: ⁊ sic non accipitur in ꝓposito. Alia est conuersio logicalis q̃ vt ad ꝓpositum sufficit est duplex .s. conuersio in qualitatibus. ⁊ conuersio in terminis. Conuersio in q̃litatibus est translatio ꝓpõni de contingenti ad vtrũlibet a figura .i. qualitate affirmatiua in figurã .i. in qualitatem negatiuaȝ vel ecõtra negatiua in affirmatiuã: vt cõtingit oẽm hominem currere contingit nullũ hoieȝ currere: ⁊ de tali conuersione nihil ad pñs: sed de eadem determinat Arist. primo prioꝝ. Sed conuersio in terminis est qñ fit de subo ꝓdicatum ⁊ de ꝓdicato subm in vtute consequentie. ita ꝙ scda ꝓpõ necessario seq̃t̃ ad pmã ⁊ solet sic diffiniri. Cõuersio est duarum ꝓpõnuȝ cathegoricaꝝ vtroqȝ termino pticipantium ordine est conuerso vnius ad alterã formalis consequentia in qua diffõne ponit̃ consequentia loco generis. Ponit̃ formalis ad dr̃iaȝ aliarum mãlium. Ponit̃ etiam duaꝝ propõnum ad dr̃iam consequentie sillogistici que est trium ꝓpõnum consequen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

tia: Dicit cathegoricarū quia conuersio non conuenit ypotecticis. Dicitur vtroqȝ termino pticipantium ordie ecōuerso. ita ꝙ de subo p̄me fiat predicatum scd̄e. ⁊ eȝ ad dr̄iam consequentiarum que fiunt per eqpolentias in qbus retinetur idem situs terminorū. Uel aliter sic diffinit conuersio est transpositio situs terminorū cum formali consequētia propositionum. Est āt consequentia formalis illa q̄ tenet in oibus terminis consili forma arguendi retenta. Sed cōsequētia mālis solū tȝ gr̄a hitudinis terminorum. ideo tȝ in aliqbus termin⁹ ⁊ in aliqbus non. Ex quo seqt̄ p̄io ꝙ i conuersione sunt semꝑ due ꝓpōnes. s. conuersa. s. prima: ⁊ conuertens. s. scd̄a. ¶ 2° seqt̄ ꝙ in q̄libet conuersione sunt semꝑ an̄s ⁊ consequens. An̄s est ꝓpositio conuersa vl' conuertibilis. Conseq̄ns est ꝓpō conuertens. Est āt an̄s ꝓpositio ad quā seqt̄ consequens: sed consequens est ꝓpō q̄ seqt̄ ex an̄te. Et consequentia hitudo an̄tis ad consequens.

Secundo sciendū est ꝙ ad bonā conuersionē tres cōditiones reqrunt. Pria ꝙ de totali p̄dicato cōuerse fiat totale subȝ cōuertentis. ⁊ ecōuerso ita ꝙ qcqd ē subȝ p̄me fit p̄dicatū s̄e ⁊ ecōuerso. Secūda conditio ꝙ termini teneāt eq̄ ample ⁊ eq̄ stricte in vna sicut ⁊ in alia. 3ª conditio ꝙ termini in cōuertente ⁊ in ꝯuersa debent supponere eodē gn̄e suppositionis puta mālis simplicis. vel ꝑsonal'. ita ꝙ si aliqs termin⁹ in conuersa supponat simpl'r: ita ⁊ in cōuertente. Et si supponat māliter. ita ⁊ in conuertente. Et conuersa supponat ꝑsonal'r. ita ideȝ terminus dȝ ꝑsonal'r supponere in conuertente. Defectu prime conditionis ibi nō ē bona conuersio. ois homo est totum i quātitate. g° totū in q̄ztitate est hō: quia subm prime ē hoc totū: ois homo. iō dȝ eē p̄dicatū s̄e. ⁊ ita pria dȝ sic ꝯuerti. g° aliqd totum in quātitate est ois hois similiter ista nullus hō est totū in quantitate ergo totū in quātitate est nullus homo. Defectu scd̄e conditionis ista non bn̄ cōuertit. nullus hō est mulier. ergo nulla mulier est hō. sȝ pria dȝ sic conuerti. ergo nulla mulier est aliqs homo. Similr' nec ista bn̄ ꝯuertit: aliqs hō ē mortuus. ergo aliqd mortuū est hō: sed dȝ sic cōuerti: aliqd mortuū est vl' fuit hō.

Defectū tertie coditiōis ista ꝯuersio nō valȝ: aliq̄ spēs est hō. g° aliqs hō est species: q: in pria hō supponit simpl'r: in scd̄a v° ꝑsonal'r ꝑꝑ additiōeȝ signi pticula: ⁊ ita mutat̄ gen⁹ supponis. Ex q° seqt̄ p̄io ꝙ in cōuersione hȝ conseruari cōgruitas grāmatical'. Conuersio. n. est ꝯn̄a ab vna ꝓpōne ad aliā: alia āt oro q̄ ē icōgrua n̄ est ꝓpō: ⁊ iō non seqt̄ null⁹ hō est aialia. g° nulla aialia ē hō. sȝ bn̄ seqt̄ nulla aialia sūt hō. scd̄o seqt̄ ꝙ a suppōne confusa ⁊ distributiua ad determinatā bn̄ valet ꝯn̄a in conuertendo. 3° seqt̄ ꝙ a suppōne determinata ad confusam distributiuam non valȝ ꝯn̄a quia tunc argueretur a non distributo ad distributum. Quarto seqt̄ ꝙ a ꝓpōne confusa tm̄ ad determinatam bn̄ valet consequentia. dummodo non maneat idem signum confusiuū: vt bene sequitur: omnis homo ē animal. ergo animal est homo in prima ly animal supponit confuse tantum. in secunda vero determiate.

Tertio sciendū est ꝙ ad debite conuertendum propositiones vero seruande sunt alique regule generales. ¶ Prima regula ꝙ quādocunqȝ ponitur in aliqua propositione verbum sine supposito expresse tūc debemus illud suppositum exprimere. aut per resolutionem verbi aut per explicationem suppositi subintellecti. vt si detur ista propositio ad conuertendū pluit supra tectum. debet primo sic resolui. s. pluuia cadit supra tectum. que sic conuertitur quod cadit supra tectū.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

est pluuia. Uel explicãdo suppositũ subintellectus.s.deus vl'natura pluit q̃ sic ꝯuertitur.quod pluit ẽ de⁹ vel natura: ⁊ sic de silibus. Secũda regula ẽ quotienscũq; in aliqua ꝓpõne conuertibili ponit̃ vbũ adiectiuũ ꝓ verbo principali tunc tale verbũ resoluendũ ẽ per hoc verbũ ẽ: ⁊ suum participiũ qua resolutione facta fiat de subo p̄dicatũ ⁊ eꝫ vt pꝫ de istis.homo currit homo ãbulat. Tertia regula si in ꝓpõne ꝯuertibili ponat̃ obliquus tm̃ a pte p̄dicati tũc vbum dꝫ resolui in suũ pticipiũ.⁊ i hoc verbũ ẽ ⁊ aggregatũ ex pticipio ⁊ obliquo quod ẽ p̄dicatũ in ꝓpõne conuersa erit subm in ꝓpõne conuertente: vt ista nullus homo videt equꝫ: sic primo resoluitur. nullus homo est videns equm que sic ꝯuertit̃ nullũ videns equũ est hõ.

Quarta regula ẽ si a pte p̄dicati põatur obliqs cũ recto. tunc aggregatuꝫ ex recto ⁊ obliquo erit p̄dicatum in ꝯuersa ⁊ accipiet̃ ꝓ subo incõuertente: vt Joannes ẽ famulus petri: famulus petri ẽ Joãnes. Quinta regla ẽ: si a pte subi ponatur obliqu⁹ sine rectore soluendum ẽ obliqu⁹ in suum rectũ ⁊ hoc verbum ẽ: ⁊ in hoc pronomẽ quis vel qui eiusdẽ casus.cũ obliquo ⁊ tunc rectus ẽ subm ⁊ totum h⁹ qd̃ seqtur hoc verbuꝫ ẽ: est p̄dicatũ: vt hec Regis iterest bñ facẽ: sic resoluit̃. Rex est cuius interest bñ facẽ q̃ sic ꝯuertitur cui⁹ interest benefacere ille est rex. Silr̃ ista petrũ tedet male agere. sic resoluitur. Petrũ est queꝫ tedet male agere. que sic cõuertitur: queꝫ tedet male agere est petrus. ⁊ sic d̃ alijs

Sexta regula est si a parte subi ponatur obliqu⁹ cũ recto siue rectus p̄cedat: siue sequatur obliquũ. tunc aggregatuꝫ ex recto ⁊ obliquo ẽ subm: vt in ista nullus hois asinus currit. hoc totum hois asinus est subm: q̃ sic dꝫ conuerti. ergo nullum currens est asinus hois. Septima regula est si aliqua determinatio addatur predicato ꝯuerse dꝫ totum aggregatum poni pro subiecto conuertentis vt si h̃ debeat debite conuerti: null⁹ homo false est animal. hoc totuꝫ exñs false animal quod est predicatum ꝯuerse debet poni pro subiecto conuertẽtis. sic nullus existens false anĩal est homo.

Ex his sequitur ꝙ sepius in conuertendo obseruatur totalitas subiecti ⁊ p̄dicati per additionem huius complexi quod est ad subiectum conuertentis: vt dicendo sic: nullum mortuuꝫ est homo ergo nihil quod est homo est mortuum ⁊ sic de alijs.

Contra predicta arguitur primo sic: conuersio est passio terminoruꝫ ergo nõ ẽ passio propõnũ vel enũtiationum: pꝫ consequentia q: conuersio causat̃ ex mutatiõe termini in terminũ. puta subiecti in predicatum. ¶ Secũdo arguitur sic. Aristo. prio prioꝝ sufficiẽter tractat de ꝯuersione: tamẽ nõ determinat d̃ ꝯuersiõe per ꝯtra põneꝫ. ergo de ea superflue auctor determinat. Tertio sic: propõnes de obliqs sunt conuertibiles: ⁊ tamen auctor de eis nullam facit mentionem. ergo ẽ diminutus.

Ad rõnes ad primam dicit̃ ꝙ conuersio ẽ passio propõnum respectiue eo ꝙ conuenit propositioni in ordine ad aliam. ⁊ lꝫ ista conuersio fit mutatio subiecti in predicatum per predicationem cãleꝫ: eo ꝙ ipsa fit ⁊ causatur ex mutatione predicati in subm non est tamen mutatio p̄dicati in subm per predicationem formaleꝫ.

Ad secũdã dr̃ ꝙ Arist. in prio prioꝝ solũ determinat de conuersione vt valꝫ ad reductionem sillogismorũ impfectorũ ad perfectos ad quã reductioneꝫ nõ valet ꝯuersio p ꝯtra põnem quia in cõuersione per contra põnem nõ manent idem termini: sed mutantur termini finiti in terminos infinitos in reductione vero silogismorum debent manere idẽ termini. Sed auctor noster largius

considerauit ɔuersionē put ē passio ⁊ cō sequentia ppōnum siue valeat ad redu ctionē sillogismoꝝ siue non. ¶ Ad tertiā dr̄ ꝙ per easdem regulas cōuertuntur ppōnes de obliquis sicut de rectis.

Simplex cōuersio ē quādo de p̄dicató sit subiectū ⁊ ō sub iecto p̄dicatū manente eadeꝫ qualitate ⁊ quātitate ppōnis ⁊ hoc mō cō uertitur vniuer salis negatiua in se: ⁊ pticula ris affirmatiua i se: vt nullꝰ hō ē lapis: nullus lapis ē homo: quidam homo est aīal: quod dam animal est homo:

¶ In ista pte determinat auctor de cō uersione simplici. q̄ iō dr̄ simplex quia i ea ē simplex mutatio p̄dicati in subm et eꝫ manēte eadē q̄litate ⁊ q̄titate in con uertente ⁊ conuersa: vnde ɔuersio sim plex sicut dr̄ in textu est facere de subo p̄dicatū ⁊ de p̄dicato in subm manente eadeꝫ qualitate ⁊ quātitate pro cuiꝰ dif finitionis declaratione.

Primo sciendū est ꝙ cōformi ter ad distinctionē con uersiōis in cōi pōt diffiniri cōuersio sim plex sic. Conuersio simplex ē duarū p positionū cathegoricaꝝ vtroqꝫ termino pticipantiū ordine econuerso. simlium q̄litatum ⁊ q̄titatū vnius ad alterā for malis ɔña. Et per istā ɔuersionem con uertūt duo genera ppōnū. Primum vlis negatiua q̄ conuertitur in vlem ne gatiuā: vt nullus aīal ē albū nullū albuꝫ est aīal. pꝫ qꝛ illa ɔña ē bona i qua ex op posito consequētis ifertur oppositū an tecedētis: ſꝫ ista ē hmōi: quia ex ista: qd dam albus ē aīal q̄ ē oppositum ɔñtis i fertur ista quoddam aīal ē albū que est oppositū añtis. ¶ Probat̄ ēt sic ꝙ sillo gismū expositoriū: qꝛ si ista sit vā quod dam albū ē aīal: que ē contradictoria cō uertētis vel cōsequentis tunc erit aliqd vnū ⁊ idem quod erit album ⁊ animal signet̄ illud ⁊ sit sor. ⁊ tunc arguat̄: sor. ē albꝰ sor. ē aīal. ergo quoddam animal ē albū: ⁊ ista quoddam aīal ē albus con tradicit isti nullū aīal ē albuꝫ que erat an tecedens prime consequētie. ¶ Scōm genus ppōnum qō per istam conuersi onem conuertitur ē particłaris affirma tiua q̄ conuertit̄ per particularē affirma tiuam: vt qdam homo est animal. ergo quoddam aīal ē homo: pꝫ qꝛ ex opposi to ɔñtis īfert̄ oppositū añtis: oppositūꝫ consequētis ē istud nullum aīal ē homo ad quā seqtur oppositū antecedentis. s. ista nullus homo ē animal per conuersi onem simplicem vniuersalis negatiue iā probatam. Et debent ista intelligi de p positionibꝰ vniuersalibꝰ negatiuis ⁊ pti cularibus affirmatiuis de predicatis cō munibus: quia ille q̄ sunt de predicatis simplicibus: vt iste nullus asinꝰ est sor. quidam homo ē sor. non conuertit̄ sim pliciter in terminis: sed conuersione per accidens. vꝫ ista nullus asinus est sor. in istam sor. non est asinꝰ. Et ista quidam homo est sor. in istam sor. ē homo. Ex quo loquit̄ primo ꝙ vlis negatiua ē cō uertibilis simplr̄. Secundo sequitur ꝙ propositio vniuersalis negatiua cuius predicatum est terminus communis si ue sit de modo loquendi consueto siue de modo loquendi inconsueto pōt con uerti simpliciter i terminis: sicut ista oīs sol planeta non est: que ē de modo lo quendi inconsueto: sic potest cōuerti oīs planeta sol non est: ⁊ vtraqꝫ illarum est falsa quāuis aliqui dicunt oppositū. Si militer dicenduꝫ est de propositiōe par ticulari affirmatiua cuius predicatum ē terminus singularis: videlicet ꝙ ipa nō potest conuerti simpliciter in terminis: sed solum per accidens in singularē: vt ista quidam homo est sor. sic potest con uerti: sor. est homo. Sed particularis affirmatiua de predicato cōi ɔuertibilis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

est simplr̄ in terminis siue sit de mō lo/
quendi consueto siue inconsueto. Et ex
quo sequitur ꝙ ista ꝓpō q̄dam planeta ē
oīs sol ⁊ q̄libet talis dꝫ conuerti simplr̄
sic vꝫ oīs sol ē planeta ⁊ sic de alijs ⁊c.

Secundo
sciendū est ꝙ pro
conuersione sim/
plici ⁊ ꝓ alijs ponuntur duo notabilia.
¶ Primū ꝙ in conuersionibꝰ non ē in/
conueniens mutare accñtia grāmatica/
lia.s.genꝰ numerꝰ persona substantiuuꝫ
in adiectiuū. Unde ista ē bona cōuersio
quidā homo ē aīal.ergo quoddaꝫ aīal ē
homo: ⁊ tamē ibi mutatur genꝰ signi par
ticularis. Silr̄ ibi ē bona conuersio ho/
mo non ē lapides: ergo lapides non sūt
homo ⁊ tamē ibi mutatur verbū singula/
ris numeri in verbū pluralis numeri.
Silr̄ ē ibi bona conuersio: homo ē ego
ergo ego sum homo: ⁊ tñ ibi mutatur
verbū secūde persone in verbū prime
Silr̄ ibi ē bona conuersio: homo est al/
bus ergo albū ē homo. ⁊ tñ ibi mutatur
adiectiuū in substātiuum ⁊ sic de alijs.
¶ Secōm notabile duplr̄ est conuersio
.s. directa in qua de preciso p̄dicato fit p̄
cisum subm ⁊ econtra nihil addendo vl̄
remouendo qđ sit de integritate extrēo
rū conuertentis sūt conuerse: vt homo ē
aīal: aīal est homo. Secūda ē conuersio
reductiua in qua aliq̄d additur vel remo/
uetur qđ ē de integritate extremorū cō
uertentis aut conuerse: vt ista: nullus ho
mo ē mulier. ergo nulla mulier ē aliq̄s
homo: nullū mortuuꝫ ē homo. ergo ni/
hil qđ ē homo ē mortuū ibi in secunda
ꝓpōne aliq̄d additur qđ ē pars extrēi qđ
non erat in prima. ¶ Ex quo sequitur ꝙ
multe sūt ꝓpōnes q̄ non possūt debite
conuerti conuersiōe directa sicut iste ani
mal ē pictū: homo ē pictꝰ: nullū pictum
ē homo. Prima enī debet sic conuerti
aīal ē pictū. ergo pictū ē aīal pictū: ⁊ ista
hō ē pictꝰ: sic conuertitur pictū ē homo pi
ctus. Silr̄ ista: nullū pictū ē homo sic đ
bet conuerti. Nihil qđ ē homo ē aliq̄d
pictū: ⁊ sic de multis alijs. ¶ Secūdo
seq̄tur secūdū aliquos ꝙ ista ꝓpō. a. ē ri/
sibile non pōt conuerti conuersione di/
recta posito casu ꝙ li. a. a parte subiecti
significet hoiem: ⁊ a parte p̄dicati signi/
ficet asinū: q: tūc añs eēt verū ⁊ conse/
quens falsum. Sed dꝫ conuerti conuer
sione reductiua. sic ergo risibile ē homo
ponendo a pte p̄dicati loco đ. a. illud qđ
ipm. a. significabat a parte subiecti. Uel
posset dici ꝙ stante casu talis ꝓpō non
posset conuerti: q: non manet eadem si
gnificatio termini nec per consequens
idem terminus quod est contra rationē
conuersionis.

Tertio
sciendū ē ꝙ ad debite cō
uertendū ꝓpositiones đ
terminis ampliatiuis supponūtur aliqua
ex paruis logicalibꝰ. Primo ꝙ verbuꝫ
vel participiuꝫ p̄teriti tp̄is positū a pte
p̄dicati ampliat suū subm non aliūde re
strictū ad supponendū ꝓ illo quod ē vl̄
fuit. Ex quo seq̄tur ꝙ ista ē vera: q̄daꝫ
homo ē mortuꝰ: ⁊ silr̄ ista: q̄dam virgo
fuit meretrix q: est sensus virgo que est
vel fuit: fuit meretrix: ⁊ hoc est verum.
¶ Secundo supponitur qđ verbuꝫ fu
turi temporis vel participiū futuri tēpo
ris positum a parte p̄dicati ampliat sub
iectum non aliunde restrictum ad sup/
ponendum ꝓ eo quod est vel erit. Ex
quo seq̄tur ꝙ iste sunt vere. quidam ho
mo est generādus: cecum erit videns.
Meretrix erit virgo. senex erit puer.
¶ Tertio supponitur ꝙ nomina verba
lia terminata in bilis vel in tiuus āpliant
terminum precedentem ad supponen/
dum ꝓ illo quod est vel pōt esse. vt sor.
ē amabilis: antixp̄s ē odibilis. ¶ Quar
to supponitur ꝙ hoc nomen priꝰ ampli
at terminū p̄cedentem ad supponendū
pro illo quod est vel erit. ⁊ istud nomē
posteriꝰ opposito modo ampliat. Ex
quo sequitur ꝙ ista est vera. Adam est

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

prior antixpo. ¶ Hijs suppositis ponit tale dictum ꝙ propositiones de terminis ampliatis sunt eodem modo cõuertende ⁊ per easdem regulas sicut ille d' terminis non ampliatiuis: dũmodo teneantur eque ample in conuertente sicut in conuersa. Ex quo sequitur primo ꝙ iste propositiones debent sic conuerti: nulla meretrix erit virgo. ergo nulla virgo erit meretrix. Nullus senex erit puer ergo nullus puer erit senex: nullũ cecum erit videns. ergo nullum videns erit cecum. Nulla virgo fuit meretrix ergo nulla meretrix fuit virgo. ⁊ i omnibus istis sicut antecedens est falsum: ita ⁊ consequens. Secundo sequitur ꝙ iste sunt sic conuertende. quedam virgo erit meretrix. ergo quedam meretrix erit virgo: quidam puer erit senex. ergo quidam senex erit puer: quedam meretrix fuit virgo. ergo quedam virgo fuit meretrix: ⁊ in omnibus istis sicut antecedens est verum ita ⁊ consequens. tertio sequitur ꝙ iste sunt sic conuertende quidam homo est mortuus. ergo quod dam mortuum est vel fuit homo quidam homo erit generandus. ergo qdãdam generandũ ẽ vel erit hõ. ¶ Quarto sequitur ꝙ ille sunt sic conuertende. Adam est amabilis. ergo amabile ẽ vl' potest esse adam. Antichristus est odibilis ergo odibile est vel potest esse Antichristus sic ꝙ ly põt ampliat ad presentia preterita ⁊ futura sicut patebit i modalibus. ¶ Quinto sequitur ꝙ iste debent sic cõuerti Cesar est prior Antichristo ergo quod est prius antichristo ẽ vel fuit Cesar. ⁊ similiter ista. Antichristꝰ ẽ posterior Cesare. ergo quod est posterius cesare est vel erit antichristus ⁊ sic d' multis alijs talibus propositionibus.

¶ Ex hijs patet ꝙ licet non valeat consequentia a magis amplo ad minus amplum sine distributione magis ampli. tamen bene econtra minus amplo ad magis amplũ sine distributione magis ampli. Et licet non sequitur: quidã homo est mortuus. ergo quoddam mortuũ est homo tñ bene econtra. quia ibi arguitur ac si argueretur a superiori ad inferius: vel econtra ab inferiori ad superius: patet etiam quia licet a minus amplo ad magis amplum non valeat consequentia cum distributione magis ampli. tamen econtra bene valet cõsequentia a magis amplo ad minus amplum cum distributione magis ampli. Et licet non sequitur nullum mortuum est homo. ergo nullus homo est mortuus tamen bene econtra nullus homo ẽ mortuus. ergo nullum mortuũ ẽ hõ.

Contra dicta arguitur primo sic. iste sunt vniuersales negatiue: nullus homo est animal: nullus homo est nullum animal: ⁊ tamen non possunt conuerti simpliciter. Secundo arguitur sic iste sunt vniuersales negatie nullũ vas ẽ i vino. Nullꝰ murus est in lapide: ⁊ tamen non possunt conuerti simpliciter quia tunc antecedens esset verum ⁊ consequens falsũ iste enim sunt false. Nullum vinum est in vase. nullus lapis ẽ in muro. ergo ⁊c. ¶ Tertio arguitur sic ista est particularis affirmatiua aliqua mulier est homo ⁊ tamen non potest conuerti simpliciter: quia vel conuerteretur in istam: aliquis homo est mulier. vel in istam: aliqua homo est mulier. sed hoc non quia iste terminus homo in prima non restrĩgitur ad standũ pro maribus tantum aut pro femellis tantum sicut restringitur i p̃dictis duabus cõuertẽtibꝰ.

Ad rationes ante opposi tum. Ad primam dicitur ꝙ prima illarum duarũ debet sic conuerti: nullus homo omne animal. ergo nihil quod est omne animal est homo. Sed secunda dꝫ sic conuerti. s. ista. Nullus homo ẽ nullũ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

animal. ergo nihil quod est nullũ aial est homo: ⁊ sic de alijs. Ad secũdam dicit ꝙ ista nullum vas ē in vino debet sic cõuerti. Nullũ ens in vino est vas. Similiter ista. Nullus murus est in lapide. ergo nullu3 ens in lapide est murus: ⁊ sic de similibus. Ad tertiam dicit ꝙ illa ꝓpositio aliqua mulier est homo d3 sic cõuerti. ergo homo est mulier: vel sic ergo aliquis vel aliqua homo est mulier ⁊ sic de similibus.

Conuersio per accidens ē quando de predicato fit subiectum ⁊ de subiecto predicatum manente eadē qualitate sed mutata quãtitate: ⁊ sic cõuertitur vniuersalis affirmatiua in particularem affirmatiuam: vt oīs hõ est aīal: quoda3 aīal est homo. Et vniuersalis negatiua in particulare3 negatiuam: vt nullus homo ē asinus: qdã asin⁹ est homo.

¶ In ista parte determinat auctor d cõuersione per accidẽs que idõ dicit per accidens: q2 ipsa h3 fieri mutãdo accñs ꝓpositionis. .quãtitatem: vel q2 per ipsã conuertit   l'is per aliud. s. per particularem que ex ea infertur. Ex quo sequit ꝙ vl'is negatiua non ꝓprie conuertitur per accidens in particularem negatiua3 3 inferat eam. ideo Arist. nullam de ea fecit mentionem primo ꝑoꝝ: ⁊ vt dicit textus conuersio per accidens est facere de subiecto p̄dicatum ⁊ econuerso manẽte eadem qualitate: sed mutata quantitate pro quo.

Primo sciendũ est ꝙ conformiter ad precedẽtia põt sic diffiniri. Conuersio per accidens ē duarum ꝓpositionum cathegoricaꝝ vtroq3 termino participantiũ ordine econuerso similium qualitatũ ⁊ dissimiliũ quãtitatu3. vnius ad alterã formalis consequentia. Et per eam conuertit duo genera ꝓpositionũ. s. vniuersalis affirmatiua in particularem affirmatiuã: vt oīs homo est animal. ergo quoddam anial est hõ. ꝓ3 quia ad istam: omnis homo ē aial sequitur ista. qdam homo ē aial per legẽ subalternarũ. Et ad istam qdam homo est anima lsegtur ista quoddã animal ē homo per conuersionem simplicẽ p̄us ꝓbatam. ergo a p̄mo ad vltimũ ad istam oīs homo est animal seqtur ista quoddam animal est homo. Et ista probatio t3 in virtute illius regule consequentiaꝝ: sed qcqd sequitur ad consequẽs bone consequentie seqt ad eius antecedẽs Posset etiam ꝓbari dicta cõuersio per illam regulam. Oīs illa consequentia est bona in qua ex opposito cõsequẽtis ifertur oppositum antecedẽtis. Oppositu3 consequẽtis est istud. Nullũ animal est homo ad quã seqtur per conuersione3 simplicem. nullus homo est aial q̄ ē oppositũ antecedentis. ¶ Secũdũ genus ꝓpõnum est vl'is negatiua que conuertitur in particularem negatiuã. vt nullus lapis est animal. ergo quoddam animal nõ ē lapis. ꝓ3 q2 ex opposito ꝯñtis qd ē istud: omne aial ē lapis ifert oppositũ añtis. s. quidam lapis est aial per cõuersionem per accidens vl'is affirmatiue p̄⁹ ꝓbatam. ¶ Potest ēt probari per consequentiam de p̄mo ad vltimũ. quia ad istam nullus lapis est aial seqtur per cõuersionem simplicẽ. nullũ aial est lapis ad quam sequitur ista: quoddam anial nõ ē lapis ꝑ legẽ subalternaru3. ergo de primo ad vltimum: ad istam nullus lapis est animal sequitur ista quoddã. animal non est lapis. Et sunt ista intelligenda de ꝓpõnibus vl'ibus de p̄dicatis cõibus quia ꝓpões vl'es de p̄dicatis singularibus non conuertuntur in particulares: s3 i singl'ares. vt ista nullus asin⁹ ē sor. ꝯuertit ꝑ accñs sic sor. nõ ē asinus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Secundo sciendum est: ꝙ ꝑ maiori notitia pro
pōnum cōuertibiliū supponuntur duo.
Primo ꝙ in propōnibus ī quibus sub
iectum est terminus ꝓtim cathegoreu-
maticus ⁊ ꝓtim sincathegoreumaticus
talis terminus debet an̄ conuersionē illi-
us propōis resolui in sincathegoreuma
terminum cathegoreumaticū inclusum
in eo: que resolutione facta pōt faciliter
conuerti: vt ista nemo currit: debet pri
mo sic resolui: nullus homo currit: quo
facto sic cōuertat᷑ nullus currēs est hō:
Et ista nihil ⁊ chymera sunt fratres de-
bet sic resolui: nullum ens: ⁊ chymera
sunt fratres: que sic conuertitur simpli-
citer nulli fratres sunt ens ⁊ chymera:
⁊ sic de alijs. Similiter ista propō. a. est
. b. posito casu ꝙ. a. a ꝑte subiecti valeat
tantum sicut hoc cōplexum ois hō dꝫ sic
resolui. Primo ois hō est. b. que sic cō
uertit᷑: quodam. b. est hō: ⁊ sic de alijs.
Secūdo supponitur ꝙ ad conuertēdū
propōnes de verbis ipsonalibus. s. libꝫ
opꝫ primo resoluat᷑ verbum ipsonale i
verbum personale: ⁊ suum suppositum:
⁊ postea possunt cōuerti: sicut ille ꝺ ver
bis personalibus: vt ista tedet animā
meā vite mee: debet sic resolui: anima
mea est habens tedium de vita mea: q̄
sic conuertitur: habens tedium de vita
mea est anima mea. Similiter ista: me
penitet fecisse hominem: sic resoluitur:
ego sum quem penitet fecisse hominē:
que sic conuertitur: quem ꝑtinet fecisse
hominem est ego: Similiter ista: placet
isti iura tueri sic resoluitur: iste est cui pla
cet iura tueri: que sic conuertitur: cui pla
cet iura tueri est iste: Similiter ista: mea
interest disputare sic resoluitur: cuius in
terest disputare ego sum: que sic con-
uertitur cuius interest disputare est ego
⁊ sic de alijs.

Tertio sciendum est: ꝙ solet cō-
muniter queri de con-
uersione istarum propositionum: Hic
⁊ rome venditur piper: Ad scribendum
requiritur penna: Semper fuit homo:
domus comburitur ignis extinguitur:
sor. amatur: Et similiter solet q̄ri de con
uersione propositionū exponibiliū cuius
modi sunt iste: tm̄ animal est homo: om
nis homo preter sor. currit: infinita sunt
finita ⁊ sic de alijs. Ad istas ꝓpositiōes
dicendum est: primo ad primā tenendo
ꝙ ista dictio piper qn̄ precedit copulatū
supponit determinate: vl' discrete: ⁊ q̄n
do sequit᷑ copulatū supponit cōfuse tm̄:
tunc debet sic cōuerti hic ⁊ rome vēdit᷑
piꝑ: ergo hic ⁊ rome qꝺ venditur est
piꝑ. Sed tenendo ꝙ ista dictio piper si-
ue precedat copulatū siue sequat᷑ semꝑ
supponit eodē mō: facile ē eā ꝯuerte-
re secundū regulas dictas: Et sil'r dicen
dum est ꝺ istis bis audiui missā: bis co-
medi panē: ⁊ sic ꝺ alijs. De scd̄a dr̄ ꝙ
si ꝓpō vl' postpositio istius termi pēna i
ordie ad hoc verbū requirit᷑ mutet sup
positionē: tūc opꝫ mutare hoc v̄būm re-
quirit᷑ in hoc verbum cōcurrit: ⁊ tunc sic
conuertit᷑ ad scribendū requirit᷑ penna:
ergo qꝺ cōcurrit ad scribendū est pēna
De tertia dr̄ ꝙ dꝫ p̄ᵒ sic resolui i quoli-
bet tꝑe fuit hō: q̄ sic cōuertit᷑: qꝺ fuit in
aliquo tꝑe ē vl' fuit hō. Quarta dꝫ sic cō
uerti domꝰ cōburit᷑: ergo ꝙ cōburitur
est vl' fuit domꝰ. Sil'r ista ignis extiguit᷑
ergo qꝺ extinguit᷑ est vel fuit ignis. Si-
militer ista sor. amat᷑: ergo qꝺ amat᷑ est
vl' pōt esse sor. De ꝓpōnibꝰ aūt exponi
bilibꝰ quō sunt ꝯuertēde patebit i ꝑuis
logicalibꝰ in tractatu exponibilium.

Contra predicta arguit᷑ primo
ista ꝓpō est vniuersalis
affirmatiua. ois hō est ois hō. ⁊ tn̄ non
potest conuerti ꝑ accidens: sed simpl'r
in istam omnis homo est omnis homo
ergo contra ea que dicta sunt. Secū-
do arguitur sic: particularis negatiua n̄
potest conuerti in terminis: ergo sua vni
uersalis negatiua n̄ pt ꝯuerti ꝑ accidēs:
tenet ꝯn̄a: q: vl'is affirmatiua dr̄ ꝯuerti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

p accidens eo q: sua pticularis couertit in particularez. Tertio arguit sic: ista est vniuersalis negatiua: Nullus hō est homo: ꝛ tn̄ non videt quomodo possit conuerti. q: non mutaretur subiectum in predicatuz: nec eꝯ gº ꝛc.

Ad rationes āte opposita ad pmā dr ꝙ illa propō omnis hō est oīs homo pt bene conuerti p accidens in istaz: ꝙ est omnis homo est homo. Ad secundaz dicit: ꝙ bene verum est: ꝙ vlis negatiua non pprie couertit in particularem negatiuam: sed bene concedit in cā conuerti capiendo conuersionē large p quacunqꝫ illatione in terminis transpositis: modo vniuersalis negatiua bene infert particularē negatiuaz de terminis transpositis. Ad tertiaz dr: ꝙ licet nō possit conuerti ꝯuersiōe manifesta realr: tn̄ pt ꝯuerti sic ꝗlibꝫ alia vlis negatiua.

Couersio per cōtrapōnem est quādo de subiecto fit predicatum: ꝛ de predicato subiectum manente eadē qualitate ꝛ quantitate: sed terminis finitis i terminos īfinitos mutatis. Et hoc modo conuertit vniuersalis affirmatiua in se ꝛ particularis negatiua in se: vt oīs homo est aīal: omne non aīal est nō homo: ꝛ quidā hō nō est lapis: quidam nō lapis nō est nō homo. vnde versus: Feci simpliciter couertit: eua per acci. Asto per cōtra: sic fit couersio tota. asserit. a. negat e: sunt vniuersaliter ābe. asserit. i. negat. o. pticulariter ambo. Et notādum ꝙ illud signū quod est i subiecto propositōnis que debet couerti qōcūqꝫ sit illud debꝫ poni supra totū predicatuz ꝛ reducere ipsum ad subiectum: preterea eadeꝫ est couersio ꝛ idefinita et singularis et particularis.

versus

¶ In ista pte determinat auctor de conuersione per ꝯpositionē: que ideo dicit per cōtrapositionē quasi per cōtradictā pōnez terminoꝝ: in ista. n. mutantur termini finiti in terminos infinitos. Et eaz diffinit auctor in textu. Conuersio per ꝯpositionē est mutatio predicati i subm ꝛ ecōuerso manente eadem qualitate: ꝛ quantitate sꝫ mutatis terminis finitis in terminos infinitos.

Primo sciendū est ꝙ ꝯuersio per ꝯpositionē ꝯfiniſr potest diffiniri sicut ꝑcedentes. Et est duaꝝ propositionuꝫ cathegoricaruꝫ sic participantiū vtroqꝫ termino saltez ſm principaliorē partez ordine cōuerso vni⁹ ad alteraz formalis ꝯña. Dicitur notant participantiuꝫ vtroqꝫ termino saltez secunduꝫ principaliorē ptez: q: in conuertente non sunt precise idem termini q prius erant in conuersa: q: in couertēte sunt termini infiniti q non sunt ideꝫ termini secunduꝫ se totos: sunt ſm partez pricipaliorē terminoꝝ īfinitiuoꝝ: ꝛ hoc sufficit: ꝛ secunduꝫ hanc ꝯuersionem cōuertunt duo genera ppositionū: Primuꝫ est vniuersalis affirmatiua que conuertit in vlēꝫ affirmatiuā: vt ista oīs hō est aīal sic conuertit: ergo oē non animal est nō hō. Pꝫ qa ad istaz oīs homo est animal: sequit ista oīs hō non est nō animal p locū a contradictorijs: q: de quocunqꝫ affirmat vnuꝫ ꝯdictoriū de eodē vere negat ꝛ reliquū. Et ad istā oīs hō nō est nō aīal sequit ista omne nō aīal n̄ est hō p cōuersionē simplicez vlis negatiue. Et ad istaz: oē nō aīal est hō sequit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

ista oē non animal est non hō per locū a
contradictorijs: q: homo ⁊ n̄ hō ɔ̄dī/
cunt ergo a primo ad vltimū bn̄ sequit̄
omnis homo est animal: ergo omne nō
animal est non hō. ¶Potest etiā sic pro/
bari q: sicut animal est superius ad ho/
minem: ita nō homo est superius ad n̄
animal: q: negatio addita superiori: ⁊ in
feriori facit de superiori inferius ⁊ d̄ in/
feriori superius. ergo sicut animal veri
ficatur vl'iter ⁊ affirmatiue de homine:
ita etiaꝫ non homo verificabitur vl'iter:
⁊ affirmatiue de non animali. Secun/
duꝫ genus est: ꝑticularis negatiua que
conuertit̄ in particularem negatiuā mu
tatis etiam terminis finitis in terminos
infinitos: vt bene sequitur quidā homo
non est lapis: ergo quidaꝫ non lapis nō
est non homo. ¶Patet quia bn̄ sequit̄:
quidaꝫ hō non est lapis. ergo quidā hō
est non lapis per locuꝫ a cōtradictorijs:
q: lapis ⁊ nō lapis ɔ̄dicunt. ¶Et vltra q̄/
dam homo est nō lapis: ergo quidaꝫ n̄
lapis est homo per conuersioneꝫ simpli
cem particularis affirmatiue: ⁊ vltra q̄/
dam non lapis est homo: ergo quidam
non lapis non est non hō ꝑ locū a cōtra/
dictorijs: ergo a primo ad vltimum bn̄
sequitur quidam hō non est lapis: ergo
q̄dā n̄ lapis n̄ est non hō: ⁊ sic ꝑticularis
negatiua bene ɔuertitur ꝑ ɔ̄positioneꝫ.

Secundo scienduꝫ est: ꝙ pro maiori itellectu pre
dictoꝝ pōit auctor duos versus: ⁊ duo
notabilia: versus sunt isti. Simpliciter
feci conuertitur Eua per acci. Asto per
contra sic fit conuersio tota. in quibꝰ po/
nuntur tres distinctiones quaꝝ vna de/
seruit conuersioni simplici .s. ista dictio
feci in qua ponunt̄ due vocales .s. e. per
quaꝫ intelligit̄ vniuersalis negatiua ⁊ .i.
per quam intelligitur particularis affir/
matiua que cōuertunt̄ simpliciter. Alia
dictio ponit̄ pro conuersione ꝑ accidēs
scilicet eua per quaꝫ intelligitur vniuer/
salis negatiua ⁊ vniuersalis affirmatiua
que ɔuertunt̄ per accidens: Alia dictio
ponitur pro ɔuersione per ɔpositioneꝫ
scilicet asto per quā intelligunt̄ vl'is affir
matiua: ⁊ particularis negatiua: que cō
uertuntur per ɔ̄positionem: quelibꝫ .n.
vocalis illaꝝ dictionū denotat suuꝫ spe/
ciale genus ꝓpositionū vt patet ꝑ hos
versus. Asserit a: negat e: sꝫ vniuersali
ter ambe. Asserit i. negat o: sed ꝑticu/
larit̄ ambo. ¶Primum notabile est istud
ꝙ signum posituꝫ a parte subiecti pro/
positionis q̄ debet ɔuerti dꝫ poni supra
predicatuꝫ ⁊ totum illud reduci ad sub
iectum. qđ est sic intelligenduꝫ. Quādo
cunqꝫ in aliqua propōe cōuertibili poni/
tur signum vniuersale vl' ꝑticulare a par
te subiecti non tanqꝫ pars sed tanqꝫ de/
terminatio totalis subiecti: illud signum
vel aliud qđ potest ex eo inferri debet
poni ad predicatuꝫ: qđ facta conuersiōe
efficitur subiectuꝫ ɔuertētis: ⁊ hoc si pre
dicatuꝫ cōuerse sit terminus cui possit
fieri additio signi qđ dicitur: ideo q: qn̄
predicatuꝫ est terminus singularis: tūc
non est necesse ꝙ signum subiecti cōuer
se ponatur ad predicatum qđ est subie/
ctum conuertentis. Secundū notabile
est. ꝙ eadē ē ɔuersio ꝑticularis idefinite
⁊ singularis qđ dꝫ intelligi nō q̄dē d̄ sin
gulari negatiua: q: ipsa pōt ɔuerti sim/
pliciter: vl' ꝑ accidēs n̄ aūt ꝑticularis vel
indefinita negatiua: q: argueret̄ a n̄ di/
stributo ad distributū ex ꝑte subi ɔuerse
qđ n̄ distribuit̄ i ɔuersa distribueret̄ tn̄
i ɔuertēte. Sꝫ dꝫ p̄dictū notabile itelligi
d̄ singl'ari affirmatia ꝙ eiꝰ ⁊ ꝑticl'aris: vl'
idefinite affirmatiē ē eadē ecōuersio. Et
adhuc nō est vniuersalit̄ veꝝ d̄ singulari
affirmatiua: ꝓ cuiꝰ intellectu videndū ē
quō p̄t ɔuerti singularis pro quo.

Tertio sciendū ꝙ ꝓ ɔuersione singularis affirmatiē po
nuntur tres propōnes. ¶Prima est ista
Eadem est ɔuersio singularis affirmati
ue de predicato singulari sicut indefini/
te ⁊ ꝑticularis affirmatiue d̄ p̄dicato cō

muni patet q: sicut pticularis affirmatiua vel indefinita affirmatiua de predicato communi conuertuntur simpliciter in terminis ita ꝛ singularis affirmatiua de predicato singulari. vt Marcus est Tulius: ergo Tulius est marcus. Secunda propositio: eadem est conuersio singularis affirmatiue de predicato cōmuni sicut particularis vel indefinite affirmatiue de predicato singulari patet q: sicut particularis vel indefinita affirmatiua de predicato singulari conuertitur p accidens: ita etiam singularis affirmatiua de predicato cōmuni conuertitꝰ per accidens in particularez vel indefinitam: vt sor. est homo. ergo homo est sortes.

Tertia propō: non eadem est conuersio singularis affirmatiue de pdicato cōi sicut particularis vel indefinite affirmatiue de predicato cōi: patet q: particularis vel indefinita affirmatiua predicato cōi conuertitur simpliciter in terminis: sed singularis affirmatiua d pdicato cōi cōuertitur per accidens vt patuit. Sz pro conuersione singularis negatiue ponuntur tres propositiones. Prima singularis negatiua de predicato cōi conuertitur per accidens in particularē vel indefinitam negatiuam vt vniuersalem negatiuam: vt bene sequitꝰ sor. nō est asinus: ergo asinus non est sor. vel nullus asinus est sor. Secunda propositio singularis negatiua de pdicato simplici cōuertitur simpliciter in singularem negatiuaz vt sor. non est plato: ergo plato nō est sor. Ex quo sequitur tertia propositio ꝙ non est eadem conuersio singularis negatiue sicut particularis vel indefinite negatiue. Ex quo patet ꝙ nō semper eodem modo sunt cōuertende particularis indefinita ꝛ singularis nec semper eadem conuersione vt patuit. Nec hoc voluit dicere auctor in textu. quia ñ facit notabile suum vniuersale ideo ad verificandum eam sufficit aliquam singularē ꝯuerti eodem modo: sicut particularem vel indefinitam. Non est etiā vniuersaliter verum de particulari ꝛ indefinita: ꝙ semper eodem modo cōuertuntur: dabilꝰ est enim aliqua indefinita puta ista tantum animal est homo. que conuertitꝰ p accidens in istā. Omnis hō est animal. ꝛ tñ particularis affirmatiua nunꝗ̃ pt ꝯuerti p accñs in vniuersalez.

Contra dicta arguitur pº sic. in omni cōuersione debet fieri de predicato subiectuz ꝛ econtra: sz in conuersione per ꝯpositionem nō fit d subiecto predicatum nec econtra: sz mutātur termini finiti in terminos īfinitos. Arguitur 2º sic ista est vniuersalis affirmatiua oīs hō est. Silꝰr ista ē pticlaris negatiua q̄dā chymera non est hō: ꝛ tñ nō possit ꝯuerti p ꝯpōez: q: ex vo seqretur falsū: ista. n. ē va: oīs hō est: ꝛ ista est falsa: oē nō existēs est nō hō q̄ ē sua ꝯuertens. Silꝰr ista ē vera quedā chimera nō ē homo. ꝛ ista est falsa quidam non homo non est non chimera quia sua ꝯtradictoria. s. ista oīs non homo est nō chimera ē vera ergo ꝛc. Tertio arguitur sic: illa consequentia nō valet in q̄ arguitur a non distributo ad distributum. sed quando particularis negatiua conuertitur per contrapositionem arguitur a nō distributo ad distributuz ex pte subiecti prime quia quod non distribuitur ī prima distribuitur tamen in secūda ꝛc.

Ad rōnes ad primā dicitur ꝙ in conuersione per ꝯtrapōnem mutanꝰ termini finiti ī terminos īfinitos ꝛ ad saluandum idēptitatem terminorum sufficit ꝙ termini finiti qui sunt in prima sint infiniti ī secūda. ꝛ lz non mane aut idem precise termini in conuertente sicut ī conuersa manent tñ idem quātuz ad principaliorem partem termini infiniti qui ē terminꝰ finitus. ¶ Ad secūdam dꝰ ꝙ predicte cōuersiones sunt bone. q: in eis tam ꝯuertens quā conuersa sunt vere: ista enim ē vera omne non existens est non homo.

q2 infert istam omne non existens non ē homo q̄ est vera. Silr ista est vera: quidam non hō non est nō chymera: et sua contradictoria est falsa.s. ista ois non hō est non chymera. Ad tertiā dr: q2 non est incōueniens arguere a nō distributo ad distributū dummō non fit ex parte eiusdē termini preesse: mō in ɔuersione particularis negatiue si est idez terminus precise non distributus in prima: qui postea distribuitur in secunda: q2 terminus finitus: et terminus infinitus sunt alius et alius.

PRopositō hypothetica est illa que habz duas propositiōes cathegoricas coniūctas tanq̄ pricipales partes sui: vt si homo currit hō mouetur. Et dicitur hypothetica ab ipos quod est sub: et thesis q2 est positio: q̄si suppositio: quia in ea vna pars supponitur alteri. Propositionum hypotheticarum tres sunt species scilicet cōdictionalis: copulatiua: et disiunctiua.

Condictionalis est illa in q̄ coniunguntur due cathegorice per hanc coniunctiōem si: vt si homo currit homo mouetur: et cathegorica illa cui immediate adiungitur hec coniunctio si dicitur antecedens: reliqua vero cōsequens. Ad veritatem condictionalis exigitur q2 antecedens nō possit esse veruz sine consequēte: vt si hō est aīal est: vnde omnis condictionalis vera est necessaria: et omnis condictionalis falsa est impossibilis. Ad falsitatez eius sufficit q2 ātecedēs possit esse sine cōsequente: vt si sor. est: albus est. Copulatiua est illa in qua coniunguntur due propositiones cathegorice per hanc coniunctionez et: vel aliquā sibi similē: vt sor. currit: et plato disputat. Ad veritatem copulatiue exigitur vtranqz partez esse veram: vt hō est aīal: et deus est. Ad falsitatē eius sufficit alteraz ptem esse falsaz: vt hō est aīal: et equus est lapis. Disiūctiua ē illa i qua cōiunguntur due ppōnes cathegorice p hāc cōiunctionem vel: aut aliā sibi equiualētem vt sor. currit: vel plato disputat. Ad veritatē disiunctiue sufficit alteraz ptē esse verā vt hō est aīal: vel equus ē asinus: et permittitur q2 vtraqz ps eius sit vera: sz nō ita proprie: vt hō est aīal: vel equus ē hinnibilis. Ad falsitatē eius opz vtranqz ptem eius esse falsaz: vt homo est asinus: vel equus est lapis.

Prius deteriauit auctor de ꝓpositiōe cathegorica: ⁊ d ꝑtibus ⁊ passionibus eius. nūc in p̄nti capit̄lo deteriat de ꝓpōe hypothetica: q̄ ex cathegoricis ꝯponit̄: ⁊ eaȝ primo sic diffiniēs. Propō hypothetica est illa que habet duas cathegoricas ad minus supple tanq̄ȝ partes principales iūctas per aliquā ꝯiunctioneȝ: vel aliquid sibi equalēs. Vn̄ lȝ ī hypothetice possint esse plures cathegorice q̄ȝ due: in q̄libȝ tn̄ hypothetica dn̄t eē ad minꝰ due cathegorice: cū hoc tn̄ stat ꝙ ī ea possint eē plures puta tres aut q̄tuor. Dr̄ aūt hypothetica ab ypos qd̄ est sub ⁊ thesis pō q̄si subpositiua locutio. vna.n.cathegorica ponit̄ subalterna.s.posterior sub p̄ria. vn̄ sicut in ꝓpōne cathegorica subm ⁊ p̄dicatuȝ se hn̄t vt mā̄.ꝯpō v̄o iportata p̄ vbū se hȝ vt forma: sic ī hypothetica due cathegorice se hn̄t vt mā̄. Cōiūctio vero vniēs ⁊ ꝯiūgēs vnā̄ cathegoricā̄ cū alia se hȝ vt forma. Rōne cuiꝰ hypothetica dr̄ vna vnitate ꝯiūctōis ꝯiūgētis ip̄as cathegoricas q̄ sr̄ p̄tes hypothetice p̄ quo.

Primo sciendū est ꝙ auctor ī textu diuidit hypotheticā̄ in tres spēs: q̄ sunt ꝯdictiōal' copulatiua ⁊ disiunctiua. Ab alijs v̄o ponunt̄ alie tres.s.cāl̄is t̄pal' ⁊ local': sȝ de ip̄sis nō fecit auctor mētionē: q: reducunt̄ ad tres p̄rias. Vn̄ ꝯdictional' ē illa in q̄ ꝯiūgunt̄ due cathegorice vl' due orōnes reducibiles ad cathegoricas p̄ hāc ꝯiūctionē si. vl' p̄ aliqd̄ sibi equalēs. vt si hō currit hō mouet̄. Et lȝ ista ꝯdictiōal' si hō currit hō mouet̄ nō hēat formal'r duas cathegoricas. hȝ tn̄ duas orōnes reducibiles ad cathegoricas. Vn̄ q: ꝯdictiōal' ē q̄dā̄ ꝯn̄a. iō in ea ē an̄s ⁊ ꝯn̄s. An̄s ē illa ꝓpō cui īmediate adiūgit̄ h̄ ꝯiūctō si. Alia v̄o dr̄ ꝯn̄s. vt si asinꝰ volaret asinꝰ hr̄et alas. Prīa dr̄ an̄s. ⁊ s̄a dr̄ ꝯn̄s. qd̄ q̄dē ꝯn̄s nō ponit̄ vex̄ nisi cū cōdictione: puta si an̄s sit vex̄. Et ad ip̄aȝ cōdictionalē reducit̄ cāl̄is: puta ista q: sol lucet dies ē. in cāli.n.ꝯn̄s ifert̄ ex an̄te: ⁊ in ip̄sa ponit̄ v̄itas ꝯn̄tis p̄p̄ v̄itatē an̄tis: ⁊ sil'r dōm ē de rōali. Ad v̄itatē cōdictional' reqrit̄ ꝙ an̄s nō possit eē vex̄ sine ꝯn̄te: q: ī ea dȝ eē nec̄ia h̄itudo an̄tis ad ꝯn̄s sic in q̄libȝ alia ꝯn̄a bona: iō dic̄ auctor ꝙ ōis condictional' v̄a ē nec̄ia ⁊ ōis falsa ē ipossibil'. Ex quo seq̄t̄: ꝙ cōdictional' nō dr̄ vera aut nec̄ia p̄p̄ veritatē aut necessitatē suax̄ p̄tiū: sȝ tm̄mō p̄p̄ nec̄iaȝ h̄itudinē an̄tis ad ꝯn̄s. Ad falsitatē eius sufficit: ꝙ an̄s possit eē vex̄ sine ꝯn̄te. Cognoscit̄ āt eiꝰ falsitas nō q̄deȝ ex falsitate p̄tiuȝ suax̄: sȝ q: nō est nec̄ia h̄itudo an̄tis ad ꝯn̄s. ista nō est v̄a ⁊ nec̄ia: si asinus volat ipse hȝ alas: cuiꝰ tn̄ q̄libet p̄s ē falsa: sȝ hoc ē p̄p̄ h̄itudinē nec̄iaȝ vniꝰ p̄tis ad aliā̄: ista v̄o est falsa: si hō currit hō est risibilis: q: lȝ vtraq̄ȝ p̄s sit v̄a: tn̄ non est nec̄ia h̄itudo an̄tis ad ꝯn̄s. Ex quo seq̄t̄ pᵒ ꝙ a tota cōdictionali a pōne an̄tis ad pōnē ꝯn̄tis bn̄ valet ꝯn̄a: vt si hō currit hō mouet̄: sȝ hō currit ergo hō mouet̄. Scd̄o sequit̄: ꝙ a pōne ꝯn̄tis ad pōneȝ an̄tis nō valȝ ꝯn̄a. nō.n seq̄t̄: si hō currit hō mouet̄: sȝ hō mouet̄: ergo hō currit. Tertio seq̄t̄: ꝙ a tota ꝯdictionali a destructione ꝯn̄tis seq̄tur destructio an̄tis in bona ꝯn̄a: vt bn̄ seq̄t̄: si hō currit ergo hō mouet̄: sȝ hō nō mouet̄ ergo hō nō currit.

Quarto seq̄t̄ ꝙ a destructiōe an̄tis ad destructionē ꝯn̄tis nō valet ꝯn̄a. vn̄ non seq̄t̄: si hō currit hō mouet̄: sed hō non currit: ergo nō mouet̄. Ex hijs ergo pȝ quō q̄drupl'r possumus arguere p̄ condictionalē duobus modis bn̄.s.pᵒ ⁊ 3ᵒ. ⁊ duobus male.s.2ᵒ ⁊ 4ᵒ.

Secundo sciendum est: ꝙ copulatiua est illa in q̄ coniungunt̄ due cathegorice vel pl'es p̄ hanc ꝯiunctionē ⁊: vel p̄ aliqd̄ sibi equalens. vt sor. currit. ⁊ plato mouetur. Notanter dr̄ vel plures. q: ꝓpō copu-

latina pōt habere plures cathegoricas q̄z duas: puta tres vel quatuor. Et ad copulatiuam reducūtur temporal' ⁊ lo/calis. vnde tpalis habet fieri per hoc ad uerbium qñ. vt sor. currit quando Joā nes disputat. cuius sensus est. sor. currit in aliquo tēpore. ⁊ in eodem tpe Joan/nes disputat. Sed localis habet fieri p aduerbia loci. vt sor. currit vbi plato le/git. cuius sensus est. sor. currit in aliquo loco. ⁊ in eodez loco plato legit. ⁊ sic de multis alijs que lz nō sint formaliter co/pulatiue pñt tñ reduci ad copulatiuas si cut pz de istis. sortes ē tantus quātus est plato. sor. est talis q̄lis est plato. Ad ve ritatē copulatiue vtrāq3 partez reqritur esse veraz. vt hō est animal. ⁊ deus est. Copulatiua. n. hz rationem totius inte/gralis ad cuius pōnem sequitur positio cuiuslibet partis principalis eius. vt do/mus est. ergo paries est. ita ēt tota copu latiua non potest esse vera. nisi quelibet pars eius sit vera. Ad possibilitatē eius requiritur q̄ quelibet pars sit possibilis ⁊ q̄ vna sit compossibilis alteri. ratione cuius ista non est possibilis. Omnis hō currit ⁊ omne currens est asinus. q2 licz vtraq3 sit possibilis. vna tamen non est compossibil' alteri. Ad falsitatē eius suf ficit vnā partez esse falsaz. sicut. n. ad de/structionē totius itegralis sufficit destru ctio vnius ptis principal'. ita ēt ad falsita/tez totius copulatiue sufficit falsitas vni⁹ partis. Sz ad ipossibilitatez eius sufficit vnā partem esse alteri incōpossibilem. ista. n. copulatiua est ipossibil'. sor. currit ⁊ sor. nō currit. ⁊ tñ q̄libet par eius seor sum est possibilis. iō non dr ipossibil' ex pte partiū. s3 q2 vna non est alteri cōpos sibilis. Ex quo seqtur p̄rio. q̄ ad verita tem totius copulatiue. ad veritatē cuius libet partis seorsum bene valet ɔña. vñ bene seqtur ista copulatiua tota ē vera. Omnis hō est animal ⁊ omnis equus ē hynnibilis. ergo ois equus est hynnibi/lis. Scdo seqtur. q̄ a falsitate alterius ptis ad falsitatē totius copulatiue bñ va let ɔña. vt bene sequitur: ista est falsa hō est asinus. ergo ista copulatiua ē falsa ho mo est animal. ⁊ homo ē asinus. Ter tio seqtur q̄ ad veritatem vnius partis copulatiue ad veritatez totius non valet consequentia. Quarto sequitur. q̄ a fal sitate totius copulatiue ad falsitatē cuius/libet ptis seorsum non valet ɔña. Quin to seqtur. q̄ a possibilitate totius copula tiue seqtur possibilitas cuiuslibet partis.

Sexto seqtur. q̄ ab impossibilitate to tius copulatiue nō seqtur impossibilitas cuiuslibet partis sue. Septimo seqtur q̄ ab ipossibilitate vnius ptis seqtur im possibilitas totius copulatiue. Octauo sequit: q̄ ab ipossibilitate partiū seqt im possibilitas totius copulatiue. Nā seqt q̄ a possibilitate ptiū toti⁹ copulatiue nō sequit possibilitas totius copulatiue: ista. n. est ipossibilis. sor. mouet: ⁊ sortes nō mouet: ⁊ tñ q̄libet eius ps ē possibilis.

Tertio sciendū est q̄ disiunctiua est illa in qua coniungū/tur due cathegorice. p hanc cōiunctionē vel: vel per aliaz sibi equiualentē: vt sor. currit vel plato disputat: ioannes scribit aut ipse studet. Unde ɔiunctio disiun/ctiua hz duos actus. s. cōiungere ⁊ disiū gere. coniungit. n. voces ⁊ pp hoc cōue nit cum alijs coniunctionibus ⁊ disiūgit significata vocum: ⁊ per hoc differt ab alijs. Ad veritatem disiunctiue sufficit alterā partem esse verā: disiunctiua. n. se hz ad modū totius vniuersalis qd poni tur ad positionē vnius suarum partium subiectiuaz: vt ad positionez aial' sufficit positio hominis vel asini. Ad falsitatez vero disiunctiue requiritur falsitas vtri/usq3 partis: patet quia ad veritatez eius sufficit veritas vnius partis. igitur ad fal sitatem eius requiritur falsitas vtriusq3 partis: pz ɔña: q2 nisi ambe sint false. ipa non erit tota falsa: sed si vna sit vera: ipsa tota erit vera. Ad possibilitatē eius suffi cit alterā ptez eē possibilez. Et ad iposs/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

bilitatem requiritur quod quelibet pars eius sit impossibilis. Ad necessitatem disiunctiue sufficit vnam partem esse neciam: vel quod vna pars disiunctiue alteri parti in veritate contrarietur vel repugnet. ista.n.est necessaria: sor.currit vel non currit: licet nulla pars eius sit necessaria. Et ad hoc quod disiunctiua sit contingens requiritur contingentia cuiuslibet partis et compossibilitas vnius cum altera: ratione cuius ista non est contingens: equus currit: vel nullus equus currit. Ex quo sequitur primo: quod a veritate totius disiunctiue ad veritatem cuiuslibet partis non valet consequentia. Secundo sequitur quod a falsitate totius disiunctiue ad falsitatem cuiuslibet partis bene valet consequentia. Tertio sequitur: quod a veritate vnius partis disiunctiue ad veritatem totius bene valet consequentia. Quarto sequitur: quod a falsitate vnius partis ad falsitatem totius non valet consequentia. Similiter potest dici de possibilitate et impossibilitate. Quinto sequitur: quod a necessitate totius disiunctiue ad necessitatem partium non valet consequentia. Sexto sequitur: quod a necessitate alterius partis vel a repugnantia partium in veritate sequitur necessitas totius disiunctiue. Septimo sequitur quod a contingentia cuiuslibet partis cum compossibilitate earundem partium ad contingentiam totius bene valet consequentia. et econtra a contingentia totius ad contingentiam cuiuslibet partis valet consequentia. Octauo sequitur quod a contingentia vnius partis ad contingentiam totius valet consequentia.

Nono sequitur: quod a tota disiunctiua cum destructione vnius partis ad positionem alterius bene valet consequentia: vt bene sequitur tu curris: vel disputas: sed tu non disputas: ergo tu curris: sed a tota disiunctiua a positione vnius partis ad negationem alterius non valet consequentia. Non enim sequitur: tu scribis vel tu legis: sed tu scribis: ergo tu legis. Et si queratur de qualitate et quantitate oppositione et conuersione hypotheticarum dicitur primo de qualitate: quod qualitas in hypotheticis attribuenda est ex parte coniunctionis: que est forma in hypotheticis. ita quod si illa coniunctio fuerit negata per negationem latam ad eam: tunc illa erit negatiua. si vero non fuerit negata tunc erit affirmatiua. De quantitate dicitur quod eis non conuenit quantitas: quia conuenit proponi per subiectum quod est pars principalis propositionis cuius modi non est in hypotheticis. De oppositione dicitur quod eis nulla conuenit oppositio nisi contradictio: que fit in omnibus hypotheticis preponendo toti propositioni negationem. Addendo tamen quod disiunctiua et copulatiua de partibus contradicentibus contradicunt: vt iste contradicunt: omnis homo currit: et quidam homo non currit: nullus homo currit vel quidam homo currit. De conuersione dicitur quod eis non conuenit conuersio: quia conuersio est passio solum propositionum cathegoricarum.

Contra dicta arguitur primo sic: quod non est propositio vna non est propositio: sed propositio hypothetica non est propositio vna: ergo non est propositio. Secundo arguitur sic: in ista propositione. Si veneris ad me dabo tibi equum. Similiter in ista: si facultas affuerit ego studebo: coniunguntur due cathegorice per hanc coniunctionem si: tamen ipsa non est conditionalis: cum antecedens possit esse verum consequente existente falso: ergo contra diffinitionem et legem conditionalis. Tertio arguitur sic in ista propositione: non homo est animal: et homo non est asinus coniunguntur due cathegorice per hanc coniunctionem et: et tamen ipsa non est copulatiua cum ipsa sit vera: igitur etc. Item ista est disiunctiua: sor: vel plato currit. et tamen in ea non coniunguntur due cathegorice per hanc coniunctionem vel. ergo contra diffinitionem disiunctiue.

Ad rationes dicitur ad primam: quod licet hypothetica non sit simpliciter vna: est tamen vna coniunctione. Ad secundam dicitur quod ista

coniunctio si pt capi dupliciter: vno modo pure condictionaliter: ⁊ sic capitur in pdictis propõnibus: ⁊ tunc non facit proprie propõnem condictionalem de qua hic loqtur auctor q̃ est bona ꝯña. Alio° capitur ista ꝯiũctio si illatiue: ⁊ ẽ nõ pure cõdictionalr: ⁊ sic facit ꝓprie ꝯdictionalez cuius modi nõ accipitur in pdictis ꝓpõnibus. Ad tertiaz dr ꝙ illa q̃ dicta sunt de copulatiua hñt vez de copulatiua affirmatiua ⁊ nõ negatiua: mõ ꝓpõ assũpta nõ est affirmatiua: sꝫ negatiua: ⁊ h si illa negatio nõ teneatur negãter. Et silr dõz ẽ de alijs spẽbus hypothetice. Ad aliud dr ꝙ illa cõiunctio vel pt intelligi cõiungere terios: ⁊ tunc illa ꝓpõ non est disiũctiua: sed est cathegorica de disiuncto extremo: vel põt intelligi coniungere propositiones ⁊ sic est disiunctiua.

De eqpollentiis: tales dãtur regule. Quaꝝ prima est talis: Si alicui signo vniuersali vel particulari preponatur negatio equipollet suo cõtradictorio. Et ideo eqpollent iste due: nõ ois homo currit: quidaz hõ non currit: ⁊ ita de aliis. Secunda regula talis est: si alicui signo vniuersali postponatur negatio: equipollet suo contrario: sicut iste omnis homo non est animal: nullus homo ẽ animal: Vel iste: nullus homo non currit: omnis homo currit: ⁊ ita de aliis signis vniuersalibus affirmatiuis vl negatiuis.

Tertia regula talis est: qd si alicui signo vniuersali vl particulari preponatur ⁊ postponatur negatio equipollet suo subalterno: sicut iste due: non ois homo non currit: quidaz homo currit: vel iste: non quidam hõ non currit: omnis hõ currit: ⁊ sic de aliis. similr de quolibꝫ alio signo. Ex istis regulis sumitur alia regula talis. Si duo signa vniuersalia negatiua ponantur in eadem oratione. ita ꝙ vnum sit in subiecto ⁊ reliquum fuerit in predicato: primum equipollet suo contrario per secũdam regulam. reliquum vero suo cõtradictorio per primam regulaz vt illa: nihil ẽ nihil equipollet huic quodlibet est aliquid: qa per secundam regulã quodlibet non ⁊ nihil equipollent: ⁊ per primã regulam non nihil ⁊ aliquid equipollent. Unde hec: nihil est nihil equipollet huic quodlibet est aliquid: qr non nihil ⁊ aliqd equipollent sicut nonnullus ⁊ quidam: vnde versus: Non omnis: quidã non: omnis nõ: quasi nullus: Non nullus quidam: sed nullus non valet omnis: Non aliquis: nullus: non quidam nõ valet omnis: Non alter neuter: neuter nõ prestat vterqꝫ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Item. Pre contradic. Post contra. pre postqꝫ subalter.

¶ In isto capitulo determinat auctor de tertia passione ꝓpositionis scilicet de eqpollentia: de qua determinat post hypotheticas. eo ꝙ ipsa quodammodo ꝯuenit cū ꝓpositiōibus hypotheticis. Unde equipollentia est duarum propositionū vtroqꝫ termino participantium ordine eodem quantitate: ⁊ qualitate. in veritate: ⁊ falsitate equiualentia. Est. n. eqᵘalentia magis cōmune qꝫ equipollentia q: conuenit rebꝰ: terminis orationibꝰ ⁊ propositionibus: equipollētia vero solum propōnibus pro quo.

Primo sciendum est ꝙ de equipollentijs ꝓpositionum ponuntur tres regule quaruꝫ pͥma est: Si alicui signo vniuersali: vel particulari preponatur negatio equipollēt suo contradictorio. h est ad faciendum contradictorias equipollere non oportet nisi ꝑponere negationem. Causa huiꝰ regule est q: due cōtradictorie repugnāt in q̄ntitate ⁊ qualitate: ergo si debeant equipollere opꝫ vni earum preponere negationeꝫ: que mutabit quātitateꝫ: ⁊ q̄litatē illius negatio. n. negans quicqd inuenit post se destruit ⁊ oppositū eius ponit. Sed cum preponitur toti propositioni: inuenit pꝰ q̄ntitatem ⁊ qualitatem: ergo mutata quantitate ⁊ q̄litate ꝑ ꝯsequens facit illam ꝓpositionē esse eiusdeꝫ q̄ntitatis ⁊ qualitatis cum sua cōtradictoria: ⁊ ita ille propositiones lꝫ ante eqpollentiā fuerint ꝯdictorie: facta tñ eqpollentia nō sunt amplius ꝯdictorie. Secūda regula talis ē. Si alicui signo vniuersali postponatur negatio equipollet suo cōtrario idest ad faciendū ꝯtrarias equipollere opꝫ postponere negationeꝫ signo vniuersali: vꝫ ꝙ illa negatio feratur ad copulam: vt iste eqpollent: qlibꝫ homo nō currit: nullus hō currit: Cuius ratio est: Quia due contrarie repugnant in q̄litate solūꝫ: ⁊ in quantitate: ergo ad hoc ꝙ eqpolleant sufficit mutare qualitatem. non potest enim mutari soluꝫ qualitas ꝑ negationem prepositaꝫ quin ēt mutaretur q̄ntitas: ergo hoc fiet ꝑ negationē prepositam signo lataꝫ ad copulaꝫ. Patet ergo ꝙ due contrarie fiunt equipollentes per negationē postpositā signo. Ex quo sequitur ꝙ prima regula ⁊ eaꝝ prime regule bene cōuenit ꝓpositionibꝰ hypotheticis: q: hypothetice bñ cōtradicunt ideo preponendo negationē vni hypotheticaꝝ contradicentium ipse fiunt eqpollentes. Secundo sequitur ꝙ prima regula hꝫ veritateꝫ in omnibus contradictorijs tam de subiecto cōmuni qꝫ de subiecto singulari. Sed q: vt patuit propositiones singulares ita bene ꝯdicunt sicut ⁊ alie: vnuꝫ tamen speciale est in ip̄is ꝙ negatio faciens singulares cōtradictorias equipollere non mutat quantitateꝫ subiecti cum subiectum sit ⁊ minus singularis: sed bñ mutat qualitateꝫ: ⁊ hoc sufficit ad h ꝙ due singulares ꝯdictorie q̄ solū sūt diuerse q̄litatis eqpolleāt.

Secundo sciendū est ꝙ tertia regula talis est: Si alicui signo vniuersali vel particulari preponatur ⁊ postponatur negatio eqpollet suo subalterno idest ad hoc ꝙ ꝓpositiones subalterne equipolleant opꝫ preponere negationeꝫ subiecto: ⁊ postponere subō ī ordīe ad copulā: vt iste eqpollent: non quidam hō non est animal ⁊ omnis homo est animal: similiter iste non omnis hō non est animal: ⁊ quidaꝫ homo est animal. ratio huius est q̄a subalterne sunt eiusdem qualitatis ⁊ diuerse quantitatis: si ergo negatio solū postponetur ipsa solum mutaret qualitateꝫ: ⁊ sic non essent eiusdeꝫ qualitatis: ⁊ si solum preponeretur ipsa mutaret qualitatem ⁊ quantitatem: ⁊ sic equipollētes non essent eiusdem qualitatis: opꝫ ergo ad hoc ꝙ subalterne equipolleant mutare solum quantitatē: ⁊ fit ꝑ negationeꝫ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

prepositam: ⁊ ne illa negatio preposita mutet simul qualitatem debet postponi negatio que habeat impedire actum negatiōis preposite: ⁊ ita patet quomodo prima negatio negat quantitatem: sed secunda impedit ne simul mutet qualitatem. Ex quo patet ꝙ due negationes equiualent vni affirmationi: qr negatio addita negationi negat eā: ⁊ ex p̄nti ponit oppositum scilicet affirmationem: s; non est sic de duobus affirmationibus. Affirmatio.n. de natura sua non habet destruere: sed magis ponere: ideo affirmatio addita affirmationi non ipsam destruit: sed potius fortificat: ideo due affirmationes non equiualent vni negationi: sicut due negatiōes vni affirmationi. Et tres predicte regule intelliguntur p hūc versum. Pre contradic. post contra: pre postq; subalter. De equipollentijs autem sub contrariarum nō dat auctor aliquā regulā: qr si due subcōtrarie possent equipollere hoc maxime esset per negationem prepositam: sed hoc nō qa negatio preposita facit equipollere contradictorias: aut per negationē postpositā: sed hoc n̄ qr tunc ille ꝓpōes n̄ essent proprie equipollentes sed potius eedē: Aut hoc esset per negationem prepositam ⁊ postpositam: sed hoc non: qr tūc illa equipolleret sue subalterne: ⁊ n̄ alicui subcontrarie: ideo non habuit ponere auctor regulā ꝺ eqpollētia subꝯriaꝝ.

Tertio sciendum est ꝙ ex predictis regulis infert auctor quartam regulam que talis est: ꝙ si duo signa vniuersalia negatiua ponantur in eadem locutione vnū a parte subiecti: ⁊ aliud a parte predicati primū eqpollet suo contrario: reliquum vero suo contradictorio: vt ista: nihil est nihil: eqpollet huic: quodlibet est aliqd: Cuius ratio est: qr primum nihil habet secundum nihil pro negatione sibi postposita ergo per secundam regulā eqpollebit huic quodlibet: qr nihil ⁊ quodlibet cōtrariantur: sed secundū nihil habet primum nihil pro negatione sibi preposita: ergo equipollebit per primam regulā suo contradictorio .s. aliquid: qa nihil ⁊ aliquid contradicunt. Debet tñ p̄dicta regula intelligi: ꝙ negatio inclusa in predicato vel in signo posito a parte predicati intelligatur precedere copulā. ac si diceremus: nihil nihil est: vel nihil nullū ens est: aliter.n. negatiua eqpolleret affirmatiue. ista enī est negatiua. nihil est nihil si negatio secundi nihil sit pars predicati si tamen illa negatio intelligat̄ precedere copulam. vel ferri ad copulam. negando ipsam. tunc quia due negationes feruntur in eandem copulam non possunt negare copulam: quia altera alteram impedit: ⁊ ideo ista est simplicit̄ affirmatiua: nihil nihil est: nullus homo nullus asinus est: nulla chymera nullus homo est. ⁊ ideo potest equipollere affirmatiue puta prima scilicet ista nihil nihil est. huic quodlibet aliquid est: ⁊ ista nullus homo nullus asinus est huic quilibet homo aliquis asinus est. Similiter ista: nulla chymera nullus homo ē equipollet huic: quelibet chymera aliquis homo est. ⁊ sic de similibus. Et ad maiorem declarationem predictorū ponit auctor tales versus. non omnis: quidam non: omnis non: quasi nullus. non nullus quidam: sed nullus non valet oīs. Non alter neuter neuter nō prestat vtrūq;. Non aliqs. nullus non quidam nō. valet omnis.

Contra dicta arguitur p̄mo sic Negatio non potest addi signo secundum Aristotilem ergo contra regulas predictas. ⁊ confirmatur: quia aduerbium habet determinare verbū: sed negatio est aduerbiū: ergo habet determinare verbum: ⁊ p consequens non h; determinare signū

Secundo arguitur sic. Iste nō eqpollent: oīs hō est aīal: oīs non hō est animal cum non sint simul vere: ⁊ tamen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

secunda negatio postponitur signo vni/
uersali: ergo contra secundam regulaȝ:
Tertio arguitur sic negatiua non equi/
pollens affirmatiue: sed ista est negati/
ua: nihil est nihil: ergo non equipollet
huic quodlibet est aliquid.

Ad rationes Ad primaȝ dicitur: ꝙ li
cet negatio infinitans non possit addi si/
gno: tamen bene negatio negans. Ad
confirmationem dicitur ꝙ licet adver/
bium primo ⁊ per se habeat determi/
nare verbum: tamen ex cōsequenti pōt
determinare alias partes orationis: ⁊
sic negatio licet primo determinet copu
lam: ⁊ feratur ad ipsam: potest tamen
ex consequenti ferri ad extrema propo/
sitionis vel determinationis. Ad secun
dam dicitur: ꝙ illa regula debet sic in/
telligi: ꝙ negatio postposita signo sic ꝙ
ponatur post totum subiectum distribu
tum in ordine ad copulam facit contra/
rias equipollere: modo licet in ista pro/
positione: omnis non homo est animal
ponatur negatio post signuȝ: non tamen
ponitur post subiectum distributū post
signum: quod tamen requiritur ad hoc
ꝙ contrarie possunt equipollere. Ad
tertiam patuit: ꝙ ad hoc ꝙ ista proposi
tio: nihil ē nihil equipolleat huic: quod
libet est aliquid: oportet ꝙ negatio inclu
sa in secūdo signo intelligatur ferri ad co
pulam: ac si diceretur: nihil nihil est ⁊
vt sic ipsa est simpliciter affirmatiua: ⁊
hec de equipollentijs.

Modus est adiacens
rei determinatio et
habet fieri per adie/
ctiuuȝ. Sed adiecti/
uū est duplex. Est eniȝ quod/
dam adiectiuum nominis: vt
albus: niger: ⁊ similia. Et quo
dam est adiectiuum verbi: vt
aduerbium: quia secūdū Pri
sianum aduerbium est vi ver/
bi adiectiuuȝ: Et ideo duplex
est modus: Unus est nomina
lis qui fit per adiectiuum no/
minis: vt hic homo albus cur
rit. Alius vero aduerbialis: q
fit per adiectiuuȝ verbi: vt hō
albus currit velociter. Itē ad/
uerbiorum quedam determi/
nant verbum gratia composi
tōnis: vt ista sex: necessario cō
tigenter: possibiliter: impossi/
biliter: vero: ⁊ falso. Alia de/
terminant verbum gratia rei
verbi: vt fortiter agit: veloci/
ter currit: Alia determinant
verbuȝ ratione tpis: vt aduer
bia tpalia. Alia determinant
verbuȝ ratione modi: vt ad/
uerbia optandi: ⁊ hortandi: ⁊
sic de aliis. Et secundum hoc
sumit᷑ multipliciter modus p
aduerbia. Sȝ ommissis oī/
bus aliis solum de illis mo/
dis qui compositionem deter
minant est dicendum: vt sunt
hi sex: necessario: cōtingenter:
⁊c. Cum enim dicitur homo
currit necessario hic significat
ꝙ compositio ista sit necessa/
ria. Cum autem dicitur homo
currit bene vel male: vel velo/
cit᷑ significat ꝙ cursus homi/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

nis sit bonus: vel malus: vel velox: et ita in illa determinatur res verbi: in prima vero cōpositio: et sic intelligendū est de aliis pdictis aduerbiis. Unde solus ille modus q determinat cōpositionem facit propōnē modalē: et solum de tali hic intendimus. Et est sciendum ꝙ isti sex modi qn̄qꝫ sumunt aduerbialiter: vt possibiliter: impossibiliter: necessario: contingenter: vero: falso. Quādoqꝫ nominaliter: vt possibile: iposibile: necessarium: contingēs: verum: falsum.

IN precedentibus determinauit auctor de propōne cathegorica de inesse.i.de simplici inherentia. in qua videlicet inherentia predicati ad subꝫ est simplex.i.non modificata: vel deteriata. mō in presenti vero capitulo deteriat de ppōne cathegorica modali: in q vꝫ inherentia pdicati ad subm est modificata et deteriata modo. Et qr propō dicitur modalis a modo: ideo primo ostendit quid sit modus: pro quo.

PRIMO sciendū est: ꝙ modus est adiacens rei determinatio: vbi ponitur determinatio loco generis. est.n.cōis ad deteriationem q est modus: et ad alias determiationes. Deinde ponitur adiacens rei.i.determinabili.ad dr̄iam determinationis substātiue que nō proprie dicitur adiacere rei: sed potius specificare suum determinabile sine modo adiacente. vt aīal homo: ibi homo est determinatio substantiua. Deinde diuidit modum in modum nominalem et modum aduerbialem: modus enim et adiectiuum.idē sunt. Adiectiuum autē est duplex.s.adiectiuū nominis.vt albus niger et adiectiuum verbi.s.aduerbium. Unde aduerbium secundū Priscianum: est verbi adiectiuū ideo etiam duplex est modus.s.modus nominalis qui est adiectiuum nominis. et modus aduerbial. qui est adiectiuum. verbi: puta aduerbium. Ex quo pꝫ ꝙ omne aduerbiū siue nominis: siue verbi: siue sit determinatio subiecti vel predicati: aut compositionis: siue etiam sit signum vniuersale vel particulare: siue sit pronomē: vel participiū dicitur esse modus sm ꝙ ibi diffinitur modus. Secūdo diuidit modum aduerbialeꝫ quadrupliciter sꝫ ꝙ in verbo quattuor reperiūtur: duo essentialia: et duo accidētalia. in verbo.n.reperitur actus generalis q significat cōpositionem. ideo quedā sunt aduerbia vel modi determinantes verbum gratia cōpositionis.sicut possibiliter et impossibiliter. Contingētis vero vel falso. Cum.n.dicitur hō currit possibiliter significatur ꝙ cōpositio importata per hoc verbum est inclusum in hoc verbo currit est possibilis.ideo istud aduerbiū possibiliter determinat hoc verbuꝫ currit gratia cōpositionis. In verbo etiam reperitur res verbalis.s.actus specialis: vel participiuꝫ.ideo sunt etiam quedam aduerbia que determinant verbuꝫ gratia rei verbalis.sicut aduerbia qualitatis vt homo fortiter agit vel velociter currit. Cū enim dicitur homo velociter currit non significatur ꝙ compositio sit velox: sed significatur ꝙ cursus hōis sit velox.ideo aduerbium velociter determinat verbum gratia rei verbalis: et non gratia compositionis. et ista sunt duo essentialia que in vbo reperiūtur.s.actus generalis: et res verbalis. Reperiunt alia duo accidentalia prout nūc sufficit.s. modus et tempus.ideo quedā sunt aduerbia que determinant verbuꝫ gratia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

modi: vt aduerbia optandi et hortandi. Alia vero que determinant verbum gratia temporis sicut aduerbia temporalia. vt hodie: heri: cras: et sic de aliis. Et licet istis quattuor modis possit dici modus. tamen solum hic de modo determinante verbum solum est ad propositum: cum ab illo solo dicatur proprie propositio modalis. Licet etiam sint multe acceptiones modi cum sint multo plura aduerbia verbum determinantia: quam illa que dicta sunt. tamen ista sufficiunt ad intelligendum propositum. scilicet quis modus faciat propositionem modalem.

Secundo sciendum est quod solum modi determinantes compositionem faciunt propositionem modalem cuiusmodi sunt possibile et impossibile. necessarium. contingens. verum et falsum et non illi modi qui determinant verbum gratia rei verbalis aut temporis. aut modi. nec etiam illi qui determinant extrema. scilicet subiectum et predicatum. Possunt autem tales modi determinantes compositionem accipi dupliciter. scilicet nominaliter. vt possibile. impossibile. contingens alio modo vt possibiliter. impossibiliter etc. quod debet sic intelligi: quod modi determinantes compositionem quandoque sunt nomina. quandoque sunt aduerbia. et vtroque modo faciunt propositionem modalem. Et hoc quando determinant compositionem. sic quod ampliant copulam vltra tempus preiacens faciunt modalem proprie dictam. cuiusmodi sunt isti quattuor. possibile. impossibile. contingens. et necessarium. quando vero determinant compositionem sic quod non ampliant copulam non faciunt modalem proprie dictam. et ideo isti duo modi. scilicet verum. et falsum: non faciunt modalem proprie dictam: eo quod non ampliant copulam: sed bene faciunt modalem large dictam. Patet ergo quod isti quattuor modi. scilicet possibile et impossibile. contingens et necessarium: faciunt modalem propriissime sumptam. et possunt capi dupliciter: vno modo prime intentionaliter vt dicunt modos rerum ad extra. vt possibile significat possibilitatem in rebus: et necessarium significat necessitatem in rebus: et sic de aliis. et sic possibile tantum valet sicut res possibilis: et necesse tantum valet: sicut res necessaria. et sic de aliis. Alio modo possunt capi secunde intentionaliter: vt dicunt modos vel habitudines propositionum. et sic significant quosdam respectus denominantes propositionem in ordine ad suum significatum. sicut necesse significat necessitatem compositionis: et vnionis predicati ad subiectum. vt hominem necesse est esse animal. ibi denotatur compositionem huius predicati animal cum hoc subiecto homo esse necessariam. Similiter possibile denotat possibilitatem compositionis et ita de aliis.

Tertio sciendum est quod ad hoc quod modus faciat propositionem modalem tres conditiones requiruntur. Prima est quod talis modus determinet compositionem propositionis defectu cuius adiectiua determinantia subiectum vel predicatum non faciunt propositionem modalem. Secunda conditio est quod talis modus dicat aliquem specialem modum entis circa compositionem propositionis. defectu cuius negatio: et isti modi imaginabile. opinabile non faciunt propositionem modalem.

Tertia conditio est quod talis modus ampliet compositionem vltra tempus preiacentis. defectu cuius verum et falsum non faciunt propositionem modalem proprie dictam. Unde propositio modalis est duplex. scilicet large sumpta. in qua scilicet ponitur modus determinans compositionem siue ampliet compositionem siue non. et isto modo verum et falsum bene faciunt propositionem modalem. Alia est propositio modalis stricte. et proprie dicta. in qua ponitur modus determinans compositionem. sic quod ampliat copulam vltra tempus preiacentis. et sic

nō sunt nisi quatuor modi facientes propositionem modalem. scilicet possibile: ⁊ impossibile. necessarium: ⁊ contingēs de quibus postea dicetur.

Contra dicta arguitur p̄mo sic Albedo adiacet: ⁊ tamen non est modus. ergo contra diffinitionem modi. Et confirmatur quia omnis determinatio ē actio. sed modus nō est actio. ergo non est determinatio. Secundo arguitur sic. Nomen non potest determinare verbum cum sola aduerbia habeant determinare verbum. ergo predicti modi nominaliter sumpti non determinant compositionē. ⁊ per consequens non faciunt propositionem modalem. Tertio sic arguitur: cathegoricū ⁊ ipotheticum faciūt propositionem modalem. ⁊ tamen non ampliant compositionem igitur ⁊c.

Ad rationes Ad primā dicitur. ꝙ adiacere rei potest capi dupliciter. vno modo prime intentionaliter. ⁊ tantum valet sicut inherere rei: ⁊ sic non accipitur in diffinitione modi. Alio modo potest capi secunde intentionaliter. ⁊ tantum valet sicut significare per modum adiacentis. ⁊ sic accipitur in diffinitione modi. Modo albedo licet significet formam adiacentem. non tamen significat per modum adiacentis rei: idest determinabili. ideo non est modus. Ad confirmationem dicitur ꝙ duplex est determinatio. scilicet effectiua. ⁊ de illa maior est vera. Alia est determinatio formalis de qua intelligitur diffinitio modi. Ad secundam dicitur negando antecedens. potest enim nomen determinare compositionem quando compositio significatur per verbum infinitiui modi. vt dicendo sor. currere est possibile. quia tūc compositio habet rationē nominis pro quanto verbum infinitiui modi cū suo casuali possunt reddere suppositum verbo. si tamen compositio significetur per verbum finiti modi. tunc illa non potest determinare verbum: sed bene aduerbium. Ad tertiam dicitur. ꝙ isti modi cathegoricum ipotheticum. licet faciant modalem large sumptā non tamen proprissime sumptam de qua principaliter dicetur in sequentibus.

Propositio modalis est que modificatur aliquo istorum que modificatur aliquo istorum sex modorum: scilicet possibile contingens: impossibile: necessario: vero: et falso: vt sortē currere est possibile: sortem currere est contingens: ⁊ sic de aliis.

Et sciendum ꝙ vnusquisqꝫ istorum quattuor modorum facit quattuor propositiones modales: et cum quattuor sint modi: erunt quater quatuor propositiones: ⁊ sic sunt sedecim propositiones. Verbi gratia: iste modus qui est possibile si sumatur sine negatione facit vnam propositionem modalem: vt sortem currere est possibile. Si sumatur cum negatione posita ad uerbum facit secundam propositionem: vt sortem non currere est possibile. Si sumatur cum negatione po-

sita ad modū facit tertiaʒ propositionē: vt sorteʒ currere nō est possibile. si sumatur cū duplici negatione: vna posita ad modum ⁊ alia ad verbū facit quartam propōnem. vt sortē non currere non est possibile. Et sic secundum vnum quēqʒ istorum quattuor modoꝝ sumuntur quattuor propōnes.

Et sciendum ꝙ in modalibus verbū debet subiici: modus aūt predicari. Omnes āt alie propōnes dicuntur de inesse idest de simplici inherētia predicati ad subiectū: ⁊ ꝑ hoc patet diuisio ꝓpōnis que solet fieri. Propositionum alia modalis: alia de inesse. Ille āt propōnes que modificantur his modis. s. vero vł falso modo relinquantur; qꝛ eodē modo sumitur oppositio ⁊ equipollentia ĩ eis sicut in illis de inesse. In his autē modis qui sunt possibile: impossibile: contingens: ⁊ necesse nō sic sumitur oppositio ⁊ equipollentia vt postea patebit.

¶ Prius determinauit auctor de modo: a quo propō dicitur modalis. Nūc vero de ipsa propōne modali ipsam primo sic diffiniens. Propositio modalis est illa que modificatur aliquo istoꝝ sex modorum. s. possibile: ĩpossibile: necessarium: contingens: veꝝ ⁊ falsum. vt possibile est sor. currere. necesse est hominē esse animal. Et accipit auctor propōneʒ modalē large. vt se extendit tam ad modalem large sumptam q̄ʒ proprie sumptam. ⁊ ad modalē compositam ⁊ diuisam. Subdit deinde ꝙ propōnes que modificātur istis modis vero ⁊ falso qꝛ habent easdem oppōnes ⁊ equipolentias sicut ille de inesse. ideo ad presens relinquuntur. qꝛ tales modi. non faciūt ꝓpositionem modalē proprie sumptam. de qua in sequentibus dicetur eo ꝙ nō ampliant copulam. vt prius visum est.

Primo sciendum est ꝙ in qualibet propōne modali reperitur. dictū ⁊ modus. vnde qn̄ in modalibus modus est nomen. tunc dictuʒ est oratio imperfecta cōposita ex actō casu. ⁊ verbo infinitiui modi. vt in ista sor. currere est possibile hoc totum sor. currere est dictum. sed quando modus est aduerbium: tunc dictum est propositio de inesse perfecta cōplexa ex verbo qđ determinat modus: ⁊ supposito verbi. vt sortes currit necessario. ibi hec ꝓpō. sor. currit est dictum. necessario vero est modus. Et consequenter dicit auctor: in modalibus verbum dʒ subiici. modus aūt predicari: quod aliter ⁊ aliter est intelligendum: in modalibus compositis ⁊ diuisis. Unde modalis composita est illa in qua ponitur modus determinans totam compositionē siue complexam significationem verificabilis de tota propositione: videlicet inquantum propositio est se tenēs a parte subiecti. vel a parte predicati. vt sor. currere est possibile: si iste modus possibile intelligatur determinare totam propositionem correspondentem huic dicto sor. currere. tūc talis ꝓpō est modalis composita. Et ad dandum sensum compositū opʒ facere modum predicari de tota propōne correspondente dicto. vel econtra. dictā propositioneʒ predicari de modo. vt si queratur sensus compositus istius ꝓpōnis:

albū possibile est eē nigꝝ dꝫ sic dari: hec ꝓpō albū est nigꝝ est possibilis. Sꝫ modalis diuisa est illa in qua ponit᷑ modus determinās copulam: vel ꝑncipalē ꝑteꝫ copule: nullo modo se tenens a ꝑte subiecti: nec a parte predicati: sed a parte copule: quā determinat: vt dicendo sor. album poe͛ est esse nigꝝ: si iste mod⁹ possibile intelligat determinare copulā vnientem ꝑdicatū dicti cum subiecto dicti: ⁊ non totā ꝓpōnem correspōdenteꝫ dicto: tunc talis ꝓpō est modalis diuisa.

Et ad dandū sensum diuisum oꝫ modum facere ꝑdicari de ꝓpōne composita ex ṽbo dicti: ⁊ ꝓnoīe demonstrante illud pro quo supponebat subm̄ dicti: vt ad dādum sensum diuisum isti⁹ album poe͛ ē esse nigrum: oꝫ sic dicere: hoc eē nigrum ē possibile: demonstrādo ꝑ hoc ꝓnomen hoc illud ꝑ quo supponebat album: vel sicut Scotus dicit dandus ē sensus diuisus per duas cathegoricas i quaꝝ vna enuntiat᷑ subm̄ de pronomie illud demonstrante ꝑ quo suppōit subiectum: in. secūda vero ꝑdicatum enuntiatur de eodem cum modo possibilitatis: vel necessitatis: vel alicuius alterius modi: vt sensus diuisus isti⁹ ꝓpositionis. Album poe͛ est esse nigrum est iste hoc est album: ⁊ hoc potest esse nigruꝫ ⁊ silr̄ dicendū est de alijs. Ex quo sequtur ꝙ in modalibus compositis verbuꝫ cum suo suppōito subijcitur ⁊ modus predicatur: vt si ista sit composita: sorteꝫ currere est possibile: hoc totū sor. currere est subm̄. poe͛ vero est predicatuꝫ: ⁊ hoc hꝫ veꝝ in predicatione directa: q: i ꝑdicatione indirecta ecōtrario est: mod⁹ enim subijcit᷑: ⁊ verbum cū suo casuali ꝑdicat᷑: vt dicendo poe͛ est sor. currere.

Scđo seq᷑ ꝙ in modali diuisa. mod⁹ neq3 est subm̄ nec predicatū mãle: nec copula. sed est determinatio copule: et ideo in modalib⁹ diuisis verbum subijcit᷑. i. est res subta: hoc est determinabile ⁊ modus predicat᷑. i. est determinatio vel appō verbi: ⁊ hoc est quod dic᷑ Aris. scđo perihermenias: vbi dicit ꝙ i modalibus verba se hn̄t sicut res subiecte: ⁊ modi sicut determinationes vel appositiones.

Secundo sciendū est ꝙ licꝫ modalis composite dec᷑ sēsus ꝓponendo aut postponēdo modū toti dicto vel ꝓpōni q̄ correspondet dicto. ⁊ iꝫ ēt manifest⁹ de sensus modalis diuise per interpōnem modi iter ꝑtes dicti: non tn̄ q̄libꝫ ⁊ sola illa dr̄ modalis ꝯposita in q̄ ꝓponit᷑ vel postponit᷑ modus: nec illa sola diuisa in q̄ ponitur modus iter ꝑtes dicti. pꝫ q: si sic: nulla modalis esset distinguenda penes sensū ꝯpositum ⁊ diuisuꝫ: q: q̄cunq3 data aut in ea preponeret᷑ vel postponere mod⁹ ⁊ tunc illa esset simplr̄ ꝯposita ⁊ nō diuisa: aut modus poneret᷑ iter ꝑtes dicti. ⁊ sic illa esset simplr̄ diuisa ⁊ non cōposita: ⁊ sic nulla talis esset distinguenda q̄ð est ꝯtra omnes logicos. Silr̄ Aris. scđo perihermenias ⁊ in primo prioꝝ i libro elencoꝝ dedit nobis multas ꝓpositiones distinguendas penes sensum cōpositum ⁊ diuisum: ⁊ tamen nullibi fec᷑ vi in proponendo aut postponendo aut interserendo modum: ergo non soluꝫ ille dicunt᷑ composite in qbus preponitur aut postponit᷑ modus: nec ille soluꝫ dicunt᷑ diuise i qbus modus ponit᷑ iter ꝑtes dicti. Ex quo seq᷑ primo ꝙ ista propositio tacentem contingit loq potest distingui penes sensuꝫ compositum ⁊ diuisum ꝓm modum ꝑus dictum. Secūdo seq᷑ ꝙ ista possibile est sedentem ambulare potest ēt distingui penes sensum compositum ⁊ diuisum. Tertio seq᷑ ꝙ iste album esse nigꝝ est possibile non currenteꝫ currere est possibile ⁊ sic de alijs non sunt dicende false de virtute sermonis: cuꝫ possint esse vere si facciant sensum diuisum.

Tertio sciendum est ꝙ pro intellectu sequētiū auc. do

cet multiplicare ꝓpões modales pe/
nes affirmationẽ vel negatiões ⁊ dic ꝙ
sexdecim pñt fieri ꝓpões modales.
nã qlibet illoꝝ modoꝝ põt facere q̃tuor
ꝓpões modales: sed sic est ꝙ sunt q̃t/
tuor modi tm̃ faciẽtes ꝓpõnem moda/
lem ꝓprie dictam. ergo sexdecim erũt
ꝓpões modales. Vñ iste modus: s.
poſſe si sumatur sine negatiõe. ita ꝙ nul
la negatio ferat̃ in ꝓpõne in qua ponit̃
neqꝫ ad verbum neqꝫ ad modum. tũc
facit ꝓpõnez modalẽ affirmatiuaz taz
de dicto q̃ꝫ de mõ: vt sor. currer̃ ẽ poſſe
si vero negatio ferat̃ ad verbum infini
tiui modi tunc erit alia ꝓpõ. s. negatiua
de dicto: vt sor. non currere est poſſe. sꝫ
si negatio feratur tm̃ ad moduz erit ne
gatiua de modo: vt sor. currere non est
poſſe. si vero negatio ferat̃ tam ad ver/
bum q̃ꝫ ad modum tunc erit negatiua
de vtroqꝫ: vt sor. non currere non est
poſſe. ⁊ per hoc põt haberi ⁊ cognosci.
qualitas ꝓpõnum modalium. Utrum
ãt illa q̃ est negatiua de dicto tm̃ sit sim
pliciter negatiua vel simplr̃ affirmatiua
alias patebit. De q̃ꝫtitate ãt ꝓpõnuz
modaliuz alr̃ est loquendũ in ꝯpositis:
⁊ alr̃ in diuisis: nam in modalibꝰ ꝯposi/
tis dcm̃ põt sũmi duplr̃. s. mãliter ⁊ sic
oẽs modales ꝯposite sũt idefinite. Alio
mõ põt sũmi dictũ significatiue: ⁊ sic cõ
uenit eis q̃ꝫtitas sicut in illis de inesse. ita
ꝙ si subm dicti sit terminꝰ cõis cũ signo
vlĩ: tunc illa erit vlis. vt oẽm hoiez cur
rere ẽ possibile si vͦo sit terminꝰ cõis cũ
signo pticulari tũc erit pticularis vt quẽ
dã hoiem currere est poſſe. Et si sit ter/
minꝰ cõis sine signo. tunc est idefinita:
vt hoiem currer̃ est poſſe. Si vͦo sit ter
minꝰ singularis vel singlr̃ tentꝰ tũc erit
singularis. vt sor. currere ẽ poſſe vel istũ
hoiem currere ẽ poſſe. Sꝫ i modalibꝰ
diuisis triplr̃ põt sũmi q̃ꝫtitas vnoͦ ex
pte subi ⁊ sic ꝯuenit eis q̃ꝫtitas. s. ẽ illis
de inesse ꝑm variã dispõnem subi. eo/
mõ quo dictum est de ꝯpositis. Alioͦ
ex pte mõi: ⁊ sic ille de necio ⁊ ipossibi/
li non negãtis sunt vl̃es. eo ꝙ neċe ⁊ i/
possibile ãpliant copulã adẽe tp̃s copu
latum. sic signa vl̃a multiplicant subm
copulatiue. sꝫ ille de possibili. ⁊ ꝯtingẽti
sunt pticulares eo ꝙ isti duo modi. pos
sibile ⁊ ꝯtingens ampliãt copulam ad
oẽ tp̃s disiunctiue solum. 3ͦ mõ põt
sumi q̃ꝫtitas ex pte vtriusqꝫ. ⁊ sic aliq̃ue
modales pñt eẽ vl̃es taz ex pte dicti q̃ꝫ
ex pte mõi. vt oẽm hoiez eẽ aĩal est ne/
cesse. Uel sunt pticulares tã de dicto q̃ꝫ
de modo vt q̃ndã hoiem currere ẽ pos
sibile: vel pñt esse vl̃es de dicto: ⁊ par/
ticulares ex pte modi vt omnẽ hominẽ
currere est possibile. vel eẽ pticulares
ex parte dicti ⁊ vniuersales ex pte mõi
vt quendam hominem esse asinum est
ipossibile. Ex quo sequitur ꝙ in mo
dalibus diuisis non est sumenda q̃ꝫti/
tas ex parte totius dicti. quia i eis dictũ
totum non habet rationem subiecti.

Contra dicta arguitur pͥo sic. Si esset aliqua proposi
tio modalis vel ipsa esset cathegorica vl̃
hypothetica non cathegorica quia in ea
sunt plures copule ⁊ non vna tantum:
nec etiam hypothetica cum non habe/
at plures cathegoricas ergo nulla ẽ mo
dalis. Secundo arguitur sic: ista non
est modalis. sor. est possibilis ⁊ tamen
in ea ponitur aliquis istorum sex mo/
dorum scilicet possibile ergo ⁊c. Ter
tio arguitur sic. Quantitas est passio cõ
ueniens propositioni ratione partis ma
terialis scilꝫ subiecti. sed modus i mo/
dalibus neqꝫ est subiectum nec se tenet
ex parte subiecti. ergo nulla est q̃ꝫtitas
ex parte modi.

Ad rationes ad primam dicitur ꝙ q̃
libet modalis siue composita siue diui
sa est cathegorica. ⁊ in qualibet tali tan
tum est vna copula principalis. s. in mo
dali composita illa que vnit modum
cum dicto ⁊ i modali diuisa illa est vnit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

predicatum dicti cum subiecto dicti q̄ determinatur per modū ut visum ē. Ad secundam dicitur q̄ iste modus possibile in ista propositione. sor. est possibilis non determinat compositionem ideo non est modalis sed de inesse. Ad tertiam dicitur q̄ duplex est quātitas. s. quātitas suppositorum ꝛ illa conuenit propositioni ratione subiecti. Alia est q̄titas temporis: ꝛ illa potest conuenire propositiōi ex parte modi ampliātis compositionem ad plures differentias temporis

Harum autem propositionum equipollentie siue consequentie quatuor regulis cognoscuntur. Prima regula talis est. Cuicunq̄ dicto affirmato attribuitur possibile: eidem attribuitur contingens: ꝛ ab eodem remouetur ipossibile: ꝛ ab eius contradictorio opposito remouetur necesse. Secunda regula est: Cuicūq̄ dcō negato attribuitur posse: eadē attribuitur cōtingēs: ꝛ ab eodē remouetur ipossibile: ꝛ ab eius cōtradictorio opposito remouetur necesse. Tertia regula est: A quocunq̄ dicto affirmato remouetur possibile: ab eodem remouetur cōtingens: ꝛ eidē attribuitur impossibile: ꝛ eius contradictorio opposito attribuitur necesse. Quarta regula est: A quocunq̄ dicto negato remouetur possibile: ab eodem remouetur contingens: ꝛ eidem attributur ipossibile: ꝛ eius cōtradictorio opposito attribuitur necesse: q̄ patet in ordinatione istius figure. ꝛc.

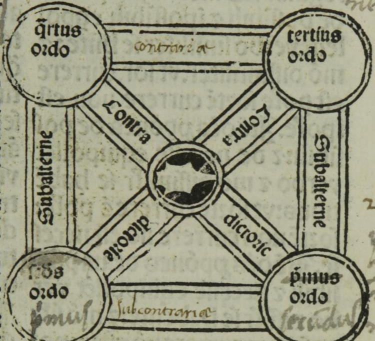

Omnes autem ille propositōnes que sunt i prima linea equipollent sibi inuicem per primam regulam ꝛ conuertūtur inter se. Que autem in secunda linea equipollent p secundam regulam: ꝛ similiter conuertūtur. Et que in tertia per tertiam: ꝛ que in quarta p quartam. Ad cuius expōnem dant qdā versus. Omne neces

se valet: valet ipossibile nullū.
possibile quidā: quidam non
possibile non.

Jtē equipollētia ⁊ cōuer
tentia: ⁊ cōsequētia ꝓpōnum
modalium pōt poni per has
regulas. Omēs.n. propōnes
de possibili ⁊ ipossibili eq̄pol
lent verbo similiter se hn̄te: ⁊
mō dissimiliter: vt sor. currere
est poſſe sortē currere non est
ipoſſe. Jtē oēs ꝓpōnes de pos
sibili: ⁊ de necesse equipollēt
verbo ⁊ mō dissimilr̄ se habē
tibus: vt sortē currere ē poſſe:
sortē non currere nō est neces
se. Jtē oēs ꝓpōnes de impos
sibili ⁊ necesse equipollēt ver
bo dissilr̄ se habente: ⁊ mō silr̄
vt sortez currere nō est impos
sibile: ⁊ sortem nō currere nō
est necesse. Et intelligat̄ mo
dus silr̄: ⁊ dissilr̄ se hr̄e quātū
ad affirmatiōem ⁊ negatiōez
vt dicatur modus silr̄ se hr̄e
quādo affirmatur vel negat̄
vtrobiq̄z: dissilr̄ aūt quādo af
firmatur in vna: ⁊ negat̄ in al
tera: ⁊ eodē mō intelligendū
est de verbo sicuti de mō. Et
sciendū ē ꝙ predicte regl̄e nō
faciunt mētiōem de cōtingen
ti: eo qd̄ cōtingens cōuertitur
cum possibili. Unde idem est
iudicium de ꝓpōib' vtriusq̄z.
Exēpla āt hꝰ querāt̄ i supiori
figura i p̄ria: scd̄a: tertia: ⁊ q̄r
ta lineis: quia ad oīa: ista ē re
gula generalis.

Jtē ꝓpōnū modalium alie
sūt cōtrarie: alie subcōtrarie:
alie cōtradictorie: alie subal
terne. Un̄ oēs ꝓpōnes q̄ sūt d̄
q̄rta linea siue ordie cōtrariā
tur. vn̄ versus. Tertiꝰ ē q̄rto
semꝑ cōtrariꝰ ordo. Primus
āt ordo ⁊ secūdꝰ subcōtrariat̄.
vn̄ versus. Sit tibi linea sbcō
traria p̄ria sede. Jtē p̄rimꝰ or
do ⁊ tertiꝰ: ⁊ secūdus ⁊ quar
tus cōtradicūt. vn̄ v̄sus. Ter
tius ē p̄rio cōtradictoriꝰ ordo
Pugnat cū q̄rto cōtradicen
do secūdꝰ. Jtē p̄ria linea sbal
ternatur q̄rte: ⁊ secūda tertie.
vn̄ versus. P̄ria subest quar
te vice ꝑticularis hn̄s se. Hac
hēt ad seriē se lege secunda se
quentur vel sic. Ordo subal
ternus sit p̄rimꝰ siue secūdus:
⁊ hoc totū pz i supiori figura.

¶ In ista ꝑte docet auctor eq̄pollentias
ꝓpositionum modaliū ⁊ eaꝝ ꝯn̄as. Et
dic̄ ꝙ haꝝ ꝓpositionum. s. modaliū eq̄
pollentie seu ꝯseq̄ntie q̄ttuor regulis co
gnoscunt̄. ¶ Pro q̄rum cognitiōe sup
ponit̄ primo: ꝙ sicut sunt aliq̄ v̄lia affir
matiua vel negatiua: ⁊ aliq̄ particularia
ita consilr̄ est aliq̄s modus v̄lis ⁊ aliq̄s
particularis: aliq̄s affirmatiuus ⁊ aliq̄s
negatiuus. Jste enim modus necesse: ē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

modus vlis affirmatiu⁹ ipole vero est modus vlis negatiu⁹: pole vo ⁊ contingens sunt modi pticulares. Secūdo supponit ꝙ i modalib⁹ necesse se hꝫ sic hoc signū oīs i illis de ineē: ⁊ ipole sic hoc signum nullus. Possibile āt ⁊ contingens se hn̄t sicut quidā sꝫ pole non: ⁊ ꝯtingens nō se hn̄t: sicut qdā non. vt pꝫ p hos v̄sus: Oē at necesse ipossibile q̄si nullus: Pole qdā: qdā nō pole nō. 3° supponit ꝙ sicut in ꝓpōibus ḋ in esse sumit eqpollentia p hoc ꝙ negatio p̄ponit aut postponit signo: ita in modalibus p hoc ꝙ negō preponitur aut postponitur modo his suppositis.

Primo sciendum ē ꝙ pria regula talis est: Cuicūqꝫ dicto affirmato attribuit possibile eideꝫ attribuit ꝯtingens: q2 pole ꝯtingens cōuertunt. ⁊ ab eo remouet impossibile: q2 possibile ⁊ ipole ꝯdicunt. iō cuicūqꝫ attribuit vnū: ab eodē remouet reliquum. ⁊ ab eius ḋcō ꝯdictorio remouet ncce: q2 necesse: ⁊ possibile se hn̄t mō subalterno sicut oīs ⁊ qdā. ergo eqpollebunt p negatōem p̄positā ⁊ postpositā. Vn̄ moduꝫ attribui alicui dicto ē ip̄m affirmari de dicto: ⁊ modū remoueri est ip̄m negari. Scḋa regl'a talis est. Cuicunqꝫ dicto negato attribuit possibile. eideꝫ attribuit ꝯtingens: ⁊ ab eodem remouet ipole. ⁊ ab eius dicto ꝯdictorio remouet necesse. 3ª regula talis est. a quocunqꝫ dicto affirmato remouet possibile. ab eodem remouet ꝯtingens: ⁊ eidē attribuit impossibile: ⁊ eius dcō ꝯdictorio attribuit necesse.

Quarta regula talis ē. A quocunqꝫ dicto negato remouet possibile ab eodeꝫ remouet cōtingens: ⁊ eidem attribuit impossibile: ⁊ eius dcō ꝯdictorio attribuit necesse: Hec āt regule ⁊ eaꝝ exēpla satis patent in textu. patent etiā in figura cui⁹ sunt q̄tuor anguli: vel ordines q significāt p q̄tuor dictiōes positas in v̄sibus seq̄ntibus. Primus amabimus edētuliqꝫ scḋs: Tertius yliace: purpurea reliquus. Vn̄ p amabimus intelligunt ꝓpōnes p̄mi ordinis q̄rum prima est de possibili scḋa de ꝯtingenti: 3ª de ipossibili: ⁊ q̄rta de necesse. Similiter dōm est de alijs tribus. s. edentuli. yliace: ⁊ purpurea q̄ qdeꝫ ꝓpōnes diuersificantur penes affirmatōem vel negatiōem dicti vel modi. fm lr̄as. vel vocales positas in illis dictionibus: ita ꝙ a denotat affirmatiōem tā de dicto q̄ȝ de modo. i. vero denotat affirmationem ḋ dicto: ⁊ negatiōem de mō. sed. e. denotat negatiuā de dicto. ⁊ affirmatiuam de mō. u. vero denotat negatiuā tā de dcō q̄ȝ de mō iuxta istos versus. Destruit .u. totū sed. a. ꝯfirmat vtrūqꝫ: Destruit. e. dictū destruit. i. qꝫ moduꝫ. Ex q° sequit primo ꝙ oēs ꝓpōnes de primo ordine equipollent int̄ se ⁊ inferunt se inuicem p bonā ꝯn̄am: silr ille de scḋo ordine. de 3°. ⁊ de q̄rto pariter: Scḋo seqt ꝙ ꝓpōnes p̄mi ordinis ⁊ scḋi ex parte modi sunt pticulares. 3° sequitur ꝙ ille de tertio ⁊ quarto ordie sunt omnis ex pte mōi vl'es. 4° seqt ꝙ ille de p̄mo ⁊ q̄rto ordine sunt affirmatiue: ille vero de scḋo ⁊ tertio sunt negatiue. 5° seqtur ꝙ ille de q̄rto ordine inferunt p bonā ꝯn̄am illas de primo sicut vniuersales affirmatiue inferunt pticulares affirmatiuas. ille vo de tertio inferunt illas de secundo: sicut vniuersales negatiue inferunt pticulares negatiuas.

Secundo sciendum est ꝙ p̄ter has q̄ttuor regulas ponit auctor vnam regulam tres partiales regulas comprehēdentē quibus facilius pn̄t cognosci equipollentie modalium quarum prima est. Omnes ꝓpositiones de possibili ⁊ impossibili equipollent verbo similiter se habente: ⁊ mō dissimiliter. Dicit āt verbū aut modus similiter se habere. qn̄ vtrobiqꝫ affirmatur aut vtrobiqꝫ negatur ⁊ dicit dissimiliter se habere quādo in vna af

firmatur. ⁊ in alia negat̄: vel ecōtra. Et
rō huius p̄me regule talis ē: q: possibile
⁊ ipossibile ꝯdicunt. ergo negatio ꝓposi
ta mō faciet ꝓpōnes de illis modis eq/
pollere. sicut in illis de inesse negatio pre
posita signo facit ꝯdictorias eqpollere:
vt iste eqpollēt: possibile ē esse. nō ipossi
bile est esse. Scd̄a regula talis ē. Oēs
ꝓpōnes de possibili: ⁊ necio eqpollent
verbo ⁊ mō dissimilr̄ se hn̄tibus. vt iste
equipollēt: possibile ē esse: nō necesse est
nō esse. Cuius rō est q: necesse ⁊ possibi
le opponunt̄ mō subalterno: sicut ois: ⁊
qdā. ergo ad faciēdū eos eqpollere opʒ
ꝓponere ⁊ postponere negationē vni il/
loꝝ. Tertia regula est: oēs ꝓpōnes de
ipossibili ⁊ necessario eqpollent v̄bo dis
simili. ⁊ mō silr̄ se hn̄te. vt iste eqpollent
ipossibile est esse: necesse ē non esse. Cu/
ius cā est: q: neciuʒ: ⁊ ipossibilē ꝯriant̄.
ideo equipollent p negationē postpositā
sicut ois ⁊ nullus. Unde versus. Im/
po. posꝫ. modo disformi. sʒ compare
v̄bo. Sʒ retro verte valēt ipos. posꝫ.
necesse. Posse necesse: modo disfor/
mi: dispare verbo. Et nō loqtur auctor
ibi de ꝯtingenti: q: possibile: ⁊ ꝯtingens
ꝯuertunt̄. ideo quicqd d̄r de possibili in
telligendū est de cōtingenti: silr̄ cum d̄r
verbū similiter se habere: vl̄ dissimiliter
debet intelligi de verbo dicti vniente p̄/
dicatum dicti cum subiecto dicti: ⁊ non
de verbo locutionis.

Tertio sciendum est: ꝙ propō/
num modaliʒ: alie sunt
contrarie: alie subcontrarie: alie contradi
ctorie: ⁊ alie subalterne. Pro ꝯrijs po
nitur talis propositio: ꝙ propōnes mo/
dales de tertio ⁊ quarto ordinibus sunt
inter se contrarie: pʒ q: ille se habent si/
cut vniuersales affirmatiue: ⁊ vniuersa/
les negatiue. Ille eniʒ que sunt in quar/
to ordine sunt vniuersales affirmatiue.
Et ille que sunt in tertio sunt vniuersales
negatiue: vnde versus. Tertius est q̄r
to semper contrarius ordo. Pro sub/
contrarijs ponitur talis propositio: ꝓpo
sitiones modales que sunt in primo ⁊ in
secundo ordinibus sunt inter se subcon/
trarie: quia se habent sicut particulares
affirmatiue ⁊ pticulares negatiue: vnde
v̄sus. Sit tibi linea subcōtraria p̄ma fe.

Pro contradictorijs ponitur talis ꝓ
positio: ꝙ propōnes que sunt in primo.
⁊ tertio ordinibus. ⁊ in secundo ⁊ quar
to inter se ꝯdicunt: patʒ q: propositiones
que sunt in primo ordine se habent ad il
las tertij ordinis: sicut particulares affir/
matiue ad vniuersales negatiuas. ⁊ ille
secundi ordinis ad illas quarti: sicut par
ticulares negatiue ad vniuersales affir/
matiuas. vnde versus. Tertius ē pri
mo cōtradictorius ordo: Pugnat cū
quarto contradicendo secundo. Pro
subalternis ponitur talis propositio: pro
positiones primi ordinis subalternantur
illis que sunt de quarto ordine. ⁊ simili/
ter ille de secundo subalternantur illis q̄
sunt de tertio: patet quia ille de primo ⁊
secundo ordinibus se habent ad illas de
quarto ⁊ tertio: sicut particulares ⁊ vni
uersales similis qualitatis: Unde ver/
sus. Prima subest quarte vice parti/
cularis habens se. Ac habet ad seriē se
lege secunda sequentem. Ordo subal
ternus sit primus siue secūdus. Aliter
tamen est propositio sumenda in moda
libus de subiecto singulari: ⁊ aliter i mo
dalibus de subiecto communi. Unde
pro oppositione modalium de subiecto
singulari ponuntur quatuor regule: qua
ruʒ prima est. due modales de subiecto
singulari similium extremorum differē/
tes secundum qualitatem ⁊ quantitateʒ
modi sunt contradictorie. vt sortem cur
rere est possibile: sortem non currere nō
est possibile. Secunda regula est: due
modales de subiecto singulari diuerse q̄
litatis. ambe de modo vniuersali sunt cō
trarie: vel participant legem contraria/
rum vt sortem currere est necesse. sortē
currere est impossibile. Tertia regula

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

est. due modales de subiecto singulari diuerse qualitatis ambe de modo particulari sunt subcontrarie legem subcōtrariarum participantes. vt sortez currere est possibile. sortem non currere est possibile. Quarta regula est. due modales de subiecto singulari eiusdem qualitatis vna de modo vniuersali ⁊ alia ꝺ modo paticulari sunt subalterne vt sortem currere est necesse. sortem currere est possibile. Sed pro oppositione modalium de subiecto communi ponūtur quatuor regule quarum prima est. Quod propositiones modales de subiecto cōmuni eiusdem subiecti ⁊ p̄dicati diuerse q̄litatis: ⁊ quantitatis tam diti q̄3 modi sunt contradictorie. vt omnem hominez necesse est esse animal: quēdam hominem possibile est non esse animal. intelligendo tamen ꝙ quantitas vniformiter respiciat dictum ⁊ modum vni? ⁊ alterius: sic ꝙ si vna sit vniuersalis de dicto ꝙ ipsa etiam sit vniuersalis de modo: ⁊ alia particularis taz de dicto q̄3 de modo. Secūda regula est. si tales propositiones diuerse qualitatis sint ambe vniuersales tam de dicto q̄3 de modo ille sunt contrarie: vt omnem hominem necesse est animal. ⁊ omnē hominem impossibile est esse animal. Tertia regula est: si tales propositiones diuerse qualitatis sint ambe particulares tam de dicto q̄3 de modo ille sunt subcōtrarie: vt quendam hominem possibile est currere quendam hominem possibile est non currere. Quarta regula est: si tales propositiones sint eiusdem qualitatis: ⁊ vna sit vtrobiq̄3 particularis: alia vtrobiq̄3 vniuersalis ille sunt subalterne vt omnem hominē necesse est esse animal: quendam hominē possibile est esse animal. Ex quo sequit̃ primo ꝙ si due tales propositiōes diuerse qualitatis sic se habeāt: ꝙ vna sit vniuersalis ꝺ dicto: ⁊ particularis de modo: Alia vero particularis de dicto: ⁊ vniuersalis de mō: tales non sunt proprie opposite: sed magis disperate nullam legem tenētes: vt omne animal possibile est esse hominē: quoddam animal ipossibile est esse hominem. Secundo sequitur: ꝙ ille non sunt proprie contrarie que sunt ābe vniuersales de dicto vna tamen est p̄ticularis de mō: ⁊ alia vniuersalis de mō licet iste accedant quodāmō ad legem contrariaꝝ: vt iste: omne animal necesse est esse hominem: omne animal possibile ē esse hominem. Tertio sequitur: ꝙ ille non sunt proprie subalterne: s3 magis disperate que sic se habēt: ꝙ vna est vniuersal' de modo: ⁊ p̄ticularis de dicto: ⁊ alia est vniuersalis de dicto p̄ticularis vero de mō: vt quoddā animal impossibile est esse hominē: Et oē animal possibile est non esse hoīez. Quarto seq̄t ꝙ ille non sunt ꝓprie subcōtrarie q̄ sunt ambe vniuersales ꝺ dicto particulares vero de modo: vt omne animal possibile est esse hoīez: ⁊ omne animal possibile est non esse hoīem. patet ergo de qualitate ⁊ q̄3titate: equipollentia ⁊ oppositione modalium. De conuersione aūt modalium auctor non facit mentionē iō quousq̄3 ad logicaz differatur: tamen q2 valde est necessarium scire in hoc presēti tractatu ide est: ꝙ ī fine libri pulcherrima lectio de conuersionibus modaliuz ponitur ideo ibi videas.

Contra predicta arguit̃ primo sic. ¶Propositiōes modales vnius ordinis non sunt de eisdem terminis: ergo nō equipollēt. Secūdo arguitur sic. hominē esse animal est possibile ⁊ non contingens immo necessarium. ergo possibile ⁊ contingens non conuertuntur. Tertio arguitur sic iste due quoddam animal esse hominem ē impossibile. ⁊ quoddaz animal esse hominem est possibile sunt in lineis contradictoriis scilicet in prima ⁊ in tertia. ⁊ tñ non contradicunt cum possint simul esse vere ergo ⁊ cetera.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Ad ratiões ad p̄imã dicitur ꝙ lʒ ille ñ sint de eisdem terminis formaliter sunt tamen de eisdem equivalenter. Ultra hoc etiam dicitur. ꝙ modi in modalibus nõ sunt extrema: puta subta ⁊ predicata: sed sunt determinatiões copularum. ideo habent rõnem sincathegorematis: modo non est necesse sincathegoreumata remanere eadẽ formaliter: sicut pʒ de signis in illis de ineẽ. Ad secundã dr̃ ꝙ contingẽs põt capi dupliciter. vno mõ pro contingẽte ad vtrumlibet quod põt eẽ ⁊ non eẽ: ⁊ sic hominẽ eẽ aial: non est contingens cum sit necessarium. Alio mõ capit̃ contingens pro contingenti alio: vt se extendat tã ad necessarium q̃ʒ ad non necessarium. dummodo nõ sit ĩpossibile: ⁊ isto mõ aiat eẽ hoiem est contingens: ⁊ hoc modo possibile: ⁊ contingens conuertuntur. Ad tertiam dicitur ꝙ ad hoc ꝙ alique ꝓpositiones sint ꝓprie ꝯdictorie in modalib⁹ de subto cõmuni opʒ. ꝙ vna illarum sit vniuersalis tam de dicto q̃ʒ de modo: ⁊ alia pticularis tam de dicto q̃ʒ de modo in qualitate repugnantes: mõ p̃dicte ꝓpõnes non sic se habent: rimo illa q̃ est pticularis de modo est vniuersalis d̃ dicto. et illa que est vniuersalis de modo est particularis de dicto. ideo potius sũt dicẽde disp̃ate q̃ʒ ꝯdictorie vt patuit.

¶ Tractatus scd̃s de vl̃ibus incipit.

PRedicabile quãdoqʒ sumitur ꝓprie: et sic solũ dicitur predicabile qđ de plurib⁹ predicatur. Quãdoqʒ sumit̃ cõiter: ⁊ sic dr̃ predicabile qđ de vno solo siue de pluribus predicatur. Unde predicabile proprie sumptũ idẽ ẽ quod vniuersale: sed differũt in hoc ꝙ predicabile diffinitur p dici: de vniuersale per eẽ in. Est enĩ predicabile qđ aptũ natũ est dici de pluribus. Uniuersale aũt quod aptum natum ẽ esse in pluribus.

Predicabile aũt siue vniuersale diuiditur p genus: speciem: differentiam: proprium ⁊ accidens. ⁊ solũ de his quinqʒ hic intendimus.

ISte est scd̃s tractatus h⁹ libri. in quo determinat̃ de vl̃i sub rõne vl̃itatis: ⁊ de partibus eius ⁊ ꝓprietatibus: qui quidẽ tractatus intitulatur tractatus predicabiliũ. nõ quidem a subiecto: sed a passiõe subiecti nobis notiori: que est predicabile. Et licʒ iste tractatus via nature deberet precedere primũ tractatum: q: in isto ⁊ in sequenti d̃terminatur de incomplexo: in primo vero tractatu determinat̃ de cõplexo. s. de enuntiatione ⁊ partibus ei⁹ tñ via doctrine est facilioris cognitionis ideo primus tractatus rõnabiliter precedit istum ⁊ sequentẽ. illa enim que determinat̃ in primo tractatu faciliora sũt ad cognoscendũ q̃ʒ ea que in isto secundo ⁊ in tertio dicunt̃.

Primo sciendũ est ꝙ lʒ vniuersale sit quĩtuplex. nam quoddã est vniuersale in causando sicut deus. Aliud est vniuersale in cognoscẽdo sicut intellectus. Aliud est vniuersale in representãdo sicut spẽs intelligibilis. Aliud in distribuẽdo sicut signa vniuersalia. Et aliud in predicãdo sicut homo aial. De vniuersali tñ p̃dicãdo solũ hic intendit̃ de quo: dicit auctor in textu ꝙ ipsum est duplex. s. cõiter sumptũ ⁊ proprie sumptũ. vnde vniuersale vt

vniuersale ē quĩtuplex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

predicabile cōiter sumptum ē qd̄ predi
cetur de aliquo siue predicet᷑ de vno: si/
ue de pluribus siue vniuoce: siue equo
ce: siue sit limitatum: siue sit predicamē
tale: siue illimitatum seu transcendens.
Sed vniuersale ꝓprie sumptum ē qd̄
natum est predicari de pluribus vniuo/
ce. Et hoc non distinguēdo p̄dicari vni/
uoce ꝯ predicari denominatiue. Accidēs
enim ꝛ ꝓpriū lꝫ non predicent᷑ vniuoce
capiendo predicari vniuoce ꝓ predicari
quidditatiue predicātur tamē vniuoce
prout vniuoce predicari se extendit ad
predicari denoīatiue ꝛ sic accipitur in ꝓ/
posito vniuersale vel predicabile Unde
vniuersale proprie sumptū pōt duplici/
ter considerari: vno modo prime inten/
tionaliter: ꝛ sic est natura cōis apta nata
cōicari pluribus vel apta nata predicari
de pluribus q̄ quidem natura prout hꝫ
esse in re extra ex nā rei. seclusa operatio
ne intellectus: dicitur fundamētū remo
tū intentionis vniuersalitatis: ꝛ vocatur
vniuersale metaphisicum. sed prout ta/
lis natura habet esse cognitū actuale vl'
habituale dicitur fundamentum propi
quū huius intentionis secūde vniuersa
le. Allo° pōt capi vniuersale pro secunda
intentione: ꝛ sic ē qdaꝫ respectus rōnis
fundatus in natura cognita compata ꝑ
intellectum ad plura quibus est cōicabi
lis. Et isto modo capiendo vniuersale ē
subiectum primuꝫ huius scd̄i tractatus
de quo ꝑ se primo considerat᷑ in isto tra
ctatu. ꝛ de partib⁹ eius subiectiuis. s. de
genere specie. differētia proprio: ꝛ acci/
dente. et de proprietatibus eius ꝛ ēt de
propetatibus suaꝝ partium. De vniuer
sali aūt pro prima intentione non deter/
minat᷑ h̄ nisi ꝑ quanto ē fundamētū hui⁹
intentionis secūde vniuersalitatis.

Secundo sciendum ē ꝙ vl'e
prime intentiona/
liter sumptum est duplex. s. in potentia
ꝛ in actu. Uniuersale in potentia ē natu/
ra cōis. que est in re cum singularitate:
vel differentia indiuidnali que qdeꝫ nā ē
in potentia remota ad hoc vt p̄dicet᷑ de
pluribus. Sed vniuersale in actu ē ipa
qdditas denudata ꝑ intellectum agentē
ā singularitate ꝛ condictionibus singula
rium: que non solū ē cōis multis: sed ēt
ē in potentia propinqua vt predicetur d̄
multis ꝛ de illo loqtur Ari. primo po/
steriorum cum dicit ꝙ vniuersale ē vnū
in multis ꝛ de multis. et ēt cōmenta/
tor sup primo de anima qui dicit ꝙ in/
tellectus facit vniuersalitateꝫ in rebus: i
tellectus enim facit d̄ vniuersali i potētia
vniuersale in actu. Similiter solet com/
muniter distingui ꝙ est triplex vniuer/
sale i predicādo. s. an̄ rē in re: ꝛ post reꝫ
vniuersale an̄ rem est duplex. s. ante reꝫ
nā. ꝛ tempore simul: qd̄ est nā cōis con
siderata scd̄m eē quod hꝫ in intellectu p̄
me cause. s. dei. Aliud est vniuersale an̄
rem natura tm̄: quod est eadem natura
cōis scd̄m se ꝛ quantum ad sua princi/
pia formalia que ē naturaliter prior sin/
gularibus. Sed vniuersale in re est na
tura cōis considerata scd̄m esse qd̄ hꝫ i
singularibus: ꝛ ab alijs vocatur vniuer
sale phisicum: sicut vniuersale ante rem
metaphisicuꝫ. Uniuersale vero post reꝫ
est eadem natura cōis accepta secundū
esse quod hꝫ in intellectu cognoscente et
abstrahente eam a singularibus. Nec
est intelligendum ꝙ ista sint vniuersalia
diuersa aut diuerse res. sed sunt vna et
eadeꝫ natura cōis cō siderata secunduꝫ
esse diuersa.

Tertio sciendū est ꝙ predica
bile ꝛ vniuersale idem
sunt. quod est verum non solū capiendo
p̄dicabile ꝛ vniuersale pro fundamento
sed etiam predicabile: ꝛ vniuersale capiē
endo formaliter: puta vniuersale pro se
cunda intentione vniuersalitatis: ꝛ pre/
dicabile pro secunda intentione predica
bilitatis. vnde ꝛ eadem natura d̄r vni/
uersalis ꝛ p̄dicabilis. d̄r. n. vniuersalis
pro quāto apta nata est esse in pluribus

vle triplex in p̄di=cando

vle p° intencionalr duplex

Et dicitur predicabilis ꝑ q̄nto apta na
ta est predicari de pluribꝰ. Silr ista se
cunda intentio ꝑdicabile: ⁊ ista secunda
intentio vle se habent sicut subm ⁊ pro
pria passio: sed passio non distinguit re/
aliter a subo. ideo vle qd ē subm ⁊ pre/
dicabile quod est propria passio sūt idez
secundum rem. sed differūt scdm rōem
vel distinguntur secundū rōnes diuersas
formales. Alia ei ē rō formalis vniuer
salis. ⁊ alia ē rō formalis predicabilis vni
uersale. n. diffinitur vt dicit textus per
esse in predicabile vero perdici de. Et di
cit auctor ꝙ vniuersale ⁊ predicabile ꝑ
p̄te sumptū diuiditur in quinqꝫ vniuer
salia. que sunt: genus: species: differen/
tia: ꝓpriū: ⁊ accidēs: Cuius ratio est: q:
oē vniuersale vel predicabile est aptū na
tū ꝑdicari de pluribus vel ergo ē aptuz
natuz ꝑdicari d̄ pluribus in quid: vel in
q̄le: si in quid hoc est dupliciter: quia vl
dicit totaz q̄dditatē eiusdē d̄ quo predica
tur: ⁊ sic ē species. Spēs. n. dicit totam
q̄dditatē īdiuidui: q: indiuiduū nō addit
supra spēm nisi singularitatē q̄ nec est q̄d
ditas: nec ꝑtinens ad q̄dditatez cū ipsa
sit oīno īcōicabilis. q̄dditas aūt oīs ē cōi
cabilis: vel dicit ꝑtem q̄dditatis eius de
quo ꝑdicatur: ⁊ sic ē genus. Genꝰ. n. ē
ꝑs speciei. Si vero ꝑdicat̄ ī q̄le: hoc est
dupliciter: vl ꝑdicatur in q̄le essētiale. ⁊
sic ē differentia: vel in quale accidentale
⁊ hoc dupliciter: q: vel emanat a princi
pijs essentialibꝰ speciei: ⁊ sic est propriū:
vel consequitur ꝓpria principia īdiuidui:
⁊ sic est accidens. Et in ista diuisiōe di
uisuz. est ista secūda intentio vniuersale.
⁊ mēbra diuidentia sunt ista secūde inten
tiones: genus: species differentia: propri
um: ⁊ accidens. Ex quo seq̄tur primo
ꝙ si diuisum sit vniuersale: ista ē diuisio
generis in spēs. Secundo sequitur ꝙ
si diuisum sit predicabile ista est diuisio
passionis alicuius subiecti in inferiora: vl
in species illius subiecti Tertio sequi/
tur: ꝙ iste ꝓpositiones sunt cōcedende

aut iqd / aut iquale / iqd et hoc dupli- / citer

iquale et hoc du- / pliciter

genus est spēs. Differentia est species:
propriū ē spēs. ⁊ accidēs ē spēs Et hoc
capiendo subiecta illarū propositionum
vt q̄d: seu vt hn̄t rōnem denominabilis:
Et capiendo istud predicatuz species vt
modus: vt se hz per modū denominan
tis. Quarto seq̄tur: ꝙ tales propōnes
sunt false capiendo tā subiectum q̄ȝ pre/
dicatū illarum propositionum vt quid
vel vtrobiqꝫ vt modus: quia vt sic: ibi
predicatur vna species opposita de alia

Contra predicta arguitur pri
mo sic: ad methaphi
sicū spectat determinare de vniuersali:
ergo non ad logicū. Secundo arguitur
sic vle intētionalr sumptum non est ens
ergo neqꝫ est idez cum predicabili: neqꝫ
distinguitur ab eo Tertio arguitur sic.
Ens est vniuersale: et tamē non aliquod
istorum quinqꝫ: ergo diuisio ē isufficiens.
Et confirmatur. quia tot sunt predicabi
lia quot sunt predicamēta: sed decē sunt
predicamenta: ergo ⁊ decem predicabi
lia: antecedens patet quia predicabile ⁊
predicamentum idem sunt.

Ad ratiōes Ad primaz di
citur: ꝙ lꝫ me
thaphisicꝰ ꝯsideret de vniuersali prime
intentionaliter sumpto: logicus tamen
hꝫ cōsiderare d̄ vli ꝓe intētōnalr: ⁊ non
de vniuersali prime intentionaliter: nisi
pro quanto ipsum est fundamentum in
tentionis secunde vniuersalis. Ad secun
dam dr: ꝙ vniuersale non est ens reale:
est tamen ens rōnis: quod sufficit ad
hoc ꝙ possit esse idem: vel distinctuz cū
aliquo. Ad tertiā dr: ꝙ ens non est vle
limitatū ⁊ predicamētale: sꝫ ē vniuersale
trāscēdens ⁊ illimitatum d̄ quo nō ē ad
propositum. Ad confirmationem dici
tur ꝙ licet predicabile ⁊ predicamentuz
capiendo vtrūqꝫ pro prima intentione
sunt idem: non tamen capiendo predi/
cabile ⁊ predicamentum pro secunda
intentione: immo predicabile ⁊ predi
camentum sunt distincte intentiones.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

secunde: que licet habeant idem fundamentum: habent tamen distinctas rationes fundandi.

Genus dicitur tripliciter. Primo modo dicitur collectio multoruꝫ se habentium quodāmō ad se inuicem ⁊ ad vnum principium: vt collectio eoꝝ que sunt de eadem parentela descendentium ab vno auo. Secundo modo dicitur genus quod est principium vniuscuiusqꝫ generatiōis: vt pater: vel patria: siue locus Tertio mō dicitur genus cui suppōitur spēs: ⁊ hoc vltimo mō sūmitur hic genus. Et diffinitur sic: Genus ē quod p̄dicatᷣ de pluribus differētibus specie in eo quod quid: vt animal predicatur de homine: ⁊ de equo: ⁊ leone que differūt specie.

Prius determinauit auctor d̄ p̄dicabili seu vniuersali in cōi: nūc determinat de quolibet eoꝝ in spāli. Et primo de genere: quia genus predicatur de pluribus q̄ȝ aliquod aliorum: iō verius habꝫ rationeꝫ predicabilis. Et quia oē equiuocum prius est distiguēdū q̄ȝ diffiniendūꝫ: eo ꝙ multiplex indistinctum parit confusionē genus aūt ē equiuocū ⁊ multiplex: iō añ q̄ȝ diffiniat genus: ⁊ aliquid determinet de eo ponit multitudinem ⁊ diuersam eius acceptionem pro quo.

Primo sciendum est: ꝙ genus vt ad propositum sufficit accipitur tripliciter. Primo modo accipitur genus pro vt est collectio multoꝝ habētiū quandam collectionē adinuiceꝫ ⁊ ad vnū principiuꝫ: vt collectio romanoruꝫ dicitᷣ genus: vel progenies romanoꝝ. Alio modo genus ē principiū illius generationis vel collectiōis: vt pater a quo d̄scendit aliqua tota generatio dicitᷣ genus: vľ etiā locus ī quo q̄s genitus ē dicitur principiū generatōis. ⁊ p̄ cōsequēs gēus. Dicit. n. porphirius. ꝙ patria ē principiuꝫ generationis queadmodū est pater. in loco. n. ē. q̄dā virtus generatiua vel ꝯseruatiua. quā habet a corporibus celestibus rōne cuius potest dici genus. Tertio modo dicitur genus illud cui supponitur species. qd̄ est genus logicum de quo est hic ad propositum. et habet quādam similitudinem cū genere primo modo dicto ⁊ secundo modo dicto. Quia sicut genus primo modo dictū dicit collectionem multoruꝫ. sic etiam genus logicum dicit multitudinē specierum. Et sicut genus secundo modo dictum est principium descendentiū ab eo sic genus logicum est principium omnium suarum specierum. in hoc tamen est differentia. quia genus secundo modo dictum est principium effectiuuꝫ ⁊ extrinsecum ab eo descendentium sꝫ genus logicum est principium intrinsecum ⁊ quidditatiuum suarum specierū Differunt etiam in hoc quia genus secūdo modo dictum essentialiter differt ab hijs que descenderunt ab eo. ⁊ ideo non predicatur de illis in quid. sed genus logicum est idem essentialiter cuilibet speciei. ⁊ in qualibet specie includitur essentialiter ⁊ quidditatiue. ⁊ de qualibet in quid predicatur. Differt etiam a genere primo modo dicto per idem. quia illa multa collecta ñ icludūt eēntialiter illud p̄mū a quo descēdūt sꝫ spēs cōtēte sub genere icludunt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

essentialiter genus sub quo sunt.

Secundo sciendū est ꝙ genꝰ tertio mō dictū scdm logicum sic diffinitur. Genus est qd̄ predicaꝫ de pluribꝰ differentibꝰ specie in quid in qua diffōne poniꝫ vl'e pro gn̄e qd̄ intelligitur per hoc relatiuū qd̄ est enim vl'e genꝰ ad qnqꝫ predicabilia ꝛ iō ens non est genꝰ:q: non est vniuersale saltē limitatum qd̄ prius diuidebaꝫ in ista qnqꝫ vniuersalia. Similiter diffōnes specierꝫ subalternarꝫ ꝛ alia cōplexa non sunt gn̄a.quia nō sunt vniuersalia incomplexa. Residuū vō poniꝫ pro differentia.s.predicari de pluribꝰ ad differentiam indiuidui: qd̄ predicatur d̄ vno solo ꝉ differentibus specie ponitur ad differentiam spēi:ꝛ proprij: que predicātur de pluribus differentibꝰ.numero solum. In quid vō poniꝫ ad d̄riam differentie:ꝛ accn̄tis q̄ p̄dicantur in quale. Et diffiniꝫ ibi genꝰ capiendo genus pro scd̄a intentione:ꝛ nō pro prima. q: logicus habet diffinire illud quod per se cōsideratꝫsed logicꝰ secundas intentiones ꝑ se ꝯsiderat:ꝛ non p̄mas:nisi pro quāto sunt fundamenta intentionum secundarum: Itē intentio prima generis nō dicit vnitatem sufficientē ad vnitatē diffiniti cum nihil sit vnum ꝛ vniuocū omnibus intentionibꝰ p̄mis genericis qd̄ possit fundare istā scd̄am intentionē genus .ergo ibi non diffinitur intentio prima generis.sed secunda intentio generis non qdem ꝑ se sed pro re substracta intentōi:sic intelligendo ꝙ actus signatꝰ per secundas intentiōes exerceaꝫ in primis:vt iste actus significatꝰ genus predicaꝫ de spē:sic exercetur in primis intētionibus dicendo:homo est animal:asinus est aial:ꝛ sic de alijs.

Tertio sciēdū ē ꝙ istd̄ nomē cōcretū genꝰ p̄t capi dupl'r vno modo pro suo per se significato:et sic est quidam respectus rōnis fundatꝰ vel fabricatus per intellectum in natura cōicabili pluribꝰ spēbus compata ꝑ intellectum ad eas:qui quidem respectus in abstracto significatur per hoc nomen genereitas vel per hoc complexum itētio generis. Alio modo potest capi genꝰ pronominato seu pro prima intentione fundante illum respectum rōnis: vt animal corpus:substātia ꝛ sic de alijs.vnde predicta diffinitio generis datur de secūda intentione generis ꝛ nonꝰ de prima: vt prius visum est.Est autem prima intentio obiectum cognitum: vel quidditas cognita aut cognoscibilis super qua nata est fundari aliqua intentio secūda. Sed scd̄a intentio est respectus rationis fabricatus per actum intellectus cōparantis vnum obiectum cognitum alteri obiecto cognito: verbi gratia: vt animal est prima intentio generis :sic homo ē prima intentio nominis vel speciei:sed itellectus cognoscens istam quidditatē animal comparat eam ad species:qbus est cōicabilis:ꝛ in illa comparatione cōsurgit quedam relatio rationis: que vocatur intentio secunda generis. Simil'r intellectus intelligēs hoc nomen homo compat ipsum ad suum significatum quod significat per modum substantie determinate ꝛ in illa comparatione consurgit respectus rationis qui vocatur nomen. Termini significantes primas intentiones vocantur termini prime intētionis:sicut : homo:animal: substantia ꝛ sic de alijs. Similiter termini significantes secundas intentiones dicuntur termini secunde intentionis: vt est terminus genus vniuersale : nomen verbum. ꝛ sic de alijs. Ex quo sequitur primo ꝙ sicut diffinitio generis fit per secundas intentiones: ita etiam conuēit scd̄e intentioni generis. predicari eni de pluribus est quedā scd̄a intentio.iō etiā conuenit gn̄i secūde intentional'r sūpto.

Secundō sequitur ꝙ illud quod signatur vel significatur i scd̄is intentiōibꝰ debet exerceri in primis: quia logicus

licet diffiniat scdas intentiões diffinit tñ eas in concreto ꝛ vt supponũt ꝓ pmis.

Tertio seqt ꝙ act⁹ est duplex.s.signatus ꝛ exercit⁹ act⁹ signat⁹ est ille q vt in plurib⁹ impoꝛtat per ista vba predicat subijcit:supponit:vt gen⁹ predicat de spē:spēs subijcit generi:isti sunt actus significati. Quarto seqt ꝙ act⁹ exercit⁹ dꝫ fieri per hoc verbum est:vt actus signatus per hoc ꝯplexũ genus predicat de specie.sic enim exercet per hoc vbũ est:dicendo:hõ ē aīal:bos ē aīal. Quinto seqt:ꝙ magna dr̄ia ē inter actuꝫ exercitũ ꝛ actum signatũ sicut act⁹ secandi significat per hocverbum secari ꝛ exercet per securim:silr̄ per istam negationem non:exercet act⁹ negandi qui significat per istud vbum nego:vel per hoc nomen negatio.Ex quo sequitur sexto ꝙ a predicari signato ad predicari exercitum in eisdem terminis non valet cõsequentia.vt non seqt genus p̄dicatur d spē.ergo species est gen⁹:sed bene seqt a predicari signato in secũdis intentionibus quod predicari exercitum in fundamentis vel in primis intentionib⁹ vt bñ seqt:genus predicatur de specie.g° hõ est animal vel albedo est coloꝛ.

Contra p̄dcã arguitur pꝛio sic: totum collectiuũ nõ ē totum vl'e:genus est totũ vl'e.ergo genus nõ est totum collectiuũ seu collectio multoꝛũ. Secũdo arguitur sic gen⁹ predicat de his quoꝛuꝫ est genus.sed principiũ gñationis nõ predicat de his quorum est p̄ncipiũ.ergo p̄ncipiũ gñatiõis non est genus. Tertio arguit sic. Diffinitio dꝫ vificari de diffinito.sed diffinitio generis non vificatur de secunda intentione:sed de p̄ma cũ illa scda intentio sit spēs spālissima :cui non conuenit predicari de plurib⁹ differentib⁹ specie.g° ibi nõ d iffinit scda intentio sed pꝛima.

Ad rões ad p̄mã dr̄ ꝙ lꝫ genus logicũ sit totum vl'e non tñ genus ciuil'r dictũ.immo potest esse totum collectiuũ. Ad scdãꝫ dr̄ silr̄ ꝙ genus logicum predicat de quali bet suaꝝ specierũ.sed non genus ciuil'r dictuꝫ cuiusmodi est genus:secũdo mõ dictũ. Ad tertiã dr̄ ꝙ lꝫ ista scda intentio genus nõ predicet dc plurib⁹ differentibus spē predicatiõe exercita predicatur tamen de pluribus differentibus specie predicatione signata.

Ad cognoscẽdũ āt hocmē bꝛũ differẽtib⁹spē.opꝫ scire ꝙ differẽs dr̄ tot mõis quot modis dr̄ idē.Idē āt dr̄ tripl'r.s. idem gñe:idē spē:idē numero eadē gñe sũt quecũqꝫ sub eodē gñe cõtinent:vt hõ ꝛ asin⁹ sub aīali:eadem spē sũt q̄cũqꝫ sub eadē spē cõtinētur vt soꝛ. ꝛ plato sub hoie. idem nũero dr̄ q̄drupl'r .s. idē noie:idē diffõne:idem ꝓpꝛio ꝛ accñte. Eadem noie dicũtur quoꝛum res ē vna:noīa vero plura vt marcus tullius cicero. Eadē diffõne dicũtur quoꝛum vnũ est diffõ alterius vt aīal rõnale moꝛtale ꝛ homo.Eadē ꝓpꝛio dicũtur quoꝛum vnũ est: ē pꝛopꝛiũ alterius ꝛ conuertitur cum eo:vt risibile ꝛ homo.Eadem accidente dicuntur quoꝛum vnum est accidēs alteri⁹: vt soꝛtes ꝛ albedo q̄ est i ipo. Similiter dr̄ differēs genere differens spē dr̄ns numero. Differẽtia genere sunt

quecunq; sub diuersis gene-
ribus continētur: vt homo ⁊
arbor: quia homo continetur
sub hoc genere quod est aīal
⁊ arbor sub hoc genere quod
est plāta. Differentia spē sunt
quecunq; sub diuersis specie-
bus continētur: vt sor. sub ho
mine. ⁊ hic asinus sub asino ī
communi. Differentia nume
ro sunt quecūq; diuersum nu-
meruz constituūt: vt sor. ⁊ pla
to. Illud autem dicitur pre
dicari in quid quod conueni-
enter respondetur ad interro
gationem factam per quid: vt
quando queritur: quid est ho
mo: conuenienter responde-
tur: animal. ergo animal pre-
dicatur de homine ī quid. Ali
ter autez diffinitur genus sic:
Genus ē cui supponitur spēs.
Et diuiditur in genus genera
lissimuz: ⁊ genus subalternū.
Genus generalissimum est su
pra quod non est aliud genus
superueniens. Uel genus ge-
neralissimum est quod cum sit
genus nō potest esse spēs. Et
diuiditur ī decem predicamē
ta: que sunt substantia: quanti
tas: qualitas: relatio: actō: pas
sio: quādo: situs: vbi: habitus:
Hec autem predicamenta di-
cūtur generalissima: quia nul-
lum genus habent supra se: li-
cet enim ens dicatur de istis
decem: hoc tamen nō est vni-
uoce: sed equiuoce siue multi
pliciter. ⁊ ideo non est genus
eorum. de his autem decem
nihil modo dicemus: s; ī pre-
dicamētis determiabitur de
ipsis. Genus subalternum est
quod cū sit genus potest esse
species: vt aīal est genus ho-
minis ⁊ equi: ⁊ ē species cor-
poris animati.

¶ In ista parte declarat auctor q̄sdam
particulas in diffōne gn̄is positas. Et
primo istā pticulā: differentibus specie
Et quia opposita iuxta se posita clarius
elucescunt. quot modis etiā dr̄ vnum
oppositorum: tot modis dicit̄ ⁊ reliquum
ideo dicit auctor ꝙ ad cognoscendū hᵒ
membrū differentibus specie. opz scire
quot modis dicitur idem.

Primo sciendum est ꝙ idem
dr̄ tripl'r. s. gn̄e: specie
⁊ numero: sil'r idem numero dr̄ q̄dru-
pliciter. s. idem noīe idem diffōne: idez
ꝓprio ⁊ idem accidente. vnde eadē ge
nere dicunt̄ quecunq; sub eodez gn̄e
ꝯtinent̄: ⁊ per oppositū dr̄ia gn̄e sunt q̄
sub diuersis gn̄ibus ꝯtinent̄: vt homo
sub aīali: ⁊ arbor sub plāta. Uel dr̄ia
gn̄e sunt ipsamet gn̄a diuersa sicut subā
⁊ q̄litas. Eadez spē sunt q̄ sub eadem
specie ꝯtinent̄ vt sor. ⁊ plato sub hoīe:
⁊ ꝑ oppositū dr̄ia specie sūt que sub di
uersis specieb⁹ ꝯtinent̄: vt sor. ⁊ brunel
lus: vel dr̄ia specie sunt ipsemet diuer-
se species: vt hō ⁊ asinus: Eadez vero
numero dicunt̄ q̄ non faciunt diuersuz
numerum: vel quorum vnum nō ponit ī

numeꝝ cum alio. vt sortes ⁊ hō ⁊ aial
rōnale. Drīa vero numero sūt que
faciunt diuersum numeꝝ: vt sor. ⁊ pla
to faciunt numeꝝ binarium: q̄ est spēs
distincta a ternario. ⁊ si addatur Licero
erit numer⁹ ternari⁹. illa. n. sunt prope
distincta numero q̄ hn̄t distinctas drās
numerales. sicut sunt indiuidua disticta
eiusdē spēi. Et subdit auctor quatuor
modos idemptitatis numeralis quorū
diffinitiones ⁊ declarationes satis patent
in textu. Ex quo sequitur primo: ꝙ si/
cut idemptitas numeralis est maior idē
ptitas. ita etiā diuersitas generica est ma
ior diuersitas. Secundo sequitur ꝙ ista
se habent sicut superius ⁊ inferius scili/
cet non idem: diuersum: ⁊ differens: qr
quicquid est diuersum vel differens ab
aliquo: est sibi non idez: sed non conuer/
tuntur: quia chymera ⁊ homo sunt non
idem: ⁊ tamen non sunt diuersa: nec dif
ferentia: quia ad hoc ꝙ aliqua sint diffe/
rentia: vel diuersa oportet ꝙ sint etiam
iuxta illud quarti methaphisice: nec non
ens non enti: nec ens non enti est idē vel
diuersum. ❡Tertio sequitur ꝙ differēs
⁊ diuersum aliquo modo differūt: mul/
ta enim sunt diuersa que non sunt diffe/
rentia: vtputa due differētie vltime. que
sunt diuerse: ⁊ non differentes. illa enim
que sunt differentia debent conuenire in
aliquo quidditatiue ⁊ i aliquo differre.
Differentia enim secundū Ari. quinto
methaphisice sunt aliq̄d idem entia.

Secundo sciēndū est ꝙ au/
ctor declarat aliaz
ꝑticulam positā in diffinitione generis. s.
predicari in quid: ⁊ dicit ꝙ illud dicitur
predicari in quid per quod conuenieēter
respondet ad questionem factā per qd
vt cū querit qd ē homo conuenieēter re
spōdet aial iō aial predicatur de homie
in quid. Unde nō est idem conuerti/
biliter predicari in quid: ⁊ eē de quiddi/
tate alicuius: quia differentie cōstitutiue

specierum sunt bn̄ de quidditate speciei
⁊ tamen non predicant in qd de specie:
sed in quale vt postea patebit. Sz illud
dr̄ predicari in qd qd est de quidditate
alicui⁹: ⁊ significat per modum substā/
tie. vel ꝑ modum ꝑ se stātis. Ex quo se/
qtur primo ꝙ non omnis substātia p̄di
cat i quid: quia drīe substantie sunt sub
stantie ⁊ tn̄ non p̄dicant in quid. Se/
cundo seqtur ꝙ nō oē qd predicat in/
quid est suba color enim p̄dicat in qd
⁊ oēa alia genera ⁊ tamen non sunt sube
Tertio seqtur ꝙ chymera ⁊ alia figmē
ta non ꝓprie p̄dicat in qd eo ꝙ nec sunt
de qdditate alicui⁹: nec habent qddita/
tes. Quarto seqtur: ꝙ in talibus figmē/
tis non sunt ꝓprie genera: species aut
drīe. Quinto sequit ꝙ in entibus rō/
nis cuiusmodi sūt intentiones scd̄e repe
riuntur genera species ⁊ differentie ⁊
per consequens bene conuenit eis pre/
dicari in quid.

Tertio sciendu3 est ꝙ auctor po
nit secundam diffinitio/
nem generis que talis est. Genus est
cui suppōitur spēs idest gen⁹ est vniuer
sale limitatū cui directe ⁊ imediate secū
dum ordinez participantis ⁊ participati
tt supponit species. Directe ꝓpter dif/
ferentias que supponuntur generi late/
raliter. Dicitur immediate propter in
diuidua que nō immediate ponunt sub
genere. sed inter ea ⁊ gen⁹ mediat spe/
cies. Dicitur etiam per modum parti/
cipantis ⁊ participati ꝓpter ꝓpriū qd
non participat genus nec speciem cuius
est ꝓprium participare enim i proposi/
to ē ꝑticipari rōem suscipe. Deinde di/
uidit gen⁹ i gn̄alissimū ⁊ subalternū vn̄
gen⁹ gn̄alissimū prio sic diffinit ⁊c. est
qd cū sit genus nō pōt esse spēs. Cuius
ratio est: quia genus generalissimu3 ha/
bet in se duo. s. ꝙ sit genus ⁊ hoc hēt
per respectum ad suas species habet
etiam ꝙ sit generalissimu3 ⁊ hoc hab3

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

per negationem generis superioris. ꝙ pꝫ per aliam diffõnez gñalissimi: que talis est. Genus generalissimũ est illud supra quod nõ ẽ aliud supra veniẽs genꝰ.

Diuidit autez genꝰ gñalissimum in decem predicamenta que sunt subã. qualitas: quantitas ad aliquid: ⁊ sic de alijs: q̃ dicunt̃ gñalissima quia nullum genꝰ habent supra se. lꝫ enĩꝫ ens dicatur de ipsis nõ tñ est genꝰ: qꝛ secũdum auctorez ens ẽ equocũ ad ipsa vtrũ autem hoc sit verũ: ⁊ quõ sit intelligendum alias patebit Et ẽ ista diuisio gñalissimj in decẽ predicamẽta accidentis in subã: sicut si diuideret̃ album in lapidem ⁊ lignũ. Habetur enim per illã diuisionem q̃ ⁊ quot sunt q̃bus attribuitur hec intẽtõ secunda gñalissimum: quia illa sunt decem. et hoc exponendo gñalissimum negatiue: ⁊ non affirmatiue. Sed genus subalternũ est: quod cũ sit genꝰ bñ põt esse spẽs. Est enim spẽs respectu suorum superiorũ: ⁊ ẽ genꝰ respectu iferioꝝ: sic aial ẽ genus hoĩs: ⁊ equi ⁊ spẽs corpis aĩati.

Cõtra predicta arguitur primo sic. Accidens ⁊ subꝫ differunt gñe: sed quecũqꝫ differũt genere differunt nũero. ergo subm ⁊ accidens differũt nũero ⁊ per ɔ̃ñs eadem accidẽte nõ sũt eãdez numero. Secũdo arguitur sic. Genus ⁊ species sunt species distincte ɔ̃tente sub vlĩ. ergo vna nõ supponit̃ alĩ. ⁊ per ɔ̃ñs ɔ̃ scd̃am diffinitionẽ gñis. Tertio arguit̃ sic: oĩs bona diuisio gñis dꝫ fieri ꝑ dr̃ias i species sed predicta diuisio non est hmõi. ergo non est bona.

Ad rõnes ad primam dicit̃ ꝙ lꝫ accñs ⁊ subꝫ differũt nũero nũerositate indiuidui ⁊ singularis nõ tñ nũerositate suppositi.

Ad scd̃am dr̃ ꝙ si capiat̃ genꝰ ⁊ species scd̃e intẽtionalr̃. tũc species nõ supponit̃ gñi saltem in actu exercito licꝫ bene in actu signato. Sed si capiat̃ prime itentiõalr̃ tũc species bñ suppõitur generi. Ad tertiã dr̃ ꝙ lꝫ diuisio gñis prime intentionalr̃ capti fiat ꝑ dr̃ias in species non tamen diuisio generis secunde intentionaliter capti.

Spẽs est quod predicatur de pluribꝰ differentibus nũero in eo quod q̄d. In hac autem diffõne hoc verbum predicatur dicit aptitudinem ⁊ non actum. Sicut i aliis: vt homo predicatur d̃ soꝛ. ⁊ platone ⁊ de aliis particularibus hoĩbꝰ: que sũt plura ⁊ dr̃a numero: vt prius patuit. Et predicat̃ de his i q̄d: qꝛ cum queritur quid est soꝛ. conueniẽter respõdetur hõ.

Diffinitur ẽt sic: spẽs ẽ que ponitur sub assignato genere de qua genus i eo ꝙ q̄d predicat̃ ⁊ diuiditur i spẽm specialissimam ⁊ spẽm subalternam. Spẽs spãlissima est que cum sit spẽs non potest eẽ genus: vt homo equus vel consimilia. Uel sic: spẽs specialissima est sub que non est alia i ferioꝛ spẽs: spẽs sb̃alterna ẽ q̃ cum sit spẽs potest esse genꝰ vt animal: vnde quecunqꝫ sũt iter genus generalissimum ⁊ spẽm spãlissimam possunt eẽ genera ⁊ spẽs ad aliud ⁊ ad quid sumpta: sunt enim gñа

respectu iferioꝝ: spēs vero res
pectu superiorū: sicut patebit
in arbore porphiriana.
Ut āt hoc sit magis planū
sumat exēplū de vno p̄dicamē
to: vt subā ē gen⁹ p̃iuꝫ. sb hac
āt est corp⁹: sub corpe corpus
aiatū: sb quo aial: sb aiali aial
rōnale: sb quo hō: sub hoīe sūt
idiuidua sortes plato ⁊ cicero.
Indiuiduū āt ē qḋ de vno so
lo p̄dicat: vt sortes de seipso.

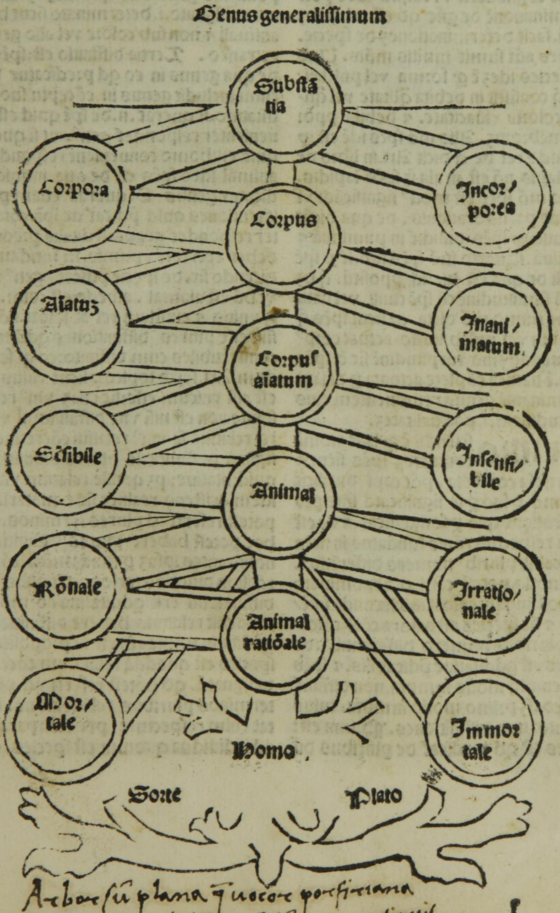

Arbor su plana q vocor porfiriana

Determinato de genere cō
sequenter autor determi/
nat de specie. Cuius ratio
est quia gen⁹ ꝛ species di
cuntur relatiue ꝛ vnuz re
latiuū habet cognosci p ali
ud. dicit. n. Arist. in predicamentis ꝙ si
quis diffinite cognouerit vnū relatiuoꝝ
diffinite cognouerit ꝛ reliquū ideo post
determinationē de gñe qđ est relatiuuz
speciei. facit determinationez de specie.
Species aūt sumit multis mōis. Uno
mō species idez ē ꝙ forma vel pulchri/
tudo. q̄ consistit in debita q̄litate vel q̄n/
titate. coloris viuacitate. ꝛ debita ꝓpor
tione mēbrorūz. Alio mō spēs idē est ꝙ
similitudo rei de q̄ dicit Ari. in libro de
aīa ꝙ lapis nō est in aīa sꝫ spēs lapidis.
Tertio mō spēs est mod⁹ significādi vł
accidens partis orationis. de qua dicūt
grāmatici ꝙ spēs diuidit in primitiuā ꝛ
driuatiuā. Quarto mō spēs sumit ꝓ spē
logicali de qua est hic ad ꝓpositū. q̄ hꝫ
quādā similitudinē cū spē ciuili vel natu
rali siue primo mō dicta. q: sicut spēs q̄
est forma vel pulchritudo actuat corp⁹
remouendo eius turpitudinē sic ēt spēs
logica. ē natura cōplete actuata p drīam
determinantē genus remouentem eius
turpitudinem. s. potētialitatez.

Primo sciendū ē ꝙ hoc nomē
concretuz spēs sicut ꝛ
cetera noīa concreta. pōt capi dupliciť
Uno mō ꝓ suo p se significato siue pro
sa intentione quā p se significat ꝛ sic est
q̄dam respectus rōnis fundatus in natu
ra cōicabili plurib⁹ numero differētib⁹.
Alio modo potest capi ꝓ denominato
seu pro fundamento illius secunde intē/
tionis ꝛ sic species est natura cōis cōica/
bilis pluribus numero differentib⁹. de
quibus est q̄dditatiue p̄dicabilis, ꝛ spēs
isto secundo modo sumpta. non diffinit
a logico. sꝫ primo modo sumpta. cuius
dat autor tres diffinitiones. Prima est:
species est qđ predicať de pluribus dif
ferētib⁹ numero in quid. ꝛ dꝫ subintelligi
solū. q: genus bene predicat de plurib⁹
differentibus numero. sed non soluz q:
etiam predicať de plurib⁹ differētibus
specie. Secunda diffinitio ē: spēs est q̄
poniť sub assignato genere supple. ime/
diate. ꝛ directe. Ponitur. n. spēs sub ge
nere sicut minus cōe sub magis cōi: Et
poniť sub genere nō quocūq; sꝫ sub ge/
nere assignato. i. determinato sicut hō sꝰ
animali ꝛ non sub colore vel alio genere
extraneo. Tertia diffinitio est: spēs est
de qua genus in eo q̄d predicatur spēs
enim includit genus in cōceptu suo q̄d/
ditatiuo. si querať. n. de spē quid est. cō
uenienter respondeť gen⁹. vt si querať
quid est homo conuenienť respondetur
animal ideo spēs est de qua in quid p̄/
dicatur genus Si querať etiam p sas
intentiones quid p̄dicať de spē. cōueniē
ter respondeť genus: sed talis predicatō
debet exercert i primis. s. i fundamētis
dicendo sic. de specie p̄dicať gen⁹ i q̄d.
vt hō est animal. albedo est color. Et
lꝫ vnius ꝛ eiusdem rei absolute nō pos
sint esse plures diffinitiones q̄dditatiue
conuertibiles cum diffinito: eo ꝙ secun/
dum Ari. sexto topicoꝝ sicut vnius rei nō
est nisi vnicum esse: sic etiaz vni⁹ rei ab/
solute non est nisi vna diffinitio: tn̄ vnius
rei relatiue se vni⁹ relatiui cōcretiue de/
signati possunt esse plures diffinitiones
quidditatiue: pꝫ q: tale relatiuū vnuz ꝛ
idem existens realiter siue materialiter
potest referri ad plures terminos. ꝛ sꝫ
hoc potest habere plures diffinitiones
notificantes ipsuz p fundamētū cōpatū
ad illos diuersos terios. Et q̄libet illaꝝ
diffinitionū erit q̄dditatiua eo mō quo
conuenit relatiuis habere diffinitionem
q̄dditatiuam: sic aūt est in proposito: ꝙ
species est quoddā relatiuum cōcretiue
designatū. qđ potest referri ad plures
terminos pluribus relationibus: impor/
tat enim respectum. per comparationē
ad indiuidua quorum est species. ꝛ tū

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

diffinitur diffinitione explicante forma/
liter habitudinem eius ad indiuidua. Et
sic diffinitur prima diffinitione. importat
secundo respectuȝ ꝑ comparationeȝ ad
genus qui quidem respectus est respe/
ctus suppositionis ⁊ sic diffinit᷑ secunda
diffinitione. Tertio importat respectū
ad genus vt est includens ipsā ⁊ tūc dif
finitur tertia diffinitione: ⁊ sic pȝ ꝙ non
est inconueniens ꝙ vnius ⁊ eiusdem rei
saltem respectiue possint esse plures dif
finitiones quidditatiue.

Secundo sciendū est ꝙ po
sitis omnibus dif/
finitionibus speciei diuidit᷑ eaȝ in specieȝ
specialissimā ⁊ specieȝ subalternaȝ. vnd̄
species specialissima est que cū sit spēs n̄
potest esse genus. vel est sub qua nō est
alia inferior species. vt hō. bos. asinus.
⁊ sic de alijs sunt spēs specialissime q: n̄
hn̄t aliā spēm sub se vnde nomē speciei
verius ꝯuenit speciei specialissime q̄ȝ sb
alterne. q: in spē subalterna. non est ita ꝑ
fecta actualitas nature sicut in spē specia
lissima: spēs nanq̧ dr̄ a specificando seu
determinando: genus aūt determinat᷑
⁊ actuatur magis in spē specialissima q̄
non potest vlterius specificari ⁊ deter/
minari ꝑ differentias formales q̄ȝ in spē
subalterne que adhuc est specificabilis
per differentias formales Spēs subal/
terna est que cū sit species bene potest
esse genus ipsa enim est diuisibilis ⁊ de
terminabilis ꝑ differentias formales q̄
constituunt diuersas species sub ea in or
dine ad quas ipsa potest esse genus: si/
cut animal diuiditur per differētias que
sunt rationale. ⁊ irrationale. que con/
stituunt diuersas spēs sub animali respe
ctu quaꝝ animal ē genus. Et possūt ista
declarari. ꝑ arborē porphirianā in q̄ po
nitur vnuȝ supremū. s. gen⁹ generalissi/
muȝ ⁊ vnuȝ infimuȝ qd̄ est spēs specia/
lissima. Et inter media que sunt genera
⁊ species ad aliud tn̄ ⁊ ad aliud sumpta
sunt. n. genera respecu inferioꝝ. Et spēs
respectu superiorū. Et ista ponuntur in
recta linea. Et preter ista in lineis late/
ralib⁹ ponunt᷑ differētie diuisiue generꝝ
⁊ constitutiue spēꝝ: verbi gratia in pre/
dicamento substantie sub a est genus ge
neralissimū q̄ diuiditur ꝑ corporeū ⁊ in/
corporeū. ex suba aūt ⁊ corporeitate sic
ex dr̄a constituit᷑ sub suba ista species q̄
est corpus. sicut etiaȝ ex suba ⁊ in corpo
reitate constituit᷑ vna spēs sub qua sunt
omnes substātie finite in corporee finite
Et sic pōt dici de alijs generib⁹. Corp⁹
enim diuidit᷑ ꝑ corp⁹ animatū ⁊ corp⁹
inanimatū. Corpus animatū constituit
vnaȝ spēȝ nobis innoīataȝ quam circū/
loquimur ꝑ hoc cōplexū corpus anima
tuȝ: q̄ si diffiniret᷑. diffiniret᷑ per illud cō
plexum corp⁹ animatū. Ulterius diui
ditur per sensibile ⁊ insensibile. ⁊ hoc ca
piendo sensibile. nō qdem sensibile pas/
siue vt tm̄ valet sicut aptuȝ natū sentiri.
q: sic omne corp⁹ est sensibile. sȝ capien
do sensibile actiue. vt tm̄ vȝ sic aptū na/
tuȝ sentire. ⁊ sic ex corpore aīato. ⁊ illa
dr̄a. s. sensibile constituit᷑ aīal. Insuper
animal diuidit᷑ ꝑ rationale ⁊ irrationale
rōnale aūt scd̄m porphiriuȝ ꝯstituit ista
specie. aīal rōnale. Et aīal rationale diui
ditur ꝑ mortale imortale. immortale cō
stituit deum. mortale vero constituit ho
minē. dicit. n. Porphirius. Sumus. n.
rōnales nos ⁊ dij sȝ mortale nobis addi
tum sepat nos ab illis. Sed hoc scd̄ȝ rei
v̄itateȝ nō est veꝝ sȝ repugnās fidei. Sȝ
hoc posuit autor solū gr̄a exēpli recitādo
opinionē porphirij ⁊ alioꝝ paganoꝝ po/
nentiū pl'alitateȝ deoꝝ quos dicebāt esse
aīalia rōnalia. sed scd̄m rei v̄itatē rōnale
imediate constituit hominē sub aīali sub
hoīe aūt sunt indiuidua vt sor. plato.

Tertio sciendū est ꝙ q: dictū
est pri⁹ ꝙ sb spē specia
lissima ponunt᷑ i diuidua. id̄ q̄si inciden/
taliter diffinit autor indiuiduū. Dicens
ꝙ idiuiduū ē ꝙ p̄dicat᷑ de vno solo vt
sor. d̄ seipo. ⁊ accipr̄ ibi p̄dicari cōit᷑ ⁊ n̄

proprie indiuiduum.n.non est p̄dicabile ꝓprie sumptũ. sed cõiter sumptũ. ideo in diffinitione indiuidui dr̃ quod predicatur de vno solo ad differentiam predicabilis proprie sumpti quod predicat̃ de pluribus. Et diffinitur ibi scd̃a intẽtio indiuidui ⁊ nõ prima intẽtio. lꝫ notificet̃ ꝑ primas intentiones. Et est aduertendũ ꝙ indiuiduũ est duplex.s.indiuiduũ vagum ⁊ indiuiduum signatum vnde indiuiduum vagũ est qd̓ importat naturaꝫ i indeterminato supposito. quod solet significari per aggregatũ ex termino communi. ⁊ signo particulari vt aliquis homo. aliquod animal. aliquod ens. Et tale indiuiduum licet predicetur de pluribus non tamẽ vniuoce sed equoce. Sꝫ indiuiduũ signatum siue deteriatum est quod iportat nãꝫ deteriataꝫ indeteriato supposito. vt sor. plato. hic hõ ⁊ sic de aliis. ⁊ significatur per terios singulares. ⁊ tale indiuiduum. põt dici signatuꝫ vel deteriatũ noiatione. vt sor. plato. vel demonstratione vt hic hõ. iste homo. vel suppõne. vt Ciceronis filius si Ciceronis sit filius. vel circũlocutione vt homo cũ longo naso. vl' grosso capite. ⁊ sic d̓ alijs Et de tali indiuiduo loqtur Porphiri⁹. cuꝫ dicit ꝙ indiuiduũ est ꝙ constat ex ꝓprietatibus. quarũ collectio in nullo alio eadem erit. Ille aũt proprietates continentur in hijs duobus v̓sibus. Forma figura. locus. stirps. nomen. pata. tp̄s. Hec septem propria cõtinet omnis hõ. Et nõ dicunt̃ proprietates indiuidui sic ꝙ constituant indiuiduũ inesse indiuidui indiuiduũ.n.non ꝯstituit̃ essentialiter talibus ꝓprietatibus: sꝫ constituitur inesse indiuidui ꝑ differentiã mãleꝫ que vocat̃ Echeytas. siue dr̃ia indiuidualis. Sꝫ dicuntur hmõi proprietates indiuiduales q: per eas cognoscimus ⁊ discernimus indiuidua. Ex hijs ergo pꝫ qd sit genus qd species. ⁊ quid indiuiduũ que oĩa ponuntur directe i recta linea predicamẽtali. vt patebit in arbore porphiriana. que quidem dr̃ arbor per quãdam similitudineꝫ ad arbor est nãlem in qua sunt tria .s. radix truncus ⁊ rami. Genus generalissimuꝫ põt dici radix inquantũ continet potentialr̃. vel permissiue. oĩa iferiora. vel ẽt ipsa indiuidua pñt dici radices inquantũ ꝯtinẽt positiue ⁊ actualr̃ superiora. Ponunt̃ aũt indiuidua in predicamento pro quãto abstrahũt ⁊ ꝓcedunt ab actuali existentia. Genera aũt ⁊ sp̄s que ponunt̃ in recta linea se hñt vt truncus. Differentie vero laterales se hñt vt rami. Et lꝫ ipsa indiuidua videant̃ poni lateralr̃. qd̓ fit ad oñdenduꝫ multitudineꝫ ipsoꝝ. sub eadem sp̄e. ponunt̃ tñ directe in recta linea cum includant essentialiter. ⁊ qdditatiue. genus generalissimum illius coordinationis. in qua sunt.

Contra predicta arguit̃ primo sic. Diffinitio sp̄ei ꝯuenit alijs a diffinito. ergo nõ est bona. Antecedens pꝫ q: ꝯuenit generi. ⁊ alijs p̄dicabilibus. quodlibet.n. illoꝝ est sp̄s vniuersalis ⁊ ꝑ ꝯñs p̄dicat̃ de pluribus differentibus numero. Scd̓o sic corpus aĩatum ⁊ aĩal rõnale sunt quedã cõplexa ergo non sunt genus neqꝫ sp̄s ⁊ per ꝯñs male ponunt̃ in recta linea. Tertio p̄dicamentali sic sola sp̄s diffinit̃ sed indiuiduũ nõ est sp̄s ergo non diffinit̃.

Ad rationes Ad primaꝫ dr̃ ꝙ lꝫ diffinitio sp̄ei conueniat generi ⁊ multis alijs denoĩatiue. ⁊ accñtaliter. non tñ cõuenit eis qdditatiue ⁊ essentialr̃. Sed solũ sic ꝯuenit isti secũde intentioni sp̄s. ista eni est accñtalis ⁊ denoĩatiua. genus p̄dicat̃ de pluribus differẽtibus numero inqd sicut ista hõ predicat̃ de plr̃ibus differentibus nũero inqd. ista tñ est qdditatiua ⁊ essentialis. sp̄s est qd̓ p̄dicat̃ de plr̃ibus differẽtibus numero inqd. Ad scd̓am dr̃ ꝙ lꝫ cõplexa nõ sint genera neqꝫ sp̄s ꝑ ipsam tñ plerũqꝫ circũloquimur nobis genera innoĩata vel sp̄s innominatas.
Ad tertiam dr̃ ꝙ indiuiduum potest

capi dupliciter. Uno mō ꝑ secūda intē/
tione. ⁊ sic est spēs. que bene pōt diffini/
ri. Alio mō pōt capi indiuiduum pro re
suba intentioni ⁊ vt sic nō diffinit̃ in pro/
posito. sȝ diffinit̃ scđa intentio indiuidui.
non qdeȝ pro se sȝ pro re suba intentioni
ita ꝙ illud quod significatur p̱ diffinitio/
nem indiuidui datam per secundas intē
tiones. debet exerceri in primis dicendo
sic indiuiduum est ꝙ predicatur de vno
solo. vt sor. est sor. plato est pla.

DJfferentia dr̃ tripl̃r
.s. cōit̃ ppe̾ ⁊ magis
ppe̾. Cōis dr̃ia ē q̄
alteꝝ differt ab al/
tero vel a seipso sepabili acci/
dente: vt sortes sedens differt
a seipso non sedente vel alio.
Propria dr̃ia est qua alterū
differt ab altero insepabili ac/
cidente: vt sortes simus a sor/
te nō simo: vnde accn̄s insepa
bile dr̃ vt simum aquilū. Ma
gis ppria dr̃ia est qua alteruȝ
differt ab altero specifica dr̃ia
.i. per spēi dr̃iam: vt hō differt
ab equo p rōnale: ⁊ hoc vltio
mō sumit̃ hic dr̃ia ⁊ diffinitur.
Differētia est quod p̄dicat̃
de pluribus differētib⁹ spē in
eo ꝙ quale: vt rōale p̄dicatur
de hoie ⁊ de diis q̄ sunt dr̃ia
spē. Sumus .n. rōnales nos ⁊
dii vt vult Porphiri⁹. sȝ mor
tale dadituȝ nobis sepat nos
ab illis. Illud aūt dr̃ predica/
ri in quale p quod cōuenieter
rn̄detur ad interrogationē fa
ctā p quale. cū .n. dr̃ qualis est
hō: conueniēter rn̄det̃ rōal̃: ⁊
iō rōale p̄dicat̃ de hoie i qle.
Dr̃ia est q̄ spēs abūdat a ge/
neꝛ: vt hō abūdat ab aīali his
dr̃iis q̄ sunt rōnale mortale.
Et sciendū ꝙ eadem dr̃ia ē
diuisiua ⁊ constitutiua .s. diuisi
ua generis: cōstitutiua ṽo spe
ciei: vt rōnale diuidit aīal cuȝ
dr̃ia sibi opposita .s. irrōnale.
Dicimus .n. aīalium aliud rō/
nale: aliud irrōnale: ⁊ ille dr̃ie
constituunt diuersas spēs sub
aīali. Omnis .n. dr̃ia adueni/
ens generi cōstituit spēm: ⁊ iō
constitutiua seu specifica noīa
tur. Mortale .n. additū super
hoc genus animal constituit
hoīem. Et ob hoc dicit Boe/
tius ꝙ sola species diffinitur.
Diffinitio .n. cōstituitur ex ge
nere ⁊ differentia.

PRius determinauit autor d̾
specie ⁊ genere q̄ predican/
tur inqd. nunc ṽo deterīat
de alijs p̄dicabilibus: que p̄
dicant̃ i quale. qꝛ modus p̄
dicādi iquid est pfectioꝛ. q̄ȝ
modus p̄dicandi in quale: ⁊ inter illa q̄
p̄dicātur in quale primo deterīat de dif/
ferētia. q̄ predicat̃ in quale essentiale. po
nendo eius tres acceptiones. Dicēs ꝙ
dr̃ia dr̃ tripliciter .s. cōiter. proprie. ⁊ ma
gis proprie: cuius ratio ē qꝛ ois dr̃ia aut
facit differre vel ergo facit differre essen
tialiter ⁊ hec est dr̃ia magis propria vl̃ fa

est differre accidentaliter: ꝛ hoc dupliciter. q2 vel facit differre accidente separabili. ꝛ sic est differentia cōis. vel accidente inseparabili. ꝛ sic differentia propria.

Primo sciendū est ꝙ dr̃ia cōis est. q̄ alteꝝ differt ab altero sepabili accn̄te. vt sor. sedēs. differt a seipso nō sedente. q̄ ideo dr̄ cōis. q2 fit p accidens multuȝ cōe. s. per accn̄s sepabile. Et lȝ idē non differat a seipso essentialiter. idē. n. non pōt de seipso vere negari. non est tn̄ incōueniens ideȝ differre a seipso accn̄taliter. scd̄m ꝙ aliqn̄ stat sub aliquo accn̄te. ꝛ aliqn̄ sub alio. sicut sortes sedens differt a seipso. ambulāte. In isto sensu. ꝙ sortes vnus ꝛ idē. alia rōne dr̄ sedere ꝛ alia rōne dr̄ ambulare. Differentia ppria est q̄ alteꝝ differt ab altero iseparabili accn̄te. vt sortes simus differt a platone aquillo. insepabili accidēte simitas. n. ꝛ acq̄litas sunt accn̄tia inseparabilia. Et dr̄ propria. q2 magis accedit ad nām vere dr̄ie. ꝛ non fit p accidens ita cōe sicut dr̄ia cōis. sed hȝ fieri p accidentia appropriata. Dr̄ia magis ppria ē qua alteꝝ differt ab altero specifica differentia. vt hō. differt ab asino ꝛ ab alijs speciebus aiali p istaȝ dr̄iam specificaȝ q̄ est rōale mortale. Et ista facit differre essentialiter. q2 est de eēntia. ꝛ quidditate eius. ꝙ facit differre. Et diffinit̄ sic. Differentia est qđ predicat̄ de pluribus differentibus spē in q̄le vt sensibile p̄dicat̄ de hoie. ꝛ asino que differūt spē. Et vt vult Porphirius rōnale p̄dicat̄ de homine. ꝛ de deo. que differunt spē. Dicit. n. Porphirius sumus. n. rōnales nos ꝛ dij. sed mortale nobis additū. separat nos ab illis. Qđ autē dr̄ia predicetur in quale pbat autor. q2 illud dr̄ predicare i quale p quod conuenienter respondet̄. ad interrogationem factā per quale vt si queratur. qualis est hō. conuenienter respondetur ꝙ est rōnalis. ideo rōnale p̄dicatur de hoie in q̄le. Et hoc in q̄le eēntiale. Est. n. dr̄ia de cōceptu q̄dditatiuo ꝛ essentiali speciei quam constituit.

Secundo sciendū est. ꝙ aliter sic diffinit̄ differentia. dr̄ia est qua habūdat spēs a genere. vt hō habundat. ab aiali hijs differentijs. que sunt rōnale mortale. Differentia. n. est forma vel realitas actualiter vel essentialiter iclusa in spē. in genere autem nulla suarum dr̄iaruȝ includitur: saltem loquendo de differentijs diuisiuis. vna aūt illarum differentiarum diuisiuarum actualiter includitur in spē quaȝ cōstituit ideo eaȝ habundat spēs a genere. Et ista diffinitio conuenit tam differentie generice. q̄ȝ specifice. est. n. duplex differentia. s. generica. que ↄstituit genus subalternuȝ. de qua dicit Ari. primo thopicorum. ꝙ dr̄ia generalis cuȝ genere ordināda est. ꝛ de ista dr̄ia datur p̄ma diffinitio. Alia est. differentia specifica ꝛ est illa. que sub genere constituit spēm specialissimam. ꝛ est conuertibilis cū ea de qua non datur prima diffinitio. Et q2 differentia specifica eque bene facit predicabile differentie sicut dr̄ia generica nō. n. facit predicabile spēi. neq3 generis: neq3 proprij. neq3 accidētis. relinquitur ergo ꝙ facit predicabile differentie. ideo opȝ dare vnam diffinitionē differentie in cōi. que conueniat tam differentie generice. q̄ȝ specifice in ratione predicabilis ꝛ erit ista. Differentia est quod predicatur de pluribus i quale essentiale. Et ista potest accipi ex textu porphirij: capitulo de differentia circa fineȝ: vbi dicit porphirius: sunt igitur specifice differentie: quecūq3 faciunt alteram speciem. ꝛ in eo qđ quale est accipiuntur. Sed istam diffinitionē non posuit autor. eo ꝙ tales differentie specifice vt in pluribus sunt nobis ignote. Ex hijs sequitur primo ꝙ tam differentia generica q̄ȝ specifica faciunt predicabile differentie. Secūdo sequitur ꝙ differentia in cōmuni vt est cōmunis ad differentiam genericam ꝛ specificam facit predicabile ab alijs distinctum: Et nō

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

tantuȝ de differentia generica. Tertio sequitur falsitas opinionis eorum qui dicunt differentiam specificam non facere predicabile differentie. Et non debet capi differentia prime intẽtionaliter: sed secunde intentionaliter: sicut dictum est de genere ⁊ specie.

Tertio sciendũ est ꝙ ad declarationem predictorũ ponit autor vnuȝ notabile: quod est tale: ꝙ vna ⁊ eadem differẽtia est diuisiua: ⁊ cõstitutiua: diuisiua quidem generis: ⁊ cõstitutiua speciei. vt rationale cum differẽtia sibi opposita diuidunt hoc genus animal: dicimus enim animaliũ aliud rationale. aliud irrationale. ⁊ iste due differẽtie: que sunt rationale ⁊ irrationale diuidentes hoc genus animal ꝯstituunt sub eo diuersas species: rationale quidẽ constituit hominem. irrationale vero constituit brutum. vnde quodlibet genus est de se indifferens ad hoc quod contrahatur ad hanc speciem vel illam. sed cum sibi additur differentia tolitur illa indifferentia vel naturalitas generis. ⁊ contrahitur ipsum genus ⁊ ad determinatum esse specificum: vnde omnis differentia adueniens generi constituit speciem .·vt dicit autor. ⁊ ideo constitutiua nominatur. per hoc autem quod diuiditur genus diuisiua appellatur: Ex quo infert vnum correlarium ꝙ sola species diffinitur: quod probat sic: quia diffinitio constat ex genere ⁊ differentia. sola species habet genus ⁊ differentiam. ergo sola species diffinitur. Potest tamen diffinitio capi dupliciter. Uno modo specialiter pro oratione indicante quidditatem rei essentialia: que sunt genus ⁊ differentia. ⁊ de tali diffinitione habet verum dictum autoris. Alio modo potest capi generaliter pro oratione indicante quidditatem rei per essentialia: siue talia essentialia sint genus ⁊ differentia: siue aliqua alia principia intrinseca cuiusmodi sunt quidditas: ⁊ modus itrinsecus: ita ꝙ diffinitio sit oratio explicans conceptuȝ formaliter siue quidditatiuum. Et isto modo multa alia specialiter possunt habere diffinitionem: quia multa alia habent conceptum quidditatiuum: sicut quodlibet genus generalissimuȝ includit in suo conceptu ens ⁊ modum intrinsecuȝ per quem distinguitur tale genus generalissimum a quolibet alio.

Contra predicta arguitur primo sic. Differentia est principium intrinsecum speciei: sed principium precedit principiatum: ergo prius debuit determinare de differentia ꝙ̃ de specie. Secundo arguitur sic: genus includit duas differentias: species autem non nisi vnaȝ: ergo species nõ habundat differentia a genere: sed potius econtra genus a specie. Tertio arguitur sic. Differentia non est species: ⁊ tamen diffinitur: ergo non sola species diffinitur. Ad primam dicitur: ꝙ capiendo differentiam pro secunda intentione ipsa non est principium speciei: sed est species distincta contra speciem sub vniuersali: quia species relatiue dicitur ad genus: ideo post determinationem de genere habuit determinare de specie: quia vnum relatiuum cognoscitur ꝑ aliud. si vero capiatur differentia pro prima intentione: tunc bene est principium intrinsecum speciei. ⁊ precedit speciem ordine nature. quem non obseruauit autor: sed ordinem doctrine. Ad secundam dicitur: ꝙ licet genus habeat duas differentias potestate: nullam tamen habet actu: species autem includit actu differentiam: ideo ipsa species habundat illa differentia a genere: ⁊ non econtra genus a specie. Ad tertiam dicitur ꝙ differentia secũde intentionaliter sumpta bene diffinitur. ⁊ est species. non autem differentia prime intẽtionaliter sumpta: quia tunc differentie esset differentia: ⁊ sic esset processus in infinitum in differentijs.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Capitulum de proprio ⁊c.

PRoprium quadrupliciter dicitur. Uno.n. modo dicitur ꝓprium quod iest alicui speciei: sed non oi: vt esse medicum: vel grāmaticū cōuenit alicui: sed non omni. Secundo modo dicitur propriū qđ inest omni: sed nō soli: vt esse bipedez inest omni hoi: sed ñ soli. Tertio mō dicitur propriū qđ inest omni: ⁊ soli: ꝫ nō semper. vt canescere inest omni hoi ⁊ soli: sed non semꝑ: qꝛ solum in senectute. Quarto mō dr̄ proprium quod appellatur ꝓprie propriū: ⁊ diffinitur sic. Proprium est qđ inest omni ⁊ soli ⁊ sp: vt risibile iest omni hoi: ⁊ soli hoi ⁊ sp. Non ideo ꝙ actu sp rideat sed ꝙ aptus natus est ad ridendum. ⁊ hoc quarto mō dr̄ ꝓpriū vnū de quinqꝫ predicabilibus.

Et diffinitur sic ab Aristotele. Propriū est quod inest oi soli ⁊ sp. ⁊ cōuersim ꝑdicatur de re ⁊ non indicat qd est esse rei: vt risibile inest hoi ⁊ nō indicat quid est esse rei. ponitur aūt hoc totum in diffinitione proprii ad drīam diffinitiōis. Diffinitio.n. conuersim ꝑdicatur de re: ⁊ indicat qd est esse rei: vt substātia aīata sensibilis cōuertitur cuꝫ aīali: ⁊ indicat qd est esse eius: qꝛ oīs diffinitio fit ꝑ sub alia. Omne aūt superius est de essentia sui iferioris. Diffinitio.n. sic diffinit ab Aristotele. Diffinitio ē oratio qd ē esse rei significās. ꝓpriuꝫ aūt non indicat qd est esse rei.

DEterminato de predicabilibus que ꝑdicant de suis subiicibilib' quidditatiue: ⁊ essentialiter. s. de genere dr̄a: specie consequenter determinat de ꝓprio ⁊ accn̄te: q̄ ꝑdicant accn̄taliter: ⁊ primo de ꝓprio quod predicat accidentaliter conuertibiliter de spē: ⁊ facit ꝑdicationē necessariā: ⁊ in materia naturali: cuius ponit quatuor modos pro quo.

Primo sciendū ē: ꝙ ꝓpriuꝫ primō est ꝙ inest soli: ⁊ nō omni: soli quidē speciei: ⁊ non omni contento sub illa specie: vt esse medicū inest soli homini: sed non omni homini. ⁊ dꝫ hic accipi esse medicū pro eo quod dicit habere medicinā acquisitā ꝑ studium ⁊ exercitiū: ⁊ per hoc soluit argumentuꝫ de canib' qui nō habent medicinā acqsitam: ꝫ solum naturalē: ⁊ argumentuꝫ quod fit de angl'is qui non hn̄t medicinam acqsitam per studiū: sed infusaꝫ vl' innatā vel inconcreatā. Secūdo mō dr̄ ꝓprium quod inest omni: sed non soli: omni quidē indiuiduo alicui' spēi. ꝫ nō soli speciei: vt esse bipedeꝫ conenit omni homini ꝑfecto in natura: ⁊ ſm cōeꝫ cursum nature: sed non soli hōi cōuenit: qꝛ etiaꝫ conuenit auibus. Tertio mō dr̄ ꝓpriuꝫ quod cōuenit omni soli: sed non semper: omni quidē indiuiduo alicuius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

speciei ⁊ soli spēi: sed non semꝑ: vt canescere cōuenit omni homini supple viuēti s͠m deffectū ⁊ cōem cursum nature: cōuenit etiam soli hōi: sꝫ nō sibi semꝑ cōuenit: q: nō nisi in senectute. Et licet aliq̄ alia ab hōie albescunt: nō tn̄ proprie canescunt: est. n. canities quoddā accidens hōis conueniens hōi ratione capitis ex frigiditate cerebri: in homine aūt secundū ꝓportionem corporis plus est de cerebro q̄ꝫ in cunctis animalibus: ⁊ ꝑ cōsequēs plus est de frigiditate: q̄ est cā canitiei: Causat̄. n. canities ex superhabundantia humide frigiditatis: ⁊ defectu caloris naturalis: ⁊ hoc maxie conuenit senibus: ꝙ āt aliqui tardius canescunt vel citius prouenit ex superhabundantia vl̄ defectu caloris naturalis: vel frigiditatis cerebri: q reperit̄ in hoibus s͠m magis vel minus. Quarto modo dr̄ proprium qđ inest omni: soli: ⁊ semper: vt risibile cōuenit omni homini soli homini: ⁊ semꝑ: non quidem ꝙ hō semper actu rideat: sed q: semꝑ apt⁹ natus ē ridere. Proprium. n. isto modo predicatur đ subiecto suo. s. de specie: ⁊ de quolibet indiuiduo speciei per se ⁊ necessario: ꝓpositio aūt necessaria est semꝑ vā sic ꝙ nunq̄ꝫ potest esse falsa: ideo ꝓpriū semper predicatur de specie ⁊ de quolibet contento sub specie.

Secundo sciendum est ꝙ de proprio q̄rto mō est solum hic ad propositū: quod diffinitur sic: propriū est qđ accidit omni soli. ⁊ semꝑ: que diffinitio debet sic itelligi ꝙ ꝓpriū est qđ predicat̄ accidentaliter cōuertibiliter: in qua diffinitione ponit̄ vniuersale pro genere: ⁊ residuum pro dr̄a. ꝙ aūt debeat sic exponi patet per autorem in littera: qui subiūxit in diffinitione proprij ꝯuersi predicat̄ de re ⁊ non indicat quid est esse rei: ꝓpriū. n. ꝯuertibilit̄ ꝑdicat̄ de specie cuius est ꝓprium. Et ꝑ hoc differt ab accidente. ⁊ a genere. per hoc aūt quod dicit: ⁊ non indicat qđ est esse rei differt a diffinitione: que indicat qđ est esse rei: ⁊ quidditatē vel essentiam speciei: diffinitio. n. componit̄ ex genere ⁊ differentia. que sunt de essentia ⁊ quidditate spēi. propriū autē non est de essentia. sed est necessario consequēs essentiā.

Ex quo patet: ꝙ ipsi⁹ proprij sicut et alioꝝ predicabiliū est aliq̄ diffinitio qddi tatiua constans ex genere ⁊ dr̄a. s. propriū est quod predicat̄ in quale accidentale conuertibiliter. Secundo pꝫ ꝙ proprium habet rationē cōmunis: ⁊ rōnem proprij respectu diuersoꝝ: ipsum. n. cōparatū ad spēm habet rationē ꝓprij: quia soli speciei inest: ⁊ nulli inest: nisi sit contētum sub spē: sed ipsum cōparatū ad indiuidua spēi: đ quibus ꝑ se ⁊ necessario ꝑdicat̄ habet rationem cōis.

Tertio sciendum est: ꝙ ꝓprium pōt capi dupl̄r. Uno mō fundamental̄r: siue ꝑme intētionaliter: ⁊ tunc distinguitur contra cōe cuius abstractū est proprietas. in qua significatione accipit̄ cū dr̄: ꝙ monachus nō dꝫ habere propriū. Alio modo accipit̄ formaliter vel secunde intētionaliter: ⁊ tūc est secūda intentio fundata ꝑ actū intellectus in aliquo ꝑdicato: vel in aliq̄ realitate que per se consequit̄ quidditatem: ⁊ emanat ex essētialib⁹ principalib⁹ illi⁹ quidditatis: ita ꝙ illa intentio secunnda propriū habet pro fundamento illam realitatem: ⁊ quidditatem aqua fluit ꝓ termino: ⁊ sic accipiendo propriū est spēs vniuersalis: ⁊ diffinit̄ a logico. illud aūt qđ significatur vel signat̄ ꝑ illam significationem in secundis intentionibus debet exerceri in primis: dicendo sic: proprium predicat̄ de re conuertibiliter: vt omnis hō est risibilis: ⁊ omne risibile ē hō. Ex quo patet: ꝙ licet risibile sit proprium hominis: non tamē ridere: sꝫ est accidens: ridere. n. non semper conuenit homini: proprium aūt semꝑ conuenit spēi cuius est ꝓprium. Secūdo patet: ꝙ iste c[illegible]paratiue risibilioꝝ: ⁊ similiter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

ille superlatiue risibilissimus nõ sunt ꝓpria. propriũ.n.debet predicari vniuersaliter de eo cuius est ꝓpriũ: mō falsū est dicere: ꝙ omnis hō sit risibilior: vel ꝙ omis hō sit risibilissim⁹. Tertio patet ꝙ nullū ꝓpriũ est separabile a subo q: omne propriũ debet dicere aptitudinem: que quidē aptitudo est oīo inseparabilis ab eo cui⁹ est aptitudo. Quarto patet: ꝙ propriũ est idem cum subo realiter cum subo vel cū specie q̄ est subiectum q: omnis aptitudo est idē realiter cum eo cuius est talis aptitudo.

Contra predicta arguitur primo sic: Ari. primo topicoꝝ ponit tres modos proprij: scilicet proprium simplr: ꝓpriū ad aliquid: ⁊ propriũ quando: ergo male ponunt ab autore quattuor modi proprij. Scdo arguitur sic: accidentia propria magnā partem conferunt ad cognoscendū qd qd est: ergo ꝓpriũ idicat qd est esse rei. Tertio arguitur sic omne p̄dicabile dz imediate predicari de plurib⁹: sz ꝓpriū speciei non immediate p̄dicatur de plurib⁹: imo de specie primo: ⁊ imediate sp dicat: ⁊ ex consequēti de indiuiduis: ergo propriũ non est predicabile. Item ens habet proprias passiones: ⁊ similr genera generalissima: ergo male dictū est: ꝙ propriū fluit ex principijs essentialibus speciei.

Ad rationes ad primam dicitur: ꝙ sb proprio ad aliquid continent primus ⁊ secundus modus proprij: qui dicūt habitudinē ⁊ respectū ad aliud. Ad scdā dicitur: ꝙ licet accidentia ꝓpria: seu proprie passiones sint causa cognitionis qd quid est: seu quidditatis speciei a posteriori: non tn̄ a priori: ideo nō sunt de essentia speciei: sed necessario consequunt essentiam spēi. Ad tertiā dr ꝙ negatur maior: lz.n. vniuersale predicet primo modo: ⁊ ime diate de plurib⁹. nō tn̄ q̄libet species vniuersalis. sed hoc inferre est facere falatiam accidentis. vel consequentis. Ad aliaz dicitur. ꝙ duplex est propriū.s.limitatum. seu predicamentale. quod est passio quidditatis limitate ⁊ illo modo ens non habet propriũ. q̄a ens est indifferens ad limitatū ⁊ illimitatum. aliud est propriũ illimitatū. ⁊ illō est passio qdditatis illimitate. vel magis est propriũ. quod est indifferens ad limitatū ⁊ illimitatū. Autor āt noster loquit de proprio limitato. ⁊ non de illimitato. loquit.n. autor d̄ proprio speciei. ⁊ licet generalissima non sint species. habēt tn̄ modum specieꝝ. Aristotiles.n.sepe vocat decem genera spēs entis. ⁊ hoc sufficit ad hoc ꝙ dicunt habēr ꝓpria.

Accidēs est qd adest ⁊ abest preter subiecti corruptionē: vt album: nigrum: sedere: ⁊ nō sedere. Hec enim possunt adesse homini: ⁊ abesse: p̄ter subiecti eius corruptionē.

Diffinitur etiā sic. Accidēs est quod neqz est genus: neqz species: neqz differentia: neqz proprium inest autez rei: Vel sic. Accidens est quod contingit eidem inesse: ⁊ non inesse: vt album: nigrum: sedere ⁊c. ⁊ de his duabus vltimis diffinitiōibus dicit Aristoteles: Est autem dffinitio accidentis secunda melior q̄ prima: quia ad intelligendum primā necesse est prescire quid sit genus: quid species quid differentia ⁊ quid sit proprium: se

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

cunda autem p se finita est ad cognoscenduȝ quid est quod dicitur per ipsam.

Accidentium aliud separabile aliud inseparabile. Separabile est illud quod potest separari a subiecto: vt albedo in homine. Inseparabile est qḋ nõ potest separari a subiecto: vt nigredo in coruo ⁊ ethiope: ⁊ albedo in cigno: licet enĩ nigrum accidat inseparabilit̃ coruo ⁊ ethiopi: ⁊ albũ cigno tamen hoc non est contra diffinitionem in qua dicitur: potest adesse vel abesse p̃ter subiecti corruptionem: q2 vt vult Porphirius coruus potest intelligi albus: ⁊ ethiops nitens candore preter subiecti corruptionem. Item accidentium aliud commune vt albũ sedere ⁊ simum esse. Aliud ꝓprium: vt albedo sortis ⁊ simitas platonis.

In ista pte autor determinat de accidẽte. quod est vltimũ predicabile. habet.n. modum predicandi impfectiorem modis predicandi aliorum quattuor predicabilium qui est predicari in quale accidentale ⁊ non conuertibiliter. proprium enim licet predicetur in quale accidentale. predicatur tñ per se ⁊ conuertibiliter. ideo dicit perfectiorem modum predicandi ꝙ accidẽs quod predicatur nõ cõuertibiliter ⁊ nullo modo per se, aut necessario predicatur pro quo.

Primo sciendū est. ꝙ accidẽs accipit̃ dupliciť. Uno mõ ꝓut ẽ nomen prime intẽtiõis: ⁊ hoc dupliciter: vno. mõ dr̃ accidẽs id quod est cõtingens: quod euenit vt in pauciorib⁹: sic inuẽtio thesauri ex fessione agri. Alio mõ dr̃ illud qḋ aduenit enti in actu post eius esse completum: ⁊ hoc modo accipitur cum diuiditur ens in substantiam ⁊ accidens. Secundo modo põt capi accidens prout est nomen secunde intentionis: ⁊ hoc quadruplicter. Uno modo idem est quod extraneum: siue adesse rei non necessarium: ⁊ sic accipit̃ in fallacia accidentis. Secũdo modo accidens est intentio secunda causata per solam cõsideratione in intellectus in aliqua intentione prima. ⁊ hoc modo omnia quinq3 predicabilia sunt accidentia.

Tertio modo idem est quod predicatum nõ essentiale: ⁊ sic est cõmune duobus vltimis predicabilibus scilicet proprio ⁊ accidenti: ⁊ sic accipitur indiffinitione proprij cum dicitur: proprium est quod inest idest accidit omni soli ⁊ semper. Quarto modo idem est qḋ predicatum nõ essentiale nec per se nec conuertibile: ⁊ sic est quintum predicabile de quo nunc est sermo.

Secundo sciendum est: ꝙ accidentis vltimo modo capti dat autor tres diffinitiones quarum prima est: ꝙ accidẽs est quod adest: vel abest subieto preter subiecti corruptionem: que diffinitio potest dupliciter exponi scilicet realiter: ⁊ logicaliter: realiter sic: accidens est forma potẽs actualiter inherere ⁊ non inherere subiecto remanenti inesse: sic ꝙ tali subiecto ñ repugnat ĩtelligi sine illo accñte ⁊ sb opposito sine repugnãtia ꝯceptũ. Logicaliter sic exponit̃: accidens est vniuersale

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

quod potest p̄dicari affirmatiue de sub-
iecto vel negatiue. dato ꝙ subiectū sup-
ponat pro aliquo. vel quod non desinat
supponere pro aliquo. Uel sic ⁊ meli-
us. accidēs est vniuersale quod predica
tur accidentaliter: ⁊ nō ꝯuertibil'r. Se
cunda diffinitio accidentis est ista: accn̄s
est quod nec ē genus: nec spēs nec dr̄ia:
nec propriū inest añt rei. in qua diffinitio
ne dꝫ subintelligi vl'e loco generis. ⁊ resi
duū ponitur ad dr̄iam alioꝝ predicabi-
liuꝫ. Tertia diffinitio accn̄tis est ista: ac
cidens est qđ ꝯtingit eidē inesse: ⁊ nō in-
esse: que diffinitio pōt exponi sicut p̄ma
q: de facto coincidit cū p̄ma. ⁊ īter istas
duas vltimas diffinitiones scđa est meli
or q̄ꝫ p̄ma: vt vult Ari. q: ad cognoscen
duꝫ primā opꝫ scire qd sit genus qd spe
cies: quid differentia: quid proprium: se
cunda autem est facta nota de se.

Tertio sciendū est: ꝙ autor po-
nit duas diffinitiones ac
cidentis. quaꝝ prima est: accn̄tium aliud
sepabile: aliud inseparabile. vn̄ accidens
sepabile est: qđ p̄t separi a subo: vt albū:
nigrum: sedere: ⁊ sic de alijs. Sꝫ accn̄s
insepabile est quod nō pōt separi a subo
vt simitas nasi: nigredo corui: vel ethio-
pis. Et vt dicit autor cōformiter ad por
phiriū. hoc non est ꝯ̄ diffinitionē accn̄tis
i qua dr̄. accidens est qđ adest vl' abest
subo ⁊c. Et lꝫ accn̄s insepabile non pos-
sit realr̄ separari a subo: pōt tn̄ ab eo se-
parari per intellectū sic: ꝙ subm pōt in-
telligi sine accn̄te: ⁊ sub opposito accn̄tis
sine repugnantia ꝯceptuū. ⁊ hoc pꝫ per
porphiriuꝫ: qui dicit: ꝙ coruus pōt intel
ligi albus: ⁊ ethiops nitens candore pre
ter subiecti corruptionem. i. absqꝫ hoc ꝙ
subm desinat esse. Et p̱ hoc pōt solui ar
gumentū ꝺ calore ignis: ⁊ quātitate cor-
poris; de albedine niuis: nigredine corui
Et sic de alijs: que lꝫ realiter nō possint
abesse subo. p̄nt tn̄ abesse p̱ intellectum:
sic ꝙ pōt subm itelligi sine hijs ⁊ sub op
posito sine repugnantia in conceptibus.

Secūda diuisio est: accidentium aliud
cōe. aliud propriū: cōe vt album. nigrū:
proprium vt albedo sortis: simitas nasi.
Unde aliqđ accn̄s potest dici cōe tripli-
citer. Uno modo per causalitatem: quia
scilicet est causatum a multis causis. ⁊ p̱
oppositum accidens dicitur proprium:
quia non est natum causari nisi ab vna
causa. Secundo modo dicitur accidēs
commune per predicationem. quia sci-
licet natum est predicari de pluribus: ⁊
per oppositum illud dicitur proprium
quod de vno solo potest predicari. ⁊ sic
accidentia vniuersalia sunt communia: ⁊
particularia sunt propria. Tertio mo-
do dicitur accidens commune: quod po
test esse in qualibet parte subiecti: ⁊ per
oppositum istud dicitur propriuꝫ quod
solum sibi determinat vnam partē sub-
iecti: vt simitas nasi determinat sibi nasū
⁊ crispitudo determinat sibi capillos.

Contra predicta arguitur p̄mo
sic: combustio ⁊ mors
sunt accidentia. ⁊ tamen nō possunt ades-
se: ⁊ abesse subo p̄ter subiecti corruptio-
nem. ergo contra diffinitionem. Secū
do arguitur sic. accidens est species vni-
uersalis. ergo male dicitur in secūda dif-
finitione. ꝙ nec ē species. nec genus. nec
differentia ⁊c. Tertio arguitur sic. qđ
est semper in subiecto subsistens non po
test non inesse subiecto. sed accidēs sem-
per est in subiecto subsistens. ergo male
dicitur in tertia diffinitione. ꝙ cōtingit ei
dem inesse ⁊ non inesse eidem.

Ad rationes Ad primaꝫ
dicit ꝙ ad-
esse. ⁊ abesse possunt dupliciter conside
rari. s. secunde intentionaliter. vt adesse
tantum valet sicut affirmatiue predicari.
⁊ abesse tantuꝫ valet. sicut negatiue pre-
dicari. ⁊ sic mors ⁊ combustio bene pos
sunt abesse. ⁊ adesse subo. sic ꝙ nulla est
repugnātia in extremis proponis. Alio
modo potest capi adesse. ⁊ abesse pri-
me intentionaliter. ⁊ vt sic bene cōcedi-

tur: ꝙ nõ possunt adesse ⁊ abesse prime intentionaliter .i. realiter iherere preter subiecti corruptionẽ. Ad secundã dicit ꝙ licet accidens vt qd sit species vt modus: non tñ capiendo vtrunqȝ vt quid: vt pri⁹ patuit. Ad tertiã dr: ꝙ accidẽs q̃diu est in subiecto est subsistens: non tñ simplicit ꝑ oĩ tp̄e est in subo sbsistẽs.

¶ De cõitate ⁊ drã qnqȝ p̄dicabiliũ.

Commune est oibus quinqȝ predicabili⁹ de pluribus predicari. Differunt aũt: quia genus de plurib⁹ predicatur q̃ alia ⁊ ꝑ hoc differt ab aliis. Differentia vero differt a genere eo ꝙ predicat̃ iq̃le gen⁹ aũt inquid. Item differt drã a spẽ ⁊ a proprio: qa differentia predicat̃ de plurib⁹ differentib⁹ specie: alia vero non Differt etiã ab accidente: qa accidens suscipit intentionē ⁊ remissionẽ. differentia vero non suscipit mai⁹ neqȝ min⁹. Differt aũt species a genere: qr genus cõtinet species: ⁊ ñ continetur ab eis. Itẽ species differt a differentia: qr ex pluribus differentiis bene cõstituitur vna species: vt iste due differentie rationale. ⁊ mortale coniuguntur ad constitutionẽ huius speciei hõ. Spẽs vero non cõiungit̃ spẽi vt gignat aliã spẽm. Quedã.n. particularis equa cuidã particulari asino ꝑmiscetur ad muli generationẽ ⁊ nõ equa ⁊ asinus i cõi. Itẽ spẽs dfferc a proprio: qr spẽs natura priorẽ ꝓprio: ꝓprium ãt posterius est specie. Preterea quoqȝ termini.i. diffinitiones sunt differentes: ⁊ ipsa sunt drĩa: sȝ diffinitiones proprii ⁊ spẽi sunt differẽtes: ergo ⁊ ipa erunt drĩa. Itẽ species differt ab accidẽte: qr species p̄dicatur inquid: accidẽs ãt inquale: vel quõ se hȝ ⁊ species natura prior est accidẽte. oẽ aũt accidens natura posterius est suo subo. Propriũ ãt differt ab accidente: qm̄ ꝓpriũ de vna sola spẽ p̄dicatur cuius est propriũ. Accidẽs vero de pluribus spẽb⁹: ⁊ accidẽs primo inest indiuiduis: ⁊ ꝑ posterius generibus: ⁊ spẽbus: non enim hõ vel aĩal currit: nisi qr sortes vel plato currit. Proprium aũt primo inest speciei: ⁊ per spẽm indiuiduis. Itẽ genus drĩa: species: propriũ eq̃liter participant̃ ab oibus de quibus p̄dicãtur. Accidẽs vero non: sed suscipit intentionẽ ⁊ remissionem. Item gen⁹ differentia: species: propriũ vni-

uoce ꝑdicantur. Accidens ve
ro non ꝑdicatur vniuoce: ſ3 de
noīatiue. Predicari aūt vni
uoce eſt predicari ſcd̄m nomē
vnum: ⁊ rōnem vnā ſecundu3
illud nomen ſumptā: vt hō ſe
cundū vnū nomen ſolū ꝑdica
tur de ſorte ⁊ platone: vt ſor
tes eſt hō: plato eſt hō. ⁊ ratio
ei⁹ ſecūdū illud nomē eſt vna:
vt aīal rōnale mortale ſecūdū
ꝙ ꝑdicatur de ſuis inferiorib⁹
vt ſortes eſt aīal rōale morta
le: ⁊ ſic de aliis. Et ob hoc ens
n̄ pōt eſſe genus: q2 l3 ſecūdu3
vnū nomen ꝑdicetur de pluri
bus: tn̄ nō ſecundū rōne3 vnā.
Ratio. n. entis ſecūdum ꝙ dr̄
de ſubā eſt ens ꝑ ſe: ſecundum
aūt ꝙ dr̄ de aliis noue3 predi
camentis eſt ens in alio: ⁊ ita
ꝑdicatur ſecundū diuerſas rō
nes: ⁊ ideo non ꝑdicat᷑ vniuo
ce: ſed potius equoce aut mul
tipliciter. Predicari aūt equi
uoce eſt ꝑdicari noīe vno ⁊ rō
nibus diuerſis ſecundu3 illud
nomen ſumptis: vt canis ꝑdi
catur noīe vno d̄ latrabili aīa
li: marino piſce: ⁊ celeſti ſidere
rō aūt ſecundū illud nomē nō
eſt eadē oībus: ſed alia: ⁊ alia.
Denoīatiua dn̄r quecūq3 ab
aliquo ſolo caſu ſunt dr̄ia: ⁊ ſe
cundū illud nomen habentur
appellationez vt a grāmatica
grāmaticus: a fortitudine for
tis: Unde grāmatic⁹: ⁊ fortis
predicant᷑ de noīatiue: ⁊ iō ac
cidēs dr̄ ꝑdicari denoīatiue.

PRius determinauit autor d̄
vlibus ſcd̄m ſe: nunc vero
deteriat de ipſis cōparatiue: ponendo eax conueniē
tias: ⁊ dr̄ias. Et primo po
nit vnam generalē ꝯuenientia3 eox iter
ſe dicens: ꝙ cōe eſt oībus quinq3 predi
cabilibus de pluribus ꝑdicari: p3 q2 qn̄
cūq3 alicui conuenit aliqua paſſio: illa paſ
ſio ēt conuenit cuilibet contento ſub illo
cōi: ſed ꝑdicari de pluribus ē paſſio vni
uerſa lis. qd̄ eſt cōe genus ad quinq3 ꝑ
dicabilia ergo ꝑdicari de pluribus cōue
nit oībus. quinq3 predicabilibus. Uerū
tamen paſſio cōis aliter conuenit ipſi cō
muni: ⁊ aliter inferioribus ſuis. cōuenit
eni3 ipſi cōi ꝑ ſe primo. i. adequate: ſ3 in
ferioribus conuenit ꝑ ſe. ſed non primo.
iſta ergo paſſio que eſt predicari de plu
ribus conuenit per ſe primo vl'i. ⁊ cuili
bet ꝑdicabili ꝯuenit per ſe: ſed nō prio.

PRIMO ſciendū eſt ꝙ poſita cō
uenientia generali oīu3
predicabilium cōparat vnūquodq3 eox
ad alia penes dr̄iam. Et primo ponit dif
ferentia3 generis ab aliis. vn̄ genus dif
fert ab aliis. q2 predicat᷑ de pluribus q̄3
alia. i. de magis multis. Et ꝑ hoc differt
ab aliis. Secūdo comparat dr̄iam ad
alia dicens: ꝙ dr̄ia differt a genere: quia
genus ꝑdicatur inquid: dr̄ia vero inq̄le:
ſimiliter dr̄ia: ſpecie: ⁊ proprio: q2 dr̄ia ꝑ
dicatur de pluribus differentibus ſpē:
ſpecies vero: ⁊ propriū predicantur de
pluribus differentibus numero ſolum.
differt ēt ab accidente: q2 accidētia ſemꝑ
ſuſcipiunt magis ⁊ minus. Differentia
vero nō ſuſcipit magis ⁊ minus. Dr̄ia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

enim est de essentia ⁊ quidditate speciei. esse autem vniuscuiusq; rei vnum ⁊ idē manens: neq; intensionē neq; remissionem suscipiens est. vt vult porphirius.

Tertio cōparatur speciē ad alia predicabilia penes differentiā: ⁊ primo ad genus: q: genus cōtinet omnes species: ⁊ non continetur ab eis. Genus autē continet potestate species suas: sicut totum vniuersale continet sua inferiora: ⁊ nulla includit actu. Species vero non cōtinet genus potestate qua continebat eas genus. Secundo differt species a differentia: q: ex pluribus differentijs potest fieri vna tertia species: vt iste differentie rationale: mortale constituunt istam speciem homo. species autem non coniungitur alteri speciei: vt constituat alteram speciē. Et licet quedā particularis equa cuidam particulari asino commisceatur ad muli generationē: non tñ equa in cōmuni: ⁊ asinus in cōmuni cōmiscētur ad muli generationem: ideo ex duabus speciebus nō potest fieri alia tertia species.

Tertio differt species a proprio: quia species naturaliter prior est proprio: proprium vero natura est posterius specie. Item quorum termini .i. diffinitiones sunt differentes: ipsa sunt differentia: sed termini proprij: ⁊ speciei sunt differētes: vt patet ex dictis. ergo species: ⁊ propriū sunt inter se differentia. Differt etiā species ab accidente: quia species predicat inquid. accidens vero predicatur inquale. Item species prior natura est ipso accidente. accidens vero posterius.

Secundo sciendū est: q autor finaliter cōparat proprium ad accidens: tacendo differentias proprij a genere: a specie: ⁊ differentia: q: ille satis dicte sunt in precedentibus. ponit ergo dñiam proprij ab accidente. q: predicatur propriū de vna sola spē. accidens vero pdicatur de pluribus speciebus: sicut risibile pdicatur de hoie solum. ⁊ de indiuiduis contentis sub homine. album vero pdicatur de hoīe: boue: ⁊ equo. ⁊ multis alijs differentibus specie. Itē accidens per prius inest indiuiduis. ⁊ p posterius generibus ⁊ speciebus. non .n. hō vel aīl currit. nisi quia sor. vel plato currit. propriū aūt inest speciei primo. ⁊ per spēm indiuiduis. vnde risibilitas primo inest hoi: q: sibi conuenit per propriā rōnem. hō .n. est risibil: q: est aīal rōnale. Sed inferioribus suis conuenit p rōnem hoīs. vt sorti cōuenit risibilitas. q: sibi conuenit rōne hoīs. sortes .n. nō est risibilis: nisi q: est hō: ⁊ aīal rōnale mortale: que est propria rō hoīs.

Ultimo ponit differentiam inter accidens ⁊ alia predicabilia. q: genus: species. differentia. proprium. equaliter participatur ab omnibus de quibus predicantur. Accidens vero nō equaliter participatur a suis subijcibilibus: sed ſʒ magis ⁊ minus. aliquis .n. homo ē magis aut minus albus alio homie: vel magis aut minus sciēs. ⁊ sic de alijs. Itē genus: dñia: ⁊ proprium vniuoce pdicantur de suis subijcibilibus. Accidēs vero non pdicatur vniuoce. sed denoīatiue pro cuius intellectione declarat autor qd sit pdicari equiuoce. quid vniuoce. ⁊ quid pdicari denominatiue pro quo.

Tertio sciendū est: q predicari vniuoce est pdicari vno nomine: ⁊ vna ratione sumpta ſm illud nomen. vt hō ſm vnum nomen predicatur de sorte. ⁊ platone. sortes .n. est homo. ⁊ plato est homo. Similiter rō hominis sumpta ſm illud nomen homo ē vna ⁊ eadem in sorte ⁊ platone. quia sicut sortes est homo. ita etiam est animal rationale. ⁊ sicut plato est homo. ita etiā est animal rationale. Ex quo infert autor: q ens non pōt esse genus. q: lʒ ens predicetur de omnibus: non tñ predicatur ſm vnam rationem. Ratio eniʒ entis ſm q predicat de substantia est ens per se: ſm autem q dicitur de alijs nouem predicamentis est ens in alio: ⁊

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

ita predicatur ſm diuerſas ratiões: ⁊ ꝑ
cõſequens non vniuoce ſʒ potius equo-
ce. Ueritas aũt vel falſitas huius alias
patebit. Sed predicari equiuoce eſt p̄-
dicari vno noĩe ⁊ rationibꝰ diuerſis ſũ-
ptis ſecundũ illud nomen: vt canis pre-
dicatur vno noĩe de cane latrabili: ſiderẽ
celeſti. ⁊ piſce marino: ſed hoc eſt ſʒ di-
uerſas rationes. ¶Predicari vero deno-
minatiue eſt predicari vno noĩe: ⁊ vna
ratione accidẽtali ſubiecto. Denomina
tiue enim dicuntur quecunqʒ ſolo caſu
differentia ſunt: ⁊ ſecundum illud nomẽ
habent appellationem: puta a grãmati-
ca grãmaticus: a fortitudine fortis. Ex
quo patet: ꝙ ſi capiatur predicari vniuo
ce proprie vt tantum valet ſicut predica
ri quidditatiue: ⁊ eſſẽtialiter. ſic propriũ
⁊ accidens non predicantur vniuoce: ſʒ
ſolum genus. ſpecies. ⁊ differentia pre-
dicantur vniuoce de ſuis ſubijcibilibus.
Secundo patet ꝙ proprium bene pre-
dicatur vniuoce: vt predicari vniuoce.
tantum valet ſicut predicari per ſe ⁊ ne-
ceſſario. Tertio patet ꝙ accidens nõ p̄-
dicatur vniuoce: quia non predicatur ne
qʒ eſſentialiter: neqʒ per ſe ⁊ neceſſario:
ſed eſt bene predicatum vniuocum. p̄-
dicatur enim ſecundũ vnum nomen: ⁊
ſecundum vnã rationẽ: ſed illa ratio eſt
omnino accidentalis ſubõ ⁊ extranea. iõ
nullo modo debet concedi. ꝙ predicatᷣ
vniuoce: licet poſſit concedi: ꝙ ſit predi-
catum vniuocum.

Contra predicta arguitᷣ primo
ſic: tota diffinitio ſpẽi p̄-
dicatur inqd de ſpecie: ſed differẽtia eſt
pars. diffinitionis: ergo predicatur inqd
Minor patet: quia ſi queratur de hoĩe
quid eſt: conuenienter reſpondetur ani-
mal rationale mortale: ergo diffinitio ho
minis predicatur de homine in cõmuni
⁊ per conſequens rationale predicabitᷣ
de homine inquid. Secundo arguitur
ſic. aſinus ⁊ eque ſunt due diſtincte ſpe-
cies ex quibus generatur tertia ſpecies
ſcilicet mulus ergo ex duabus ſpeciebꝰ
põt fieri vna tertia ſpecies. Et confir-
matur ex duabus differentijs: q̃ ſunt ſꝑ
in actu fit vna tertia ſpecies. ergo etiã ex
duabus ſpeciebꝰ poteſt fieri vna tertia
ſpecies: pʒ ꝯñ̃a: qꝛ ſicut due ſpecies ſunt
in actu. ita etiam due dr̃ie. Tertio ar-
guitᷣ ſic: omne p̄dicabile ꝓprie ſumptũ
dʒ p̄dicari d̃ pluribꝰ vniuoce: ſʒ accidẽs
eſt p̄dicabile ꝓprie ſumptũ: gᵒ dʒ p̄dica
cari vniuoce: ⁊ ñ ſolũ denoĩatiue.

Ad rationes ad primã dr̃
ꝙ tota dffini
tio bene predicatᷣ inqd capiendo li tota
cathegorematice. vt tm̃ valet ſicut inte
gra. aut ſicut ꝑfecta diffinitio ſed ſi capia
tur ſincathegorematice ñ eſt verũ: ꝙ to
ta diffinitio predicetᷣ inquid: qꝛ nõ q̃libʒ
pars diffinitionis p̄dicatᷣ inquid: vna. n.
ꝑs diffinitionis p̄dicatᷣ inqd. ſ. genus ⁊
alia p̄dicatur inquale. ſ. dr̃ia. Ad ſecun
dam dr̃ ꝙ lʒ equa in particulari ⁊ aſinꝰ
in particulari faciãt mulam factione na-
turali: ⁊ ĩ genere cauſe efficientis: tñ eq̃
in cõi ⁊ aſinus in cõi nõ cõmiſcentur ad
muli generationẽ: nec ex eis fit qdditatiẽ
aliq̃ tertia ſpẽs: mõ ex duabꝰ differẽtijs
bñ fit qdditatiue vna ſpẽs: iſta. n. ſpẽs q̃
eſt hõ formalitᷣ ⁊ qdditatiẽ includit iſtas
duas dr̃ias q̃ ſunt rõnale mortale: iõ fit
ex eis qdditatiue ⁊ formalr̃ hõ ⁊ nõ ef-
fectiue. Ad ꝯfirmationẽ dr̃ ꝙ ñ ẽ ſimi-
le de duabꝰ ſpeciebꝰ actu exiſtẽtibus: ⁊
de duabꝰ differentijs: qꝛ lʒ ãbe dr̃ie ſint
entia ĩ actu: vna tñ ſe hʒ quodãmõ ipo-
tẽtia ad aliam ꝓ q̃nto ẽ deteterminabi-
lis ꝑ aliaʒ ſic̃ iſta dr̃ia rõnale: ẽ ipotẽtia in
ordine ad iſtã dr̃iaʒ mortale: qꝛ eã d̃ter-
minat: ſʒ nõ eſt ſic de duabꝰ ſpeciebꝰ qꝛ
vna ñ ſe hʒ ipotẽtia ad aliã. Ex duobꝰ
ãt actu exiſtẽtibꝰ: quoꝝ vnũ nullo mõ ẽ
ipotẽtia ad: ad alteꝝ ñ p̃t fieri vnũ t̃tiũ.
Ad t̃tiã dr̃ ꝙ p̄dicari vniuoce accipitᷣ
duplr̃: Uno mõ gñalitᷣ: vt tm̃ vʒ ſic̃ eẽ p̄
dicatũ vniuocũ ⁊ ſic oẽ illd̃ qd̃ predicatᷣ
ſʒ vnũ nomen ⁊ ſʒ vnã rõeʒ ſiue talis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

ratio conueniat necessario subiecto: siue non dicitur p̄dicari vniuoce: ⁊ isto modo accidens bene predicatur vniuoce. Alio modo accipitur predicari vniuoce spāliter ⁊ proprie ꝑ predicari vno noie ⁊ vna ratione essentiali subiecto: ⁊ sic accidens nō predicat̄ vniuoce: sed solū de nominatiue. ⁊ hoc ꝺ predicabilibus.

¶ Tractat⁹ terti⁹ ꝺ p̄dicamētis incipit.

Ad cognoscē-dum predicamenta quedā necessaria premittenda sine quorum cognitione nequaq̄ haberi potest cognitio predicamentoꝝ. Et ideo distiguimus cum Aristotile triplicez modum predicandi: Eorū q̄ predicant̄: q̄daz sunt equoca: q̄dā vniuoca: q̄dā denoīatiua.

Iste est tertius tractatus sūmularū magistri petri hyspani i quo ipse deteriat de decē p̄dicamētis: rōne cui⁹ solet intitulari liber vel tractatus predicamentoꝝ: qui potest sic cōtinuari. Postq̄ in precedēti tractatu determinatum est de vniuersali sub ratiōe vniuersalitatis: consequenter in isto tractatu determinat̄ de vniuersali sub ratione ordinabilitatis in genere. Et ratio ordinis est: quia ordinatio in genere ſm sub: ⁊ supra fit secundum rationes subicibilis ⁊ predicabilis: ideo primo vidende sunt rationes subicibilium: ⁊ predicabilium: q̄ sciamus vnumquodq̄ ordinabile sic vel sic ordinabile: prius enī est scire quid sit genus: ⁊ quid sit species q̄ sciamus verum genus ordinetur i coordinatiōe p̄dicamētali supra spēz.

Primo sciendum est: ꝙ subiectū isti⁹ tertij tractat⁹ solet cōmuniter assignari dicibile incomplexum ordinabile in genere secundū sub ⁊ supra prout stat sub voce talē ordinem significante. Sed q: subiectum cuiuslibet scientie debet esse simplex: ⁊ incomplexum ideo videtur esse alr̄ dicēdum ⁊ melius: ꝙ subiectū istius tractatus sit predicamentū ⁊ genus generalissimum: quod idem est ex hoc: q: in isto tractatu principaliter determinatur de p̄dicamento: vel generalissimo: ⁊ de partibus eius subiectiuis que sunt decē predicamenta: ⁊ de passionibus eoꝝ sicut patet discurrendo per totum istum tractatū. Potest tn̄ predicamentū: vel generalissimū capi dupliciter: vno mō pro prima intentione puta pro substantia: quātitate: aut qualitate: ⁊ sic non est hic subiectū: q: non est aliquid vnum imo decem sunt predicamēta: que possunt dupliciter considerari: vno mō quātum ad suum esse reale: inquantū scilicet sunt partes entis. ⁊ ꝺ ipsis: vt sic cōsiderat methaphisicus. Alio mō possūt considerari inquantum super ipsis cognitis potest fundari intentio secunda: ⁊ de ipsis vt sic considerat logicus. Secūdo modo potest capi predicamentum pro secunda intentione fundata: vel que potest fundari super quolibet predicamentoꝝ: ⁊ sic accipiendo predicamentū est subiectum in isto tractatu. Cuius partes subiectiue sunt hoc predicamētum: ⁊ illud predicamentum vel generalissimum: que sunt secunde intentiones singulares fundate super naturis predicamentoꝝ. Et licet ipsis predicamētis assignētur alique proprietates reales: ille tamen ꝓprietates possunt exponi ꝑ secundas intentiones. Vel dicendum ꝙ de ipsis predicamētis assignant̄ ꝑ quā-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

to per eas possumus deuenire ĩ notitiã secundaꝝ intentionum in ipsis fundatarum: iste enim secunde intentiones propter earum minimam entitatem habẽt cognosci per primas suꝑ q̄bus fundan̄t.

Secundo sciendũ est ꝙ subiectum istius tractatus ponitur ab alijs vniuersale sub ratione ordinabilitatis ⁊ predicamẽtũ seu generalissimũ: ideo sic dicentes conueniunt nobiscũ in assignatiõe subiecti huiꝰ tractatus. Continet aũt iste tractatus tres partes principales que sunt p̄dicamenta: antepredicamenta: ⁊ postp̄dicamenta: Principaliꝰ tamen hic determinatur de predicamentis: q̄ȝ de antepredicamentis: siue postp̄dicamentis. Nõ enim hic determinat̄ de ãtepredicamẽtis: nisi ꝓ quanto eoꝝ cognitio valet ad notitiam predicamentoꝝ. Similiter cognitio postpredicamentoꝝ valet aliquo mõ ad cognitioneȝ predicamentorum: valet enim ad eorum completam: ⁊ totalem notitiaȝ habendaȝ. Unde antep̄dicamentuȝ est documentum precedẽs notitiam predicamentoꝝ valens imediate ⁊ necessario requisitũ ad habendũ illaȝ. s. predicamentoꝝ notitiam. Ex q° patet ꝙ liber predicabilium non dicitur antepredicamentũ: q2 non valet imediate ad notitiaȝ predicamẽtoꝝ habendaȝ: imo valet imediatius ad notitiaȝ predicabilium: ⁊ consequenter ad faciliorem notitiaȝ p̄dicamentoꝝ hñdã.

Tertio sciendũ est. ꝙ ĩ generali tria sunt antep̄dicamenta. s. diffinitio: diuisio: rl'a: que quideȝ explicant ⁊ notificant tria: que in quolibet predicamẽto reperiunt̄: Unñ in quolibȝ predicamento tria reperiunt̄. s. modus p̄dicãdi: s°o reperit̄ cõdictio ⁊ subã eoꝝ que sunt in illo predicamento: tertio reperit̄ ordo illoꝝ q̄ ponunt̄ ĩ predicamento: vñ antep̄dicamẽtuȝ primuȝ. s. diffinitio manifestat modũ p̄dicandi. Scdm antep̄dicamẽtuȝ. s. diuisio manifestat cõdictionẽ seu subãȝ repõibiliũ ĩ p̄dicamẽto. Tertiũ v°o añpredicamentũ manifestat eoꝝ ordinẽ. Et lȝ sint tm̃ tria añpredicamẽta ĩ generali: ⁊ ĩ cõi: sunt tñ septeȝ in speciali sunt. n. tres diffinitiones. s. equiuocoꝝ: ⁊ vniuocoꝝ: d̄nõiatiuoꝝ. Diffinitio vniuocoꝝ valet ad cognoscẽd̄ mõȝ p̄dicãdi cuiuslibȝ generis generalissimi d̄ inferioribꝰ: puta d̄ generibꝰ ⁊ speciebus ꝯtẽtis sub eo. Diffinitio v°o d̄nõiatiuoꝝ valȝ ad cognoscẽdũ mõȝ p̄dicandi accidentiuȝ nouẽ p̄dicamentoꝝ de subã.

Sȝ diffinitio equiuocoꝝ ponitur tm̃ ꝑꝑ diffinitionẽ vniuocoꝝ. Si. n. sciamꝰ que sunt equiuoca: facilius ⁊ ꝑfectius cognoscemꝰ que sunt vniuoca. Et nõ ponit̄ h̄ ad cognoscẽduȝ aliquẽ specialeȝ mõm p̄dicandi alicuiꝰ deceȝ geneꝝ: q2 nullum deceȝ geneꝝ neq3 aliq̄d ꝯtentũ in illo genere hȝ moduȝ p̄dicãdi equiuocũ. Nec ponit̄ ibi ad cognoscendũ modũ predicandi entis de subã: ⁊ d̄ alijs noueȝ predicamentis: q2 ens nõ predicat̄ d̄ eis equiuoce: sȝ vniuoce vt alias patebit. Sunt ẽt due diuisiones q̄ꝝ vna valȝ ad cognoscẽdũ ~~cognitionẽ eoꝝ~~ q̄ ponunt̄ in p̄dicamento. s. prima: Scd̄a vero valȝ ad cognoscendũ subãm ⁊ q̃ãtitatẽ eoꝝ que sunt in p̄dicamento. Sunt ẽt due regule: quaꝝ vna valȝ ad cognoscenduȝ ordineȝ eoꝝ que sunt in vno p̄dicamento: Et alia valȝ ad cognoscendũ ordinẽ eoꝝ que sunt in diuersis p̄dicamẽtis. Ex q° potest facilit̄ haberi sufficientia antepredicamentoꝝ q̄ talis est: q2 oẽ antep̄dicamentũ valet ad cognitionẽ p̄dicamẽtoꝝ vl' q° valȝ ad cognoscendũ modũ predicandi. vel ad cognoscendũ ꝯdictionẽ vl' ordinẽ. si modũ predicãdi hoc est dupl'r vel ꝑ accidẽs: ⁊ sic est diffinitio equiuocoꝝ. vel ꝑ se ⁊ hoc dupliciter. q2 vel valet ad cognoscendũ modum predicandi cuiuslibȝ generalissimi d̄ suis s̄bicibilibꝰ q̄ ẽ p̄dicari vniuoce: ⁊ sic ẽ diffõ vniuocoꝝ. vl' ad cognoscẽdũ mõȝ p̄dicãdi accidẽtiũ d̄ p° subã q̄ ẽ p̄dicari d̄nõiatiue:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

⁊ sic ē diffinitio dnoiatiuoꝝ. Si valꝫ ad cognoscēdū cōdictiōeꝫ: h̄ ē dupl̄r: q2 vl̄ valꝫ ad cognoscēdū ꝯdictōeꝫ q̄ pōit diffe rētiā int̄ ea que ponunt̄ i p̄dicamēto: ⁊ ea q̄ n̄ ponunt̄: ⁊ sic est p̄ma diuisio: vel valet ad cognoscēdū condictioneꝫ q̄ ponit dr̄aꝫ iter ea q̄ ponunt̄ i diuersis predicamētis: ⁊ sic ē s̄a diuisio. Si valꝫ ad cognoscēdū ordinē h̄ ē dupl̄r: Aut valet ad cognoscēdū ordinē eoꝝ q̄ sūt i vno p̄dicamēto: ⁊ sic ē p̄ia regula: Aut valet ad cognoscēdū eoꝝ ordinē q̄ sūt i diuersis p̄dicamētis ⁊ sic est s̄a regula.

Contra p̄dicta arguit̄ p̄o sic sb̄iectū scie specialis dꝫ eē diffinibile: sꝫ gen⁹ generalissimuꝫ ⁊ p̄dicamētū qd̄ idē ē n̄ ē diffinibile cū n̄ sit species: g° n̄ ē hic subꝫ. Arguit̄ 2° sic: si p̄dicamentū eēt h̄ subm̄. tunc scia excederet subm̄: ⁊ ꝑ ꝯn̄s subm̄ nō eēt adeq̄tū. pꝫ ꝯn̄a. q2 in ista scia deteriat̄ de alijs q̄ꝫ de p̄dicamētis. s. de antep̄dicamētis ⁊ post p̄dicamētis. Arguit̄ 3° sic. prima pricipia sunt ꝑ se nota. sꝫ p̄dicamēta sūt p̄ma reꝝ p̄ncipia: g° antepredicamēta n̄ valēt ad cognoscendū p̄dicamenta.

Ad rationes ad primā dicit̄: ꝙ lꝫ generalissimū vel p̄dicamentū captuꝫ pro pria intentione nō sit diffinibile cum tale non sit sp̄ēs. bn̄ tn̄ diffinit̄ ista scd̄a intentio generalissimū ꝯcretiue designata nō quidē pro se. sꝫ ꝑꝑ subta. ⁊ vt sic generalissimū est sp̄ēs. cuius singularia sūt hoc generalissimū: ⁊ illud. Et si arguat̄. q2 generalissimū est qd̄ cuꝫ sit gen⁹ nō pōt esse sp̄ēs. dōm ꝙ veꝝ est capiendo generalissimū pro prima intentione.

Ad secundam dr̄. ꝙ in ista scia d̄teriatur de an̄predicamētis ⁊ postp̄dicamētis. nō tn̄ p̄ncipal̄r. sꝫ solū pro quāto valēt ad maiorē cognitionē p̄dicam̄toꝝ.

Ad tertiam dr̄. ꝙ lꝫ p̄a p̄ncipia cōplexa sint ꝑ se nota. cognoscunt̄. n. ꝑ solā cognitionē terioꝝ. vt vult Ari. p̄° posterioꝝ. Pricipia tn̄ icōplexa cuiusmōi sūt p̄dicamēta nō sūt ꝑ se nota. al̄r d̄ ipis n̄ eēt scia iō ad eoꝝ cognitōeꝫ valēt post p̄dicam̄ta.

Equiuoca dicuntur quorū nomen solum est commune: ⁊ secundum illud nomen ratio substantie ē diuersa: vt cuꝫ animal significat animal viuū vel verum ⁊ pictū ~~nomen~~: ratio substantie est diuersa. Dicimus enim de leone picto in pariete: ecce terribile animal: ⁊ de leone viuo idem dicim⁹: ⁊ de statutis regum dicimus: Isti sunt tales reges: ⁊ de his qui adhuc regnant dicimus: Isti sunt reges: sumēdo equoce nomē regis. Uniuoca dicūtur quorum nomen est cōmune: ⁊ secūdum illud nomē ratio substantie est eadem: vt hoc nomē animal est commune hoī ⁊ boui: ⁊ similit̄ ratio substātie eius secūdum illud nomē est eadem. Dicimus. n. homo est animal: bos est animal: ⁊ homo est substātia animata sensibilis: ⁊ bos est substātia animata sensibilis: ⁊ sic nomē est commune eis: ⁊ ratio eorum secūdum illud nomen est eadeꝫ. Nihil. n. aliud est hō secūdū ꝙ ē aīal nisi substātia aīata sēsibilis sil̄r ⁊ bos.

Denomiatiua dicunt que cunqȝ ab aliquo solo casu sunt differentia: ⁊ secundum illud nomen habent appellationē: vt a grāmatica grāmaticus: ⁊ a fortitudine fortis. Differūt solo casu: idest sola cadentia: q̄ est ex parte rei: ⁊ secundum illud nomen habēt appellationem. Nomen. n. denoīatiuuȝ debet cōicare cū noīe vniuoco in pricipio: sed differre in fine vt a grāmatica grāmatic⁹.

❡ In ista parte ponit auctor talem diuisionē modoꝝ predicādi dicens: Eorum que dicunt. i. q̄ predicant: quedam sunt equoca: q̄dam vniuoca: ⁊ quedā denominatiua. i. q̄daȝ p̄dicant equoce: q̄dam vniuoce: ⁊ quedā denoīatiue. Inter eni equoca ⁊ vniuoca nihil mediat. oē. n. p̄dicatū aut est equiuocū: aut vniuocū: q: oē predicatū aut significat plura diuersis rōnibus: ⁊ sic est equiuocū: aut iportat plura vno noīe ⁊ vna rōne: ⁊ sic est p̄dicatū vniuocū. Sȝ inter p̄dicari vniuoce: ⁊ equoce bn̄ mediat aliqd. s. p̄dicari denoīatiue. Accidētia. n. p̄dicant de suo subo nō equiuoce: nec vniuoce. i. qdditatiue: sed denoīatiue. Et q: nō pōt cognosci qd sit p̄dicari vniuoce: equiuoce: vel denominatiue absqȝ hoc ꝙ cognoscant equiuoca: ⁊ vniuoca: ⁊ denoīatiua: ideo ostendit auctor pro quo.

Primo sciendū est: ꝙ equoca dicunt. i. sunt ꝯceptus vel res cōceptibiles. quoꝝ nomē est cōe. i. vox ē eadē: ⁊ secūduȝ illud nomen rō substātie. i. cōceptus essentialis ē diuersa. i. distincta. Notāter. n. dr̄ fm illud nomen. q: equoca bene pn̄t hr̄e eandē rōneȝ fm aliud nomē: sȝ nō fm illō nomē fm qō sunt equoca. vt canis latrabilis. piscis marinus. sydus celeste. lȝ habeāt eandē rōneȝ fm ꝙ significant ꝑ hoc nomen corpus. aut ꝑ hoc nomē suba. non tn̄ pro q̄ꝫto significat ꝑ hoc nomē canis.

Et in p̄dicta diffinitione nō accipit nomen. vt distinguit contra verbū. ⁊ alias partes orationis. q: equocatio ē cōuenit alijs partibus orationis sicut ⁊ nomini. sed ibi accipit nomē pro voce. nec ibi accipitur rō pro diffinitione: sed pro conceptu. sunt enim aliqua equoca que nō habent rationem. i. diffinitionem. sed bene habent ꝯceptuȝ. Et ibi diffiniunt equiuoca equiuocata. ⁊ nō equiuoca equocātia. vnde equoca equiuocata sunt diuerse res diuersis ꝯceptibus ꝑ idē nomē significate. sed equiuoca equiuocātia sunt termini equiuoci significantes diuersa diuersis ꝯceptibus. sicut hic terminus canis latrabilis. piscis marinus. ⁊ sydus celeste sunt equoca equiuocata. Datur. n. predicta diffinitio tam de equocis a consilio q̄ꝫ de equocis a casu. vnde equiuocum a casu est vox vel terius eque primo plura significans diuersis rōnibus. vt canis. Sed equiuocū a consilio ē vox vel terminus plura significans duabus rōnibus fȝ prius ⁊ posterius. vt iste terminus aīal dicitur equiuocū equiuocās a ꝯsilio respectu animalis veri. ⁊ animalis picti. Et ibi diffinita sunt equiuoca equocata a casu ⁊ a consilio. Sed equiuoca equiuocata a casu sunt res diuerse diuersis rōnibus per idē nomen eque primo significate. sed equiuoca equocata a consilio sunt res diuerse diuersis rōnib⁹ per idē nomen significate non eque primo. sed fm prius ⁊ posterius. ⁊ de talibus equiuocis equiuocatis siue a casu. siue a consilio datur predicta diffinitio equocorum in textu posita. ⁊ non de equiuocis equiuocantibus. ita ꝙ diffinitū in predicta diffinitione est equiuocuȝ equiuocatum. ⁊ non quidē capiendo illa prime intētionaliter q: talia nō sunt aliquid

me intentionaliter. qꝛ talia nō sunt aliqd
vnum. sed capiēdo equiuoca equiuoca/
ta secunde intētionaliter vt dicūt relatio/
nem equiparantie fundataꝫ super equi
uocis equiuocatis prime intentionaliter
sumptis. rōne cuius diffiniunt̄ in plura
li: ⁊ non in singulari. Relatiua enim eq/
parantie debent pluraliter diffiniri. ⁊ nō
singulariter.

Secundo sciendū est. ꝙ vni
uoca sunt illa quo
rum nomen cōe est. ⁊ secundū illud no/
men ratio substantie e eadē. vt homo
bos. vniuocantur in aīali. nomen eni ani
malis est eis cōe. ⁊ ratio substantie .i. cō
ceptus formalis est idem. ⁊ debent par
ticule istius diffinitionis eodēmodo ex/
poni sicut in diffinitione equocoꝝ. Et ibi
diffiniunt̄ vniuoca vniuocata. ⁊ non vni
uoca vniuocantia. vnde vniuocū vniuo
cans est vox vel terius significans tantū
vnum aliqñ connotans plura contenta
sub illo vno. vt aīal significat aīalitateꝫ. ⁊
connotat oīa aīalia sub animali contenta.
sed vniuoca vniuocata sunt illa plura cō
notata ꝑ vniuocum vniuocans. Ex quo
pꝫ dr̄ia iter equiuoca equiuocata. ⁊ vni
uoca vniuocata. qꝛ equiuoca equiuoca/
ta significant̄ per terium equiuocū. sed
vniuoca vniuocata non significantur per
terium vniuocū. sed potius connotant̄.
siue de secundario intellectu representā/
tur. terius. n. vniuocus salteꝫ cōis tantū
significat naturā. ⁊ connotat inferiora na
ture. Diffiniunt̄ etiaꝫ ibi vniuoca vniuo
cata non qdem prime intētionaliter sum
pta: sed secunde intentionaliter sumpta.
Diffinitum. n. dꝫ esse aliqd vnū. sed vni
uoca vniuocata prie intentionaliter sum
pta non sunt aliquid vnū: ideo ibi nō dif
finiuntur. sed vniuoca vniuocata secūde
intentionaliter sumpta dicunt respectuꝫ
equiparantie fundatum super vniuocis
vniuocatis prime intētionaliter sumptis
⁊ vt sic sunt aliquid vnū vnitate sufficiē/
te ad diffinitum: ⁊ qꝛ relatiua equiparā/
tie habent diffiniri in plurali numero. iō
tam vniuoca vniuocata q̄ꝫ equoca equo
cata: que sunt q̄dam relatiua eqparantie
habent diffiniri in plurali numero.

Tertio sciendū est ꝙ denoīatiua
dicuntur. i. sunt dicibilia
quecūqꝫ. i. que ab aliquo. s. a denoiante
puta ab astracto solo casu. i. sola cadentia
vel teriatione vocis dr̄ia sunt: ⁊ secūdū
illud nomen. s. abstracti habent appella/
tionem. i. denoiationem. ꝑ hoc quod di
citur differunt solo casu excludunt̄ deno
minatiua significatione tantū. ꝑ hoc vero
quod dr̄ secundū illud nomen habēt ap
pellationem excludunt̄ denoiatiua vo/
ce tantuꝫ: pꝫ ergo ꝙ illa sunt proprie de
noīatiua que sunt denoiatiua re: ⁊ voce
simul: que. s. cum abstractis suis: seu de
noiantibus conueniunt dupliciter: p̄mo
in re significata: eo ꝙ significant vnam ⁊
eandē rem: vt albedo: ⁊ albū significant
albedinē. secundo ꝯueniunt in principio
dictionis: sed differunt in finali teriatione
dictionis. Differunt ēt in modo signifi/
candi qꝛ denoīatiuum siue concretum si
gnificat formā concretiue: ⁊ cum quadā
cadentia ad subiectū: sed denoīans signi
ficat eā abstractiue: ⁊ sine cadentia subie
ctum. Ex quo pꝫ primo: ꝙ triplicia re/
periuntur denoīatiua. s. denoiatiua vo/
ce tantū. Que conueniunt cum suis ab
stractis in pricipio dictionis. ⁊ in fine dif
ferunt sed forma denoians non est extra
nea subiecto denominato ꝑ ipsaꝫ. vt hu/
manum est denoiatiuum secunduꝫ vo/
cem tantuꝫ ab humanitate. Alia sunt de
nominatiua significatione tantum. ⁊ sunt
illa que significant aliquā formam extra/
neam subiecto. sicut aliqua abstracta. sed
tamen illa denoīatiua. ⁊ illa abstracta nō
conueniunt in principio dictionis vt stu/
diosus a virtute. Alia sūt denoīatiua vo
ce. ⁊ significatione simul. Et ad ista: tria
requiruntur. primo ꝙ conueniant cum
suis abstractis in pricipio dictionis ⁊ dif
ferūt in fine. defectu cuius studiosus nō

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

dicitur denoiatiue a virtute. Secundo regritur: q cõueniant in significato rõne cuius studiosus non dr̃ denoiatiue a studio. Tertio regritur q significēt formā extraneā subo denoiabili: ⁊ ideo humanus non dr̃ denoiatiue ab humanitate.

Scđo p3: q in q̃libet denoiatione tria regruntur. s. denoians puta abstractu3: denoiatiuu3 quod est ↄcretū: ⁊ denoiatum qđ est subm recipiens illā denoiationem. Tertio p3: q idē est dicere cõcretu3: ⁊ denoiatiuu3: silr̃ idē est dicere abstractū: ⁊ denoians. Et silr̃ idē est dicere subm ⁊ denoiatum. Quarto p3: q solū concreta de genere accñtiu3 sicut albū: nigrum: grāmaticu3: logicum: proprie sunt denoiatiua. vltimo p3 q ibi diffiniunt denoiatiua in plura pp multitudinem denoiatiuoꝝ in quolibet genere.

Cõtra predicta arguitur primo sic: equiuocorum non est diffinitio ſm Aristotelem sexto thopicorum: ergo male ibi diffiniunt equiuoca.

Arguitur secundo sic: vniuoca vniuocata debent significari per nomen vniuocum secundū vnam ⁊ eandem rõnem: sed hõ ⁊ bos non significant per hoc nomen aial ſm eandē rõnem: cum rõ aialis ſm vnūquodq3 aial sit altera ⁊ altera ergo talia non sunt vniuoca vniuocata.

Arguit tertio sic: Albu3 ⁊ nigrū sunt denoiatiua: ⁊ tñ non differūt solo casu. i. sola cadentia: vel teriatione vocis: ergo ↄtra diffinitionem denominatiuorum.

Ad rationes Ad primam dicitur: q l3 equiuoca non possint diffiniri: capiendo equiuoca p̃me intentionalr̃. bene tñ diffiniuntur capiendo ea scđe intentionalr̃. Item propō illa: q equocoꝝ non ē diffinitio intelligenda est de equocis equocantibus: ⁊ nõ de equocis equocatis: q2 equiuoca equiuocata saltem scđe intentionaliter sumpta bene possunt diffiniri.

Ad secundā dr̃ p̃mo: q vniuoca vniuocata non ꝓprie significantur ꝑ terin3 vniuocum: s3 potius ↄnotant. Secundo dr̃: q lic3 rõ aialis in spāli sit altera ⁊ altera ſm vnūquodq3 aial ſm q significantur singularia aialia per alia ⁊ alia nomina: est tñ ratio aialis eadē ſm q ipor tantur ⁊ ↄnotantur p hoc nomen aial.

Ad tertiā dr̃: q l3 albū ⁊ nigru3 inter se non differant sola teriatione vocis: bñ tñ a suis abstractis diffinitur puta albu3 ab albedine: ⁊ nigrum a nigredine.

Eorumq3 dicuntur: quedā dicuntur cū complexione: vt hõ currit: quedā sine cõplexione: vt homo vel currit.

Sed anteq̃3 alteꝝ membꝝ huius diuisiõis subdiuidatur distinguendi sunt modi eēndi in: in octo; q2 necessarii sūt ad sequentē diuisionem cognoscendā: ⁊ ad quedam q̃ postea dicentur. Primus igitur modus essendi in: est qñ dr̃ aliqd in alio esse: sicut pars integralis in suo toto: vt digitus ĩ manu: paries in domo: ⁊ similia. Secundus aūt modus eēndi in: est sicut totū integrale in suis partibus simul sumptis: vt domus in pariete: tecto: ⁊ fundamento. Tertius modus essendi in: est sicut spēs ĩ genere: vt hõ: vel bos in aiali: ⁊ vnumquodq3 inferius in suo supiori. Quartus modus eēndi in: est sicut genus in specie: vt animal in hoīe vel boue: ⁊ similr̃ quodlibet ĩ superius in suo in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

feriori. Quitus modus essendi in: est sicut forma i materia. Et iste qntus modus subdiuiditur: qr quedá est forma subalis: vt aial é forma subalis hominis: Quedá est forma accidentalis: vt albedo hois. Et prima harum dr̃ pro proprie esse in: sicut forma in materia: vt aia in corpore. Alia aũt dr̃ esse in: sicut accñs i subo: vt albedo in pariete. Sextus modus essendi in: est sicut aliquid in sua cá efficiente: vt regnum in regéte. Septimus modus essendi in: est sicut aliqd est in suo fine: vt virtus in beatitudine. Octauus modus essendi in: est sicut aliquid in suo continente: vt vinũ in vase: locatũ in loco. Hos át octo modos essendi in: distinguit Aristoteles in phisicis. Boetius auté assignat nouem: qr subdiuidit quéadmodũ dictuz est. Unde versus: Insunt pars totũ species gen⁹ ⁊ calor igni: Rex i regno: res i fine: locoqz locatũ.

Eoꝝ aũt que sunt: quedá dicuntur de subo: in subo vero nullo sũt: vt genera ⁊ species substantie: ⁊ drĩe eaꝝ que oĩa dicuntur substátie vl̃iter exténso noie sube: vt hõ: ⁊ aial rõnale. Dici de subo: vt hic sumit̃ est dici sicut superius de inferiori: vt anial dr̃ de hoie: ⁊ hõ de sorte: ⁊ color de albedine. Esse aũt in subo est vt hic sumitur secundũ ꝙ accidens est in subo. Alia vero neqz dicuntur de subo: neqz sunt i subo vt indiuidua substantie. Alia vero dicũtur de subo ⁊ sunt in subo vt genera ⁊ spés alioꝝ noué p̄dicamétorum q̃ dicunt̃ de suis inferioribus: ⁊ sunt in subo vt accñs in subiecto: vt color dr̃ de albedine vt de inferiori: ⁊ est in corpore vt i subiecto. Alia vero i subo sunt: de subiecto aũt nullo dicuntur: vt hec scientia est in aĩa sicut accidés in subiecto: ⁊ non dicit̃ de aliquo inferiori: vt iste color est in subiecto: vt i corpore: ⁊ nõ dicitur de subiecto: omnis.n. color in corpore est.

¶ Prius visum est de primo antepredicamento.s. de diffinitione: nunc vero videndum est de secundo.s. de diuisione: que valet ad cognoscendum condictionem. vel subam eorum que ponuntur in predicamento pro quo.

Primo sciendũ est: ꝙ due sunt diuisiones antepredicamentales: Quarum prima est. Eorum que dicuntur. quedaz dicuntur cũ complexione. vt homo currit. Alia sine complexione. vt homo. Cuius ratio est: quia omne quod significatur per vocem: aut significatur mediante vno conceptu: ⁊

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

tunc dicitur sine cõplexione. aut significa tur mediãtibus pluribus ꝯceptibus ⁊ tunc dicitur cũ ꝯplexione ⁊ capitur ibi dicuntur vt tantũ valet sicut per vocem exprimunt᷑: vel significant᷑: ⁊ non capit᷑ dicunt᷑ pro predicant᷑: aut ꝓ proferunt᷑. Et est aduertendũ ꝓ intellectu istius di uisionis ꝙ cõplexio est duplex .s. distãs ⁊ indistans: Unde cõplexio distans est illa que est inter extrema coniuncta per copulaꝫ verbalem: que alio noie vocat᷑ complexio propositionalis vt hõ est ani mal: que ideo dicit᷑ distans qꝛ extrema distant ab inuiceꝫ: vel qꝛ talis cõplexio multum distat ab incõplexione. Sed cõplexio indistans est illa cuius extrema vniuntur sine aliquo medio quoꝝ vnuꝫ habet rationem determinabilis: ⁊ aliud determinãtis: vt cuꝫ dicitur homo grã maticus: hõ albus: ⁊ sic ꝺ alijs. Et capi tur ibi cõplexio pro aggregatiõe pluriũ vocum significatiuoꝝ quarum quelibet per se est significatiua. ex quo sequitur ꝙ lꝫ ista vox homo cõponatur ex pluri bus litteris ⁊ syllabis ex voce ⁊ signifi catiõe: nõ tñ proprie dicit᷑ complexa: Si militer etiam lꝫ homo componatur ex plurib⁹ partibus non tñ dicitur proprie significare cõplexe: aut cũ cõplexione. Ualet auteꝫ hec diuisio prima ad cogno scendum illa que sunt in predicamento: ⁊ illa que non ponunt᷑ in predicamẽto: Unde illa que dicuntur cuꝫ cõplexione inquantũ huiusmodi non sunt in predi camento repõibilia: qꝛ non dicunt con ceptum per se vnum: nec vnam per se qdditatem: duplicia tñ sunt complexa Quedam sunt complexa ꝼm voceꝫ tm̃ que circunloquunt᷑ nobis aliquid incõ plexum innoiatuꝫ: vtputa hoc cõplexũ corpus animatum: ⁊ talia bñ ponuntur in predicamento. Alia sunt cõplexa ꝼm rem ⁊ vocem simul: ⁊ talia sunt dupli cia. Nã quedã sũt ex quibus nõ fit vnũ nisi per accidens. vt homo albus: ⁊ ta lia non ponunt᷑ in predicamento nisi ꝑ suas partes: sicut homo albus nõ est in predicamento: sed homo ponitur in ꝑ̃ dicamento subẽ: ⁊ albedo in predicamẽ to qualitatis. Alia sunt ex quib⁹ fit vnuꝫ per se sicut diffinitio: ⁊ etiam talia nõ po nuntur proprie in predicamento: vt ani mal rationale secundũ ꝙ est diffinitio ñ ponitur in ꝑ̃dicamento nisi per suas par tes que sunt animal: quod est genus: ⁊ rationale que est differentia nisi dicam⁹ quod ponitur in ꝑ̃dicamẽto reductiue: qꝛ est diffinitio alicui⁹ per se positi in pre dicamento. Sola ergo incomplexa sũt in predicameno reponibilia: ⁊ non oĩa: sed illa que important qdditatem limita tam: ⁊ que habent rationeꝫ generis aut speciei aut differentie: aut idiuidui. Alia aũt incomplexa aut nullo modo ponũ tur in predicamento sicut figmenta: ⁊ si cut entia prohibita: aut si ponant᷑ salteꝫ ponuntur reductiue puta pro q̃nto sunt species per se reponibilium in predica mẽto: aut qꝛ sunt passiões eoꝝ aut mõi.

Secundo sciendum est ꝙ ꝓ secunda diuisione anteꝑ̃dicamentali: ponit auctor modos essendi in: qui sunt octo vt patet ꝑ hos versus: In sunt pars toti: species generis ⁊ calor igni. Rex in regno res in fine: locoqꝫ locatum. Primo dr̃ aliqd esse in: sicut pars integralis in suo toto: vt pa ries in domo: digit⁹ in manu: Secundo dr̃ aliqd esse in: sicut totuꝫ itegrale in su is ꝑtib⁹: qꝛ .s. ꝑ has integratur: vt dom⁹ in tecto: pariete in fundamẽto ex quib⁹ ipsa integrat᷑. Tertio sicut species i ge nere: vt hõ in aiali ⁊ quodlibꝫ ꝑ se infe rius in suo ꝑ se superiori ꝓ quanto in eo qdditatiue cõtinet᷑. Quarto sicut gen⁹ in spẽ vt animal in hoie: ⁊ qd̃libꝫ supius in suo per se inferiori in quo actualiter: ⁊ intrinsece continet᷑. Quĩto mõ sicut for ma in mã: ⁊ iste qntus mod⁹ sicut vult boetius subdiuidit᷑ ꝼꝫ ꝙ duplex ẽ forma .s. forma sb̃stãtial᷑: ⁊ forma accñtalis. dr̃ ergo aliqd eẽ in: sic̃ forma subãlis in mã:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

que dat eē simpl'r vt aīa in corpe. Uel sicut forma accn̄talis in mā: que dat eē ƀƺ qd. s. eē accidētale: Jtē forma subal' facit vnū p se cōpositū cū mā: Sƺ forma accidētalis facit cū mā ꝯpositū p accidens.

Sexto mō dr̄ aliqd esse i: sicut in suo efficiente sicut regnū in regēte. Septio mō dr̄ aliqd eē in. sicut res in suo fine: vt sic virtus in beatitudine. q: ipsa ordinat ad beatitudinē sicut ad finē. Octauo mō dr̄ aliqd esse in. sicut locatum in loco. vt vinum in vase. ⁊ sic de alijs.

Tertio sciēdū est. ꝙ positis modis essendi in. ponit auctor diuisionē: q̄ valƺ ad cognoscendum drīaƺ eoꝝ q̄ ponunt in diuersis p̄dicamtis subdiuidēdo vnū mēbrū p̄rie diōnis dicēs. ꝙ eoꝝ q̄ sunt q̄daƺ dicunt d̄ subo in subo vero nullo mō sunt. vt genera ⁊ spēs ⁊ ēt drīe de p̄dicamēto sube. q̄ dicūtur de subo. i. de suis inferiorib⁹ cū sint vniuersales: ⁊ nō sūt in subo cū sint sube vn̄ dici de subo ē p̄dicari p se de suo inferiori. vt hō de sor. ⁊ platōe: eē vō i subo ē esse in aliquo. sicut accidens in subiecto vt albedo ē in piete: Alia vero neq̄ dicūtur de subo: nec sūt in subo: vt idiuidua de p̄dicamēto substātie q̄ nō dicunt de subo cū sint singularia. ⁊ nō vniuersalia. ⁊ nō sunt in subo cū sint substātie. Alia sunt in subo: ⁊ dicunt de subo. ⁊ genera ⁊ spēs nouē p̄dicamētoꝝ accidētiū. q̄ dicunt de subo. ⁊ de suis inferiorib⁹ q: sunt vniuersalia ⁊ sunt in subo cū sint accidētia: Alia vō sūt in subo: ⁊ n̄ dicunt de subo vt indiuidua de gn̄ib⁹ accidētiū vt h̄ grāmatica. h̄ logica. q̄ sunt in subiecto puta i aīa. ⁊ n̄ dicūt de subō cū n̄ sint vniuersalia. nec hēant sr̄ se aliqd p se iferius. ⁊ posset ista diuisio sic reduci ad bimēbrē. nā icōplexū aut significat subām vl' accidēs. si subām. vl' significat subām vl'em. ⁊ sic est primus modus. vl' pticularē. ⁊ sic est secūdus modus: Si accidens. hoc ē dupl'r. q: aut significat accidēs vl'e ⁊ sic ē tertius mod⁹. aut pticulare. ⁊ sic est quartus modus.

Contra p̄dicta arguit p° sic. nomina equoca sūt dicibilia. ⁊ tn̄ n̄ dicūt cū ꝯplexiōe. nec sine cōplexiōe cū eis nō correspōdeat cōcept⁹ ꝯplex⁹ nᶜ icōplex⁹ g° ꝯ p̄aƺ diuisioneƺ.

Secundo arguit sic: eē in tpe ē mod⁹ eēndi i. ⁊ tn̄ n̄ ē aliqs p̄dcōꝝ mōꝝ. g° mōi essendi in. nō sūt sufficient positi. Tertio arguitur sic. Dici de: p̄supponit eē in. sƺ gn̄a ⁊ spēs de gn̄e sube dn̄r de subo. g° sunt in subo. ⁊ p ꝯn̄s ꝯ secundā diuisioneƺ.

Ad rationes ad p̄mā dr̄ ꝙ noia equocata lƺ sint incōplexa ƀƺ vocē. n̄ tn̄ sūt incōplexa neq̄ cōplexa ƀm cōceptū. q̄a eis in mēte correspōdēt plures cōcept⁹ eq̄ p°. q nō sē habēt p modū determinatiōis ⁊ determinabilis. ⁊ iō equoca non sunt in gn̄e. Ad hoc. n. ꝙ aliqd sit in gn̄e opƺ ꝙ sit incōplexū ƀƺ cōceptū capiēdo cōceptū pro re concepta.

Ad secundam dico. ꝙ p esse in loco intelligit eē in tpe ⁊ h̄ rationabilit: q̄a tā p esse in loco q̄ƺ p esse in tpe denotat aliqd eē in. sic mēsuratū ē in mensura. sicut. n. locus est mensura locati. ita ⁊ tp̄s est mensura loci temporalis.

Ad tertiam dicitur. ꝙ licƺ dici de subo p̄supponat eē in subo capiendo vniformiter istū ablatiuuƺ subo puta vtrobiq̄ p p se inferiori: aut vtrobiq̄ p subo accidētis: non tn̄ capiēdo difformiter.

Quando alterum de altero p̄dicat: vt de subiecto quecunq̄ʒ de eo quod predicatur dicūtur: omnia ⁊ de subiecto dicuntur: vt sortes est homo homo est animal: ergo sortes est animal: Diuersoruƺ gene-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

rum ⁊ non subalternati posi-
torum diuerse sunt species ⁊
differentie: vt animalis: ⁊ sci-
entie que sunt diuersa genera
differentie enim animalis sũt
rõnale: ⁊ irrõnale. diuidit̃. n. p
has dr̃ias: vt aĩaliũ aliud rõ-
nale: aliud irrõnale. Differen
tie aũt scie sunt naturale: mo-
rale: ⁊ sermotionale. Diuidit̃
eni p has differentias: vt sciẽ-
tiaruz alia naturalis: alia mo-
ralis: alia sermotionalis.

HOrumq3 scd̃m nul-
laz cõplexionẽ dicũ-
tur. Singulũ eoꝝ vt
significat subam: aut
quantitatẽ: aut q̃litatẽ: aut ad
aliquid: aut agere: aut pati:
aut vbi: aut qñ: aut sitũ: aut ha
bere. Est. n. suba vt exẽplariter
dicatur vt hõ: equus: quãtitas
vt bicubitũ tricubitũ: q̃litas vt
albedo nigredo: vt aliquid: vt
duplũ triplũ: vbi vero vt in lo
co eẽ. qñ aũt vt heri fuisse: cras
fore. situs vt iacere: sedere: ha
bere vt calciatum esse: arma-
tum esse: agere vt secare vrere
pati vt secari: vri.

¶ In ista parte determinat auctor de
tertio antep̃dicam̃to: qd̃ est rel'a: qua co
gnoscit̃ ordo tam eoꝝ q̃ ponunt̃ in vno
p̃dicamento: q̃z eoꝝ q̃ ponunt̃ in diuer-
sis. Et sunt due regule quaꝝ prima est
qñ alteꝝ de altero predicat̃ vt de subo:
quecũq3 de eo qd̃ p̃dicat̃ dicunt̃ oĩa ẽt
de subo dicunt̃ pro quo.

PRimo sciendũz est qd̃ p̃dicta
regula põt sic exponi:
Quando alteꝝ. i. aliquod superius p̃di-
catur de altero: vt de subo. s. de suo p se
iferiori: quecũq3 de eo qd̃ p̃dicat̃ dñr. s.
quecũq3 p̃dicant̃ de illo superiori oĩa de
subo dicunt̃. i. predicant̃ de inferiori ɔtẽ
to sub illo superiori: vt homo ẽ animal.
⁊ animal est substantia. ergo homo est
substantia. Et requirit̃ ad hoc q̄ ista
regula sit v̈a q̄ in vtraq3 ppositione. s.
prima ⁊ s̄a sit predicatio essẽtialis. ⁊ cõ-
munis directa: nulla. n. predicatio idire
cta est proprie essentialis Et valet hec
regula specialiter ad cognoscẽdũ ordinẽ
eoꝝ que ponunt̃ in vno predicamento:
qui qdem ordo est essentialis. Est. n. tal̃
ordo in quolibz p̃dicamento: q̄ quicqd
est essentialiter prius aliquo proprie est
etiam prius essentialiter posteriore. ⁊ qc
quid est superius superiore est essentiali
ter supius inferiore: vt substantia cuz sit
prior corpore: ⁊ corpus ẽ pri⁹ animali.
Substantia g° erit essentialiter prior ipo
animali. Sil'r si substantia sit superi⁹ cor-
pore. ⁊ corpus est superius animali. sub
stantia g° est superius ad animal. Et su-
per ista regula fundat̃ modus arguẽdi
p quartam figuraz: quã ponũt aliq: que
ɔñ̃a valet generaliter duab⁹ ɔdictioni-
bus obseruatis: prima est q̄ propositio
prima sit affirmatiua: Scd̃a: q̄ ppõ s̄a
sit vniuersalis: siue sit affirmatiua. siue ne
gatiua. vl'is qdez formaliter. vel equiua
lenter sic: q̄ ipsa nõ mutata s̄m veritatẽ
⁊ falsitatez possit fieri vniuersalis: vñ bñ
sequit̃: hõ est animal: omne animal mo
uetur: ergo hõ mouetur: Sil'r bñ seq̃t̃
homo est animal: nullũ animal ẽ lapis:
ergo hõ non est lapis: ⁊ probant̃ iste cõ
sequentie p reductionẽ ad primã figurã
faciendo de prima ppõe s̄am: ⁊ eɔ̃ de
secunda primã: vt arguẽdo: Omne ani-
mal mouetur: homo ẽ animal: ergo hõ

monetur: ⁊ sic ꝺ alijs.

Secundo scienduȝ est: ꝙ secunda regula ante p̄dicamentalis talis est: diuersoꝝ generꝝ ⁊ nō subalternatiu̇ positoꝝ diuerse sūt species: ⁊ dr̄ie. Cuius ratio ē q: dr̄ie exeūt 9 potestate generis: gᵒ a diuersitate generu̇ seqt̄ diuersitas sp̄eꝝ: ⁊ dr̄iaꝝ. Vn̄ aliqua dicunt̄ subalternati posita dupl'r vno mō q: vnu̇ continetur sub alio. sic animal sub corpore. alio mō q: ābo continent̄ sub eodē tertio vt arbor ⁊ planta sub corpore. Hec aūt regula intelligenda est de generibꝰ non subalternati positis vtroq; mō: ita. s. ꝙ nec contineat̄ sub alio nec ābo sub tertio. Genera. n. sbalternati posita bn̄ habent easdeȝ differētias sicut corporeū ⁊ aiatu̇ cōueniūt animali ⁊ plante. Ex quo patet: ꝙ hec regula valet ad cognoscēdū dr̄iaȝ eoꝝ que ponunt̄ in diuersis p̄dicamētis talis. n. ē ordo ꝙ distīcta p̄dicamēta hn̄t distinctas dr̄ias ⁊ distinctas sp̄es: ⁊ nihil qꝺ ē vnius p̄dicamēti ptinet̄ sub aliquo alterius p̄dicamēti. Ex qᵒ sequit̄ prio: ꝙ distincta gn̄a gn̄alissima hn̄t distincta gn̄a sbalterna ⁊ distīctas dr̄ias tam diuisiuas. ꝗ ꝯstitutiuas. distīctas sp̄es ⁊ distincta indiuidua. Secūdo sequit̄ ꝙ nihil idem pt̄ poni in distinctis p̄dicamētis. Tertio sequit̄. ꝙ essentie p̄dicamentoꝝ sunt in p mise sic. ꝙ qdditas vel entitas vnius generis nō est qdditas vel entitas alterius generis nec econtra.

Tertio sciendu̇ est ꝙ post ante predicamēta determiat auctor de ipsis p̄dicamētis ⁊ p̄mo in generali. ponēdo talē diuisionē coꝝ que secundum nullam complexioneȝ dicunt̄: singulū aut significat substantiā. aut quātitatem. aut ad aliquid ⁊ sic ꝺ alijs. sicut patet in textu. Jta ꝙ in generali enumerat ipsa predicamenta ponendo de quolibet exemplum. Quorum sufficiētia sic potest haberi. quia omne predicamentum vel est absolutum vel respectiuu̇. Si absolutum hoc est dupliciter. quia vel est ens per se. ⁊ sic est substantia vel ens in alio. ⁊ hoc dupliciter quia vel consequitur substantiam ratione forme ⁊ sic est qualitas. vel ratione materie. ⁊ sic est q̄ntitas. Si sit ens respectiuum. hoc est dupliciter. quia vl' dicit respectū intrinsecus aduenienteȝ. ⁊ sic est relatio. siue ad aliquid. vel respectu̇ extrīsecus aduenientē. ⁊ hoc dupl'r. q: vel dicit respectu̇ sub̄e ad aliqꝺ extraneū. vl' eꝫ alicuius extranei ad substātiā. Si p̄mū. h est dupl'r q: vel dicit respectum partis sub̄e. ⁊ sic est situs. Situs enim dicit respectum partiu̇ substantie ad totū. ⁊ ad locum. Vel dicit respectum totius substantie. Et hoc dupliciter. quia vel dicit principium formale agendi. ⁊ sic est actio. vel patiendi ⁊ sic est passio. Si dicat respectu̇ alicuius extranei ad substātiaȝ. hoc est dupliciter. quia vel illud est extraneum adiacens tantū. vel adiacens ⁊ applicatum sibi. Si primum hoc est dupliciter. quia vel adiacet i motu. ⁊ sic est qn̄. Si sit adiacens ⁊ applicatum simul. sic est habitus. Ex qbus omnibus patet. ꝙ ad hoc ꝙ aliquid in reponatur in predicamenta tria requirūtur. Primum est ꝙ tale sit vniuocum. Secundu̇ ꝙ sit incōplexu̇. Tertiū ꝙ sit ens reale limitatum. Defectu primi equoca non ponunt̄ in p̄dicamento. Defectu secūdi complexa sicut propōnes ꝫm ꝙ sunt cōplexa non ponunt̄ in p̄dicamēto. Defectu tertij intētiones scꝺe. figmēta ⁊ trāscendētia nō ponunt̄ in p̄dicamēto.

Contra dicta arguit̄ primo sic: q: non seqtur. hō ē species. sp̄es est secunda intētio. ergo hō est scꝺa intētio. ⁊ tn̄ arguitur p primā regulam. ergo ꝫ primam regulȧ. Similiter non sequitur animal est corpus. Corpus est quantitas. ergo animal est quātitas. ergo prima regula est falsa. Arguitur secundo sic. Corpus est sp̄es quantitatis ⁊ etiā substantie: ⁊ tn̄ substantia ⁊ quāti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

tas sunt diuersa genera non subalterna/
tim posita. ergo contra secundā regulā.
Arguitur tertio sic: Deus ē dicibile in
cōplexuz. ⁊ tñ non est in aliquo decē pre
dicamentoꝝ. ergo ꝯ illam diuisionem.

Ad rōnes ad primā dicitur ꝙ ad hoc ꝙ de/
bite arguat̃ ꝑ primā regulam oꝫ ꝙ taz
in prima q̃z in secūda propōne sit predi
catio essentialis cuiusmodi non est in pre
dicto argumento. Debent ēt termini te
neri vniuoce. ⁊ non equiuoce. Et ideo si
corpus teneat̃ eodē modo ī prima ⁊ in
scđa propōne. tunc vna illaꝝ est falsa. Si
vero accipiat̃ diuersimode puta in vna.
vt est spēs sube. ⁊ in alia pro vt est spēs
quantitatis tunc tenet̃ equiuoce. ⁊ ideo
ꝯñā non valet. Ad scđam dr̃ ꝙ corpus
capit̃ dupl'r. vnomō pro suba apta nata
suscipe trinaz dimēsionez. ⁊ sic est spēs
sube. Aliomō accipit̃ corpus pro ista tri
na dimensione. s. longitudine. latitudine.
⁊ profunditate. ⁊ sic est species quantita
tis. Ad tertiā dicitur. ꝙ non omne dici
bile incomplexum est in genere. sed so/
lum dicibile incōplexū finitū ⁊ limitatū.
Sed deus est ens infinitum. ⁊ illimita/
tum quare non est in genere.

His habitis dicendū est de vnoquoqz ipo
rum p̄dicamētoꝝ: ⁊ prio de substātia cuz
sit p̄oꝛ aliis p̄dicamētis. Substantia diuiditur ꝑ primā substātiam ⁊ secundā. Pria substātia ē que ꝑprie ⁊ p̄ncipal'r ⁊ maxie substare dr̃. Uel pria suba ē que neqz de subo dr̃ neqz in subiecto ē: vt aliquis homo ⁊ aliquis equus.

Secūde sube sunt spēs in q
bus sunt prie sube: ⁊ haꝝ speciēꝝ genera: vt hō est animal. Est eni aliqs hō in hoie q est spēs: ⁊ hō in aiali quod est genus. Indiuidua sube dicūtur prime sube q2 primo substant aliis. genera vero: ⁊ spēs eoꝝ dicūtur secūde sube: q2 secundo substant. Aliqs. n. hō dicit̃ grāmaticus ⁊ currēs: ⁊ aial: ⁊ suba: ⁊ ita hō dr̃ grāmaticus: currens: aial: ⁊ suba. Item ea q̄ dicūtur de subo: oia predicātur noie ⁊ rōne: vt hō predicatur de sorte: ⁊ platone. Eorū ꝟo que sunt in subo: vt in pluribus qdem neqz nomē: neqz rō de subo p̄dicatur: vt hec albedo: vel hoc albū. In aliquibus aūt nomē nihil prohibet p̄dicari aliqñ de subo: rōnem vero p̄dicari de subo ē impossibile: vt albū de subo p̄dicat̃: rō ꝟo albi nūq̄z de subo p̄tur.

Item scđaꝝ subarum spēs est magis suba q̄ꝫ genus: quia spēs ē propinquioꝛ prime substātie q̄ꝫ genus: ⁊ ēt q2 pluribꝰ substat: qbuscūqz. n. substat genus: eisdem substat spēs: ⁊ cuz hoc spēs substat ipsi generi: sꝫ spēs specialissime eq̄liter substant: ⁊ eq̄liter sunt substātie: vt hō: equus: ⁊ consimilia.

PRius determinauit auctor
de predicamentis in gene/
rali: ꝯsequēter determinat
de ipsis in speciali. Et pri/
mo de suba eo ꝙ suba pre/
cedit accidens natura: ⁊ diff
finitione: ⁊ tempore: Et primo diuidit
substantiā per primaz ⁊ secundā: Om
nis eniȝ substantia aut est vniuersalis: ⁊
sic est secūda: vel singularis: ⁊ sic est pri
ma. Unde si substantia dicatur a substā
do: nomen sube prius dicitur de pri/
ma substantia q̄ȝ de secūda: ⁊ vt sic: hec
diuisio est anologi in sua anologata: Si
vero suba dicatur a perse essendo: tunc
nomen substātie equaliter conuenit am
bobus substantijs: Omnis .n. substātia
equaliter habet esse per se.

Primo sciendum est: ꝙ prima
substantia sic diffinitur:
Prima substantia est: que proprie prin
cipaliter: ⁊ maxime substat: vł substare
dicitur. Et ponit᷑ proprie ad differentiā
aliquoꝝ accidentium: que lȝ possint esse
suba aliorum accidentiuȝ: non tamen vl
timate terminant eoꝝ dependentiam:
⁊ ideo non proprie substant. Principa/
liter ponitur ad differentiaȝ secundaruȝ
sbaꝝ: que sunt genera: q2 tales sube non
principaliter substant. Et dicitur maxie
ad differentiam secundaꝝ substantiaruȝ
que sunt species specialissime: quia tales
licet videantur principalius substare q̄ȝ
genera: non tamē maxie substant: imo
sola prima substātia maxie substat. Uel
sic diffinitur: prima substantia est que ne
q̄ȝ est i subiecto: neq̄ȝ ꝺ subiecto dicitur:
in qua diffinitione intelligitur substantia
loco generis. ⁊ dicitur: neq̄ȝ est in subo:
ad differentiam accidentium: que sunt
in subiecto: Dicitur etiaȝ: nec dicitur de
subiecto: ad differentiam secūdarū sub/
stantiaꝝ que dicuntur ꝺ subiecto scilicet
de inferiori. Ex quo patet ꝙ p̄ma sub/
stantia quia est substantia: ideo nō est in
subiecto. Et q2 est prima: ideo non dicit᷑
de subiecto: Non enim habet aliquod
inferius de quo possit essētialit᷑ p̄dicari.

¶ Secundo diffinit substantiam secun/
daȝ dicens: ꝙ secunde substātie sunt ge
nera: ⁊ species: in q̄bus sunt prime sub
stantie: vt homo: ⁊ animal sunt secunde
substantie: in quibus sunt prime substan
tie. Est enim aliquis homo in homine:
sicut homo in animali: ⁊ sicut inferius in
suo superiori. Ex quo patet ꝙ idiuidua
de genere substantie sunt prime sube:
Sed genera: ⁊ species de genere sub/
stantie sunt secunde substantie: quia secū
dario substant: q2 non nisi ꝑ primas sub
stantias: homo enim dicitur grāmatic⁹
⁊ currens quia aliquis homo dicit᷑ grā
maticus ⁊ currēs: similit᷑ animal ⁊ sub/
stantia. Consequenter propter diffinitio
nem prime substantie ostendit quid est
dici de subo. Et q̄d est esse i subiecto: po
nendo differentiā inter illa ꝑ hoc: ꝙ illa
q̄ dicunt᷑ ꝺ subo p̄dicāt᷑ noie ⁊ rōne: vt
hō de sor. Sed illa q̄ sunt i subo si signi/
ficent᷑ abstractiue neq̄ȝ noie neq̄ȝ rōe p̄
dicant᷑. Si v̄o significent᷑ ꝯcretiue: lȝ p̄/
dicent᷑ noie nō tn̄ rōne: vt albuȝ p̄dicat᷑
noie de lapide. sȝ rōne .i. q̄dditatiue. ⁊ es
sentialit᷑ minie: albedo vero nullomō p̄/
dicatur neq̄ȝ noie neq̄ȝ ratione.

Secundo sciendū est: ꝙ pro
intellectu p̄dictaꝝ
diffinitionū cōparat duas substātias in/
ter se. Et p̄io sp̄es de genere sube: ⁊ ge
nera. Et dicit: ꝙ iter scd̄as subas sp̄es ē
magis suba q̄ȝ genus. probat dupliciter
p̄mo sic: Illud q̄d est propinquius prime
sube est magis suba q̄ȝ illud quod est re
motius: sȝ sp̄es de genere sube sunt pro
pinquiores p̄mis substātijs q̄ȝ genera. er/
go sp̄es est magis suba q̄ȝ genus. Se/
cundo sic: illud ē magis suba q̄d plurib⁹
substat. sȝ sp̄es pluribus substat q̄ȝ gen⁹.
Quibuscūq̄ȝ .n. substat genus: ⁊ eisdem
substat sp̄es: ⁊ cuȝ hoc substat ipsi generi.
sp̄es ergo est magis suba q̄ȝ genus. Ex t̄
pluȝ hō est magis suba q̄ȝ al': quia respe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

ctu pluriũ predicatorũ subiicitur hõ q̃ aľ. cuicũq; .n. p̃dicato subiicit᷑ aial subiicitur hõ: vt patuit ꝑ primã regulã ante predicamẽtalem. ⁊ cũ hic hõ subiicit᷑ ipsi aiali: ergo ẽ magis substãtia q̃ animal.

Tertio sciendũ est ꝙ spẽs specialissime de genere sbe eq̃liter dñr: p; q₂ spẽs specialissime sunt eq̃liter ꝓpique prime sbe: nec vna subsistit ꝑ aliã: sicut hõ nõ subsistit accidentibus aut generibus supioribus ꝑ asinũ vel equũ. nõ .n. ponit᷑ ordo iter aliquas substãtias respectu huius ꝙ ẽ substare: nisi vna substet ꝑ aliam. ¶ Ex q̃bus seq̃tur prio: ꝙ ad hoc ꝙ aliqd dicat᷑ magis sba nõ sufficit ꝙ pluribus substet: sed requirit᷑ ꝙ pluribus modis substãdi substet. ¶ Secũdo sequit᷑: ꝙ licet genus pluribus substet q̃ spẽs: eo qd̃ plura accidẽtia insunt generi q̃ speciei: q₂ tñ spẽs inmediatius ⁊ pluribus modis substandi substat q̃ genus. iõ ipsa ẽ magis sba q̃ genus. ¶ Tertio seq̃tur ꝙ accidẽtia nõ insunt generi nisi mediãte spẽ. ⁊ iõ spẽs imediatius substat q̃ genus. ¶ Quarto sequit᷑: ꝙ spẽs pluribus modis substãdi substat q̃ genus: q₂ sicut genus substat accidẽtibus sic ẽt spẽs. ⁊ cũ hoc vno alio mõ substat: q₂ substat ẽt generi: qd̃ non facit genus. ¶ Quinto sequit᷑ iter prias sbas vna non est magis sba q̃ alia: eo ꝙ vna sba est magis sba q̃ alia: d; intelligi plẽs act⁹ sbstãdi isunt vni sbe q̃ alij sbe.

Cõtra predcã arguit᷑ pᵒ sic: chymera nec ẽ i subiecto: nec dicit᷑ de subiecto: ⁊ tñ nõ ẽ prima substãtia: ergo ꝯtra diffinitionẽ. Arguit᷑ scd̃o sic; genera generalissima dicunt᷑ d̃ subiecto: ⁊ tñ non predicant᷑ noĩe ⁊ rõne cum nõ habeãt rationẽ. i. diffinitõem: ergo ⁊c̃.

Arguit᷑ tertio sic: Quibuscũq; accidentibus substat spẽs eisdẽ substat genus: ⁊ cũ hoc multis alijs q̃bus substat alia species: ergo genus ẽ magis sba q̃ species.

Ad rationes ad primam dicitur ꝙ illa diffinitio prĩe substantie nõ est pure negatiua: sed dat intelligere affirmationem ⁊ iõ nõ ꝯuenit chymere. Debet .n. sic intelligi prima sba est substantia: q̃ neq; de sbo neq; in sbo ẽ: mõ chymera nõ ẽ sba. Ad scd̃am dicit᷑ ꝙ ad hoc ꝙ aliquid p̃dicet᷑ rõne non requirit᷑ ꝙ habeat diffinitionẽ: sed sufficit ꝙ habeat ꝯceptũ formalẽ. Ad tertiam dicit᷑: ꝙ licet genus substet pluribus accidẽtibus q̃ aliq̃ ei⁹ species: nõ tñ imediatius nec pluribus modis substandi: q₂ spẽs substat ipsi cũ hoc ꝙ substat accñtib⁹. Gen⁹ ãt nõ substat sibi ipsi. ⁊ iõ non ẽ magis sba q̃ species.

His visis dicendum est de cõitatibus: ⁊ proprietatibus substantie. Cõmune est aũt oĩ substãtie in sub̃o nõ esse: q₂ esse in sub̃o solũ cõuenit accidẽti: ⁊ hoc patet de primis substantiis ꝑ diffinitionem prime substãtie. de secũdis aut p; inductione: ⁊ syllogismo: Inductiõe sic: hõ non ẽ in sub̃o: equus non ẽ in sub̃o: leo nõ est in sub̃o: neq; aial: ⁊ sic de singul᷑: ergo nulla substãtia secunda ẽ in sub̃o: Syllogismo sic: Nihil eorũ que sunt in sub̃o predicatur noĩe ⁊ ratione de sub̃o: sed oĩs secunda substãtia predicatur noĩe ⁊ rõne de subiecto: ergo nulla secũda substantia est in sub̃o. Hoc ãt non est ꝓpriũ substantie: sed ẽt dñie competit: ⁊ hoc intelligitur de differentiis substantie. Neq; est instantia de partibus substantie

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

que sunt in suo toto: ⁊ ideo vi-
dentur esse in subo: q2 alius ē
modus essendi in: vt accidēs
in subiecto: ⁊ alius sicut pars
in suo toto: vt prius patuit.

Item oibus secundis sub-
stantiis: ⁊ differētiis eaꝝ con-
uenit vniuoce p̄dicari de pri-
mis. Hec.n.oia predicantur
de primis substātiis noie ⁊ ra-
tione: quare vniuoce p̄dican-
tur. Itē ois prima substātia si-
gnificat hoc aliqd.i.indiuidu-
um: ⁊ vnū numero: sed substā-
tia secunda vr̄ significare hoc
aliquid sub appellatiōis figu-
ra: eo qꝫ est in prima substātia:
⁊ de essentia ēt eius: nō tamē
significat hoc aliqd: sed poti⁹
quale qd: siue quid cōe: nō.n.
illud quod significat̄ per sub-
stantiaz secundā est vnū nume
ro: sicut est illud quod signifi-
catur p̄ primā substantiam.

¶ Postq̄3 deteriauit auctor de substā-
tia secundū se ⁊ quātu3 ad suū esse suba
le. Cōsequenter deteriat de ea quātum
ad suū esse accn̄tale. puta quātū ad eius
p̄prietates. Cuius rō est q2 suba vnius
cuiusqꝫ rei p̄cedit accidētia illius. Ille āt
p̄prietates se hn̄t vt accn̄tia in ordine ad
subam. igitur ⁊c̄. De ipsa suba ponit au
ctor sex proprietates pro quo.

Primo sciendū est qꝫ p̄ria pro
prietas sube talis est.
Commune est omni sube in subiecto nō
esse. Probat auctor de primis substan-
tijs per diffinitione3 prime sube. Dictū
est enim qꝫ prima suba est que nec est in
subiecto. neqꝫ dicitur de subiecto. ergo
nulla prima substantia est in subiecto.

De secundis autem substantijs pro-
bat inductione ⁊ syllogismo. Inductio-
ne sic homo non est in subiecto. Equus
non est in subiecto ⁊ sic de omnibus ali-
is secundis substantijs ergo nulla secun
da substantia est in subiecto. syllogismo
sic. Nihil eoru3 que sunt in subiecto pre
dicatur nomine ⁊ ratione. sed omnis se-
cunda substantia predicantur nomine ⁊
ratione. ergo nulla secunda substātia est
in subiecto. Et debet hec proprietas sic
intelligi. Commune est omni substantie
esse per se ⁊ non esse in alio sicut in subie
cto. Ex quo patet qꝫ ista proprietas nō
est omnino negatiua. sed dat intelligere
istam affirmatiuam. qꝫ substantie conue
nit esse per se. ⁊ non esse in alio. Et sub-
dit auctor conformiter ad Aristotelem.
qꝫ ista proprietas nō est proprie propria
substantie. quia conuenit differentie sub
stantiali. Ex quo infertur qꝫ differentia
substantialis non est substantia quod ve
rum est. capiendo substantiam pro illo
quod est reponsibile directe in predica-
mento substantie siue in recta linea. non
est tamen verum capiēdo large pro om
ni illo quod est in predicamento substan
tie siue directe siue reductiue. Secun-
do subdit auctor qꝫ non est instantia. con
tra hanc proprietatem de partibus inte
gralibus sube que licet sint in suo toto n̄
tamen sunt in suo toto eomodo quo ac-
cidens ē in suo subiecto. sed est alius mo
dus essendi. In quo partes sunt in toto.
⁊ quo accidens est in subiecto. Accidēs
enim est in subiecto per quintum modū
sed partes sunt in toto per primum mo
dum essendi in.

Secundo sciendū est qꝫ secū
da proprietas sub
stantie est. qꝫ cōuenit oibus secūdis sub
stantijs. ⁊ differentijs eaꝝ vniuoce p̄di-
cari de primis. Pꝫ q2 illud predicatur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

vniuoce. quod predicatur vno nomine et vna ratione. sed secunde substantie. et differentie earum predicantur de primis substantijs vno nomine et vna ratione ergo predicantur de ipsis vniuoce. Minor patet. quia omnes secunde substantie et differentie earum sunt de ratione essentiali et quidditatiua primarum substantiarum sub eis contentarum.

Unde predicari vniuoce potest capi dupliciter vnomodo generaliter. et tantum valet sicut predicari vno nomine et vna ratione: siue talis ratio sit essentialis subiecto. siue non. et sic accidentia bene predicantur vniuoce de substantia: Aliomodo capitur specialis et proprie: vt tantum valet sicut predicari. vno nomine et vna ratione essentiali vel quidditatiua inclusa in subiecto de quo predicatur. et sic sole secunde substantie vel aliquid inclusum in eis. puta ens. vel differentia secundarum substantiarum predicantur de ipsis vniuoce. Ex quo patet quod ista proprietas non est propria substantie quarto modo. quia conuenit enti et non conuenit primis substantijs sed solum substantijs vniuersalibus que ponuntur in recta linea predicamentali.

Tertio sciendum est quod tertia proprietas substantie est ista: quod omnis prima substantia significat hoc aliquid. i. rem vnam numero. siue indiuiduum de genere substantie. Et licet secunde substantie videantur hoc aliquid significare propter appellationis figuram. Appellamus. n. nomen secunde substantie: substantiam particularem. sicut sortem appellamus hominem: Ideo secunda substantia. i. nomen secunde substantie videtur hoc aliquid significare. Non tamen significat hoc aliquid sed potius quale quid. i. commune seu substantiam communicabilem multis vt homo significat hominem vel humanitatem concretiue tamen. Ex quo patet quod non est idem significatum. prime substantie et secunde. Secundo patet quod licet prima substantia et secunda habeant significata realiter eadem. distinguuntur tamen ex natura rei. que distinctio sufficit ad diuersitatem significatorum.

Tertio sequitur: quod licet nomina secundarum substantiarum connotent primas. non tamen proprie eas significant. prout significare tantum valet sicut de primario intellectu et conceptu aliquid representare.

Contra predicta arguitur primo sic: proprium est substantie in subiecto non esse ergo male dicitur quod est commune. Arguitur secundo sic differentie substantiales non habent rationem siue diffinitionem. ergo male dicitur quod predicantur nomine et ratione. Arguitur tertio sic prime substantie appellantur nominibus secundarum substantiarum vt sortem hominem dicimus et alias substantias ergo nomina secundarum substantiarum significant primas. et per consequens significant hoc aliquid.

Ad rationes ad primam dicitur quod si substantia capiatur secundum se et secundum suppositionem simplicem. sic est proprium substantie in subiecto non esse. Sed si capitur secundum suppositionem personalem sicut accipitur in proprietate: nam huic termino substantie additur hoc signum distributiuum omnis. et sic commune est omni substantie in subiecto non esse.

Ad secundam dicitur quod ad hoc quod aliquid predicetur vniuoce. non requiritur. quod habeat diffinitionem. sed sufficit quod habeat conceptum. quod sit essentiale illi de quo predicatur. Ad tertiam dicitur quod ad hoc quod prime substantie appellentur nominibus secundarum substantiarum. non requiritur quod significentur per illa nomina. sed sufficit quod connotentur per ea. siue secundario intellectu representetur.

Item substantie nihil est contrarium: sed hoc non est proprium substantie quia non conuenit soli substantie sed etiam quantitati: et quibusdam alijs. Item substantia non suscipit magis nec minus: non autem dico quod vna substantia non substet magis quam alia: sed dico quod vnaqueque sub-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

stantia secundū esse suū nō intendit nec remittit: vt albũ qđ qñqȝ ē magis albũ: qñqȝ minus album. sortes vero nō est magis hō in vno tēpore ꝙ̄ i alio: nec magis hō ꝙ̄ plato.

Itē ꝓprie propriū est sube cū sit vna ⁊ eadē numero scđꝫ sui mutationē esse susceptibilē cōtrariorum: vt idē hō aliqñ.

Itē ꝓprie propriū est sube cū sit vna ⁊ eadē numero scđꝫ sui mutationē esse susceptibilē cōtrarioꝝ: vt idē hō aliqñ ē albus: aliqñ niger: aliqñ calid⁹: aliqñ frigidus ⁊ prauus: aliqñ studiosus: neqȝ ē de orōne instantia: qꝛ lȝ eadē hec orō: sortes sedet aliqñ sit vera: aliqñ falsa: non tñ est hoc scđm sui mutationē: sed rei: vt qꝛ sor. sedet aut currit: ⁊ iō nota ꝙ veruȝ ⁊ falsū sunt in rebus: vt in subo: ⁊ in orōne vt in signo: vñ equocat modus essendi in: qñ dicitur veꝝ vel falsuȝ est in reb⁹ ⁊ in orōne. ⁊ silr equocatur susceptibile qñ dr̄ res ē susceptibilis veri ⁊ falsi: ⁊ orō ē susceptibilis veri ⁊ falsi: sicut. n. equocat susceptibile: qñ dr̄ vrina ē susceptibilis sanitatis: ⁊ aial ē susceptibile sanitatis: hec. n. suscipit sanitateȝ: qꝛ significat eā: illud vero qꝛ subm est eius: ⁊ ita hoc propriū non ꝯuenit orationi sed substantie.

¶ In ista parte auctor ponit quartā ꝓprietatem sube q̄ talis est: ꝙ sube nihil ē ꝯrium pȝ sic. qꝛ contraria possunt verificari successiue de eodem. sed nulle substantie possunt verificari de eodem successiue. ergo vna substantia non est alteri contraria. Et subdit auctor. ꝙ hoc nō est proprium sube. quia conuenit etiam quantitati ⁊ quibusdam alijs.

Primo sciendū est. ꝙ suba pōt capi tripliciter. vno mō cōiter vt se extendit ad oē illud qđ directe vel indirecte ꝑ se. vel reductiue est in genere sube. Alio mō accipit ꝓprie vt se extendit ad oē illud qđ directe vel indirecte ponit in p̄dicamento sube. Tertio mō capit proprijssime pro illo quod solū ponit ꝑ se ⁊ directe in genere sube. Similr ꝯrietas reꝝ de qua nunc est sermo p̄t capi triplr. Uno mō cōissime vt se extendit ad repugnantiā. que est inter priuationē ⁊ habituȝ. ⁊ isto mō visus ⁊ cecitas. lux ⁊ tenebra sūt ꝯria. ⁊ hoc mō capit primo phisicoꝝ cū dr̄. ꝙ principia reꝝ nālium sunt contraria. Scđo mō capitur ꝯrietas ꝓut se extendit ad repugnantiaȝ duaꝝ drīarum ex opposito diuidentium idē genus. ⁊ hoc mō capitur ꝯrietas cum dr̄. ꝙ in vno quoqȝ genere est vna prima ꝯrietas. i. vna repugnātia duaꝝ drīarum ex opposito diuidentiuȝ idē genus. Tertio mō capitur ꝯrietas pro repugnantia duaꝝ formaꝝ positiuarum actiuaꝝ ⁊ passiuaꝝ ab eodem subo mutuo se expellentiū: ⁊ hoc vltimo mō capitur cōtrarietas. Ex hijs seqtur. ꝙ si tam suba q̄ȝ cōtrarietas accipiantur primo mō. tunc suba bene hȝ ꝯrium. eo ꝙ forma suballs ⁊ eius priuatio illo modo sunt ꝯria. Secundo seqtur: ꝙ si suba ⁊ contrarietas accipiant secūdo mō. suba tūc bene hȝ ꝯrium. qꝛ due drīe diuidē-

tes idem genus illo modo sunt ꝯtrarie.
Tertio seqtur: ꝙ si sub̃a ꝯrietas capiã/ tur tertio mõ: tũc sb̃e nihil ẽ cõtrariũ. Contraria.n.illo tertio mõ debẽt eẽ for/ me maxime distante a seinuicẽ: sic ꝙ ab vna ad aliã nõ possit fieri motus secũdũ successionem graduũ. Talis autẽ distã tia non reperit̃ inter sb̃as: ꝛ per conse/ quens neqȝ contrarietas.

Secundo sciẽdũ est ꝙ quin ta ꝓprietas sb̃e ẽ: ꝙ sb̃a non suscipit magis neqȝ minus.i. sb̃a nõ intẽditur neqȝ remittit̃: qḋ pȝ qꝛ quicqd intẽditur ꝛ remittit̃: oȝ ꝙ sit acq sibile: ꝛ ꝑdibile successiue: sicut pȝ de ca liditate in aqua. Substãtia aũt oĩs est in diuisibilis ꝛ in instãti acqsibilis: ergo nul la sb̃a suscipit magis neqȝ minus. ¶Pos set autem hec ꝓprietas exponi in termi/ nis se intẽtionalr̃ sumptis sic: ꝓpriũ est sb̃e nõ suscipere magis ꝛ minus.i. pre/ dicare cũ istis aduerbijs magis ꝛ minꝰ: vt vnus hõ non est magis homo q̃ ali/ us. Et dȝ intelligi hec ꝓprietas de sub stãtia quantũ ad istum modũ: qui est eẽ per se: siue capiẽdo substantiã: vt dicitur a per se essendo: nõ autem capiẽdo sub/ stantiã quantũ ad istũ modũ: qui est sub stare: siue capiẽdo substãtiaȝ vt dr̃ a sub stando: qꝛ vt prius patuit vna substãtia magis substat q̃ alia: ꝛ per consequens vna dicit̃ magis sb̃a q̃ alia quantum ad istũ actum qui est substare accidẽtibus.

Tertio sciẽdũ est ꝙ sexta pro/ prietas substãtie est: ꝙ maxime ꝓpriũ sb̃e est cũ sit vna ꝛ eadẽ numero secundũ sui mutationẽ esse su/ sceptibilẽ ꝯriorũ. In qua ꝓprietate tã guntur quattuor. ¶Primũ est ꝙ sb̃a est susceptibilis ꝯriorũ.i. substãtia est apta nata esse subiectuȝ formarũ ꝯriarũ: sicut aqua ẽ apta nata esse subm̃ caliditatis: vl' frigiditatis. que sunt cõtraria. Scd̃m ẽ ꝙ sub̃a suscipiẽdo ꝯtraria manet vna ꝛ eadeȝ numero: sicut idẽ hõ nũero puta sortes successiue pt̃ esse bonus ꝛ malus. albus ꝛ niger. calidus ꝛ frigidus. Ter tiũ ẽ ꝙ sub̃a suscipit ꝯtraria scd̃ȝ sui mu tationẽ.illd̃.n.mutat̃ quod nũc se hȝ ali/ ter quã prius. sȝ vna ꝛ eadẽ sub̃a qñ su/ scipit ꝯtraria suscipiẽdo vnuȝ ꝯtrariũ illi qḋ prius habuit se hȝ nũc aliter quã pri/ us. ergo mutat̃. Quartuȝ qḋ tangit̃ in illa ꝓprietate est: ꝙ eẽ susceptibile ꝯrioꝝ est maxime ꝓpriũ sub̃e: qḋ põt intelligi dupl'r. Uno mõ f̃m ꝙ illa dictio maxĩe tenet̃ aduerbial'r: ꝛ tunc est sensus maxi me ꝓpriũ.i. ꝓpriũ est sub̃e ꝛc̃. Alio mõ põt intelligi f̃m ꝙ illa dictio maxime te/ net̃ noĩaliter ꝛ adiectiue: ꝛ tũc est sensus ꝓpriũ ẽ maxime sub̃e.i. ꝑme sub̃e. ¶Po test tñ dici ꝙ hec ꝓprietas ꝯuenit taȝ pri mis q̃ secundis substãtijs: lȝ ꝑmo ꝯue/ niat primis substãtijs. ex ꝯñti tñ cõuenit secundis substãtijs sicut hõ non ẽ albus: nisi qꝛ sortes vl' plato est albus. Et si fiat instantia de oĩone que aliqñ est vã ꝛ ali qñ falsa: ꝛ ita vr̃ suscipere ꝯtraria. Re/ spondet auctor ꝙ nõ est scd̃m mutatio/ nem oĩonis: sȝ secundũ mutationeȝ rei: Ab eo.n.ꝙ res ẽ vel non est oratio vera vel falsa dicit̃ eẽ. Rõne cuius subdit au ctor ꝙ veꝝ ꝛ falsum sunt in rebus vt in subo: ꝛ in oratione sicut in signo. vñ eq/ uocat̃ modus essendi in: cuȝ dr̃: ꝙ veꝝ ꝛ falsum sunt in rebus: ꝛ in oĩone. Sil'r equocat̃ susceptibile cuȝ dicit̃: res est cõ ceptibilis veri ꝛ falsi: ꝛ oratio ẽ suscepti/ bilis veri vel falsi. Sicut equocat̃ susce/ ptibile cuȝ dicit̃: vrina est susceptibilis sa nitatis: ꝛ aĩal est susceptibile sanitatis: aĩal.n.suscipit sanitateȝ qꝛ est eius subȝ: vrina vero quia est eius signum.

Contra predicta arguit̃ primo sic: ignis ꝛ aqua sunt sub̃e: ꝛ tñ ignis ꝯtrariat̃ aque. ergo sub̃e est aliqd ꝯtrariũ. Arguit̃ scd̃o sic: Ani mal est aĩatius vel magis aĩatum plãta: vt dicit Boetius. ergo aĩatuȝ qḋ ẽ sub̃a suscipit magis ꝛ minus. Arguit̃ tertio sic: eadẽ superficies numero aliqñ est alba aliqñ est nigra: ꝛ tñ superficies non est

substantia. ergo hec proprietas non conuenit soli substantie.

Ad rationes Ad primam dicitur quod ignis et aqua ratione formarum accidentalium cōtrariantur vt ratione caliditatis et frigiditatis. nō tamen contrariantur quantum ad suas formas substantiales. Ad secundam dicitur quod animal bene est animatius planta quātum ad operationes: quia animal in suis operationibus vtitur pluribus potentijs anime quam planta. nō tamen est animatius quā tum ad substantiam animalis. Animal enim non est intensius animatum quam planta. Ad tertiā dicitur quod superficies non suscipit albedinem et nigredinē tanquam subiectum quod sit vltimatū sed solum tanquam subiectum quo: et non vltimatum. substantia autem dicitur susceptibilis contrariorum tanquam subiectum quod et vltimatum: et ideo soli sibi conuenit.

Quantitatis aliud continuum aliud discretum. Quantitas continua est cuius partes copulantur ad eundem terminum communem: vt partes linee copulantur ad punctum.

Est autem discreta quantitas: vt numerus: et oratio: vnde due sunt species eius: non enim est in numero aliquis cōis terminus ad quem partes numeri copulentur: vt in decem quinque et quinque et tria et septē ad nullum terminum cōem copulantur: sed semper discreta sunt: et separata. Est autem numerus multitudo ex vnitatibus aggregata: similiter et in oratione syllabe non copulantur ad aliquē terminum cōmunem: sed vna que quasi separata est ab alia.

Quantitatis autem continue: alia linea: alia superficies: alia corpus: alia tēpus: alia locus. vnde quinque sūt species eius.

¶ Postquam auctor determinauit in parte precedenti de substantia. consequenter in hac parte determinat de quātitate. Et ratio ordinis est. quia quātitas immediatius inest substantie quam alia accidentia que inherent substantie mediante ipsa quātitate. Et primo ponit talem diuisionē. quantitatis: aliud continuum: et aliud discretū: et ponitur aliud in neutro genere propter duas causas. Prima est ad ostēdendū quod hec diuisio non est in species specialissimas: sed in genera subalterna. Ita quod sit sensus: generum quantitatis supple subalternorum: Aliud est continuum: et aliud est discretum. Secunda causa est ad ostendendum distinctionem essentialē inter membra diuidētia: Aliud enim neutri generis dicit diuersitatē essentialē. Et illius diuisionis sic pōt haberi sufficientia: quia omnis quātitas denominat subiectum: vel ergo denominat eam quantā: et sic est quantitas cōtinua: vel quotam: et sic est quātitas discreta.

Primo sciendum est quod quantitas discreta est illa cuius partes non copulantur ad aliquē terminum cōem: sed semper manent discrete et separate adinuicem: vt numerus: et oratio: vnde partes numeri denarij que sunt quinque et quinque vel tria et septem nō copulātur ad aliquem terminum cōmunem qui sit principium vnius et finis alterius. Diuiditur autem quantitas discreta in numerum: et orationē: cuius diuisionis ratio est: quia omnis quantitatis discreta est mensura alicuius rei: aut ergo ista res est permanens: et sic est numerus: aut successiua: et sic est oratio. Unde numerus est multitudo ex vnitatibus aggregata: vt numerus ternarius ex tribus vnitatibus. quod autem numerus sit quātitas: patet: quia secundum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

numerum dicimur quoti. ⁊ conuenien
ter respondemus ad interrogationez fa
ctam per quotum. Nam si queratur
quot sunt homines. conuenienter respõ
demus sunt sex vel decem. Itez nume
rus mensurat substantiã. Numerus .n.
denarius imensurat decẽ homines. Et
non debet hic accipi numerus ꝓ nume
rato: nec pro numero numerãte. sꝫ pro
numero formali. Unde numerus nu/
merat⁹ sunt ipse res numerate. vt tres
lapides numerati. Et talis numerus
numeratus non est quãtitas. nec forsitã
est in aliquo genere cũ nõ sit aliqd vnũ.

Sed numerus numerans est anima
que effectiue numerat ipsas res nume/
ratas. Sed numerus formalis ẽ quo
formalit̃ numeramus res numerales.
sicut numerus ternarius est numerus
quo formaliter numeramus tres lapi/
des vel tres hoies. ⁊ de isto est hic ad
propositũ. ⁊ est species quantitatis di/
stincta contra orationem.

Secundo sciendũ est ꝙ ora
tio potest capi tri
pliciter. Uno mõ pro secunda intentiõe
que est relatio rationis fundata suꝑ aliq̃
voce complexa habente partes signifi/
catiuas separatas ⁊ sic oratio non repo/
nitur in aliquo predicamento cuꝫ sit ens
rationis. Secũdo modo potest capi ꝓ
oratione que est signum mentale vocale
vel scriptum. ⁊ sic est in predicamento
qualitatis. Tertio modo potest capi ꝓ
mensura syllabaꝝ vel vocũ. ex quo sole
mus dicere ꝙ hec syllaba ẽ breuis ⁊ illa
lõga. ⁊ d̾ illa dicit auctor ꝙ est spẽs q̃ti
tatis ꝙ sit quãtitas pꝫ q꞉ orõ sic sumpta
est mensura syllabe breuis vel longe er
go est quantitas. ꝙ sit discreta patet. q̃a
partes oratõis non copulant̃ ad aliquez
terminum communem: sed manent se
parate ⁊ discrete ab inuicem. Uerum/
tamen q꞉ ipsa oratio nõ est mensura sub
stantie. sed solũ syllabe breuis vl̾ lõge
ideo a multis dicitur ꝙ oratio nõ est q̃n
titas: Nam quantitas debet mensurare
substantiã. Et ad auctorẽ nostrũ simil̾r:
⁊ ad Aristotelem dr̃: ꝙ ipsi ponẽdo ora
tionez esse quantitatẽ loquuti sunt secun
duz opinionez aliquoꝝ q dixerunt: oẽ
illud esse quãtitatẽ quo mensurat̃ aliqd
siue sit substantia siue sit accidens: ⁊ ideo
tales habuerũt ponere orationez: cũ ipa
oratio sit mẽsura syllabe breuis vl̾ lõge:
de hoc tñ latius patebit in logica.

Tertio sciendũ est ꝙ quantitas
cõtinua sic p̃t diffiniri:
Q̃uãtitas ꝯtinua ẽ cui⁹ ꝑtes copulãt̃ ad
aliquẽ terminũ cõez: q ẽ ꝑncipio vni⁹ ⁊
finis alteri⁹. Et diuidit eã auctor in q̃nq̃
q̃ sunt linea: suꝑficies: corp⁹. loc⁹ ⁊ tp̃s.
Cui⁹ diffinitiõis sic p̃t haberi sufficiẽtia:
q꞉ oĩs q̃ntitas ꝯtinua ẽ mẽsura substãtie
vl̾ ergo ẽ mẽsura extrinseca: vel intriseca
Si extriseca h̾ est dupl̾r: vel est mẽsura
durationis: ⁊ sic est tp̃s. vel magnitudis:
⁊ sic est loc⁹: Si sit mensura intrinseca: h̾
dupl̾r: q꞉ vel mensurat ꝭm vnã dimen
sionez tm̃: ⁊ sic est linea. vel ꝭm plures
dimensiões: ⁊ hoc dupl̾r q꞉ aut ꝭꝫ du/
as ⁊ sic est suꝑficies. aut ꝭm tres ⁊ sic ẽ
corpus. Corpus .n. continet tres dimen
siones. que sunt longitudo latitudo ⁊ ꝓ
funditas. superficies v̾o cõtinet tm̃ du
as .s. lõgitudinez ⁊ latitudinez. Sꝫ linea
non ꝯtinet nisi vnaꝫ .s. longitudinẽ.

Cõtra dicta arguitur primo sic:
predicamenta distinguũ
tur inter se penes plures modos predi/
candi. sed quantitas non habet vnum
modum predicandi. ergo quãtitas nõ
est predicamentum. Secundo argui/
tur sic. omnis quantitas est ens absolu/
tum. sed numerus nõ est ens absolutũ
ergo non est quantitas. Minor patet
q꞉ numerus est multitudo. sed multitu
do est relatio q̃dã cuꝫ suuꝫ cõcretum .s.
multum sit relatiuum.

Tertio arguitur sic omne accidens de
bet habere vnũ subm: sꝫ numerus non
habet vnũ subm ergo numerus nõ est

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

accidens. Minor patet: quia numerus
est subiectiue in multis vnitatibus.

Ad rationes Ad primam
dicit: ꝙ quā
titas secundum veritatē habet vnū mo
dum predicandi cōem. s. ꝑdicari inquā/
tum: qui diuiditur in duos spāles mōs
predicādi scilicet in quotuz: ⁊ in aliū mo
dum predicandi cui non est nomen im/
positum: loco cuius accipimus modum
predicandi cōmunem scilicet predicari i
quātū: ⁊ ideo licet secūdum rem habeat
vnum denoīatiuum: non tñ habet vnuz
tātum secundum vsum: ideo quantitas
non diffinitur in textu: posset tñ sic diffini
ri: quantitas est secundum quā dicimur
quanti vel quoti. Ad secūdam dicitur:
ꝙ multū pōt capi dupliciter. Uno mō
fūdamentaliter scilicet pro rebus multis
⁊ sic multum non est relatiuuz: sed quā/
tuz: ⁊ multitudo est quātitas. Alio mō
pōt capi formaliter: ⁊ sic multum est re
latiuum: ⁊ multitudo est relatio funda/
ta super vnitatibus multis. Ad tertiaz
dicitur: ꝙ licet quodlibet accidens qđ ē
vnum simpliciter habeat tantum vnum
subiectum: tamen accidēs quod ē vnum
per aggregationez cuiusmodi est nume
rus: potest esse in multis subiectis secun
dum diuersas partes eius: ideo necessa
rium est ipsum esse in multis subiectis:
aliter non esset numerus.

**Qđ āt liea sit quātitas cōti
nua pz: qꝛ ꝑtes ei⁹ copulantur
ad aliquē cōmunē terminū pu
ta ad pūctū: ⁊ ꝑtes supꝑficiei ad
lieā: ⁊ ꝑtes corꝑis ad supꝑficiē.**

**Partes āt tꝑis ad nūc vt ꝑ/
teritū ⁊ futurū ad ꝑsens: ꝑtes
āt loci ad eundē terminuz co
pulant̄ ad quē corꝑis ꝑticule.**

¶ Posita diuisione quātitatis continue
cōsequenter declarat membra illius di/
uisionis: primo iponēdo diffinitione eorum
pro quo.

Primo sciendum est: ꝙ linea
est longitudo sine latitu
dine ⁊ profunditate cuius extrema sunt
duo puncta. Cuius ratio cōmuniter so/
let assignare quia linea imaginat̄ causari
ex fluxu puncti in logum. Punctus au/
tem ipse est indiuisibilis. Ideo linea ha/
bet ex fluxu puncti imaginario longitudi
nem sine latitudine ⁊ profūditate. Et qꝛ
fluxus puncti a puncto incipit: ⁊ in pun/
ctum terminatur. Ideo extremitates li/
nee dicitur: sunt duo puncta: quorum vnus
punctus initians: scilicet ille a quo incipit
fluxus imaginarius linee. Et alius dicit̄
punctus terminās scilicet ille ad quē ter/
minatur fluxus imaginarius linee. Qđ
autem linea sit quantitas patet: quia mē
surat substantiam: sed ꝙ sit ꝯtinua patz:
qꝛ partes eius copulantur ad aliquē ter
minum cōmunem: puta ad punctum.
Ex quo patet ꝙ i linea triplicia repiunt̄
puncta: scilicet punctus initians: punctus
terminans: ⁊ punctus mediās: iter que
punctus mediās est solum in potentia in
linea. Alia uero duo sunt in actu. Secū
do patet ꝙ linea licet non sit sine latitudi
ne ⁊ profunditate: tamen in sua ratōe nō
icludit latitudinē ⁊ ꝓfūditatē: Idō bñ di/
citur in diffinitione linee: ꝙ est longitu/
do sine latitudine ⁊ profunditate.

Secundo sciēdum ē ꝙ supꝑfi
cies ē lōgitudo cū
latitudie ⁊ sine ꝓfunditate cui⁹ extremi
tates sūt due linee: cui⁹ rō ꝑt eē: qꝛ supꝑfi
cies itelligitur cāri ex fluxu imagiario li/
nee i latū: ergo supꝑficies hz lōgitudinez
sicut liea ⁊ latitudinē que causant̄ ex flu
xu liee i latū: ⁊ qꝛ liea nō hz ꝓfūditatez
idō ex fluxu suo i latū ñ causat aliquā ꝓfū
ditatē: ⁊ ꝑ ꝯsequēs supꝑficies ē sine ꝓfun
ditate: qꝛ āt flux⁹ ille incipit a linea ⁊ ter
minat̄ i lineā: idō extremitas ei⁹ sunt due
linee. Copulantur autem partes super
ficiei ad lineam: que est ꝑncipiuz vnius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

partis ꝛ finis alterius: ideo est quãtitas continua: sed ꝙ sit quantitas patet: q2 est mensura substãtie. Ex quo patet: ꝙ in superficie est linea initians .s. illa a qua incipit fluxus: ꝛ linea terminans .s. illa ad quã terminat fluxus: ꝛ linea medians que copulat partes sup̈ficiei: ꝛ ista linea medians siue copulans est in ipsa superficie in potentia soluꝫ. Corpus aũt est lõgitudo cũ latitudine ꝛ profunditate cuius extremitates sunt due superficies: cuius ratio est: q2 corpus imaginarie causatur ex fluxu superficiei in profunduꝫ. Ideo ab ipsa superficie habet longitudineꝫ ꝛ latitudineꝫ: ꝛ a fluxu superficiei in ꝓfunduꝫ habet profunditateꝫ. Et q2 ille fluxus incipit a superficie ꝛ terminat in superficiem. ideo extrema corporis sunt due superficies in actu. Copulant autẽ partes eius ad superficieꝫ: ideo est quãtitas continua: Qꝺ aũt sit quantitas patet: q2 est mensura substantie. Ex quo sequitur ꝙ in linea est tantũ vna dimẽsio scilicet longitudo. Secundo sequit ꝙ in superficie sunt due dimensiones .s. longitudo ꝛ latitudo. Tertio sequit ꝙ in corpore sunt tres dimensiones .s. longitudo: latitudo: ꝛ ꝓfunditas: ꝛ debet hic capi corpus ꝓ ipsa trina dimensione q̃ mensurat substantia corporea: ꝛ non ꝓ ipsa substantia corporea q̃ est apta nata mensurari illis tribus dimensionibus.

Tertio notandum ꝙ autor consequenter determinat de alijs duabus speciebus quantitatis continue .s. de tempore ꝛ loco: que non sunt in suis mensuratis subiectiue. Tempus.n. non est in rebus generabilibus ꝛ corruptibilibus quas mensurat: sed est in primo mobili. Similiter locus nõ est in locato quod mensurat: sed est in locante. Diffinit aũt tẽpus sic: ꝙ est numerus motus secunduꝫ prius ꝛ posterius: idest tps ẽ mensura prioris ꝛ posterioris in motu. ꝙ aũt sit quantitas patet: q2 est mensura aliuꝫ substantie: ꝛ ꝙ sit continua patet: quia eius partes copulant ad aliquẽ terminuꝫ cõmuneꝫ .s. ad nunc. preteritũ.n. ꝛ futuꝝ que sunt partes temporis copulant ad p̄sens .s. ad nũc indiuisibile: qꝺ est finis p̄teriti: ꝛ principiuꝫ futuri. Secundo diffinit locum sic: locus est superficies concaua corporis continentis mẽsuratiua locati: sicut superficies aeris circundantis lapidem est locus lapidis: ꝛ superficies concaua vasis est locus vini ꝙ autem locus sit quantitas cõtinua: patet q2 locus est mensura locati: ideo est quantitas: sed ꝙ sit continua patet: quia partes eius copulantur ad aliquem terminum cõmunem scilicet ad eundẽ terminum ad quem particule corporis terminantur. Et hoc dicitur secunduꝫ opinionem antiquorum qui dicebant locuꝫ esse spatium separatum cui conueniebat habere tres dimẽsiones sicut ꝛ corporis: sed secundum rei veritatẽ locus non est quantitas disticta a superficie sicut patebit in quarto phisicorum.

Contra dicta arguitur primo sic nunq̃ est linea sine superficie: nec superficies sine corpore: nec econtra: ergo linea superficies ꝛ corpus non sunt destincte. Arguitur secũdo sic: omne accidens debet predicari denominatiue de prima substantia: sed predicte species non predicant denominatiue de prima substantia: ista.n. est falsa: aliquis hõ est linea: vel aliquis hõ est superfities: ergo non sunt accidẽtia: ꝛ ꝑ cõsequẽs nec species q̃ntitatis. Arguit tertio sic: motus est spẽs q̃ntitatis: ꝛ tamẽ autor non enumerat: ergo ꝛc.

Ad rationes ad p̄maꝫ dr̄ negãdo ꝯsequẽtiã q2 lꝫ p̄dicte spẽs ñ possint separari a se inuicẽ: distiguñt tñ realit: ꝛ hñt alias ꝛ alias formalitates qꝺ sufficit ad eoruꝫ distinctionẽ specificã. Ad 2aꝫ dr̄: qꝺ lꝫ linea sup̈ficies ꝛ corpus abstractiue designata ñ possint p̄dicari ꝺ p̄ma substãtia sicut nec alia accidẽtia; ipsa tñ ꝯcretiue

designata bene pdicantur de prima substantia: vt ista est vera: aliquis homo est lineatus et superficiatus: sed talia concreta non sunt nobis vsitata. Ad tertiā dr qp autor p tempus intellexit motuz: ips enim est passio motus secunduz Aristotelē: et est idem realiter cum motu.

His visis dicendum est de cōmunitatib⁹ quātitatis Prima cōitas est qp quantitati nihil est contrariuz: vt bicubito tricubito: vel superficiei nihil est cōtrariū: q2 cōtrarietas primo inest qualitatib⁹ et nō omnibus sed qbusdam: quātitas aūt non est qualitas: quare sequitur qp cōtrarietas nō est in quantitate. Item quātitas ñ suscipit magis neq3 min⁹. Nō enim vna linea magis ē linea q̄ʒ alia linea: et numerus ternarius non est magis numerus q̄ʒ binarius: et sic de aliis. item ppriuz est quantitati secundū eaz equale vł inequale dici: vt vnus numerus est equalis vł ineq̄lis alteri numero: et vnuz corpus alteri corpori: et linea alteri linee: et ita d singulis.

¶ Prius determinauit autor de q̄ntitate fm se diffinitiue et diuisiue: Nunc vero determinat d ipsa quantū ad eius proprietates pro quo.

Primo sciendu3 est: qd de ipsa quantitate autor ponit tres pprietates quaꝝ prima est: q̄ntitati nihil est cōtrariū cui⁹ ratio ē: q2 cōtraria sunt forme actiue et passiue adinuice3: s3 quantitates nō sunt forme actiue et passiue: ergo quātitates nō sunt ɔrie: et p ɔseques in q̄ntitate nō reperit ɔrietas. Cōtrarietas. n. maxime reperit in q̄litatib⁹ et ñ in oib⁹: s3 in qbusdaz: vt dicit autor: quātitas aūt nō est qualitas: ergo contrarietas reperit in quantitate. Et d3 capi ɔrietas stricte p repugnātia formaꝝ actiuaꝝ et passiuaꝝ: et nō p ɔrietate q̄ ē repugnātia duaꝝ differētiaꝝ diuidētiū aliqd gen⁹: nec ēt p repugnātia puatiōis et habitus. Nec ēt p repugnātia pfecti et impfecti: q2 talis ɔrietas istis trib⁹ vltimis modis sumpta bñ repit in q̄ntitate: sed nō ɔrietas primo mō sumpta.

Secundo sciēdū est: qp sa pprietas q̄ntitatis ē ista. Quātitas ñ suscipit magis et min⁹: vt vna linea ñ ē magis linea: q̄ʒ alia. nec vnus numerus est magis numerus q̄ʒ ali⁹. Et l3 vna q̄ntitas sit maior alia: vna tñ nō ē magis vel min⁹ q̄ntitas q̄ʒ alia: vnde magna est dfia inter magis et minus ex vna parte. et mai⁹ et min⁹ ex alia pte. vñ suscipe mai⁹ et minus est suscipe maiorē extēsionē ptiū q̄ntitatis: ita qp illd est mai⁹ qd h3 ptes magis extēsas. Et illud ē min⁹ qd hēt ptes min⁹ extēsas: s3 suscipe magis et min⁹ ē in suo ppio esse substātiali pfici et iperfici: pfici qdē p acqsitionē pluriū graduū pfectionaliū. Impfici vo p eoꝝ depdictionē: et ideo licet quātitas possit pcedere d maiori ad minorē vel eɔ: de minori ad maiorē: nō tñ pcedit de magis pfecta ad min⁹ pfectā aut eɔ de min⁹ pfecta ad magis pfectā: et ideo non suscipit magis et minus licet suscipiat maius et minus.

Tertio sciendū ē qp tertia pprietas q̄ntitatis ē ista: ppuz ē q̄ntitati f3 eā eq̄le vł ieq̄le dici: vt nu mer⁹ ē eq̄lis vł ineq̄lis alteri numero et corp⁹ alteri corpori: et vna linea alteri linee: cū. n. sunt aliq̄ duo q̄ sunt eiusdē q̄ntitatis in spē ea esse dicim⁹ eq̄lia. Equalitas. n. ē reꝝ dfiuz eadē q̄ntitas in spē: s3 cu3 aliqua sunt diuersarum quantitatu3

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

spē dicimus ea esse inequalia. Inequalitas enim est rerum differentiuꝫ diuersa quantitas: sic videlicet ꝙ vna habeat maiorem ⁊ alia minorem. Unde in predicta proprietate ista prepositio ꝑm pōt dicere habitudinem cause formalis: vt sit sensus proprium est quantitati secundum eam formaliter dici equale vel inequale: ⁊ hoc est falsum: qꝛ secundū quātitatem non dicimur formaliter equales vel inequales: sed secundum equalitatē que est relatio. Equalitas enim est forma a qua aliquid denoīatur equale formaliter. Alio modo potest dicere habitudinem cause materialis vt sit sensus: ꝙ secundum quantitatem aliquid dicatur esse equale vel inequale mālīter: seu fūdamentaliter: qꝛ .s. quantitas est nata esse subm vel fundamentū equalitatis. ⁊ inequalitatis: ⁊ sic ꝑm quantitatem dicimur equales vel inequales. Res enim habentes eandē quantitatem sunt equales: hn̄tes aūt quantitatem differentem sunt inequales. Et debent accipi equale ⁊ inequale: vt dicunt aptitudineꝫ: vt eq̄le tm̄ valet sicut illud quod aptum natū est esse equale: ⁊ inequale tm̄ valet sicut illud quod aptum natū est esse inequale ⁊ non accipiuntur vt dicunt actuꝫ nisi diceremus aliquam passionem realiter distingui a subiecto.

Contra predicta primo arguitur sic. Magnū ⁊ paruum sunt contraria: ⁊ similiter Multuꝫ ⁊ paucum: ⁊ tamen sunt quantitates: ergo quantitati aliquid est contrarium. Arguitur secundo sic: vna superficies ē magis alba q̄ȝ alia. ⁊ tamen superficies est quantitas. ergo quātitas suscipit magis ⁊ minus. Arguitur tertio sic: secunduꝫ vtuteꝫ dicimꝰ eq̄les ⁊ ineq̄les. vt hoīes potentes portare idē pondus dicuntur equalis virtutis: ergo hec proprietas cōuenit alijs a quantitate.

Ad rationes ad primaꝫ dicit ꝙ magnū ⁊ puuꝫ pn̄t duplr̄ ꝯsiderari. Uno mō formalr̄: ⁊ sic sunt relatiua: ⁊ non ꝯria. Alio mō pn̄t capi fundamētalr̄: ⁊ sic bene sunt quātitates: ſꝫ non sunt ꝯria: ⁊ silr̄ dicendum est de multo ⁊ pauco.

Ad secundā dr̄: ꝙ aliqd suscipe magis ⁊ minus pōt intelligi duplr̄. Prio mō ꝑm formā ppriaꝫ. ꝙ .s. scd̄m illā formaꝫ in suo eē pficit vel iperficit: vt albedo: caliditas: ⁊ sic quantitas non suscipit magis ⁊ minus. Alio mō scd̄m formā alienā cuius est subꝫ: ⁊ sic supficies suscipit bn̄ magis ⁊ minus ꝑ eo ꝙ est subm albedinis que suscipit magis ⁊ minus.

Ad tertiā dr̄ ꝙ duplex est eq̄litas: quedā est eq̄litas moles: ⁊ de tali eq̄litate nihil dr̄ equale nisi scd̄m quātitatē. Alia ē equalitas virtutis: ⁊ tali equalitate bene dicuntur aliqui equales secunduꝫ virtutem: hic autē loquitur de equalitate molis: ⁊ non de equalitate virtutis.

¶ Capitulū de ad aliqd seu relatione.

Ad aliqd xo talia dicunt q̄cūqꝫ hoc ipm qd̄ sunt alioꝝ eē dicūtur: vel quomodolibet aliter ad aliō: vt duplū dimidii duplū: ⁊ dimidiū dupli dimidiū: ⁊ pater filii pater: ⁊ filius patris filius: ⁊ maius minore maius: ⁊ minus maiore minus. Uel sub habitudie alterius casus: vt silis simili similis: vicinus vicino vicinus.

Relatiuoꝝ tres sunt spēs. Quedā dicunt secundū eq̄perantiā vt quecūqꝫ eodeꝫ noīe dicunt: vt silis simili silis: ⁊ eq̄

lis equali equalis: et vicin⁹ vicino vicinus. Alia vero scdm suppositionē: vt dñs duplū triplū: qr ista supra ponunt aliis sicut dñs seruo supponit. Alia vero secundū supponem: vt seruus supponitur dño: et fili⁹ patri: et sub duplū siue dimidium qd idē est duplo: et sic de aliis.

In ista parte determinat auctor de pdicamēto relōnis: et licz quātitas sit prior relōne sic absolutū est prius respectiuo: tñ qr iste relōnes fundantur in quātitatibus et qualitatibus: et multo plures fundant in quātitate qz in qualitate: iō primo determinat de relōne post quātitatez qz de qualitate: et noiat hoc pdicamentū ad aliqd conuenientius qz relatio: vel qz relatiuuz: quāuis hec tria noia sint eque cōia et significent idē qr relationē. Cuius rō est qr nā eorum que sunt in hoc pdicamēto est eē dependēs ad aliud tanqz ad terminu: sz tale eē siue dependentia seu habitudo ad aliud magis explicatur per hoc nomen ad aliquid qz per hoc nomen relatio vel relatiuum.

Primo sciendu3 est qp ad aliqd sic diffinit in textu. Ad aliqd talia dñr quecūqz hoc ipm qd sūt aliorum dicunt: vel quomodolibet alr ad aliud. Que diffinitio sic ē exponēda: Ad aliqd .i. relatiua: dicunt .i. sūt talia: quecūqz .i. hoc ipm qd est .i. scdm suū esse: aliorum dñr .i. referunt ad aliud sub hitudine genitiui casus: vel quolibet alr ad aliud .i. que referunt ad aliud sub hitudine cuiuscūqz casus: et sub qualicūqz esse vt duplum dicit dimidij duplū et dimidiū dupli dimidiū. Et pater dr filij pater. Et filius patris filius. Maius minore mai⁹: Et minus maiore minus: et sic de alijs. Et conuenit hec diffinitio tā relatiuis scdz esse qz scdm dici. Unde relatiua scdm esse sunt illa q̄ essentialr includunt respectu3 ad aliud. Uel sunt illa q̄ de suo principali significato iportant relōnez: vt pr et filius: pr. n. significat paternitatez que essentialr dicit hitudinez ad filiuz. Sz relatiua scdm dici sunt illa q̄ non includūt essentialr respectū ad aliud. Uel sunt illa q̄ de suo principali significato nō iportant relōnez: sed solū de cōnotato vt scia de suo principali significato significat qualitatē sz de cōnotato iportat quādaz relōnez illi qualitati annexā: q̄ est hitudo ipsius ad scibile: et iō scia quātuz ad suū principale significatū est in pdicamēto qualitatis: sed quātuz ad suū cōnotatuz est in pdicamēto relōnis: Et est hoc qd dicit Arist. in pdicamētis. qp nihil phibet idē in diuersis generibus connumerari. qd est verum de aliquo vno per accidens: qd importat multa: et rōne vnius est i vno genere: rōne vero alterius est in alio genere sicut patuit de scientia pro quo.

Secundo sciendū est qp relatiuū et relō idez sunt: iō relatiuuz diuiditur sicut et relō. Uñ relatio est duplex. s. realis q̄ hz esse in re seclusa operatione intellectus: sicut paternitas: filiatio: et sic de alijs. Alia ē rōnis: et est illa q̄ hz esse per intellectū cōparantē vnuz obiectū cognituz alteri obiecto cognito: q̄ quidē relō dependet in esse et conseruari ab intellectu. Cuiusmodi sunt oēs modi significandi grāmaticales et oēs intētiones secunde. Relatio realis est duplex. s. aptitudinalis q̄ reqrit solum terminū in aptitudine: et pdicat de suo fundamēto necessario et per se secūdo mō: sicut risibilitas flebilitas et talis relatio est in eodē genere cum suo fundamēto. Alia est relō realis actualis q̄ requirit fundamentū et terminū in actu. vt paternitas filiatio. Relatio realis actualis adhuc ē duplex: quedā est extrinsecus adueniens: Alia est intrinsecus adueniens. Unde relō intrinsecus adueniens ē que

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

imediate ⁊ necessario ponit posito fundamento ⁊ termino secundū quācunqȝ distantiā ponant: vt positis duob⁹ albis in quacūqȝ distantia imediate consurgit similitudo. Sed relatio extrinsecus adueniens est illa que nō necessario ponit aut ꝯsurgit posito fundamēto ⁊ termio sȝ reqrit aliud: puta applicatio vel aꝓximatio: vt posito igne: ⁊ posita aqua non imediate sequit calefactio: sed ad hoc ꝙ sequat calefactio opȝ ꝙ aꝓximentur. Relationū intrinsecus aduenientiū ꝗdā est que realiter distinguit a fundamēto ⁊ termio vt paternitas similitudo. Alia vero non vt creatio.

Tertio sciendum est ꝙ autor in textu poīt tres modus relatiuoꝝ dicēs: ꝙ quedaȝ sunt relatiua eqperantie: ⁊ sunt illa que eodē noīe nominant cuȝ suis correlatiuis: vt simile simili simile. Equale eq̄li equale: Alia sūt relatiua suppositionis: ⁊ sunt illa que important supioritatē ad sua correlatiua: vt pater ad filiū: dn̄s ad seruū. Alia sūt relatiua suppōnis ⁊ sunt illa que ipoꝛtāt inferioritatē respectu correlatiuoꝝ suoꝛuȝ: vt filius ad patrem: discipulus ad magistrū. Ex quo pȝ ꝙ relatiua eqperātie nō iportant nec supioritateȝ nec inferioritatem ad sua correlatiua. Scd̄o pȝ ꝙ duplices sunt relōnes intrinsecus aduenientes: nā quedā sunt relōnes equiperātie: ⁊ quedā disquiperantie. Unde relō eqperantie ē illa que scd̄m eandeȝ rōnem fundamēti est in supposito qd̄ refertur: ⁊ in supposito ad qd̄ refert: vt silitudo reqrit eadem rōneȝ albedinis in hoc albo ⁊ in illo. Sed relō disquiperātie nō reqrit eadeȝ rōnem fundamēti: vt pr̄nitas ⁊ filiatio: pr̄nitas.n. fundatur in potētia actiua generādi: filiatio in potētia passiua. nō est ergo eadeȝ rō fundamēti paternitatis: ⁊ filiationis. Et hec relō disqperantie cōprehendit relōnes superpōnis ⁊ subpōnis. Ex hijs posset faciliter p̄dicta diuisio reduci ad bimembrem.

Contra p̄dicta arguit ꝓmo sic: oē genus dȝ eē vniuocū: sȝ relō est quodaȝ equiuocū. ergo relō nō est genus. Minoꝛ pȝ: qꝛ relō dr̄ taȝ de relōne reali: q̄ȝ de relōne rōnis: sȝ nihil est vniuocū relōni reali ⁊ rationis.

Arguitur 2º sic: Partes sube dn̄r ad aliquid: vt manus dr̄ hois manus. ⁊ tn̄ non sunt relatiua vel ad aliqd. ergo diffinitio relatiuorum ꝯuenit alijs a diffinito.

Arguit 3º sic: paternitas ad aliqd. ⁊ tn̄ non refertur ad aliud sub habitudine alicuius oblīq casus. gº ⁊c̄. Minoꝛ pȝ: qꝛ p̄ alternitas n̄ dr̄ filiatōis pr̄nitas nec eꝫ.

Ad rationes Ad p̄imaȝ dr̄ ꝙ relatō dupl̄r p̄t ꝯsiderari. Uno mō in cōi in generali vt dr̄ taȝ de relōne reali q̄ȝ rōnis. ⁊ sic est eqnocū. nec est genus. Alio mō capit in speciali. s. pro relōne reali intrinsecus adueniente: ⁊ sic ē quodā vniuocū ⁊ bene potest esse generalissimuȝ. Ad scd̄aȝ dr̄ ꝙ lȝ p̄tes sube non sint relatiua scd̄m esse. sunt tn̄ relatiua scd̄ȝ dici. Uel dicendū est: ꝙ nō sunt relatiua nec dicūtur ad aliqd: sed dn̄r alicuius. Ad tertiā dr̄. ꝙ lȝ pr̄nitas in abstracto non referat ad aliud. bn̄ tn̄ refert ad aliud in cōcreto. ⁊ secundum suum concretum.

Post hec autem sequūtur cōmunitates relationis. Prima est ꝙ contrarietas est in relatione: vt virtus cōtraria est vitio cum vtrūqȝ eoꝛum sit ad aliquid: hoc autem non cōuenit omni relationi. Duplo.n. nihil est contrarium neqȝ triplo. Item relatiua suscipiunt magis ⁊ minus: vt simile dicitur magis ⁊ minus simile: ⁊ similiter inequale: sed hoc non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

conuenit omnibus relatiuis: duplum enim non dicitur magis ⁊ minus duplũ. Neq; triplum neq; pater.

Item omnia relatiua dicũtur ad conuertẽtiam: vt pater filii pater: filius patris filius ⁊c. Item relatiua sũt simul natura. simul enim sunt duplum ⁊ dimidiũ: pater ⁊ filius. Itẽ relatiua posita se ponũt ⁊ perempta se perimunt: vt si duplum est: dimidiũ est: ⁊ si pater non est: filius non est ⁊ econtra.

¶ In hac parte ponit autor ꝓprietates ipsius ad aliquid siue relationis. Quarũ prima est ꝙ in relatione est contrarietas vt virtus contrariatur vicio: virtus autẽ ⁊ vicium sunt ad aliquid.

Primo sciendũ est ꝙ hec proprietas nullo mõ est ꝓpria ipsis relatiuis. non. n. ꝯuenit solis relatiuis q: ẽt cõuenit qualitatibus vt albũ ꝯriatur nigro. ⁊ tñ album ⁊ nigruz sunt qualitates. Nõ conuenit ẽt oĩbus relatiuis. Duplo. n. nihil est ꝯriũ neq; triplo. Et vt cõmuniter dr̃ nullis relatiuis ꝫm esse conuenit: Cui⁹ ratio est: q: ꝯria sunt forme absolute actiue vel passiue. ſʒ relatiua non sunt forme actiue ⁊ passiue. ⁊ totum esse relatiuorum est respectũ ⁊ depẽdens: ergo nulla relatiua ꝫm esse hʒ ꝯtraria. Conuenit tñ hec ꝓprietas vel cõitas quibusdaʒ relatiuis ꝫm dici ꝫm aliqd̃ esse ipsorum. puta quo ad esse absolutũ eoruʒ. Unde relatiua ꝫm dici pñt dupl'r ꝯsiderari. Uno mõ quãtũ ad eorum esse absolutum. qd̃ de p̃ncipali significato iportant: ⁊ sic bñ ꝯuenit eis hr̃e cõtrariuʒ. Alio modo pñt cõsiderari quo ad respectus quos includũt cõnotant. ⁊ sic eis nihil ẽ ꝯtrariũ. Uel potest dici ꝙ habere ꝯriuʒ per accidens cõuenit relatiuis nõ per se. ⁊ ratio est. q: vbicũq; est per se ꝯrietas ibi potest esse mot⁹. cũ ergo in ad aliqd nõ sit ꝑse mot⁹, sed soluʒ ꝑ accidens. s. ratione fundamenti sequit̃ qd̃ ad aliqd non habet ꝯriũ ꝑse. sed solum accidens virtus. n. non cõtrariat̃ virtuoso ad quẽ refert̃. neq; vitiũ vitioso. ſʒ tñ v̀tus ꝯriet̃ vitio saltẽ ꝑꝑ circũstantiã relationis.

Secundo sciẽduʒ est ꝙ ſa ꝓprietas relatiuorum est quod relatiua suscipiũt magis ⁊ minus. Ut simile dr̃ magis vl' minus simile. sed non conuenit omnib⁹ relatiuis. vt duplũ non dr̃ magis vl' min⁹ dupluz. Ratio hui⁹ cõitatis est q: aliq̃ relatiua intendunt̃ vel remittunt̃ in suo ꝓprio esse. vt pʒ de equali. simili. ⁊ dissimili. ergo suscipere magis ⁊ min⁹ conuenit relatiuis. Sed hoc non est proprium quarto mõ relatiuis nõ. n. conuenit soli relationi. ſʒ ẽt qualitati vt postea patebit. Nec conuenit ẽt oĩb⁹ relatiuis. ſʒ solum illis quorum fundamenta suscipiũt magis ⁊ minus. vel maius ⁊ minus. sic enim respectus causat̃ a fundamẽto. sic ad intensionẽ aut remissionẽ fundamenti. sequit̃ intensio vel remissio respectus. Ex quo patet ꝙ si est in ad aliquid ẽ motus solũ: ⁊ ex ꝯñti ꝑ accñs puta rõne fundamẽti sic ẽt ad aliquid suscipit magis ⁊ minus ex ꝯñti ⁊ ꝑ accñs: sicut simile dr̃ magis vel minus simile: ⁊ intẽdit̃ ⁊ remit̃ rõne albedinis i q̃ fundat̃ silitudo.

Tertio sciendũ est ꝙ tertia proprietas relatiuorum est ista: ꝙ relatiua dicuntur ad cõuertentiã: quod põt dupliciter intelligi. Uno mõ sic: ꝙ ad esse vnius relatiui sequit̃ esse alterius: vt si pater est filius est. Et si filius est pater est: ⁊ sic intelligendo istam proprietatẽ ipsa ẽ propria relatiuis solum secundo modo proprij: q: ꝯuenit oĩ: ⁊ nõ soli: eo q: subiectũ ⁊ ꝓpria passio ħ modo dicuntur ad conuertentiã. Similiter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

diffinitio et diffinitū. Aliomō pt sic intelligi relatiua dicunt ad conuertentiā .i. referunt ad seinuicē fm mutuam dependentiā. sic qꝫ sicut vnuz pdicat de seipso cū obliquo sui correlatiui: ita etiam econtra vt sicut dr pr est filij pr. Sic etiam dicit filius est patris filius: et sic exponēdo hāc ppꝛietatem ipsa est propria quarto mō ipsis relatiuis ita qꝫ conuenit solis oibus et semp. Differunt aūt cōuersio cōuertibilitas: et ɔuertētia: qꝛ ɔuersio est passio ppōnū in qbus de subo vnius fit pdicatuz alterius. Sed cōuertibilitas est inter subꝫ et passionē: et vniuersaliter eoꝝ que de se inuicē vere: et vniuersaliter pdicant vt hō et risibile. Conuertētia vero est referibilitas fm mutuā dependētiaꝫ: et hec ɔuenit solū relatiuis. Quarta ppꝛietas relatiuoꝝ est qꝫ relatiua sunt simul nā.i. nāli intelligentia: vel ɔuertunt fꝫ eandē ɔñaꝫ: pꝫ sic qꝛ illa q̄ posita se ponūt et peempta se pimunt et vnū est cā alterius sunt simul nā: sꝫ relatiā posita se ponūt et perempta se pimūt ita qꝫ posito vno ponunt et reliquū: et destructo vno destruit et reliquū: vt si pater est: filius est et eꝫ. Et hoc hꝫ veꝝ capiēdo relatiua formaliter: et p per se significatis. nō aūt capiēdo relatiā materialit seu p dnoiatis.

Cōtra dicta arguit pꝛio sic contraria sunt forme actiue et passiue. sed relatiua nō sunt forme actie et passiue. ergo relatiua n̄ sunt cōtraria. Arguit ƀo sic. subꝫ et passio sicut homo et risibile dicunt ad conuertentiā. et tn̄ n̄ sē relatiua gº ɔ tertiā ppꝛietatē. Arguit 3º sic: opposita n̄ ponūt seinuicē: sꝫ relatiua sē opposita: gº n̄ ponunt seinuicem: et p ɔñs: cōtra quartam proprietatem.

Ad rationes ad pꝛimam dr. qꝫ lꝫ cōtraria per se cuiusmōi sunt albū et nigrū calidū et frigidū sunt forme actiue et passiue: n̄ tn̄ ɔria per accidēs cuiusmōi sunt duo relatiua: q̄ non sunt ɔria nisi ratione fundamētoꝛuꝫ. Ad secundā negat qꝫ subꝫ et passio dicant ad cōuertētiā: Cōuertētia. n. est passio relatiuoꝝ: sꝫ bn̄ ɔcedit qꝫ subm et passio dicunt cōuertibilia. Ad tertiā dr qꝫ lꝫ opposita n̄ ponāt seinuicē in eodem subo: ponunt tn̄ seinuicem et simul in duersis subis.

Item alia diffinitio relatiuoꝝ est talis. Ad aliqd sunt qbus hoc ipm esse est ad aliud quodāmō se habere: et hec est ppꝛia diffinitio relatiuorum. Item ppꝛiū est relatiuoruꝫ qꝫ siqs diffinite vnuꝫ nouerit relatiuoꝝ diffinite noscet et reliquuꝫ: vt siqs nouerit diffinite duplū: diffinite noscet cuius ē duplum: necesse est. n. in vtrorūqꝫ rōibus vtrisqꝫ vti.

¶ In ista parte ponit auctoꝛ secundam diffinitionē relatiuoꝝ q̄ est propria relatiuis secundū esse que talis est. Ad aliqd sunt quibus hoc ipsuꝫ esse est ad aliud quodāmō se habere: idest ille sunt vere et proprie ad aliquid quoꝝ esse propriū est esse ad aliud quodāmō .i. fm habitudinē alicuius obliqui casus: vt pr fm ppꝛium esse suum dicit ad aliquid: ita qꝫ non potest intelligi nisi in habitudinē ad aliud. s. ad filium: et per hoc differūt relatiua fꝫ esse a relatiuis fꝫ dici: q̄ fm ppꝛiū esse n̄ referunt ad aliud. sꝫ eē eoꝝ ppꝛiū ē aliqd esse absolutū: lꝫ cū absoluto ɔpoꝛtēt aliquē respectū ad aliū. Sic pꝫ d scia cuius esse est absolutū: includit tn̄ respectū ad scibile. Ex qº pꝫ pº qꝫ ista diffinitio solū ɔueit relatiuis fꝫ eē: 2º pꝫ qꝫ rl'iua fꝫ eē sūt simplr et vē rl'iua. 3º pꝫ qꝫ rl'iua fꝫ dici n̄ sunt rl'iua simplr: sed secunduꝫ dici: pro quo.

Primo sciēdū ē: qꝫ ex pdicta diffinitōe infert vltimā ppꝛietatē rl'iuoꝝ q̄ talis est: qꝫ si quis dif/

finite noverit vnū relatiuorum diffinite noverit et reliquū patet. quia totum esse relatiui est esse ad aliud. scilicet ad correlatiuū. ergo oportet quod diffiniatur per ipsum diffinitio enim debet explicare esse rei. esse autem relatiui est esse ad aliud. puta ad correlatiuum: oportet igitur quod cognitio diffinite vno relatiuorum diffinite: cognoscamus et reliquū. Istud est tamen intelligendum quod vnum relatiuorum diffinitione completa diffiniatur per reliquum: Cuius ratio est quia diffinitio prior est et notior diffinitio: sed vnum relatiuū non est prius neque notius altero: cum relatiua sint simul natura: igitur vnum non habet proprie diffiniri per reliquum sed sic est intelligenda ista proprietas: quod relatiuū et correlatiuū sic se habent quod si quis sciat diffinitionem vnius etiam cognoscet diffinitionem alterius: et econtra: vel saltem cognita diffinitione vnius immediate poterit cognoscere diffinitionem alterius. vnde relatiua debent proprie diffiniri per illud quod teriat eorum dependentia. et quia dependentia relatiui terminatur ad aliquid absolutum quod est fundamentū correlatiui: ideo omne relatiuum habet diffiniri per illud absolutū quod terminat eius dependentiā: accidens enim respectiuum habet duplicem dependentiam. scilicet vnā ad subiectum siue ad fundamentū: habet etiam aliam dependentiā ad terminū. Et ideo omne relatiuū habet diffiniri per subiectum: seu fundamentū quod ponitur in sua diffinitione loco generis: habet etiam diffiniri per terium quod est fundamentū sui correlatiui: quod ponitur loco differentie. vt hoc relatiuum pater sic potest diffiniri. pater est qui genuit sibi simile in natura intellectuali: vel sic: pater est animal quod ex substantia sua genuit aliud animal sibi simile in specie.

Secundo sciendū est quod licet relationes habeant proprias differentias secundum quas habent inter se distinctionem specificā: sicut et entia absoluta: verū tamen quia tales differentie sunt nobis ignote. ideo accipimus distinctionem relationū per earum fundamenta: per que circūloquimur huiusmodi differentias que latent nos propter earum modicā entitatem. Et similiter si diffiniamus vnū relatiuum diffinimus ipsum per fundamentum et terium. Ex quo patet quod vnū relatiuū habet essentialem dependentiā ad terium. quidem terius est fundamentum relationis importate per correlatiuū. et ideo relatio non potest esse sine illo termino nec etiam sine fundamento: quia dependentia relationis a fundamento est etiam essentialis.

Tertio sciendū est: quod ad hoc quod aliquod relatiuū sit in hoc predicamento reponibile tria requiruntur: primum est quod tale relatiuū sit secundum esse: et ideo relatiua secundum dici nō ponuntur in hoc predicamento. Secundo requiritur quod tale relatiuum importet relationem intrinsecus aduenientem: et ideo sex vltima predicamēta nō sunt relatiua in hoc predicamēto reponibilia. Tertio requiritur quod tale relatiuū importet relationē realē actualem. Ad quam tria requiruntur: prima quod talis relatio habeat extrema realia. et propter istā condictionē contradictio nō est relatio realis. quia alterum extremum contradictionis est semper nō ens. Secundo requiritur quod extrema sint realiter distincta. defectu cuius relatio eiusdem ad se ipsum nō est realis: sed rationis tamen: quia ibi extrema nō sunt realiter distincta. Tertia cōdictio est quod illa relatio consurgat et sequatur ex natura extremorum. et ideo relatio dei ad creaturā est rationis et non realis: quia talis relatio est per intellectum cōparantem deū ad creaturam.

Ex quo patet quod licet relatio sit semper inter duo extrema. non tamen est in quolibet illorum extremorum tanquam in subiecto. sed est in vno tanquam in subiecto. et in alio tanquam in termino.

Cōtra predicta primo sic arguitur: pars secundum totū suū esse relatiue dicitur ad totū et econtra: et tamen totū nō est relatiuū. sed aliquā est substātia: ergo contra primam diffinitionem relatiuorum. Secundo arguitur sic: caput et manus sunt ad aliquid: et tamen non sunt relatiua: sed substātiua ergo nō sola relatiua sunt essentialiter ad aliquid Tertio sic vna quecumque res. vel vna quecumque species habet diffiniri per propriū genus et per propriam differentiam. ergo vnū relatiuum potest diffiniri et cognosci per

ꝓpriū genus ⁊ per ꝓpriā drīaz absqꝫ hoc ꝙ in sua diffinitiōe ponant̄ fūdamētuz ⁊ terius: Et cōfirmat̄ q: multi cognoscūt patrē alicui⁹: ⁊ tñ nō cognoscūt filium ergo. ⁊ cetera.

Ad rationes ad primā dicit̄ distiguēdo maiorē: vel capiēdo partez ⁊ totum formaliter: ⁊ sic cōcedit̄ ꝙ ps essentialit̄ refert̄ ad totū: ⁊ totū ⁊ ps sunt relatiua vel capiēdo ptē ⁊ totū materialit̄. s. partē ꝓ illo qđ dr̄ ps: ⁊ totū ꝓ illo qđ dr̄ totū: ⁊ sic nō dicunt̄ relatiue: sꝫ sunt entia absoluta. Ad scđaz dr̄ negando: ꝙ manus ⁊ caput sint ad aliqd: licꝫ sint alicui⁹ scilicet animalis. ⁊ ideo n̄ sūt relatiua: q: esse ꝓpriū ipsorum non est esse ad aliud Ad tertiā dr̄ distinguēdo ātecedēs: vl̄ in entib⁹ absolutis: ⁊ sic ꝯcedit̄ vel in entib⁹ respectiuis: ⁊ sic negat̄. entia enim respectiua nō possunt esse nec cognosci nisi in hitudine ad aliud: ⁊ ꝑ cōsequens non possunt diffiniri nisi diffinitiōe explicante illā hitudinē: ⁊ ideo in diffinitione cuiuslibꝫ relatiui opꝫ ponere fundamētuz ⁊ terminū: Ad confirmationē dr̄: ꝙ licet illa res q̄ est pr̄ possit cognosci non cognoscēdo illaz rem q̄ est filius: non tñ pr̄ formalit̄ inquātū pr̄ p̄t cognosci qn cognoscat̄ filius inquātū filius.

Qualitas est secundū quaz quales esse dicimur: vt secundū albedinē dicimur albi: ⁊ secundū colorē colorati: ⁊ secūdū iustitiā iusti: Qualitatis āt quattuor sunt spēs. Prima est hitus ⁊ dispositio. Differt aūt habitus a dispositione: q: habitus ē pmanentior ⁊ diuturnior: vt sunt ꝟtutes ⁊ scie: scia enim difficile est mobilis nisi forte grandis fiat pmutatio vl̄ ab egritudīe vl̄ ab estu: vl̄ ab aliquo hmōi circa sciētē vel habentē virtutes. iustitia .n. vel castitas non cito vel de facili pmutant̄: Dispositiōnes aūt dicim⁹ que de facili pmutant̄: vt calor: frigiditas: egritudo: sanitas: ⁊ similia: tñ habitus possūt dici dispositiōes: sed non ecōuerso. Illi aūt qui habituz habēt quodāmō dispositi sunt vel meli⁹ vl̄ peius ad ea q̄ hñt. Dispositiones āt non sunt habitus: vnde habitus sic potest diffiniri. Habit⁹ ē q̄litas difficile mobil̄: dispō vero ē q̄litas facile mobilis.

¶ Postq̄ deteriauit auctor de relatione que est tertiū p̄dicamentū. ꝯñter determinat de qualitate q̄ est quartū predicamentum. Ordo satis pꝫ ex dictis: ⁊ primo sic diffiniendo q̄litatē. q̄litas ē scđꝫ quā q̄les eē dicimur ꝓ cui⁹ declaratōe.

Primo sciendū est ꝙ q̄le p̄t accipi multis mōis. Uno mō ꝓ quali generis. qđ est q̄le essētiale: ⁊ nūc differētia essential̄ dr̄ q̄le: Alio mō ꝓ q̄li spēi sic: ꝙ lꝫ nō sit q̄le essentiale: est tñ ꝯñs necessario essentiaz spēi: ⁊ sic proprīū dr̄ in quale. Tertio mō accipit̄ ꝓ quali transcendēti qđ consequit̄ esse cōpletū rei: ⁊ sic omne accidēs dr̄ i quale. Et quale isto tertio mō nō distinguitur ꝯtra quantū nec ꝯ aliquod denoiatiuoꝝ alioꝝ predicamētoꝝ accidētis. omne. n. cōcretuꝫ cuiuscunqꝫ accidentis predicat̄ in quale: hoc mō capiendo q̄le. Quarto mō capitur quale ꝓprijssime ꝓ quali accidentali dicto a q̄litate: qđ distinguitur ꝯ predicari inquātū ⁊ ꝯtra alios modos

p̄dicādi accn̄tiū: ⁊ hoc vltimo mō dꝫ ca
pi q̄le in diffinitione q̄litatis: ⁊ non trib⁹
mōis. Est g° sensus p̄dicte diffinitōis
q̄litas ē forma accidētalis supple ſm ꝙ
nos subſtātie dicimur .i. denoiamur q̄/
les simpl'r. In q̄ diffinitōe ponit' forma
accidētalis loco gn̄is. ē.n. qd cōe ad no/
uez gn̄a accidentiū: ⁊ iſta ꝓpō ꝫ: dicit
ibi circūſtātiaꝫ cauſe formalis. ſm.n. q̄/
litatē formalit' nos dicimur q̄les: ⁊ bꝫ ꝫ
v̄bū dicimur ꝓ ſuppoito hoc ꝓnomen
nos vt demōſtrat ſubas ⁊ n̄ ꝫ ꝙ de/
mōſtrat hoies tm̄: q: alie ſube ab hoīe
d̄nn̄ant' q̄les ſic ⁊ hō. ⁊ lꝫ h° abſtractū
q̄litas ſit naturalit' pri⁹ notū q̄li: ꝙ ē ſuūꝫ
concretū ſicut cā formalis eſt pri⁹ nota
naturaliter ſuo effectu formali. tn̄ cōcre/
tum eſt nobis noti⁹: ideo q̄litas notifica/
tur ꝑ quale qđ eſt notius quo ad nos: q̄
le vero notificatur ꝑ qualitatē tanꝙ per
ſuūꝫ abſtractū qđ eſt pri⁹ ⁊ notius ſim/
pliciter ⁊ quo ad naturam.

Secundo ſciendū eſt ꝙ q̄li/
tatis quattuor ſūt
ſpēs. prima eſt habit⁹ ⁊ diſpō. ſa nālis
potentia vel ipotētia. tertia paſſio vel paſ
ſibilis q̄litas q̄rta forma vel circa aliqd
cōſtās figura. quaꝝ ſic pōt hr̄i ſufficiētia
q: oīs q̄litas q̄lificat ſubam: vel ergo q̄li
ficat eā rōne mā̈e ⁊ ſic eſt forma: ⁊ cir/
ca aliqd ꝯſtās figura: vl' q̄lificat ſubaꝫ ra
tione forme: ⁊ hoc dupl'r q: vel q̄lificat
eā mediātib⁹ potentijs naturalib⁹: ⁊ ſic
eſt hitus ⁊ diſpō: vel q̄lificat eā imedia/
te ⁊ hoc dupl'r: q: vel eſt p̄ncipiū deter
minatū opandi: ⁊ ſic eſt paſſio vl' paſſibi
lis q̄litas. vl' indeterminatū p̄ncipiū ⁊ ſic
eſt naturalis potētia vel ipotētia. Et non
eſt hec diuiſio gn̄is in ſpēs ꝓprie accipiē
do ſpēꝫ. ſꝫ eſt diuiſio alicui⁹ cōis in quoſ
dā modos ſpāles. ita ꝙ illa q̄tuor: ſ'c q̄tu
or mōi accn̄tales q̄litatis ſūpti ex diuer
ſis hitudib⁹ q̄litatis ad ſubꝫ. vl' ad aliqd
aliud ꝙ āt n̄ ſint ſpēs pꝫ: q: ipoſe ē duas
ſpēs eiuſdē gn̄is abſtractiē p̄dicari d̄ eo/
dē ſꝫ d̄ eadē q̄litate in nūero p̄dicant' ha

bit⁹ paſſibilis q̄litas ⁊ nāl' potētia puta d̄
caliditate ꝫ aꝝ. in predicamentis. ergo
non ſunt ſpēs diſtincte.

Tertio ſciendū ē ꝙ p̄m⁹ mod⁹
vl' p̄a ſpēs q̄litatis ē hit⁹
⁊ diſpō: q̄ differt adinuicē. q: hitus ē q̄/
litas de difficili mobil' a ſuo ſubo. diſpō
v̄o ē q̄litas de facili mobil' ſuo ſubo. ꝯue
niunt aūt in hoc ꝙ tā hitus ꝙ diſpō diſ/
ponūt ſubꝫ ad opationē: ſꝫ hitus ꝑfecte
diſponit. diſpō v̄o imꝑfecte. Accipit' āt
dupl'r diſpō. vno mō gn̄alr ꝓ oi qualita
te diſponēte ſubm ad opationeꝫ ſiue illa
qualitas ſit de facili mobilis a ſuo ſubo.
ſiue ſit d̄ difficili: ⁊ ſic diſpō differt ab ha
bitu ſicut iferius ⁊ ſupius: ⁊ cōtinet ſub
ſe habitū ⁊ diſpōnem ꝓprie dictā. Alio
mō pōt capi diſpō ſpāliter pro qualita/
te d̄ facili mobilis a ſuo ſubo. que diſpo
nit ſubiectū ad operationeꝫ imperfecte
⁊ ſic diſtinguitur ꝯ habituꝫ. Ex quo pꝫ
ꝙ ꝙuis diſpō ⁊ habitus ſint duo noia.
non tamē ſunt due ſpēs. ſed vna tm̄. naꝫ
res ſignificata per hoc nomē diſpoſitio
⁊ res ſignificata per hoc nomen habi/
tus eſt vna ⁊ eadē ſm eſſentiā. differēs
ſoluꝫ ſecundū eſſe ꝑfectū ⁊ imꝑfectum
ideo hitus ⁊ diſpō ꝯuenient ponuntur
vna ſpēs: ꝑfectū.n. ⁊ imperfectuꝫ n̄ va
riant ſpēm. vel dicēdū ꝙ hitus ⁊ diſpō
nō ſunt vna ſpēs. ſed ſunt vn⁹ mōus vt
pri⁹ dictum eſt. ponūt' āt ſub hac ſpecie
vel ſub hoc mō omnes q̄litates diſpo/
nentes ſubm ad opandū mediātib⁹ nā
libus potentijs. inter quas quedaꝫ ſunt
corporales vt ſanitas. robur. egritudo
calor. ⁊ ſic d̄ alijs. alie ſūt itellectuales c⁹
modi ſunt quinꝙ habitus intellectus. q
ſunt ſapiētia. ſcia. intellectus. prudentia.
⁊ ars. alie ſūt ifuſe. vt fides. ſpes. ⁊ cha
ritas. ⁊ alie ſunt concreate. vt ſpecies in/
telligibiles rerum in intellectibus ange/
lorum. Ex quo pꝫ ꝙ in hac ſpē reponū
tur omnes hitus: oēs ſciētie. omnes ar
tes ⁊ oēs virtutes morales. ⁊ omnia vi
tia virtutibus oppoſita.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Contra p̄dicta p̄mo sic arguit᷑ Nullū gen⁹ generalis-
simū pōt diffiniri. ſʒ q̄litas ē gen⁹ genera-
lissimū. ergo male diffinit᷑ i textu. Se-
cūdo sic: dr̄ia subalis ē q̄litas. ⁊ tn̄ nō est
in aliq̄ illaꝝ spēꝝ q̄litatis: ergo diuisio est
insuffiiciēs. 3° sic: hitus ē p̄dicamētū qd̄
dicit respectū extrinsecus aduenientem:
ergo non est species qualitatis.

Ad rōnes ad p̄mā dr̄. ꝙ q̄li-
tas nō p̄t diffiniri
diffinitōe qdditatiua data ꝑ gen⁹ ⁊ dr̄iaʒ
sicut nec cetera gn̄alissima. p̄t tn̄ diffiniri
diffinitiōe descriptiua seu ꝑ qd nois q̄lis
est diffinitio textus: q̄ dat᷑ de q̄litate ꝑ ef-
fectū in formalē q̄litatis posteriorē nāl'r
q̄litate. Ad scd̄aʒ dr̄: ꝙ dr̄ia subal' nō ē
q̄litas accn̄talis. ſʒ bn̄ ē q̄litas eēntialis. iō
nō opʒ ꝙ sub aliq̄ spē q̄litatis ꝯtineatur.
Ad tertiam dr̄ ꝙ hitus p̄t tripl'r capi:
vno mō ꝓ forma p̄uatiōi opponit. sicut
dicim⁹ ꝙ visus ē hitus: ⁊ cecitas ē priua-
tio. 2° mō p̄t dici hitus ꝓ adiacētia cor-
poꝝ ⁊ eoꝝ q̄ circa corpus sūt: ⁊ sic ē p̄di-
camētuʒ ab aliis districtū. est. n. vnū de
sex vltimis p̄dicamētis q̄ dn̄r respectuʒ
extrinsecus aduenientē. 3° mō pōt ca-
pi pro qualitate disponente subm perfe-
cte ad operandum. ⁊ sic accipitur h̄.

Secunda spēs q̄litatis ē na-
turalis potentia vl' ipotentia
aliquid faciēdi vl' patiendi: vt
sanatiuus dr̄ eo ꝙ hēat natu-
raleʒ potentiam vt nihil a qui-
buslibet accidentibus egritu-
dinem inferentibus patiatur.
Egrotatiuus vero eo ꝙ hʒ na-
turalē impotentiā aliqd faciē-
di: durū. n. dr̄ hr̄e naturalē po-
tentiā resistēdi sectioni: ⁊ mol-
le naturalē impotētiā q2 cito
secat᷑. Cursores ẜo ⁊ pugilla-
tores dn̄r sil'r nō ꝙ exerceant
actus suos: sed quia habēt na-
turalem potentiā hoc faciēdi.

Tertia spēs q̄litatis est pas-
sio ⁊ passibilis qualitas: vt ille
qualitates q̄ in sensibus effici-
unt passiones: vt in gustu dul-
cedo ⁊ amaritudo ⁊ consimi-
liā. ⁊ ēt ille qualitates sunt in
hac spē q̄ ab aliquibus passio-
nibus generātur facile vel dif-
ficile: mobilibus ⁊ ꝑmanenti-
bus: siue. n. nigredo ab aliqua
passiōne naturali generetur: si-
ue ab egritudine siue ab estu
qualitas passibilis dicitur.

¶ Hic ꝯn̄ter deteriat auctor de secūda
spē q̄litatis que est nālis potētia vel ipo-
tentia: ꝑ quā intelligit auctor quādā spēʒ
vel quēdaʒ modū specialem qualitatis:
sub quo cōprehendunt᷑ oēs facilitates ⁊
difficultates nāles ad aliquid agendum
vel faciendū. pro cuius declaratione.

Primo sciendū est ꝙ nāl' poten-
tia est q̄daʒ facilitas vel
agilitas in existēs rei a nā. qua ipsa nā est
potēs ad faciliter exercēduʒ suas oꝑatio-
nes ⁊ ad resistendū suis ꝯriis. Sʒ nālis
in potētia est q̄litas q̄dā i existēs rei a nā
q̄ ipsa res ē ipotens ad facil'r exercendū
suas oꝑatiōes ⁊ resistēdum suis ꝯriis ⁊
nociuis. ⁊ sicut cōiter dr̄ nālis potentia
cātur ex victoria forme supra mām. nāl'
āt ipotētia causat᷑ ex victoria māe supra
formā. forma. n. hʒ victoriā supra mām
qn̄ ipsa forma non impedit᷑ in propriis
oꝑationibus per aliq̄s dispōnes ꝯrias q̄
sunt in mā. ſʒ obedit mā ipi forme. ⁊ est
oino disposita ſʒ exigentiam ipsius for-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

me:ſ3 materia h3 victoriā ſupra formaʒ qn̄ in materia ſunt diſpōnes ꝯrie q̄ ipediūt ꝓp:ias operatōnes forme: ponuntur autē in hac ſpē vt h3 cōis opinio oēs aptitudines qbus res inclinanť ⁊ diſponūť ad aliqd opandū: vt ſunt riſibile. flebile. ſuſceptiuum diſcipline. ⁊ generaliter oēs proprietates: ⁊ paſſiones ſpērū.

Secūdo ponūtur in hac ſpē omnes potētie aīe itellectiue ſcilicet itellectus: rō ⁊ voluntas. ⁊ oēs potentie anime ſenſitiue .ſ. quinq3 ſenſus interiores: qui ſūt ſēſus cōes: imaginati: eſtimatiua: fātaſia ⁊ memoria: ⁊ quinq3 ſēſus exteriores .ſ. viſus: auditus: guſtus: tact⁹: ⁊ odorat⁹. Tertio ponūtur oēs iclinatiōes naturales nominate nominibus hituum: vt ſūt liberalitas: iuſtitia: fortitudo: curſor pugillator. ſecūdū ꝙ noīant icliatiōes naturales ad actus. Et licet iſtud tertiū ſit verꝫ: nō tñ vera ſūt duo prima: imo ſm rei veritatē oēs aptitudies: ⁊ oēs paſſiōes ſunt eiuſdem generis cū ſubiectis. Similiter potentie aīe: q: dicūt eandē eēntiā cū aīa: iō ſunt ſubſtantie ſicut ⁊ aīa: ⁊ non qualitates. ꝑōt tñ capi potentia tripliciter. vno mō ꝓ reſpectu potētie ad opatiōnē: ⁊ ſic pertinet ad genus relatiōis. Secūdo mō pōt capi ꝓ fūdamēto talis reſpectus quod ē abſolutū ⁊ principiū opationis: ſicut itellectus ⁊ volūtas ſunt principia ꝓductiua intellectionis ⁊ volitionis.

Tertio modo pro facilitate ⁊ agilitate vtendi huiuſmodi potentia ⁊ ſic accipiť in propoſito naturalis potentia.

Secundo Sciendū eſt ꝙ tertia ſpēs qualitatis eſt paſſio ⁊ paſſibilis qualitatis: vñ paſſio ⁊ paſſibilis qualitas cōueniūt ⁊ differūt. cōueniunt in hoc ꝙ iportāt eandem formā ſecundum eſſentiā ⁊ ſpēm: ſ3 differunt dupliciter: primo q: paſſio importat qualitatē ſub eſſe impfecto ⁊ trāſeuntis ⁊ nō ꝑmanētis in ſubiecto: vt rubedo proueniens ex verecundia. Sed paſſibilis qualitas noīat formā ſub eē permanēti ⁊ perfecto ſicut albedo vel rubedo ꝓueniēs ex natura. Secūdo differūt: q: paſſio nō denoīat ſubſtātie ſimpliciter q̄le: ſed magis aliquid paſſum: ſicut rubedo ex verecundia proueniens: vel palledo ex timore nō denomināt hominē rubeum vel pallidū ſimpliciter: ſed aliqd paſſum. ꝑaſſibilis vero qualitas denominat ſubiectū ſuum ſimpliciter quale. Diffinitur aūt paſſio vt hic ſumitur ꝙ ē qualitas cito trāſiens iferens paſſioneʒ: vel illata ex paſſione: vt rubedo iferť vel cauſatur ex verecundia: ⁊ palliditas ex timore. Et ob hoc dicitur paſſio: q: cauſatur a paſſione: aut ēt q: denoīat ſubiectū ſuū paſſum. Sed paſſibilis qualitas eſt qualitas inferens paſſionē vel illata a paſſione habēs eē ꝑmanens in ſubiecto: ſicut albedo ⁊ nigredo naturalis: ⁊ alie q̄litates ſenſibiles: que habent eē permanēs in ſubiecto: ⁊ non dicūtur paſſibiles qualitates q: aliquid patiātur ſed q: nate ſunt iferre paſſionem: vel quia inferūtur ab aliqua paſſione. Exēplū primi: vt ira: timor: gaudium. Exemplum ſecundi ſicut rubedo ex verecundia: ⁊ palledo ex timore. Sub hac autem ſpecie reponuntur omnes qualitates ſenſibiles q̄ ſunt obiecta ſenſuum exteriorum: vt ſonus: color: odor: ſapor: calidu3: frigidu3: ſiccum: humidu3. ⁊ ſimiliter qualitatēs que ab huiuſmodi generāť vt ſunt ſpēs obiectoꝝ recepte in potentijs organicis. ⁊ paſſiones appetitus ſenſitiui. vt delectatio. triſtitia. ira: ⁊ ſic de multis alijs.

Tertio Sciendum eſt ꝙ quarta ſpecies qualitatis eſt forma vel circa hoc aliquid ꝯſtans figura. forma autem pōt capi tripliciter. Uno modo pro forma ſubſtantiali. ⁊ ſic reductiue eſt in predicamento ſubſtātie. Secundo modo poteſt capi large ⁊ trāſcendenter. prout verificatur tam de forma ſubſtantiali q̄3 de forma accidētali. Tertio modo poteſt capi pro debita cōmenſuratione ꝑtiu3. vt ē idē cum figura. ⁊ ſic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

tã forma q̃z figura accipiũtur ꝑ termina/
tõe ipa vel dispõne q̃ntitatis: ⁊ sic accipi
tur hic forma nõ primo mõ nec ƀo mo/
do. Simil'r figura põt capi dupliciter.
Uno mõ ꝑ quãtitate terminata q̃ sic dif
finitur: ẽ q̃ termino vel terminis claudit
Secũdo mõ pt capi ꝑ ipsa termiatione
q̃ntitatis: ⁊ sic accipit hic. vñ i qualibꝫ re
figurata tria possumus cõsiderare: vꝫ
ipsaꝫ rem figuratã: puta lignuꝫ vel lapi
dem ⁊ sic ptinet ad genus subie. 2º pos
sumꝰ cõsiderare q̃ntitatẽ eiꝰ. ⁊ sic ptinet
ad genꝰ q̃ntitatis. Tertio possumꝰ consi
derare terminatõeꝫ vl' dispõeꝫ q̃ntitatis
q̃ põt dici forma vel figura: ⁊ sic ptinet
ad quartã spẽm q̃litatis. Et in hac spe/
cie reponuntur gñaliter oĩa artificialia ⁊
oẽs dispõnes ad formã: vel figuram p
tinentes siue sint naturales: siue artificia
les vt bipedale: quadratum: rotunduꝫ:
pulchritudo: decor. ⁊ sic de alijs.

Contra predicta primo sic ar/
guit: risibilitas ⁊ queli
bꝫ alia passio est naturalis potentia: et tñ
nõ est q̃litas gº nãli potentia non ẽ qua/
litas. Secũdo secũdũ qualitatem deno
minamur q̃les: sed ƀꝫ passiones non de
nominamur quales: ergo passiones nõ
sunt qualitates. Tertio sic: forma ⁊ figu
ra differunt essentialiter: ergo non sunt
vna species qualitatis.

Ad ratiões Ad primaꝫ dr
ꝙ risibilitas po
test capi dupliciter. Uno modo ꝑ aptitu
dine ad ridendum: ⁊ vt sic nõ est natura
lis potentia: sed est ƒbia. Aliomodo põt
capi risibilitas ꝑ q̃dã facilitate vl' habili/
tate ad ridẽdũ: ⁊ sic p̃t ꝯcedi ꝙ sit q̃litas
⁊ naturarał potẽtia. Ad scdaꝫ dr ꝙ q̃
nis ƀꝫ passiões non dicamur simplicit ⁊
actu q̃les dicimur tñ q̃les ƀꝫ qd: ⁊ apti/
tudinal'r. Ad tertiã dr ꝙ ꝑ hoc ꝯplexuꝫ
forma ⁊ figura circũloqmur nob vnum
modum ⁊ vnam spẽm generalem: sunt
forma ⁊ figura duo mõi speciales eẽntia
liter distincti. nisi dicamus ꝙ accipiant
per vna ⁊ eadem re.

Qualia vero dicuntur que
secũdũ hec denoiatie dicunt:
vel quodammõ aliter ab his:
vt a grãmatica grãmaticus: ⁊
a iustitia iustus denomiatiue
dicunt: vel q̃ dicuntur ab aliq̃
q̃litate nõ denoiatiue: ⁊ hoc
dupliciter qa q̃daꝫ dicunt nõ
denoiatiue ab aliq̃ q̃litate eo
ꝙ nomen nõ ẽ impositũ ipsi q̃
litati: vt cursor aut pugillator
ñ dñr denoiatiue qa q̃litati a
q̃ dñr q̃lia ñ ẽ nomẽ ipositum.

Et nota ꝙ cursor aut pugil
lator dñr duplicit: Uno mõ
dr cursor ab arte currẽdi: ⁊ pu
gillator ab arte pugnãdi: ⁊ sic
sũt i pria spẽ q̃litatis: qa ille ar
tes sũt habitꝰ. Alio mõ dr cur
sor: ñ q̃ hẽat artẽ currẽdi: ſꝫ q̃
nãlẽ potẽtiã hꝫ ad artẽ curren
di: ⁊ pugillator ñ q̃ hẽat artẽ
pugillãdi: ſꝫ q̃ hẽat nãlẽ potẽ
tiã ad actũ pugillãdi: ⁊ iõ hoc
mõ dñr q̃lia ab istis nãlibꝰ po
tẽtiis: ſꝫ ñ denoiatiue eo ꝙ no
mia ñ ſt iposita istis nãlibꝰ po
tẽtiis a q̄bus dñr q̃lia: ⁊ sic cur
sor ⁊ pugillator sunt in secun/
da spẽ q̃litatis. Alia vero di/
cuntur qualia nõ denoiatiue
quãdo nomẽ est ipositũ qua/
litati: secundũ quã dicitur qua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

le sed eã nõ participat secũdũ illud nomẽ: vt studiosus a virtute: ꝛ sic sunt tres modi sumendi quale a qualitate.

Inest aũt cõtrarietas qualitati: vt albedo cõtrariat̃ nigredini: ꝛ similiter iustitia in iustitie. Hoc autẽ non est propriũ q̃litati: q̃ non conuenit oĩ q̃litati. Figura .n. nõ habet aliqđ contrariũ neq̃ medũ colores: vt rubedo albedo. Et sciendum ꝙ si vnũ cõtrarioꝝum fuerit q̃le: reliquũ erit q̃le vt iustitia est q̃litas: ergo ꝛ iniustitia: ꝛ iustum est quale: ergo ꝛ iniustũ. Item q̃litas suscipit magis ꝛ minus: dr̃ .n. iustus magis: ꝛ minus iustus ꝛ alb⁹ ꝛ grãmaticus. Sed hoc nõ est propriũ qualitati q̃ quadratũ non suscipit magis neq̃ min⁹: neq̃ circul⁹ neq̃ quadrũculatio neq̃ circulatio. Itẽ ꝓpriũ est q̃litati secundũ eam simile vel dissimile dici: vt alb⁹ albo similis dicitur ꝛ iustus iusto: albus autẽ dissimilis nigro dr̃: ꝛ sic de consimilibus.

¶ Consequenter ĩ hac p̃te notificat auc. quale quod ẽ cõcretum qualitatis dicẽs ꝙ qualia dñr q̃ ꝑm hec idest secundum has predictas qualitates denominatiue dicũt̃ vt grãmatic⁹ a grãmatica. ꝛ a fortitudie fortis. ꝛ q̃dã dñr ab aliq̃ q̃litate ñ denoĩatiue. ꝛ h̃ dupliciť. Uno mõ q: ñ ẽ nom̃ ĩpositũ illi q̃litati: vt cursoꝛ dr̃ ab arte currendi. ꝛ siľr pugillatoꝛ ab arte pugnãdi. ꝛ iõ lʒ sit ibi realis denoĩatõ nõ tñ vocales. Alio mõ q: lʒ nomẽ sit ĩpositũ illi q̃litati. tñ ꝯcretũ ñ ꝑticipat illđ nomen vt studiosus dr̃ a v̾tute. ñ ẽ tñ ꝑticipatio ĩ voce cũ ñ ꝯueniãt ĩ principio vocis. Ex quo pʒ ꝙ tres sũt mõi sumendi q̃le a q̃litate. Sʒ scđʒ ꝑmũ modũ dr̃ q̃le đnoĩatiue. ꝑʒ v̾o alios duos dr̃ ñ đnoĩatiue. ꝛ diffinit̃ ibi q̃lia ĩ pl̾ali nũero ꝑꝑ mľtiplicitatẽ q̃liũ đnoĩatiue dictoꝝ a q̃litate.

Primo sciẽdũ ẽ ꝙ sic dic̃ textus cursoꝛ ꝛ pugillatoꝛ accipiunt̃ dupľr. Uno⁰ dr̃ cursoꝛ ab arte currẽdi. ꝛ pugillatoꝛ ab arte pugillãdi ꝛ sic sũt ĩ p̊ͣ spẽ q̃litatis. ꝛ dñr đnoĩatiue a q̃litate. q̃litati .n. a q̃ dñr ẽ nom̃ ĩpositũ. cursoꝛis .n. q̃litas ẽ ars cursoꝛia. ꝛ pugillatoris ars pugillatoꝛia a q̃b⁹ dñr cursoꝛ ꝛ pugillatoꝛ đnoĩatiue. Scđo⁰ accipiunt̃ cursoꝛ ꝛ pugillatoꝛ ꝑʒ ꝙ dñr a q̃busdaʒ nãlib⁹ potẽtijs. vt cursoꝛ dr̃ ñ ꝙ hẽat artẽ currẽdi. sʒ q: hʒ nãlẽ potẽtiã h̃ facile faciẽdi. siľr pugillatoꝛ dr̃ ñ ꝙ hẽat artẽ pugillãdi. sʒ q: hẽat nãlẽ potẽtiã h̃ facile faciẽdi. ꝛ h̃ mõ cursoꝛ ꝛ pugillatoꝛ sũt q̃lia dc̃a a q̃litate ñ đnoĩatiue ñ ꝑꝑ repugnãtiã ĩ re. sʒ solũ ĩ voce. ꝛ st̃ đ ꝑa spẽ q̃litatis.

Secũdo sciẽdũ ẽ ꝙ auctoꝛ cõsequent̃ põit q̃ttuoꝛ ꝓpꝛietates q̃litatis q̃rũ pꝛia ẽ. ꝙ ꝯrietas ĩest q̃litatib⁹. vt albedo ꝯriat̃ nigredini. ꝛ iustitia ĩiustitie. c⁹rõ ẽ q: ꝯria st̃ forme actiue ꝛ passiue sub eođ gñe posite maxie distãtes ab eodẽ vicissĩʒ mutuo se expellẽtes. ita ꝙ ñ pñt se siľ ꝯpati ĩ eođ sbõ lʒ successiue. pľes aũt q̃litates st̃ hmõi sic̃ pʒ đ albedie ꝛ nigredie caliditate ꝛ frigiditate. g⁰ ꝯrietas ꝯueĩt q̃litati. vñ ꝯrietas ĩ q̃litatib⁹ p̃t capi q̃druplicit̃. Uno mõ ꝑ repugnãtia aliq̃ꝝ q̃litatũ nõ se ꝑmitẽtiũ siľ ꝛ seľ ĩ eođ sbõ. siue ille q̃litates se expellãt ꝑ ꝓpꝛiã actõeʒ ab eodẽ sbõ siue ñ. ꝛ sic int̃ sciaʒ ꝛ ignoꝛãtiã q̃ st̃ q̃litates pꝛime spẽi hñ ẽ ꝯrietas: Scđo mõ p̃t capi pꝛo repugnantia qualitatum aliquo modo se expellẽtiũ ab eodẽ sbo siue maxie

distēt sub eodē genere. siue nō. & sic me-
dij colores cōtrariāt extremis. ut rube-
do cōtrariat albedini & nigredini. Ter
tio mō accipit p repugnātia qualitatum
nō se pmittētium i eodē subiecto. sz se ex
pellētium ab eodez subiecto siue hoc sit
actione ppria. siue actiōe suaꝝ cāꝝ. & h
mō albedo & nigredo ꝯriant. Quarto
mō capit ppriissime p repugnātia qua
litatum se inuicē ab eodē sbo expellētiū
actione ppa & talis ꝯrietas solū repit i
quattuor qualitatib⁹ primis: q̄ sunt calidi
tas. frigiditas. hūiditas. & siccitas. & hec
pprietas non ē. Quarto mō ppria qua
litati cum non cōueniat oī. figura. n. non
hēt cōtrarium nec aliqs medi⁹ color saltē
capiendo ꝯrietatē stricte. Secūda ppe-
tas q̄ est pprietas ꝯrioꝝ est. q si vnū ꝯ-
rioꝝ fuerit quale reliquū erit quale vt si
iustum sit quale. iniustū erit quale cuius
rō ē. q2 ꝯria sunt in eodē gnē. ergo si vnū
fuerit in genere qualitatis & reliquum.

Tertio sciēdum est. q tertia p-
petas qualitatis est q q̄
litas suscipit magis & min⁹. Cui⁹ rō est.
q2 suscipere magis & minus ē in sua eēn
tia itendi & remitti pticipādo plures gra
dus pfectiōales vel pauciores. sed qua-
litas est huiusmōi. vt patet p multas spe
cies q̄litatis. vt caliditas & frigiditas ali-
quādo intēduntur & remittunt. ergo q̄li
tas suscipit magis & minus: Item illō su
scipit magis & min⁹ qō pdicat de aliquo
cum hoc aduerbio magis & minus. sed
multe sunt qualitates q̄ i cōcreto predi-
cant de substātijs fm magis & min⁹. vt
aliq̄ res dicit magis alba alia. & aliq̄ mi-
nus alba. & sic de alijs. ergo qualitas su-
scipit magis & min⁹: hoc āt non ē ppriū
oī q̄litati: q2 triangl's & quadrāgl's & alie
qualitates d q̄rta spē nō suscipiūt magis
& min⁹: q̄rta pprietas qualitatis ē ista q
pprīū ē q̄litati fm eā sil'e vel dissil'e dici
vt fm albedinem aliqs dr sil'is albo. &
dissil'is nigro. Et dnt capi sil'e. & dissil'e
fm q dnt aptitudinē & nō fz q debent

actū. quia vt sic sunt relatiua de genere
ad aliqd: Est aūt silitudo reꝝ differenti
um eadem q̄litas. sz dissimilitudo est re
rū drīū diuersa q̄litas. Et dz itelligi q
sit eadem q̄litas in specie & q sit diuersa
in specie spālissima.

Contra pdcā p'o sic arguitur: Nullū ē denoiatiuum
q̄titatis ergo nec q̄litatis. Añs pz. q2 au
ctor nullā facit mentionem de denomi
natiuo q̄titatis. Secūdo sic. qualitas pri
us est diffinita per quale ergo nō dz dis-
finiri hic quale per qualitatē. ꝯña pz. q2
tūc idē eēt pri⁹ & posteri⁹. noti⁹ & iñnoti⁹.
Tertio sic oia idiuidua eiusdē specie icō
ueniūt i eadē forā specifica. ergo p illam
forā dicūt silia. & p ꝯñs nō solū quali
tati conuenit fm eā sil'e vel dissil'e dici.

Ad rationes ad pmam dr negādo añs.
sz q2 oia denomiatia q̄titati sp dnr dno
miatie a q̄titate. iō d illis nō fecit auctor
mentionē. qualia vero non sp dnr dno
miatiue a q̄litatib⁹ iō ad ondēdū eorum
differentiā & multiplicitatē fecit auctor
mētōē d denoiatiui qualitatis. Ad sam
dr. q ꝯcretum est nobis notius abstra-
cto. sz ipsum abstractum est notius sim
pl'r & fz naturā. iō diffinita est pri⁹ quali
tas p quale tāq̄ p magis notum nobis
sz nūc est diffinitū quale per qualitatem
tāq̄ per notius simpl'r & fm naturam.
Ad tertiā dr q licz indiuidua eiusdem
speciei per suam formā specificā sint si-
milia similitudine essentiali q̄ magis pro
prie dicitur idemptitas specifica. non tñ
sunt similia silitudie accidentali de qua ē
hic ad ppositū q̄ proprie dr similitudo.

Actio est secundum quam
in id quod subiicitur agere di
cimur: vt secans dr aliqs eo q
secat: vnde sectio est actio &
secundum sectionē agit secās
in eo q secat & pcussio est ac

tio. Proprium aūt actōi ē ex se īferre passionē. Recipiūt āt agere ⁊ pati cōtrarietetē. Calefacere eni est cōtrariū ei qđ est frigidum facere: ⁊ calidum fieri cōtrarium frigidum fieri: ⁊ delectari contrarium tristari. Item recipit magis ⁊ minꝰ. Calefacere eni magis ⁊ minꝰ qđ est agere: ⁊ calefieri similiter quod ē pati dicitur: ⁊ similiter delectari ⁊ tristari.

Passio est effectꝰ illatioqꝫ actionis: vt calefieri efficitur: ⁊ īfert̄ ex calefacere: ꝓprium aūt passionis est ꝑio īferri ex actōe. Item passio nō est ī agēte sed īpatiēte. De reliqs vero que prius dicta sunt modo sufficiāt. Que sequūtur de aliis quattuor predicamētis nō sunt dcā a Petro hispano.

¶ Prius dtermīatū ē de tribꝰ p̄dicamētis absolutis: ⁊ de vno respectio qđ dic̄ respectū ītrisecꝰ adueniētē: nūc īcipit determinare autor de sex vltimis predimētis q̄ dicunt respectū extrinsecus aduenientem. Et primo de actione quā primo sic diffinit. Actio ē ꝯm quā in id qđ subiicit̄ agere dicimur. i. actio ē forma accidentalis ꝯm quā formaliter agere dicimur in id qđ subiicitur. s. ī passū: vt sectio ē actio ꝯm quā formaliter dicimur secare: ⁊ similit̄ calefactio ⁊ percussio: ⁊ sic de aliis ⁊ sic li ꝯm dicit circūstātiā cāe formalis. Scđm actionē. n. dicimur formalit̄ agere. vt ignis formal̄r calefacit calefactiōe. Et dꝫ capi actio cōiter vt cōtinet sub se actionē ꝓp̄ie dictā q̄ dicit opationē non trāseūtē ī rē opatā: vbi. s. p̄ter opationeꝫ nō ē aliq̄ res opata cuiusmodi sūt egtatio nauigatio: ⁊ sic de aliis: ⁊ vt cōtinet sub se actionē q̄ īportat opationē trāseūtē ī rē opatā: sicut ē domificatio calefactio. ⁊ sic de aliis. Unde actio est respectus extrinsecus adueniens: q nō cōsurgit īmediate positis extremis: sed requirit̄ applicatio extremi ad extremū: sicut ignis nō calefacit actiue aquā nisi fiat applicatio ⁊ approximatio ipsiꝰ ignis ad aquā.

Primo sciendū ē ꝙ ipsius actionis ponit autor tres proprietates quaruꝫ pria ē: ꝓpriū ē actiōi ex se īferre passionē: vt calefacere quod est actio: ⁊ calefieri qđ ē passio. Et pōt h̄ ꝓprietas logicaliter exponi sic vꝫ: ꝓprium est actioni ex se īferre passionē. i. a ꝓpositione in q̄ ponit̄ v̓bū de genere actionis ad ꝓpōnem in qua ponitur v̓bū de genere passionis ē bona ꝯn̄a: vt bn̄ seqtur ignis calefacit aquā: ergo aqua calefit ab igne: ⁊ est hec ꝓp̄etas ꝓp̄a actioni q̄rto mō cū cōueniat oi soli ⁊ semꝑ. Et lꝫ aliq̄ potētie nāles v̓l ēt aliq̄ passibiles q̄litates īferrāt passiōeꝫ hoc tn̄ n̄ īmediate: sꝫ mediāte forma ⁊ actiōe. Scđa ꝓp̄etas actōis ē ista: agere ⁊ pati recipiūt ꝯrietatē. vt calefacere ꝯriat̄ huic ꝙ est frigefacere. ⁊ calefieri huic qđ est frigefieri. Tertia ꝓprietas est ꝙ actio suscipit magis ⁊ minꝰ vt calefacere suscipit magis v̓l minus: ⁊ similiter frigefacere. vnꝰ. n. ignis magis calefacit q̄ꝫ alius: ⁊ aliq̄ aqua magis frigefacit q̄ꝫ alia. Dicunt̄ āt actio ⁊ passio suscipe ꝯrietateꝫ ⁊ magis ⁊ minꝰ: rōne q̄litatū q̄s cōnotāt. q̄ sūt rōes agendi vel patiendi. Nō ergo ītelligendū est ꝙ actio ⁊ passio formal̄r sumpte ꝯm se hēant ꝯria aut suscipiāt magis v̓l minꝰ. q̄r vt sic dicūt respcūs qbꝰ ꝓp̄ie nō conuenit hr̄e ꝯrium nec suscipe magis vel minus: nisi rōne fūdamētoꝝ. Et iste proprietates n̄ sūt ꝓp̄e actiōi: ⁊ passioni cum nō cōueniāt oi nec soli: iō n̄ ꝓprie dn̄t di

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

ci ꝓꝓ̄etates sed potius communitates.
Secundo sciēdū ē ꝙ passio
pōt accipi sex mo
dos. Uno mō accipit̄ ꝓ ꝓꝓ̄o alicuius
rei. sicut risibile ē passio hoīs qꝛ ꝓpriū̄.
Scd̄o mō accipit̄ ꝓ cōceptu aīe q̄uo
accipit̄ pᵒ ꝑihermenias vbi dr̄ ꝙ ea q̄
sūt i voce sūt eaꝝ q̄ sūt i aīe passionū no-
te .i. cōceptuū. Tertioᵒ ꝓ motu appeti
tus sēsitiui. vt ira timor gaudiū amor di
cūt̄ passiōes. Quartoᵒ ꝓ dolore vel pe
na inflicta alicui violenter. ut passio xp̄i.
Quīto mō ꝓ q̄litate sēsibili q̄ hꝫ eē iper
fectuꝫ: ⁊ cito trāsiēs: ⁊ sic ē spēs q̄litatis.
Sexto mō accipit̄ ꝓ effectu imediato
actiōis: ⁊ sic accipit̄ i ꝓposito ab autore
quā sic diffinit. ¶Passio ē effect⁹ illatioq̄ꝫ
actiōis .i. passio ē effect⁹ q̄ ifert̄ ab actiōe:
vt h̄ passio q̄ est secari ab ista actione que
est secare. Et lꝫ p̄io iferat̄ ab agente.
nō tn̄ imediate. sed mediante actiōe. ifer
tur ergo ipsa passio imediate ab ipsa ac-
tione. Un̄ in diffinitiōe passiōis accipitur
effect⁹ tā ꝓ effectu ꝑmanenti q̄ nō solum
hꝫ esse in fieri sed i facto esse. imo nō hꝫ
ꝓꝓ̄e esse nisi post fcm̄ esse. vt scānuꝫ do-
mus ⁊ silia q̄ꝫ ꝓ effectu trāseunti q̄ soluꝫ
hꝫ esse in fieri: ⁊ nō in facto esse: vt equi-
tatio nauigatio. Ex quo pꝫ. ꝙ passio dr̄
effect⁹ actiōis. qꝛ passio ponit̄ inesse ꝑ ac-
tioneꝫ tāq̄ꝫ ꝑ cām. Scd̄o pꝫ. ꝙ passio
est effectus immediatus ipsius actiōis.
Tertio pꝫ. ꝙ est effectus mediat⁹ ipi⁹
agentis. Quarto pꝫ. ꝙ sicut actio est re-
spectus extrinsecus adueniens. sic etiam
passio. ⁊ hoc capiendo actiōem ⁊ passio
nem formalr̄. Quinto pꝫ. ꝙ sicut actio
nomināt respectuꝫ agentis ad passum.
ita ⁊ passio nominat respectum passi ad
agens. seu trāsmutati ad transmutans.
Sexto pꝫ. ꝙ actio formalr̄ ē in agēte. ⁊
passio in patiēte. verūtn̄ capiēdo actōem
pro actione acta potest concedi ꝙ actio
sit impatiente vt statim patebit.
Tertio sciendum ē ꝙ p̄ter duas
vltimas ꝓprietates actio
nis que ꝯueniunt tam actioni q̄ꝫ passioni
ponit autor duas alias proprietates ipi⁹
passionis q̄rū prima ē: ꝙ ꝓpriū ē passiōi
iferri ab actione: pꝫ qꝛ oīs effectus ifert̄
a sua cā: sed passio ē effect⁹ actiōis: gᵒ pōt
iferri ab actiōe. Et pōt h̄ ꝓꝓ̄etas logica-
liter sic exponi: ꝙ ꝓꝓō i q̄ pōitur v̄bum
de p̄dicamēto passionis sequit̄ ad illā in
qua pōitur v̄bū de p̄dicamēto actionis:
vt bene sequit̄. aqua calefit ab igne: ergo
ignis calefacit aquā. Secūda ꝓprietas
passiōis ē ꝙ passio nō est in agēte: sed ipa
tiēte: vt calefieri ē in aqua q̄ ē passa. ⁊ nō
igne qui est agens, effectus .n. non ē sub-
iectiue in sua cā: passio auteꝫ est effectus
agentis iō nō est in agente sꝫ impatiente.
Un̄ actio ⁊ passio possunt capi duplr̄.
Unoᵒ mālr̄ ⁊ sic tā actio q̄ꝫ passio sunt
ipatiēte tāq̄ꝫ i sb̄o. sunt .n. eadē cum for-
ma ꝑducta q̄ ē ipatiente. Alioᵒ pn̄t ca-
pi formalr̄. ⁊ sic actio ē respect⁹ agētis ad
passuꝫ. ⁊ fundat̄ in potētia actiua agētis
in q̄ ē tāq̄ꝫ in sb̄o quo. ⁊ ē i ip̄o agēte tāq̄ꝫ
in sb̄o qd̄. ⁊ vltimato. ¶Passio v̄o est re-
spectus passi ad agens qui fundatur i po-
tentia passiua patientis. ⁊ est in ea tāq̄ꝫ i
subiecto quo. ⁊ impatiente tanq̄ꝫ in sub-
iecto quo: ⁊ vltimato.
Cōtra p̄dicta primo sic arguit̄.
Nulluꝫ primuꝫ ꝑncipiuꝫ
est causa alterius primi ꝑncipij. sed actio
⁊ passio sunt duo prima principia. ergo
actio non est causa passionis. ⁊ per cōse-
quens actio non infert passionē. Scd̄o
sic: ꝯ̄ria nō pn̄t simul eidē cōuēire. sed ca-
lefacere ⁊ frigefacere cōueniūt simul ei-
dē qꝛ eadē aqua tepida simil̄ calefacit cor-
pus frigidū ⁊ frigefacit corpus calidūꝫ:
ergo calefacere ⁊ frigefacere non contra-
riātur. Tertio sic: actio nō est cā passio-
nis: ergo passio nō est effectus actionis.
Antecedens patet: qꝛ cā producit suum
effectuꝫ mediāte aliq̄ actiōe: ergo si actio
esset cā passionis hoc esset mediāte aliq̄
actione: ⁊ sic actionis esset actio: ⁊ ita pro
cessus in infinitum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Ad rōnes ad primaʒ dr̄ ꝙ lʒ vnū p̄mū p̄nci piū nō sit cā alteri⁹ p̄mi p̄ncipij i genere causale formalis ē tn̄ cā ei⁹ i gn̄e cāe effi cietis: vt pʒ de substātia i ordine ad acci dētia. Ad 2am dr̄: ꝙ q̄uis 9ria nō pos sint eidē cōuenire tāq̄ sbo: p̄nt tn̄ cōueni re eidē tāq̄ cāe. idē eni pōt sil' eē cā 9rio rū q̄uis idē nō possit eē sil' sbm 9rioꝝ. Ad tertiā dr̄ negādo an̄s. Ad ꝓbatio nē dr̄ ꝙ duplex ē cā: q̄dā ē cā p̄ncipalis q̄. s. ꝓducit effectū. Alia ē cā q̄ ꝓducit ef fect⁹: ⁊ ē illa q̄ agēs p̄ncipale dr̄ formalr agere ⁊ ꝓducere effectū: actio āt nō ē cā principalis passiōis: nec eā ꝓducit: sed ē causa mediante q̄ passio producitur.

Quādo ē q̄ꝺ exadiacētia tē poris i re tpali derelinq̄t: vt ho die eē: ⁊ cras fore. Itē duplex ē qn̄. s. simplex ⁊ cōpositū: sicut duplex ē tp̄s. Itē tres sūt pro prietates qn̄. Prima ē ꝙ quā do nō suscipit magis neqʒ mi nus. Scd̄a ē: ꝙ qn̄ nihil ē 9riū. Tertia est ꝙ quando est i illo quod incipit esse in tempore.

Ubi ē circūscriptio corpo ris locati a loci circūscriptiōe ꝓcedēs: vt i eccl'ia eē i foro eē. Et diuiditur vbi q2 quoddā ē vbi simplex: ⁊ ē illud q̄ꝺ a sim plici loco ꝓcedit: vt ē loc⁹ pun ctoꝝ. Et quoddā ē vbi cōposi tū: ⁊ ē illud q̄ꝺ a loco cōposito ꝓcedit. Proprietates vbi sūt due. Pria ē ꝙ vbi nihil ē 9riū. Secūda ē ꝙ vbi nō suscipit ma gis neqʒ min⁹ hoc ē ꝙ vbi n̄ su scipit itēsiōeʒ neqʒ remissiōeʒ.

¶ In ista parte determinat autor de p̄ dicamento quando: quod tm̄ valet sicut aliquando: vel in aliquo tempore eē q̄ꝺ sic diffinitur. Quando est quod ex adia centia temporis in re temporali relinqui tur. i. quando est accidens quod causat̄ in re temporali exadiacentia tp̄is: vnde: qn̄: nō ē ip̄m tp̄s adiacēs: nec est res etiā tēporalis: sed est respect⁹ tm̄ cāt⁹ i re tem porali ex adiacētia tp̄is ad rem tpalē sub iectiue exn̄s i re tpali: ⁊ ille respectus est extrinsecus aduenicēs: n̄. n. necessario po nitur ad positionem extremorū: sed opʒ ꝙ sit applicatio ⁊ adiacētia temporis ad rem tēporalem anteq̄ consurgat ille re spectus qui est quando.

Primo sciendum est ꝙ ipsi⁹ qn̄ ponit au. duas ꝓprie tates: quarum prima est ꝓprium est ipi qn̄ nō hēre cōtrarium: vt hodie nō con trariatur heri. cui⁹ ratio potest esse q2 si i qn̄ reperiret̄ 9rietas: maxie eēt iter fore ⁊ fuisse. sed hoc nō. q2 9ria nō p̄nt vificari de eodem simul. sed fore ⁊ fuisse vificā tur de eodē q2 de sorte verū ē dicere: sor tes fuit heri. ⁊ sor. erit cras. ergo illa non sunt contraria. Item contraria sunt for me actiue ⁊ passiue que nō reperiunt̄ in quando. ergo ⁊c. Secūda ꝓprietas est. quādo non suscipit magis nec minus: vt hodie non est magis hodie q̄ʒ cras: patʒ quia quando. immediate causatur a tem pore. tempus autem non suscipit magis nec minus. ergo nec quando. Et in aliq̄ bus textibus ponitur tertia ꝓprietas vʒ ꝙ quando inest omni illi quod incipit eē quod patet. quia omne quod est. est i tē pore. sed illud q̄ꝺ icipit eē ē. vel i facto eē vel i fieri. ergo ē i tp̄e. ⁊ p cōsequēs sibi cōuenit qn̄. Ex quo pʒ. ꝙ qn̄ est predi camentū distinctum ab alijs. hʒ. n. gene ra. sp̄ēs. ⁊ indiuidua distincta a generib⁹ speciebus ⁊ indiuiduis aliorum predica mentoꝝ. genera eius sunt. fuisse. esse. fo re. species vero eius sunt esse i hora esse

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

in die: esse in mense: esse in anno: ⁊ sic de alijs: ⁊ idiuidua ei⁹ sũt: eẽ i hac hora ⁊ i hoc die: in hoc mẽse: ⁊ i hoc ãno. Ipi⁹ aũt. qñ solet poni talis diuisio i qñ simplex: ⁊ in qñ cõpositũ: vñ qñ simplex est qđ cãtur a tpe simplici ⁊ ab ipso nũc indiuisibili: vt eẽ nũc: esse in pũcto ẽ qñ simplex: sed qñ ꝯpositũ: ẽ qđ cãtur a tpe cõposito vt eẽ i pterito: vel in futuro. Et i hoc p̃dicamẽto reponũt oĩa p q̃ cõuenienter rñdet ad iterrogatõnẽ factã p qñ: vt suz cras. hodie in hora. in anno: est eni p̃dicari i qñ: ꝓprius modus predicãdi istius p̃dicamenti per quem ẽt distinguitur ab alijs predicamentis.

Secundo sciendum ẽ ꝙ vbi ẽ circũscriptio corporis locati a loci circũscriptiõe ꝓcedẽs. In qua diffinitione põit circũscriptio loco generis: ⁊ ponitur locati ad ostendendum sbm ipsi⁹ ubi. Ubi. n. ẽ subiectiue i locato saltẽ: vbi passiuum ponit etiã a circũscriptõe loci procedẽs ad denotanduz eius cãm efficientem: vbi eniz est quoddã accñs subiectiue existẽs in corpore locato cãtũ a circũscriptiõe actiua loci quo ipsũ locatũ formaliter dr̃ eẽ in loco. Uñ vbi põt capi duplr̃. Uno mõ cõiter ꝑ vt se extẽdit tam ad vbi actiuũ q̃z ad vbi passiuum cui nõ ẽ nomẽ iposítũ: ⁊ sic est vnum genus generalissimum ab alijs distinctum qđ cõtinet sub se ista duo genera subalterna. s. vbi actiuum ⁊ vbi passiuum. Alio mõ vt p restrictionez vsualem ẽ restrictum ad standũ ꝑ vbi passiuo cui nõ ẽ nomen simplex iposítũ: ⁊ sic non est genus gñalissimuz sed gen⁹ subalternum cõtẽtũ sub vbi cõiter sumpto. Q. đ ãt vbi sit p̃dicamẽtũ ab alijs distinctũ pz: qꝛ hẽt modũ p̃dicãdi a substantia distinctuz: ⁊ a modis p̃dicãdi alioꝝ predicamentorum q est predicari in vbi: ⁊ ꝓpriũ q̃sitiuum ei⁹ est istud aduerbium vbi. cum. n. queritur vbi est sor. cõueniẽter rñdet i domo: in villa. cãpo ⁊c. Mz etiã genera subalterna que sunt sursũ ⁊ deorsũ. ⁊ spẽs specialissimas que sunt eẽ in aere: esse in domo. esse in terra. ⁊ etiã indiuidua, que sunt. esse in hac domo eẽ i hac terra. in hac camera. ⁊ sic de alijs. Unde ipsũ vbi ⁊ quelibet ei⁹ spẽs dicit respectum extrinsecus aduenientem. q consurgit non ex natura extra moꝛuz sed ex applicatione loci ad locatum.

Tertio sciẽduz ẽ ꝙ ipi⁹ vbi põit aut. duas ꝓprietates: q̃rum p̃ma ẽ ꝙ ꝓpriũ ipi⁹ vbi ẽ nõ hẽre ꝯriũ qđ pz qꝛ si sic. tũc maxie ꝯriarẽt sursuz ⁊ deorsũ. sed hoc nõ. qꝛ sursũ ⁊ deorsum vificantur simul de vno ⁊ eodem. idem. n. corp⁹ dr̃ eẽ sursuz ⁊ deorsuz respectu diuersoꝝ. ergo vbi nõ habet ꝯriũ pz ꝯñ. qꝛ ꝯria nũq̃z vificãt simul de eodẽ. Ex quo pz. ꝙ sursuz ⁊ deorsum non hñt distãtiã reqsitã ad ꝯrietatẽ q̃ distãtia est formalis ⁊ specifica. lz hñ hẽant distãtiam localem. Secunda ꝓprietas est ꝙ vbi nõ suscipit magis nec minus. vt sursum nõ est magis vbi q̃z deorsum. nec vnum sursum non est magis sursum q̃z aliud sursuz. ⁊ sic de alijs. Illđ. n. qđ suscipit magis ⁊ minus debet dicere formam intensibilem ⁊ remissibilem. ⁊ p gradus acqsibilem. non est sic de vbi. ergo vbi non suscipit magis nec minus. Ex quo pz p̃mo ꝙ loc⁹ formaliter sũpt⁹ qui dicit respectum locantis ad locatum qui alio nomine dicitur vbi actiuum est de genere siue p̃dicamẽto vbi. ⁊ est species subalterna vel genus subalternum.

Secundo patet ꝙ vbi passiuum qđ dicit respectum locati ad locãs ẽ aliud genus subalternum ipsius vbi. Tertio pz ꝙ vbi in cõi p̃dicat qdditatiue ⁊ eẽntialiter tã de vbi actiuo q̃z passiuo ẽ genus generalissimum istius predicamenti.

Contra predicta primo arguit sic. Nulluz sinchategoreuma ẽ predicamentum. sed quãdo ẽ sinchategoreuma cũ nõ sit nomẽ neq̃z vbum. ergo non ẽ p̃dicamẽtuz. Scđo sic. homo centum annorum fuit magis

in tempore q̃ꝫ homo decem annorum. ergo eẽ i tpe siue qñ suscipit magis ⁊ minus. Tertio sic. vbi ẽ circũscriptio actiua locãtis. sꝫ circũscriptõ actia ẽ actõ circũscribẽtis. gº vbi ñ distiguit ab actione.

Ad rõnes Ad primã dr̃. ꝙ qñ põt capi dupliciter. Uno mõ vt tm̃ valet sicut in tpe eẽ. ⁊ sic est vnum cathegoreuma. Secundo mõ põt capi iterrogatiue aut relatiue. ⁊ sic est sincathegoreuma. Ad faꝫ dr̃ negãdo añs. hõ. n. centum annorum nõ fuit magis in tpe q̃ꝫ hõ decẽ ãnoꝝ. lꝫ fuerit in maiori tpe. ⁊ iõ nõ suscipit magis nec minꝰ. lꝫ suscipiat maius ⁊ minꝰ.

Ad tertiã dr̃ ꝙ circunscriptio actiua nõ est actio nec est i predicamento actõnis. sed est q̃dã relatio cãta a supficie termiata ad corpus talis ãt relatio ñ ꝯsurgit nisi ex applicatione locantis ad locatum.

POsitio est quidã partium situs ⁊ generationis ordinatio vt sessio ⁊ statio ⁊ sic de alijs. Itẽ tres sunt proprietates positõis. Pria ẽ ꝙ positio nõ hꝫ cõtrariũ. Scđa ẽ: positio nõ suscipit magis neqꝫ minꝰ. Tertia ẽ qđ ꝓprium ẽ positiõi substantie proxie assistere.

HAbitus est corporuꝫ ⁊ eoꝝ q̃ circa corpꝰ sunt adiacẽtia: vt tunicatum eẽ. Et tres sunt ꝓprietates eiꝰ. Pria qđ hitus suscipit magis ⁊ minꝰ: vt eques est armatior pedite. Scđa qđ hitꝰ nõ hꝫ cõtrariũ. Tertia qđ habitus semper ẽ i pluribus. s. in habente ⁊ hito

COnsequẽter determiat autor de predicamento positionis. Prio ponẽdo diffinitionẽ dicẽs. ꝙ positio est qdã ptium situs ⁊ generationis ordinatio. In positione. n. dupl. x est ordo partium. vnꝰ ẽ ptium i loco qui tangit in diffinitione positionis cuꝫ dicit est quidã ptium situs. Aliꝰ est ordo partium in toto q inest rei situate p generationeꝫ. q tangit per illud quod dr̃ generationis ordinatio. Q. đ ãt positio sit predicamentuꝫ ab alijs distinctũ patet q̃ hẽt genera. spẽs ⁊ indiuidua distincta a generibus spẽbus. ⁊ indiuiduis alioꝝ predicamentorum. Subalterna genera sunt positio inata. ⁊ positio acqsita: situari in sursum. ⁊ situari in deorsum. Spẽs spãlissime sunt stare. sedere indiuidua sunt stare sortes. ⁊ sedere platonis. ⁊ sic đ alijs. Itẽ positio hꝫ modũ p̃dicãdi distinctum ab alijs q ẽ p̃dicari i quo mõ est situatuꝫ. vt sedere stare. Si. n. querat quomodo situatur sortes: conuenienter respondet ꝙ sedet. stat. vel iacet. ⁊ sic de alijs.

Primo sciẽdum est ꝙ tres sunt ꝓprietates positionis q̃rum pria ẽ. ꝙ situs nõ hꝫ ꝯ̃riũ qđ pꝫ. q̃ si hẽret ꝯ̃rium. tunc maxie ꝯ̃riarẽt sedere ⁊ stare: sed hoc nõ. q̃ tm̃ vni vnuꝫ est ꝯ̃riuꝫ. sed q̃ rõne stare ⁊ iacere ꝯ̃riarẽt: pari rõne mouere ⁊ stare ꝯ̃riarent. qđ est ipossibile. eo ꝙ vni pl'a nõ pñt eẽ ꝯ̃ria. ergo positiõi cõuenit nõ hẽre ꝯ̃riuꝫ

Secunda ꝓprietas ẽ. ꝙ ꝓprium ẽ situi non suscipere magis nec minus. ut sedere ñ est magis sitꝰ q̃ꝫ stare ⁊ sic de alijs. talia. n. nõ pñt intendi nec remitti in suo esse. ⁊ per ꝯñs non possunt suscipe nec magis neqꝫ minꝰ. Tertia ꝓprietas est ꝙ maxime ꝓpriuꝫ ẽ situi substãtie assistere. cuius ratio est. q̃ positio iportat quẽdam respectum vel ordinẽ ptiuꝫ ad totũ ⁊ ad locũ. talis autem ordo ptium ad to

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

tum ẽ i toto ꝑ gñatiõez.gº maxie ꝯueñt ſi
tui aſſiſtere ſbe. Ex quo pꝫ ꝙ põtio ꝓpe
dicit reſpectũ extriſecꝰ adueniẽtẽ cãtũ ex
oꝛdie ꝑtiũ iter ſe.et ad locum ⁊ ad totũ.

Secundo ſciendũ ẽ ꝙ aut. determinat de ha
bitu pꝛimo ponendo eiꝰ diffinitionem q̃
talis eſt. habitus eſt coꝛpoꝛum ⁊ eoꝛum
que circa coꝛpus ſunt adiacentia. Unde
habitus nõ ẽ coꝛpus. nec etiã ea que ſũt
circa coꝛpus. ſed eſt qdam reſpectus ex
trinſecus adueniens cãtus ex adiacentia
vel applicatione eoꝛuꝫ que circa coꝛpus
ſunt ad ipſuꝫ coꝛpus: non eſt ergo hitus
adiacentia ꝑ p̃dicationẽ foꝛmalẽ: ſꝫ ſolum
per p̃dicatioem cãlem. Ita ꝙ ſit ſenſus
habitꝰ ẽ adiacentia coꝛpoꝛum. i. cãtur ex
adiacentia coꝛpoꝛum. Sed ꝙ ſit reſpe-
ctus extrinſecus adueniens patet. qꝛ tal'
reſpectus nõ conſurgit imediate ex natu
ra extremoꝛuꝫ: poſito. n. coꝛpoꝛe ⁊ veſti
mento. nunq̃ꝫ erit hituatum eẽ niſi veſti
mentuꝫ aut aliqđ aliud coꝛpus applicet
ad coꝛpus veſtituꝫ. Et in iſto p̃dicamẽ
to ſicut in alijs. ſunt gña ſubalterna ſpẽs
ſpãliſſime ⁊ indiuidua. ſunt. n. genera ſb
alterna habere actiue quod dicit reſpe-
ctum fundatum in coꝛpoꝛe veſtito ter-
minatum ad coꝛpus adiacens. ⁊ haberi
paſſiue qđ dicit reſpectum illi oppoſituꝫ
q. ſ. fundat in coꝛpoꝛe adiacente ⁊ termi
nat ad coꝛpus veſtituꝫ. Similiter gene-
ra ſubalterna ſunt iſta armatum eſſe. ve
ſtitum eſſe: ⁊ ſic de alijs. Spẽs vͦo eius
ſpãliſſime ſunt loꝛicatũ eẽ. caputiatuꝫ eẽ
caligatum eſſe. ⁊ ſic de alijs. ſed indiui-
dua eius ſunt armatio ſoꝛtis loꝛicatio pla
tonis caputiatio Ciceronis ⁊c. Ex quo
patet ꝙ genus generaliſſimum iſtiꝰ pꝛe-
dicamenti eſt. ipſum habere in cõmuni.
vt eſt cõmune ad habere actiue ⁊ habe
ri paſſiue. Secundo patet ꝙ in hoc pꝛe
dicamento reponuntur omnia per que
conuenienter reſpondetur ad interroga
tionem factam per quõ eſt. hec habitua
tum. ⁊ ſimiliter eoꝛum abſtracta. Ter
tio patet ꝙ iſtud pꝛedicamentum habet
ſuum modum pꝛedicandi pꝛopꝛium. ſi-
cut ⁊ alia pꝛedicamenta: ſcilicet pꝛedica-
ri in quõ eſt hoc habituatum.

Tertio ſciendum eſt ꝙ aut. po-
nit tres ꝓpꝛietates habi
tus quarum pꝛima eſt. ꝙ ꝓpꝛium ẽ ha-
bitui ſuſcipere magis ⁊ minus. lꝫ ñ ſim-
pliciter. ille. n. qui eſt armatus loꝛica ga-
lea ⁊ enſe ẽ magis armatꝰ q̃ꝫ ille q ẽ ar-
matꝰ loꝛica tm̃: ⁊ ſil'r de alijs: ergo hitus
ſuſcipit magis ⁊ minꝰ. Scđa ꝓpꝛetas eſt
ꝙ hitꝰ ñ hẽt ꝯriũ: pꝫ qꝛ vl' hoc ẽ rõne re-
ſpectꝰ vl' rõe fũdamẽtoꝝ: ñ rõe reſpectꝰ
qꝛ reſpectꝰ nõ hꝫ ꝯria: neq̃ꝫ rõne funda-
mẽtoꝝ: qꝛ fũdamẽta hituũ ñ ſũt ꝯria. er-
go ⁊c. Tertia ꝓpꝛetas ẽ ꝙ hitꝰ ẽ pl'iuꝫ ⁊
nõ vniꝰ ſoliꝰ: qđ pꝫ qꝛ hitꝰ ẽ reſpectꝰ ex-
triſecꝰ adueñiẽs: q ẽ ipiꝰ coꝛꝑis hituati tãq̃ꝫ
fũdamẽti. Et ẽ ẽt coꝛpoꝝ circũadiacẽtiuꝫ
tãq̃ꝫ termioꝝ: ⁊ illa ſũt pl'a: gº hitꝰ ẽ plu
riũ ⁊ ñ vniꝰ ſoliꝰ: ñ ẽ ergo itelligẽdum ꝙ
hitꝰ ſit pl'iuꝫ tãq̃ꝫ ſboꝝ: cũ idẽ accñs non
poſſit eẽ i pl'ibꝰ ſbis. ſꝫ iõ dr̃ eẽ pl'iuꝫ qꝛ ẽ
a pl'ibus cãtuꝫ. ſ. a coꝛpoꝛe habituato: ⁊
a coꝛpoꝛibus circũadiacentibus.

Contra p̃dicta pꝛĩo arguit. A
poſitiõe denoiat totũ
coꝛpꝰ poſitũ ⁊ ſituatũ: ⁊ ñ ꝑtes coꝛꝑis:
ergo male dr̃ i diffõne poſitõis ꝙ ẽ qdaꝫ
ꝑtiũ ſitꝰ. Scđo ſic: poſitio ⁊ ſitꝰ idẽ ſunt:
ergo poſitio male diffinit ꝑ ſituꝫ. Ter
tio ſic: hitus ẽ ſpẽs q̃litatis: ergo non ẽ p̃
dicamentuꝫ ab alijs diſtinctum.

Ad rões ad p̃mã dr̃: ꝙ lꝫ poſitõ de
noiet totũ coꝛpꝰ qđ ẽ eiꝰ ſbm: hꝫ
tñ totũ coꝛpꝰ illã denoiationẽ mediãtibꝰ
ꝑtibꝰ ſuis qbꝰ p̃mo cõuenit poſitio: ſic vꝫ
ꝙ ꝑtes ſe hñt tãq̃ꝫ illđ mediãte quo po-
ſitio cõuenit toti. Ad ſ̃aꝫ dr̃: ꝙ lꝫ poſi-
tio ⁊ ſitꝰ ſint ideꝫ: ſitꝰ tñ ẽ nobis notioꝛ q̃ꝫ
poſitio: vl' dicẽdũ ẽ ꝙ poſitio ⁊ ſitꝰ pñt
capi dupl'r. Uno° gñal'r ⁊ ſic ſũt ꝯuer-
tibilia. Alio° pñt capi ſ̃ꝫ ꝙ poſitio ẽ mi
nus cõe ⁊ ſitꝰ magis cõe. ⁊ ſic ñ ſũt ꝯuer
tibilia. ⁊ vnũ ꝑ aliđ diffinit: puta poſitio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

ꝑ sitū. Ad tertiā dr̄: ꝙ hit⁹ pōt capi du/
plr̄. Uno° ꝑ q̄litate de difficili mobilia
suo sbo: ⁊ sic est spēs q̄litatis. Alio° pōt
capi ꝑ hituato eē: qd̄ dicit respectū extri
secus aduenientez vt visuz ē: ⁊ sic facit ꝑ
dicamentum ab alijs distinctum.

Dicit̄ āt alteꝝ alt̄i op
poni q̄drupl̄r. Op/
positoꝝ .n. alia sūt re
latie opposita: vt pr̄
⁊ fili⁹: duplū ⁊ dimidiū: dn̄s et
seru⁹. Alia sūt ꝑuatie oppōita
vt ꝑuatio ⁊ hit⁹ vt visus ⁊ ceci
tas: audit⁹ ⁊ surditas. Alia sūt
ꝯrie opposita vt albū ⁊ nigrū:
alia sūt ꝯdictorie opposita: vt
sedere ⁊ non sedere.

Que āt sūt rel̄a opposita di
ctū ē ꝑus. Cōtraria sunt q̄cūqz
sb eodē gn̄e posita maxie a se
iuicē distāt: ⁊ eidē susceptibili
vicissiz isūt a quo mutuo se ex
pellūt nisi iussit alteꝝ eoꝝ a nā
vt albedo cigno ⁊ niui: ⁊ ni/
gredo coruo ⁊ carboni. Calli
ditas āt n̄ ē i igne vt accn̄s i sb
iecto: imo vt sbale i eo c⁹ ē sba/
le sicut sūt q̄dā q̄ cadūt i diffōe
alicui⁹ n̄ bm ꝑdicationē: sz po
ti⁹ vt ꝑncipiū: vt pūct⁹ cadit in
diffōne linee: ⁊ vnitas i diffōe
nūeri. Et iste mod⁹ eēndi i: cō/
tinet̄ sub q̄rto mō bz quē vna/
queqz ps diffōis ē i suo diffini
to: ⁊ sic ignis n̄ ē sbm caliditaa/
tis: sed mā ignis ē sbm ei⁹: hec
eni ē susceptibilis caliditatis ⁊
frigiditatis. Un̄ caliditas ē in
materia ignis: vt i sbo: in igne
ꝟo n̄ vt i sbo: sz vt sbale i eodē
cui⁹ ē sbale. Ignis .n. ē subtilissi
mū corp⁹ calidū agēs sup aera
bm totā suā ꝟtutē. Priuati
ue opposita sūt q̄ circa idē h̄nt
fieri sbm ordie irregressibili ⁊
tpe determiato a nā. Ordie ir
regressibili dico qa ab hitu de
uenire i ꝑuatiōez possibile ē ⁊
n̄ ecōuerso. Impossibile ē .n. a
ꝑuatiōe regressū fieri i hitū vt
cecitas ⁊ visus h̄nt fieri circa
oculū: a visu āt deuenire i ceci
tatē possibile ē sz nō ecōuerso.

Ista ē tertia ⁊ vltia ps istius
tertij tractat⁹ i q̄ detiniat au
tor d̄ post ꝑdicam̄tis. Est āt
post ꝑdicamētū qd̄dā docu
mētū seq̄ns detiniatōez ꝑ/
dicam̄toꝝ: valēs ad eoꝝ cōpletā notitiā a
posteriori h̄ndā. Sūt āt qnqz post ꝑdica
mēta .s. Oppō. ꝑus. sil̄. mot⁹. ⁊ hr̄e. iter
q̄ ꝑmo deteriat d̄ oppōne: n̄ qdē de op/
pōne cōplexa: q: d̄ illa deteriatū ē i prio
tractatu: sz d̄ oppōne icōplexa: q̄ ē repu
gnātia formalis aliquoꝝ nō possibiliū sil̄
⁊ semel ꝟificari d̄ eodē respectu eiusdē:
⁊ sūt quattuor species eius scilicet oppo
sitio relatiua: cōtraria: priuatiua. ⁊ contra
dictoria. Quarum sufficientia sic habet̄:
quia omnis oppositio est repugnantia
inter duo extrema. vel ergo ambo ex/
trema sunt entia: vel vnuz est ens ⁊ ali/
ud non ens. Si ambo sunt entia. hoc est
dupliciter vel dicūtur relatiue: ⁊ sic ē cō
traria oppositio: si autez vnū extremoꝝ
sit ens ⁊ alteꝝ non ens hoc ē dupliciter:

Vel dicuntur absolu
te: si relatiue
sic ē oppositio re
latiua: si absolu
te

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

quia vel illud extremum quod est non ens. ē nō ens simplr: sic ꝙ nullū subiectum sibi determinat ⁊ sic est contradictoria oppositio: vel est non ens in subiecto determinato: ⁊ sic ē ꝓuatiua oppositio: ⁊ est hec diuisio non quidē generis in species: sed vocis ī significationes: oppositio.n.in cōi non dicitur vniuoce de predictis: sed solum equiuoce.

Primo sciendum est ꝙ oppositio ralatiua ē repugnātia inter relatiuum ⁊ suum correlatiuū: ideo relatiue opposita sunt illa que adinuicem referuntur. que tamen eē simul nō possunt in eodē respectu eiusdē. licet bene respectu diuersorum: nec est itelligendum ꝙ omne relatiuum opponatur illi ad quod refert: pater enim refertur ad filium: ⁊ causa ad effectū: ⁊ mouens ad motum: ⁊ actiuum ad passiuum: que tamen non opponuntur vt sic cū possint de eodem simul ⁊ semel verificari. sed debemus intelligere ꝙ illa relatiua opponuntur que non possunt simul esse in eodem respectu eiusdem: nec possūt de eodem simul verificari. Similiter quando relatiuū ⁊ correlatiuum habent sub se species non oportet ꝙ secundum suā generalitatem ⁊ respectu eiusdem accepta opponuntur. causa enim ⁊ effectus possunt de eodē vͥficari respectu eiusdem ⁊ hoc in diuersis generibus causarum: vt ambulatio post cenam est causa sanitatis in genere cause efficientis: ⁊ ipsamet ambulatio est effectus ipsiusmet sanitatis in alio tamen genere puta in genere cause finalis. Idē ergo secundum diuersa genera causarum potest esse causa ⁊ effectus: ⁊ etiam respectu eiusdē. Ex quo seqtur ꝙ oppositio relatiua debet attendi secundum species ⁊ nō secūdum genera. Secundo sequitur secundum aliquos, ꝙ ipsa oppositio relatiua sit ⁊ attenditur inter relatiua disquiperātie solum ⁊ non equiperantie: quia inter illa nulla est oppositio.

Secundo sciendum est ꝙ contrarie opposita sunt que sub eodem genere posita sūt ⁊ maxime a se inuicem distant: ⁊ eidem susceptibili vicissim insunt a quo mutuo se expellunt: nisi alterum illorum in sit a natura. Dicitur notanter nisi alterum illorum insit a natura propter contraria que naturaliter insunt suis subiectis: vt sunt accidentia inseparabilia vt albedo in cigno: nigredo in coruo ⁊ ethiope: ⁊ caliditas in igne: caliditas enim est in igne a natura sicut substantiale in eo cuius est substantiale: idest sicut forma accidentalis necessario consequens formam substantialem ipsius ignis: est enim accidēs connaturale igni: ⁊ ideo non potest ab igne separari: ideo dicit autor quod ponitur in eius diffinitione non quidem quidditatiua quia non est genus: neqꝫ differētia ignis: sed in diffinitione quid nominis vel descriptiua que datur per aliquod accidens connaturale subiecto ⁊ inseparabile ab ipso. Duplicia aut sunt contraria: scilicet contraria mediata ⁊ contraria immediata: vnde contraria mediata sūt illa inter que mediat aliqua species participans aliquid de vtroqꝫ extremo: vt album ⁊ nigrum inter que mediat rubeum: viride: fuscum: ⁊ sic de alijs que participant aliquid tam de albo q̄ȝ de nigro. Sed contraria immediata sunt illa inter que non mediat aliquid eiusdē generis: vt inter sanum ⁊ egrū nihil mediat quod sit eiusdem generis cū ipsis. Et differunt contraria mediata ab imediatis quia contrariorum mediatorum non est necesse alterum semper iesse subiecto. sed contrariorum imediatorū necesse est alterū inesse subiecto q̄ȝdiu ipsū est. vt si animal sit. necesse est ꝙ sit sanū aut egrum. Et diffinitio predicta datur tam de contrarijs mediatis q̄ȝ imediatis. debent etiam contraria distare distātia formali ⁊ non distantia locali. ⁊ ideo licet sursū ⁊ deorsū distēt distātia locali.

non tamen formali ꝛ ideo non sunt ꝯ̃ria.

Tertio Sciendū ē q̄ priuatiue opposita sūt illa que habent fieri circa idē subiectū ordine irregressibili ꝛ tempore determinato a natura: vt visus ꝛ cecitas: auditus ꝛ surditas. ꝛ sic de alijs. Vñ duplex est priuatio: quedā est priuatio imperfecta que negat actū tm̄: ꝛ non potētiā eo q̄ relinquit principia habitus sicut quies. Quies.n. negat actum mouēdi sed nō negat potētiā ad mouēdū: ꝛ a tali priuatione possibile ē fieri regressum ad habitum. Alia ē p̄uatio pfecta q̄ negat actū ꝛ potētiā: relīqt tm̄ aptitudinē in sbō priuato: sicut cecitas negat visum ꝛ potentiā ad vidēdū eo q̄ destruit pricipia visus: ꝛ a tali priuatione īpossibile ē fieri regressū in hītū. Dr̄ notāter in p̄dicta diffinitione q̄ p̄uatiue opposita habēt fieri circa idē sbm̄: ꝛ pp hoc surditas nō ē priuatio: visus: Dr̄ etiā ordine irregressibili ꝓpter priuationē īperfectā a qua in habitū potest fieri regressus: ꝛ ideo inter eā ꝛ suum hītum non est proprie priuatiua oppositio. Dicitur tertio ꝛ tempore determinato a natura: quia lꝫ catulus ante nonā diē non videat: tm̄ in eo nō est priuatio visus eo q̄ non est tempus determinatū a natura ad hoc q̄ videat. Est ergo priuatio carētia forme in subō apto nato secundum tempus determinatū a natura: ꝛ inter talem priuationem ꝛ suum habitum est proprie priuatiua oppositio de qua est ad ꝓpositum. Cōtradictorie opposita sunt quecūq̄ opponūtur secundum affirmationem ꝛ negationem vt homo non homo. sedere nō sedere. album non album. ꝛ sunt talis nature contradictorie opposita: q̄ de nullo eodē simpliciter possunt simul ꝛ copulatiue verificari: verificantur tamen de quolibet conceptibili simile sed hoc disiunctiue vt patet per primum principium de quolibet affirmatio vel negatio vera ꝛ de nullo ambo simile.

Contra predicta Arguitur primo sic: homo ꝛ asin⁹ opponunt: ꝛ tm̄ nō opponunt aliquo p̄dictoꝝ modoꝝ opponēdi: ergo diffinitio ē insufficiēs. Scdo arguit sic: albū ꝛ nigrū ꝯ̃riant ꝛ ēt priuatiue opponunt cū nigrū sit priuatio albi. ergo diuisio nō est bona. Tertio arguit sic ꝯ̃dictoria magis distāt q̄ ꝯ̃ria: ergo male dicit i diffinitione ꝯ̃rioꝝ q̄ ꝯ̃ria maxime distant.

Ad rōnes Ad primā dicitur q̄ homo ꝛ asinus nō opponuntur proprie nec sunt opposita sꝫ potius disperata.

Ad secūdam dr̄ q̄ lꝫ albū ꝛ nigrū virtualit īcludāt oppositionē p̄uatiuā ꝛ ꝯ̃dictoriam non tm̄ formaliter. Ideo nō sequit q̄ opponant p̄uatiue vł ꝯ̃dictorie.

Ad tertiā dicit q̄ lꝫ ꝯ̃ria maxīe distant simplicit: nō tm̄ maxīe distent sub eodē genere cū ꝯ̃dictoria nō reponant sub eodē genere: imo extremū alteꝝ ꝯ̃dictiōis sp̄ ē non ens: qd̄ ī nullo genere ē. Cōtrarie vō sūt sub eodē genere ꝛ sunt ambo entia alicui⁹ determīati generis aut spē.

Prius autem dicitur quadrupliciter. Prio mō ꝛ proprie dicit aliquid prius altero secundum tempus prout aliquis dicit antiquior ꝛ senior altero: sicut homo habēs triginta annos dicitur prior homine habente viginti annos: quia antiquior illo secundum tempus. Secundo autem modo dicitur aliqd prius a quo nō conuertitur subsistendi cōsequentia: vt vnum prius est duobus: duobus enim existē-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

tibus mox cõsequens est vnũ eẽ:vt si duo sĩt vnũ ẽ:⁊ nõ econ uerso. Tertio autẽ mõ dr̃ p̃us scd̃z ordinẽ q̃nda:vt ĩ discipli nis principia priora sunt con clusionibus:⁊ in grãmatica lit tere p̃ores sũt syllabis: ⁊ ĩ ora tõe ꝓhemiũ p̃us ẽ narratiõe. Quarto modo dicitur prius quod melius et honorabilius est. Consueuerunt enĩ plurimi hoĩes honorabiliores: et ma gis dilectos apud se dicer̃ p̃o res. Pret̃ hos quattuor mo dos iã dictos ẽ alter modus prioris.s.eoꝝ q̃ cõuertũtur se cundũ essendi cõsequentiaz:⁊ alteꝝ est quodãmõ causa alte rius vt sit: ⁊ hoc modo aliqd dicit̃ prius altero nã:vt res est cã veritatis orationis facte d̃ ipsa re:vt hoĩez currere con uertitur cũ hac or̃one:hõ cur rit: ⁊ si hoĩem cuurrere sit ve rum hõ currit est veꝝ: ⁊ econ uerso. Res.n.est causa oratio nis vere de se facte ⁊ nõ econ tra.oratio.n. ñ est causa ꝙ res sit. Ab eo.n. ꝙ res est vel nõ ẽ or̃o dicitur vera vl̃ falsa: ergo hec res hoĩem currere prior est hac oratione hõ currit.

Simul ãt dr̃ tribus modis Primo.n.mõ dicuntur simul bonoꝝ generatio ẽ ĩ eodẽ tpe ⁊ neutrũ illoꝝ ñ ẽ prius neqꝫ posterius:⁊ hec dicunt̃ simul tpe:vt duo gemelli nati in eo dem tpe. Similiter subiectũ ⁊ sua ꝓpria passio. Secũdo mõ dñr sit̃ quecũqꝫ conuertunt̃ ⁊ neutrũ est cã alterius vt sit: si cut q̃libet relatiua vt duplũ ⁊ dimidiũ: pater ⁊ fili⁹: ⁊ sic de aliis. Tertio modo dicunt̃ si mul quecũqꝫ equalit̃ cõdiui dũt genus: vt hõ equu⁹ ⁊ leo ⁊ sic de aliis que eque cõdiui dunt hoc gen⁹ animal:⁊ simi liter differentie diuidẽtes ali qd̃ gen⁹ dñr sit̃:vt rõnale ⁊ ir rõale ⁊ sic de aliis. Isti ãt duo ultimi mõi dñr sit̃ nã. Prim⁹ ãt modus dicit̃ simul tẽpore.

Motus spẽs sex sũt gene ratio: corruptio: augmenta tio: diminutio; alteratio: s̃m locũ mutatio.generatio est ꝓ gressio a non esse ad esse. Cor ruptio est ꝓgressio ab eẽ in nõ esse. Augmentatio ẽ p̃existẽ tis quãtitatis maioramẽtum. Diminutio est p̃existẽtis quã titatis minoramentũ. Altera tio ẽ mutatio de cõtraria qua litate in contrariã qualitatem vel in mediã:vt cũ aliquis mu tatur ab albedine ĩ nigredinẽ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

vl'in medios colores. Mot⁹ secundū locū est mutatio de vno loco in alterū. Mot⁹ aūt secundū locū sex sunt spēs siue dr̄ie. s. sursum; deorsum āte retro: destrorsum ⁊ sinistrorsum. Ad omnes eni has partes fit motus ⁊ cetera.

Habere aūt dr̄ multis modis: Prīo mō dicitur haberē aliquam qualitatē: vt disciplinam aut virtutē. Secūd o mō dr̄ habere quātitatē quod cōtingit ei q habet magnitudinem: vt bicubitū tricubitum. Tertio modo dr̄ habere ea q̄ circa corp⁹ sunt adiacentia: vt vestimentū vel tunicā: aut circa membra vt in manu anulum. ⁊ habitus illo tertio mō sumpt⁹ est vnū de decē predicamentis ⁊ diffinitur sic; habitus ē corpoꝝ ⁊ eoꝝ que circa corpus sunt adiacentia: vt est armatio caligatio: ⁊ similiter fingantur noīa in aliis ⁊ secūdum adiacētiā illā hec eni dicunt̄ habere: illa vero haberi. Quarto aūt mō dicitur habere membrū: vt manū aut pedem. Quinto dicitur habere sicut cōtinēs cōtentū: vt lagena habere dicitur vinum: aut modius grana tritici. Sexto modo dr̄ habere possessionē vt domū aut agrū. Septimo modo dicitur habere vxorē: ⁊ de hoc vltimo modo dicit Aristoteles ꝙ iste mōus alienissimus est in eo qd̄ ē habere pp hoc: q2 vir hn̄s vxorem ēt hr̄ ab ea: viculū. n. matrionii i dissolubilit̄ ligaturūq3. Et dicit ꝙ forte aliī mōi appebūt i eo ꝙ ē hr̄e: sed q cōsueuerunt dici penes oēs enūerati sunt.

¶ Postq3 determinatū est de oppōne q̄ ē p̄ma3 post p̄dicamētū: ꝯn̄r determiat̄ de alijs. Et p̄o determiat̄ de p̄ori cuius sunt qnq3 modi q possunt p hos versus haberi. Tempore. nā. pri⁹ ordie. dic ⁊ honore: Cā3 causato dicim⁹ eē pri⁹ ꝓ quo.

Primo sciendū ē ꝙ p̄mus modus p̄oris ē p̄us tpe s3 quē. Ali⁹ dr̄ pri⁹ alio cui⁹ duratio p̄cedit durationē alteri⁹ sicut hō habens duodeci3 ānos dr̄ prior illo q nō hēt nisi octo ⁊ iste mod⁹ valet ad cognoscēdū ordinē inter substantiā ⁊ accidentia cōia. Substantia. n. p̄cedit accidētia tpe. Secūdo mō aliqd est pri⁹ alio a quo nō ꝯuertit̄ eēndi vl' sbsistēdi ꝯn̄a vt vnū ē pri⁹ duobus: q2 l3 bene sequat̄: duo sunt. g⁰ vnū est: non tn̄ eꝯ. Est aūt ꝯn̄a essendi vl' subsistendi quando arguitur ab ante vbi p̄dicatur est secundu3 adiacens ad consequēs vbi etiam predicatur est. secūdu3 adiacens. vt homo est ergo animal est. Et illud a quo non conuertitur talis ꝯn̄a faciendo de consequente antecedens ⁊ ante consequens respectu eiusdē verbi secundo adiacentis dicitur pri⁹ alio nā. Tertius modus prioris est prior ordie secundum quem illud est prius alio qd̄ est prius eo via disciplinē ⁊ compositionis: vt principia p̄ora sunt ꝯclusionibus

⁊ littere syllabis: ⁊ partes toto. Quar/tus modus prioris est prior honore: ſm quem illud est prius alio quod est digni us ⁊ perfectius alio vt homo vtuosus dicitur prior hoie vicioso. Quītus mo/dus prioris est prius causalitate ſ3 que3 inter ea que conuertuntur ſ3 essendi cō/sequentiā ⁊ alter3 quod est quodā modo cā alterius. illud quod est cā alterius dr prius illo cuius est causa: vt res ⁊ oratio facta de re l3 conuertantur ſ3 essendi cō sequentia3. q: tñ res est cā veritatis ora/tionis facte de ipsa re. ideo res precedit oratio nē verā. Et secundū istum modū potest dici ꝙ subm est prius sua propria passione q: conuertuntur inter se: ⁊ sub3 est causa passionis. Ex quo sequitˀ pri/mo ꝙ primus modus valet ad cogno/scendum ordinē sube ad accidētia. Se cundo sequitur ꝙ secundus modus va let ad cognoscendū ordinem superiorū ad inferiora. Tertio seqˀ ꝙ tertius mo dus valet ad cognoscendū ordinem dif/ferentia3 ad spēs. dr̄e. n. precedunt su/as spēs sicut partes suū totu3 cōpositū.

Quarto sequitˀ ꝙ quartus modus va let ad cognoscendū ordinem essentiale3 vnius spēi ad aliam: q: inter spēs vna est essentialiter pfectior alia ⁊ dignior: valet etiā ad cognoscendu3 ordinē essentialem inter indiuidua eiusdē spēi: valet ēt ad co gnoscendū ordinem inter subam ⁊ acci dentia. Quinto sequitˀ ꝙ vltimus mo/dus prioris valet ad cognoscendū ordi/nem qui est inter subm ⁊ passionē. De/inde ponit auc. modos simultatis: q con tinentur in hijs versibus. Tpe dico si/mul quor3 generatio nunc est: Que con uertuntur dicimus esse simul. Suntq3 simul species genus vnū condiuidētes.

Primo mō aliqua dr̄r simul tpe que eodem tpe generantur qui repitur inter subm ⁊ passione3 inter aliquas subas ⁊ aliqua accidētia. Scdo mō aliqua dr̄r simul que ꝯuertuntur ſ3 subsistendi cō/sequentiā. ⁊ vnum nō est cā alterius vt pater ⁊ filius. duplū ⁊ dimidiū. Quod ve3 est de respectibus ipīs ⁊ nō de fun damentis. Et iste modus reperitˀ prin/cipaliter inter relatiua que sunt simlˀ na/tura. Tertio modo dr̄r simlˀ quecūq3 ex opposito diuidunt aliquod genus. vt hō equus diuidunt hoc genus quod est aīal vel ēt rationale vel irrationale.

Secundo sciēdū est ꝙ sunt sex spēs motꝰ q̄ patent per hos versus Anget diminuit corrumpit vel generatˀ Alterat. ⁊ mu/tat ⁊ per loca multa vagatˀ Ponitur aūt motus inter post predicamenta qa sepe in p̄dicamētis fit metio de cōtrarie tatibˀ ⁊ motus ē de ꝯrio in ꝯriu3 ergo ⁊c.

Prima ergo spēs motus est generatio q̄ est progressio de non esse ad esse. secū da est corruptio q̄ est ꝓgressus de esse ad non esse: Et d3 accipi ꝓgressio nō. q/dem proprie sed transumptiue ꝓ muta tione vel trāsitu. Tertia est augumen/tatio de minori quantitate ad maiorem Quarta est diminutio que est ꝑexisten/tis quantitatis minoramentū: in ea. n. ꝓ/ceditur de maiori quātitate ad minorē.

Quinta est alteratio que est mutatio a ꝯtraria qualitate in cōtraria vel i mediā vt cum aliquid mutatˀ a nigredine ad al bedinem vel in medios alios colores.

Sexta est loci mutatio que est ab vno loco in alium locum: cuius spēs sunt sur sum. deorsum. ante retro destrorsum si nistrorsum ⁊ sic de alijs. Et l3 de mo/tu secundū suu3 esse reale habeat deter minare philosophus q de eo considerat ſ3 ꝙ est passio corporis nālis: de ipso tñ cōsiderat logicus ſm ꝙ est vnū trāscen/dens habēs diuersas spēs ad diuersa p̄/dicamenta reducibiles.

Tertio sciendum est ꝙ vltimū post predicamentum ē habere: cuius sunt septem modi qui in hijs versibꝰ continentur. Affectuin quā tum vestitu3 dic velud aurum: Mem brum contētum. possessio: vir mulliere3

Istos predictos debet habere modos. Primo mō dr̄ hēre affectū .i. qualitatē. vt aīa h3 sciētiā ꝛ virtutē. Scd̄o mō dr̄ hēre quātū .i. quātitatē vt hēre magnitudinē bicubitū tricubitū. ꝛ sic de alijs. Tertio modo dr̄ hēre vestitū .s. ea q̄ sūt adiacētia: puta vestimētū vel anulū. Quarto mō dr̄ hēre membrū vt manum vel pedē. Quinto mō dicit̄ hēre cōtentū vt lagena cōtinet vinū ꝛ modiū grana tritici. Sexto mō dr̄ hēre possessionē. vt domū vel agrum. Septimo modo dicit̄ hēre vxorem. q3 vir h3 vxorē ꝛ habet̄ ab ea. Et sicut cōiter dr̄ modi habere sunt in eodē p̄dicamēto reductiue sicut res hita. Ex quo sequit̄ p̄io ꝙ primus modus habere reducitur ad predicamentum q̄litatis. Secundus ad p̄dicamētū quātitatis. Tertius ad predicamētū ab alijs distinctū. Quart⁹ reducitur ad p̄dicamētū sbie q3 membru3 qd̄ est res habita ē substātia. Quint⁹ reducit̄ ad p̄dicamentū relationis. Sextus modus etiā reducit̄ ad predicamentum relationis. possessio. n. ē alicui⁹ possessio. ꝛ possidens ē aliquid possidēs. Et licet relationes ſm ꝙ huiusmodi nō habeant̄ ab aliquo secūdū aliquem p̄dictorum modorum. tamen bene sunt rationes habendi. Septim⁹ modus reducitur ad p̄dicamentū substātie eo ꝙ mulier substātia est. Secūdo sequit̄ ꝙ habitus potest capi dupliciter. Uno modo generaliter. vt se extendit ad oēs modos p̄us enumeratos: ꝛ sic est post predicamētū. dr̄ tn̄ de oib⁹ istis modis equoce. Alio mō capit̄ spāliter pro vno istorum modoꝝ. scilicet pro tertio: ꝛ sic est p̄dicamentum ab alijs distinctū. qd̄ sic diffinitum est prius. habitus est corporum ꝛ eorum que sunt circa corpus adiacentia vt armatio calciatio.

Contra predicta arguitur: p̄io sic: omne prius hab3 ordinem ad posterius. ergo omne pri⁹ est prius ordine. ꝛ p̄ ꝯsequens terti⁹ mod⁹ prioris ꝛ nō distinguit̄ ab alijs. Scd̄o arguit̄ sic. omnes hoīes existentes sunt simul tempore. ꝛ tamen eorum generatio non est in eodem tempore. ergo ꝛc. Tertio arguitur sic. generatio ꝛ corruptio non sunt motus: ergo male ponuntur sex species motus. Antecedens p3. quia motus est de numero successiuoꝝ. generatio aūt ꝛ corruptio sunt mutationes istantanee. Et confirmat̄ q̄a rarefacio ꝛ condensatio sunt etiam species motus. ergo non sunt tantum sex. Ite3 aliquid dicit̄ hr̄e actiōem ꝛ passionem. ꝛ multa alia accidentia. ꝛ sil'r differentias. ꝛ tamen illi modi non enumerantur.

Ad ratiões Ad prima3 dicitur ꝙ ordo potest capi dupliciter. Uno mō specialiter pro ordine discipline ꝛ compositionis: ꝛ talis ordo non est cuiuslibet prioris ad posterius. Et sic est vnus modus prioris distinctus ab alijs. Alio modo pōt capi gn̄aliter p̄ quocūq3 ordine q̄ est pri⁹ ꝛ posteri⁹: ꝛ sic omne p̄us ē prius ordine. Ad ſam: dicitur ꝙ esse in tempore dupliciter accipit̄. Uno modo: vt idem ē ꝙ esse in eodem tp̄e: vel eē quando tp̄s est: ꝛ sic nos omnes sumus i tēpore. Alio modo p̄ut tātu3 valet sicut incipere esse in eodem tp̄e: ꝛ sic illi sunt simul tempore qui simul incipiunt esse in tempore. Ad tertiam dicitur: ꝙ licet generatio ꝛ corruptio non sint motus capiēdo motum specialiter ꝛ proprie pro mutatione successiua: sunt tamen motus capiendo motum generaliter vt cōis est: tā ad mutatione3 successiuā q̄3 istantanea3. Ad confirmationem dr̄ ꝙ rarefacio et cōdempsatio reducuntur ad augmentatione3 ꝛ diminutionē. Ad aliud dr̄ ꝙ l3 sint multi alij modi a predictis: tamen illi quos enumerat auc. sunt magis vsitati ꝛ p̄ eos faciliter possunt cognosci alij modi: ideo dicit textus. ꝙ illi qui consueuerunt dici pene omnes enumerati sunt: ꝛ sic est finis tertij tractatus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Tractatus quartus syllo-gismorum incipit.

Propositio est oratõ affirmatiua vł negatiua alicuiꝰ de aliquo vel alicuiꝰ ab aliquo. Terminꝰ est i quē resoluit̃ ꝓpositio ut i. sub iectū ⁊ p̄dicatū. Dicit de oi ē qñ nihil ē sumere sub subo de quo ñ dicatur p̄dicatū: vt ois hō currit: hic cursus p̄dicatur de oi hoie ⁊ nihil ē sumere sb hoi de quo ñ dicatur cursus. Dici de nullo ē quādo nihil ē sumere sub sbo a quo ñ remoueatur p̄dicatū: vt nullus hō currit: hic cursus remouet̃ ab oi hoie: ⁊ nihil ē sumere sb homine a quo ñ remouet̃ cursꝰ.

Iste ē q̃rtꝰ tractatꝰ huius libri corr̃ndēs libris p̄oꝝ Ari. i quo determinat̃ de syllogismo simplr̃. i. i ꝯcto: ē autē duplex syllogismus. s. syllogismꝰ simplex ⁊ i ꝯctꝰ: ⁊ aliꝰ ē syllogismꝰ ꝯctꝰ q itex ē triplex s̄m ꝙ triplex ē mã ꝑ quã ꝯbi pōt. s. sylls demōstratiuꝰ q ē cōtractꝰ ad mãz necessariã: cuiꝰ. s. tã p̄misse q̃ ꝯclō sūt necessarie de quo nihil determinat auc. ꝑꝑ eiꝰ difficultatē sed de eo determiat Ari. i libris posterioꝝ. Aliꝰ est sylls dialeticꝰ q ꝯctꝰ ē ad mãz ꝓbabilē. cuius tã p̄misse q̃ ꝯclō aut altera p̄missaꝝ sūt ꝓbabiles vel accipiunt̃ tãq̃ ꝓbabiles de quo determinat auc. in sequēti tractatu. ⁊ Ari. ⁊ Boetiꝰ i libris topicoꝝ. Aliꝰ ē sylls sophisticus q ꝯctꝰ est ad mãm apparēter ꝓbabilē: cuiꝰ p̄misse ⁊ ꝯclō sunt apparēter vere ⁊ cuiꝰ ꝯñia ē appent bona: de quo determiat auc. in fallacijs: ⁊ Arist. in libris elēcoꝝ: in p̄nti vo tractatu determinat auc. d̄ syllō simplr̃ ⁊ in ꝯcto q ñ ē ꝯctꝰ ad aliquã mãm spālē: sed ē applicabilis cuilibet mãe pro quo.

Primo sciendū ē ꝙ sylls simpliciter ē subm istꝰ tractatus ⁊ hoc capiēdo syllogismuz secundū intētiōaliter: ꝙ posset ꝓbari ꝑ cōditiones subi attributiōis p̄us positas. Et qualibet syllogismus ex ꝓpōnibꝰ cōponit̃ ⁊ ex terminis iō autor anq̃ ponat diffōnē syllogismi ponit diffōnē termini ⁊ propositiōis. Et q: in diffōne termini ponit̃ ꝓpō: iō ne ꝓcedat ꝑ ignota diffinit ꝓpōnē sic. Propō ē orō affirmatiua alicuius de aliquo: vel negatiua alicuiꝰ ab aliquo. s. ꝓpō ē orō actiua alicuiꝰ p̄dicati de aliquo subiectiuo: vel ē orō negatiua alicuius p̄dicati ab aliquo subo. In q̃ diffōne tāgit̃ q̃dã diuisio ꝓpōnis in pᵒ tractatu posita q̃ ē ꝓpōis in affirmatiuã ⁊ negatiuã. Ex quo pꝫ ꝙ ibi soluz diffinit̃ ꝓpō cathegorica ⁊ ñ ꝓpō in tota sua cōitatis.

Scd̄o pꝫ ꝙ alr̃ determinat̃ d̄ ꝓpōne i hoc tractatu ⁊ i p̄mo: q: i p̄io tractatu determiat̃ de ꝓpōne s̄ꝫ ꝙ ē signuz cōceptꝰ mentis rōne cuiꝰ vocat̃ enuntiatio: ⁊ iō ibi diffiniebat̃ ꝑ veꝝ ⁊ falsuz: sꝫ i h̄ tractatu determiat̃ d̄ ea ꝑ vt pōt esse pars syllogismi ad iferenduz aliq̃ ꝯclusiōez: nō curādo vtꝝ sit v̄a vł falsa: ⁊ vt sic ꝓprie dꝫ vocari ꝓpō q̃ŝi positio ꝓ aliquo scꝫ ꝓ cōclōne iferenda. Deiñ diffinit terminuz dicens: ꝙ terminꝰ est i quez resoluit̃ ꝓpō vt i subꝫ ⁊ p̄dicatuz. Cuiꝰ rō est q: vnuz q̃dq̃ resoluit̃ i ea ex qbꝰ ꝯpōit̃ ois āt ꝓpō ꝯpōit̃ ex terminis: ⁊ ex subo ⁊ p̄dicato q̃ sūt mã ꝓpōnis: ergo ois ꝓpositio resoluit̃ i terios. s. i subꝫ ⁊ p̄dicatū. Vñ terminus pōt accipi dupliciter. Uno modo gñaliter prout ꝯuertit̃ cuz

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

voce significatiua: ⁊ sic v̇ba sunt termi/
ni: ⁊ gn̄aliter q̄libet ps ꝓpōnis ꝑ se signi
ficatiua. ⁊ vt sic hoc mō accipit̄ ibi t̄mi/
nus. Alio° pōt capi terminus stricte ⁊
spāliter: ꝓ̄ut ꝙ dr̄ termin⁹ a terminan
do: ⁊ hoc mō in q̄libet ꝓpōne sunt tātū
duo termini. s. sb̄ʒ ⁊ p̄dicatū. copula v̇o
q̄ vnit p̄dicamētū cū sb̄o: n̄ ē terius: eo ꝙ
nō t̄minat ꝓpōnē: sʒ mediat inter termi/
nos ꝓpōnis. Ex quo pʒ ꝙ resolutio logi
ca stat in termino. sicut resolutio grāma/
tica stat in lr̄a ⁊ syllaba sicut. n. in grāma
tica lr̄a ē qd minimū: ita ēt i logica termi
nus ita ꝙ logicus nō descēdit vltra: ⁊ lō
sʒ ꝓpositio resoluatur in lr̄as ⁊ syllabas
hoc tamen non est resolutione logica. sʒ
solūʒ resolutione grāmatica: ⁊ per ꝯn̄s
littere ⁊ syllabe non sunt termini.

Secundo sciēdū ē ꝙ añ dissō/
nez sylli determiat
auc. d̓ duob⁹ p̄ncipijs regulatiuis sylloꝝ
q sūt dici de oi: ⁊ dici d̓ nullo. Un̄ dici d̓
oi ē qn̄ nihil ē sūmere sub sub̄o de quo n̄
dicat̄ p̄dicatū: vt ois hō currit: ibi ē dici
de oi: q2 nihil ē sūmere sub hoie: de q̄ n̄
dicat̄ hoc p̄dicatū currit: ꝑ ꝙ hr̄ ista ma
xima. Quicqd dr̄ d̓ sub̄o distributo pro
quolibet suppō dr̄ de quolibʒ ꝯtēto sub
eo: ꝑ quā regulāt̄ oēs syllogismi affirma
tiui. vt oē aīal mouet̄. ois hō ē aīal. ergo
ois hō mouet̄. In prima propōne q̄ est
maior istud p̄dicatū mouet̄ dr̄ de nulli
distributo ꝓ quolibet suo supposito: vt
hō qd̓ ē suppositum aīal subsumitur in
minori tāq̄ȝ aliquod ꝯtentū sub animali:
ergo de eodē bn̄ p̄dicat̄ in cōclusiōe hoc
p̄dicatū mouet̄. Sed dici de nullo est
qn̄ nihil ē sūmere sub sub̄o a quo nō re/
moueat̄ p̄dicatū: vt nullus hō currit: ibi
est dici de nullo: ⁊ tenet in v̇tute istꝰ ma
xime. Quicqd remouet̄ vel negat̄ d̓ ali
quo sub̄o distributo ꝓ quolibʒ suppō ēt
negat̄ a quolibʒ cōtēto sub eo: ꝑ quā re/
gulantur omnes syllogismi negatiui. vt
nullū animal mouetur ois hō est aīal: g°
nullꝰ hō mouet̄. In p̄ma ꝓpōe q̄ est ma
ior negat̄ hoc p̄dcm̄ mouet̄ de aīali di/
stribō ꝓ q̄libʒ supposito ⁊ hō ꝙ sb̄ sūmi
tur i minori ē aliqd ꝯtētū sb̄ aīali. g° d̓ eo
dē hoie bn̄ negat̄ idē p̄p̄icatū i ꝯclusiōe.
Ex quo sequit̄ primo ꝙ in omni propo
sitione affirmatiua vniuersali siue vera
siue falsa est dici de omni. Scd̓o sequit̄
ꝙ in oi ꝓpōne vl̄i negatiua reꝑitur dici
de nullo. Tertio sequit̄ ꝙ dici d̓ oi nū
q̄ȝ reperit̄ in ꝓpōne negatiua: nec dici
de nullo in affirmatiua.

Tertio sciendum est ꝙ dici de
omni est duplex: scʒ di/
ci de omni priorīsticū. ⁊ dici de oi poste
rioristicū: vnde dr̄ de omni prioristicū ē
qn̄ predicatū vl̄is affirmatiue enunciat̄
de sub̄o siue res significata ꝑ predicatū
vere insit sub̄o siue non: vt omnis hō ē
albus vel omnis hō est asinus. Sed di
ci de omni posterioristicū est qn̄ p̄dicatū
affirmatiue enuntiatur vl̄r de sub̄o sic ꝙ
res significata per predicatū vere ⁊ ne/
cessario inest subiecto. ꝓ quolibet suppo
sito: ⁊ pro q̄libet dr̄ia temporis: vt ois
hō est aīal: ois hō ē risibilis: ⁊ sic d̓ alijs
Et similiter posset poni d̓ dici de nl̄lo
ꝙ est duplex. s. prioristicum ⁊ posterio/
risticū. Ex quo sequit̄ primo ꝙ ad dici
de omni vl̄ dici de nullo posterioristicū
requiritur vl̄itas suppositoꝝ que atten/
ditur penes subiectū: ⁊ ēt t̄pis q̄ atten/
ditur penes copulā. Secundo seq̄t̄:
ꝙ ad dici de omni vl̄ dici d̓ nullo p̄oristi
cū non requiritur vniuersalitas tēporis
sed solum suppositoꝝ non qdeʒ s̄ʒ esse:
sed secundū modū enuntiandi. Tertio
sequit̄ ꝙ vbicūq̄ȝ est dici d̓ omni poste/
rioristicū ibi est ēt dici de oi prioristicū:
sed non eꝯ̄: sicut patet in propositionibꝰ
vniuersalibus falsis. vbi est dici d̓ om/
ni prioristicum ⁊ non posterioristicum.

Uerumtamen dupplicia sunt suppo
sita alicuius subiecti: scilicet in essendo
⁊ in significando vn̄ supposita in essēdo
sunt supposita actualr̄ existentia. sʒ sup/
posita in significando sunt oia illa que se/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

cundario significantur: seu connotantur per terminū siue sint actualiter existētia siue nō: et iō sub termino distributo de/bent sub sūmi supposita pro quibus di/stribuitur. Ita q̄ si distribuatur pro sup positis in essendo tm̄: sicut in ista oīs ho/mo currit debemus sb sumere: tm̄ sup posita in essendo. Si āt distribueret taz pro suppositis i essendo q̄z in significādo etiā possemus oia talia sub sumere: ex quo patet q̄ male sub sūmimus sb ista: omnis hō currit dicendo sic. Antichrist⁹ est homo: ergo Antichristus currit.

Cōtra predicta. Primo sic ar/guitur. Nullū superi⁹ dz diffiniri p sua iferiora: sed propositio ē su perius ad affirmatiōnē et negatōnē: ergo non debet diffiniri per ea. Scdo sic: co pula non ē terminus et tm̄ i eā resoluitur ppositio: cū ex ea cōponatur ppositio: ergo cōtra diffinitionem termini. Ter tio sic: in hac ppositiōe homo est aīal ni/hil est sumere sub subiecto de quo nō di cat̄ p̄dicatū. Silr ibi lapis nō ē aīal nihil est sumere sub subiecto a quo non remo ueatur p̄dicatū: et tm̄ ibi non ē dici de oī nec dici de nullo: ergo male diffinita sūt dici de omni et dici de nullo.

Ad rationes ad primā di citur q̄ quā/do differentia alicuius ē nobis ignota po test circūloqui p aliqua iferiora sicut est i pposito: nā per affirmatiōnē et negatio/nez circūloquimur nobis ppriā differen/tiaz ipius ppositionis: q̄ nō ē nobis nota nec ex p̄nti noiata. Ad scdaz dr: q̄ diffi nitio termini datur tm̄mō de resolutiōe materiali q̄ fit in subiectū et p̄dicatū: reso lutio aūt ppositionis i copulā nō ē materia lis: sed formalis. Ad tertiā dr: q̄ lz pre dicata illarū ppōnū dicant̄ de subiectis p omnibus suppositis: nō tm̄ denotantur dici pro oīb⁹ suppositis. Cū ille ppōnes nō sint vl̄es q̄d tm̄ requirtur ad dici de oī et dici de nullo. Ita q̄ p dici de omni de notatur predicatuz affirmari p quolibet supposito subiecti: et per dici de nullo de notatur predicatū negari a quolibet sup posito subiecti.

Sillogismus est ora/tio in qua quibusdā positis et concessis necesse ē aliud eue/nire per ea que posita sūt et cō cessa: vt omne animal est sub/stantia: omnis homo est ani/mal: ergo omnis homo ē sub/stantia: hoc totum est oratio: quedam in qua quibusdaz po sitis. s. duab⁹ p̄missis necesse ē aliud accidere. s. cōclusionem.

Omnis aūt sillogismus cō/stat ex tribus terminis: et dua/bus propositionibus. Quarū ppōnū pria vocatur maior: se cūda vero minor. Ex trib⁹ aūt terminis nō p̄nt due proposi/tiones fieri: nisi alter illorū ter minorum sumatur bis: et tunc ille terminus aut subiicietur i vna et predicabitur in alia: aut sbiicier̄ i vtraqz: aut p̄dicabit̄ i vtraqz. Horū aūt termiorū al/ter vocatur mediū: alter ma/ior extremitas: et alter minor extremitas. Mediū ē termin⁹ bis sūpt⁹ añ cōclusionē: maior extremitas ē t̄min⁹ sūpt⁹ i ma iori ppōne cū medio: mior ex tremitas ē termin⁹ sumpt⁹ i mi nori ppositione cum medio.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

IN ista parte autor põit dif finitionem syllogismi dicẽs Syllogismus ẽ oro i q̃ quibusdã positis ⁊ cõcessis necesse est aliud accidere ꝑ ea que posita sunt ⁊ concessa: pro cuius diffinitionis declaratione.

Primo sciẽdũ ẽ ꝙ ꝓdicta diffinitio sic ẽ exponẽda: Syllogism⁹ est oro i q̃ q̇busdã .s. duab⁹ premissis positis .i. dispositis i mõ ⁊ figura: necesse est aliud accidere .i. necesse est cõclusionez seq: ꝑ ea q̃ posita sũt ⁊ cõcessa .i. ꝑꝑ ꝑmissas debite dispositas. i q̃ diffinitione ponit᷑. oro. loco generis. Oro. n. est cõe ad ꝓpõnez cathegoricã ⁊ hipoteticam: ⁊ ad oratiões iꝑfectas. Syllogismus ãt est ꝓpositio hipotetica cui⁹ partes sũt tres cathegorice: ⁊ licet sint tres cathegorice est tñ vna hipotetica. ⁊ ꝑ cõsequens est oratio vna. Dicit᷑ ãt oratio vna triplici de cã. Primo ꝑꝑ vnitatez medij: q: in quolibet syll'o est tñ vnum medium. Scdo propter vnitatez finis eo ꝙ ꝑmisse sylli sũt ordiate ad iferrẽdũ vnã ↄclõnẽ. Tertio dr̃ oro vna ↄiũctione sicut ẽ q̇libet ꝓpõ hipothetica. ẽ. n. syllogism⁹ ꝓpõ hipothetica. rõnalis q: i eo cõiũgũt᷑ plures cathegorice ꝑ cõiũctionẽ rõnalẽ .s. ergo. deinde ponitur in qua quibusdam positis ad differentiam conuersionis ⁊ aliaꝝ ↄñtiaꝝ enthimematicaꝝ: i q̇bus cõclusio nõ iferit᷑ ex premissis duab⁹: sed ex vna ꝓpõne tñ: que dicitur añs. Dicit᷑ notãter dispositis i mõ ⁊ figura q: si tales ꝑmisse non sint disposite in modo ⁊ figura: sic ꝙ minor non sit sumpta sub maiore: non esset syllogismus. Ponitur etiam necesse est aliud accidere: ad differentiam consequentiarum sub quibus arguitur a tota copulatiua ad alteram partem: aut ab exponẽtibus ad expositam: deinde ponitur per ea q̃ posita sũt ad denotandum ꝙ ꝑmisse debẽt esse causa conclusionis non quidem in essendo sed in inferrendo.

Secundo sciendũ est ꝙ illa ꝑticula concessis: non est de rõne sylli simplr: non .n. requiritur ad syllogismuz simpliciter: ꝙ premisse cõcedãtur: q: syll'us simplicit᷑ abstrahit a materia vera vel falsa. Jõ Ari. ꝑmo prioꝝ non posuit illã particulã: diffinuit .n. sic syllogismũ: syllogismus est oratio i qua q̇busdã positis. Aliud q̇dez ab hijs q̃ posita sunt: de necessitate accidit in eo ꝙ hec sunt. sed ideo ponitur ab autore nostro quia voluit dare diffinitionem syllogismi tam pro isto tractatu q̃z ꝓ tractatu locoꝝ. Relinq̃ns i discretiõe legẽtiũ ꝙ ꝓ isto tractatu sileãt illã particulã. ꝓ seq̃nti vo exꝑmãt: eo ꝙ i sequenti tractatu determiat᷑ de syllogismo dialetico ad quẽ requiritur cõcessio ⁊ ꝓbabilitas ꝑmissaꝝ. Ex quo p3 ꝙ in syll'o cõcl'o seq̇t᷑ de necessitate ex ꝑmissis. ita ꝙ ↄñã vel hitudo ꝑmissaꝝ ad cõcl'onez est necessaria. Vñ sicut duplex est hitudo alicuius añcedẽtis ad ↄñs scilicet mãlis: ⁊ formalis ita est duplex necessitas: scilicet necessitas ↄñtie materialis ⁊ formalis: necessitas consequentie material᷑ ꝓuenit ex materiali hitudine antecedentis ad ↄñs. talis aũt hitudo mãlis ꝓuenit ex habitudine terminorum i añcedẽte ⁊ ↄsequentie positoꝝ. ide est ꝙ si varietur terminum: saluato eodem mõ arguendi non valeret ↄñtia. sed necessitas ↄñtie formalis ꝓuenit ex habitudine formali añcedentis ad consequens: hitudo .n. formalis ꝓuenit ex debita dispositiõe terminorũ ⁊ ꝓpositionũ in ↄñtia vel argumento positoꝝ. inde est ꝙ q̃tũcunq̧ varientur termini stãte eadez dispõne ⁊ mõ arguendi semꝑ valebit ↄñtia. p3 g° ꝙ in syll'o simplicit᷑ debet esse necessitas cõsequentie: ⁊ nõ est necesse ꝙ ibi sit necessitas consequentis que prouenit ex necessaria habitudine terminorũ ipi⁹ consequentis: sed talis necessitas ↄñtis bñ reꝑitur i syll'o demõstratiuo in quo est taz necessitas consequentie q̃z cõsequentis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Tertio sciendu3 est q sicut dicit autor in textu in quolib3 syllogismo sunt tres termini ꝛ tres pro positiones. termini sunt maior extremitas ꝛ minor extremitas ꝛ medium: vn medium est terminus bis sumpt9 ante cōclusionē: q ideo dicitur medium ga virtute ei9 ꝛ ppter habitudinē quā hnt extremitates ad mediu3. ipse extremitates vniuntur in conclusione. Sed maior extremitas est termin9 sumptus in maiori propositione cu3 medio. Minor vero extremitas est terminus sumptus in minori ppositione cu3 medio. Sunt etiam in syllogismo tres ppōnes quaꝝ prima vocat maior. secūda minor. tertia cōclusio. q̄ quidē cōclusio est de itegritate ꝛ essentia ꝛ perfectōe syllogismi sic: q nūq est integer ꝛ cōplet9 syllogismus sine cōclusione. Syllogism9. n. ē qdā cōsequentia: ois antē cōsequētia icludit eētialiter ans ꝛ ons iferrēs ꝛ illatū: ergo cōclo q̄ ē illatū ꝛ ons in syllogismo ē de itegritate ꝛ cōplemēto syllogismi: verūtn syllogismus qnq accipit ipropie p duabus ppositionibus de quo dicit Ari. q idem syllogism9 pōt iferre plures cōclōnes: ꝛ sic cōclo non est de essentia syllogismi. Alio mō pōt capi proprie pro oratiōe cōposita ex duabus pmissis ꝛ cōclusiōe q̄ coniungūtur per ista3 cōiunctionē ergo: ꝛ sic cōclusio est de essentia. syllogismi super quo syllogismo fundatur ista secunda intentio syllogismus per itellectū cōparantem premissas ad conclusione3.

Contra predicta. Primo arguit sic: syllogism9 nō est orō vna: ergo nō ē orō. p3 consequētia quia idē est orō ꝛ oratio vna. Scdo sic: i quolibet syllogismo sūt tres ppositiones: ꝛ i qualibet propositione sūt duo termini: ergo i quolibet syllogismo sunt sex termini: ꝛ per consequēs male dictu3 est q sūt tres termini tm. Tertio sic: in syllogismo ex oppositis nō sunt nisi duo termini sicut p3 i isto. Ois hō currit: nullus homo currit. ergo nullus homo est homo: in quo nō sunt nisi tm duo termini homo ꝛ currit. ergo male dictum est q in syllogismo sūt tm tres termini.

Ad rationes. Ad pmam dicitur q licet syllogismus nō sint orō simpliciter vna: ga nō ē vna simplex cathegorica: est tamen oratio vna coniunctione. Ad secūdā dicitur: q l3 i oi syllo sint sex termini mālr distincti: sunt tamen tm tres spē distincti. Ad tertiā dr q l3 i syllogismo ex oppositis nō sint nisi duo termini materialiter ꝛ vocaliter sunt: tamen tres formaliter ꝛ officialiter eo q vnus eoru3 h3 ratione3 formalem ꝛ officiu3 duoru3. scilicet maioris extremitatis ꝛ minoris.

Figura ē ordinatio triū terminorū scdm subiectionē ꝛ pdicationē. Hic āt ordinatio fit tripliciter vt dictum est ꝛ secūdum hoc sūt tres figure. Prima figura ē quādo mediū subiicitur i vna ppositione ꝛ predicatur in alia: vt oē animal ē substātia: omnis homo ē aial: ergo omnis homo est substantia. Secunda figura est quādo mediu3 pdicatur in vtraq3: vt ois hō est aial: nullus lapis est animal: ergo null9 lapis ē homo. Tertia figura est quando medium subiicitur i vtraq3: vt ois hō ē aial: ois homo ē substātia: ergo quedam substātia ē aial: vn versus. Sub pre prima. secunda pre bis. tertia sub bis. Modus ē ordinatio dua

rū propositionū i debita qualitate ꝛ quātitate. Debita q̄litas ē ꝙ si vna sit negatiua: reliqua erit affirmatiua. Debita quātitas ē ꝙ si vna ē ꝑticl'aris reliq̄ erit vl'is. Vn̄ dātur tales regule vl'es ad quālibet figurā. Ex puri ꝑticularib⁹ idefinitis vel singularib⁹ nihil sequitur. Vn̄ opȝ alterā p̄missarū esse vniuersalez vel vtrāqȝ. Itez ex puris negatiuis nihil sequitur: vn̄ opȝ alterā p̄missarū esse affirmatiuā. Itez si aliq̄ p̄missaꝝ fuerit ꝑticularis: conclusio erit ꝑticularis: ꝛ nō ecōtra. itē si aliq̄ p̄missaꝝ fuerit negatiua cōclusio erit negatiua: ꝛ ecōuerso. Itē medium nūq̄ȝ debet poni i cōclusiōe. Unde versus. Partibus ex puris sequtur nil: siue negatis. Si qua preit partis seqtur conclusio partis. Si qua negata preit cōclusio sitqȝ negata. lex gn̄alis erit: mediū cōcludere nescit.

¶ In ista parte determinat auc. d̄ principijs formalibus syllogismi: scilicet de modo ꝛ figura. primo diffiniens figurā.

Figura est ordinatio trium terminoruȝ ſm subiectionem ꝛ predicationem. in q̄ diffinitione ponitur ordinatio loco generis. trium terminorum ponitur ad differentiam modi: qui est ordinatio duaruȝ propositionū. Et d̄r ſȝ subiectionez ꝛ p̄dicationez ad ostēdēdū modū ſm quez figure distinguūtur inter se.

Primo sciendū est ꝙ tres sunt figure scilicet. prima. secunda. ꝛ tertia: que distinguūtur inter se penes diuersaȝ ordinationez terminoꝝ. puta medij ꝛ extremitatuȝ. In p̄ia eniȝ figura sic ordinātur termini ꝙ medium subijcitur in maiori: ꝛ predicatum in minori. Sed i secūda figura mediū p̄dicatur in vtraqȝ. scȝ tā in maiori q̄ȝ in minori. In tertia vero figura mediū subijcitur in vtraqȝ. Unde versus. Sub pre p̄ma. Secunda pre bis. Tertia sub bis. Et istaruȝ figuraruȝ sic potest haberi sufficiētia: quia in omni figura mediuȝ ordinat' in premissis cuȝ extremitatibus ꝛ hoc dupliciter: quia vel se habet difformiter scd̄ȝ subiectionez vel predicationē: sic ꝙ subijcitur vni extremitatum ꝛ de alia p̄dicatur: ꝛ sic est prima figura. vel se habet vniformiter ꝛ hoc dupliciter: q: vel predicatur' de vtraqȝ extremitatū. ꝛ sic ē secūda figura. vel subijcitur vtriqȝ. ꝛ sic est tertia. Ex quo patet ꝙ non est ponenda quarta figura quam posuerunt aliq quia talis dispositio est dispositio prime figure saltem secundū equiualētiā: eo ꝙ propositiones illius quarte figure non sunt alie propositiones a propositionib⁹ prime figure: sed soluȝ sunt transposite eandeȝ omnino conclusioneȝ inferrētes. Disponuntur eniȝ sic termini in illa quarta figura: ꝙ in prima propositione mediuȝ predicatur de minori extremitate: ꝛ in secunda mediuȝ subijcitur respectu maioris. vt sic arguendo. Omnis homo est animal: omne animal est substantia. ergo omnis homo est substantia: in qua dispositione si de prima ꝓpositione fiat secunda: ꝛ de secunda prima tūc erit dispositio prime figure inferrēs eadeȝ conclusioneȝ. patet ergo ꝛ non dȝ poni illa q̄rta figura distincta a prima. Et nō capit' hic figura ꝓprie sed solū similitudinarie. Postea diffinit modū dicēs: ꝙ modus est ordinatio duaꝝ ꝓpōnū ſȝ debitā q̄titatē ꝛ q̄litatez ꝛ per hanc vltimaȝ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

particulaꝫ distinguitur modus ab ordi/
natiõe inutili.in ordinatiõib⁹.n. inutilib⁹
nõ obseruat̄ debita q̄ttitas ⁊ debita q̄li/
tas ꝫ regulas seq̄ntes. Uñ debita q̄tti/
tas est qñ ãbe p̄misse sunt vl'es: vl' vna
vl'is ⁊ altera ꝑticularis:q̄ hr̄ ꝑ p̄mã re/
gulã statiꝫ declarãdã.in q̄ dr̄ ꝙ ex puris
ꝑticularib⁹ nihil seq̄t̄. Sed debita q̄li/
tas est qñ ãbe sũt affirmatiue: vl' vna af/
firmatiua ⁊ alia negatiua,q̄ habet̄ ꝑ ꝫaꝫ
regulã in q̄ dr̄ ꝙ ex puris negatiuis ni/
hil seq̄t̄. Uerũtñ illud qd̄ est debita q̄
ttitas in vna figura est aliquando indebi
ta q̄ttitas in alia.⁊ illud qd̄ est debita q̄/
litas in vna est aliquãdo indebita q̄ttitas
in alia vt patebit in sequentibus.

Secũdo sciendũ est ꝙ auc. in textu põit qnq3 regu
las gnãles ad q̄libet figurã:quaꝝ p̄ma
est ꝙ ex puris ꝑticularib⁹ : ⁊ indefinitis
nihil seq̄t̄. ꝓbat̄.tũ p̄mo q2 ex vo seq̄ret̄
falsũ,sic arguendo. aĩal est asinus: hõ est
animal ergo homo est asinus: tũ ꝫo qa
ꝑꝑ vnionem duarum extremitatũ in ali
quo tertio ꝫm diuersas ꝑtes ei⁹ nõ seq̄t̄
vnio illaꝝ inter se:ꝙ tñ seq̄t̄ qñ ãbe pre/
misse sũt ꝑticulares ⁊ idefinite. Tũ ter
tio q2 in tali dispositiõe sũt dabiles termi
ni:in q̄bus omni ⁊ in q̄b⁹ nulli.termini in
q̄b⁹ omni sunt isti:suba.animal.hõ. ṫmi/
ni in q̄b⁹ nulli sunt isti.asin⁹.animal. hõ.
Põt etiã ꝓbari:q2 nõ regularet̄ ꝑ dici
d̄ omni: vel dici de nullo. Scd̄a regula
est ꝙ ex puris negatiuis nihil seq̄t̄. q2 si
sic:ex vo seq̄ret̄ falsuꝫ:sic arguendo:nul
lus homo est asin⁹:nulluꝫ rudibile ē ho
mo:g° nulluꝫ rudibile est asinus ibi pre
misse sũt vere ⁊ cõclusio falsa: Iteꝫ ꝑꝑ
sep̄atiõeꝫ aliquoꝝ duoꝝ ab aliquo ter/
tio nõ seq̄tur sep̄atio eoꝝ inter se: vt pro
pter sep̄ationeꝫ hominis ⁊ animalis a la
pide nõ seq̄t̄ sep̄atio hominis ⁊ anima/
lis inter se. Sꝫ qñ p̄misse sunt negatiue
tunc denotat̄ sep̄atio extremitatuꝫ a me
dio.ergo non ꝑꝑ hoc seq̄tur sep̄atio ex/
tremitatuꝫ inter se in ꝯclõne. Iteꝫ in ta
li dispõne sunt reꝑibiles termini in q̄bus
omni: ⁊ termini in q̄b⁹ nulli. Termini in
q̄bus omni sunt animal. lapis. hõ. Ter/
mini in q̄b⁹ nulli sunt. equs . lapis. hõ .
Tertia regula est ꝙ si altera p̄missarum
fuerit ꝑticularis cõcl'o erit ꝑticularis. ꝑꝫ
q2 si altera p̄missaꝝ exñte ꝑticulari con/
clusio esset vl'is tunc qñq3 ex veris seq̄re
tur falsuꝫ:ꝑꝫ sic arguendo. Omnis hõ ē
risibilis:q̄dã suba est hõ.ergo omnis sb
stãtia est risibilis:ibi ãbe p̄misse sunt ve
re ⁊ cõcl'o falsa. Quarta regula est ꝙ si
aliq̄ p̄missaruꝫ fuerit negatiua:cõcl'o erit
negatiua:ꝑꝫ q2 si altera p̄missaꝝ existen/
te negatiua conclusio eēt affirmatiua: ex
vero sequeretur falsuꝫ.sic arguẽdo nul/
lum animal ē lapis. q̄dã hõ est animal.
ergo q̄dã hõ est lapis. Quinta regula ē
ꝙ mediuꝫ nunq̄ꝫ intrat cõclusionẽ.q2 in
syll'o debẽt eē tres termini constituentes
tres ꝓpõnes: ⁊ ita q̄libet illoꝝ dꝫ bis sũ/
mi:sed si mediũ intraret cõclusioneꝫ nõ
q̄libet illorum sumeretur bis:ergo ⁊c̄.

Tertio sciendũ est ꝙ ad bonitatẽ syllogismi nouẽ cõditões
requirũt̄:p̄ma ꝙ ñ dꝫ argui ex equocis:
defectu cui⁹.h̄ ꝯña ñ valet:oĩs canis cur
rit:belua marina ē canis:ergo belua ma
rina currit. Secũda cõditio ē ꝙ nõ dꝫ
argui a magis ãplo ad minus amplũ ni/
si arguat̄ cũ distributiõe magis ãpli : vt
oẽ aĩal mouet̄:ergo aliqd̄ aĩal mouetur:
tunc eniꝫ bene valet alias non. Defectu
cui⁹ iste syllogism⁹ non valet nulluꝫ mor/
tuũ est viuens:aliq̄s hõ est mortu⁹. ergo
aliquis homo non est viuens . Tertio
ꝯditio est:ꝙ nõ dꝫ argui a min⁹ ãplo ad
magis amplum:defectu cuius iste syllo
gismus nõ valet.nihil quod est viuens :
est mortuum omnis homo est viuens:
ergo nullus homo est mortuus. Quar
ta conditio est ꝙ non debet argui a non
distributo ad distributum. Defectu cu/
ius ista ꝯña non valet. Omnis asinus est
animal:nullus homo est asin⁹.ergo nul/
lus homo est animal. Quinta cõditio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

est q non debet variari suppositio: defectu cuius iste discursus non valet: nullu3 sensibile est genus. animal est sensibile: ergo animal non est genus. Sexta conditio est: q non debet fieri sub sumptio in minore nisi sub termino distributo in maiore. Defectu cuius iste discursus n̄ valet. cuiuslibet cōtradictionis altera ps est vera: sed te esse asinu3 est altera pars contradictionis. ergo te esse asinum ē verum. Septima conditio est: q in minori aut in conclusione non debet poni aliq̄ sincathegoreumata: aut alique dictiones includentes negationē. nisi ille posite fuerint in maiore. Defectu cuius ista ꝯña non valet. omnis homo est albus: sor. ē per se homo. ergo sor. est per se albus. Similiter hec consequentia non valet. Omne album est coloratum. Sortes incipit esse albus. ergo sor. incipit esse coloratus. Octaua conditio est. q si in maiori fuerit positū aliquod sincathegoreuma ⁊ illud sit determinatio p̄dicati op3 ēt q in alia sit determinatio predicati: et si sit determinatio compositiōis oportet q in alia sit etiam determinatio compositionis. Defectu cuius iste discursus non valet. omnis homo est animal. Sor. est tm̄ homo. ergo tm̄ sor. est animal. Nona cōditio ē q ī minori nō d3 denotari p̄dicatū iēē subiecto cu3 aliquo mō non expresso in maiori. Defectu cuiꝰ iste syllogismus non valet. Omnis homo ē albus. sortes necessario ē homo. ergo sortes necessario ē albꝰ. similiter nō sequit̄. Omne currēs est homo. sor. ē velociter currēs. ergo sor. velociter est hō. Posset multe alie cōditiones dari p̄ter istas que poterunt sufficienter haberi per ea que dicentur in sequentibus.

Contra predicta. Prio arguit̄ sic: ista cōsequētia ē bona ⁊ syllogistica. Ois homo est animal. Oē aial ē suba. ergo ois hō est suba. Et tm̄ nō ē ī aliq̄ triū figurarum ergo nō sūt tm̄ tres figure. Secūdo sic bene sequitur. Quoddam animal est sor. quidā homo est sor. ergo qda3 hō est animal. ⁊ tamē arguit̄ ex puris particularibus. ergo ex puris particularibꝰ aliquid seqtur. Tertio sic. propositio vniuersalis est maioris virtutis q̄3 particularis. ergo cōclusio debet magis assimilari premisse vniuersali q̄3 particulari. ⁊ per consequens si altera premissarum fuerit particularis nō op3 conclusionem esse particularem.

Ad ratiōes ad primam dicitur q talis syllogismꝰ est in prima figura q̄tum ad equalentiam: q2 si fiat de minori maior ⁊ d̄ maiori minor. tūc est ibi dispositio prime figure. Ad secundam dicitur q licet bene sequatur gratia materie ⁊ expositorie non tamen gratia forme. Si enim loco termini singularis poneretur terminus cōmunis non valeret consequentia: vel dicendum est q regula illa habet veru3 exceptis in syllogismis: vbi medium est terminus singularis. Ad tertia3 negatur consequentia: imo oppositum seqitur: quia effectus semper sequitur debiliorem partem sue cause. sicut sor. genitꝰ magis assimilatur platoni generanti q̄3 soli qui est maioris virtutis in agendo q̄3 plato generās. ⁊ l3 ꝯ p̄dictas regulas aliquādo repiat̄ istantia que teneat gratia materie nunq̄3 tamen reperitur instantia que teneat gratia forme.

Prima figura nouem habet modos. Quorum primi q̄tuor concludunt directe: reliqui vero qnq3 cōcludūt idirecte: directe āt cōcludere ē maiorē extremitatem p̄dicari de minori ī cōclusione. Nota hic duas regulas: quarū pria conuenit tātū p̄me figure quo ad quatuor p̄mos modos: ⁊ seci

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

de quo ad oẽs. Secunda ẽt cõuenit tantũ p̄ie figure quo ad ei⁹ quatuoꝛ p̄mos: ⁊ tertie figuꝛ quo ad oẽs. Prĩa regula talis est. Minoꝛ existẽte negatiua nihil sequiꝛ. Itẽ Maiori existẽte pticulari nihil seq̄tur.

¶ Pri⁹ determinauit autoꝛ de mõ ⁊ figura i gñali. nũc vero determinat de ip̄is i spãli. ⁊ p̄mo determinat de p̄ma figura de q̃ p̄mo põit duas regulas pro quo.

Primo sciẽdũ ẽ ꝙ p̄ma regula ẽ ꝙ minoꝛe exñte negatiua i p̄ma figura nihil seqꝛ. pꝫ qꝛ arguere tur a nõ distributo ad distributũ ex pte maioꝛis extremitatis opꝫ. n. p̄mã ꝓpõnẽ eẽ affirmatiuã. ex quo minoꝛ est negatiua nã ex puris negatiuis nihil seqꝛ ⁊ qꝛ minoꝛ ẽ negatiua oꝫ ẽt cõclõnẽ eẽ negatiuã. ꝑ vnã regulã pri⁹ positã. g⁹ p̄dicatũ vni⁹ ꝓpõnis qđ ẽ maioꝛ extremitas erit negatũ ⁊ ꝑ ꝯñs distributũ ⁊ tñ illud p̄dicatũ nõ distribuiꝛ i maioꝛi. qꝛ ẽ p̄dicatũ ꝓpõnis affirmatiue. ergo ibi arguiꝛ a nõ distributo ad distributũ. Scđa regula ẽ ꝙ maioꝛe exñte pticulari i prĩa figura nihil seqꝛ. Cui⁹ rõ ẽ qꝛ cuiuslibet boni syllogismi mediũ debet eẽ distributũ in altera p̄missarũ: sed si maioꝛ sit pticularis mediũ nõ erit distributũ. pꝫ qꝛ nõ erit distributũ i maioꝛe. cum sit subm ꝓpõnis pticularis affirmatiue. nec etiã i minoꝛe. quia i p̄ma figura minoꝛ dꝫ eẽ affirmatiua ꝑ p̄cedẽtẽ regulã: p̄dicatũ aũt ꝓpositionis affirmatiue nũq̃ distribuiꝛ ergo i nulla p̄emissarum mediũ erit distributũ si maioꝛ sit pticularis. Possent ẽt iste due regule probari ꝑ terminos i quib⁹ omni: ⁊ in quibus nulli. Vñ termini in qb⁹ oi sunt tres termini ex qb⁹ fiũt due p̄misse vere cũ qb⁹ stat vna v̄lis affirmatiua vera ex extremitatib⁹ ꝯstituta. Sed termini i qb⁹ nulli sũt termini tres. ex quibus fiunt due p̄misse vere. cũ qbus stat vna vniuersalis negatiua. vera ex extremitatib⁹ cõstituta. Exẽplũ de predictis duab⁹ regulis i prĩa termini i qb⁹ oi aial. hõ. equs termini in qb⁹ nulli. aial hõ. lapis: sed pro scđa regula termini i qb⁹ oi sunt rationale: animal. hõ. Termini i quibus nulli asinus animal homo.

Secundo sciẽdũ ẽ ꝙ i prima figura sꝛ nouẽ modi. s. barbara. cellarẽt. darij. ferio. Baraliptõ. Cellãtes. dabitis. fapesmo. frisesomoꝝ. Quoꝝ modoꝝ ⁊ ẽt cõbinationũ inutiliũ distinctio ⁊ varietas sumẽda ẽ penes diuersã dispõnẽ p̄missaꝝ penes has dr̃ias. v̄le. pticulare. negatiuũ vel affirmatiuũ. In oi. n. mõ sũt due p̄misse v̄r ergo ille p̄misse sũt ãbe v̄les vel ãbe pticulares vel maioꝛ v̄lis ⁊ minoꝛ pticularis vel eꝯ: maioꝛ particularis. ⁊ minoꝛ v̄lis. Si ãbe sint v̄les hoc ẽ qua dupl̄r. qꝛ vel ambe sũt affirmatiue ⁊ sic ẽ Barbara et Baraliptõ: vel ãbe sũt negatiue: ⁊ sic sꝑ ẽ ꝯbinatio inutilis qꝛ ꝑ vnã regulã ex puris negatiuis nihil seqꝛ vel maioꝛ ẽ affirmatiua: minoꝛ negatiua: ⁊ sic nihil seqꝛ directe cõcludẽdo: ſꝫ bñ idirecte ⁊ ẽ fapesmo. vel eꝯ maioꝛ negatiua ⁊ minoꝛ affirmatiua. ⁊ sic ẽ cellarẽt: ⁊ cellãtes. Si ãbe sint pticulares hoc ẽ q̃drupl̄r vt prius: ⁊ quocũq̃ mõ disponãꝛ semꝑ ẽ cõbinatio inutilis: qꝛ ꝑ vnã regulã ex puris negatiuis nihil sequitur. si maioꝛ sit vniuersal' ⁊ minoꝛ particularis hoc iteꝝ est quadrupliciter: quia vel ambe sunt affirmatiue ⁊ sic est darij. ⁊ dabitis. vel ambe negatiue ⁊ sic semper est combinatio inutilis: vel maioꝛ est affirmatiua ⁊ minoꝛ negatiua ⁊ sic etiam nihil sequitur. vel econtra. maioꝛ est negatiua ⁊ minoꝛ affirmatiua. ⁊ sic est ferio. Si autem maioꝛ sit particularis. ⁊ minoꝛ vniuersalis. hoc est quadrupliciter vel ambe sunt affirmatiue vel ambe negatiue: vel maioꝛ est negatiua. ⁊ minoꝛ affirmatiua: ⁊ istis trib⁹ modis nihil sequitur: sed semꝑ est

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

combinatio inutilis: vel maior est affir/matiua ⁊ mior negatiua: ⁊ sic est frisesomorum. Ex hoc patet sufficientia cōbinationum taz vtiliuz q̄z inutiliuz prime figure inter quas sunt tm̄ nouem vtiles.

Tertio sciendū ē: q̄ inter modos prime figure sūt q̄tuor directe concludentes. videlicet barbara cellarēt Darij ferto ⁊ omnes alij sunt modi idirecte concludentes vnde directe cōcludere ē maiorem extremitatem predicari de minori in conclusione. sed indirecte concludere est minorez extremitatez predicari de maiori in cōclusione. Et lz Aristo. in primo priorūz non ānumerauerit nisi q̄tuor modos p̄me figure directe concludentes. s. eos qui dicti sunt. Boetius tamen ⁊ petrus hispanus ānumerauerunt: nouem cuius causa est. quia Ari. voluit istaz figurā. s. primā esse regulā omniuz aliaz figurarum ad quaz omnes alie reducuntur: ⁊ ideo soluz ānumerauit illos modos ad quos modi aliarum figuraruz possūt reduci: ⁊ illi sunt solū quatuor modi directe concludentes. Boeti⁹ vero ⁊ autor noster ānumerauerūt vniuersalit̄ omnes modos. ex q̄bus seq̄tur aliqua cōclusio quocūq̄z modo sequatur siue directe sequatur. siue indirecte: ⁊ illi sunt nouē vt pri⁹ patuit. ¶ Potest etiaz assignari causa: q̄a conclusio que potest conuerti. sicut infertur ex premissis ita etiaz conuertens ex eisdem premissis potest inferri. Ari. ergo annumerauit solum modos directe concludentes: quia etiaz faciliter poterat ex eisdem premissis concludi indirecte conclusio.

Contra p̄dicta. ¶ Primo sic arguit. ex maiore singulari ⁊ minore vl'i i prima figura aliquid sequitur. ergo ⁊ maiori particulari pz cōsequentia: q: de singularib⁹ ⁊ particularibus idem est iditiuz. Secūdo sic bene sequitur omne non homo: ē non risibile. lapis non est homo. ergo lapis nō ē risibilis. ⁊ tamen minor est negatiua i p'ia figura. ergo minore existente negatiua aliquid sequitur. Tertio sic in conclusiōe istius syllogismi homo est animal. s hstā est hō. ergo suba est animal p̄dicat̄ maior extremitas de minore: ⁊ tamen non concluditur directe cuz predicatio illa sit indirecta ergo.

Ad rōnes ad p̄mā cōceditur. añs. ⁊ negat̄ ɔña ad p̄bationē d̄r negādo q̄ ex p̄ticularib⁹ ⁊ singl'arib⁹ idē sit inditiū quo ad syll'm itellīgēdo maxie q̄ñ mediū ē termin⁹ singularis: ⁊ rō hui⁹ ē: q: q̄ñ extremitates vniūt̄ i medio singulari: tūc ex illa vnione seq̄t̄ vnio eaz iter se sed ex vniōe extremitatū i medio cōi nō distributo: nō seq̄t̄ de necessitate q̄ vniant̄ inter se. q̄a potest esse q̄ vniantur in illo medio cōi. pro diuersis: ⁊ ideo maiore existente singulari bene sequitur aliquid sed non maiore exñte particulari. Ad scd'am d̄r q̄ ibi nō est bonus syllogism⁹. quia i oī bono syllogismo debent esse tantū tres termini. ibi autem sunt quattuor termini. ē tamen bona consequentia reducibilis ad syllogismum faciendo de minore negatiua affirmatiuam de predicato infinito.

Ad tertiam dicitur q̄ aliter dicitur p̄dicatio directa. ⁊ aliter conclusio dicitur directa: naz predicatio dicitur directa eo q̄ superius predicatur de suo inferiori: sed conclusio dicitur directa eo q̄ maior extremitas predicatur de minori in conclusione. ⁊ ideo in aliquo syllogismo potest esse predicatio directa: conclusione existente indirecta. ⁊ econtra potest esse predicatio indirecta ipsa conclusione existente directa.

Barbara. ¶ Prim⁹ aūt modus p̄me figure cōstat ex duabus vniuersalib⁹ affirmatiuis vniuersalez affirmatiuā directe cōcludētib⁹: vt oē aīal ē sba

ois hō ē aial: ergo ois hō ē sb
stātia. Cellarēt Secūdus mo
dus cōstat ex maiori vniuersa
li negatiua. ⁊ vniuersali affir-
matiua mīori. vl'em negatiuā
directe cōcludētib⁹: vt nullū
aial ē lapis: ois hō ē aial: ergo
nullus hō est lapis. Darii
Tertius modus cōstat ex ma
iori vl'i affirmatiua ⁊ minori
pticulari affirmatiua: pticula-
rē affirmatiuā directe cōcludē
tibus vt oē aial ē substātia: qui
dā hō ē aial: ergo qdā hō ē sub
stāria. Ferio Quart⁹ mod⁹
cōstat ex maiori vniuersali ne
gatiua ⁊ minori pticulari affir
matiua. pticularē negatiuā di-
recte cōcludentib⁹: vt nullum
aial est lapis: qdā hō est aial:
ergo qdam homo nō ē lapis.
¶ Cōsequent' i hac pte determinat au.
de modis pme figure. Et pmo determi
nat de modis directe cōcludentib⁹. iter
quos pmo deteriat de mōis vl'ib⁹. dei-
de de modis pticularib⁹. dr̄r aūt modi
vl'es quoꝝ ābe pmisse sūt vl'es. sꝫ illi mōi
dr̄r pticulares quoꝝ altera pmissa ē pti
cularis. sūt ēt aliq mōi affirmatiui ⁊ aliq
negatiui. illi dr̄r affirmatiui quoꝝ q̄libet
pmisse est affirmatiua ⁊ illi dr̄r negatiui
quoꝝ altera pmissaꝝ est negatiua. pmo
ergo determinat de modis vl'ib⁹ affir-
matiuis directe cōcludētib⁹ ⁊ nō est nisi
vnus in prima figura: qui intelligitur p
istam dictionem Barbara pro quo.
Primo sciendū ē q barbara q ē
pm⁹ mod⁹ pme figure
ē mod⁹ cōstās ex duab⁹ vl'ib⁹ affirmati-
uis. vl'ē affirmatiuā directe ꝯcludētib⁹.
vt oē aial ē suba. ois hō ē aial. g° ois hō
ē suba. pꝫ q: regulat' p dici de oi. sic valꝫ
qcqd dr̄ de sbo distributo dr̄ ēt de q̄libꝫ
supposito cōtēto sb eo. Sꝫ sic ē q sba in
maiori pdicat' de aiali distributo p oib⁹
suppositis. ⁊ hō ē aliqd cōtentū sb aiali
qd denotat' p minorē ergo illud pdica-
tū. s. sba. bn̄ verificabit' de homine di-
stributo p quolibet supposito suo cōten
to sub aiali. qd fit in cōcl'one. Cōtra istuꝫ
modū fiāt tales istātie. Prima est cuius
libet ꝯdictiōis altera ps est va. Ois hō
est asin⁹. est altera ps ꝯdictōis. g° omnis
hō est asin⁹ est ps ꝯdictōis vo. pmisse sūt
ve ⁊ ꝯcl'o falsa: ergo ꝯn̄a nō est bona: et
tn̄ arguit' p istū pmū modū. ergo ⁊c.
Scd'a instātia est: n̄ seqt' omne currens
est asin⁹. omnis hō pōt esse currens. er-
go omnis hō pōt esse asin⁹. cum pmisse
sint vere ⁊ concl'o falsa ergo ⁊c. Tertia
est nō seqt'. omnis currens est asin⁹. ois
hō est currens. ergo omnis hō est asin⁹.
cū pmisse sint possibiles. ⁊ ꝯcl'o ipossibi-
lis. ergo ꝯ pmū modū. Prima istaruꝫ
instantiaruꝫ pōt solui p sextā cōditionem
positā an̄ in tertio notabili precedentis le
ctionis cum .n. dicitur cuiuslibet contra-
dictiōis altera ps est vera. solū distribui
tur iste genitiuus contradictionis. ⁊ non
ly: altera ps. ⁊ ideo in minori solū debet
fieri sub sumptio sub isto termino cōtra
dictionis. ⁊ nō sub ly altera ps. ita q sic
dꝫ argui. cuiuslibet cōtradictiōis altera
ps est vera: hec est vna conditio demō
strando per ly. hec duas cōtradictorias.
ergo istius contradictionis altera ps est
vera. Et per idem posset solui h instan-
tia cuiuslibet hominis asinus currit.
Omne rudibile ē asin⁹ hois: ergo omne
rudibile currit. premisse sunt vere: ⁊ cō-
clusio falsa. posito casu q sortes habeat
duos asinos quorum vnus currat ⁊ al-
ter non. Similiter eodem modo posset
solui ista. cuiuslibꝫ hominis ocul⁹ est dex
ter omnis ocul⁹ sinister ē ocul⁹ hois. g°

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

omnis oculus sinister est oculus dexter. Scḋa instātia posset solui: p nonā ꝯditionē3 pus positā q: i maiore denotaṫ p̄dicatū inesse subo simplr̄. in minore vo denotaṫ sibi inesse cū mō possibilitatis. ⁊ lō sūt ibi qttuoꝛ termini: tertia instātia potest solui negando añs ad probationē dicitur: ꝙ lʒ premisse seoꝛsum sumpte sint possibiles: vna tñ est alteri incōpossibilis ⁊ ideo totum añs ē impossibile. Ex quo sequitur conclusio impossibilis.

Secundo sciēdū ē ꝙ secūdus mod⁹ p̄me figure est cellarēt: q ꝯstat ex vl'i negatiua maioꝛe: ⁊ vl'i affirmatiua minoꝛe: vl'e3 negatiuā directe cōcludentib⁹. vt nullū aīal ē lapis omnis hō ē animal. ergo null⁹ homo est lapis. probatur aūt iste mod⁹ qa regulatur per dici de nullo. in hac eni3 maioꝛe: nullū animal est lapis. lapis remouetur ab animali distributo: ergo remouebitur etiā ab omni homine cōtēto sub animali. Cōtra quē modu3 p̄nt fieri aliq̄ instātie. Prima est nō sequiṫ nullū currens est asinus. omnis homo p̄ter soꝛte3 est currens: ergo nullus hō p̄ter soꝛtem est asin⁹. Scḋa est ñ seqṫ: nullū dextrū est finistrum: cuiuslibet hominis oculus est dexter ergo nulli⁹ hominis ocul⁹ est finister. Prima instātia soluiṫ p septimā cōditione3 supꝛapositā. q: in maiori nō ponitur istud sincbategoꝛeuma p̄ter. ⁊ tñ poniṫ in minoꝛe. soluiṫ etiā p nona3 conditione3. Secūda instātia soluiṫ per quartā ꝯditione3: q: ibi arguiṫ a nō distributo ad distributū: ex p̄te illi⁹ termini oculus q nō distribuiṫ in minoꝛe eo ꝙ rectus: sequens obliquū: non potest distribui distributione sui obliq: ⁊ tñ distribuitur in cōclusione: eo ꝙ omnis termi nus mediate vl'immediate: sequens negationem distribuitur.

Tertio sciendu3 est ꝙ modi p̄ticulares p̄ime figure directe cōcludentes sūt darij. ⁊ ferio: vñ darij constat ex maioꝛe vl'i affirmatiua ⁊ minoꝛe particulari affirmatiua particularem affirmatiuā directe concludentibus vt omne animal est suba qdā hō est animal: ergo qdā hō est suba. ⁊ pōt probari q: regulaṫ p dici de omni sicut dictu3 est de Barbara. Cōtra istū modū pōt fieri talis instantia q: nō sequiṫ omne indiuiduu3 alicuius speciei est asin⁹. soꝛtes est indiuiduu3 alicuius speciei: ergo soꝛtes est asinus: maioꝛ probaṫ sic omne indiuiduu3 asini est asin⁹ ergo omne indiuiduu3 alicuius speciei est asinus. Soluitur negando añs: scilicet ꝙ nō sequitur. sicut. n. conclusio est falsa ita ⁊ maioꝛ: ista eni3 est falsa omne indiuiduum alicuius speciei est asin⁹: est eni3 sensus ꝙ de quocunq̄ veru3 est dicere ꝙ est indiuiduu3 alicuius speciei de illo veꝝ est dicere ꝙ est asinus. ⁊ hoc est falsum. ad probationem negatur illa consequentia. Omne indiuiduu3 asini est asinus: ergo omne indiuiduu3 alicui⁹ speciei est asin⁹ ibi eni3 arguitur ab inferioꝛi ad superius cu3 destructione superioꝛis: ⁊ ideo nō valet cōsequentia. Sed ferio est quartus modus cōstās ex maioꝛe vl'i negatiua ⁊ minoꝛe particulari affirmatiua p̄ticularem negatiuā directe cōcludentib⁹ vt nullu3 animal est lapis. qdā hō est animal. ergo qdā hō nō est lapis: qui etiā potest probari quia regulatur per dici de nullo sicut dictum est de cellarent. Circa quem fit talis instantia. Nō seqṫ nullu3 animal est species. homo est animal: ergo homo non est species. Ite3 nō seqṫ nullus denari⁹ valet albu3. frāchus valet denarium. ergo franchus nō valet albu3 premisse sunt vere. ⁊ cōclusio falsa. Prima instantia soluitur p qntam conditionem prius positam: q: homo in minoꝛi supponit personaliter ⁊ in cōclusione supponit simpliciter ⁊ ita variatur suppositio. Secunda instantia etiam soluitur: quia ibi virtualiter sunt quattuoꝛ termini: na3 denarius est subiectum maioꝛis. ⁊ valens denariu3. est p̄dicatu3 minoꝛis ideo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

ꝯña nō valet: q: in ꝑma figura illō qđ est subiͫ maioris dꝫ ꝑcise esse ꝑdicatum mi noris aliter sunt quattuor termini.

Contra predicta. Primo sic ar guitur. Non sequitur: oē aīal si ē rudibile est asinus: ois homo est aīal si est rudibilis: ergo ois homo est asinus: ⁊ tñ arguit̃ i barbara: ergo Bar bara nō ē formalis ꝯña. Secūdo sic in oi bona ꝯña ex opposito ꝯñtis dꝫ iferri oppositū aῆtis: sed hoc nō pō t fieri in barbara: q: cū i barbara sint due ꝑmisse ibi nō ē vnū aῆs: ⁊ ꝑ ꝯñs ex opposito cō sequētis nō pōt iferri oppositū aῆtis: er go ⁊c̃. Tertio sic: nō sequitur nullū vi uens gñabit̃. ois hō ē viuēs. ergo null⁹ hō gñabit̃. ⁊ tñ arguit̃ i celłarent: ergo cellarent non est ꝯña formalis.

Ad rōnes ad primā dr̃ di stiguēdo maiorē: q: vel ē hipothetica vel cathegorica si sit hipothetica: tūc ē va: sed ex ea ō pōt fieri syllogismus cathegoricus: si sit cathegori ca. hoc est dupliciter. q: vel est de condi ctionato subo. ⁊ tūc bene arguit̃. Sed si cut conclusio est falsa: ita ⁊ maior signifi cat enim ꝙ de quocūqꝫ verū est dicere: ꝙ est animal: si est rudibile. de illo verū est dicere ꝙ est asinus: ⁊ hoc est falsum. vel est de cōditionato ꝑdicato. ⁊ tunc est vera. Significat enim ꝙ de quocūqꝫ ve ruꝫ est dicere ꝙ est animal. de illo verū est dicere ꝙ est asinus. Si est rudibile: quod veruꝫ est: sed tunc nō bene argui tur. quia plus predicat̃ i minori q̃ subij ciatur i maiore: sed debꝫ sic argui. omne aīal si ē rudibile ē asinus: ois homo ē ani mal. ergo ois hō si ē rudibilis ē asinus. Et ꝑ idē possunt solui isti syllogismi ois propositio vel eius contradictoria est ve ra: te esse asinuꝫ est ꝑpositio vel ꝑpositio nis cōtradictoria. ergo te esse asinum est veruꝫ. Similiter iste: nulluꝫ animal duꝫ dormit vigilat. omnis homo est animal ergo nullus homo vigilat. Ad secundā dicitur. ꝙ licet i syllogismo sint due ꝑmis se ille tamen habent modum vnius an tecedentis. quod est propositio copula tiua. composita ex illis duabus premis sis. vnde ad debite arguenduꝫ ex oppo sito consequentis in syllogismo. oportet arguere ex opposito conclusionis ad dis iunctiuam constitutam ex partibus con tradicentibus partibus copulatiue ex il lis duabus premissis cōstitute. Ad ter tiam dicitur. ꝙ ibi arguitur a minus am plo. ad maius amplum. eo ꝙ i minore homo solum supponit pro presentibus ratiōe participij presentis temporis. in cōclusiōe supponit pro presentibus ⁊ fu turis: ratiōe illius verbi futuri temporis gñabit̃. ⁊ ita ille discursus peccat ꝯ secun dam cōdictionem superius positam.

Paralipton Quintus mod⁹ cōstat ex dua bus vniuersalib⁹ af firmatiuis particula rem affirmatiuā indirecte con cludentibus: vt omne animal est substantia: omnis homo ē animal: ergo quedam substan tia ē homo. Et reducitur ad primū moduꝫ ꝑme figure per conuersionem conclusionis ꝑ accidens. Celantes Sextus modus cōstat ex vniuersali ne gatiua maiori ⁊ vniuersali af firmatiua miori vniuersalem negatiuam indirecte conclu dentibus: vt nullum animal ē lapis: omnis homo ē animal: ergo nullus lapis est homo: ⁊ reducitur ad secūdum modū prime figure ꝑ cōuersionē con

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

clusionis simpliciter. Dabitis Septim⁹ modus cóstat ex maiori vniuersali affirmatiua ꝛ minori ꝑticulari affirmatiua ꝑticularé affirmatiuá idirecte cócludétibus: vt omne aial est substátia: quidam homo é animal: ergo quedam substantia est homo: ꝛ reducit ad tertiú modú ṗme figure ꝑ cóuersioné conclusionis simpliciter.

Fapesmo Octau⁹ mod⁹ constat ex maiori vli affirmatiua ꝛ minori vniuersali negatiua ꝑticularé negatiuá concludentibus idirecte: vt omne aial é substantia: nullus lapis est animal: ergo quedam substantia non est lapis. Et reducitur ad quartum modum prime figure maiori conuersa ꝑ accidés: ꝛ minori simpliciter ꝛ ꝑ transpositioné ṗmissaꝝ. Frisesomoꝝ Non⁹ mod⁹ cóstat ex maiori ꝑticulari affirmatiua ꝛ minori vli negatiua ꝑticularé affirmatiuá idirecte cócludétib⁹ vt quoddá animal est substantia: nullus lapis est animal ergo quedaꝫ substantia non est lapis. Et reducitur ad quartum modú prime figure maiori ꝛ minori cóuersis simpl'r et ꝑ tráspositioné premissarum.

Postq̄ꝫ determinauit autor de modis prime figure directe cócludentibus ꝯñte determinat de modis indirecte concludentibus: ꝛ inter eos ṗmo determinat de modis vniuersalibus: deinde de particularibus: et inter vniuersales primo determinat de Baralipton: q̄ é mod⁹ affirmatiuus.

Primo sciédú é ꝙ Baralipton est modus constans ex duabus vlibus affirmatiuis ꝑticularem affirmatiuam indirecte concludentibus. vt oé aial é suba: ois hō é aial. ergo q̄daꝫ suba é hō: hec cóclusio é idirecta: q: in ea ṗdicatur minor extremitas de maiori extremitate. s. hō de suba ꝓbat̄ ꝙ ei⁹ consequētia sit bona: ꝑ illá regulá quicquid seq̄t̄ ad ꝯseq̄ns bone ꝯñie. sequit̄ ad ei⁹ antecedens: sed ad ṗmissas de Barbara sequitur cóclusio de Baralipton: ergo eadé conclusio sequit̄ ad ṗmissas de baralipton: consequētia tenet. quia Barbara ꝛ Baralipton hñt easdé ṗmissas: antecedens probatur: quia ad conclusionem de barbara que est vniuersalis affirmatiua. sequitur conclusio de Baralipton que est particularis affirmatiua ꝑ conuersionem per accidens. vnde reducere vnum modum ad alium: non é ex vno modo facere aliuꝫ. puta per cōuersionem aut aliquo alio modo. sed est ostendere vnum modum inferre suam conclusionem: per euidentiam alterius.

Secundo sciendum est ꝙ cellantes sextus modus prime figure constat ex vniuersali negatiua maiore: ꝛ vniuersali affirmatiua minore: vniuersalem negatiuam indirecte concludentibus: vt nullum animal est lapis: ois hō est aial. ergo nullus lapis est homo. Probatur iste modus per reductionem eius ad cellarent cóclusione conuersa simpliciter. Probatur secūdo eadé ꝯña sicut ṗcedens: q: ad premissas ꝺ cellátes seq̄tur cóclusio de cel-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

larent. Sed ad cõclusionez de cellarent sequitur cõclusio de cellantes per cõuersionem simplicem: ergo eadem ꝯclusio de cellantes sequtur: ad premissas de cellarent. ꝯñ͡a patet ꝑ regulã pri⁹ dictam: quicqd sequit̃ ad ꝯñ͡s bone ꝯñ͡e. sequit̃ ad eius añ͡s. ¶Reducit̃ etiã ꝑ impossibile ad darij. capiẽdo oppositum ꝯdictoriuz conclusionis pro minore: ꝛ minorez pro maiore iferrendo ꝯdictorium maioris. qđ postea dz cõuerti simpliciter: ꝛ tunc fiet sillogismus in darij. Uñ reducere aliquid ꝑ ipossibile ẽ ex opposito cõclusionis cũ altera p̃missarũ iferre oppositũ alterius p̃misse q̃ reductio tenet i v̓tute. istius regule. oĩs ꝯñ͡a ẽ bona i qua ex opposito ꝯñ͡tis ifertur oppositũ añ͡tis. Dabitis septimus modus est modus ꝯstãs ex maiore vl'i affirmatiua: minore ꝑticulari affirmatiua ꝑticularẽ affirmatiuã idirecte cõcludẽtibus: vt oẽ aĩal ẽ substãtia. quidã hõ est animal: ergo q̃dã suba est hõ ꝛ reducit̃ ad darij ꝑ ꝯuersionez simplicez sue ꝯclusiõis. ¶Probat̃ ãt ei⁹ consequentia sicut p̃cedens. nã ad p̃missas de dabitis: sequit̃ ꝯclusio de darij. ꝛ ad cõclusionez de darij: sequit̃ ꝯclusio. de dabitis: per cõuersionez simplicez. ergo eadez ꝯclusio sequtur ad p̃missas: de dabitis. Et reducit̃ ꝑ ipossibile. ad cellarent capiendo ꝯdictoriũ ꝯclusiõis ꝑ maiore. ꝛ maiorez pro minore iferendo ꝯdictoriuz minoris quod debet conuerti simpliciter. tunc erit sillogismus in cellarent.

Tertio sciendũ est ꝙ fapesmo octauus modus cõstat ex vl'i affirmatiua maiore: ꝛ vl'i negatiua minore: particularem negatiuã idirecte cõcludentib⁹: vt omne aĩal est substãtia. nullus lapis est animal. ergo q̃dã substãtia non est lapis. ꝛ reducit̃ ad ferio. maiore conuersa per accñ͡s ꝛ minore simpliciter: ꝛ ꝑ trãspositionez p̃missarum. ¶Per impossibile aũt reducitur ad barbara capiendo cõtradictoriũ ꝯclusionis pro maiore: ꝛ maiorez pro minore: inferendo ꝯriuz ꝯuerse minoris. Frisesomoruz nonus modus. constat ex particulari affirmatiua maiore: ꝛ vl'i negatiua minore. ꝑticularez negatiuã indirecte concludentibus: vt qđdam animal est suba nullus lapis est animal. ergo q̃dã substãtia nõ est lapis. ꝛ reducitur ad ferio maiore ꝛ minore ꝯuersis simpl'r ꝛ ꝑtrãspositionez p̃missaruz. Sed per impossibile reducitur ad cellarent accipiendo contradictoriuz cõclusiõis pro minore: ꝛ minorez pro maiore. inferrendo contradictorium conuerse maioris. Ut sic arguendo in frisesomoꝝ. Quidã hõ est substantia. nullus lapis est hõ: ergo q̃daz substãtia non est lapis: sic ãt arguit̃ in cellarent. nullus lapis est homo omnis substantia est lapis. ergo nulla substãtia est homo. ¶Posset etiam reduci ad darii capiendo contradictoriuz cõclusionis pro maiore: ꝛ maiorez pro minore. inferrendo ꝯdictorium cõuerse minoris. ꝛ isti duo vltimi modi scilicet fapesmo ꝛ frigesomoꝝ. valent in omni figura ad concludendũ: particularem negatiuam. indirecte sicut patet praticanti.

Contra predicta. ¶Primo sic arguit̃. ¶Petrus hyspan⁹ posuit tres modos: indirecte concludentes: conueniẽtes i p̃missis cũ trib⁹ p̃mis modis directe cõcludẽtib⁹. ergo a simili debuit ponere aliquem moduz indirecte concludentem. conuenientem in premissis cum quarto. s. cũ ferio. Secundo sic: non sequitur in cellãtes: nullũ currens est hõ. Omne animal est currens. ergo nullus homo est animal. quia premisse sunt vere posito casu ꝙ nullus homo sit. ꝛ ꝙ omne animal currat. ꝛ tñ͡ cõclusio est impossibilis. Tertio sic frisesomorũ nõ regulat̃ ꝑ dici de omni: nec ꝑ dici de nullo. Cuz maior sua sit particularis ergo nõ est bonus sillogismus.

Ad rationes Ad primaz negatur siñ͡e quia nullus sillogism⁹ potest cõcludere

indirecte nisi conclusio eius possit cõuerti. conclusio autem de ferio cum sit particularis negatiua non põt conuerti conclusiones ãt trium primoꝝ modoꝝ. bene possunt conuerti: ⁊ ideo ponunt̃ modi indirecte concludentes tribus primis correspondentes. ⁊ nullus ponitur correspondens quarto. Ad secundã dicit̃ ꝙ hõ non eodez modo stat. in maiore ⁊ in ↄclusione. q꞉ in maiore stat pro p̄sentibus: eo ꝙ stat cuz accidente ↄ̄hente ipm ad supposita existentia. in conclusione vero stat indifferẽter pro omnibus siue existant siue non. Ad tertiam dicitur ꝙ frisesomoruz lȝ non reguletur immediate ꝑ dici de omni. vel per dici de nullo: regulatur tamen mediate. q꞉ per reductionẽ eius ad cellarent vel darij.

Sequitur de scḋa figura cuius tales dantur regule. In secũda figura maiori existẽti ꝑticulari nihil seqt̃ur. In secũda figura ex puris affirmatiuis nihil seqt̃ur. In secũda figura sp̄ cõcluditur negatiue. Scḋa figura quatuor hȝ modos.

Cesare Prim⁹ modus cõstat ex maiori vl̄i negatiua et minori vl̄i affirmatiua: vl̄em negatiuã directe concludentibus: vt nullus lapis ẽ aĩal: oĩs hõ est aĩal: ergo nullus hõ est lapis: ⁊ reducitur ad secundũ modũ prime figure maiori cõuersa simpliciter. camestres secundus modus cõstat ex maiori vl̄i affirmatiua et minori vl̄i negatiua vl̄eȝ negatiuam directe cõcludentibus: vt oĩs hõ est aĩal: nullus lapis est animal: ergo nullus lapis est hõ: ⁊ reducitur ad secũdũ moduȝ ꝑme figure minore ⁊ cõcl̄one conuersis simpl̄r ⁊ ꝑ transpõnem ꝑmissaꝝ. Festino Tertius modus cõstat ex maiori vl̄i negatiua ⁊ minori ꝑticulari affirmatiua: ꝑticularẽ negatiuam directe cõcludentibus: vt nullus lapis est aĩal: qdam hõ est aĩal: ergo qdã hõ non ẽ lapis ⁊ reducitur ad q̄rtũ modũ prime figure maiori cõuersa simpl̄r. Baroco Quart⁹ modus cõstat ex maiori vl̄i affirmatiua ⁊ minori ꝑticulari negatiua: particularẽ negatiuaȝ directe cõcludentibus: vt oĩs hõ est aĩal qdaȝ lapis non est aĩal: ergo qdã lapis non ẽ hõ. ⁊ reducitur ad ꝑmuȝ modum ꝑme figure ꝑ ĩpossibile. Reducere ãt ꝑ impossibile est ex opposito cõclusionis cũ altera ꝑmissaꝝ inferre oppositũ alterius ꝑmisse. Sumatur. n. oppositũ cõclusionis. s. oĩs lapis est hõ: cuȝ maiori huius quarti. s. cũ ista oĩs hõ est aĩal sic arguẽdo: oĩs hõ est aĩal: oĩs lapis ẽ hõ: ergo oĩs lapis ẽ aĩal. Ista cõclusio opponit̃ minori q̄rti ⁊ est reducere ꝑ impossibile.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

¶ In ista parte p̄cedēti determinauit auc: de illa figura in qua est mediuz positiõe ⁊ ꝯiunctionē simul nūc vero determinat de secunda figura. in qua mediū: est medium coniunctione tm̄ imo maior extremitas in secunda figura diceret potius esse mediū positione. subijcit .n. medio ⁊ predicat de minori extremitate. sed mediū semꝑ predicatur de ābab⁹ extremitatibus ⁊ minor extremitas semper subijcit iō est vltim⁹ termin⁹ positione.

Primo sciendum est q̄ ipsius ƀe figure ponunt tres r̄le ad debite sillogizanduz in ea. prima est maiore exn̄te particulari nihil sequr in secunda figura. pz primo: q: si maior esset particularis argueretur a nō distributo ad distributū ex ꝑte maioris extremitatis que non distribuit in maiore. cū sit subm ꝓpōis ꝑticularis. tn̄ distribuit in conclusione. in qua predicat. q: predicatuz ꝓpōis negatiue. semp distribuit. ꝯᵒ vero in ƀa figura semp est negatiua. vt patebit per tertiā regulā. Secundo quia in tali dispōe reperiunt termini in quibus omni vt aīal. hō. equus. ⁊ termini in quib⁹ nulli. vt aīal. homo. lapis. Secunda regula est q̄ in secūda figura ex puris affirmatiuis nihil sequit. pbat quia in q̄libet figura: mediū debet esse distributuz. in aliq̄ premissaꝝ. sz si argueret ex affirmatiuis. cū mediū in vtraqꝫ premissaruz sit predicatū. in nulla earuz distribueret: ⁊ ita extremitates possent vniri vel separari in medio particulari. ⁊ pro diuersis partib⁹ eius. ꝓpter quā vnionē vel separationē: nō sequit vnio vel separatio eoꝝ inter se. Item in tali dispositione sunt dabiles termini: in qb⁹ omni: vt asinus. aīal. rudibile. ⁊ termini in quibus nulli. vt animal. asin⁹ equus.

Tertia regula est q̄ in secunda figura semper cōcludit negatiue pz q: in secūda figura altera p̄missaꝝ est semp negatiua. vt patet p r̄laz p̄cedētē gᵒ ⁊ ꝯᵒ. sꝫ erit negatiua. sz ꝯn̄a per vnā regulā generalē pri⁹ positā in q̄ dr̄. q̄ si aliq̄ p̄missaꝝ fuerit negatiua. ꝯᵒ dz esse negatiua.

Secundo sciendu z est: q̄ in ƀa figura possunt distingui mōi ⁊ cōbinationes tam vtiles q̄z in vtiles. isto mō. Nam in oī ꝯbinatione facta secunduz dispositionē ƀe figure. est ordinatio duaꝝ premissaꝝ: in qb⁹ mediū predicat in vtraqꝫ. vel ergo ille ambe p̄misse sunt vniuersales vel ꝑticulares. vl' maior vl'is ⁊ minor particularis. vl' eꝯ. maior ꝑticularis: ⁊ minor vl'is Si ambe sint vl'es. hoc est q̄druplr. vel ambe sunt affirmatiue. ⁊ sic nihil seqt. pz ꝑ ƀaz regulā. vl' ābe sunt negatiue ⁊ sic iteꝝ nihil seqt. vt pz ꝑ vnaz regulam gn̄alez. vl' maior. est affirmatiua ⁊ minor negatiua ⁊ sic ē Camestres. vl' eꝯ maior negatiua ⁊ minor affirmatiua ⁊ sic ē Cesare. Si ambe sint ꝑticulares: ⁊ hoc ē q̄druplr vt pri⁹: ⁊ semꝑ nihil sequit pz ꝑ vnā regulā generalē: si maior sit vl'is vl' minor ꝑticularis hoc est q̄druplr q: vel ambe sunt affirmatiue vl' ābe negatiue ⁊ hoc mō nihil seqtur vel maior ē affirmatiua ⁊ minor negatiua ⁊ sic est Barocho: vl' eꝯ ⁊ sic ē festino si āt maior sit ꝑticularis ⁊ minor vl'is hoc est q̄druplr ⁊ quocūqꝫ mō disponāt nihil seqt. q: ꝑ vnā regulā pri⁹ positā. maiore ꝑticulare in ƀa figura nihil seqt ex q̄ pz sufficientia modoꝝ ƀe figure. Scd̄o pz q̄ Cesare. ⁊ Camestres hn̄t easdē p̄missas. non tn̄ eodez mō dispositas. sz differūt penes trāspositionē p̄missaꝝ q̄ lz n̄ variet figurā variāt tn̄ mōuz. ⁊ iō Cesare ⁊ Camestres sunt distincti mōi. Tertio pz q̄ q: ꝯclusiões d' Cesar ⁊ Camestres sunt cōuertibiles simplr iō sicut inferunt directe suas ꝯclusiões. ita possūt et̄ iferre indirecte. ꝯuertētes illaꝝ ꝯclusionū. n̄ ē sic d' festio ⁊ barocho. q: n̄ hn̄t ꝯclōnes cōuertibiles: possūt tn̄ i eis sūmi alij modi penes trāspositionē. p̄missaꝝ. ⁊ hij mōi possēt reduci ad mōs ƀe figure. aut per ꝯuersionē. aut ꝑ trāspositionē p̄missaꝝ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Tertio sciēdum est. ꝙ primus modus secunde figure scilicet Cesare constat ex maiore vniuersali negatiua ⁊ minore vniuersale affirmatiua vniuersalē negatiuā cōcludētibꝰ ⁊ reducitur ad secundū modum prime figure.s.cellarent.maiore conuersa simpliciter cuius ↄñā sic probatur. quia ad premissas de cesare. sequūtur premisse de cellarent. Sed ad premissas decellarent sequitur conclusio de cesare.ergo ad premissas de cesare sequitur eadem conclusio de cessare. ¶Per impossibile vero reducitur ad ferio. seruando maiorem capiendo contradictoriū conclusionis ꝑ minore inferrēdo ↄ̄dictoriū minoris. Secundus modꝰ.s.Camestres: qui constat ex maiore vl'i affirmatiua ⁊ minore vl'i negatiua.reducitur ad Cellarent per conuersionez minoris ⁊ ↄclusionis simpliciter ⁊ ꝑ transpositionē p̄missaruz. ¶Per ipossibile āt reducit̄ ad darij seruando maiorē.capiendo ↄtradictoriū ↄclusionis ꝑ minore inferrēdo ↄ̄dictoriū minoris. Tertius modus scilicet festino qui constat ex maiore. vniuersali negatiua ⁊ minori particulari affirmatiua. reducitur ad ferio maiori cōuersa simpliciter. Sed per impossibile reducitur ad cellarent.capiendo maiorē pro maiore. ⁊ cōtradictoriū ↄclusionis pro minori. iferrēdo ↄtradictoriū minoris. Quartus modꝰ.s.Barocho.q ↄstat.ex maiore vl'i affirmatiua ⁊ minore ꝑticulari negatiua. non pōt reduci ꝑ ↄuersionē.pȝ qꝛ vel hᵒ esset ꝑ ↄuersionē maioris ⁊ hoc non. qꝛ cū ipsa sit vl'is affirmatiua cōuerteret̄ in ꝑticularē.affirmatiuā.⁊ sic ambe p̄missę essent ꝑticulares.⁊ ita argueret̄ ex puris ꝑticularibus vel ꝑ ↄuersionē minoris aut ↄclusionis.⁊ hoc non. qꝛ ille sunt ꝑticulares negatiue.que non pn̄t ↄuerti in terminis. Sȝ ꝑ ipossibile pōt reduci ad Barbara seruādo maiorē capiendo ↄtradictoriū ↄclusionis ꝑ minore. iferrēdo ↄtradictoriū minoris. Ex quo sequitur pᵒ.ꝙ reducēdo modos scđe figure ad modos p̄me ꝑ ipossibile.debemꝰ seruare maiorē.⁊ iō modꝰ scđe figur̄ ⁊ modus p̄me figure ad quē reducit̄ ↄn̄t conuenire i maiore. Scđo seqt̄ ꝙ i reducēdo ꝑ ipossibile ōñdimꝰ ↄñtiā eē bonaȝ in v̄tute istiꝰ regule. Ois ↄñā ē bona in q̄ ex opposito ↄñtis isert̄ oppositūȝ añtis iō i reducēdo modos scđe figure ad modos p̄me.debemꝰ cōꝑare cōclusionem modi p̄me figure.⁊ miorē modi prime figure.⁊ eↄ̄.⁊ videre.si opponāt̄ ↄ̄rie vel ↄ̄dictorie.qꝛ si opponāt̄ ↄ̄rie: sumemus oppositū cōtrariū. Si cōtradictorie cōtradictoriū. Tertio seqt̄.ꝙ si ꝓpositiones mutāde in oppositas sint vere: tunc sue opposite erunt false: ⁊ ita facta reductione per impossibile plerūqȝ arguemus ex falsis.

Contra predicta. ¶Prio sic arguit̄ bñ sequit̄. Oē currens ē sortes.omnis homo est sor. ergo ois hō currit.⁊ tñ ibi arguit̄ ex puris affirmatiuis ergo cōtra scđaȝ regulā. Secūdo sic. Nō seqt̄ nullū sinistrū ē dextrū cuiuslibet hois oculus ē dexter.ergo nullius hominis oculus est sinister: ⁊ tñ arguitur i Cesare.ergo ⁊c̄. Tertio sic.in camestres mediū nō distribuitur in maiori.⁊ tamē distribuitur in minori.gᵒ ibi arguit̄ a ñ distributo ad distributum.

Ad rōnes Ad primam dicit̄ ꝙ licet.bñ sequat̄ grā materie ñ tñ grā forme.vñ si loco illius termini singl'aris pōeret̄ vnꝰ terminus cois ↄñā nō valeret. valet tñ ↄñā ratiōe termini singl'aris q ē mediū:q̄ tenet ꝑ illā regulā.q̄cūqȝ vni ⁊ eidē singulari singulariter tēto sunt eadē illa iter se sunt eadē. Ad scđaȝ dr̄:ꝙ illa ↄñā nō valet: qꝛ ibi arguitur v̄tualit̄.a ñ distributo ad distributū.sicut prius patuit. Et silr̄ solueretur iste syll's.nullū subȝ ē p̄dicatū.cuius lȝ ꝓpōnis ē p̄dicatū.gᵒ nulliꝰ ꝓpōis ē subm. Ad tertiā dr̄:ꝙ in syll'o ñ arguitur a maiore ad minorez sed a premissis

ad cõclusionē. ⁊ ideo. lȝ aliqs terminus sit distribut⁹ in minore. q non ē distributus in maiore non tñ ꝓpea arguit᷑ a non distributo ad distributū. Sȝ oporteret ꝙ arguat᷑ a termio nõ distributo in aliq̃ premissarum ad eundem terminum distributum in conclusione.

Sequitur de tertia figura: cuius tales dantur regule. In tertia figura minori existente negatiua nihil sequit᷑. In tertia figura ꝯclusio dȝ eē ꝑticularis. Tertia figura sex hȝ mōs.

¶ In ista ꝑte determinat auc. de tertia figura: in qua mediū subijcit᷑ in vtraqȝ ꝑmissaꝝ: ⁊ est vltimus terminus pōne: eo ꝙ semꝑ subijcit᷑. ⁊ nunq̃ꝫ p̄dicat᷑ maior vero extremitas est prim⁹ terminus positione. q semꝑ p̄dicat᷑: sed minor extremitas est medi⁹ termin⁹ positiōe. q subijcit᷑ ⁊ p̄dicat᷑. Subijcit᷑. n. maiori extremitati in cõclusione ⁊ predicatur de medio in minori extremitate ex quo pȝ ordo istius figure ad alias.

Primo sciendū est ꝙ pro sillogismis tertie figure ponit auc. tres regulas quaꝝ prima est. ꝙ in tertia figura minori existēte negatiua nihil sequit᷑ ⁊ pȝ sic: q in tali dispositiōe arguit᷑ a non distributo ad distributum ex ꝑte maioris extremitatis. q̃ nõ distribuit᷑ eo ꝙ maior debet esse affirmatiua si minor sit negatiua aliter argueret᷑ ex puris negatiuis. mõ p̄dicatū affirmatiẽ nunq̃ꝫ distribuit᷑: ⁊ ex quo mior ē negatiua: oportet ꝯclusionē esse negatiuā vt patet ꝑ vnaȝ regulaȝ gñaleȝ pri⁹ positā. ergo ipsa maior extremitas distribuet᷑ in ꝯclusione cū ipsa sit negatiua. ⁊ per ꝯñs arguet᷑ a non distributo ad distributuȝ.

Secundo potest ꝓbari q in tali dispositione sunt dabiles termini in qbus oi. ⁊ in quib⁹ nulli. Termini ĩ quib⁹ oi vt animal hõ equs. Sed termini in qbus nulli vt animal hõ lapis. Secunda regula est ꝙ in tertia figura semꝑ cõcluditur particularis. pȝ sic. q cū in tertia figura minor sit semꝑ affirmatiua minor extremitas q̃ est p̄dicatū nūq̃ꝫ distribuit᷑: sȝ si conclusio eēt vl'is tunc distribueret᷑. ibȝ enim ꝓpōis vniuersalis semꝑ distribuitur: ⁊ ita ibi arguent᷑ a nõ distributo ad distributū: ex ꝑte minoris extremitatis. q̃ non distribuitur in ꝑmissis ⁊ tñ distribueretur in conclusione. Item in tali dispositione ex veris sequeret᷑ falsuȝ vt pȝ sic arguēdo. Omnis hõ est aial: ois hõ est subā. ergo ois suba est animal. ibi ꝑmisse sunt vere ⁊ conclusio falsa.

Secundo sciendū est ꝙ in tertia figura sunt sex modi: siue ꝯbinationes. vtiles: scȝ darapti. felapton. disamis datisi. Boccardo. ferison. sunt etiaȝ multe cõbinationes inutiles quoꝝ modoꝝ ⁊ cõbinationū: cõbinationū inutiliuȝ distinctio ⁊ varietas patere pōt ꝑ hanc sufficientiā. q̃ talis est. q ois mod⁹ tertie figure est ordinatio duaꝝ premissaꝝ. in quib⁹ mediuȝ semꝑ subijcit᷑. aut ergo ille ꝑmisse sunt ambe vl'es: aut particulares. aut maior vl'is ⁊ minor particularis aut eꝯ maior particularis ⁊ minor vniuersalis. Si ābe sint vniuersales hoc est q̃drupl'r. vel ambe sunt affirmatiue ⁊ sic est darapti. vl' ābe negatiue: ⁊ sic nihil sequitur. sȝ est cõbinatio inutilis vel maior est affirmatiua. ⁊ minor negatiua. ⁊ sic iteꝝ nihil sequit᷑ vt patet ꝑ primā regulā imediate positaȝ. vel eꝯ maior est negatiua. ⁊ minor affirmatiua. ⁊ sic est felapton. Si ābe sint particulares. h̄ est q̃drupl'r. vt p̄us. ⁊ quocūq̃ꝫ mõ disponant᷑ semꝑ est cõbinatio inutilis. Si maior sit vniuersal' ⁊ minor. ꝑticularis h̄ est q̃drupl'r quia vel ābe sunt affirmatiue ⁊ sic datisi. vel ābe negatiue ⁊ sic nihil sequit᷑. vel maior est affirmatiua ⁊ minor negatiua ⁊ sic iteꝝ nihil seq̄t᷑. vl' eꝯ maior negatiua ⁊ mior affirmatiua. ⁊ sic ē ferison. Si maior sit

particularis ⁊ minor vl'is hoc ē q̄drupliciter. q: vel ambe sunt affirmatiue ⁊ sic est disamis: vel ābe negatiue ⁊ sic nihil sequit' vel maior est affirmatiua. ⁊ minor negatiua ⁊ iterū nihil sequitur. vl'e ꝯ ⁊ sic erit Brocardo. Probant' autē modi tertie figure tripliciter. sc3 p ꝯuersionem. p īpossibile. ⁊ p sill'm expositorium. vt patebit. Quomodo aūt probant' p conuersionē satis p3 de se. probant' aūt p īpossibile reducendo eos ad modos p̄me figure in q̄ reductione per īpossibile duo sunt cōsideranda. vnū3 si modus tertie figure ⁊ modus prime figure ꝯueniāt in minore. q: minor deb3 saluari: secundū si cōclusio modi tertie figure ⁊ maior modi prime figure opponant' ꝯrie vel ꝯdictorie. d3.n. maior mutari. Ita ꝙ ex opposito ei⁹ d3 fieri cōclusio prime figure. sicut patebit ipratticando huiusmodi reductione3.

Tertio sciendū est ꝙ alius modus pbandi sill'os: est p sillogismū expositoriū. Unde sillogism⁹ expositorius est cui⁹ mediū est termin⁹ singularis singularit' ⁊ vniuoce tent⁹ ⁊ sunt duplices. qdam sunt affirmatiui ⁊ qdam negatiui affirmatiui regulant' p istud principiū. quecūq3 vni ⁊ eidē singulari singulariter tento sunt eadem. illa inter se sunt eade3. Sed negatiui regulantur p istud principiū: quecūq3 vni ⁊ eidem singulari singularit' tento sunt diuersa. illa inter se sūt diuersa. Unde ad bonū sill'm expositoriū tres cōdictiones requirunt'. Prima ꝙ mediū sit terminus singularis. Secunda ꝙ teneat' singulariter Tertia ꝙ ab ipso ad vnam ꝑpōne3 de oi sit bona ꝯña: qbus cōdictionib⁹ obseruatis valet sill'us expositorius affirmatiu⁹ in omni figura Sed sillogismus expositorius negatiuus. nō v3 in prima figura minore existēte negatiā. Cuius ratio est q: tūc argueret' a non distributo ad distributū ex parte maioris extremitatis: q̄ n̄ distribueret' in maiori cū esset p̄dicatū ꝑpōis affirmatiue. ⁊ tn̄ distribueret' in ꝯclusiōe. cū eēt p̄dicatu3 ꝑpōis negatiue. vt n̄ seq̄t' sor. ē aīal asin⁹ n̄ est sor. g° asin⁹ n̄ ē aīal. Ualeret tn̄ ꝯña si ꝯcluderet' indirecte. Eadē rōne n̄ v3 sillogism⁹ expositori⁹ in tertia figura. minore existēte negatiua vt n̄ sequit' sor. est aīal. sor. nō est asin⁹ g° asin⁹ n̄ est aīal ibi eni3 arguit' a n̄ distributo ad distributū ex pte maioris extremitatis q̄ nō distribuit' in maiore ⁊ tn̄ distribuit' i minore. Per idē p3. ꝙ ēt nō v3 in s̄a figura. nisi ꝯcludēdo indirecte vt n̄ seq̄t' aīal nō est sor. hō est sor. g° hō nō est animal. Ex hijs ergo p3 ꝙ sillogism⁹ expositori⁹ v3 in omni figura affirmatiue. Secūdo p3 ꝙ negatie v3 i pria ⁊ t̄tia figura. dūmō maior sit negatiua ⁊ minor affirmatia ⁊ non eꝯ. nisi ꝯcludat' idirecte. Tertio p3 ꝙ i s̄a figura n̄ v3 sill'us expositorius negatiu⁹. nisi ꝯcludēdo idirecte. exēplū quō v3 in pria maiore exnte negatiua. ⁊ minore affirmatiua vt sor. n̄ ē lapis. qdā hō ē sor. g° qdā hō n̄ est lapis. exēplū de tertia vt sor. nō est asinus. sor. est homo ergo homo non est asinus.

Contra predicta prio sic arguit' frustra fit per plura qđ p̄t fieri p pauciora. s3 pticularis cōclusio p̄t sufficient' ꝯcludi p p̄mā ⁊ s̄a3 figurā. g° s'flue ponit' t̄tia. Scđo sic. si aliq̄ premisse iferētes aliq̄ ꝯclusionē trāsponāt' adhuc iferrēt eādē. S3 si p̄misse de fela ptō trāsponāt' minor erit negatia. g° minore negatia aliqd seq̄t' i tertia figura. 3° sic sor. ē aīal. sor. ē nullus asin⁹. g° nullus asin⁹ ē aīal: ⁊ tn̄ arguit' expositorie. g° sillogism⁹ expositori⁹ non valet.

Ad ratiōes ad p̄ma3 dr' ꝙ l3 alie due figure sufficiāt q̄ ad nām ꝯclusionū: n̄ tn̄ q° ad mō3 ꝯcludēdi ⁊ ideo l3 pticularis ꝯ° possit ꝯcludi p aliā figurā q̄3 p tertiā. tn̄ alio mō ꝯcludit' p t̄tiā q̄3 p alias ⁊ iō ponēda ē t̄tia figura. n̄ solū: vt p eā ꝯcludatur ꝯ° pticularis s3 vt alio°. ⁊ s3 aliā dis/

positionem cōcludatur Ad secundam dicitur negando maiorem imo generaliter verum est ꝙ nulle premisse cōcludentes aliquem cōclusionē concludūt illam eandē si transferant ⁊ h̄ directe. sꝫ bene cōcludant eam indirecte ⁊ ideo bene ꝯcludit. ꝙ maiore negatiua. aliqd sequit indirecte. sꝫ non directe ꝯcludēdo. Ad tertiā dr̄ ꝙ ibi male ꝯcluditur sed debet sic ꝯcludi. ergo aliquid ꝙ est nullus asinus est animal. qꝛ h̄ totū aliqd ꝙ est nullꝰ asinꝰ est. p̄dicatū minoris. iō illud totū debet esse subꝫ ꝯclusionis.

Darapti primus modꝰ cōstat ex vniuersali affirmatiua maiori ⁊ vniuersali affirmatiua miori: particularē affirmatiuam directe concludentibꝰ vt oīs homo est subā: omnis hō est animal: ergo quoddaꝫ animal ē sub̄a. ⁊ reducitur ad tertiuꝫ modum prime figure minori cōuersa per accidens.

Felapton Secūdus modus cōstat ex vniuersali negatiua maiori ⁊ vniuersali affirmatiā minori: particularē negatiuaꝫ directe cōcludentibus: vt nullus hō est lapis: omnis hō est animal: ergo quoddā animal non est lapis: ⁊ reducitur ad quartum modum prime figure minori conuersa p accidēs.

Disamis Tertiꝰ modꝰ cōstat ex pticulari affirmatiua maiori ⁊ vl̄i affirmatiā miori: pticularē affirmatiuā directe cōcludētibꝰ vt qdā hō ē sb̄a: oīs hō ē aīal ergo qddaꝫ aīal ē sub̄a. ⁊ reducit ad tt̄iū modū p̄me figure maiori ⁊ cōclōne cōuersis simplr̄ ⁊ p trāspōnē p̄missarū.

Datisi Quartꝰ modꝰ cōstat ex vl̄i affirmatiua maiori ⁊ pticulari affirmatiā minori: pticularē affirmatiuaꝫ directe cōcludētibꝰ: vt oīs hō ē sub̄a: qdā hō est animal ergo quoddam animal est sub̄a. ⁊ reducitur ad tertiū modum prime figure minore conuersa simpliciter.

Bocardo Quītus modus constat ex maiori pticulari negatiua ⁊ minori vniuersali affirmatiua pticularē negatiuam directe concludentibꝰ: vt quidam homo nō est lapis omnis homo ē animal ergo quoddā animal non est lapis: ⁊ reducitur ad primū moduꝫ prime figure per impossibile. Sumat. n. oppositū contradictoriū cōclusionis cū altera p̄missaꝝ ⁊ īferatur oppositū alterius premisse: vt omne aīal est lapis: oīs hō est aīal: ergo oīs homo est lapis. Hec autē conclusio facta per īpossibile ī primo modo p̄me figure cōtradicit maiori. s. tertie figur̄.

Ferison Sextꝰ modus constat ex maiori vniuersali nega

tiua: et minori particulari affirmatiua: pticularé negatiuam directe cócludentib⁹: vt null⁹ hó est lapis: qdam hó est aial: ergo quoddá aial nó est lapis et reducit ad quartú modum prie figur minori cóuersa simpliciter. Syllogismoꝝ aút cócluedétiú pticularé negatiuá idirecte tales dant regule Nullus sylꝰus cócludés pticularé negatiuá idirecte pót eaz cócludere directe et ꝯcludens directe nó pót eá cócludere idirecte. Jté ꝑma figura cócludit oía gña ꝓpónuz.s. vlez pticularé affirmatiuá et negatiuá

Scđa figura cócludit vlez negatiuá et pticularé negatiuaz.

Tertia cócludit ptiĉlaré affirmatiuá: et pticularez negatiuaz: vñ ꝟsus. Oé gen⁹ claudit ꝓbleumatis ꝑma figura. Sitqz negatiue conclꝰio queqz scđe.

Tertia cócludit tm̄mó pticularé. De móis oium figurarú isti sꝰ ꝟsus. Barbara celarét darii ferio baralipton. Celantes dabitis sapesmo frisesomorú. Cesare camestres festio baroco darapti. Felapton disamis datisi bocardo ferisó. Jn his q̃tuor ꝟsib⁹ sꝰ decé et nouẽ dictiones decé et nouẽ modis triú figuraꝝ deseruiétes: ita q̄ p ꝑmá dictioné itelligit ꝑmus mod⁹ ꝑme figure: et p scđaz secúdus: et sic de aliis. Uñ primi duo ꝟsus deseruiút oib⁹ móis ꝑme figure. Terti⁹ ꝟo ꝟsus ꝑter ei⁹ vltimá dictioné ꝺseruit modis scđe figure: ita q̄ ꝑma dictio tertii ꝟsus deseruit primo mó secúde: et scđa secundo et sic de aliis. Ultia ꝟo dictio ꝺtii ꝟsus cú aliis dictioib⁹ q̃rti ꝟsus ꝺbuit móis ꝺtie figur per ordiné. Sciédú ergo q̄ p has q̃tuor vocales.a.e.i.o. intelligút q̃tuor gña ꝓpónú: ita q̄ p hác vocalé a. itelligit vl̄is affirmatia. p e. vl̄is negatia. p i. pticularis affirmatia. p o. pticularis negatia. Et i q̄lz dictióe sút tres syllabe: et si sit ibi aliqd residuú supꝺluit vt postea patebit. et p ꝑmá illaꝝ triú syllabarú itelligit maior ꝓpó sylꝰi: et p 2az minor p tertiá cóclusio: Uerbi gr̄a pria dictio.s. barbara hz tres syllabas: i q̄ꝝ q̄lz pōit.a. et p a ter poitú significatur q̄ ꝑm⁹ mod⁹ prie figur cóstat ex duab⁹ ꝓpóib⁹ vl̄ib⁹ affirmatis: vniuersalez affirmatiuam directe concludétib⁹: et ita intelligitur de aliis dictionibus 2z vocales ibi positas.

Itē ſciendū ꝙ prime qua-
tuor dictiōes primi verſus in-
cipiunt ab his conſonātibus
b:c:d:f:⁊ oēs alie dictiones ſe
quentes:⁊ ꝑ hoc intelligendū
eſt ꝙ oēs modi ſignificati ꝑ di
ctionē inchoantē.a.b.reducū
tur ad primū moduꝫ prime fi-
gure. ⁊ oēs modi ſignificati ꝑ
dictionē ichoantē.a.c.ad ſecū
dum:⁊ ꝑ:d:ad tertiuꝫ.⁊ ꝑ:f:ad
quartum. Itē vbicūqꝫ poni
tur:s:in his dictionibus ſigni
ficatur ꝙ propō itellecta per
vocaleꝫ ꝓcedentē immediate
dꝫ ꝯuerti ſimpliciter: ⁊ propō
intellecta ꝑ vocalem imedia-
te ꝓcedentē iſtam litterā p: dꝫ
conuerti ꝑ accidēs. Ubicūqꝫ
aūt ponitur.m.ſignificatur ꝙ
dꝫ fieri tranſpō in ꝑmiſſis. Eſt
n.tranſpō facere de maiori mi
norē:⁊ econuerſo. Et vbicūqꝫ
ponitur.c.ſignificatur ꝙ mo-
dus intellectus ꝑ dictioneꝫ il
laꝫ in qua ponitur dꝫ reduci ꝑ
impoſſibile preterꝙ̄ ſi eſſet in
principio dictionis.vn̄ verſus
Simplr̄ verti vult:s:p: vero ꝑ
acci.M.vult tranſponi:c:per
īpoſſibile duci. Seruat maio-
rem variatqꝫ ſecūda minoreꝫ.
Tertia maiorē variat ſeruatqꝫ
minorē. Aſſerit a.negat e:ſed
vlr̄ ambe. Aſſerit i:negat o:ſꝫ
particulariter ambe. Et quia
Ariſt.in prioribus oſtēdit con
iugationes in qbus nō ſeqtur
cōcluſio ex ꝑmiſſis eſſe inuti-
les ꝑ inuentionē terioꝝ in qui
bus non tꝫ hmōi coniugatio:
ideo vtil's eſt inuētio talium
terioꝝ. Ubicūqꝫ ēt fiat inuti-
lis coniugatio contra regulas
ſyllogiſmoꝝ prius aſſignatas
querende ſunt inſtātie contra
hmōi inutiles coniugationes
vnde accipiēdi ſunt termini di
uerſi.ſ.due ſpēs ſub vno gene
re:vt hō aſin⁹ aīal:vel duo ter
mini quoꝝ alter de altero pre
dicatur ſiue conuertibiliter ſi-
ue nō cū extraneo vtriuſqꝫ: vt
hō riſibile lapis vel hō aīal la
pis. Uel accipiendi ſunt duo
termini quoꝝ alter de altero
ꝑdicetur ſiue cōuertibilr̄ ſiue
non cū ſuperiori ad vtrūqꝫ: vt
hō riſibile ſuba:vel hō animal
ſuba. Per hāc.n.regulā diſiū
ctiuam cuicūqꝫ generi appli-
cetur ſiue ſube ſiue quantitati
ſiue alicui alioꝝ ſp inueniūtur
termini ꝑ quos inutilis coniu
gatio demr̄abitur nō tenere:
⁊ tales terios Ariſtoteles ap
pellat in ꝓoribus terios in q-
bus non. Et nota ꝙ inuenire

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

terios in quibus non est acceptis tribus teris facere coniugationē in qua p̄missę sint vere ⁊ conclusio falsa manēte eadem qualitate ⁊ quātitate ꝓpositionum. Uerbi grā hec ē inutilis cōiugatio: nullus hō est asinus: ergo nullus lapis ē hō: ⁊ isti sunt termini in quib⁹ nullus lapis est asinus sic contra coniugationē hanc inutilē accipiūtur termini i q̄bus nulli p secundū membruz regule: vt hō risibile asinus: ⁊ arguit̄ sic: nullus asinus est hō nulluz risibile est asinus: ergo nulluz risibile ē hō. Ecce premisse sūt vere ⁊ cōclusio est falsa. seruata eadē qualitate ⁊ quātitate ꝓpoñum in vtraqz coniugatione. ⁊ vtrobiqz manente eadem figura.

¶ In ista parte determiat autor de modis tertie figure. ⁊ primo de vlibus iter quos primo deteriat de darapti q ē modus vlis affirmatiu⁹. Ex quo pz ꝙ modus non dr̄ vlis vel pticularis a ꝯclusione: q: tunc oēs modi tertie figure essent pticulares: eo ꝙ in tertia figura cōclusio sp est particularis: sz dr̄ vl'es vel particulares a premissis. vl'es quidem si ambe premisse sunt vl'es. ⁊ particulares si aliqua premissaꝝ fuerit particularis.

Primo sciendū est ꝙ ipsius tertie figure sex sunt modi vt patuit. qui satis notificantur in textu.

Primus modus est darapti cuius cōsequentia tripl'r pōt probari. s. ꝑ ꝯuersionem: per ipossibile: ⁊ ꝑ syllogismū expositoriū. ꝑ ꝯuersionē sic probat̄. reducēdo eū ad darij ꝑ ꝯuersionē mioris ꝑ accn̄s. Sz ꝑ ipossibile ꝓbatur reducendo ip̄m ad cellarent capiendō ꝯdictoriū ꝯc'onis ꝓ maiore ⁊ minorē pro minore inferendo ꝯriuz maioris. Per syll'm expositoriuz ꝓbatur sic q: si iste p̄misse sunt vere ois hō est aial. ois hō est risibilis. tūc dabile erit aliquid qd̄ ē aial ⁊ risibile. signetur illud ⁊ sit sor. arguitur sic sor. est aial sor. est risibilis. ergo risibile est aial. conclusio seqtur ad premissas istius syllogismi expositorij. premisse vero istius syllogismi expositorij sequunt̄ ad p̄missas de darapti. ergo illa cōclusio seqtur ad premissas de darapti. Secūdus modus s. felaptō reducitur ad ferio ꝑ cōuersionem minoris ꝑ accn̄s. Per impossibile vero reducit̄ ad barbara seruādo minorem: capiendo ꝯdictoriū concl'onis pro maiore inferrendo ꝯriuz maioris. Per syll'm expositoriū probat̄ sic: q: si iste p̄misse sūt vere: nullus hō est equus. ois hō est aial. erit tunc dabile aliqd de quo vere negabit̄ equus ⁊ de quo vere affirmabit̄ aial: signetur illud esse sor. tunc arguatur sic: sor. non est equus. sor. ē animal. ergo quoddam aial nō est equus.

Secundo sciendum est ꝙ disamis tertius modus primus inter pticulares modos tertie figure p̄t ēt tripliciter ꝓbari. Primo per ꝯuersionez reducendo ip̄m ad darij maiore ⁊ conclusione ꝯuersis simpl'r: ⁊ facta transpōne premissaꝝ. Secūdo per impossibile reducendo ip̄m ad cellarent seruādo minorez: capiendo ꝯdictorium cōclusionis pro maiore: inferrendo ꝯtradictoriuz maioris. Reducitur ēt ad festino: capiendo ꝯdictoriū conclusionis ꝓ maiore ⁊ maiorē pro minore inferrendo ꝯdictoriū minoris. Tertio ꝓbatur per syll'm expositoriū q: si iste p̄misse sint vere: quidaz hō est aial. ⁊ ois hō est risibilis: tūc dabile erit aliqd de quo erit verū

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

dicere ꝙ est aial ⁊ risibile: signet illud ⁊ sit sor. ⁊ arguatur sic. Sor. est aial: sor. ē risibilis. ergo quoddā risibile est aial: ꝑmisse istius syllogismi expositorij que sequunt ad ꝑmissas de disamis inferunt istā particularē affirmatiuā quoddā risibile est aial. ergo illam eandē conclusionē poterūt inferre ꝑmisse de disamis.

Quartus modus .s. datisi reducit ad darij: minore ꝯuersa simplr. ¶Per impossibile aūt reducit ad ferio: capiendo ꝯdictoriū ꝯclusionis pro maiore ⁊ minorē pro minore inferrendo ꝯdictoriū maioris. ¶Per syllogismum aūt expositoriū probatur sicut precedens.

Tertio sciendū est ꝙ qntus modus .s. Boccardo nō pt reduci p conuersionē pp similē rōnem que dicta ē de Barocho. ¶Per impoſſe aūt reducit ad barbara capiēdo ꝯdictoriū ꝯclōnis pro maiore ⁊ minorē p minore inferrēdo ꝯdictoriū maioris. ¶Per syllm expositoriū pbat sic: q: si iste premisse sint vere: quoddā aial non ē equs: ⁊ oē aial ē suba: tūc erit dabile aliqd qd non erit equs: ꝙ tn̄ erit suba: signet illd ⁊ sit sor. ⁊ arguat sic. sor. nō ē equs. sor. est suba gº qdā suba nō est equs. Sextº modus .s. ferison reducit ad ferio minore cōuersa simplr. ¶Per impoſſe vo reducit ad darij: capiendo ꝯdictoriū cōclusionis p maiore ⁊ minorē pro minore: inferrendo ꝯdictoriū maioris. ⁊ in ꝯa figura reducit ad camestres: capiendo ꝯdictoriū ꝯclōnis pro maiore: ⁊ maiorē pro minore inferrendo contradictorium minoris. Sed per syllogismū expositoriū potest faciliter probari sicut ⁊ precedēs.

Contra ꝑdicta ꝑmo sic arguit: nō seqt cuiuslibꝫ hois oculus ē dexter: cuiusꝫ hois oculus ē sinister. ergo aliqd sinistrū est dextrū. q: ꝑmisse pnt esse vere ꝯclōne exnte falsa: ergo ⁊c. Scdo sic: non seqt ois hō vel asinus ē risibilis. ois hō vel asinus ē rudibil. ergo aliqd rudibile est risibile. ⁊ tn̄ arguit in darapti ergo ⁊c. Tertio sic: non seqtur alicui hoi inest sanitas. oi hoi inest albedo. ergo qdā albedo ē sanitas. silr nō seqt: a quodā hoie vr equs: ab oi hoie vr lapis. gº a quodā lapide videt equs. ⁊ tn̄ arguitur in disamis.

Ad rōnes Ad ꝑmam dr ꝙ male subsumitur sub minore: nam in minore nūqꝫ dꝫ fieri subsūptio sub medio nisi sub medio distributo: ⁊ hoc si distribuat in maiore. Sꝫ in maiore ꝑdicti sylli solū distribuit ille gtūs hois ⁊ i minore fit subsumptio sub hoc toto hois oculus: ⁊ tn̄ illud totū non distribuit: sꝫ tm̄ ps .s. hois: dꝫ gº sic subsumi sub ista maiore: cuiuslibet hois oculus ē dexter. aliqs hō est risibil. ergo risibil oculus ē dexter. Ad scdā distinguit vtraqꝫ ꝑmissa q: vel distributio cadit supra totū disiūctum: ita ꝙ sit sensus ꝑme: de quocūqꝫ ē vex dicere ꝙ est hō vel asinus de illo vex est dicere ꝙ ē risibil ⁊ in scda ꝙ ē rudibilis: ⁊ hoc mō bn̄ arguit: sꝫ sicut ꝯclio ē falsa. ita ⁊ ambe premisse. Si vo distributio cadat tm̄ supra ꝑmā ptem disiuncti: tūc significat ꝙ de quocūqꝫ vex est dicere ꝙ est hō. de illo vex est dicere ꝙ ipse vel asinus est risibil qtū ad primā: vel ꝙ ipse vel asinus ē rudibilis qtū ad scdā: ⁊ hoc ē vex. ⁊ in isto sensu ambe ꝑmisse sunt vere. sꝫ male cōcludit: sꝫ dꝫ sic ꝯcludi: ergo aliquid qd vel asinus ē rudibile. est aliqd qd vr asinus ē rudibile. male ēt subsumit: sꝫ dꝫ sic subsumi: ois hō vel asinus ē risibilis. ois hō est flebilis. gº aliqd flebile est aliquid qd vel asinus ē rudibile. Ad tertiā dr ꝙ in vtroqꝫ syllo male cōcludit: sꝫ in ꝑmo dꝫ sic ꝯcludi. ergo alicui cui inest albedo inest sanitas. ⁊ in ꝯo dꝫ sic cōcludi. ergo ab aliquo a quo vr lapis vr equs. nā anteqꝫ debite cōcludat opꝫ ꝙ maior extremitas ꝑdicet de minori in cōclōne ꝙ nō fiebat i ꝑdictis syllis. ⁊ hoc sufficit.

¶Postea in seqnti textu ibi syllm āt ⁊c. ponit auctor qdā notabilia ad ꝑdictorū

declarationez valētia q̄ satis clara sunt in textu. iō hec de syll'is dicta sufficiant.

Tractatus quintus de locis dialeticis.

Ratio dicit̄ multis modis. Primo. n. mō idem est quod diffinitio vl' d̄scriptio vt hic. vniuoca sunt quorum nomen est cōe: ⁊ ratio subē secundum illud nomen est eadē. Alio aūt mō idē est ꝙ q̄dā virtus aīe. Alio mō idem ꝙ orō oñdens aliquid sicut sunt ꝓpōnes vel rōnes disputantiū. Alio mō idem est ꝙ forma materie vt i cultello ferrum est materia. dispō vero inducta in ferro est forma. Alio mō idez ē ꝙ essentia cōis p̄dicabilis de pluribus: vt eēntia generis vel speciei vel differētie. Alio autem modo idez ꝙ medium inferens conclusionem: ⁊ hoc vltimo modo sumitur ratio in diffinitione argumēti. Unde versus diffinit virtus ostendit forma vl' esse. Est mediū ratio per quod concluditur ergo.

Argumentuz ē ratio rei dubie faciens fidez. i. mediū probans conclusionem. Cōclusio eni oz confirmari per argumētuz. Est aūt conclusio argumēto vl' argumentis approbata propō: sed anteq̄ꝫ probetur ē dubitabilis. ⁊ tunc est idem ꝙ qō. Questio enīz sic diffinitur. Questio est dubitabilis ꝓpositio. Medium autem ē quod habet duo extrema.

Iste ē q̄ntus tractatus summulaꝝ petri hyspani in quo deteriatur de syll'o ꝯcto ad māz ꝓbabilē. s. de syll'o dialetico: ⁊ lꝫ iste tractat⁹ intitulet̄ tractat⁹ de locis. hoc tñ non ē q: locus sit subm hui⁹ tractatus: sꝫ iō intitulatur de locis q: locus se hꝫ tāq̄ꝫ fundamētuz ⁊ stabilimētuz syll'i dialetici. locus. n. est sedes argumēti dialetici vt postea patebit. subm āt huius tractatus est syl'lus dialeticus sicut posset probari ꝑ cōdictiones subi in primo tractatu positas.

Primo sciendū est ꝙ q: indiffinitione loci ponit̄ argumentū: ⁊ in diffinitiōe argumēti ponitur rō: iō premittit equocationē seu acceptiones hui⁹ termini rō ⁊ sunt sex q̄ clare in textu p̄nt hri ꝑ hos versus. Diffinit virtus. oñdit forma vel esse. Est mediū rō ꝑ q̄d cōcludit̄ ergo. ⁊ solū de sexto p̄ncipaliter hic intēditur eo ꝙ illo mō accipit̄ in diffinitiōe argumenti q̄ talis est. Argumētuz ē rō rei dubie faciens fidē: quam diffinitionē immediate declarat cuꝫ dicit i. mediū ꝓbans ꝯclusionē. dꝫ aūt sic exponi p̄dicta diffinitio. Argumētuz ē rō. i. mediū faciens fidē. i. natū facere fidē sine certitudinē rei dubie. i. d̄ re dubia q̄d ponit̄ ad ↄ̄clusiam sylli simpl'r ꝗ quātum ē ex se nullā facit certitudinez de re dubia cum in eo soluz regratur necessitas con

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

sequentie. debet aūt hic accipi fides non quidē ꝓut est virt⁹ theologica solū ſm ꝙ est assensus ad aliqd credibile ꝑpter amorem vel auctoritatē dicentis ⁊ reue lantis. ſ3 debet accipi fides ꝓ assensu fir/ mo cāto ꝑ medium probabile: q sensus proprie vocatur credulitas.

Secundo sciēdū ē ꝙ mediū: rō: ⁊ argumentū idē sunt ſ3 rē ſ3 differunt ſ3 rōe3. nam aliquid dr̄ mediū ratiōe extremoꝝ quo ru3 ē vnitiuū aut sepatiuū: ⁊ dr̄ ratio in q̄tū ē instru3 aīe ad inferrēdū ⁊ probā/ dum ꝯclusionē. ſ3 dr̄ argumentū inq̄tū ꝑ ipsu3 mens cogit̄ ad essentiēdū alicui ꝙ pri⁹ fuerat dubiū. ⁊ ideo dr̄ argumē tu3 quasi arguēs mentē: illud. n. qđ pri⁹ fuerat dubiū ⁊ qđ accipiebat̄ ꝑ modu3 q̄ōnis fit certū ꝑ argumētu3: ⁊ accipitur sub mō ꝯclusionis. Ex quo p3 ꝙ idē est qō ⁊ ꝯclusio: ⁊ simil'r ꝓpō ⁊ enuntiatio sunt. n. idē ſ3 re3 ſ3 differunt ſ3 rōe3. dr̄ enim enūtiatio q̄si enūtiās mētis ꝯceptū ſ3 dr̄ ꝓpō q̄si ꝓ alio positio. s. ꝓ ꝯclusiōe inferēda ſ3 dr̄ ꝗ° argumēto vl' argumē tis approbata ꝓpō: ⁊ dr̄ qō q̄si dubita/ bilis propositio ratione cuius additur si bi signum interrogatiuum.

Tertio sciēdū ē ꝙ argumentatio sic diffinit̄: argumētatio est argumēti ꝑ orōne3 explicatio sic itelli gēdo ꝙ argumētatio sit orō explicās vir tutē argumēti: argumētū. n. siue mediū qđ idē ē h3 vtutē inferrēdi ꝯclusionē illa āt vtus explicat̄ ꝑ argumētationē sic. n. diffinitio explicat ꝑncipia essētialia diffini ti: q̄ iplicite iportāt̄ ꝑ ip3 diffinitū: sic etiā argumētatio explicat vtutem argumēti oñdēdo ꝯuenīētiā qua3 h3 argumentu3 siue mediū ad maiorē extremitatē ⁊ ad minorē ꝑꝑ quā ꝯueniētiā seq̄t̄ ꝯueniētia extremitatū inter se. Ex q̄ p3 drīa iter argumētū ⁊ argumētationē. q2 argumē tū est mediū hñs vtutē ꝓbādi ꝯclusio/ nē: ſ3 argumētatio ē orō explicās seu ma nifestans hmōi vtutē. ¶Pōt tñ hic capi dupl'r argumētatio. Uno mō gñal'r ꝓ ar gumētatiōe illatia tm̄ ⁊ sic ñ accipit̄ hic. Alio mō accipit̄ spāl'r ꝓ argumētatione dialectica i q̄ ē mediū illatiuū ⁊ ꝓbatiuū ꝯclusionis. ⁊ hoc modo capit̄ hic. sicut enim in isto tractatu determinatur de sil logismo dialectico qui est illatiuus ⁊ pro batiuus conclusionis: ita etia3 solum hic determinatur de argumentatione dia/ lectica in qua est mediu3 hñs vim illati/ uam ⁊ ꝓbatiuā conclusionis simul.

Contra ꝑdicta ꝑmo sic argui̇t̄: de re certa potest fieri argumentū sicut de illa deus est: g° ar/ gumentū nō sꝑ facit fide3 de re dubia. Secundo sic: oīs ꝓpositio significat ve/ ru3 vl' fl'm: ſ3 qō nō significat veꝝ vel falsu3: vt p3 de ista vtrū hō currat q̄ nō significat veꝝ neq3 falsum. ergo qō ñ est ꝓpō. Tertio sic argumētū ⁊ argumē/ tatio sic se hñt sicut ꝯcretum ⁊ abstractū sed abstractu3 non est explicatio ꝯcreti. ergo argumētatio non est explicatio ar/ gumenti maior p3. q2 cōueniūt in princi/ pio dictionis ⁊ differunt in fine.

Ad rationes ad priam dr̄ ꝙ nulla pro/ positio ē ta3 certa qn possit accipi sb mō dubitatiōis: ⁊ iō l3 hec ꝓpō deus est sit certissima: pōt d ea tātū fieri argumētu3 ꝓ q̄nto sumit̄ sb mō dubitatiōis. Ultra h dr̄ ꝙ l3 argumētū ñ sꝑ faciat fidē d re dubia: tñ sꝑ natū est q̄ntū est d se facere fidē de re dubia: ita ꝙ defectus non est ex parte ipsius argumenti. Ad secunda3 dr̄ ꝙ qō capit̄ dupl'r. Uno mō ꝓ aggre gato ex suo interrogatio ⁊ ꝓpositione: ⁊ hoc mō qō nō est ꝓpō formaliter: ⁊ ſ3 istum modu3 debet sic exponi diffinitio q̄ōnis: qō est dubitabilis ꝓpositio. i. qō est ꝓpō ꝑpoita sub mō dubitatiōis: qō eni ē orō ꝯposita ex ꝓpositione ⁊ suo in terrogatio. Alio modo capit̄ qō ꝓ ipsa ꝓpositione cui addit̄ interrogatio ⁊ sic neganda est minor. Ad tertia3 dr̄ negan do maiorem. ad probationem patet ꝙ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

argumentatio ⁊ argumentū accipiendo
ea sicut dictū est non ꝯueniunt in re signi
ficata. argumentū .n. significat medium
hñs virtutem conclusionis ꝓbatiuā: sed
argumentatio significat orōnem explicā
tem veritatē illius medij: ⁊ ideo nō se ha
bent sicut concretum ⁊ abstractum.

Argumentatio est argumē
ti p orōnē explicatio .i. oro ex/
plicās argumentū. Differt āt
argumentū a medio ⁊ argum̄
tatione q: mediū dr̄ eo ꝙ hēt
duo extrema. Argumentuȝ
aūt addit sup mediū virtutem
ꝓbandi conclusionē: vnde ad
hoc ꝙ sit argumentū exigitur
ꝙ sit mediū ⁊ ꝙ hēat ꝟtutem
probandi cōclusionem. Argu
mentatio āt dr̄ oratio totalis
cōposita ex p̄missis ⁊ cōclusio
ne: ⁊ in illa manifestatur ꝟtus
argumēti. Aliqñ .n. total̄ orō
pōt inferre vl̄em affirmatiuā.
Aliqñ non nisi pticularē affir/
matiuā. Aliqñ non nisi vl̄em
negatiuā. Aliqñ vero non nisi
pticularē negatiuā. Et sic ma/
nifestatur tota ꝟtus argumen
ti cū ostendit supra quā cōclu/
sionem pōt ipm argumētum
⁊ supra quā non pt: quod idē
fit in argumentatiōe vt supra
patuit: Argumētationis qua/
tuor sunt species .s. syllogism⁹:
indutio enthimema ⁊ exēplū.
Diffinitio aūt syllogismi di
cta est prius. Inductio est a
singularibus sufficienter enu/
meratis ad vl̄e progressio: vt
sortes currit: plato currit: ⁊ sic
de singul̄: ergo oīs hō currit.

¶ In ista parte autor ponit diuisionem
argumentationis in quatuor spēs .s. syllo
gismū inductionem. enthimema. ⁊ exē/
plum: cuius sufficiētia sic habet̄: q: in ci
argumentatione ꝓcedit̄ ab añte ad ꝯñs
aūt ergo fit ꝓcessus a toto vel a parte: si
a toto hoc est duplr̄: vel in añte sunt due
p̄misse in mō ⁊ figura disposite ⁊ sic est
syllogismus. vel est tm̄ vna p̄missa que
vocat̄ añs: ⁊ sic est enthimema. si aūt fi/
at ꝓcessus a pte ⁊ hoc ē duplr̄: q: vel fit
processus a parte ad totū: ⁊ sic est indu/
ctio: vel a pte ad pteȝ ⁊ sic est exēplum.

Primo sciendū est ꝙ p̄dicta di/
uisio est diuisio analogi
in sua anologata eo ꝙ argumentatio dr̄
de istis quatuor spēbus s̄m prius ⁊ po/
sterius: argumentatio .n. est oratio expli/
cans argumentū: ⁊ q: in syllogismo ma
gis explicat̄ virtus argumenti q̄ȝ in alijs
ideo syllogismus perfectiori mō partici
pat rōnem argumentationis q̄ȝ aliq̄ alia
rum spērum. Itē illud est prius ⁊ per/
fectius in aliq̄ anologia: ad quod oīa alia
reducuntur: sed oēs alie spēs argumen/
tationis reducuntur ad syllogismū: ergo
syllogismus est prior ⁊ pfectior alijs sub
isto analogo qd̄ est argumentatio: ⁊ licȝ
iste spēs formalr̄ distinguant̄ vna tm̄ po
test reduci ad alia. Reducere .n. vnā ar/
gumentationē ad aliā non est facere vnā
alterā: sed est ex propōnibus assumptis
in vna cū appōne vnius vel alterius pre
misse ex eisdem terminis ꝯstitute facere
aliam spēm: ⁊ ideo vna argumētatio be
ne pōt reduci ad aliam: lȝ distinguantur
spē: sicut pȝ in simili de s̄a ⁊ tertia figura
que distinguntur spē a prima ⁊ tm̄ redu/
cuntur ad illam. Ex quo pȝ ꝙ argumē/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

tatio in cōi non est verum vniuocum ad illas quatuor spēs: sed est equocū anologum: ⁊ ille non sunt proprie spēs argumentationis sed sunt modi speciales.

Secundo sciendum est ꝙ q꞉ diffinitio syllogismi prius posita ē in primo tractatu: ideo diffinitionē syllogismi dimittendo diffinit inductionē sic: inductio est ꝓgressio a singularibus ad vl'e: ⁊ capit̄ ibi progressio pro processu sine motu rōis ⁊ non capitur ꝓprie pro motu ꝓgressiuo aīalis ponitur aūt a singularibus ad vl'e ad drīaꝫ sylli ⁊ entbimematis: q̄ procedūt ab vl'ibus ad singularia: ⁊ ad drīaꝫ exempli in quo fit ꝓcessus ab vno singulari ad aliō. Debet aūt h̄ accipi singulare nō qdeꝫ ꝓ singulari simpl'r: sicut ꝓ indiuiduo: ſꝫ dꝫ capi gñal'r pro quolibꝫ iferiori ⁊ talia singularia vocant̄ singularia i respectu. Similiter vl'e dꝫ capi ꝓ supiori distributo ꝑ signū vl'e: vt ibi est bona inductio. Sor. currit pl'o currit: ⁊ sic de alijs: ergo oīs hō currit. Ex quo pꝫ ꝙ descensus ⁊ inductio adinuicē opponūtur. Nam descensus est ab vl'ibus ad singularia vt oīs hō currit: ergo sor. currit pl'o currit. Sed inductio est a singularibus ad vl'ia: pōt tñ fieri dupl'r enūeratio singulariuꝫ. Uno mō insufficienter. qñ. s. nō enumerantur oīa singularia neqꝫ formal'r neqꝫ v̄tual'r ⁊ tunc inductio non valet: vt si arguatur sic sor. currit. pl'o currit. ergo oīs hō currit. Aliomō enumerando ea in ꝓpria forma: ⁊ hoc qñ sunt nob̄ nota: ⁊ tūc dꝫ addi illa ꝑticula: ⁊ nō sūt plura vt si arguatur sic. iste sol lucet. ⁊ non sunt plures. ergo oīs sol lucet. Tertio mō enumerādo aliq̄ in ꝓpria forma ⁊ cōprehendēdo alia sub ista ꝑticula: ⁊ sic de alijs: qō contingit qñ singularia nō sunt nobis nota: vt si arguat̄ sic. sortes currit plato currit ⁊ sic de alijs: ergo oīs homo currit.

Tertio sciendū est ꝙ in inductione sūt tres termini quorum duo ponunt̄ in ꝯñte ⁊ aliter nō: vñ ille q̄ non ponit̄ in ꝯñte dꝫ esse medium syllogismi ad quē dꝫ reduci inductio. predicatuꝫ vero ꝯclusionis dꝫ esse maior extremitas ⁊ subm dꝫ esse minor extremitas: ⁊ q꞉ in añte est vna propositio constituta ex predicato cōclusionis ⁊ termino non posito in ꝯñte quod est medium: iō solum restat vna que dꝫ fieri ex subiecto conclusionis ⁊ medio exempluꝫ sic ista iductio sor. currit. plato currit ⁊ sic de alijs. ergo omnis homo currit reducit̄ sic ad syllogismum: omne qō est sortes vel plato: ⁊ sic de alijs currit: sed oīs homo est sortes vel plato. ergo omnis hō currit. Et debent capi singularia disiunctiue ⁊ non copulatiue: ideo q꞉ ipsa copulatiue accepta non possunt verificari de termino vniuersaliter distributo: ita patent qñ singularia habent rōneꝫ medij in syllogismo ad quē reducitur inductio. Ex quo pꝫ ꝙ si debeat fieri bona inductio: opꝫ sufficienter enumerare singularia alicuius vniuersalis: ⁊ procedere a singularibus sufficienter enumeratis ad ipsam vniuersalem. Secundo pꝫ ꝙ quando terminus distributus est aliquid cōplexum coniunctum mediante aliqua coniunctione tunc faciendo debitaꝫ inductionem oportet a parte subiecti ponere implicationeꝫ in qua affirmatur illud quod erat in propositione vniuersali de termino singulari: ⁊ ideo hec inductio non valet: iste homo vel asinus est rudibilis: ⁊ sic de alijs. ergo omnis homo vl' asinus est rudibilis. antecedens enim est veruꝫ ⁊ consequens falsum dando sic sensum ꝯñtis: de quocūqꝫ verum est dicere ꝙ est homo vel asinus ipm est rudibile. ſꝫ dꝫ sic fieri inductio iste q̄ est hō vel asinꝰ est rudibilis: demr̄ando sor. vel ille q̄ est hō vel asinus ē rudibilis demr̄ando platonem: ⁊ sic de alijs. ergo oīs hō vel asinus est rudibilis. ⁊ sil'r diceretur de istis oīs propō vel eius ꝯdictoria est v̄a. nullus hō dum dormit vigilat: oīs homo si est rudibilis est asinus. ⁊ sic de alijs.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Contra predicta primo arguitur sic in oi argumentatione ꝓbatiua añs dꝫ esse notius ꝯñte: sed singularia cuꝫ sint infinita sunt minus nota vniuersali. ergo in inductione male proceditur a singularibus ad vniuersale.
Secundo sic. non sequitur iste homo demr̃ando asinuꝫ currit: ⁊ ille homo demonstrando equuꝫ currit: ⁊ sic de alijs. ergo oĩs hõ currit. ⁊ tñ arguitur a singularibus ad vl'e ergo ⁊c. Tertio sic ista ꝯña non valet. iste homo albus non est ens ꝑ se: ⁊ ille hõ albus non est ens ꝑ se: ⁊ sic d̃ alijs. ergo nullus hõ albus ẽ ens ꝑ se. qꝛ ꝯcl'o est falsa ⁊ p̃misse sunt vere.

Ad rationes Ad primam dr̃ ꝙ licꝫ singularia sint min⁹ nota simpl'r ex quo ad naturaꝫ: sunt tamen notiora quo ad nos ⁊ licet sint infinita nec ea cognoscamus i propria forma cognoscimus tamen vnũ in altero. Ad secundã dicitur ꝙ ibi nõ arguitur a singularibus huius vniuersalis hõ: quod tñ requiritur vt patuit: ⁊ lꝫ iste hõ ⁊ ille hõ ꝓut demr̃ant hoies particulares sint singularia hominis: non tamen prout demr̃ant equuꝫ vel asinum. Dicitur vltra ꝙ añs est falsum. ista eniꝫ est falsa iste homo currit demonstrando asinum: qꝛ tantum significat sicut hec iste asinus qui est hõ currit quod est falsuꝫ.
Ad tertiam dr̃ ꝙ illa inductio est bona ⁊ negatur ꝙ ꝯclusio sit falsa ꝙ si probetur sic: qꝛ bene seqtur oĩs hõ albus ẽ ens per se. ergo hõ albus est ens ꝑ se distinguit̃ ꝯñs: qꝛ vel hõ albus supponit ꝑsonaliter .s. pro sorte qui est albus ⁊ pro platone q est albus. ⁊ sic ꝯñtia est bona ⁊ tam añs q̃ȝ ꝯñs sunt vera. Alio modo põt supponere simpliciter pro aggregato ex hoie ⁊ albedine: ⁊ sic consequentia non valet: ⁊ hoc modo ꝯñs est falsum.

Enthimema est syllogism⁹ imꝑfectus. i. orõ in qua nõ oĩbus p̃missis positis isertur cõclusio festinata vt oẽ aial currit ergo oĩs hõ currit. In hac eniꝫ argumẽtatione icluditur hec ꝓpõ: oĩs hõ est aial q̃ si apponeretur ꝑfectus eẽt syllogismus. Ar. aũt sic diffinit enthimema: Enthimema est ex hicothib⁹ ⁊ signis: Hicos auteꝫ idẽ est quod ꝓpõ probabilis. Signũ aũt vt hic sumit̃ idẽ est quod demr̃atiua vel ꝓbabilis vel necessaria ꝓpõ: ⁊ hoc in inferendo. Unde signũ cõiter secundũ ꝙ hic sumit̃ dicit necessitatem illationis. Hicos dicit ꝓbabilitatẽ ipsius ꝓpõnis in se: secundũ quã probabilitatẽ ꝓpõ dr̃ vera. Unde lꝫ in enthimemate sit tm̃ propõ vna inferens: ⁊ alia illata. tñ secũdum ꝙ propõ inferens apparet oĩbus vel pluribus esse vera sic dr̃ hicos: qꝛ iam sic esset ꝓbabilis: vt qlibet diligit diligentem se. Secundũ aũt ꝙ ipsa de necessitate infert cõclusioneꝫ: sic est signũ: ⁊ sic eadem propõ est hicos ⁊ signũ: sed secundũ aliud ⁊ aliud. Siqs obiiciat ꝙ nõ debet diffiniri enthimema sic: Enthimema est ex hicothibus ⁊ signis cũ tm̃ sit vna ꝓpõ iserẽs q̃ est hicos ⁊ signũ secũdũ diuersa. Dicẽdũ est ꝙ lꝫ sit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

tantum vna ppositio inferens actu: habet tñ in se virtuté dua rum propõnuz: qꝛ habet in se virtuté propriam ꝛ illius que subintelligitur: ꝛ sic est vna se cundũ subam: ꝛ due secũdum virtuté: ꝛ ideo dr̃ in plurali nu mero ex icotib⁹ ꝛ signis. Scié dum át ꝙ omne enthimema debet reduci ad syllogismũ: qꝛ in quolibet enthimemate sũt tres termini sicut in oĩ syllogis mo: quoꝝ terioꝝ̃ due ponun tur in cõclusione: ꝛ sunt extre mitates aliud aũt est medium quod nũꝗ̃ ponitur in cõclusio ne. Illaꝝ aũt extremitatum al tera sumpta est bis: ĩ enthime mate altera semel: ꝛ extremi tate semel sumpta ꝛ medio oꝫ fieri propõ vna secundũ exigẽ tiã modi: ꝛ sic fiet syllogism⁹. Verbi grã i hoc enthimema te: omne aĩal currit. ergo oĩs hõ currit: homo ꝛ currit sunt extremitates: aĩal est mediuꝫ sed extremitas hec. s. hõ sum pta ẽ semel: ergo ex ipsa ꝛ me dio fiat propõ vna sic: oĩs hõ est aĩal: ꝛ tunc completus erit syllogismus sic: oẽ aĩal currit: omnis homo ẽ aĩal: ergo om nis homo currit.

Exemplũ autem est qñ per vnum particulare probať ali ud particulare p aliquod simi le repertũ in ipsis: vt leodien ses cõtra astorizenses pugna re malum est: ergo astorizẽses cõtra cemotẽses pugnare ma lum est: vtrobiqꝫ. n. est malum affines cõtra affines pugnař.

¶ Prius determinatuꝫ est de duabus principalibus speciebus argumentatio nis: que sunt syllogismus ꝛ inductio nũc vero determinat autoꝛ de alijs duabus specieb⁹ argumentationis minus princi palibus scꝫ de enthimemate ꝛ ex⁰.

Primo sciendũ est ꝙ enthime ma est sillogismus iperfectus. i. est orõ in qua non oĩbus ppo sitionib⁹ antepositis inferť festinata con clusio. vt omnis hõ ẽ aĩal. ergo omnis homo est suba: ibi ex vna sola p̃missa in ferť festinata ꝯclusio subintelligẽdo istã. Omne animal est substãtia. Ex quo pꝫ ꝙ enthimema aliquo mõ conuenit cuꝫ sillogismo ꝛ aliqũo mõ differt. cõuenit enim in hoc ꝙ enthimema procedit ab vniuersale ad particulare sicut ꝛ sillo gismus: sꝫ differt ab eo. qꝛ enthimema non vtiť oĩbus propõib⁹ qbus vtitur sil logismus. sed sibi semꝑ deest altera pre missaꝝ ratione cuius dr̃ sillogismus im ꝑfectus. Ex quo seqť ꝙ in p̃dicta diffi nitiõe enthimematis debet accipi sillo gismus cõmuniter ꝛ generaliter ad sillo gismũ perfectũ q habet oẽs p̃missas: ꝛ ad sillogismuꝫ iperfectũ in quo non est nisi vna premissa: sed alia subintelligitur sicut fit in enthimemate: in quo vna p positio in mente retineť. dicitur. n. enthi mema ab en ꝙ ẽ in. ꝛ thymos ꝙ ẽ mẽs: q̃si vnã hñs ppõnem in mente.

Secundo sciendum est ꝙ in quolibet enthime matate sũt tres termini sicut in sillogismo

quoꝝ duo ponuntur inconclusione. s. ex
tremitates: alius aūt nunq̄ ponit in cō/
clusione. s. mediuȝ enthimena aūt redu
citur ad syllogismū per addictionē pre/
misse: q̄ deficit: vn̄ si deficiat maior opȝ
eam addere. deficit āt maior si in ante/
cedente ponat subm cōclusionis: illa āt
maior dȝ cōstitui ex predicato conclusio
nis ⁊ medio. Sed si deficiet minor opȝ
illam addere. deficit āt minor quādo in
antecedente ponit predicatū conclusio/
nis ⁊ debet illa minor constitui ex subo
conclusionis ⁊ medio. Exemplū vt in
hoc enthimemate: oīs homo ē aīal. gͦ
oīs homo est suba ibi deficit ista maior
omne aīal est suba. similiter i isto omne
aīal est suba ergo oīs homo est suba ibi
deficit minor scȝ ista oīs homo est aīal.
Ex quo patet ꝙ qn̄ idem predicat in
premissa ⁊ conclusione tunc supplenda
est minor: sȝ quando ideȝ subijcit i p̄mis
sa ⁊ cōclusione dȝ suppleri maior: ⁊ dȝ
ista premissa esse ꝓbabilis: ⁊ ideo Aris.
diffinit enthimema ꝙ est syllogismꝰ ex
hycotibus ⁊ signis. i. ex ꝓpōnibus pro/
babilibus. hycos. n. grece est proposi/
tio probabilis latine.

Tertio sciendum est: ꝙ exēplū est ꝓgressus ab vno sin
gulari ad aliud ꝓpter aliqđ simile rep/
tum in ipsis vt opȝ a tulio cōsule necari
cathelinā. istud singulare ꝓbatur ꝑ aliđ
scilicet per istud: a Scipione grachꝰ est
interemptus propter aliqđ simile: quia
vterq̄ in rempublicā conspirauit vel de
liquit. Similiter ibi potest esse exēpluȝ
Sortes est risibilis. ergo plato est risibil
qr vterq̄ est homo. Et differt ab indu/
ctione. ⁊ ꝯuenit cū ea. cōuenit. n. in hoc
quia tam in exemplo q̄ȝ in inductione ꝑ
ceditur a singulari sed in hoc differt: qa
inductio procedit a singularibꝰ ad vni/
uersale: sed exemplū ꝓcedit ab vno sin
gulari ad aliud: virtus aūt probationis
exempli prouenit ex illo simili reperto
in singulari. Et reducitur exemplum
ad syllogismū: primo faciendo quādam
inductionȝ iperfectam ad ostendenduȝ
maiorem extremitatē que est predicatū
conclusionis de medio: vȝ de illo cōi in
quo conueniunt illa singularia: vt arguē
do sic: sortes est risibilis ergo oīs hō est
risibilis. ⁊ tunc sub illa ꝯclusione vniuer
sali opȝ subsummere ⁊ cōcludere ideȝ
predicatuȝ de alio singulari vt arguēdo
sic: oīs hō est risibilis. plato est homo.
ergo plato est risibilis.

Contra ꝑdicta Primo sic ar/
guitur. Conuersio est
enthimema ⁊ tn̄ non est syllogismꝰ iper
fectus cū non sit syllogismus. ergo con/
tra diffinitionē enthimematis. Secūdo
sic vnuȝ particulare est eque ignotuȝ sic
aliud: gͦ in exemplo non dȝ procedi ab
vno particulari ad aliud. ꝯn̄a patet quia
oīs argumentatio ꝓcedit a magis noto
ad minus notuȝ. Tertio sic non sequit
sor. est risibilis. ergo oīs homo est risibi
lis. ⁊ tn̄ sic arguitur reducendo exēpluȝ
ad syllogismuȝ. gͦ exēpluȝ non conue/
niēter reducitur ad syllogismuȝ.

Ad rationes ad primaȝ
dr ꝙ ꝯuer
sio non est enthimema capiendo ꝓprie
enthimema sȝ ꝙ enthimema est syllo/
gismꝰ ipfectꝰ: lȝ possȝ ꝯcedi ꝙ cōuersio
sit enthimema large capiēdo enthime/
ma pro ꝯn̄a bona: q̄ arguit ab vno an
tecedēte ad ꝯn̄s: siue sb intelligat p̄missa
siue n̄. Ad 2aȝ dr ꝙ lȝ vnū ꝑticulare vel
singulare n̄ sit notiꝰ altero simplr: ⁊ 3m
nāȝ. tn̄ vnū p̄t eē notiꝰ altero qͦ ad nos.
Ad tertiaȝ dr ꝙ lȝ ibi n̄ sit ꝯn̄a necessa
ria: ē tn̄ ꝓbabilis q̄ sufficit ad exēplum.

Argumentū āt ꝑ locū cōfir
mat. vn̄ danda ē diffinitio loci
put hic sumit. Locꝰ. n. ē sedes
argumēti: vel id vn̄ ad q̄stioneȝ
ꝓpositā cōueniēs trahit argu
mentū. Quid āt sit q̄stio dictū

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

est pri⁹. Et sciēdū est q̄ ꝓpō q̄stio. ⁊ conclusio. ⁊ enuntiatio secundū substantiaʒ ideʒ sunt. Eadē.n. ōro est ꝓpō ⁊ questio ⁊ ꝯclusio: vt hic: oīs hō currit. Differūt āt ſm ratiōes vł diffinitiones diuersas vt pri⁹ patuit. Secūdū.n. q̄ dubitatur ē q̄stio: put āt ꝓbata est per argumentū est cōclusio: put āt ponitur ꝓ alio in p̄missis ē ꝓpositio. vn̄ ꝓpō dr̄ ſʒ q̄ est in premissis ad ꝓbandū ꝯclusioneʒ. Enūtiatio aūt est secūduʒ q̄ significat esse vel nō esse: vt sortes currit: sortes nō currit. Habito de diffinitiōe loci seqtur ipsi⁹ loci diuisio. Locus aūt diuidit̄ in locū maxiaʒ: ⁊ i locū differentiā maxie. Loc⁹ maxia ideʒ est q̄ ipsa maxia. Maxia āt est ꝓpositio q̄ non est altera prior neqʒ notior. vt omne totum maius est sua pte. Item de quocunqʒ predicatur diffinitio ⁊ diffinitū. De quocūqʒ p̄dicat̄ spēs de eodē p̄dicat̄ ⁊ gen⁹. Locus ſc̄o dr̄ia maxie est ille quo vna maxia differt ab alia maxia: vbi gr̄a. Iste maxie: De quocūqʒ p̄dicat̄ spēs ⁊ gen⁹. De quocūqʒ p̄dicatur diffinitio ⁊ diffinituʒ differūt ꝑ terminos ex qb⁹ cōponūtur. Vna.n. cōponit̄ ex genere ⁊ spē: alter vero ex diffinitione ⁊ diffinito. Unde isti termini simplices dicūtur differentie maxie. Et sciendum q̄ tam locus maxia q̄ʒ locus differentia maxie dicitur loc⁹ qa vtrunqʒ cōfert firmitateʒ ⁊ robur argumēto vn̄ ꝓportionabiliter sumitur hic loc⁹ ad locum in rebus naturalibus quia sicut ille conseruat res in esse: sic similiter hic locus conseruat argumentum.

¶ Postq̄ȝ autor determinauit de argumentatione ⁊ de speciebus argumentationis ꝯn̄ter determinat de loco ipsum primo sic diffinic̄s: locus est sedes argumenti vel quid a quo conueniens elicit̄ argumētū. ⁊ debet ibi capi locus ⁊ etiā sedes methaphorice ⁊ nō proprie. sicut enim in loco reali: ⁊ sede reali quiescit locatum: sic etiā argumentū in loco dialetico fundat̄ ⁊ ꝑ ipsuʒ confirmatur.

Primo sciēduʒ est q̄ locus diuiditur sic ꝑ locuʒ maximā ⁊ ꝑ locuʒ dr̄iaʒ maxie loc⁹ maxia idē est q̄ ipsa maxia. Un̄ maxia est ꝓpō ꝑ se nota q: n̄ est altera prior neqȝ notior ⁊ hoc in suo gn̄e. nulla.n. ꝓpō est constituta ex t̄minis ex qb⁹ cōstituit̄ maxia q̄ sit p̄or aut notior illa maxia: lʒ simplicit̄ posset dari aliq̄ p̄or ⁊ notior. Sʒ locus dr̄ia maxie ē ille: quo vna maxia dr̄t ab alia: vn̄ vna maxia differt ab alia: eo q̄ i vna ē alia habitudo q̄ȝ in altera. vel q: in vna sūt alij termini q̄ȝ i alia: vt i ista maxima d̄ quocūqȝ p̄dicat̄ diffinitio ⁊ diffinitū. Sil'r ista d̄ quocūqȝ p̄dicat̄ spēs ⁊ gen⁹ st̄ diuerse habitudines. in p̄ma.n. ē bitudo diffinitiōis ad diffinitū: ⁊ i ſc̄a est

bitudo spẽi ad genus: ⁊ q̄ꝛ iste habitudi
nes fundãtur in istis terminis siue in re/
bus significatis ꝑ termīos: idõ iste maxie
imediate differũt ꝑ ipsas bitudines. sed
fundamentaliter ⁊ originaliter differunt
per ipsos terminos.

Secundo sciẽduꝫ est ꝙ in p̃/
dicta diffinitiõe lo
ci in qua dr̃ locꝰ est sedes ⁊c. tanguntur
mẽbra p̃dicte diuisionis. ¶Per hoc. n. ꝙ
dr̃ locus est sedes argumẽti tangit̃ locꝰ
maxīa: sꝫ per hoc qđ dr̃: vel id a quo cõ
ueniens elicit̃ argumentũ tangit̃ locus
dr̃ia maxie. argumentũ. n. fundat̃ in ha
bitudine terminoꝝ antecedẽtis ⁊ ꝯñtis:
ex quo pꝫ ꝙ lꝫ maxīa sit ꝑua in quanti/
tate: est tñ magna in v̓tute: q̄ꝛ in ea ẽ vir
tus certificandi plures alias ꝓpões. Et
vocat̃ multis modis. Uno mõ vocat̃
maxīa ꝓpter cãꝫ dictaꝫ. Alio mõ vocat̃
dignitas q̄ꝛ se ipsaꝫ dignificat vt imedia/
te ab intellectu cognoscat̃. vocat̃ ẽt cõis
animi ꝯceptio q̄ꝛ ab intellectu multoꝝ ꝺ
facili ꝯcipit̃ ẽ. n. cõis ai ꝯceptio ſm boe
tiũ quã qsq̃ ꝓbat audita. vocat̃ ẽt ꝓpõ
ꝑ se nota: q̄ꝛ apphensis terminis siue no
titia alterꝰ ꝓpositionis intellectꝰ ei con/
sentit ⁊ eam idicat esse veram.

Tertio sciendũ est ꝙ locꝰ maxīa
⁊ locꝰ dr̃ia maxime ma/
gnã hñt inter se dr̃iaꝫ: nam locꝰ maxīa
noiat ipsaꝫ maximã vl̃ ꝓpõneꝫ q̃ ꝯstitui
tur ex terminis inter quos est bitudo lo
calis siue bitudo fũdans argumẽtũ dia/
leticũ: sꝫ locꝰ dr̃ia maxie noiat terminos
vl̃ bitudinẽ terminoꝝ in q̃ bitudine fun
dat̃ argumẽtuꝫ dialeticuꝫ. Alia dr̃ia est:
q̄ꝛ argumẽtum dialeticuꝫ fundat̃ i loco
dr̃ia maxie iplicite ⁊ iperfecte soluꝫ sed
in loco maxīa fundat̃ ꝑfecte ⁊ ꝯplete.
Si. n. facto tale argumẽto dialetico: soꝛ.
est hõ ergo soꝛ. est animal q̃ratur vnde
locus ⁊ dicatur a specie ad genus: non
est adhuc omnino determinatum argu
mentum quia potest adhuc dubitari
qualis ẽ bitudo inter spẽꝫ ⁊ genꝰ: sed qñ
vlterꝰ q̃rit̃ maxīa. i. da maxīaꝫ. ⁊ respõ
det̃ ꝺ quocunq̃ p̃dicat̃ spẽs de illo p̃di
cat̃ genꝰ: tunc cõplete ⁊ ꝑfecte ẽ termi/
natũ argumentũ dialeticũ: ex quo pꝫ ꝙ
facta aliq̃ ꝯñia dialetica q̃rere. vñ locꝰ: ẽ
q̃rere de bitudine t̃minoꝝ ex qbꝰ fit ar/
gumẽtũ dialeticuꝫ. sꝫ q̃rere da maxīaꝫ ẽ
querere ꝓpõneꝫ ꝯstituta ex teris: q̃ qui
deꝫ ꝓpõ explicat bitudineꝫ illoꝝ terioꝝ.

Scđo pꝫ ꝙ cum dr̃ locus maxima ibi
tenetur maxima substãtiue ⁊ nõ adiecti
ue: ⁊ est ibi constructio appositoria.

Contra predicta. ¶Primo sic ar
guit̃. Argumentũ ⁊ lo
cus idẽ sunt ergo locus nõ est sedes ar/
gumẽti tꝫ ꝯñia q̄ꝛ idẽ nõ ẽ sedes suiipius
añs pꝫ de hoc argumñto hõ currit. ergo
aial currit. ibi ẽ argumñtũ ⁊ est ẽt locus a
spẽ ad genꝰ. Scđo sic: locꝰ dr̃ia maxie
est ꝑs loci maxie: gͦ mẽbra huiꝰ diuisio
nis coincidũt. Tertio sic ois locꝰ ẽ bitu
do: sꝫ t̃mi ñ sũt bitudies. gͦ t̃mi ñ sũt locꝰ.

Ad rõnes Ad p̃mã dr̃: ꝙ lꝫ
argumẽtuꝫ ⁊ lo/
cus sint idẽ mãl̃r. differũt tñ formal̃r. q̄ꝛ
est alia rõ formal̃ argumẽti ⁊ loci. ibi. n.
est argumñtuꝫ ꝓ quãto ẽ v̓tus ꝓbatiua:
⁊ ẽ locus inquãtũ in eo ẽ bitudo spẽi ad
genꝰ. Ad scđaꝫ dr̃: ꝙ lꝫ in loco maxīa
icludat̃ locꝰ dr̃ia maxie mãl̃r. nõ tñ foꝛ
mal̃r. Ad tertiaꝫ dr̃: ꝙ lꝫ termi nõ sint
ipse bitudines foꝛmal̃r. sũt tñ bitudines
fundamẽtal̃r: locꝰ. n. dr̃ia maxie magis
ꝓpꝛie est ipsa bitudo q̃ ipi termini. ⁊ in
de ẽ ꝙ in pluribus locis sũt termini scđe
intẽtionis q̄ꝛ ꝑ hmõi terminos magis ex
plicate significat̃ habitudo localis q̃ per
terminos pꝛime intentionis.

Itẽ locꝰ dr̃ia maxie diuidit̃ ꝑ
locũ itrisecũ ⁊ extrisecũ ⁊ me
diũ. Locꝰ itrisecꝰ ẽ qñ sumit̃ ar
gumẽtũ ab hiis q̃ sunt de subã
rei vt a diffõne: vt si dicat̃ aial
rõale moꝛtale currit: ergo hõ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

currit. Locus extrīsecꝰ est qñ sumitur argumentū ab hiis q̄ sunt oīno separata a suba rei: vt ab oppositis: vt si q̄raẗ: vtrū sor. sit albus ⁊ ꝓbetur sic: sor. nō est niger. ergo ē albꝰ. Locꝰ medius ē qñ sumitur argumē-tuz ab hiis q̄ ptim conu. niūt ⁊ ptim differūt cū terminis in questiōe positis: sicut vniuoca ⁊ denōiatiua q̄ dicunẗ cōiuga ta vt si q̄raẗ vtrū iustitia sit bo-na: ⁊ probetur: iustum est bo-nū. ergo iustitia ē bona.

Locus intrinsecus diuidiẗ p locum a substantia ⁊ p locū a cōcomitantibꝰ substantiam. Locus a suba est quādo sumi-tur argumētū ab hiis q̄ sunt d̄ suba terminoꝝ positoꝝ in que stione. Et diuiditur hic locꝰ p locū a diffinitiōe a d̄scriptiōe ⁊ locuz a nois interp̄tatione.

¶ Postq̄ꝫ autoꝛ determinauit de loco in cōi: diffinitiue ⁊ diuisiue. consequenẗ iteꝝ diuidit vnuz membꝛū predicte di-uisiōis. s. locū dr̄ia maxie i locū itri secū extrīsecū ⁊ mediū. Cuius diuisionis rō est: q: in oi loco terminus inferrens vel simplr̄ conuenit cū termino illato vel n̄: Si pꝛimum sic est locus intrinsecus: Si secundum h̄ est dupliciter: q: vel simpli citer differt ab eo ⁊ sic est locus extrinse cus. vel partim dffert ⁊ partim ꝯuenit: ⁊ sic est locus medius.

Primo sciendū est ꝙ locus in-trinsecus est quādo su-mitur argumentum ab hijs q̄ sunt de suba terminoꝝ in questione positoꝛuꝫ: hoc est locus intrinsecus est quādo ter-minus inferrens est de suba termini il-lati aut quantū ad fieri aut quātū ad eē: aut aliquo alio mō. dici .n. intrinsecꝰ q: terminus inferrēs est intrinsecꝰ termio illato: ⁊ inter ipsos est intrinseca habitu-do. Et dꝫ capi intrinsecum generaliter vt est esse in alio secundū aliquē modū essēdi in: ⁊ n̄ ꝓpꝛie vt est esse i alio sicut pars essentialis eius. Sed locus extrīse cus est quādo sumiẗ arguēmtū ab hijs q̄ sūt oīno sepata a suba t̄minoꝝ i q̄stiōe positoꝝ. i. qñ terminus inferrēs ⁊ termi nus illatus discōueniūt adinuicē. ⁊ lꝫ ter minus inferrēs sit extrinsecꝰ termino il-lato. sic ꝙ n̄ possit esse inter eos habitu-do positiua h̄n̄ tn̄ est inter eos habitudo negatiua. Locus mediꝰ est qñ sumitur argumētū ab hijs q̄ ptim conueniunt ⁊ ptim differunt cū terminis in questione positis: qñ. s. terminꝰ inferrens ptim cō-uenit ⁊ partim differt cū termino illato sicut abstractū ⁊ cōcretū partim cōue-niunt ⁊ ptim differūt: cōueniūt. n. in re significata sꝫ differūt in modo significādi: ⁊ dr̄ locus medius p participationeꝫ q: pticipat aliq̄d de loco intrinseco. in q̄ntū terminus inferrēs ꝯuenit cū termino il-lato: ⁊ pticipat aliq̄d de loco extrīseco in quātū terminꝰ inferrens differt a termi no illato. Ex quo pꝫ ꝙ in omni loco est terminꝰ īferrēs ⁊ terminꝰ illatus: vnde terminꝰ inferrēs est terminꝰ positus in añte q n̄ poniẗ in ꝯñte: sꝫ terminꝰ illatꝰ ē terminꝰ positus in ꝯñte q̄ n̄ poniẗ in ante cedēte. sic pꝫ ibi hō currit gͣ aial currit.

Secundo sciēdū est ꝙ locꝰ in-trinsecꝰ diuidiẗ in locū a suba ⁊ locū a ꝯcomitantibꝰ subaꝫ cuius diuisionis ratio est. q: in omni lo-co intrinseco terminus inferrens est de essentia termini illati: vel ergo dicit illaꝫ essentiaꝫ conuertibiliter ⁊ sic est locus a suba vel n̄ ꝯuertibiter ⁊ sic ē locꝰ a cōmu nitantibꝰ subaꝫ Locꝰ a suba ē qñ sumiẗ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

argumētū ab hijs q̄ dicūt conuertibiliter: totā eēntiā terminoꝝ i qōne positoꝝ. q̄n .s. terminꝰ inferrēs dicit adequate ⁊ conuertibiliter totā subaꝫ t'mini illati. ⁊ hoc explicite vel iplicite diffinitū .n. nō dicit: explicite totaꝫ substantiaꝫ diffōnis neq̄ descriptū descriptiōis. Locꝰ a cōcomitātibus subaꝫ: est q̄n sumit' argumentū ab hijs q̄ sūt de suba termioꝝ i qōne positorū. sic videlꝫ ꝙ terminꝰ iferrēs ē de substātia termini illati: sed nō dicit totaꝫ substantiaꝫ eiꝰ adequate ⁊ conuertibiliter: sꝫ magis per moduꝫ partis. aut per modum alicuius principij.

Tertio sciēduꝫ ē ꝙ locus a sba diuiditur ꝑ locū a diffōe descriptiōe ⁊ nōis iterꝑtatiōe. sub qbꝰ cōtinētur loci a diffinito a descripto ⁊ ab iterꝑtato. Cuiꝰ diuisiōis sufficiētia sic pōt haberi. q: i oi loco a substātia terminꝰ inferrens explicat terminū illatū aut explicatur ꝑ ipsuꝫ. si primū hoc est dupliciter vid aut explicat ꝑ ꝑncipia eēntialia: ⁊ sic est locꝰ a diffinitione aut ꝑ ꝓprietates eiꝰ ⁊ hoc dupliciter. q: vel sumit' ab illis ꝓprietatibꝰ secūdū se ⁊ absolute. ⁊ sic ē locus a descriptiōe. aut secūdū ꝙ ab ipsis fit iterꝑtatio nōis. ⁊ sic est locus a nōis iterꝑtatiōe. Si terminꝰ inferrēs explicet' per terminuꝫ illatuꝫ hoc est dupliciter sicut priꝰ dictuꝫ est eodeꝫ modo applicando locum a diffinito descripto ⁊ interꝑtato. ⁊ lꝫ in predictis diuisionibꝰ non diuidatur locus maxima explicite. bene tamen diuiditur iplicite sufficienter eni habetur diuisio eiꝰ ꝑ diuisioneꝫ loci differētie maxime: ⁊ hoc sufficit.

Cōtra predicta. Prio sic arguitur. Ois locus est habitudo mediaiter terminuꝫ inferrentē ⁊ terminuꝫ illatū ergo omnis locꝰ est mediꝰ.

Secūdo sic locꝰ a causa efficiente ē itrinsecus: ⁊ tamē causa efficiens non ē intrinseca rei. neq̄ est de eiꝰ essentia ergo diffinitio loci intrinseci non est bona. Tertio sic: illa que cōcomitātur substantiam rei sunt extra ipsaꝫ ergo locus a concomitātibus subam est extrinsecus.

Ad rationes Ad ꝑmā dr ꝙ locus nō dr medius ꝑꝑ habitudinem mediaꝫ inter terium inferrentem: ⁊ terium illatū sꝫ q: terius inferrens partiꝫ conuenit ⁊ parti differt a termino illato. Ad secūdā dicitur ꝙ licet causa efficiens non sit intrinseca rei secundum actuꝫ. est tñ intrinseca secundum virtutem eo ꝙ causa efficiens virtualiter includit suuꝫ effectuꝫ ⁊ hoc sufficit ad locū intrinsecuꝫ. Ad tertiam dr negando antecedens capiendo esse extra aliud vt idem est: ꝙ nullo modoꝝ essendi. in. esse. in alio. quomō accipitur hic. licet. capiendo esse extrra aliud vt idem est ꝙ nō esse de intrinseca ⁊ essentiali cōpositione ⁊ sic concederet' antecedens: particulariter sꝫ non vniuersaliter quod dicit' propter genꝰ. quod bñ facit locuꝫ a concomitantibꝰ substantiaꝫ ⁊ tamen non est extra essentiam speciei hoc etiam patet de multis alijs.

Diffinitio ē oratio qd est esse rei idicans ꝑ essentialia. Locus diffinitione est hitudo diffinitionis ad diffinituꝫ. Et continet q̄tuor argumēta ⁊ q̄tuor maxias. Prio sbiici endo diffinitōeꝫ affirmatiue: vt aial rōnale mortale currit: ergo hō currit. Vñ locꝰ a diffinitōe. Maxia: Quicqd ꝑdicat' d diffinitōe ⁊ de diffinito.

Scdo ꝑdicādo diffinitionē affirmatiue: vt sor. ē aial rōnale mortale: ergo sor. ē hō. Vñ locꝰ a diffinitione. Maxima

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

de quocũqȝ p̄dicatur diffinitõ ⁊ diffinitũ. Tertio subiiciẽdo diffinitioné negatiẽ: vt animal rationale mortale nõ currit: ergo hõ non currit vñ: loc⁹ a diffinitiõe. maxĩa: Quicqd remouet̃ a diffinitiõe ⁊ a diffinito. Quarto p̄dicãdo diffinitioné negatiue vt lapis nõ est animal rationale mortale: ergo lapis nõ est hõ vnde: Loc⁹ a diffinitione. Maxĩa: A quocunqȝ remouetur diffinitio ⁊ diffinitũ: Locus a diffinito est habitudo diffiniti ad diffinitioné. Et continet similiter q̄tuor argumenta ⁊ q̄ttuor maximas. Primo subiiciẽdo diffinitũ affirmatiue: vt hõ currit ergo animal rõnale mortale currit vnde: locus a diffinito. maxĩa: Quicqd p̄dicat̃ de diffinito ⁊ de diffinitione. Scd̃o p̄dicãdo diffinitũ affirmatiue vt sor. est hõ: ergo sor. est aĩal rationale mortale. vnde: locus a diffinito. Maxĩa: De quocũqȝ p̄dicat̃ diffinitũ ⁊ diffinitio. Tertio subiiciendo diffinitũ negatiue vt homo ñ currit: ergo animal rationale mortale non currit: vnde loc⁹ a diffinito. maxĩa: Quicquid remouetur a diffinito ⁊ a diffinitione. Quarto predicando diffinitum negatiue: vt lapis non est homo: ergo lapis non est animal rationale mortale vnde. locus a diffinito: maxima. A quocunqȝ remouetur diffinitum ⁊ diffinitio. Et sciendũ q̄ in omnibus locis denominatur locus ab inferrẽte ⁊ non ab illato. Unde quando diffinitio est inferẽs: est locus a diffinitione quãdo autẽ diffinitũ est inferens est locus a diffinito.

PRius deteriauit auc. de loco intrinseco: in gn̄ali tã diffinitiue q̄ȝ diuisiue nunc vero deteriat de vnoquoqȝ ĩ speciali: ⁊ p̄mo de loco a suba: ⁊ inter locos a suba. primo deteriat de loco a diffinitione: ⁊ primo ostendit quid sit diffinitio.

Primo sciendũ est q̄ diffinitio ẽ orõ. indicãs qd est esse rei: p eẽntialia. cuius rõ est. q: diffinitio ẽ orõ. ꝯtinens p̄ncipia essentialia diffiniti. q̄ qdẽ principia essentialia dant esse diffinito ergo diffinitio indicat eẽ diffiniti p eẽntialia. Ex quo p3: q̄ diffinitio ⁊ diffinitũ importãt vnaȝ ⁊ eãdeȝ reȝ: sed differũt in hoc. p̄mo q: diffinitũ est incõplexũ diffinitio vo est qd cõplexũ. Scd̃o q: diffinitio explicat distincte p̄ncipia eẽntialia diffiniti q̄ importãt confuse p nomẽ diffiniti. Unde loc⁹ a diffinitiõe ad diffinitũ est hĩtudo diffinitionis ad diffinitũ ⁊ hẽt quatuor argum̄ta ⁊ q̄tuor maximas. q: vel diffinitio p̄dicat̃ vel subijcit̃: si predicatur hoc ẽ dupl'r vel in ꝓpõne affirmatiua: vt sor. est aĩal rõale. ergo sor. est hõ ⁊ tȝ p istaȝ maximaȝ: de quocũqȝ predi

cat̄ diffinitio ⁊ diffinitū: vel in ꝓpōne ne
gatiua vt lapis non ē aīal rōnale . ergo la
pis nō est hō: ⁊ tȝ ꝑ istaȝ maximā a quo
cūqꝫ remouet̄ diffinitio ab eodeȝ remo
uetur diffinitū: si subijciat̄ diffinitio hoc ē
dupl'r vel in ꝓpōne affirmatiua : vt aīal
rōnale: est risibile: ergo hō est risibilis: ⁊
tȝ ꝑ istam maximā quicq̄d verificat̄ de
diffinitione: ⁊ de diffinito : vel subijcit̄ in
ꝓpōne negatiua: vt aīal rōnale nō est ri-
sibile. ergo homo non ē risibilis : tenet ꝑ
istam maximam quicquid remouetur a
diffinitione: ⁊ a diffinito.

Secundo sciendū est ꝙ loc⁹ a diffinito ad diffi-
nitionē ē habitudo ipsi⁹ diffiniti ad diffini
tionē: q̄ sil'r hȝ quatuor argumēta ⁊ qua
tuor maximas. que argumenta. ⁊ q̄ ma
xime similiter possunt formari. sicut for-
mata sunt in loco a diffinitione ad diffini
tuȝ: Dum tn̄ loco diffinitionis ponatur
diffinituȝ. tam in primis intētionib⁹ quo
ad argumenta q̄ꝫ in secūdis quo ad ma
ximas. vtrū tn̄ cū dr̄ ꝯn̄a valere a diffi-
nitiōe ad diffinitū vl' eꝯ: debēt accipi dif
finitio ⁊ diffinitū ꝓ d̄noīatis seu ꝓ reb⁹
subis ⁊ non ꝓ secūdis intentioib⁹. ❡Ex
quo pȝ ꝙ ista ꝯn̄a non valet aīal rōnale
est diffinitio: g° hō ē diffinitio. Scd̄o pȝ
ꝙ p̄dicta ꝯn̄a n̄ valȝ respectu terminoꝝ
s̄e intētiōis. ⁊ iō non seq̄t̄ aīal rōnale est
mediū d̄mōstratōis g° hō est mediuȝ
demōstratōis. ❡Tertio pȝ ꝙ non valet
ꝯn̄a respectu v̄boꝝ significātiū actū aīe
iteriorē: cuiusmōi sunt intelligo. scio. co-
gnosco. ignoro vt n̄ seq̄t̄ ego ignoro pla
tonē esse aīal rōnale. g° ego ignoro ipsuȝ
esse hoīem . Et est hoc ꝙ dn̄t aliqui ꝙ
oportet ꝙ taȝ diffinitio q̄ꝫ diffinitum sup
ponant personaliter pro rebus ⁊ nō sim
pliciter ꝓ secūdis intentionibus aut pro
terminis vel vocibus. vel sic dicunt alij
ꝙ debet argui ea parte q̄ conueniunt: ⁊
non ea qua differunt.

Tertio sciendū est ꝙ loc⁹ sp̄ de
nominat̄ a termino in-
ferrente ⁊ non a termino illato: cui⁹ rō ē
q̄a in termino inferrēte ē tota v̄tus ꝓba
tionis g° ab ipso dȝ fieri tota denoīatio
loci. aīs pȝ q: si argumentū dialeticum
reduceret̄ ad syll'm tūc termin⁹ inferēs
esset mediū in illo syll'o sȝ in medio ē to-
ta v̄tus ꝓbatiua : g° in termino iferrēte
est tota v̄tus ꝓbatiōis loci dialetici . Ex
quo seq̄t̄ ꝙ qn̄ arguit̄ a diffinitōe ad dif
finituȝ sic ꝙ diffinitio ē termin⁹ inferens
⁊ diffinitū. termin⁹ illatus . tūc tal' locus
denominat̄ a diffinitione ⁊ non a diffini-
to sed si econtra termin⁹ inferens sit dif-
finitum: ⁊ terminus illatus diffinitio tūc
denominatur locus a diffinito ⁊ nō a dif
finitione. Secundo sequitur ꝙ locus nō
debet denominari a termino inferrente
naturaliter capto sed formaliter . i. sb̄ illa
ratione formali ⁊ sub illa habitudine s̄ȝ
quaȝ habet rōnem inferentis. naȝ in eo-
dem termino possunt esse plures habi-
tudines sicut in hoīe: est habitudo diffi-
niti ⁊ etiam speciei ⁊ plures alie ⁊ ita si
homo ponitur in antecedente sub rōne
diffiniti. tunc erit locus a diffinito sȝ si po
natur sub habitudine speciei tunc erit lo
cus a spē. Tertio sequit̄ ꝙ diuersa ha-
bitudo eiusdem termini habet cognosci
per terminum illatuȝ q: si in consequen
te ponatur diffinitio erit loc⁹. a diffinito:
⁊ tunc in antecedente ponitur sub habi-
tudine diffiniti ad diffinitionem: sed si in
consequente ponatur genus. tunc pone-
bat̄ in aīn̄e sub habitudine speciei.

Contra predicta . ❡Primo sic
arguitur : arguendo a
diffinitione ad diffinitum committitur
petitio principij cum antecedēs sit eque
ignotum sicut consequens ergo non est
locus dialeticus . Secundo sic vna-
queqꝫ res hȝ denominari a suo fine: er-
go locus denominatur a termino illa-
to . ⁊ non a termino inferrente . Ter-
tio sic eadem est habitudo diffinitionis
ad diffinitum ⁊ econtra ergo locus a
diffinitione ⁊ a diffinito non distinguunt̄.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Ad rationes Ad primaȝ dr̄: ꝙ diffinitio pōt capi dupl'r. Uno mō inquātuȝ dicit ꝑ̄ncipia essentialia diffiniti ⁊ sic ab ea sumit̄ demr̄atio. Alio mō pōt capi secundū cōem intētionē diffinitiōis. ⁊ hoc dupl'r. Uno mō ꝑ respectuȝ ad ꝑ̄dicata q̄ notior l mō ꝯueniunt diffinitiōi q̄ȝ diffinito ⁊ sic ab ea sumit̄ loc⁹ dialetic⁹. Alio mō ꝑ respectum ad ꝑ̄dicata que minus note aut eque ignote ꝯueniūt diffinitioni ⁊ diffinito: ⁊ sic ab eis sumit̄ petitio ꝑ̄ncipij. Ad scd̄am negat̄ añs si fiat vl'e videmus n̄ plerūq̄ȝ res denomiari ab alio q̄ȝ a suo fine: cuȝ hoc tñ stat ꝙ qñq̄ȝ res h̄ȝ denoiationem a fine ⁊ hoc nō est vl'r verum. Ad tertiam dr̄: ꝙ lȝ ibi sit eadeȝ habitudo materialiter non tñ formaliter ⁊ ideo non est idem locus.

Descriptio est orō eē rei significans ꝑ accidētalia: vt aial risibile est descriptio hois vel sic. Descriptio est orō cōstans ex genere ⁊ ꝓprio: vt aial risibile. Locus a descriptione est h̄itudo descriptiōis ad descriptuȝ. Et cōtinet quatuor argumēta ⁊ quatuor maxias sicut locus a diffinitiōe: ⁊ formētur argumēta ⁊ maxīe hic sicut ibi nisi ꝙ ibi ponitur diffinitio ⁊ diffinitum: hic autem descriptio ⁊ descriptum ponitur.

Interꝑ̄tatio ē duplex. Quedaȝ.n. est q̄ non cōuertitur cuȝ interꝑ̄tato suo: vt ledēs pedeȝ est iterꝑ̄tatio hui⁹ nois lapis. Alia aūt que cōuertitur cū interꝑ̄tato suo vt amator sapie est iterꝑ̄tatio hui⁹ nois phūs: ⁊ hoc mō sumitur hic ⁊ diffinitur sic. Interꝑ̄tatio ē expō vnius nois minus noti ꝑ aliō nomen magis notū vl' ꝑ integrā orōneȝ. Locus a nois interꝑ̄tatiōe est h̄itudo interꝑ̄tationis ad interꝑ̄tatū. Et cōtinet: tot argumēta ⁊ tot maxias sicut loc⁹ a diffinitiōe ꝑ̄mo subiiciendo interꝑ̄tationē affirmatiue / vt amator sapie currit: ergo phūs currit. Locus a nois interꝑ̄tatione: maxia. Quicq̄d ꝑ̄dicatur de interꝑ̄tatiōe ⁊ de interꝑ̄tato: vel sit a ꝑte ꝑ̄dicati. vt soz. ē amator sapie: ergo soz. est phūs: maxia. De quocūq̄ȝ ꝑ̄dicatur interꝑ̄tatio ⁊ interpretatū. negatiue sic. Amator sapie ñ inuidet. ergo phūs nō inuidet. locus a nois interꝑ̄tatione. maxima. Quicq̄d remouet̄ a nois interꝑ̄tatiōe ⁊ ēt ab interꝑ̄tato. a ꝑte ꝑ̄dicati sic soz. nō est amator sapie: ergo nō est phūs: maxia. A quocūq̄ȝ remouetur iterꝑ̄tatio ⁊ iterꝑ̄tatū. Et nota ꝙ tot argumenta sumūtur ab interꝑ̄tato quod ab interpretatione sicut indiffinito ⁊ descripto similiter sicut dictum est.

¶ In ista parte deteriat de loco a descri

ptione: ⁊ p̄mo diffinit descriptionē dicēs Descriptio est oр̄o indicās qd est eē rei: p accn̄talia qō ponit ad dr̄iaʒ diffinitiōis que indicat esse rei. per essentialia.

Primo sciendū est: q̄ sʒ Boetiū 2° thopicoꝝ diffinitio ⁊ descriptio dr̄unt. q: diffinitio explicat subaʒ diffiniti p genus ⁊ dr̄iaʒ: sʒ descriptio: explicat subaʒ rei p accn̄talia hoc est p aliq̄ q̄ sunt extra eē̄tiaʒ rei cui⁹ modi sūt ꝓprietates accn̄tales. ⁊ ēt inferiora respectu suoꝝ supioꝝ plerūqꝫ. n. supiora describunt̄ p sua inferiora q̄ sunt accn̄talia. respectu superioꝝ. i. hn̄tia modū accidentiū: sicut. n. accn̄tia sunt extra eē̄tiaʒ eoꝝ qbus accidūt ita inferiora sunt extra qdditatē ⁊ essentiā suoꝝ supiorum. Ex quo pʒ: q̄ locus a descriptōe est locus a suba. q: lʒ descriptio nō videat̄ explicare subaʒ rei. tn̄ q: descriptiones sepe ponunt̄ loco veraꝝ diffinitionū iō indicant subaʒ: ⁊ ita faciunt locū a substantia.

Secundo sciendū est: q̄ descriptio dʒ dari p accn̄tia spēi ⁊ nō individui hoc pʒ p quādaʒ diffinitionē descriptiōis q̄ est hec. descriptio est oр̄o cōstās ex gn̄e: ⁊ ꝓprio vt aial ē risibile sl'r aial gressibile bipes ē descriptio hoīs. Cōtingit. n. aliqn̄ q̄ dr̄ia ꝓpria alicui⁹ rei ē nobis ignota sʒ illā circūloquimur p propriū. eo q̄ ꝓpriuʒ ꝯvertit̄ cū spē ⁊ cuʒ dr̄ia ei⁹. Locus a descriptione. est hitudo descriptiōis ad descriptuʒ ⁊ eͦ̄. Loc⁹ a descripto est hitudo descripti a descriptionē ⁊ ꝯtinet q̄tuor argumēta ⁊ quatuor maxias: q̄ argumenta. ⁊ q̄ maxie pn̄t eodē mō formari sicut dictuʒ est de loco a diffinitiōe ⁊ a diffinito. ⁊ tenent hmōi loci capiēdo descriptionem ⁊ descriptū sʒ supponēʒ psonalē: ⁊ nō sʒ supponem simplicem sicut dictū est prius de diffinito ⁊ diffinitione.

Tertio sciendū est: q̄ duplex ē interp̄tatio q̄daʒ est conuertibilis: cū interp̄tato sicut amator scie est interp̄tatio hui⁹ nois phus. Alia ē nō cōuertibilis: ⁊ ista ē duplex q̄dā est q̄ excedit interp̄tatuʒ sic Ledēs pedē ē interpretatio hui⁹ nois lapis. ⁊ ē in plus q̄ʒ lapis. Multa. n. ledūt pedē q̄ nō sunt lapides. Alia ē que ē in min⁹ q̄. s. excedit̄ ab interp̄tato. vt pfectū interp̄tat̄ q̄si pfecte factū ⁊ hoc ē in min⁹ q̄ʒ pfectū. de⁹. n. ē pfect⁹ ⁊ tn̄ nō est pfecte fact⁹: ⁊ ab istis interp̄tationib⁹ nō cōuertibilib⁹ nō sumitur loc⁹ a suba. q: in oi loco a suba terius inferrēs est ꝯuertibil' cū terio illato. Diffinit̄ aūt sic interp̄tatio: q̄ ē notificatio nominis min⁹ noti: p aliō nomē magis notuʒ: ⁊ differt ab ethimologia ⁊ a translatiōe. q: ethimologia ꝓprie ē expō nois p alias dictiones eiusdē idiomatis. vt luna dr̄ q̄si luce nitēs aliena: sʒ trāslatio est ꝓgressio de vno idiomate i aliud vt theos grece dr̄ de⁹ latine. interp̄tatio vͦ est superi⁹ ad ethimologiaʒ fit. n. qn̄ exponit̄ nomen p plures alias dictiones siue sint eiusdē idiomatis siue diuersoꝝ. Loc⁹ ab interp̄tatiōe hʒ q̄tuor argumēta ⁊ q̄tuor maxias. sicut loc⁹ a diffinitiōe ⁊ ad istos quatuor locos. reducunt̄. aliqn̄ alij q nō sunt enūerati ab auctore. s. loc⁹ a sinonomo. vt tulli⁹ currit: ergo marchus currit ⁊ locus a spē ad dr̄iaʒ: vt hō currit: ergo rōnale currit ⁊ eͦ̄: iste reducunt̄ ad locū a diffinitiōe: locus a ꝓprio ad spēm reducit̄ ad locū a descriptione. Locus vͦ ab exponētib⁹ ad expositū reducit̄ ad locū a nois interp̄tatiōe: ⁊ oībus istis locis p̄t assignari vn⁹ locus cōis q vocat̄ a ꝯuertibilibus ad quem possent formari argumenta et maxime generales.

Contra predicta arguit̄ tripl'r. Primo sic descriptionis nō est descriptio. ergo descriptio nō dʒ diffiniri siue describi. añs pʒ. q: si descriptionis eēt descriptio: tunc describeret̄ p aliquā aliaʒ. ⁊ iteꝝ illa alia p aliā: ⁊ sic esset ꝓcessus in infinitū. Secundo sic in diffinitōe est expō vni⁹ nois p plura ⁊ tn̄ diffinitio nō est interp̄tatio: ergo diffinitio interp̄tationis nō est bona. Tertio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

sic non sequitur. ¶Rusticus est amator sapiētie ergo est phūs: ꝛ tñ arguitur ab interpretatione ad interpretatum affirmatiue. ergo ille locus non est bonus.

Ad rōnes Ad pmaȝ dr: ꝙ descriptio pōt capi dupl'r. Uno mō ꝑ suo significato ꝛ sic est q̄dā ſa intētio simplex. Alio mō pōt capi pro denoiato. ꝛ tunc ē oratio explicans q̄ditatem rei ꝑ ꝓprietates. sicut ista orō: aial gressibile bipes ē descriptio hois capiēdo descriptionē. Scđo mō. tunc verū est ꝙ descriptionis non est descriptio eo ꝙ oīs talis ē cōplexa ſȝ capiēdo descriptionē. ¶Prio mō. tūc descriptionis ē descriptio. ꝛ cuȝ vlterius ꝓbatur ꝙ hoc erit ꝑ aliaȝ descriptionē. dr ꝙ hoc erit ꝑ descriptionem cōplexaȝ que ē descriptio pro denoiato: ꝛ illius non erit alia descriptio: q꜠ cū sit cōplexa non pōt describi: ſȝ pro omni tali descriptione describit' ista secunda intētio descriptio non q̄deȝ pro se ſȝ pro descriptionibus denominatis ab ea. cui⁹ est ēt descriptio ipsi⁹ descriptiōis. Ex quo pȝ ꝙ nō est incōueniens: ꝙ idē sit descriptio ꝛ descriptū sicut nō est incōueniens ꝙ idē sit diffinitio ꝛ diffinitū. Ad scđaȝ dr ꝙ in diffinitione nō est explicatio nois ſȝ potius rei significate ꝑ nomē. diffinitio. n. non ostēdit q̄d significat nomē. sed ondit ꝛ explicat rem significatā ꝑ nomen. Ad tertiā dr ꝙ ꝯña est bona: ſȝ añs est falsuȝ. ¶Rusticus. n. non ē amator sapie: q꜠ illđ soluȝ amamus qđ actual'r possidem⁹ in cui⁹ scilȝ possessione delectamur cū ergo rusticus non hēat sapiam. ideo nō amat ipsam ſȝ bñ apetit ꝛ desiderat apetitus. n. ꝛ desideriū sunt rei absentis non habite ſȝ amor soluȝ est rei p̄sentis ꝛ habite.

Seqtur de loco a cōcomitātibus subam q est qñ sumit' argumentū ab hiis que cōsequūtur terios positos in q̄ōne. Et diuiditur sic: q꜠ alius est a toto alius est a parte: alius a causa. Ali⁹ ab effectu: alius a generatiōe: alius a corruptōe: ali⁹ ab vsibus: ali⁹ a cōiter accñtib⁹.

Loc⁹ a toto diuiditur sicut totū. Est. n. quoddaȝ totuȝ vl'e aliud integrale: aliud in quātitate: aliud in mō: aliud in loco aliud in tpe: ꝛ sil'r diuiditur locus a toto: q꜠ ali⁹ ē a toto vl'i: alius a toto integrali: ꝛ sic de aliis. Totū vl'e vt hic sumit' est quodlibet supius subale sūptuȝ ad suū inferi⁹ in linea p̄dicamentali vt aial respectu hominis ps subiua dr quodlibet inferi⁹ sub toto vl'i sumptū: vt hō. Locus a toto vl'i siue a genere ē habitudo ipsi⁹ ad suam partē subiuaȝ siue ad suā spēm ꝛ est sp destructiuus. vt lapis non est aial: ergo lapis nō est hō. Locus a genere maxima. ¶Remoto genere siue toto vl'i ab eodem remouetur spēs siue ps subiectiua. Locus a spē siue a parte subiectiua est habitudo ipsius ad suū genus siue ad suum totū vl'e ꝛ est sp cōstructiuus. Et continet duo argumēta ꝛ duas maximas: primo subiiciendo speciē affirmatiue: vt hō currit: ergo aial cur

rit: vnde locus a spē siue a pte
subiectiua. Maxima. Quicqd
predicatur de specie siue par-
te subiectiua: hoc ēt predicatˀ
de genere siue de toto vniuer
sali. Secūdo predicando spe-
ciem affirmatiue: vt sortes est
hō: ergo sortes est aīal. Unde
locus a spē. maxima. De quo
cūqz ꝑdicatur spēs ⁊ genus.

¶ Postꝙ̄ autor determinauit de locis
a substantia cōsequenter determinat de
locis a concomitantibus substam.

Primo sciendum est ꝙ locus a
cōcomitantibus substā
tiam est quādo sumitur argumentuz ab
hijs que sequntur terminos in questio/
ne positos ⁊ conuenit cum loco a substā
tia: quia sicut in loco a substantia termi/
nus inferrens dicit substātiam termini il
lati. ita etiam in loco a concomitantibus
substantiam. sed differunt in hoc ꝙ in lo
co a substātia terminus inferens dicit to/
tam substantiam termini illati. ⁊ dicit eā
adequate ⁊ conuertibiliter: sed in loco a
concomitantibus substantiā terminus in
ferens licet sit de substantia illati: non ta/
men dicit substantiam eius conuertibili/
ter ⁊ adequate: sicut patet in loco a spe/
cie ad genus. ⁊ a genere ad speciem. ⁊ a
toto in modo ad suam partem. ⁊ sic de
alijs. Enumerat autem locos a cōcomi
tantibus substantiam. nam alius est a to
to alius a parte. Alius a causa. aliꝰ ab ef/
fectu. alius a generatiōe. alius a corru/
ptione. alius ab vsibus. ⁊ alius a cōmu/
niter accidētibus locus a toto. diuiditur
sicut ⁊ ipsum totū. vnde totuz diuiditur
in totum vniuersale: totum integrale: to
tum in quantitate: totum in modo: totū
in loco: ⁊ totum in tempore quorum dif
finitiones patebunt in sequentibus.

Secundo sciendum est ꝙ to
tum vniuersale est
superius essentialiter respectu sui inferio
ris. vt animal respectu hominis ⁊ equi:
⁊ non debet capi superius ꝓprie pro ge
nere vel specie que ordinantur supra sua
inferiora in recta linea predicamentali: sꝫ
debet capi cōmuniter pro omni illo qđ
est cōmunius altero siue sit ens reale si/
ue ens rationis sicut vniuocū vel anclo/
guz: ita ꝙ accipitur ibi superius pro ma
gis cōmuni ⁊ inferius pro minus com/
muni: locus a superiori ad iferius siue a
toto vniuersali: est habitudo eius ad suā
partem subiectiuam ⁊ solum tenet vno
modo. scilicet negatiue ⁊ predicādo ipꝫ
totum vt bene sequitur lapis nō est ani/
mal. ergo lapis non est homo. Ex quo
sequitur primo ꝙ arguendo a toto vni/
uersali ad suam partez affirmatiue subii
ciendo vtrūqꝫ. ⁊ sine distributione. non
valet consequentia. arguendo sic animal
currit. ergo homo currit. Secundo se/
quitur ꝙ non valet consequētia arguen/
do a toto vniuersali ad suam partem af/
firmatiue predicando vtrūqꝫ vt non seq
tur asinus est animal. ergo asinus est ho
mo. Tertio sequitur ꝙ arguendo a to
to vniuersali ad suā partē negatiue subij
ciendo ipsum totuz non valet ꝯñā. vt nō
sequitur animal non currit. ergo hō non
currit. Ex quo pꝫ ꝙ arguēdo a toto vni/
uersali ad suam partem est solum vnus
modus debitus. scꝫ arguendo negatiue
⁊ predicando vt visum est.

Tertio sciendum est ꝙ locus a
parte subiectiua est ha/
bitudo eius ad suū totum. ⁊ tenet tantū
affirmatiue tam subiiciendo ꝙ̄ predican
do. exemplū ꝑmi vt hō currit. ergo ani/
mal currit. exēpluz scđi. vt sor. est hō. er
go sor. ē aīal. Ex quo pꝫ ꝙ dupliciter be
ne arguitur a parte subiectiua. ad suū to
tuz affirmatiue. tam scꝫ affirmatiue subii
ciendo ⁊ affirmatiue ꝑdicando. arguēdo
aūt negatiue ⁊ predicando. nullo modo

valet ꝯña vt nõ seqꝫ equs non est hõ gº equs nõ est aial. arguẽdo vero negatiue ꝛ subijciẽdo lȝ simplr nõ valeat ꝯña: valet tñ posita cõstantia subi vt lȝ ñ sequaꝫ hõ nõ currit gº aial nõ currit: tñ bene sequiꝫ. hõ est. ꝛ hõ nõ currit gº animal ñ currit. Et est cauendũ arguendo a toto vli ad suã ptẽ vl econtra ꝙ non ponaꝫ aliq̃ dictio sincathegoreumatica aut aliq̃ alia dictio includẽs negationẽ. Nec dȝ ẽt argui a termino simplr aut mãliter supponente. sȝ psonaliter: ꝛ ideo nõ valent iste ꝯñe. sor. incipit esse albꝰ gº incipit eẽ coloratꝰ. Similr tm̃ sor. est hõ. ergo tm̃ sor. est aial. Sor. dr ab asino. gº sor dr ab aiali. Oẽs. n. iste dictões icipit tm̃. differt. dsinit ꝛ sic d alijs icludũt negatõeȝ.

Contra p̄dicta. Prio arguiꝫ sic bñ seqꝫ numerus est gº binarius est. ergo a toto vli ad suã ptẽ affirmatiue est bona ꝯña añs pȝ qa ex opposito ꝯñtis iserꝫ oppositũ añtis: seqꝫ. n. nullꝰ binariꝰ est gº nullꝰ numerus est. Scdo sic non sequiꝫ asinꝰ est nõ hõ gº asinus est non aial: ꝛ tñ arguiꝫ ab iferiori ad supius affirmatiue gº. ꝛc. minor pȝ q: sic se hȝ hõ ad aial. ita ñ hõ ad ñ aial. sȝ hõ est inferius ad aial. gº ꝛ non hõ ad nõ aial. 3º sic non sequiꝫ sor. fit albus ergo sor. fit aliqd. gº ab iferiori ad superius affirmatiue non valet ꝯña.

Ad rationes ad primam dr ꝙ bñ sequiꝫ sȝ ñ est p hitudinẽ q̃ est iter supius ꝛ inferiꝰ sȝ magis p hitudinẽ q̃ est inter cãȝ ꝛ effcm̃. oĩs. n. numerus ẽ binarius. aut effecꝰ binarij ꝛ ita ibi est locꝰ a cã ad effectũ ꝛ nõ a supiori ad iferiꝰ. Ad 2am ꝯcediꝫ maior: sȝ negaꝫ minor imo ibi arguiꝫ a supori ad inferiꝰ affirmatiue: est enĩȝ regula gñalis ꝙ negatio addita superiori ꝛ inferiori faciꝫ d supiori inferiꝰ ꝛ de inferiori supius. Ex quo pȝ. ꝙ non hõ est supius ad non aial: ad pbationeȝ negaꝫ simile. propter regulã dictaȝ sed sicut patet ex illa regula. sicut se habȝ hõ ad animal. ita nõ aial ad nõ hoieȝ. Ad tertiaȝ ꝯceditur añs quia istud verbum fit. includit negationẽ. fieri. n. icludit aliquãdo non fuisse ꝛ aliquando non esse.

Totum integrale est qd est cõpositũ ex partibus habentibus quantitatẽ: ꝛ pars eius diciꝫ pars integralis: ps integralis est q̃ cũ aliis ptibꝰ constituit totuȝ. locus a toto integrali est habitudo ipsiꝰ ad suã partem ꝛ est semper constructiuus. vt domus est: ergo paries ẽ vnde. Locus a toto integrali. maxima: Posito toto integrali ponitur q̃libet eius pars: locus a parte integrali est habitudo ipsius ad suũ totum. ꝛ est destructiuus: vt paries non est: ergo domus non est vnde locꝰ a parte integrali. maxima destructa parte integrali destruitur ꝛ suuȝ totũ.

¶ In ista parte determinat auc. de loco a toto integrali ad suã ptẽ p:io ponendo diffinitionem totius integralis.

Primo sciendum est ꝙ totum integrale est quod constat ex partibus quãtitatem habẽtibus. ꝛ ponit quãtitatem habentibus ad differentiam aliorum totorum de quorũȝ ratione non est ꝙ partes eoꝝ sint. quãte sed pars integralis est pars quantitatiua que cũ alia pte q̃nta cõponit ipȝ totũ vt domꝰ est quoddaȝ totũ integrale cuius ptes integrales sunt paries tectũ fundamentũ. Vñ duplex est totũ itegrale. s. homogeneũ ꝛ hetereogeneũ. Totũ homogeneum est qd constat ex partibus

eiusdē rōnis cum ipso toto. vt aqua ⁊ ca
ro: silr ps homogenea est q̄ est eiusdem
nature siue eiusdē spēi cū toto: ⁊ suscipit
p̄dicationē sui toti⁹: sicut q̄libet ps aque
est aq̄: ⁊ q̄libet ps carnis ē caro. Totū
etherogeneū est qd̄ cōstat ex ptibus al-
terius rōis vel nature ab ipso vt hō do-
mus: ⁊ sic de alijs. Consilr ps etheroge
nea ē illa q̄ est alterius nāe a suo toto nec
suscipit p̄dicationē eius. ista .n. est falsa ca
put est hō. Brachiū est hō ⁊ sic d̄ alijs.
Itē duplices sūt ptes etherogenee q̄
daʒ sūt p̄ncipales sine q̄bus totū nō pōt
eē sicut paries tectū fundamētuʒ sunt p̄n
cipales ptes domus. Alie sūt ptes min⁹
p̄ncipales. sine q̄bus totū pōt eē. vt pes.
manus. brachium in hoīe: fenestra ⁊ ho
stiū in domo qn̄ arguit a toto itegrali ad
suas ptes aut eō: dʒ argui ad partes p̄n
cipales ⁊ non ad minus principales.

Secundo sciendū est q᷑ loc⁹ a toto integrali est
habitudo ei⁹ ad suā pteʒ ⁊ tʒ vno⁹. s. ar-
guēdo affirmatiue ⁊ subijciēdo totuʒ: vt
domus ē ergo pies est. Ex quo seq̄t q᷑
arguēdo a toto integrali ad suā pteʒ valʒ
tm̄ vnomodo. s. affirmatiue ⁊ subijciēdo
ip̄ʒ totū. vt hō est g⁰ caput hoīs est: do-
mus ē ergo paries ē ⁊ nō tʒ iste locus ne
gatiue. vt nō seq̄t domus. nō est g⁰ pies
nō est: q: añs pōt eē vex ɔ̄nte exn̄te fal-
so ⁊ nō tʒ iste locus respectu cuiuscūq; p̄
dicati. nō. n. seq̄t dom⁹ valet cētuʒ libras
g⁰ pies valʒ cētuʒ libras: nec seq̄t dom⁹
est cōposita ex tecto ⁊ fundamento g⁰ ⁊
pies: nec seq̄t dom⁹ est alba. ergo funda
mētuʒ est albū: sʒ solū tʒ iste loc⁹ respectu
hui⁹ vbi est. Uerūtn̄ dicūt aliq̄ q᷑ iste lo
cus valet respectu hui⁹ vbi ē predicādo
vtrūq; añte exn̄te affirmatiuo ⁊ ɔ̄nte ne
gatiuo vt bn̄ seq̄t. hoc ē domus. demp̄ta
to aliq̄ domo. ergo nō est pies. Silr bn̄
seqtur sor. est hō. ergo sor. nō est caput.
Ex quo pʒ q᷑ scd̄m istos circa hūc lo-
cuʒ sunt due regule cōstantes. Prima
est q᷑ a toto itegrali ad suā pteʒ respectu
hui⁹ vbi ē affirmatiue subijciēdo vtrūq;
est bona ɔ̄ña. Scd̄a regula est q᷑ a to-
to itegrali ad suā pteʒ respectu hui⁹ vbi
est p̄dicādo vtrūq; añte exn̄te affirmati-
uo ⁊ ɔ̄nte negatiuo bene valet ɔ̄ña.

Tertio sciēdū est q᷑ locus a pte integrali ē habitudo ei⁹
ad suū totum. ⁊ tʒ negatiue solū ⁊ subij
ciendo. vt bn̄ seq̄t paries nō est ergo do
mus non est. silr bn̄ seq̄t cor nō est. ergo
hō non est. Ex quo pʒ q᷑ a pte integra
li ad suū totuʒ est soluʒ vna regula. s. q᷑ a
pte itegrali ad suū totuʒ negatiue ⁊ subij
ciendo est bona ɔ̄ña: ⁊ dʒ intelligi hec re
gula sicut p̄cedens. s. respectu huius vbi
est. silr dʒ intelligi de pte sine qua totuʒ
esse nō pōt. q: in alijs ptibus nō tʒ. vt nō
seqtur manus nō est ergo domo non ē.
Uerūtn̄ alij addunt duas regulas p̄ma
est q᷑ a pte integrali ad totū integrale p̄-
dicando vtrūq; respectu hui⁹ verbi est
añte existente affirmatiuo ⁊ ɔ̄nte negati
uo bene valet ɔ̄ntia vt bene sequitur hoc
est paries ergo hoc nō est dom⁹. Alia
est q᷑ a parte homogenea ad suuʒ totuʒ
bene valet ɔ̄ña affirmatiue. subijciendo
vtrūq; : vt bene seqtur guta aqua est er
go aque est. Ex quo pʒ q᷑ scd̄m istos
ponuntur circa istū locuʒ tres regule cō
stātes que dicte sunt. ⁊ ad istū locuʒ: re-
ducitur locus a noīe collectiuo ad parteʒ
eius. vt seqtur populus est ergo hō est.
⁊ dʒ intelligi de illa parte sine qua totuʒ
esse non pōt: ⁊ ideo non sequitur exerci
tus ē. ergo equs est q̄uis aliqn̄ equi sint
partes exercitus. q: exercitus bene po-
test esse sine equo. Similiter ad istuʒ lo-
cum reducitur locus a toto numerali ad
suā parteʒ vt bene seqtur. tria sunt. ergo
duo sunt. ⁊ a parte eius ad suum totum
vt duo non sunt ergo q̄tuor non sunt. ⁊
isti duo vltimi loci tenēt solū respectu hu
ius vbi est: sicut p̄cedentes. Iō non sequi
tur exercitus est multitudo hoīuʒ: ergo
⁊ hō similiter nō sequitur q̄tuor sunt du
pluʒ ad duo g⁰ duo sunt duplū ad duo.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Contra predicta. Prio arguit sic. bñ seqt demrando domũ: hoc ẽ dom⁹. ergo hoc nõ est paries. siłr sequit hoc ẽ paries: ergo nõ est dom⁹. ergo locus a toto itegrali. ⁊ a pte ei⁹ tenẽt pdicando. Scđo sic. non seqt pes sortis nõ est: ergo sor. nõ est: ergo locus a pte integrali ad suũ totũ non tꝫ negatiue. Tertio sic bene seqt, pars aque est ergo aqua est: ergo locus a parte itegrali ad suum eoꝝ valet affirmatiue.

Ad rationes Ad primam dr ꝙ licꝫ ille ꝯñe sint bone. non tñ tenent ꝑ istũ locuꝫ. cũ añs sit affirmatiuũ ⁊ ꝯñs sit negatiuũ sꝫ tenent ꝑ locuꝫ adisperatis ⁊ oẽs tales ꝯñe sunt bone arguẽdo in totis ethereo geneis. Ad scđam dr: ꝙ ibi nõ arguit a parte pncipali. qđ tñ requitur ad debite arguendũ ꝑ istuꝫ locũ. Ad tertiã dr ꝙ lꝫ bene seqtur. hoc tñ non ẽ ꝑ locum a pte integrali: sꝫ ꝑ locũ a pte subiua. q2 ps integralis homogenea se hꝫ sicut ps subiua. respectu sui totius eo ꝙ recipit pdicationẽ totius ⁊ ratio toti⁹ homogenei saluatur i qualibet parte homogenea sicut ratio aque in qualibet parte aque.

Totum in quantitate ẽ vłe vłr sumptuꝫ. vt oĩs hõ: nullus hõ: pars in quãtitate est quodlibet iferius cõtentuꝫ sub illo toto vniuersali vłr sumpto.

Locus a toto in quãtitate ẽ habitudo ipsi⁹ ad suã pteꝫ ⁊ ẽ cõstructiuus ⁊ destructiu⁹: cõstructiuus sic: vt oĩs hõ currit: ergo sor. currit vñ loc⁹ a toto in quantitate. maxĩa. Quicqd pdicatur de toto in quãtitate ⁊ de q̃libet eius pte: vel si vłis est vera q̃libet singularis est vera. Destructiue sic: nullus hõ currit: ergo sor. nõ currit: vnde locus a toto in quãtitate. maxima. Quicqd remouetur a toto in quãtitate ⁊ a q̃libet eius pte. Vel sic si vłis est falsa: q̃libet ei⁹ singularis erit falsa. locus a pte in quãtitate est habitudo ptiuꝫ in quãtitate oĩuꝫ simul sumptoꝝ ad suũ totuꝫ. Et tꝫ cõstructiue ⁊ destructiue cõstructiue sic: vt sor. currit: plato currit: cicero currit: ⁊ sic de aliis: ergo oĩs hõ currit. Loc⁹ a parte in quãtitate. maxima. Quicqd predicatur de oĩbus ptibus i quãtitate siłr sumptis ⁊ de suo toto. destructiue sic. sor. nõ currit: plato nõ currit: cicero nõ currit: ⁊ sic de singulis: ergo nullus hõ currit: vnde locus a pte i quãtitate. maxima. Quicquid remouetur a partibus in quantitate simul sumptis ⁊ a suo toto. Vel si q̃libet singularis non est vera sua vniuersalis non erit vera.

¶ In ista parte deteriat autor de toto i quãtitate pmo diffiniẽs totũ in quãtitate dicendo totũ in quantitate est vłe vłiter sumptũ. Sumit ãt vłe vłr. cuꝫ sibi additur signũ vłe: vt oĩs hõ. nullus hõ. istud totuꝫ aggregatũ ex terio cõi. ⁊ signo vłi est totuꝫ in quãtitate: sꝫ ptes toti⁹ in quãtitate sũt ptes vel singularia ꝑ qb⁹ distribuit terius cõis ꝑ signũ vłe sibi additũ.

Primo sciendum est ꝙ locus a toto in quantitate est habitudo eius ad suam partē: ⁊ tenet constructiue ⁊ destructiue tam subijciendo ꝙ̄ predicando. ⁊ ita circa locū a toto in quantitate ad suā partem sumūtur quatuor regule ad suas partes. Quarum prima est a toto in quātitate ad quālibet eius partem affirmatiue ⁊ subijciendo est bona ꝯña: vt omnis hō currit. ergo sor. currit. Secunda regula a toto in quātitate ad quālibet eius partē affirmatiue ⁊ predicando. est bona ꝯña vt bene sequitur sor. videt oēm equum. ergo sor. videt istum equum ⁊ illum. Tertia regula: est a toto in quantitate ad quālibet eius partem negatiue ⁊ subijciendo est bona cōsequentia: vt nullus hō currit: ergo sortes non currit. Quarta regula est a toto in quantitate ad suā partem negatiue ⁊ predicando est bona ꝯña: vt sor. nullū hoiem videt. ergo sor. platonē nō videt.

Secundo sciendum est ꝙ locus a parte totius in quantitate est habitudo eius ad suum totum: ⁊ tenet affirmatiue ⁊ negatiue ⁊ ita circa hunc locū sumuntur due regule generales: quarum quelibet cōtinet duas. Prima est a partibus totius in quātitate sufficienter enumerātis ad suum totum affirmatiue tā subijciendo ꝙ̄ predicādo ē bona ꝯña: vt sor. currit: plato currit: ⁊ sic de alijs: ergo ōis homo currit. Secunda regula a ptibus totius in quātitate. sufficienter enumerantis ad suum totū negatiue tam subijciendo ꝙ̄ predicando. est bona ꝯña: vt sor. nō currit: plato nō currit: ⁊ sic d̄ alijs. ergo nullus hō currit: Notanter dictum est in hijs rlīs a partibus sufficienter enumeratis. q: aliter ꝯña non valet vt non seqtur sor. non currit plato ñ currit: ergo nullus hō currit: verūtñ arguēdo a partibus totius in quātitate ad suum totū non valet ꝯña p̄dicando si a pte subi ponat̄ terius supponens deteriate nisi in añte addatur subo s. illi terio supponenti deteriare relatiuū idēptitatis. vt nō sequitur. caput hz. sor. caput hz plato: ⁊ sic de singulis: ergo caput hz omnis hō. Silr non seqtur aial est. sor. aial est plato. ⁊ sic de singulis. ergo aial est ōis homo. Sed dz sic argui. caput hz sortes ⁊ idem caput hz plato: ⁊ sic de singulis ergo caput hz ōis homo. Similr aial est sor. ⁊ idem aial est plato ⁊ sic de singulis. ergo aial est ōis hō: sed sicut ꝯñs est falsum ita ⁊ antecedens ⁊c̄.

Tertio sciendum est ꝙ ꝯ̄ predictum locū solent fieri alique instantie. Et primo ꝯ̄ locum a toto in quantitate: q: non sequitur ōis homo ē totum in quātitate. ergo sor. est totum in quātitate. Silr non seq̄t. Ōis homo est vnus hō ergo katerina est vnus hō. q: añs est verum ⁊ ꝯñs falsum. Tertio nō seqtur oēm mulā esse sterilem ē scitum a me. ergo hanc mulā esse sterilem ē scitū a me. Possum. n. dubitare mulam esse in rerum nā. Ad ista dr̄ ad primum ꝙ non arguit̄ p locum a toto in quātitate ad suā partē. q: qñcūq arguitur a toto in quātitate. añs dz esse ppō vlīs non sic est in ista. ōis hō ē totū in quātitate: vt patuit i primo tractatu. De scđa instātia dr̄: ꝙ bene seqtur: sed sicut ꝯñs est falsum: ita ⁊ añs. Ad probationē cum dr̄ q: qlibet hō est vnus hō: ergo ōis hō est vn⁹ hō: negatur ꝯña: q: istud signum ōis. distribuit in consequente istum terminum hō: tam pro viris ꝙ̄ pro feminis: sed in antecedēte istud signum. quilibet. distribuit istum terminum homo solū pro viris quorum quilibet est vnus homo. ⁊ ideo lz ista sit vera. quilibet hō est vnus homo. ista tñ est falsa: omnis hō est vn⁹ homo. De tertia dicitur: ꝙ hec propō omnem mulam esse sterilem est scitum a me pōt esse duplex. q: vel est composita vel diuisa. Si sit composita. tunc est sensus hec propositio omnis mula est sterilis est scita a me. ⁊ sic est vera sed nō est vniuersalis. ideo neq arguitur ibi per locum a toto

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

in quantitate: vel est diuisa ⁊ tunc est sen
sus. hanc mulā esse sterilē est scitū a me.
⁊ illam mulā esse sterilē est scitū a me.
⁊ sic de singulis ⁊ tunc ꝯña est bona sed
añs est falsum sicut ꝯñs. Contra locuz
a pte toti⁹ in quātitate sic obijcit᷑. Pri
mo non seqtur sor. esse in hac domo est
possibile ⁊ platonez esse in hac domo est
possibile. ⁊ sic de singulis. ergo oēm ho
minē esse in hac domo est poſſe. q̄libz. n.
pars añtis est vera ⁊ tñ ꝯñs est falsum.
eo ꝙ ista domus nō est capax oium ho
minuz. Scđo sic q: nō seqtur istud cor
pus nō esse in hoc loco est possibile. ⁊ il
lud corpus non esse in hoc loco est possi
bile ⁊ sic de singulis. ergo oē corpus nō
esse in hoc loco est possibile. Tertio sic
non seqtur sor. esse est ꝯtingens. plonez
esse est cōtingens. ⁊ sic de singulis. ergo
oēm hominē esse est cōtingens. in oibus
eniz istis añs pōt esse ver̄ ꝯñte existente
falso. De prima dr̄ distinguendo ꝯñs
s. istam oēm hominē esse in ista domo ē
possibile. q: vel est cōposita. ita ꝙ sit sen
sus ħ est possibil᷑ omnis hō est in hac do
mo ⁊ sic est falsa. ⁊ ēt ꝯña non valet. q:
ipsa non est vlis. vel est diuisa. ⁊ tunc est
sensus hunc hominē esse in hac domo ē
possibile ⁊ illū hominē esse in hac domo
est possibile ⁊ sic de singul᷑ ⁊ hoc mō est
va ⁊ ꝯña ē bōa. De ſa ⁊ ttia dr̄ sili mō.

Cōtra predicta. Pmo arguitur
sic non seqtur ois hō cur
rit. ergo sor. currit posito casu ꝙ sor. non
sit. q: tunc añs esset ver̄ ⁊ ꝯñs falsum ⁊
tñ arguitur a toto in quantitate ergo ⁊c̄.
Secūdo sic sor. non est totū in quanti
tate. plato non est totū in quantitate ⁊ sic
de singulis ergo nullus hō est totum in
quātitate ⁊ tñ arguitur a parte in quātita
te ad suum totum ergo ⁊c̄. Tertio sic
non seqtur demr̄atis duobus ꝯdictorijs
s. sor. currit ⁊ sor. non currit. hoc esse ve
rum est possibile ⁊ illud esse verum est
possibile. g⁰ qōlibz istoꝝ eē ver̄ est poſſe
⁊ tñ arguit᷑ a ptibus totius in quātitate.

Ad rōnes Ad primam di
citur ꝯcedēdo ꝙ
nō seqtur casu illo posito. sz negatur mi
nor. lz. n. arguatur a toto in quātitate. nō
tñ arguitur ad partez eius q: sicut patuit
partes totius in quantitate sunt illa sup
posita pro quibus distribuitur terius cō
munis: sz cū ibi ponat᷑ verbum presen
tis tpis in añte hō solūz distribuitur pro
presentibus. ⁊ ideo sor. q non est non ca
dit sub illa distributione q̄re nō est pars
illius totius. Ad scđaz dr̄ ꝙ locus a pte
in quantitate non tz in teris supponenti
bus māliter. ⁊ iō q: iste terius sor. ⁊ iste
terius nullus hō. accipiunt᷑ māliter non
valet ꝯñtia posset tñ valere ꝯñtia si ter
mini. tam añtis q̄z ꝯñtis accipiātur perso
naliter. Ad tertiaz distinguit᷑ ꝯñs. s. ista
quodlibet istoꝝ esse ver̄ est poſſe q: vel
est propō cōposita: ⁊ tunc est sensus qđ
libet illoꝝ esse ver̄ est possibile. i. hec est
possibilis quodlibet istoꝝ est verū: ⁊ sic
est falsa nec valet ꝯña cum non sit vlis.
Si sit diuisa tunc ē sensus. hoc esse verū
est possibile ⁊ illud esse ver̄ ē possibile ⁊
hoc mō est va ⁊ ꝯñtia est bona.

**Totum in mō est vl᷑e sum
ptuz sine deteriatione: vt hō.
Pars in mō est vl᷑e sumptum
cū deteriatione non diminuē
te: vt hō albus. Et q: oia for
mantur sil᷑r argumenta ⁊ ma
xime i hoc loco ⁊ sua parte si
cut in genere ⁊ specie: ideo re
linquantur exempla.**

¶ Hic deteriat autor de loco a toto in
modo ⁊ primo diffinit totum in mō sic.
Totū in modo est terius sumptus sine
deteriatiōe. vt hō per se sumptus aliter
diffiniunt alij. Totū in modo est terius
sumptus sine deteriatione vel cum pau
cori deteriatione vt hō albus est totum
in mō respectu huius qđ est hō albus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

musicus. Ex quo patet ꝙ idez potest eē totū in modo ⁊ pars in modo respectu diuersoꝝ: sicut hō albꝰ respectu hominis est pars in modo ⁊ respectu huiꝰ qd̄ est homo albꝰ musicꝰ est totū in mō. ¶Pars in modo est terminus sumptꝰ cū determiatiōe restrigēte ut hō albus.

Primo sciendū est ꝙ triplices sunt determinatiōes. quedā sunt restringentes ⁊ sunt ille que faciunt terminū teneri ꝓ paucioribus ꝙ̄ si per se ⁊ sine illa determinatiōe ponerētur: vt albū nigruz musicuz: ⁊ sic ꝺ alijs. Alie sunt determinationes distrahentes que scilicet trahūt terminū ad alienam significationē sicut pictū. opinatū. imaginatū. Alie sunt determinatiōes ampliātes ⁊ sunt ille que ampliāt terminuz ad standuz pro illis que sunt vel erūt. vl' fuerūt vt mortuū facit terminū teneri ꝓ illo qd̄ est vel fuit. Et generādū pro eo quod ē vel erit. Et iste sunt duplices quedā sūt p̄uantes. que scilicet dicūt nō esse eiꝰ cui adiungunt vt mortuuz generandum. Alie vero sunt nō p̄uantes que scilicet n̄ dicunt nō eē eiꝰ cui cōiungunt vt possibile potēs. necessarium. ⁊ sic de alijs.

Secūdo sciendū ē ꝙ locꝰ a toto i modo est habitudo eius ad suā partē ⁊ tenet negatiue p̄dicādo soluz vt bene sequit̄. sor. nō ē hō ergo sor. non est homo albus. Sed non tenet subijciendo. sicut non sequitur hō non currit. ergo homo albus nō currit. Antecedēs. n. potest eē veꝝ ꝯñte existēte falso. Ex quo pꝫ ꝙ ē vna regula vera arguēdo a toto in modo ad suā partē negatiue ⁊ p̄dicādo ē bona consequentia. Locus a parte in mō ad suū totuz est habitudo eiꝰ ad totū ⁊ tꝫ affirmatiue subijciendo ⁊ predicando. Ex quo sequitur ꝙ arguendo a pte i modo ad suuz totuz sunt due regule cōstantes. Quaꝝ pria ē a pte in mō ad suuz totuz affirmatiue ⁊ subijciēdo est bona ꝯñā vt bene seqt̄. hō albꝰ currit. ergo hō currit. Scd̄a regula est a pte in modo ad suuz totuz affirmatiue. ⁊ p̄dicādo ē bona ꝯñā. Et ē tenēdū pro regula gnāli. ⁊ pro solutiōe multaꝝ istantiaꝝ. ꝙ nihil est pꝫ i mō nisi totuz in modo possit p̄dicari vniuersaliter ⁊ affirmatiue de ipsa. Ex quo pꝫ ꝙ hoc totuz hō mortuꝰ non est pars i modo respectu hois. quia hec est falsa. ois homo mortuꝰ est hō. Et tamen est pars in modo respectu huius qd̄ ē mortuꝰ: ista enī est vera. ois hō mortuꝰ est mortuꝰ. Ex quo patet ꝙ ista cōsequētia nō valet sor. ē monachꝰ albꝰ ergo sor. est albꝰ q2 ista ē falsa ois monachꝰ albꝰ est albꝰ.

Tertio sciendū est ꝙ ad hoc ꝙ locus a toto in mō ad suā partez ⁊ ecōtra teneat: solent poni alique conditiōes quibꝰ obseruatis nulla reperit̄ istātia. ¶Pria est ꝙ ibi non sit determinatio distrahens. ⁊ ideo nō seqt̄ sortes est hō pictus. ergo sor. est hō vel sic sor. est ens in opinione. ergo sor. est ens. Secunda est ꝙ nō sit determinatio amplians. defectu cuiꝰ n̄ seqt̄ sor. est homo mortuꝰ ergo sor. est hō. ¶Nec seqt̄ Antixp̄s est hō possibilis ergo ātixp̄s est hō. Tertia cōditio est ꝙ terminꝰ cui fit additio accipiat̄ vniuoce cuz additiōe: ⁊ sine additiōe. defectu cuiꝰ nō seqt̄ sor. est bonus faber: ergo sor. est bonus. q2 in ante bonuz significat bonitatē artis sed in alia significat bonitatez moris. Quarta est: ꝙ illa additio si est ꝓpositio i qua ponit̄ pars in modo. nō equaleat alicui conditionali: defectu cuiꝰ non seqt̄ vellez esse in luto cuz centuz scutis. ergo vellez esse in luto. q2 illa vellez esse in luto cuz centū scutis equiualet huic conditionali vellez esse in luto si ꝓ hoc deberez habere c centuz scuta. Quinta conditio est ꝙ nō dꝫ argui in terminis includentibus negationez. ⁊ iō non sequit̄ ignis facit hominez calidus. ergo ignis facit hominez. ¶Nec sequit̄ sor. incipit esse hō albꝰ. ergo sor. incipit esse hō: ⁊ sic de alijs dictionibꝰ negationez includentibꝰ. Sexta conditio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

est ꝙ non debet argui distributiue: ideo non seqꝛ ois hō alb⁹ currit. ergo ois hō currit. Et dꝫ intelligi hec cōditio ꝙ nō dꝫ argui distributiue. i. cuꝫ distributione partis in mō ꝛ totius in modo.

Contra predicta arguitꝛ pmo sic: nō seqꝛ chymera non est ens. ergo chymera ñ est ens opinabile ergo a toto in modo ad suaꝫ pteꝫ non valet consequentia negatiue. Secundo arguitꝛ sic: non seqꝛ Ethyops est albus sm dentes: ergo est albus. ergo a pte in modo ad suuꝫ totuꝫ affirmatiue non valet cōsequentia. Tertio arguitꝛ sic. Nō seqꝛ. Ois ppositio vera est va ergo omnis ppōjest vera. ꝛ tñ arguitur a parte in modo affirmatiue ergo ꝛc̄.

Ad rōnes ad primā ꝛ ad secūdā soluūtur p illā regulā positā in fine. secūdi notabilis ibi eni nō arguitꝛ a pte i mō: qꝛ termin⁹ sumpt⁹ sine determiatiōe nō predicatur vlr de ipso sūpto cū determinatione. vt ista est falsa. oē ens opinabile ē ens: ꝛ silr ista oē albū sm dētes ē albū. Ad tertiā respondetꝛ p sextaꝫ cōditioneꝫ in tertio notabili positam: qꝛ ibi arguitur a pte in modo ad suū totum distributiue ide ē ꝙ si distributio removeretꝛ ꝯña esset bona. vt ista ꝯña est bona propositio vera ē vera ergo propositio est vera.

Totū i loco ē dictio cōprehendēs oēm locū aduerbialiter: vt vbiqꝫ. Pars i loco ē dictio cōprehēdēs vnū locū aduerbialiter: vt hic vel ibi. Locus a toto in loco est habitudo ipsius ad suam partem: tenet constructiue ꝛ destructiue cōstructiue sic: de⁹ est vbiqꝫ: ergo deus est hic. Unde locus a toto in loco. maxia. Cuicunqꝫ cōuenit totum in loco ꝛ quelibet eius pars destructiue sic: cesar est nusqꝫ: ergo cesar non ē hic. vnde locus a toto i loco maxima qcqd remouetur a toto in loco ꝛ a qualibet ei⁹ pte. loc⁹ a pte i loco ē hitudo ipius ad suū totū. ꝛ ē semp destructiuus vt cesar nō ē hic: ergo ñ ē vbiqꝫ: maxia cuicūqꝫ nō cōuenit ps i loco nec eius totum.

Totū i tpe ē dictio cōprehēdēs oē tps aduerbialitꝛ: vt semper nūqꝫ. ps i tpe ē dictio significās aliqd tps aduerbialiter: vt nūc tūc hodie heri: exēpla hui⁹ sumūtꝛ sicut a toto i loco.

¶ In ista pte determinat autor de loco a toto in loco ad suam partem. pmo diffiniendo totum in loco ratione cuius.

Primo sciendū ē ꝙ totū in loco est dictio cōprehēdens oēm locū aduerbialiter vt vbiqꝫ nusqꝫ. Et dicitꝛ aduerbialiter ad drīam toti⁹ in qꝫtitate aliqd eniꝫ totū i qꝫtitate pōt cōprehēdere oēm locū vt in oi loco: i nullo loco: sed hoc nō est aduerbialitꝛ. Pars in loco est dictio cōprehendens aliqueꝫ locū aduerbialiter: vt hic. ibi. Et dꝛ aduerbialiter ad drīaꝫ partis totius i qꝫtitate vt in hoc loco in illo loco. Ex quo patet ꝙ cōprehendere omnē locū ē importare omneꝫ locuꝫ copulatiue. Secūdo pꝫ ꝙ istud aduerbiuꝫ alicubi lꝫ cōprehēdat omnem locū. tamen non est totuꝫ i loco quia non cōphēdit omnem locuꝫ copulatiue sed solum disiunctiue. Consimiliter diffiniri posset totuꝫ in tempore ꝙ ē dictio cōprehendēs omne tēpus aduerbialiter vt semp nūqꝫ. Sed pars i tpe ē

dictio cōprehendens aliquod tps aduer bialiter. vt hodie nunc aliquando.

Secundo sciendum est q᷑ locus a toto in loco ē habitudo eius ad suā ptez ꝛ tenet affirmatiue ꝛ negatiue: subijciendo ꝛ p̄dicando: ꝛ similiter dicendū est de loco a toto in tpe. Ex quo pȝ q᷑ q̄tuor sūt regule. arguendo a toto in loco ad suā ptez. Prīa est q᷑ arguendo a toto in loco ad suā ptē affirmatiue ꝛ subijciendo est bona ꝯña: vt bñ sequitur vbiqꝫ est hō: ergo hic est homo. Scōa regula est q᷑ a toto in loco ad suam ptē affirmatiue ꝛ predicādo est bona ꝯña: vt deus ē vbiqꝫ: ergo deꝰ ē h̄.

Tertia regula ē q᷑ a toto ī loco ad suaȝ parteȝ negatiue ꝛ subijciēdo est bona cōsequētia: vt nusq̄ꝫ est hō ergo hic non est hō Quarta regula ē q᷑ a toto in loco ad suā ptē negatiue ꝛ p̄dicādo est bona ꝯña vt cesar ē nusq̄ȝ ergo cesar nō ē hic. Locus a parte in loco est habitudo eiꝰ ad suum totū. ꝛ tenet affirmatiue ꝛ negatiue subijciēdo ꝛ p̄dicādo dū tñ arguat̄ cum enumeratione omniū ptium. Et possent formari quatuor regule q̄ faciliter formari possūt sicut p̄cedētes. Et silr̄ dicēduȝ ē de loco a toto ī tpe. ad suā ptē. Et de loco a pte ī tpe ad suū totū. Ex quo pȝ q᷑ isti duo loci. s. a toto in loco ꝛ toto in tpe eodē modo tenent sicut locꝰ a toto ī quātitate. Et debent obseruari oēs regule ꝛ cōditiones qua sunt obseruande in loco a toto in quantitate.

Tertio sciendūȝ est: q᷑ ad locum a toto ad suam parteȝ solent reduci plures alij loci. scilicet locus a toto collectiuo ꝛ locus a toto numerali d̄ quibus visum est circa locum a toto integrali. Et similiter ad locum a parte reducitur locus a singulari ad plurale: vt homo est animal ergo homines sūt animalia. ꝛ tenet per hanc maximam si singulare de singulari: ꝛ plurale de plurali. ad quem requiruntur tres conditiones. Prima q᷑ terminꝰ cōsequētis supponat pro aliquo. Defectu cuius non sequitur sol est substantia ergo soles sunt substantie. Secunda est q᷑ predicatū non insit subiecto per accidens neqꝫ per alterum extremum disiunctiȝ si predicatum sit totum disiunctum: ꝛ ideo non sequitur. homo est albus: ergo homines sunt albi: nec sequitur omnis homo ē cecus vel videns: ergo omnes homines sunt ceci vel videntes posito casu q᷑ sint tres ceci ꝛ vnus videns. Tertia ē q᷑ non arguatur a terminis obliquis. Defectu cuius non sequitur. hominis est asinus. ergo hominum sunt asini. posito casu q᷑ sit solum vnus asinus qui sit sor. Similiter ad locum a toto ītegrali reducūt aliqui locum a toto copulato. Et ad locū a toto vniuersali reducunt aliqui locuȝ a toto disiuncto. Unde totum copulatum est propositio copulatiua ꝛ pars eiꝰ ē ps copulatiue. Totum disiunctum est propositio disiunctiua ꝛ pars eius est pars disiunctiue. Exēplū de toto copulato. vt sor. currit: ꝛ plato disputat. ergo sor. currit. sed q2 iste ꝯñe sūt formales ꝛ tenēt in quibuscūqꝫ terminus lō nō vident̄ esse dialetice nec reducibiles ad aliquem locum dialeticum. consequentie enim dialetice tenēt grā hītudinis terminoꝝ: ꝛ nō gratia forme seu modi arguendi ꝛc̄.

Contra predicta arguit̄. Primo sic: non sequit̄ homo ē hic. hō ē ibi. ꝛ sic de alijs: ergo hō est vbiqꝫ q2 añs est verꝫ ꝛ ꝯñs falsum ꝛ tamen arguitur per locuȝ a pte ī loco ad suū totum ergo ꝛc̄. Secūdo sic. Non sequit̄ deꝰ ē vbiqꝫ: ergo deus est hic. posito casu q᷑ iste locus nō sit ergo locus a toto in loco non tenet affirmatiue. Tertio sic. Non sequitur sor. nō est vbiqꝫ ergo sor. non est hic: ergo locus a toto in loco non tenet negatiue.

Ad rationes ad p̄mā d̄r sic̄ dcm̄ ē in loco a toto ī q̄ȝtitate. q᷑ q2 sb̄ȝ ī añte ē terminꝰ indefinite sumptꝰ: lō opȝ q᷑ sibi ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

datur relatiuū idemptitatis: aliter ñ va/let ꝯña: sed cōmittit̄ fallacia figure dictionis a pluribꝰ determinatis ad vnā determinatā. debet ergo sic argui. hō est hic ⁊ idē hō est ibi: ⁊ sic de alijs. ergo homo est vbiqꝫ. Ad secūdā dicit̄ ꝙ si ꝑticularis locus sit destructꝰ nō est ampliꝰ pars totiꝰ i loco. ⁊ ideo i ꝑdicto argumēto cū ponat̄ ꝙ locꝰ sit destructus: nō arguit̄ a toto in loco ad suā ꝑtē. Ad tertiā dr̄: ꝙ ibi nō arguit̄ a toto i loco ad suā ꝑtē: sed a ꝑte ad ꝑtē. q: nō vbiqꝫ equalet alicubi nō. eo ꝙ negatio ꝑcedēs aduerbiū illud vbiqꝫ. negat ipꝫ. ⁊ facit eqpolleñ suo cōtradictorio vꝫ alicubi non. Ex quo pꝫ ꝙ añq̃ arguat̄ a toto i loco opꝫ ꝙ totū in loco maneat affirmatum.

Causa est ad cuius esse seq̄t̄ aliud secundum naturam. Et diuiditur in causā efficientē: materialem: formalē: ⁊ finalē.

Causa efficiēs est a qua primo fit motꝰ ad hoc ꝙ fiat aliquid vt domificator est primū mouens ⁊ operans: vt fiat domus ⁊ faber vt fiat cultellus. Locus a causa efficiente est habitudo ipsius cause efficiētis ad suum effectum. Et est constructiuus ⁊ destructiuus. Cōstructiue tenet sic: domificator est bonus: ergo domus est bona: vnde locus a causa efficiente: maxima. Si causa efficiens est bona: ipsum quod fit bonū est: Destructiue sic: domificator non est bonus: ergo domꝰ non est bona. vnde locus a cā efficiente. maxima. Cuius causa efficiens non est bona: ipsū quod fit non est bonum ⁊ ecōuerso tenet locꝰ ab effectu ad causam efficientē.

¶ In ista ꝑte determinat autor de loco a causa ad effectū. Et ꝑmo diffinit cām dicēs. Causa est ad cuiꝰ eē seq̄t̄ aliud secūdū naturā: ⁊ ponit̄ ad cuius esse seq̄tur aliud: ad drñiā effectus ad cuiꝰ eē non seq̄tur aliud ⁊ hoc i quantū effectꝰ ē: ponit̄ etiā ꝫ naturā ad explicādū modū quo effectꝰ sequitur suā causā. non eni opꝫ ꝙ effectus semꝑ sequat̄ suā causā tempore. sed sufficit ꝙ sequatur ꝫm naturā. Nā causa ad effectū semper est ordo natura licet non temporis.

Primo sciendū est ꝙ causa diuiditur ꝑ cām materialē. formalē. finalē. ⁊ efficientē. Cuiꝰ diuisionis sic habetur sufficientia. q: ad oēm causā seq̄ effectꝰ. vel ergo talis cā est extrinseca vel itrinseca. Si intrinseca. hoc ē dupliciter q: vel est actus dans eē. ⁊ sic est causa formalis. vel potentia recipiēs esse ⁊ sic est causa materialis. Si extrinseca. hoc est dupliciter. q: vel ē illud a quo res fit ⁊ sic est causa efficiens. vel est illō ꝑpter qō res fit ⁊ sic est causa finalis. Et hec est diuisio anologi i sua anologata q: causa de prius ⁊ perfectius de vna causa q̃ꝫ de alia. Causa efficiens sic diffinitur in textu. ꝙ est aqua primo fit motꝰ quod ponit̄ ad drñiam oiū aliaꝝ causaꝝ. quia a nulla eaꝝ primo fit motus. Et est duplex causa efficiēs. s. in potentia ⁊ in actu vt domificator est cā efficiens domus in potentia. Non. n. dicit̄ aliquis domificator. q: actu domificet: sed q: habet habitum faciendi domū qñ valet. Sed domificans est causa efficiens in actu. ille. n. est domificās qui actualiter facit domū. Cā efficiens iterū est duplex q: quedā est q̄ reqritur ad fieri effectus: ⁊ ad esse

eius: q2.s.effectus fit siue ꝓducit̃ ⁊ ꝯser/
natur in suo ꝓprio esse. vt sol est cã effi/
ciens istorum inferiorũ. Alia est q̃ solum
requirit̃ ad fieri effectus ⁊ non ad esse.
vt domificator lꝫ ꝓducat domuꝫ non tñ
conseruat eaꝫ inesse.

Secundo sciẽdũ est ꝙ locus
a causa efficiẽte est
habitudo eiꝰ ad suũ effectuꝫ ⁊ tenet iste
locus aliqñ affirmatiue ⁊ negatiue aliqñ
vero nõ. Jdeo ad cognoscendum quõ
diuersimode tenet secũdũ diuersas cau
sas. ponuntur alique regule. Prima est
ꝙ ab esse cause efficiẽtis in potẽtia a pos
se esse effectus est bona consequentia. vt
bene sequtiur. domificator est ergo do
mus potest esse. Secunda regula est ad
non esse cause in potẽtia ad non esse vel
non posse esse effectus non valet ꝯña vt
non sequitur domificator non est. ergo
domus non est vel nõ potest esse. ⁊ iste
sunt regule cause efficientis in potentia.
De cã efficiente in actu ponũtur alique
regule. Prima ꝙ ab esse cause efficien
tis in actu ad fore effectus est bona ꝯña.
vt bñ seqtur domificãs est ergo domus
erit. Secunda regula ẽ ꝙ ab esse cau/
se efficientis ĩ actu ad fieri effectus est bo
na ꝯña vt bene sequitur domificans est
ergo domus fit. Tertia regula est: a
non esse cause efficientis in actu ad nõ fie
ri effectus est bona ꝯña vt bene sequit̃
domificans non est ergo domus nõ fit.
Quarta regula est ꝙ a non esse cause
efficientis in actu ad non esse ⁊ ad nõ fo
re effectus non valet cõsequentia vt nõ
sequitur domificans non est ergo domꝰ
non est. Nec ex eodem añte sequitur er
go domus non erit. Ex quo patet ꝙ
locus a cã efficiente. ⁊ ab eius effectu. so
lum tenet in istis p̃dicatis esse ⁊ nõ esse.
bonum ⁊ non bonuꝫ. ⁊ eodẽ modo te/
net in illis. ⁊ ita ꝗcquid dictuꝫ ẽ de eẽ ⁊ ñ
esse. intelligenduꝫ est de bono ⁊ non bo/
no: ut posset faciliter exẽplificari. Secũ
do patet ꝙ arguendo per locum a causa
efficiente: aut ab eius effectu opꝫ suppo/
nere ꝙ efficiẽs agat ẜm arteꝫ: aut ẜꝫ po
tentiam. Nam si bonus domificator nõ
vellet bene domificare non produceret
bonam domum.

Tertio sciẽduꝫ ẽ ꝙ locus ab ef/
fectu cause efficientis ẽ ha
bitudo eius ad suam causaꝫ ⁊ tenet aliqñ
affirmatiue ⁊ negatiue. ⁊ aliquãdo non:
vt pꝫ per has regulas. Quaꝝ prima est
ab esse effectus ad fuisse cause efficientis
est bona cõsequẽtia vt bñ sequit̃. domꝰ ẽ
ergo domificator fuit. Secũda regu/
la est. A fieri effectus ad esse cause efficiẽ
tis siue in actu siue in potẽtia est bona cõ
sequẽtia. vt bene sequitur domus fit er/
go domificans vel domificator ẽ. Ter
tia regula ab esse effectus ad esse cause
efficientis siue in actu siue in potẽtia non
valet cõsequentia vt non sequitur domꝰ
est ergo domificator vel domificãs est.
Ex istis regulis patet quõ ab effectu ad
causam efficienteꝫ valet ꝯña affirmatiue
Sed ad cognoscendũ quomodo valet
negatiue dantur alique regule. quarum
prima ẽ. a nõ esse effectus ad non eẽ cau/
se efficientis siue in actu siue in potentia
non valet cõsequentia. vt non sequit̃ do
mus non est. ergo domificator vel domi
ficans non est. Secũda regula est a non
fieri effectus ad non esse cause efficientis
in actu est bona consequentia. vt bene se/
quitur domus non fit ergo domificans
nõ est. Tertia regula a non fieri effe/
ctus ad nõ esse cause efficiẽtis ĩ potentia
non valet consequentia. vt non sequitur
domus non fit. ergo domificator nõ est.
Quarta regula a non fore effectus ad nõ
esse cause efficientis in actu est bona con/
sequentia. vt bene sequitur. domus non
erit ergo domificans non est. Notanter
dicitur cause efficientis in actu quia si ar
gueretur a non fore effectus ad non esse
cause efficiẽtis in potentia non valeret cõ
sequentia. vt non sequitur domus non
erit. ergo domificator non est. Quin/

ta regula est a non fuisse effectus in fieri
a nõ fuisse effectus ĩ fieri a non fuisse cãe
efficientis in actu est bona consequentia:
vt bene sequitur domus nõ fuit in fieri
ergo domificans non fuit. Et quicquid
dictũ est de esse ⁊ nõ esse. intelligẽdũ est
de bono ⁊ non bono. capiendo bonũ et
nõ bonũ: vt dicũt bonitatẽ artis qua de/
nominatur aliquis bonus artifex. vt di/
cendo iste est bonus faber vł bonus do
mificator. ⁊ nõ capiẽdo ea vt dicunt bo/
nitatẽ moris qua denominat̃ aliquis bo
nus ĩ moribus. vt de virtuoso dicimus
iste est bonus homo ⁊c̃.

Contra predicta arguit̃. Pri/
mo sic. posita causa to
tali ponitur eius effectus ergo causa non
precedit suũ effectũ. Secũdo sic. non se
quitur deꝰ ē bonus ergo latro ē bonus
⁊ tamen arguitur a causa efficiente ad su
um effectum. Tertio sic ostẽsa vna do
mo antiqua aut ex malis lapidibus con
structa. non seqt̃ hec domꝰ nõ est bona:
ergo domificator nõ fuit bonus qꝛ ante
cedẽs ē veruz: ⁊ ꝯñs falsũ. ⁊ tamen ar/
guitur ab effectu cause efficientis ad suã
causam efficientez negatiue: ergo ⁊c̃.

Ad rationes ad primam
dr̃: ꝙ lz po
sita cã totali ponat̃ simł tpe suus effectꝰ
nõ tñ simul nã. Ad secũdã dr̃: ꝙ talis
locus nõ tenet respectu huiꝰ p̃dicati bo/
nũ vt dicit bonitatẽ moris lz etiã latro sit
effectus dei q̃ztũ ad subam ñ tñ q̃ztũ ad
vitiuz: ⁊ iõ lz nõ seq̃tur deꝰ ē bonꝰ ergo
latro est bonus sequit̃ tamen ergo latro
est bonum. Ad tertiaz: negatur ꝙ non
sequatur. Ad probationem dr̃ ꝙ lz illa
domus non sit bona bonitate que est a
materia. ē tamẽ bona bonitate que ē ab
efficiente qua dr̃ bõitas forme. Ex quo
pz ꝙ ad hoc iste locus valeat. requiritur
ꝙ ipse artifex in operatione adhibeat di
ligentiam quam potest. requiritur etiaz
ꝙ habeat bonam materiam non vilifica
tam aut vetustate consumptam.

Materia est ex qua cum
alio aliquid fit. Et est duplex
quedam enim est permanens
⁊ quedam est transiens. Per
manens vt in cultello ferruz.
Transiens vt in pane farina ⁊
aqua. Et diffinitur etiam sic:
Materia est que tantum est ĩ
potentia. Locus a causa ma/
teriali est habitudo ipsius ad
suum effectum: ⁊ est constru/
ctiuus ⁊ destructiuus. Con/
structiue sic: ferruz est: ergo ar
ma ferrea possunt esse. Maxi
ma. Posita cã materiali possi
bile est eius effectũ poni. De
structiue sic ferrum nõ ē: ergo
arma ferrea non possunt esse
vnde locus a causa materiali.
Maxima. Remota causa ma
teriali permanente remouet̃
⁊ eius effectus locus ab effe/
ctu cause materialis permanẽ
tis tenet cõstructiue sic: arma
ferrea sunt ergo ferrũ est. Ma
xia. Posito effectu cause ma/
terialis permanentis ponitur
eius causa. locꝰ ab effectu cau
se materialis trãseuntis tenet
constructiue vt vitrum vel pa
nis est: ergo silix vel farina fuit
materia enim transiẽs nõ ma/
net sed transfertur in aliaz ma
teriam vnde locus. ab effectu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

cāe materialis transeūtis. maxima. Posito effectu materie transeuntis necesse est ipsam materiaȝ presuisse.

¶ In ista ꝑte deteriat autor ꝺ loco a cā materiali ad suum effectū circa qꝺ ⁊c̄.

Primo sciēdū est ꝙ mā ē ex q̄ cū aliquo fit aliquid vt hȝ textus. q̄ diffinitio dȝ sic exponi. Mā ē cā ex qua cū aliquo .s. cū forma fit aliqd .s. cōpositū ⁊ ꝑ hoc differt ab oīb⁹ alijs causis: ex cā eniȝ efficiente nō fit aliqd sȝ a cā efficiente. Siľr ex fine nihil fit: sed ꝓpter finē aliqd fit. ⁊ etiā ex forma nihil fit ꝓprie: sed ꝑ formā. ⁊ ita pȝ ꝙ ꝑ illā diffinitionē materia differt ab oīb⁹ alijs causis. Et ē duplex mā saltē i artificialib⁹ .s. ꝑmanens ⁊ transiens. Materia ꝑmanens ē illa que cuȝ igreditur effectuȝ. nō amittit nomē neqȝ rōneȝ: sed sub rōne ꝓprie speciei remanet i effectu sicut ferruȝ respectu cultelli. Materia transiens ē illa que cum igredit̄ effectum amittit nomen ⁊ rōnem speciei: vt farina i pane: et similiter ⁊ aq̄ ibi possum⁹ loq̄ de vtraqȝ illarum materiarum.

Secundo sciendū ē ꝙ locu⁹ a causa mālī ē habitudo ei⁹ ad effectū ⁊ tenet tā in materia ꝑmanēte q̄ȝ i mā trāseunte iō de vtraqȝ ponūtur alique regule. Prima ē ab esse cause mālis siue ꝑmanētis siue transeuntis ad eē effect⁹ nō valet ꝯña: vt nō seq̄t̄ ferꝝ ē ergo cultell⁹ ferreus ē vel sic nō sequit̄. Aq̄ ⁊ faria sūt. ergo panis ē. Secūda regula ab eē cāe mālis siue ꝑmanētis siue trāseuntis ad posse eē effect⁹ ē bona ꝯña. vt bn̄ seq̄tur. Aqua ⁊ farina sunt ergo panis pōt eē. Similiter ferrū ē ergo arma ferrea pn̄t eē. Tertia regula a nō esse cāe materialis ꝑmanentis. ad n̄ eē effectus ē bona ꝯña: vt bn̄ seq̄t̄. ferrū nō ē. ergo cultell⁹ ferreus n̄ ē. notant̄ ꝺ ꝑmanētis. q: a nō eē cause materialis trāseūtis ad nō eē effectus. nō valet cōseq̄ntia. vt nō seq̄tur. aqua ⁊ farina nō sūt: ergo panis nō est. Quarta regula ē. a nō fuisse cause materialis transeuntis ad nō fuisse effectus. ⁊ ad non eē eius est bona ꝯña. vt bn̄ sequit̄ aqua ⁊ faria nūq̄ȝ fuerunt: ergo panis: nec est nec fuit.

Tertio sciendū ē ꝙ locus ab effectu cause materialis ē habitudo eius ad suaȝ causaȝ de quo dā tur tales regule. Pria ē ab esse effect⁹ cause materialis permanentis ad eē sue cause ē bona ꝯña. vt bene sequitur. Cultellus est: ergo ferrum est. Secūda regula ab esse effectus cause materialis trāseuntis ad eē cause nō valet ꝯsequentia. vt non sequitur panis est ergo aqua ⁊ farina sūt. Tertia regula est ab esse effectus cause materialis transeuntis ad fuisse sue cause est bona consequentia: vt bene sequitur. panis est ergo aqua ⁊ farina prefuerunt. ⁊ iste sunt regule arguendo affirmatiue. Sed arguendo negatiue sit hec prima regula. a non esse effectus cause materialis siue permanentis siue transeuntis non valet consequentia. vt non sequitur. Cultellus non est ergo ferrum non est. Panis non est: ergo aqua ⁊ farina non sunt. Secunda regula. a non posse esse effectus ad nō posse esse cause est bona consequentia: vt bene sequitur. Cultellus ferreus nō potest esse ergo ferrum non potest esse: ⁊ debet hec regula intelligi ⁊ etiam oēs alie posita possibilitate aliaruȝ causaꝝ.

Contra predicta arguitur. Primo sic. Omnis causa intrinseca remanet in suo effectu. sed omnis causa materialis est intrinseca: ergo omnis causa mālis remanet in suo effectu ⁊ per consequens nulla est materia transiens. Secundo sic. Ad hoc ꝙ domus possit esse non sufficit ꝙ ligna ⁊ lapides possint esse quia multe alie cause requiruntur: ergo a posse esse cause mālis ad posse esse effectus non valet cōse-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

quẽtia. Tertio sic. nõ seqᵉ cultell⁹ ẽ ergo ferrũ ẽ q: cultellus põt eẽ ex alia mã q̃ȝ ex ferro. ergo ab effectu cause mãlis ad suã causaȝ nõ velet consequentia.

Ad rõnes Ad p͛mã dr̃ ꝙ lȝ ois cã ĩtrinseca remaneat ĩ suo effectu ẜȝ aliqᵭ eẽ cõsu/ suȝ nõ tñ sub eẽ ꝓp͛io ⁊ specifico. ⁊ quã do ĩferᵉ ergo nulla ẽ mã trãsiẽs. Negaᵉ ꝯña q: nõ dr̃ mã trãsiẽs eo ꝙ nullo mõ maneat. sed q: nõ manet ĩ effectũ sub ꝓ/ p͛ia rõne vel spẽ. Ad scḋaȝ dr̃: ꝙ dȝ ar gui posita possibilitate aliaꝝ cãꝝ sicut pa tuit ĩ fine tertij notabilis. Ad tertiã dr̃: ꝙ cultell⁹ nõ ẽ effect⁹ ꝓp͛i⁹ ferri: sȝ cul/ tellus ferreus: ⁊ iõ ĩ p͛dicto argumẽto nõ arguiᵉ ab effectu cãe mãlis. sed dȝ sic argui cultell⁹ ferre⁹ ẽ. ergo ferrum est.

Forma ẽ q̃ dat eẽ rei ⁊ cõser uat eã inesse. locus a cã forma li ẽ habitudo ipi⁹ cãe formalis ad suũ effectũ. Et tenet cõstru/ ctiue ⁊ destructiue. Cõstructi/ ue sic. Albedo est ergo albuȝ ẽ vnde locus a cã formali: maxi ma: Posita cã formali poniᵉ, ⁊ eius effect⁹. Destructiue sic. Albedo non est; ergo albũ nõ est. maxia. Remota causa for/ mali remouetur ⁊ eius effe/ ctus. Econtra vero est de effe/ ctu cause formalis.

Finis ẽ gratia cui⁹ aliqd fit. locus a cã finali ẽ hitudo ipsi⁹ ad suum effectum. Et est con/ structiuus ⁊ destructiuus. Cõ structiue sic beatitudo est bo/ na. ergo virtus est bona: vnde loc⁹ a causa finali. Maxima. Cuius finis bonus est ipsum quoqȝ bonum est. Destructi/ ue sic: pena non est bona: ergo peccatum non est bonum: vñ locus a causa finali; maxia. Cu ius cã mala est ipsũ quoqȝ ma lũ. Econuerso autem est de lo co ab effectu cause finalis.

¶ Prius visũ ẽ de loco a cã efficiẽte: et mãli restat nũc videre de loco a cã for/ mali ⁊ finali. Et p͛mo de loco a cã forma li circa quam.

Primo sciẽdũ ẽ ꝙ forma sic dif finiᵉ ĩ textu forma est q̃ dat eẽ rei: ⁊ ꝯseruat eũ iesse hoc vltimũ poniᵉ ad differẽtiã cãe efficiẽtis ⁊ finalis. q̃ solũ reqrũᵉ quo ad fieri ⁊ nõ quo ad esse iõ nõ cõseruãt rẽ inesse saltem cause ꝑticulares. Et dȝ ĩtelligi ꝙ forma dat eẽ rei formaliter. ⁊ ĩtrinsece ꝑ qᵭ differt for ma a mã que ñ dat eẽ formaliter. sȝ ma terialiter ꝓ q̃ȝto ipsa ẽ subiectuȝ forme. Ponitur ẽt ad differẽtiã cãe efficiẽtis q̃ dat esse effectiue ⁊ extrĩsece. ⁊ nõ forma liter. ⁊ ĩtrinsece. ⁊ eadẽ ratione poniᵉ ad differẽtiã finis. Et est duplex forma scili/ cet substãtialis ⁊ accidẽtalis. Forma sub stantialis ẽ q̃ dat eẽ simpliciter scilicet eẽ substãtiale. Sed forma accidẽtalis ẽ que dat esse ẜm quid. scilicet accidentale. Et est duplex forma sb̃stantialis. scilicet for/ ma toti⁹ ⁊ forma partis. Forma partis ẽ que ĩformat materiã cui dat esse vt ani/ ma ẽ forma ꝑtis hois. Sȝ forma totius est forma. idest qdditas q̃ ĩ sua eẽntia in/ cludit mãm ⁊ formã ꝑtis vt hũanitas. Et q̃libet istaꝝ ẽ duplex. Quedã ẽ cõis: vt aia sẽsitiua respectu hois vl' aialitas. Alia ẽ ꝓp͛a: vt aia rõnalis ⁊ humanitas.

Secundo sciẽdũ est ꝙ loc⁹ a cã formali est habi tudo ei⁹ ad suũ effectũ. circa queȝ sũt due regle. Pria est a noie cãe formalis ad

nomen sui effectus affirmatiue respectu hui⁹ vbi est bn̄ valet ꝯn̄a vt bn̄ seqꝫ. Albedo est ergo albū est. Maxia. Posita causa formali ponit ei⁹ effect⁹. Secunda regula est a cā formali ad suū effectū negatiue est bona consequentia. vt bene sequit. Albedo non est ergo album non est. Maxima. Remota causa formali remouetur eius effectus. Et debet argui respectu huius verbi est. ⁊ non respectu aliorū predicatoꝝ: vt nō sequit. Albedo est color: ergo albus est color. Loc⁹ ab effectu cause formalis est hītudo eius ad suam causam circa quā sunt due regule. Prima est ab esse effectus cause formalis ad ipsam causam formalē est bona consequentia. vt bene sequitur. Album est: ergo albedo est. Secunda regula est a non esse effectus formalis ad non esse sue cause formalis est bona consequentia: vt bene sequitur. Album non est: ergo albedo non est. Et debet argui a forma propria: ⁊ non a cōmuni. q: tūc esset habitudo superioris ad inferius et non cause formalis ad effectum.

Tertio sciendum est ꝙ finis est gratia cuius aliquid fit. Finis enim mouet intentionem agentis vt producat aliquem effectum. Sed effectus cause finalis est medium ordinatum ad huiusmodi finem acquirendū: sicut felicitas est finis hominis: ⁊ virtus que est mediū ad acquirendum felicitatem est effectus. Ex quo patet ꝙ non capitur ibi finis pro termino duratōis rei. sed pro eo ad ꝙ aliud ordinatur. vt sanitas est finis potionis. vel alicuius alteri⁹ medicine. Locus a causa finali est habitudo eius ad suū effectū. Et tenet affirmatiue ⁊ negatiue. Affirmatiue sic felicitas est bona: ergo virtus est bona. Maxima. Cuius finis bonus est ipsū quoqꝫ est bonū. Negatiue sic. Dānatio est mala ergo peccatū est malū. maxia. Cui⁹ finis malus est ipm quoqꝫ malū est. Ex quo primo pꝫ ꝙ circa istū locū possunt formari due regule. sicut dictū est de pcedentib⁹. Scdo pꝫ ꝙ iste loc⁹ tenet respectu istoꝝ predicatorum bonū ⁊ malum. Locus ab effectu cause finalis est habitudo eius ad suā cām. ⁊ tenet affirmatiue ⁊ negatiue: affirmatiue sic. virt⁹ est bona. ergo felicitas est bona. Negatiue sic. Peccatū est malū: ergo dānatio est mala. Et dꝫ hic accipi effect⁹ pro effectu ꝓprio: ⁊ p se ⁊ nō ꝓ effectu p accn̄s vn̄ effect⁹ cause finalis p se. est sine quo nō pōt haberi finis vt virt⁹ respectu felicitatis. Sed effectus p accidens est sine quo bn̄ pōt acquiri finis. vt iebriatio respectu sanitatis. Ex quo pꝫ ꝙ nō seqꝫ iebriatio est mala: ergo sanitas est mala.

Cōtra pdicta. Pmo arguit sic. Nō seqꝫ albedo est: ergo albū est. vt pꝫ i sacramēto altaris. Silr nō seqꝫ. Aia rōnalis est: ergo hō est. ⁊ tamen arguit a cā formali ad suū effectū ergo ⁊c. Scdo sic. Nō seqꝫ. Medicina est bona: ergo sanitas est bona: qa si medicina fit ⁊ sanitas nondū fit añs erit verū ⁊ ꝯn̄s falsū. Tertio sic: nō seqtur Elemosyna est bona: ergo furari pp elemosynā est bonū. q: antecedens est verum ⁊ cōsequens falsum. ergo ⁊c.

Ad rōnes Ad primā dr̄ ꝙ i sacramento altaris albedo nō plus hꝫ rōnē forme. nec etiā aīa sepata a corpore. Cui⁹ rō est: qa de rōne cause formalis est informare aliquid: sed albedo i sacramento altaris ⁊ aīa sepata a corpe nihil iformāt iō nō habent rōnē forme. Uel dicendū est ꝙ ibi nō dꝫ esse miraculū: nec dꝫ argui nisi i causis formalib⁹ q̄ hn̄t esse siml' cū suis effectib⁹ ⁊ q̄ nūqꝫ pn̄t separi ab eis. Ad scdā dr̄ ꝙ duplex est finis. Quidā est cui nō repugnat sil' esse cū suo effectu vt felicitas cū vtute. Ali⁹ est cui repugnat simul esse cū suo effectu vt sanitas cum medicina. Dicit ergo ꝙ ibi arguit a fine qui nō cōpatitur secum suū effectū: et iō dꝫ argui a bonitate effect⁹ ad bonita

tem futurā cause vt bene seqtur. Potatio erit bona ergo sanitas erit bona. Arguendo autem ecōtra ab effectu ad causam debet argui a bonitate cause ad bonitatem preteritam effectus: vt bene sequitur. Sanitas est bona ergo medicina fuit bona. Ad tertiam dicitur ꝙ in effectibus per accidens. non tenet iste locus mō furari ē medium siue effectus ꝑ accidens respectu elemosyne ⁊ ideo nō valet consequentia.

Generatio ē ꝓgressio a nō eē ad eē. Locꝰ a gn̄atiōe ē habitudo ipiꝰ gn̄atiōis ad suū generatū. ⁊ est cōstructiuꝰ ⁊ destructiuꝰ: cōstructiue si generatio domꝰ ē bona: ergo domus ē bona vnde. locus a generatiōe. maxima. Cuiꝰ generatio bona ē ipsum quoqꝫ bonū est. Destructiue sic. Generatio latronū ē mala: ergo latro ē malus vnde. Locus a gn̄atione. Maxima. Cuiꝰ generatio mala ē ipm quoqꝫ gn̄atū malū ē. Ecōuerso aūt est de loco a generato. Corruptio est progressio ab esse ad non esse. Locus a corruptione est habitudo corruptiōis ad corruptuꝫ: ⁊ est constructiuus ⁊ destructiuus. Constructiue arguitur sic. Corruptio Antichristi est bona: ergo Antichristus ē malus vnde. Locus a corruptione. Maxima. Cuiꝰ corruptio bona est ipsum quoqꝫ corruptum maluꝫ est. Constructiue sic corruptio domꝰ est mala: ergo domus est bona. Maxima. Cuius corruptio mala est ipsum quoqꝫ bonum est. Ecōuerso est de loco a corrupto.

¶ In ista parte determinat autor de loco a generatione circa quem.

Primo sciendū est ꝙ generatio sic sic diffinitur i textu ē ꝓgressio de nō esse ad esse ⁊ capit ibi ꝓgressio trāsūptiue: vt idē ē ꝙ mutatio et nō ꝓprie pro motu ꝓgressiuo aialis. Sꝫ corruptio ē ꝓgressio de eē ad nō eē i quibus diffinitionibꝰ ꝑ eē ⁊ nō eē explicant termini generatiōis ⁊ corruptiōis. Nō esse eniꝫ ē terminus a quo generationis ⁊ terminꝰ ad quē corruptiōis. Sꝫ eē est terminꝰ a quo corruptiōis ⁊ terminꝰ ad quē generatiōis. Et accipiunt i ꝓposito generatio ⁊ corruptio nō quidē ꝓprie ꝓ generatione ⁊ corruptione simpliciter q̄ fiunt solū i substātia. Sꝫ general̄r vt generatio sit mutatio de nō esse ad esse siue substātie siue accidētis. Et corruptio eꝫ. ita ꝙ generatio sic sūpta ē cōis tā ad generationē simpl̄r q̄ꝫ ad generationē secūdum qd similit corruptio ad corruptionē simpliciter ⁊ ad corruptionem sꝫ qd.

Secundo sciendū est: ꝙ locꝰ a generatione ē habitudo eiꝰ ad gn̄atum: ⁊ tenet affirmatiue ⁊ negatiue. Affirmatiue sic: generatio domꝰ est bona: ergo domꝰ est vl' erit bona. locus a generatione. maxima. Cuius generatio est bona ipsuꝫ quoqꝫ etiā. est bonuꝫ cuiꝰ rō est q: cuiꝰ esse bonum est ipuꝫ est bonuꝫ: sed ꝑ generatōeꝫ res q̄libet habet suuꝫ esse ergo si gn̄atio alicuiꝰ ē bona ipꝫ erit bonuꝫ. Notāter dr̄ i ꝓn̄te. est. vel erit. q: nō seqt̄ gn̄atio domus est bona: ergo domus est bona si domus nō sit adhuc. Tenet etiā negatiue: vt arguendo sic: gn̄atio vitij est mala

ergo vitium est vel erit maluz. Locus a gnãtiõe. maxĩa. Cuiꝰ gnãtio mala ẽ ipsuz quoqꝫ ẽ maluz. Nec ẽ itelligenduz ꝙ arguat negatiue. i. a ꝓpõne negatiua sꝫ arguit negatiue qñ arguit respectu huiꝰ p̃dicati malũ. eo ꝙ malũ dic negatõez bõi.

Tertio sciendũ est ꝙ locꝰ a corruptõe est hitudo eiꝰ ad corruptũ ⁊ tꝫ affirmatiue ⁊ negatiue. affirmatiue sic. corruptio vitij est bona: gᵒ vitiuz est vel fuit malũ. Locus a corruptione. maxime. cuiꝰ corruptio est bona ipsum quoqꝫ malum est. Negatiue sic corruptio virtutis est mala. ergo virtꝰ est vel fuit bona. Locꝰ a corruptiõe. maxĩa. Cuiꝰ corruptio est mala ipm quoqꝫ bonuz est. Locꝰ a corrupto ad corruptõez est habitudo eiꝰ ad corruptiõem. ⁊ tenet affirmatiue ⁊ negatiue. Affirmatiue sic: virtus est bona ergo corruptio virtutis est vel fuit mala. Locus a corrupto. maxima. Si corruptũ bonũ est eiꝰ corruptio mala est. negatiue sic vitiũ est malum ergo corruptio vitij est vel fuit bona. Locꝰ a corrupto. Maxima. Si corruptuz malum est eiꝰ corruptio bona est. Et ẽ itelligendum ꝙ quãdo arguimꝰ affirmatiue a corruptione ad corruptuz aut ecõtra. Opꝫ ꝙ añs sit affirmatiuũ ⁊ ꝯñs negatiuum: hoc ẽ ꝙ i añcedẽte ponatur bonũ ⁊ in cõsequẽte malũ. Si aũt arguit negatiue in añcedente dꝫ poni malum: ⁊ i cõsequẽte bonuz. Cuiꝰ rõ ẽ q: corruptio dicit non esse qd opponit esse rei. ⁊ q: si aliqua res sit bona ipsam eẽ bonuz est. ⁊ ipsaz non esse malum est: ideo si aliqua res sit bona. sua corrupto erit mala.

Cõtra predicta. ¶ Primo arguit nõ seqt latꝰ ẽ malus. ergo generatio eiꝰ est mala: q: põt stare ꝙ habuerit optimã generationem: ⁊ tamẽ arguitur per locũ a generato ad generationẽ negatiue: ergo ⁊c̃. Scd̃o sic nõ sequtur. Corruptio xp̄i fuit bona ergo xp̄s fuit malꝰ ⁊ tñ arguit a corruptiõe ad corruptũ affirmatiue: ergo ⁊c̃. Tertio sic: nõ seqt Antixp̄s nõ ẽ bonꝰ: ergo sua corruptio est bona. q: añs est verum ⁊ ꝯñs falsũ ⁊ tamẽ arguitur a corrupto ad corruptionem negatiue: ergo ⁊c̃.

Ad rõnes ad p̃mã dr̃ ꝙ licꝫ latro hẽat gnãtõez bonã bonitate nature. ⁊ modi gnãtionis nõ tñ bonitate finis: vocat aũt generatio bona bõitate finis quãdo genitũ finẽ suũ cõseqt ad quẽ p gnãtionẽ ordinat: sic ãt nõ est de latrone. iõ generatio sua nõ est bona bonitate finis. Ad scd̃az dr̃ ꝙ licꝫ corruptio xp̄i fuerit bona quo ad nos in quãtũ. s. p eã liberati sumꝰ. scd̃m se tñ in q̃ztũ. s. erat destructiua xp̄i erat mala. dꝫ aũt argui a bonitate q̃ iest rei p̃ sin se ⁊ nõ per accidẽs. Ad tertiã dicitur ꝙ arguere negatiue non est arguere ab añcedẽte qd ẽ ꝓpõ negatiua. sꝫ ẽ arguẽ ab añte in quo ponitur malum. ad consequens in quo ponit bonũ. sic nõ fit in predicto argumẽto: ideo male arguitur.

Usus vt hic sumitur ẽ operatio rei siue exercitium ipiꝰ: vt securus secare: equi equitare ẽ exercitium siue operatio. Locus ab vsibus ẽ habitudo ipsius operationis ad id cuiꝰ est operatio siue vsus. Et ẽ cõstructiuus ⁊ destructiuus con structiue sic: vt eqtare siue scindere ẽ bonũ: ergo equs est bonus vel securis est bona vnde locus ab vsibꝰ. Maxima. Cuiꝰ vsus bonus est ipsũ quocũqꝫ bonum est destructiue sic occidere hominem malũ est ergo occisor est malus. maxima. Cuius vsus malus est ipsũ quoqꝫ vsitatum malum est. Econtra

est de loco ab vsitato. Côiter accidétia sumuntur dupliciter Quedam enim sunt que aliqñ se côsequũtur ⁊ aliquando nô vt comptꝰ ⁊ adulter: ⁊ ab his non sumitur locus dialeticus sed sophisticus. Alia sunt quorum alteꝝ semꝑ côsequitur alteruz: vt penitere sequitur ad deliqsse: ⁊ ab his sumitur locꝰ dialeticus. Et tenet côstructiue. ⁊ ðstructiue côstructiue sic vt iste penitet: ergo deliquit. Locus a côiter accidentibus: Maxia. Si côiter accñtiũ posterius inest ⁊ primum in fuit. Destructiue sic iste. Non deliquit siue non peccauit: ergo non penitet vnde. locus a cômuniter accidentibus. Maxima. Si communiter accidétium primum nô inest nec posterius inerit.

¶ In ista parte determĩat autor ð duobus vltimis locis a côcomitantibus substantiam scilicet de loco ab vsibus ⁊ de loco a cômuniter accidentibus. ⁊ primo de loco ab vsibꝰ. rône cuiꝰ diffinit vsuz.

Primo sciendũ est ꝙ vsus est operatio vel exercitiuz rei ⁊ ponitur operatio vel exercitiuz loco generis. Unde vsus nô ẽ alið q̃z operatio ad quã res ipsa ꝑ se ordinata est: vt securis ad secãduz. Equs ad equitandũ Est autez huiusmodi operatio a duobꝰ. Primo ab ipso efficiéte principali. Secundo a re illa qua vtimur. s. ab instrumẽto principalis agentis. vt secare causatur a secãte tanq̃z a ꝑncipali agẽte. ⁊ a securi tãq̃z ab instrumento eius. Et qz immediatius illa operatio videtur eẽ ab huiusmodi instrumento. Nam per instrumenta videt̃ fieri distinctio ĩ opationibꝰ vt securi secamus ⁊ calamo scribimus. ideo arguẽdo ab vsibus. vsus debet côperari ad rem qua vtimur ⁊ non ad vtẽtem. Et debet argui a bonitate vel malitia. vsus ad bonitatẽ vel malitiã rei qua vtimur. Est tamẽ aduertẽdũ ꝙ rei qua vtimur pôt esse duplex vsus. vnus proprius ⁊ essentialis. qui de se ei conuenit. Alius est accidentalis qui. s. sibi conuenit vel contingit ex voluntate vtentium vt vsus ꝓprius ⁊ essentialis securis est secare. Accidentalis vero est occidere eo ꝙ vtens potest ad hoc securim applicare debet autem argui ab vsu proprio ⁊ essentiali non autem accidentali.

Secundo sciendũ est ꝙ locus ab vsibus est habitudo eius ad vsitatum ⁊ tenet affirmatiue ⁊ negatiue: respectu bonum predicatorum. bonuz. ⁊ malũ. affirmatiue. sic secare est bonũ: ergo securis est bona negatiue sic. Occidere hominẽ ẽ malum ergo gladius factus ad occidendum est malus. Ex quo pz ꝙ arguendo ab vsibus sunt due regule. Prima ẽ a bonitate vsus ad bonitatem rei qua vtimur est bona ꝯñа. Secunda regula a malitia vsus ad malitiã rei q̃ vtimur ẽ bona côsequentia vt pz in ꝑdictis exemplis. Sz locus ab vsitato est habitudo vsitati ad vsum. cuius sunt due regule. Prima a bonitate vsitati ad bonitatem vsus est bona côsequentia: vt securis ẽ bona: ergo secare est bonũ. Secunda regula a malitia rei vsitate ad malitiam vsus ẽ bona ꝯñа. vt gladiꝰ quo occidit̃ hô ẽ malꝰ ergo occidere hominem est malum.

Tertio sciendum est. ꝙ cômuniter accñtia sũt duplicia. Quedã sũt q̃ côtigẽter seiuicẽ ꝯsequũt̃. vt magnꝰ ⁊ fortis in homine. ⁊ i talibus

sumitur locus sophisticus. Alia sunt quorum vnum necessario seqt̃ ad alterum. Et ista sunt duplicia. Quedã sunt q̃ se inicem cõuertibiliter cõsequunt̃. Alia sunt q̃ sei nicem cõsequunt̃ nõ cõuertibiliter. vt deliqsse ⁊ penitere. Ad penitentiã eni seqt̃ deliqsse sed nõ e contra. Et i istis illud est prius qd ad aliud sequit̃. ⁊ illd posterius ad qd aliud seqtur. Vñ locus a cõiter accidentibus est habitudo vnius ad alterum ⁊ huius sunt due regule. Prima est. Ab esse posterioris ad esse prioris bene valet cõsequentia. vt bene seqt̃ penitet ergo deliquit. Secunda regula. A nõ esse prioris ad nõ esse posterioris est bona cõña vt bene seqtur. Nõ deliquit ergo nõ penitet. Ex quo patet q ab esse prioris ad esse posterioris non valet cõsequentia. vt ñ seqt̃ deliqt ergo penitet. Secũdo patet q a nõ esse posterioris ad nõ esse prioris nõ valet cõsequentia vt nõ sequit̃. Non penitet ergo non deliquit. sed istis duobus modis cõmittit̃ fallacia cõñtis. Sunt ergo in isto loco due regule cõstãtes: ⁊ due non cõstãtes vt patuit. De cõiter ãt accidentibus q̃ conuertunt̃ non est hic ad propositum sed ab hijs sumit̃ locus a substãtia.

Contra predicta. Primo arguit̃ sic idem est vsus ⁊ causa finalis. ergo locus ab vsibus non est distinctus a causa finali. Secundo sic. Non seqt̃. Eqtare est bonum ergo equs claudus est bonus ⁊ tñ arguit̃. ab vsibus.

Tertio arguitur sic. Non seqt̃. Deum penituit: ergo peccauit: q: ãtecedens est verum: cum dixerit. Me penitet fecisse hominem: ⁊ cõñs est falsum. Similiter. Non seqtur Beata virgo non peccauit: ergo non penituit. ⁊ tamen arguitur per hunc locum: ergo ⁊c̃.

Ad rationes ad primam dicit̃ q illa operatio que dicitur vsus dupliciter cõsideratur. Uno modo secundũ q est in intentione agentis ⁊ hoc modo vocatur causa finalis. Alio modo secundum esse quod habet in executione ⁊ inesse reali ⁊ hoc modo vocatur vsus. Ad secũdã dicitur q equitare nõ est vsus equi claudi sed equi in cõi ⁊ ita debet inferri ergo equs est bonus. Ad tertiã dicitur: q dupliciter capitur penitere. Uno modo proprie vt idem est quod de peccatis penã sumere. ⁊ sic negatur q deum penituit. Et similit̃ etiã de Beata virgine. Alio modo accipitur penitere multo generaliter vt penitere idẽ est q penã sumere: siue hoc sic pro peccatis siue pro aliquo alio: ⁊ vt sic posset dici q deus ⁊ Beata virgo penituerunt. Susceperunt eni penam aut propter peccata aliorũ: aut amore dei: aut propter nostram instructionem. vt similiter nos ad penitentiam inducerent. in istis autem argumentis debet capi penitere primo modo.

Sequitur de locis extrinsecis.

Quid sit locus extrinsecus dictum est prius. Locorum autem extrinsecorum. Alius ẽ ex oppositis. Alius a maiori alius a minori alius a simili alius a proportione alius a transumptione alius ab autoritate. Itẽ oppositorũ quatuor sunt: species scilicet oppositio relatiua: contrarietas ⁊ oppositio priuatiua ⁊ contradictio. Relatiue opposita sunt quãdo alterum non potest esse sine altero: vt pater ⁊ filius. Locus a relatiue oppositis ẽ habitudo vnius correlatiuorum ad alterum: ⁊ est cõstructiuus ⁊ destructiuus constructiuus sic: vt pater est: ergo filius est: ⁊ econuerso: vt

filius est: ergo pater est. Maxima. Posito vno relatiuorũ ponitur ⁊ reliquũ. destructiue sic pater non est: ergo filius non est: ⁊ econuerso maxima remoto vno relatiuorum remouetur ⁊ reliquũ. locus vero a relatiue oppositis tenet solum destructiue: sic sortes ẽ pater platonis: ergo non est filius eius.

¶ Postq̃ determinauit autor de locis intrinsecis: ꝯñter determinat de locis extrisecis eo q͞ opposita iuxta se posita clarius elucescunt.

Primo sciendũ est: q͞ vt prius patuit locus extrisecus ẽ quãdo sumit̃ argumẽtũ ab hijs q̃ sunt extra substãtiã terminoꝝ in questiõe positoꝝ. Et sũt septẽ scilicet. Ab oppositis. a maiori: a minori: a simili: a ꝓportiõe: a trãsumptiõe. ⁊ ab autoritate d̃ qbus postea patebit. Et iter istos p̃mo determinat̃ de loco ab oppositis. q verior i modo habet rationẽ loci extrinseci. i eo eniꝫ terminus iferens magis repugnat termino illato q̃ȝ in alijs. Diuiditur autem locus ab oppositis secũdũ diuisionẽ iporuꝫ oppositorũ. Opposita aũt sunt quadruplicia scilicet. Relatiua. Contraria. Priuatiua. ⁊ contradictoria. vt patuit in post predicamentis.

Secundo sciendũ est q͞ relatiua sũt quoꝝ totuꝫ esse est ad aliud quodãmõ se hẽre. ⁊ cõsiderant̃ dupliciter. Uno mõ q̃tuꝫ ad cõuertentiã que repit̃ iter ipa q̃tũ ad eẽ Si eniꝫ vnũ eoꝝ sit. Necesse est alteruꝫ esse. ⁊ si vnũ non sit. nec alteruꝫ. ⁊ hoc modo sumit̃ ab ipsis. locus a relatiuis. Alio mõ cõsiderãt̃ quo ad repugnãtiaꝫ quã habent inter se quo ad inesse alicui subiecto nũquã eni pñt inesse eideꝫ respectu eiusdeꝫ ⁊ hoc mõ ab ipsis sumit̃ locus a relatiue oppositis. Locus a relatiuis est hitudo relatiui ad correlatiuũ. Cuius sũt due regule quaꝝ. Prima est q͞ ab esse vnius relatiui ad esse sui correlatiui est bona ꝯña. vt pater est. ergo filius est. ⁊ ecõtra. Secũda regula est q͞ a nõ esse vnius relatiui ad nõ esse sui correlatiui est bona ꝯña: vt pr̃ non est ergo filiꝰ nõ ẽ. Ex quo pꝫ q͞ iste locꝰ tenet affirmatiue ⁊ negatiue. Secũdo pꝫ q͞ iste locus tenet respectu huiꝰ p̃dicati est. ⁊ non respectu alioꝝ. Defectu cuiꝰ nõ sequitur pater est albus: ergo filiꝰ est albꝰ. Tertio pꝫ q͞ iste locus fundat̃ i q̃nta ꝓprietate relatiuoꝝ q̃ tal' est: relatiua posita se ponũt ⁊ p̃empta se p̃imũt. Pria ps huius ꝓpetatis fũdat p̃mã regulã p̃us positã: ⁊ scd̃a ps fundat secundã regulam.

Tertio sciendũ est q͞ locꝰ a relatiue oppositis est hitudo vniꝰ relatiue oppositoꝝ ad reliquuꝫ. Et tenet affirmatiue tantũ duabꝰ conditionibus obseruatis. Prima est q͞ non arguatur in relatiuis equiperantie. Defectu cuius non sequitur sor. est similis platoni ergo non est similis ei. Secunda conditio q͞ arguatur respectu vniꝰ termini singularis. Defectu cuius non seqtur sor. est pater hominis ergo sor. non est filius hominis. Est ergo talis regula ab vno relatiuo affirmato de aliquo subiecto respectu alicuius singularis. ad negationem alteriꝰ de eodem subiecto est bona consequentia. vt bñ sequit̃. Sor. ẽ pater platonis ergo nõ est filiꝰ eiꝰ: ⁊ sic de alijs. Negatiue autem non tenet vt ñ sequitur. Sor. non est pater platonis: ergo est filiꝰ eiꝰ. q: añcedens põt esse verũ consequente existente falso.

Cõtra p̃dicta arguit̃. Primo sic. In omni bono loco dialetico terminus inferens debet includi in termino illato. Sed vnum oppositorum non includitur in alio cum vnum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

dicat negationem alterius: ergo ab op/
positis non sumitur locus dialetic⁹. Se
cundo sic: Maius ⁊ minus sunt relati/
ua ergo locus maiori ad minus ⁊ econ/
tra est locus a relatiuis. Similiter ante/
cedens ⁊ consequens sunt relatiua. Cuz
ergo omnis locus sit habitudo antece/
dentis ad consequens omnis locus erit
a relatiuis. Tertio sic. Non sequitur
pater sortis non est ergo filius sor. non
est. ⁊ tamen arguitur a relatiuis negati/
ue ergo ⁊c̃. Minor probatur quia sicut
pater ⁊ filius sunt relatiua ita videtur ꝙ
pater sor. ⁊ filius sor. sint relatiua.

Ad rationes Ad primaz dicitur ꝙ li/
cet in omni loco dialetico terminus infe
rens debeat includi in termino illato se/
cundum virtutem inferendi. non tamē
secundum existentiam. Et licet vnuz op
positorum non existat in alio. habet ta/
men virtutem inferendi alterum. vt af/
firmatio vnius infert negationem alte/
rius. Ad secundam dicitur ꝙ maius
⁊ minus sumuntur dupliciter. Uno
modo formaliter ⁊ hoc modo ab ipsis
potest sumi locus a relatiue oppositis.
vt arguendo sic. hoc est maius illo. ergo
non est minus eo. Alio modo sumun
tur materialiter pro ipsis fundamentis
⁊ sic ab ipsis non sumitur locus a relati/
ue oppositis. ⁊ ita neganda est consequē
tia illa. Dicitur vlterius ꝙ licet omnis
locus sit habitudo antecedentis ad con/
sequens hoc tamen non est sicut termini
inferentis ad terminum illatum. a quo
termino inferente denominatur locus.
⁊ non a toto antecedente. Ad tertiam
negatur minor ad probationem dicitur
ꝙ licet pater ⁊ filius sint relatiua non ta
men pater sor. ⁊ filius sortis quia non
posita se ponūt ⁊ ꝑēpta non se perimūt.

Contrarietas est contrario
rum oppositio: vt albi ⁊ nigri:
Contrariorum quedam sunt
mediata: vt album nigrum in/
ter que sunt medii colores.
Quedam vero immediata vt
sanum ⁊ egrum circa animal.
Locus a contrariis est habitu
do vnius contrariorum ad re
liquum ⁊ tenet constructiue ⁊
destructiue ꝯstructiue sic. hoc
animal est sanum. ergo non ē
egrum. Uel hoc corpus est al
bum: ergo non est nigrum: vn
de locus a contrariis. maxia.
Posito vno contrariorum re/
mouetur ⁊ reliquum destru.
ctiue autem tenet tantum in
contrariis imediatis cum cō/
stantia subiecti: vt hoc animal
non est sanum: ergo est egruz
vnde locus a cōtrariis imme/
diatis: maxima. Remoto vno
contrariorum immediatoruz
ponitur reliquū manente sub/
iecto. Priuatiue opposita sūt
que habent fieri circa idē sub/
iectum tempore determinato
a natura ⁊ ordine irregressibi
li: vt cecitas ⁊ visus circa ocu/
lum. locus a priuatiue oppo/
sitis est habitudo priuationis
ad habitum: vel habitus ad
priuationem: ⁊ tenet constru/
ctiue: vt sortes est videns: er/
go nō est cecus: vel ē cecus: er
go non est vidēs: vnde locus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

a ꝑuatiue oppositis. maxima. Posito vno ꝑuatiue opposi-toꝝ: remouet̃ ⁊ reliquū ab eodē. Destructiue ꝟo ñ tenet nisi cū ꝯstātia subi ⁊ tpe determinato a natura. Catul⁹. n. nō est cecus neqȝ vidēs añ nonū diē Et puer nō dr̃ edētul⁹ añ tēp⁹ determinatum. natura.

¶ Postq̄ est determinatū: eist de loco a relatiue oppositis cōsequenter in hac parte determinatur de loco a contrarijs Quid autē sint contraria dictū est p̄i⁹ i post predicamentis.

Primo sciendū est ꝙ duplicia sunt cōtraria: q̄dam⁹ sūt mediata ⁊ quedam imediata ꝯria imediata sunt adhuc duplicia quedā sūt quoruȝ necesse ē semꝑ alteruȝ iesse subo ipso existente. vt sanuȝ ⁊ egrū respectu animalis. Alia sunt quoꝝ non est necesse semper inesse subiecto ipso existente: vt sunt virtus ⁊ vitiuȝ. homo. n. non ē virtuosus aut vitiosus anteq̄ habeat vsum rationis. Locus a cōtrarijs est habitudo vni⁹ contrarioꝝ ad reliquū ⁊ tenet affirmatiue ⁊ negatiue. Arguendo affirmatiue ponitur talis regula in oībus contrarijs ab iesse vni⁹ ad non inesse alterius ē bona cōseqnētia. vt soꝛ. est albus. ergo ñ est niger. Maxima. posito vno ꝯrioꝝ ī aliquo subiecto ab eodeȝ remouet̃ reliquū. Potest ēt argui a pluribus cōtrarijs. pro quo ponit̃ talis regula. Si vnū extremuȝ vnius contrarietatis ē verificabile de alio extremo alteri⁹ contrarietatis: ⁊ reliquū de reliquo vt si iustitia est virtus iniustitia est vitiū. Tenet autē hec regula quatuoꝛ conditionib⁹ obseruatis. Pria est ꝙ ponatur constantia subi consequentis. defectu cuius nō seqtur iustitia est virtus: ergo iīustitia est vitiuȝ. posito casu ꝙ nulla sit iniustitia. Secūda ē ꝙ in antecedente sit predicatio per se defectu cui⁹ non sequit̃. Albū est dulce ergo nigrū est amaꝝ. Tertia conditio est ꝙ ambo extrema vnius ꝯtrarietatis nō cōtineāt̃ sb̃ vno alteri⁹. defectu cui⁹ ñ sequit̃ illiberalitas est vitiū ergo prodigalitas est virtus. Quarta conditio est ꝙ vbiqȝ sit ideȝ genus oppositiōis. s. vel extremi ad extremū: vel medij ad mediū defectu cui⁹ non sequit̃. illiberalitas est defect⁹: g⁹ liberalitas ē sup̱habūdantia.

Secundo sciendū ē ꝙ ad videndū quomodo valeat iste locus ponuntur tres regule. Pria est i contrarijs mediatis a non inesse vni⁹ ad iesse alterius nō valet cōseqntia. vt non sequitur. soꝛ. non est albus ergo est niger. Secunda regula est icontrarijs imediatis quoꝝ necesse ē alterū semꝑ inesse subo ipso existēte. A non eē vnius adesse alteri⁹ posita cōstantia subi susceptibilis est bona cōsequētia. vt bene seqtur soꝛ. est ⁊ nō est san⁹ ergo est eger. in hac regula tanguntur due cōditiones. Pria ē ꝙ ponatur cōstātia subi defectu cui⁹ nō sequit̃. Adā non est sanus ergo ē eger. Secunda conditio est ꝙ illud subiectuȝ sit susceptibile illoꝝ contrarioꝛum defectu cuius nō seqt̃ lapis est ⁊ nō est sanus: ergo est eger. q: lapis non est susceptibilis sanitatis vl' egritudinis. Tertia regula est in cōtrarijs imediatis quoruȝ non est necesse alteꝝ semꝑ iesse subiecto ipso existente. A non inesse vni⁹ ad inesse alterius posita a constantia subiecti susceptibilis pro tpe pro quo ipsum subiectuȝ est susceptibile est bona cōsequentia: vt bene sequitur soꝛ. est habens vsuȝ rationis ⁊ non est virtuosus ergo est vitiosus. Ex quo patet ꝙ arguendo in istis contrarijs obseruāde sunt tres conditiones quaꝝ due posite sūt i precedenti regula. ⁊ tertia est ꝙ arguatur ꝓ tempoꝛe illo ꝓ quo subm est susceptibile illorum ꝯrioꝝ defectu cuius nō seqtur iesās vni⁹ diei nō est ꝟtuosus: g⁹ est vitiosus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Tertio sciendū est ꝙ ꝑ loco a ꝓuatiue oppositis ponunť due regule. Prima est ista ꝙ ab inesse vnius ad non esse alterius ē bona cōsequētia. vt bene sequiť sor. est vidēs ergo non est cecus. Secunda regula est ista. ꝙ a non inesse vniꝰ ad inesse alteriꝰ posita constantia subi susceptibilis ⁊ tpe determinato a nā est bona ꝯ̄ña. vt bene sequiť iste. catulus est nomē diez ⁊ nō est videns ergo est cecus. Ex quo patet ꝙ arguendo negatiue tres cōditiōes requirunť. Prima est. ꝙ ponatur constātia subi. Defectu cuius non sequitur. Antixps non est videns ergo est cecus. Scđa conditio est. ꝙ tale subm si susceptibile habitus. Defectu cuius nō seqť lapis nō est videns gº est cecꝰ. Tertia ꝯditio est ꝙ ponať tēpus determinatū a natura defectu cuius nō sequiť. iste canis non est videns ergo est cecus demōstrato cane vnius diei.

Contra ꝓdicta arguiť. Primo sic. Posito scuto pro media pte albo ⁊ ꝓ media pte nigro ñ sequtur istō scutū ē albū gº nō est nigrū qꝛ simul est albū ⁊ nigrū gº locus a ꝯriis nō valz affirmatiue. Scđo sic: Nō seqť albuz est dulce. gº nigrū est amarū gº arguēdo a pluribꝰ ꝯriis ñ valz ꝯ̄ña. Tertio sic: dmōstrando hoiez dormientē nō seqť. Iste hō est ⁊ nō est vidēs gº ē cecꝰ ergo locus a priuatiue oppositis non valet affirmatiue.

Ad rationes ad priaz dr ꝙ illa ꝯ̄ña ē bona sz sic ꝯ̄ñs ē falsuz ita ⁊ añs: ista. n. ē falsa istō scutū ē albū. nā casu posito nec est albū neqꝫ nigrū nec est vnuz coloratuz sz plura colorata. Ad ꝫaz dr ꝙ ad hoc ꝙ debite arguať a pluribꝰ ꝯriis ad plura ꝯria debēt obseruari ille q̄tuor cōditiōes. priꝰ posite in prio notabili: ibi āt nō obseruať ꝫa lō male arguiť. Ad tertiā dr ꝙ vidēs capiť dupľr. Unoº vt dicit aptitudinē ⁊ tūc idē est qđ aptū natū videre ⁊ ħ mō ꝯ̄ña est bona sz añs est falsuz sic ⁊ ꝯ̄ñs. Alioº capiť vt dicit actū ⁊ sic ꝯ̄ña nō vz neqꝫ arguiť a ꝓuatiue oppositis qꝛ videns. hoc mō ⁊ cecū non opponuntur priuatiue.

Contradictio est oppositio cuius secundū se non est dare mediū. Interesse. n. ⁊ non esse nō est mediuz. locus a cōtradictorie oppositis est habitudo vnius cōtradictorie oppositorum ad reliquuz: vt sortez sedere est vez. ergo sortem non sedere est falsuz. Maxima Si vnuz cōtradictorie oppositorum est verum reliquuz est falsum ⁊ econuerso.

Sunt autez alia opposita q̄ dicuntur dispata q̄ nō sunt opposita scđm aliquod genus ꝑdicte oppōis: sed sunt diuersa vt homo ⁊ asinus. ⁊ a talibꝰ sumitur sic argumentū. sor. ē hō ergo non est asinus: maxima: de quocunqꝫ dr vnuz disperatorum abstractiue ab illo eodem remoueť ⁊ reliquū. diciť notanter abstractiue. qa si cōcretiue sumerenť tūc nō seqretur: qꝛ non sequiť. hoc est albuz ergo non est quantū. Sed bene sequiť hoc est albedo ergo non est quantitas.

¶ In ista pte determinat autor de loco a ꝯdictoriis ⁊ primo diffinit ꝯdictionē dicens ꝯtradictio est oppositio cuiꝰ ꝫz se ñ est dare mediū ꝙ intelligēdū ē taz ō me

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

dio ꝑ ꝑticipationē ꝙ̄ de medio ꝑ abnegationē. nō. n. ē aliqs terius vł ꝯcept⁹ d̄ quo vere negetur vtrūqꝫ ꝯdictorioꝝ.

Primo sciendū est ꝙ duplicia sunt ꝯdictoria. s. ꝯplexa ⁊ incōplexa. De ꝯdictorijs cōplexis dictū est in p̄mo tractatu. Sꝫ ꝯdictoria incōplexa sunt termini quoꝝ vnus dīc negationē alterius vel q̄ sic se hn̄t sicut affirmatio ⁊ negatio. vt hō non hō. sedet nō sedet de qbus hic intēdimus. Locus a ꝯdictorijs est habitudo vnius ꝯdictorie oppositoꝝ ad reliquū ⁊ tꝫ affirmatiue ponendo terios ꝯdictorios a ꝑte p̄dicati ⁊ nō a parte subi. ⁊ iō ponitur talis regula arguendo affirmatiue q̄ est hec ab affirmatōe vni⁹ ꝯdictorioꝝ de aliquo subo ad negationē alterius de eodē est bona ꝯn̄a. vt bene seqtur sor. ē alb⁹. ergo sor. non est nō albus: que regula est v̄a duabus ꝯditionibus obseruatis. Prima est ꝙ alteꝝ extremorum non sit terius obliquus. Defectu cuius nō seqtur sortis ē asinus: ergo sortis nō est non asinus: posito casu ꝙ sortes hēat asinum ⁊ equum.

Scd̄a est ꝙ arguat̄ in propōnibus de presenti. defectu cuius nō seqtur sor. fuit albus. ergo sor. nō fuit non albus.

Secundo sciendū ē ꝙ ad arguendū negatiue ꝑ hunc locū ponitur talis regula ꝙ a negatione vnius ꝯdictorioꝝ de aliquo subo ad affirmationē alterius de eodē subo ē bona ꝯn̄a. vt bn̄ seqtur sor. non est albus ergo sor. est nō albus. Et tꝫ ista regula q̄tuor ꝯditionibus obseruatis. Prima ꝙ arguat̄ cum cōstantia subi. Defectu cuius nō seqtur sor. nō est albus. ergo sor. est non albus vel sic nō seqtur sor. nō est nō albus. ergo sor. est albus posito casu ꝙ sor. non sit. Secunda est ꝙ alteꝝ extremoꝝ nō sit terius obliquus. Tertia ꝙ arguat̄ in propositionibus de p̄senti.

Quarta est ꝙ negatio non solū addat̄ vni parti totius extremi sꝫ toti extremo defectu cui⁹ n̄ seqt̄ sor. nō est asin⁹ alb⁹ ergo sor. est asin⁹ n̄ alb⁹ ⁊ ista ꝯditio est necessaria qn̄ in an̄te ponit̄ termin⁹ affirmat⁹. ⁊ in ꝯn̄te ponit̄ termin⁹ negatus. De ꝯdictorijs āt ꝑpōnū ponunt̄ aliq̄ regule. Pria est ꝙ a v̄itate vni⁹ ꝯdictorioꝝ ad falsitatē alteri⁹ est bona ꝯn̄a. vt bn̄ seqt̄ sor. currere est veꝝ. g° sortē non currere est falsū ⁊ e ꝯ. a falsitate vnius ad veritatē alterius est bona ꝯn̄a. Scd̄a regula ē ꝙ a necessitate vni⁹ ꝯdictorioꝝ ad ipossibilitatē alteri⁹ ē bona ꝯn̄a ⁊ e ꝯ. vt deū esse est necessariū. g° deū n̄ esse est ipossibile ⁊ e ꝯ. vt hoiē esse asinum est ipossibile. g° hoiē non esse asinū est necessariū. Tertia regula est. ꝙ a cōtingentia vni⁹ ꝯdictorioꝝ. ad ꝯtingētiā alteri⁹ est bona ꝯn̄a. vt bene seqt̄ sortem currere est contingens. ergo sortem non currere est contingens.

Tertio sciendū est ꝙ disꝑata sūt illa q̄ adinuicē sunt opposita sꝫ n̄ aliq̄ oppositōe p̄dicta. illa. n. sunt disꝑata q̄ de seinuicē p̄dicari n̄ pn̄t. vnde termini disꝑati sūt duplices. qdā sunt sbstātiales. vt hō. equs. Alij sunt accidētales vt albedo nigredo. Et iteꝝ t̄minoꝝ disꝑatoꝝ accidētaliū. Alij sunt abstracti vt albedo dulcedo. Alij sūt ꝯcreti vt albū dulce. Loc⁹ a disꝑatis ē hitudo vni⁹ disꝑatoꝝ ad reliquū ⁊ tenꝫ affirmatiue tm̄ vt pꝫ per regulas seq̄ntes. Pria est in terminis disꝑatis sbstātialib⁹ ab affirmatiōe vni⁹ de aliquo sbo. ad negatōē alteri⁹ de eodē est bona ꝯn̄a. vt bn̄ seqt̄ sor. est hō g° sor. nō est asin⁹. Secūda regula. in terminis disꝑatis accidentalib⁹ ⁊ abstractis: ab affirmatione vni⁹ de aliquo subo. ad negationē alteri⁹ de eodē est bona ꝯn̄a. vt bene sequit̄ hec albedo est albedo ergo hec albedo nō est dulcedo. Tertia regula ē in terminis disꝑatis accidentalib⁹ ⁊ ꝯcretis. Ab affirmatione vni⁹ de aliquo subo ad negationē alteri⁹ de eodē nō vꝫ ꝯn̄a. vt non seqtur sor. est pr̄ g° nō est filius. Istud pomū ē albū g° nō ē dulce. Pꝫ g° quō iste lo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

cus tenꝫ affirmatiue arguẽdo ãt negatiue nunq̃ valꝫ ꝯña. vt non seqꝉ. sor. non ẽ equs gͦ est asinus. Et debemus dilligenter aduertere. ꝙ qñ arguiꝉ a disparatis ipsa disparata debẽt poni a pte p̃dicati. aut p̃dicatũ debet esse terminꝰ singularis. defectu cuius nõ sequiꝉ. Albedo est q̃litas gͦ dulcedo nõ ẽ q̃litas ſꝫ bñ seqꝉ. Albedo est iste color: ergo dulcedo nõ est iste color.

Cõtra predicta arguiꝉ prio sic. Interesse ⁊ non esse est dare mediũ quod est contradictio ergo contra diffinitionẽ cõtradictionis. Scd̃o sic. Non sequitur hõ ẽ animal ergo nõ hõ ñ ẽ ñ aĩal. ⁊ tñ arguiꝉ a ꝯdictorijs gͦ ⁊c. Tertio sic. oĩa opposita opponũꝉ alicuo gñe oppositõis. ſꝫ disparata sũt opposita. gͦ opponunꝉ aliquo gñe oppositis ꝙ est ꝯ diffinitionem eorum.

Ad rationes ad primaꝫ diciꝉ ꝙ triplex est mediũ. s. mediũ p abnegationẽ. per pticipationẽ. ⁊ p dependentiã relatiuã. Conceditꝉ gͦ ꝙ ꝯdictio mediat interesse ⁊ non esse capiendo mediũ. Tertio mõ ſꝫ non duobꝰ prĩs mõis. Ad s̃am dr̃ ꝙ termini ꝯdictorij debẽt poni a pte p̃dicati: si ãt ponanꝉ a pte subi tũc p̃dicatum dꝫ eẽ terminꝰ singularis. ꝙ nõ fit in p̃dicto argumẽto. Ad tertiã dr̃ ꝙ duplicia sũt opposita. s. formal'r ⁊ v̓tualiꝉ: si ꝯcediꝉ intelligaꝉ d̃ formal̃ oppositis tũc maior ⁊ ꝯcediꝉ minor. Si ãt itelligaꝉ de v̓tualiꝉ oppositis negaꝉ maior ⁊ ꝯcediꝉ minor.

Maius prout hic sumitur ẽ quod supponitur alii in potentia vel virtute. Minus aũt est quod supponitur illi. Locꝰ a maiori est habitudo maioris ad minꝰ: ⁊ est semp destructiuus: vt rex nõ potest expugnare castrum: ergo nec miles. vnde locus a maiori maxima. Si illud quod magis videtur inesse nõ inest nec id qđ minus nec id quod maius videtur inesse ierit. est semp cõstructiuus: vt miles põt expugnare castrũ ergo ⁊ rex vnde locꝰ a minori. maxima. Si id qđ minꝰ videtur inesse inest ⁊ id qđ maius vr̃ inesse inerit. similitudo est rerũ differentiũ eadem qualitas locus a simili ẽ hñtudo vniꝰ similiũ ad reliquũ. Et tenet cõstructiue ⁊ d̃structiue ꝯstructiue sic sicut risibile iest hoi ita hynibile iest equo: ſꝫ risibile iest hoi vt proprium ergo hynibile iest equo vt ppriuꝫ. vnde locꝰ a simili. maxĩa. De similibꝰ idẽ est iudiciũ. Destructiue sic: Sicut inest risibile hoi sic inest hynibile equo: ſꝫ risibile ñ iest hoi vt genꝰ: ergo hynibile ñ inest equo vt genꝰ. vñ locus a simili maxĩa de similibꝰ idẽ ẽ iudiciũ. Si vnũ sil'e inest ⁊ reliquũ: aut si vnũ ñ iest nec reliquũ.

¶ Postq̃ d̃terminauit auc. d̃ loco ab oppositis consequenter determinat de loco a maiori ad minus circa queꝫ.

Primo sciẽdũ ẽ ꝙ maiꝰ sic diffiniꝉ i textu. Maiꝰ ẽ. qđ supponiꝉ alteri i potentia ⁊ v̓tute. vt rex supponiꝉ militi i potẽtia ⁊ v̓tute. Minꝰ v̓o ẽ qđ supponiꝉ alteri in potẽtia ⁊ virtute. vt miles supponitur regi: vnde aliquid põt dici maius vel minus q̃drupliciter vno modo secundum potentiaꝫ ⁊

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

virtutē. Secūdo mō fm q̄ titatē. vt cē tuz libre sūt maioris pōderis q̄ decem.
Tertio mō dr̄ mai⁹ qd̄ fieri ē difficili⁹. Min⁹ vō qd̄ fieri ē facili⁹. vt debellare ciuitatē ē mai⁹ q̄ d̄bellare castr̄. Quarto mō aliq̄d dicit̄ mai⁹. qd̄ magis vr̄ inesse: ⁊ min⁹: qd̄ minus vr̄ iesse: ⁊ ita hoc mō mai⁹ ⁊ min⁹ attēdūt̄ fz vītatē locutionis. sicut debellare castrū ē min⁹ quia magis vr̄ inesse q̄ debellare ciuitatē. Et gnāliter illd̄ qd̄ facili⁹ iest dicit̄ mai⁹ qd̄ vō difficilius iesse dr̄ min⁹. Et de maiori ⁊ minori, isto mō itelligūt̄ maxie i textu posite. lz accipiēdo magis ⁊ minus alijs modis possit argui p hūc locuz. vt patebit in regula sequentibus.

Secundo sciēdū ē q̄ arguendo a maiori ad minus. q̄rto modo: ponūt̄ aliq̄ regl̄e. Prima ē q̄ mai⁹ ⁊ min⁹ semp debēt poni a pte p̄dicati. vt pz p maximā i q̄ dr̄ si illd̄ qd̄ magis vr̄ iesse n̄ iest nec illud qd̄ minus. Scd̄a regula ē a nō inesse maioris ad nō iesse minoris ē bona ɔ̄ñā vt rex nō pōt debellare castr̄: ergo neq̄ ciuitatez.
Tertia regula ē. Ab iesse minoris ad iesse maioris ē bona ɔ̄ñā: vt Rex pōt debellare ciuitatē ergo ⁊ castr̄. Arguendo vō a maiori ad min⁹: ⁊ a minore ad maius. secūdo ⁊ tertio modis sūt due regule istis duab⁹ vltimis regulis opposite. p̄ma ē qua arguit̄ ab iesse maioris ad iesse minoris. secūda ē q̄ arguit̄ a nō iesse minoris ad nō iesse maioris: ⁊ hoc contingit q̄r illud qd̄ ē maius i hijs duob⁹ modis est minus q̄rto mō. Arguēdo vō a maiori ad min⁹ p̄mo mō ponūtur due regule.
Prīa ē. Ab affirmatiōe alicui⁹ de miori i potētia. ad affirmationē eiusdē d̄ maiori i potētia ē bona ɔ̄ñā: vt bñ sequitur. Miles p̄t debellare ciuitatē ergo ⁊ rex.
Secūda regula ē a negatiōe alicui⁹ de maiori i potētia ad negationē eiusdez de minori i potentia est bona ɔ̄ñā. vt bñ seq̄tur rex nō pōt debellare ciuitatem. ergo nec miles. Et dz semp argui in cōcernentibus potentiā ⁊ virtutē ⁊ ēt quo ad ꝓprietates in q̄bus mai⁹ excedit minus ⁊ ideo in illis argumentis debet argui p hoc verbū pōt. Et vt facili⁹ videat̄ quō valeat ɔ̄ñā a maiori ad minus ⁊ eō. ponunt̄ due regule per quas cōfirmantur oēs ɔ̄sequentie q̄ sunt penes istū locum Prima est. Si illud q̄ minus videtur inesse inest ⁊ illud qd̄ magis videt̄ iesse inest. Secunda regula ē. Si illd̄ qd̄ magis videtur inesse non inest neq̄ illud qd̄ minus. vt magis videt̄ q̄ rex possit debellare castrū, q̄ miles ideo si rex nō potest debellare castruz seq̄tur q̄ neq̄ miles. Et p hanc regulaz confirmāt aliq logici illam regulā q̄ ad ipossibile seq̄t̄ quodlibet. q̄r impossibile min⁹ videtur verum q̄dlz alio id̄ si sit verum alid̄ erit verum.

Tertio sciendū est q̄ similitudo est rerum differentiū eadē q̄litas ⁊ hoc in specie. vt duo alba dicuntur similia: Loc⁹ a simili est hītudo vni⁹ similiū ad reliquū. ⁊ tenet affirmatiue ⁊ negatiue. Affirmatiue tripl'r. Uno mō attribuendo duo vni. vt hoi inest risibile vt proprīū g° inest ei flebile vt ꝓprium
Secundo mō attribuēdo vnū duob⁹ vt hoi inest animal vt gen⁹. ergo equo inest aial vt genus. Tertio mō attribuēdo duo duob⁹. vt risibile inest hoi vt ꝓpriū g° hynibile inest equo vt ꝓprium. Silr̄ negatiue tenz p̄dictis tribus mōis vt faciliter posset exēplificari sicut de p̄dictis. ⁊ est aduertendū q̄ arguēdo per locum a simili oportet arguere a similibus ea parte qua similia sunt videlicet respectu eius in equo assimilant̄. ⁊ non ea pte qua sunt dissimilia. s. respectu ei⁹ in quo differunt.

Contra predicta arguit̄. Prīo sic. Non sequitur deus non potest peccare. ergo sor. non potest peccare: ⁊ tñ arguit̄ per locuz a maiori ad minus negatiue ergo ⁊c. Scd̄o sic. Non sequit̄. Sor. potest portare decez libras: g° ⁊ centū. ⁊ tñ arguit̄ a minore

ad maius affirmatiue. Tertio sic Non
sequitur sicut oculus est in corpore ita
intellectus est in anima sed oculus inest
corpori tanq̄ ps integralis eius. ergo in/
tellectus. inest anime tanq̄ ps itegralis
eius quod falsum est ꝛ tamen arguitur
a simili ergo ꝛc.

Ad rōnes ad primaȝ dr̄ ꝙ n̄
arguitur a maiori
ad min⁹. q: posse peccare nō magis vr̄
ꝯuenire deo q̄ȝ homini. lȝ deus sit ma/
gis potēs quo ad v̄tutē opandi. ꝛ iō bn̄
arguit̄ a maiori ipotētia sȝ non respectu
ei⁹ respectu cui⁹ est maioris potētie. nec
ēt arguit̄ a maiori quo ad v̄ificationē lo/
cutiōis. Ad s̄aȝ dr̄ ꝙ ibi nō arguit̄ a mi
nori ad mai⁹ sed a maiori ad min⁹ affir/
matie. q: portare decē libras. magis vr̄
ꝯuenir̄ alicui q̄ȝ portare cētū libras: lȝ g°
arguat̄ a minori s̄ȝ q̄ȝtitatē n̄ tn̄ s̄ȝ v̄ifica
tionē locutōis. Ad t̄tiā dr̄ ꝙ ibi n̄ arguit̄
ea pte q̄ s̄t similia. sȝ ea q̄ s̄t dissimilia ga
itellect⁹. ꝛ ocul⁹ ꝯueniūt i h̄ ꝙ vterq̄ȝ ē
ps. sȝ differūt i h̄. ꝙ ocul⁹ ē ps itegralis
corporis hominis. intellectus vero est
pars potestatina hominis.

Proportio est rerum diffe
rentiū eadeȝ habitudo. locus
a pportione est habitudo vni
us pportiōabiliū ad reliquū:
vt sicut se habet rector nauis
ad nauem ita se habet rector
scolarum ad scolas: sed rector
nauis est eligēdus nō sorte sȝ
arte: ergo rector scolarum est
eligēdus nō sorte sed arte. vn
de locus a pportione. maxīa:
De pportionalibus idem est
indicium. Differt auteȝ locus
iste a loco a simili: quia in loco
a simili accipitur cōparatio se
cundum similitudinē iherētie
v tsicut risibile iest hoi ita ihy
bile inest equo. In loco auteȝ
a pportione nō attenditur si/
militudo iherentie. sed com/
paratio habitudinis vt sicut se
habet rector nauis ad naueȝ:
ita se habet rector scolarū ad
scolas. Transumptio ē du/
plex. Quedā enim est quādo
dictō vł oratio significās vnū
trāsumitur ad significandum
aliud ppter similitudineȝ ali/
quam repertā in eis vt ridere
trāsumitur ad significādū flo/
rere: vt cum dicitur pratum ri
det: similiter oratio trāsumit̄
cū dicitur lictus aratur. i. ope
ra pditur. Sicut solet dici ali/
cui cū in vanum laborat: ꝛ ista
transumptio ptinet ad sophi/
sticum ꝛ non ad dialeticū. Est
alia trāsumptio vt quādo su/
mitur nomē magis notuȝ pro
alio minus noto: vt si debeat
pbari ꝙ phūs nō iuidet ꝛ fiat
trāsumptio ad hoc nomē sa/
piens ꝛ ista ptinet ad dialeti/
cū. locus a trāsumptione ē ha
bitudo trāsumptionis ad trā/
sumptū. vt sapiēs nō iuidet er
go phūs non iuidet. vnde lo/
cus a trāsūptiōe. maxīa quod
alicui cōuenit sub noīe⁹ magis

noto: ⁊ ei cõuenit sub nomine minus noto. Differt aũt locus iste a loco a nois iterpretatõe q: i loco a nois iterp̃tatiõe accipit diffinitio siue descriptio nois vel expositio ei⁹: vt ph̃us expõit ꝑ hoc qd̾ dico amator sapiẽtie. i loco autẽ a trãsumptiõe ñ accipitur expositio siue descriptio nois: sed ꝓ vno noie minus noto sumit aliud magis notum: vel aliquid alid̾ per quod facile probatur propositum. Autoritas vt hic sumitur est iudicium sapiẽtis in sciẽtia sua. vñ a rei iudicio solet denoiari locus iste. loc⁹ ab autoritate ẽ habitudo ipsius autoritatis ad id quod per eã probatur vt astronom⁹ dicit celum eẽ volubile ergo celũ ẽ volubile vnde locus ab autoritate. maxima. Unicuiq3 experto i sua scia est credenduz.

¶ Hic determinat autor d̾ loco a ꝓportiõe. p:io diffiniẽs ꝓportionẽ. q̄ ẽ rex differẽtiũ silis hitudo. sicut eadẽ ẽ ꝓportio sex ad tria. ⁊ q̃tuor ad duo. q: vbiq3 cõparat medietas ad suũ totũ: vñ ꝓportio sẽp ẽ cõparatio duoꝝ. s. excedẽtis ⁊ excessi. Ex q° p3 q̄ i loco a ꝓportiõe dñt eẽ q̃tuor quoꝝ duo cõparãt ex vna p̃te et alia duo ex alia p̃te: ⁊ significat i maiore q̄ qualis ẽ habitudo primi ad s̾m. talis est habitudo tertij ad quartum.

Primo sciendũ ẽ q̄ locus a proportione ẽ hitudo vnius ꝓportionabiliũ ad reliquũ: ⁊ t3 affirmatiue ⁊ negatiue. Affirmatiue sic. sicut se hñt q̃tuor ad duo. ita se hñt sex ad tria. sed q̃tuor sũt dupla duoꝝ. ergo sex sunt dupla triũ. Negatiue sic. Sic se hñt duo ad tria ita q̃tuor ad sex: sed duo non sunt dupla triu3. ergo q̃tuor nõ sũt dupla sex.

Uñ ad hoc q̄ debite arguat̾ ꝑ hũc locũ op3 q̄ ponat̾ dictio significãs hitudinẽ excedẽtis ⁊ excessi. q̄ fit cõiter ꝑ terminos relatiuos habitudinẽ toti⁹ ad parte3 vel eꝝ significantes. vt duplũ triplu3 dimidiu3. Cui⁹ sunt due regule. P:ia ẽ qñ sunt aliqua q̄ ꝓportionant̾ adinuice3 quantũ primũ excedit s̾3. Tantum tertiũ excedit q̃rtu3. Sc̃da regula est si aliq̃ ꝓportionant̾ adinuicẽ. Si primũ non excedit s̾m in ꝓportione data nec tertium in eadẽ ꝓportiõe excedit q̃rtũ. vt si iter duo ⁊ tria sit eadẽ ꝓportio. sic iter q̃tuor ⁊ sex. tũc si duo ñ sũt dupla triũ. nec q̃tuor erũt dupla sex. Et d̾sũt intelligi regule d̾ excessu eiusdẽ ꝓportiõis. ⁊ ñ d̾ excessu eiusd̾ q̃titatis: Et i h̾ loco a ꝓportiõe fũdat̾ loc⁹ a trãsmutata ꝓportiõe. q̄ p̃supponit locũ a ꝓportiõe. Op3. n. p:io q̄ fiant oẽs loci a ꝓportiõe ⁊ tũc o3 cõparare p̃mũ ad tertiũ. ⁊ s̾3 ad q̃rtũ: vt sic se hñt sex ad tria ita q̃tuor ad duo. g° sic se hñt sex ad q̃tuor. ita tria ad duo. s3 sex excedũt q̃tuor i t̃tia p̃te. g° tria excedũt duo i t̃tia p̃te nec ꝓp:ie t3 iste loc⁹ nisi in terminis quantitatem significãtibus.

Secundo sciẽdũ ẽ q̄ trãsumptio ẽ positio nois magis noti ꝓ noie min⁹ noto cõtingit. n. aliqñ vni⁹ rei eẽ duo noia ⁊ ita põt eẽ q̄ aliqd̾ p̃dicatũ isit illi s̾b vno noie ⁊ nõ s̾b alio. eo q̄ p̃t ignorari aliud eẽ nomẽ illi⁹ rei. Et est duplex trãsũptio sic satis p3 in textu. Loc⁹ a trãsũptõe est hitudo nois magis noti ad nomẽ min⁹ notũ. ⁊ t3 affirmatiue ⁊ negatiue trã s̾bijciẽdo q̃3 p̃dicãdo vt p3 ꝑ istas regulas. Quaꝝ p̃ma ẽ. Si aliqd̾ p̃dicatũ isit alicui sũpto s̾b noie magis noto illd̾ inerit s̾b noie min⁹ noto vt hñ seq̄t̾: Sapiẽs ẽ v̾tuosus. g° philo

sophus est v̓tuosus. Scd̓a regula est si
aliqđ ꝑdicatū non insit alicui sumpto sb̄
noie magis noto. illud non inerit eidem
sūpto sb̄ noie minꝰ noto. vt bn̄ seqtur.
Sapiēs nō inuidet gͦ philosophꝰ n̄ inui
det. Tertia regula ē si aliqđ ꝑdicatū insit
alicui sūpto sb̄ noie magis noto illđ sum
ptū sb̄ noie minꝰ noto sibi inerit. Quar
ta regula ē si aliqđ ꝑdicatū sūptū sb̄ noie
magis noto n̄ isit alicui illđ sūptū sb̄ noie
minꝰ noto n̄ sibi inerit. Et lꝫ i h̄ loco eadē
res significet̄ ꝑ terminū inferentē. ⁊ ter-
minū illatū. nō ē tn̄ dicēdū ꝙ iste locꝰ sit
intrinsecꝰ qa nō sumit̄ hītudo ex ꝑte rei
significate. sed ex ꝑte terminoꝝ significā
tiū quoꝝ vnꝰ nō est intra subaꝫ alterius.

Tertio sciendum est ꝙ auctori-
tas est iudiciū m sapiētis
in sua scientia experti vt cuꝫ astrologus
iudicat solem esse maiorem tota terra ⁊
propositio sic dicta vl̓ iudicata esse vera
ab astrologo vocatur autoritas. Et acci
pitur autoritas dupliciter. Uno modo
pro excedentia vel eminentia dicentis in
aliqua scientia aut arte. sicut dicimꝰ. Ari
stotelem fuisse magne autoritatis. Alio
modo accipitur pro dicto vl̓ iudicato ab
ipso autore. sed idem dictum non ca-
pit suam veritatem adiacente. quia pro-
pter nostrum affirmare vel negare ni-
hil mutatur in re. sed accipit euidentiam
sue veritatis a re. Locus ab autoritate
est habitudo autoris ad id ꝙ per ipsum
dicitur ⁊ tenet affirmatiue tātū vt astro-
logus dicit celum esse volubile ergo ce-
lum est volubile. Maxima. Unicuiqꝫ
experto in sua scientia credendum est.
Et sūt due ꝯditiones requisite ad hoc
ꝙ iste locꝰ teneat. Prima est ꝙ iudicās
sit sapiens ⁊ expertus in illo de quo iudi
cat. Defectu cuiꝰ n̄ sequit̄ Aris. dicit mū
dum esse eternū ergo mundus est eter-
nus qꝛ in hoc n̄ erat sapiens ⁊ expertꝰ.
Secunda ꝯditio ē ꝙ illđ dixerit secūdū
suā sciētiā qꝛ pōt esse ꝙ narrādo oppinio
nes aliquorum dicat falsum. Negatiue
autem nō tenet. Unde ad hoc ꝙ argua
tur negatiue oportet ꝙ negatio feratur
supra hoc verbum dicit: aut supra copu
lam principalem illius totius ꝓpōnis.
Defectu cuius non arguit̄ ibi negatiue
sed affirmatiue Aris. dicit tp̄s non fuisse
āt motū: gͦ tp̄s n̄ fuit ante motū

Contra ꝑdcā arguit̄. Pͦ sic
Nō seqt̄ sicut se hꝫ hō
ad n̄ hoieꝫ. ita aial ad nō aial. sꝫ ois hō ē
aial. gͦ oē n̄ hō est nō aial. ꝙ ē fl̓m. ⁊ tn̄
ibi arguit̄ a ꝓportiōe. gͦ ⁊c. Scd̓o sic
n̄ seqt̄ sor. ē hō gͦ sor. ē humanitas. ⁊ ta
men ibi arguit̄ a trāsūptiōe. qꝛ hō ⁊ hu-
manitas idē significāt. gͦ ⁊c. Tertio sic
Aris. dicit sb̄aꝫ n̄ eē in subo. gͦ suba n̄ est
i sb̄o. ⁊ tn̄ ibi argr̄ ab autoritate negatiue.

Ad rōnes ad ꝑmā dr̄ ꝙ iste
locꝰ nō tꝫ nisi. i ter
minis ꝙ̄titatē significātibꝰ saltēꝫ grā for-
me i alijs āt n̄ tꝫ formal̓r ⁊ maxie qn̄ su
periꝰ ⁊ inferiꝰ ꝓportionāt̄ sicut ē in ꝑdi
cto argumēto. Ad sꝫaꝫ dr̄ ꝙ lꝫ hō ⁊ hu-
manitas idē significēt nō tn̄ eodē mō. hu
manitas .n. significat nāꝫ humanam ab-
stractiue hō vero ꝯcretiue. Ad tertiaꝫ
patuit solutio i fine tertij notabilis.

Sequitur de locis mediis.

Quid āt sit locꝰ mediꝰ dictū ē
ꝑus. Locoꝝ āt medioꝝ. Aliꝰ
a cōiugatis: Aliꝰ a casibꝰ: Aliꝰ
a diuisione. Cōiugata ⁊ casus
differunt sic: quia vniuocum
siue principale siue abstractuꝫ
quod idem est cum suo deno
minatiuo dicuntur cōiugata
vt iustitia ⁊ iustum. Casus au-
tem dicuntur ea que cadunt
a principali: vt iustum ⁊ iuste
a iustitia: ⁊ hanc differenti-
am assignat Aristoteles in

thopicis in secũdo thopicoꝝ. Locus a cõiugatis est habitudo vni⁹ cõiugatoꝝ ad reliquũ vt iustitia ẽ bona: ergo iustum ẽ bonum ⁊ ecõuerso. vñ locus a ꝯiugatis. Maxima. Quod vni cõiugatoꝝ conuenit ⁊ reliquo. vel si vnum cõiugatoꝝ inest ⁊ reliquũ ĩest loc⁹ aũt a casibus est hĩtudo vni⁹ casus ad aliũ: vt iustũ est bonũ: ergo qḋ iuste fit bñ fit. loc⁹ a casib⁹ maxima. Quod vni casu cõuenit ⁊ reliquo. Et ecõuerso sumit̃ locus a casibus ⁊ a cõiugatis.

¶ Postq̃ deteriauit autor de locis intrinsecis ⁊ extrinsecis ꝯñter deteriat de locis medijs. Rõ ordinis est q: mediũ nõ põt cognosci nisi hita cognitiõe extremoꝝ. ergo ꝫt locus medi⁹ nõ põt cognosci nisi cognitiõe loci ĩtrinseci ⁊ extrĩseci.

Primo sciendũ est. q̃ diffinitio loci medij posita ẽ p̃us: ideo autor ĩmediate diuidit locũ mediũ in locũ a coniugatis a casib⁹. ⁊ locũ a diuisione iter quos p̃mo deteriat de loco a ꝯiugatis vñ ꝯiugata sũt. Concretũ ⁊ abstractuꝫ. que iõ dñr ꝯiugata. q̃si sub vno iugo significationis posita. importãt. n. ⁊ significant eãdeꝫ essentiã ⁊ naturã. sꝫ alr̃ ⁊ aliter. nã abstractuꝫ significat eã scḋm se absolute ⁊ sine cadentia ad subm. Cõcretuꝫ vero eaꝫ significat cũ cadẽtia ⁊ cõcretione ad subm. Ex quo pꝫ q̃ cõiugata lꝫ ꝯueniant in re significata differũt. tñ in mõ significandi. Locus a cõiugatis est hĩtudo vni⁹ cõiugatoꝝ ad reliquũ. ⁊ lꝫ affirmatiue ⁊ negatiue. Et vtroq; mõ contingit arguere dupliciter. Uno mõ ponendo abstracta in antecedente ⁊ concreta in ꝯñte. Alio modo econtra.

Secundo sciendũ est: q̃ ponendo abstracta in añte ponit̃ talis regula a p̃dicatione abstracti de abstracto. ad p̃dicationeꝫ concreti de ꝯcreto in oĩbus p̃dicationib⁹ vel predicatis ẽ bona ꝯña. vt bene seq̃tur iustitia ẽ virtus. ergo iustũ est virtuosum. Sꝫ ponẽdo concreta in añte ponit̃ talis regula. A p̃dicatione cõcreti de ꝯcreto ab p̃dicationeꝫ abstracti de abstracto in p̃dicationib⁹ vel p̃dicatis eẽntialibus est bona ꝯña vt album est coloratũ. ergo albedo ẽ color. Ex quo pꝫ q̃ ad hoc q̃ de bite arguat̃ opꝫ q̃ predicatio cõcreti de cõcreto sit essentialis. Defectu cuius nõ seq̃tur albũ est dulce. ergo albedo ẽ dulcedo: ⁊ iste due regule valent ad arguẽduꝫ affirmatiue. ad arguendũ ãt negatiue sit ista. Prima regula. A negatione abstracti de abstracto ad negationẽ concreti de concreto nõ valet ꝯña vt non seq̃t̃ albedo non est dulcedo. ergo albũ non ẽ dulce. Ex illo tñ añte seq̃tur predicationẽ cõcreti de cõcreto non eẽ eẽntialem. vt bñ seq̃tur: Albedo nõ est dulcedo. ergo hec nõ est essentialis albũ ẽ dulce. Secũda regula. A negatione cõcreti de concreto ad negationẽ abstracti de abstracto in oĩbus p̃dicationib⁹ est bona ꝯña. vt album non est dulce. ergo albedo non est dulcedo ⁊c.

Tertio sciendũ est q̃ casus dñr adiectiua noĩs cum aduerbio eiusdẽ. vt iustuꝫ ⁊ iuste. ⁊ dicunt̃ casus de cado. dis. nõ q: vnuꝫ cadat ab altero sꝫ q: ambo cadũt ab vno tertio. s. ab abstracto: vt iustũ ⁊ iuste a iustitia. et lꝫ vnũ coniugatoꝝ cadat ab altero vt cõcretũ ab abstracto. non tñ dicunt̃ casus: q: ambo non cadũt ab vno tertio: Loc⁹ a casibus ẽ habitudo vnius casuũ ad reliquũ ⁊ lꝫ affirmatiue ⁊ negatiue. Affirmatiue sic iustũ est bonuꝫ ergo qḋ iuste fit bene fit. locus a casibus. Maxia. Si concretũ de ꝯcreto. ⁊ aduerbium de aduerbio. Negatiue sic iustũ non ẽ vitiosũ

ergo qđ iuste fit nō vitiose fit. Maxima si cōcretuꝫ negetur de cōcreto ⁊ aduerbium de aduerbio. Et tꝫ solū iste locꝰ in ꝑdicationibus essentialibꝰ ⁊ ꝑ se. ita ꝙ arguendo affirmatiue oꝫ ꝙ vnū cōcretuꝫ essentialr̄. predicet̄ de alio ⁊ arguēdo negatiue oꝫ ꝙ vnū concretū ꝑ se ⁊ necessario remoueat̄ ab altero. Et vocat̄ iste locus a casibꝰ pl'aliter. q: ponunt̄ plures casus i añte ⁊ ɔñte. ⁊ sic dđꝫ ē đ ɔiugatis.

Contra ꝑdicta. Prio arguit̄ sic non seqt̄ hō est aīal ergo humanitas ē aīalitas. ⁊ tñ arguit̄ ꝑ locū a ɔiugatis. g° ⁊c. Scđo arguit̄ sic Abstractū est cā formal' vel forma ɔcreti. vt albedo albi. g° arguēdo ab abstracto ad ɔcretū est locꝰ a cā formali. Tertio arguit̄ sic nō seqt̄ iustꝰ est liberal'. g° ꝙ iuste fit libalr̄ fit. ⁊ tñ arguit̄ a casibꝰ.

Ad rationes Ad ꝑmā dr̄ ꝙ duplicia sūt abstracta. Quedaꝫ sūt q̄ abstrahunt̄ a supposito. vt hūanitas ꝙ significat nāꝫ humanā sine cōcretione ad supposita. ⁊ ab istis abstractis ⁊ suis ɔcretis. q̄. s. significāt nāꝫ ɔcretiue ad supposita nō sumit̄ locꝰ a ɔiugatis: alia sīt abstracta q̄ abstrahunt̄ a subō: vt albedo nigredo ⁊ ab huiusmodi abstractis ⁊ suis ɔcretis sumit̄ locꝰ a ɔiugatis. Ad scđam dr̄ ꝙ dupl'r ɔtigit arguere ab abstracto ad cōcretuꝫ. Uno mō respectu huiꝰ ꝑdicati ē. arguēdo. s. abesse vl' a ñ eē abstracti. adesse vl' ad non eē ɔcreti: ⁊ sic sumit̄ locꝰ a cā formali: vt albedo ē: g° albū ē. Alio mō p̄t argui a duobꝰ abstractis ad duo ɔcreta s. ab affirmatiōe vl' negatiōe. abstracti de abstracto ad affirmationē vl' negationeꝫ ɔcreti de ɔcreto. vl' eꝫ. ⁊ sic sumit̄. locꝰ a ɔiugatis. Ad tertiā dr̄ ꝙ hec nō ē eēntial'. iustꝰ ē liberal'. locꝰ āt a casibꝰ soluꝫ tꝫ in ꝑdicationibus eēntialibus. vt patuit.

Diuisionū: alia fit per negationē: vt sortes aut est hō: aut non est hō: sꝫ non ē non hō: ergo est hō. Locus a diuisione. maxima. Si aliq̄ duo sufficienter cōdiuidant aliqđ tertiū posito vno remouetur reliquuꝫ: ⁊ remoto vno ponit̄ reliquuꝫ. Alia aūt fit non ꝑ negationeꝫ: ⁊ hec fit sex modis tribꝰ ꝑ se: ⁊ tribus ꝑ accñs ꝑma diuisio ꝑ se est generis in spēs: vt aīaliuꝫ aliud rōnale: aliud irrationale. Secūdo ē totius itegral' in suas ptes integrales: vt domus alia ps est tectū: alia paries: alia fundamētuꝫ. Tertio vocis equoce i sua significata: vt canis: alius latrabilis: alius piscis marinus: alius celeste sidus. diuisionuꝫ vero ꝑ accñs: vna ē subiecti i accñtia. vt aīalium: aliud sanū: aliud egrum. Scđa accidētis i subta: vt sanorū aliud est hō: ⁊ aliud est brutum. Tertia vero accidētiū in accidentia: vt albor: aliud calidū: aliud frigidū. Locus a diuisione ē habitudo vniꝰ condiuidentiū ad aliud: vt sortes est aīal: aut rōnale: aut irrōale: sꝫ non est irrōnale: ergo ē rōnale Locus a diuisiōe. maxima. Eadem est q̄ supradicta est: ⁊ silr̄ formetur argumentuꝫ in qualibet alia diuisione constructiue ⁊ destructiue.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

¶ Prius determinatū est de loco a cō
iugatis ⁊ a casibus nunc vero determi/
nat de loco a diuisione. Ratione cui⁹ po
nit octo modos diuisionum ⁊c̄.

Primo sciendū est ꝙ diuisionū
q̄dā fit ꝑ negationez vt
aialium: aliud hō: aliud non hō. ⁊ q̄daz
fit sine negatiōe. vt aialiuz: aliud rōnale:
aliud inrōnale vel aliud risibile: aliud hy
nibile. Et inter istas diuisiones triplex ē
dr̄ia. Pria ē q: diuisio data ꝑ negatio
nez sp ꝑ fit ꝑ duo mēbra. Sz diuisio facta
sine negatiōe aliqn̄ fit ꝑ duo mēbra ⁊ ali
qn̄ fit ꝑ plura duobus. Scđa dr̄ia ē q:
diuisio facta ꝑ negationez fit ꝑ imediata
eo ꝙ fit ꝑ ꝯdictoria iter q̄ non ē dare me
diū. Sz diuisio facta sine negatiōe nō fit
ꝑ imediata. Tertia dr̄ia ē q: diuisio da
ta ꝑ negationē fit ꝑ opposita formaliter
fit eni ꝑ ꝯdictoria. Sed diuisio facta per
affirmationē solū fit ꝑ opposita v̄tualr̄.

Secundo sciēdū ē ꝙ diuisio
facta sine negatio
ne ē duplex. Quedā est ꝑ se ⁊ q̄daz ꝑ ac
cidēs. Diuisio ꝑ se ē triplex. q: q̄daz ē ge
neris in spēs. vel in dr̄ias. vt aialiuz: aliđ
hō: aliud brutū: vel aialiuz: aliud rōnale
aliud inrōnale. Alia ē totius integral̄ in
suas ꝑtes integrales vt dom⁹ diuidit̄ ꝑ
tectū ꝑietē ⁊ fundamētuz. Tertia ē vo
cis multiplicis i sua significata vi cāis di/
uidit̄ in canē latrabilē piscē marinum ⁊ si
dus celeste. Silr̄ diuisio ꝑ accidens ē tri
plex. Quedā est subi i accn̄tia. vt aialiuz
aliud sanū aliud egruz. Scđa ē accn̄tis i
sua suba. vt sanoruz aliud bos aliud hō.

Tertia ē accn̄tis in accn̄tia vt sanoꝝ ali
ud calidū aliud frigidū. Et dr̄r iste diui/
siones ꝑ accn̄s q: diuisuz nō includit̄ in
mēbris diuidētib⁹ ꝑ se. Nec illa mēbra
diuidētia sunt eēntialr̄ ordinata sub diui/
so. sz accidunt ipsi diuiso: aut diuisuz eis
accn̄talr̄ ꝯuenit vel taz diuisuz q̄z mēbra
diuidētia eidē tertio accn̄talr̄ ꝯueniunt.

Tertio sciendū est: ꝙ loc⁹ a di/
uisione ē habitudo vni⁹
diuidētiuz ad reliquū ⁊ tz affirmatiue ⁊
negatiue. Ad arguēduz affirmatiue po
nitur talis regula. Ab affirmatōe diuisio
nis ⁊ vni⁹ mēbroꝝ diuidentiū de aliquo
ad negationē alteri⁹ de eodē ē bona ꝯn̄a.
vt sor est hō. vel nō hō: sz est hō. ergo n̄
est nō hō. sufficit tn̄ loco diuisionis aliqn̄
ponere diuisuz. vt sor. est aial ⁊ est rōnal̄
ergo nō est irrōnalis. Scđa regula ē ꝙ
in diuisionib⁹ datis ꝑ duo mēbra ab affir
matione diuisionis. ⁊ negatiōe vni⁹ mē/
broꝝ diuidentiū de aliquo ad affirmatio
nez alterius ē bona ꝯn̄a. vt sor. est rōnal̄
vel inrōnalis: sz nō irrōnalis. ergo est rō
nalis. Tertia regula in diuisionibus da
tis ꝑ plura mēbra q̄z duo a negatiōe vni
us ad negationē alterius nō valet ꝯn̄a vt
nō seqtur sor. est alb⁹ vel niger vl̄ medio
colore coloratus sz nō est niger. ergo est
albus. Quarta regula a negatione cluz
mēbroꝝ diuidentiū vno excepto de ali/
quo subo. ad affirmationē illi⁹ excepti de
eodez subo est bona ꝯn̄a. vt bene seqtur
sor. est alb⁹ vel niger vl̄ medio colore co
loratus. sz nō est albus neq3 niger. ergo
est medio colore coloratus. Ex quo pz
ꝙ ad hoc ꝙ debite arguat̄ ꝑ istum locū
oz ꝑmo ꝙ in ipso an̄te affirmet̄ vel ne/
getur ipsa diuisio siue ipm diuisū de ali/
quo subo. Postea oz affirmare vl̄ nega
re vnū mēbruz diuidentiū de eodē. per
hoc. n. ꝙ ponit̄ diuisuz vel diuisio. tunc
ponit̄ aliqd in quo ꝯueniunt terius infe/
rēs ⁊ terius illatus ⁊ ꝑ hoc ꝙ ibi ponun
tur mēbra diuidentia. vnū in an̄te: ⁊ alte
ruz in ꝯn̄te ponit̄ hoc in quo differunt.
Et ita pz ꝙ iste locus hz rōnez medij lo
ci. Ex oībus predictis pz. ꝙ in toto sūt
viginti ⁊ vn⁹ locus. vz vndecim itrinse/
ci. s. tres a suba. ⁊ octo a ꝯcomitantibus
subam. septē extrinseci. ⁊ tres medij.

Contra predicta. Primo ar/
guit̄ sic. Mēbra diui/
dentia sunt disperata: sz a disperatis sumi
tur loc⁹ intrinsecus. ergo locus a diuisio
ne nō est locus medius. Scđo sic. Ne

gatio non est pars alicuius . ergo nulla ē
diuisio q̄ fiat ꝑ negationem. Tertio sic.
Significatio accidit voci. ergo diuisio lo
cis in significationes nō est diuisio ꝑ se. ſʒ
est diuisio subiecti in accidentia.

Ad rationes Ad primam
dr̄ ꝙ mēbra
diuidentia ꝯsiderant̄ dupl'r. Uno mō
scd̄m rōnes ꝓprias. ⁊ sic sunt disperata.
⁊ ab ipsis sic sumitur locus extrinsecus.
Alio mō inquātū ꝑtim ꝯueniunt. s. in
diuiso ⁊ ꝑtim differunt. s. inter se. ⁊ hoc
mō ab ipsis sumit̄ locus medi⁹. ⁊ iō ar-
guendo a diuisione sp̄ in an̄te ponit̄ diui
sio. cū vno mēbroꝝ diuidentiū. ⁊ i ꝯn̄te
ponit̄ alteꝝ. Ad scd̄aʒ dr̄ ꝙ negatio du
pliciter cōsiderat̄. Uno mō formal'r ⁊
sic nō est pars alicuius nec pōt eē mem-
brū diuisionis. Alio mō accipit̄ f'm ꝙ
stat ex opposito eius ꝙ negat̄ : ⁊ sic pōt
esse mēbruʒ diuidens. Ad tertiā dr̄ : ꝙ
vox accipit̄ dupl'r. Uno mō pro q̄lita-
te sensibili. ⁊ sic concedit̄ an̄s. Alio mō
accipit̄ prout significatiua ē. ⁊ hoc mō ne
gatur. Aliter rn̄detur ⁊ melius. ꝙ lʒ si-
gnificatio accidat voci vt signo. non tamē
sibi accidit vt subo. quare diuisio illa non
est subi in accidentia ⁊ hoc de locis.

Tractatus sextus fallaciaruʒ.

Sillogismoꝝ : ali⁹
demr̄atiuus : ali⁹
dialeticus : ali⁹ so-
phisticus siue liti
giosus. syll'us de-
monstratiuus ē q ex p̄mis ve-
ris ⁊ imediatis est syllogizat⁹
aut ex talib⁹ q̄ per aliqua pri-
ma vera pricipiū sue cognitio
nis sumpserūt. Dialeticus est
q ex probabilibus ē syllogiza-
tus. sophisticus vt diffinit̄ ab
Aristotele in elenchis est q ap
paret esse syllogismus ⁊ non ē
aut qui est syllogismus sed nō
est conueniens rei.

Iste est tractatus sextus sū-
mulaꝝ Petri hyspani q in-
titulat̄ tractatus fallaciaꝝ : nō
q: fallacia sit ibi subʒ : ſʒ q: fal
lacia est p̄ncipiū subi hui⁹ tra
ctatus. s. syll'i sophistici. Sicut. n. loc⁹ dia
leticus ē principiū argumenti dialetici ita
locus sophisticus q fallacia dicitur ē prin
cipium syllogismi sophistici.

Primo sciendū est ꝙ syll'us in
cōi p̄ma sui diuisiōe di-
uidit̄ in sill'm ꝯctū ⁊ nō ꝯctū. Syll'us ꝯ-
ctus diuidit̄ ab autore nr̄o in textu i syl-
logismū demr̄atiuū dialeticū ⁊ sophisti-
cū. Syll'us demr̄atiu⁹ ē q ex p̄mis v̄is
⁊ imediatis ē syllogizat⁹ aut ex talibus q̄
ꝑ aliq̄ p̄ma vera ⁊ imediata p̄ncipiū sue
cognitiōis sūpserūt. in q̄ diffinitiōe ponit̄
p̄mis veris ⁊c̄. Ad dr̄iaʒ syll'i dialetici ⁊
sophistici. in p̄dicta ēt diffinitiōe tangitur
duplex gen⁹ demr̄atiōis. s. demr̄atio ꝑꝑ
qd ⁊ potissima q̄ tangit̄ ꝑ illaʒ ꝑticulā. s.
ex primis veris ⁊ imediatis. Demr̄atio
eni ꝑꝑ qd ⁊ potissima est illa q̄ procedit
ex primis veris ⁊ imediatis in demr̄a-
bilib⁹. dr̄r aūt p̄ma v̄a q̄ ꝑ se ipsa fidē ha
bent. vt sūt p̄ma p̄ncipia. Tangit̄ ēt in il
la diffinitiōe demr̄atio nō potissima q̄. s.
ꝓcedit ex v̄is ⁊ necessarijs. ſʒ nō ex pri-
mis ⁊ imediatis. ꝓcedit. n. ex demr̄abi
lib⁹. ⁊ ex hijs quoꝝ cognitio ab alijs p̄n-
cipijs descēdit ⁊ tāgit̄ ꝑ scd̄aʒ ꝑticulā. s.
aut ex talib⁹ q̄ ꝑ aliqua p̄ma ⁊ vera ⁊c.

Secundo sciēdū est ꝙ syll's
dialeticus est qui
ex probabilibus est syllogizatus. ponit̄
ex ꝓbabilibus ad dr̄iaʒ syllogismi sophi
stici peccantis in materia. Ponitur etiaʒ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

syllogizatus. ad differentiam syllogismi sophistici peccantis in forma. cõuenit er/go syllogismo dialetico procedere ex ꝓ/babilibus: vnde probabile est quod vi/detur omnibus vel pluribus vel maxi/me sapientibus. omnibus. vt ꝙ omnis mater dilligat filiuꝫ. pluribus vt ꝙ omnes homines natura scire desiderãt maxime sapientibus. vt ꝙ sol sit maior tota terra. Sed syllogismus sophisticus est syllꝰs apparens ⁊ non existens. in om/ni enim syllogismo sophistico duplex est causa scilicet causa appentie. ratione cuiꝰ dicitur apparens. ⁊ causa defectus ra/tione cuius non est existens. Et est tri/plex scilicet peccans in forma tantum. qui procedit ex ambabus premissis ve/ris. sed non in modo ⁊ figura debite dis/positis vt nullum animal est species: homo est animal: ergo homo non est spẽs. Alius est peccans in materia tantum. q procedit ex p̃missis falsis vel altera fal/sa. sed indebita forma syllogistica. vt nullus homo est animal. omne risibile est homo ergo nullum risibile est animal. Alius est pecans in vtroqꝫ qui scilicet ꝓcedit ex aliqua premissarum falsa nec ẽ indebita forma syllogistica. vt nullꝰ ho/mo est species equs est hõ ergo equs non est species.

Tertio sciendum est ꝙ tres p̃/dicti syllogismi. sic inter se differunt: q: syllogismus demonstra/tiuus procedit ex propositionibus ne/cessarijs ideo dicitur contractus ad ma/teriam necessariam. Sed syllogismus dialeticus procedit ex propositionibus probabilibꝰ ratione cuius dicitur contractus ad materiaꝫ probabileꝫ: syllꝰs võ sophisticus fit ex appenter probabilibꝰ. ratione cuius dicitur contractus ad ma/teriam appenter probabilem ⁊ de isto hic intẽdimꝰ ⁊ ẽ subꝫ huiꝰ sexti tractatꝰ.

Circa presentẽ lectionẽ q̃rit̃ ꝺ h̃ sophis/mathe. sor. fingit se esse sophistã casu posito ꝙ sor. cõuerset̃ cum sophistis vt appareat sophista probatur. ⁊ improbat̃. Probatur sic. q: sor. est cum sophistis. vt appeat esse sophista. ⁊ in rei veritate non est sophista ergo fingit se esse sophi/stam. Secũdo sic. sor. ostendit se esse talẽ qualẽ non est ergo fingit se esse sophistã: ꝯña tenet q: ostẽdit se esse sophistã. Improbat̃ sic: sophisma iplicat ꝯdictionẽ gº non est verꝫ. Antecedens ꝓbat̃ q: bene sequit̃ sor. fingit se esse sophistã. ergo est sophista ⁊ ẽt sequit̃ gº non est sophista. Pꝫ vtraqꝫ ꝯña ⁊ priº ꝙ sit sophista: q: ois fingens se est sophista: sor. fingit se. ergo ẽ sophista. Secũda ꝯsequẽtia pꝫ scꝫ ꝙ nõ sit sophista q: bñ sequit̃ sortes fingit se esse sophistã. ergo apparet eẽ sophista ⁊ non est sophista. cõsequẽtia tꝫ: q: propõnes huius verbi fingit exponũtur ꝑ duas exponẽtes in quarũ pria affirmatur p̃dicatũ de subiecto mediãte hoc verbo apparet: in secunda vero negatur idem predicatum de eodẽ subiecto me/diante hoc verbo ẽ. vt sor. fingit se eẽ asinum exponit̃ sic. sor. apparet esse asinus ⁊ nõ est. patet ergo ꝙ ex ista sor. fingit se esse. sophistam. sequũtur iste duo sor. est sophista. ⁊ sor. non est sophista. Ad so/phisma respondetur ꝙ sophisma est fal/sum. patet q: omnis ꝓpositio includens ꝯdictoria ẽ falsa. sed p̃dictũ sophisma icludit duo cõtradictoria. vt pꝫ ex iprobatiõe ergo est falsum. Ad primã ꝓbationem negatur minor. s. ꝙ non sit sophista. per hoc. n. ꝙ conuersatur cum sophistis nititur esse talis qualis non ẽ. ⁊ ita est sophi/sta. Ad secundam probationem negatur antecedens propter eandeꝫ causaꝫ. Posset tñ distingui sophisma: q: sophi/sta accipit̃ dupl'r. Unoº vt idẽ ẽ ꝙ hñs artẽ sophisticã: ⁊ sic sophisma est veruꝫ. q: sor. fingit se habere artẽ sophisticam ⁊ non hẽt. Alio mõ sophista ẽ idẽ ꝙ apparẽs ⁊ nõ existẽs ⁊ sic sophisma ẽ falsum.

Contra predicta arguitur. Pri/mo sic. in diuisione syl/logismi non ponitur syllꝰs tẽptatiuꝰ nec

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

falsigraphus. ⁊ tñ sunt sylli ab alijs disti cti ergo diuisio ē insufficiens. Scđo sic. Syllus dialeticus aliqñ pcedit ex neces sarijs. ergo nō est syllogizatus ex pbabi libus. Tertio sic. Syllus sophisticus ē non ens. ergo nō est subm huius tracta tus. añs pz per diffinitionem eius.

Ad rationes Ad primam distinguitur minor. s. qp syllus tēptatiuus ⁊ syllus fal sigraph⁹ sunt ab alijs distincti. vel ex pte materie ⁊ sic negaẗ vel ex pte finis ⁊ sic pceditur q: finis sylli tēptatiui est sume re expimentū de scia rñdentis. Est eniz syllus tēptatiuus. q ex hijs q̄ videnẗ re spondēti ē syllogizatus ⁊ illa sūt aliqñ ne cessaria ⁊ aliqñ probabilia ⁊ hoc simplr vel appenter. Syllus v̄o falsigraphus est q pcedit ex pncipijs alicui⁹ scie male intellectis: iō ex pte mãe nō distinguiẗ a sylľo demrãtiuo. Ad scđam distinguiẗ añs vel qp pcedat ex necessarijs vt nečia sunt ⁊ sic negaẗ. vel vt pbabilia ⁊ sic cō cediẗ. Ad tertiā negaẗ añs. Ad pbatio nez dr̃ qp in diffinitione sylli sophistici nō dr̃ qp sit nō existens simplr: sz qp non est existēs talis quaľ apparet. Apparet eniz bonus syllus ⁊ non est bonus.

Disputatio ē actus syllogi sticus vni⁹ ad alteȝ ad aliqđ p positū ostendēdum. Disputa tionis q̄tuor sūt spēs. s. doctri nalis. dialetica. tēptatiua. ⁊ so phistica. Disputatio doctrina lis est que syllogizat ex ppriis principiis vniuscuiusqz disci pline ⁊ nō ex his que vidētur respondēti. Et hui⁹ disputatio nis istrumētuz ē syllus demō stratiuus. disputatio dialetica est q̄ ex probabilib⁹ syllogizat ⁊ ē collectiua ꝯdictionum. Et eius instrum est syllus dialeti cus. Tētatiua v̄o disputatio ē q̄ syllogizat ex his q̄ videntur respondēti: ⁊ necesse est eū sci re q se similat hr̃e sciam: hui⁹ āt disputationis instrum ē syl logismus tētatiuus. Syllus tē tatiuus ē q pcedit ex his que videntur respōdenti. Dispu tatio sophistica est q̄ procedit ex his que videntur pbabilia ⁊ nō sunt. Huius aūt disputa tionis instruz est syllus sophi sticus. Syllus sophistic⁹ or dinatur ad qnqz metas q̄ sunt redargutio falsaz inopinabile soloecismus: ⁊ nugatio.

¶ In ista parte deteriat auc. de disputa tione. sine qua opponens non pōt duce re suum respondentē ad metā que qui dem meta est finis syllogismi sophistici. ⁊ p̄mo diffinit disputationē pro quo.

Primo sciendū est qp disputa tio est actus syllogistic⁹ vnius ad alteȝ ad aliqđ propositū osten dendū. in qua diffinitione tanguntẗ qnqz requisita ad disputationē. Primum est opponens scđm respondens. ⁊ ista duo tanguntẗ per hoc qp dr̃ vnius ad alteruz tertiū est forma ad disputandū ⁊ tangiẗ cum dr̃ actus. quartū est sylls. qui est in strumentū quo fit disputatio. ⁊ tangiẗ p hoc quod dr̃ syllogisticus. quintū est fi nis disputationis q est ostēdere. aliquid de aliquo ⁊ tāgitur p hoc qp dr̃ ad aliqđ propositū ostendenduz. Diuiditur autē disputatio in quatuor spēs. s. in doctrina lem. dialeticā. temptatiuā. ⁊ sophisticā

quartū sic habetur sufficientia. quia oīs disputatio fit pp aliquem finē. Aut ergo ille finis est generare aliquē habitū aut sumere experimentū de habitu genito. si secundū sic est disputatio temptatiua si primū hoc est dupl'r. q: vel est ad generandū habitū ve℞ vel apparentē. si secū dum sic est disputatio sophistica. Si primū hoc ē dupl'r. q: vel est ad generandum habitū: ⁊ sic est doctrinal'. vel oppinatiuum: ⁊ sic est dialetica.

Secundo sciendū ē ꝙ disputatio doctrinalis ē generatiua scie. Ad generandū aūt scientiā in aliquo: duo requirunt̄. Primū est ꝙ pcedat ex proprijs principijs scie. secundū est ꝙ adiscens credat ea q̄ sibi dicunt̄. Nunq̄ .n. principia generarēt sciētiam: in aliquo nisi ille i quo generari dꝫ scia: ipsis pncipijs assentiat. Opꝫ.n. eum credere q adiscit. Et iō rōne istoꝝ duoꝝ sic diffinit̄ disputatio doctrinalis est q̄ ex proprijs principijs alicui' scie syllogizat. ⁊ non ex hijs q̄ vident̄ rñdenti: p primā particulā tangit̄ primū. p scdam scdꝫ. Sꝫ finis disputationis dialetice est generare opinionē. que opinio generat̄ ex cō munibus ⁊ ex pbabilib'. ideo disputatio dialetica ex cōibus ⁊ ex pbabilib' syllogizat. Et q: ex pbabilibus p̄t argui ad vtrāq3 partē 2dictionis. ideo disputatio dialetica dr̄ collectiua 2dictionū inquantū p eā probat̄ vtraq3 ps 2tradictionis. Disputatio aūt tēptatiua ordinat̄ ad sumendū experimentū de scīa rñdentis. qd̄ experimentū non pōt sumi nisi arguendo ex hijs q̄ sibi vident̄ pbabilia. ⁊ q: hmōi experimētū maxime dꝫ sumi circa cōia. q: ipsis ignoratis ignorāter ⁊ ppria iō procedit ex cōibus que debēt sciri ab illo qui videt̄ sciam hr̄e. Et ideo sic diffinit̄ disputatio tēptatiua: est q̄ ex hijs q̄ vident̄ rñdenti syllogizat ⁊ q̄ necesse ē scire eū q simulat se habere scientiam.

Tertio sciendū est ꝙ disputatio sophistica de qua hic pn cipaliter intendit̄ ordinat̄ ad generandū apparentē sciam in opponente ⁊ habitū apparenter verū in ipso rñdente ꝙ non pōt fieri nisi ex apparētibus. ⁊ iō sic diffinitur disputatio sophistica est q̄ ex apparenter pbabilibus syllogizat. Circa hāc lectionē monetur tale sophisma. sor. diligit qd̄ pr̄ suus nō est. posito casu ꝙ sor. diligat patrē suū. ⁊ cū hoc filiū: pbat̄ ⁊ iprobatur. pbat̄ sic demr̄ato filio sor. hoc est aliqd qd̄ pater sor. non est. ⁊ hoc diligit sortes. ergo sor. diligit qd̄ pater suus non est. Scd̄o sic. sor. diligit qd̄ non est pr̄ suus. ergo sor. diligit qd̄ pater su' nō est. 2ña tꝫ ab equiualētibus. Improbatur sic. sortes diligit qd̄ pater suus nō est ergo sortis diligit patrē suū non esse. 2ñs est falsū. ergo ⁊ añs pꝫ: 2ña ab equiualentibus. Patet ēt ex simili q: bñ seqtur. sor. scit ꝙ hō nō est asinus. ergo sor. scit hoīez non esse asinū ⁊c̄. Ad sophisma rñdetur p distinctionez q: illa dictio qd̄ vel est nomē vel 2iunctio. Si sit nomen tūc sophisma est ve℞. est. n. sensus ꝙ sor. diligit aliquid qd̄ nō est pater su'. ⁊ hoc est ve℞. q: sor. diligit filiū. qui non est pr̄ su' ⁊ equalet huic copulatiue sor. diligit aliqd: ⁊ illd̄ non ē pater suus. Est enīz regula generalis ꝙ ista noīa. q que. quod. posita inter duas copulas habent resolui. p hāc 2iunctionē ⁊. ⁊ p relatiuū idēptitatis subē. s. idē vel illud. Si autez hec dictio. ꝙ sit cōiunctio tunc sophisma est falsū. Et tūc est sensus. sor. diligit ꝙ pater suus nō est. i. sor. diligit patrem suum non esse ⁊ hc c est falsum. p casū positum. ⁊ per hoc pꝫ solutio argumentorum factorum ad vtrāq3 partem: taꝫ pbando q̄3 improbando.

Contra predicta. Primo arguitur sic. Disputatio aliquando est actus inductiuus. s. qñ fit per inductionem. ergo male dr̄ ꝙ est actus syllogisticus. Secundo sic. Disputatio sophistica fit ad generandū deceptionē in respondente. ergo nō fit ad aliquod p

positum ostendendū. Tertio sic. Opinio non habetur simul de duobus cōtradictorijs: sed disputatio dialetica est generatiua opinionis. ergo non est collectiua contradictionis.

Ad rōnes Ad primā dicit: ꝙ licz disputatio aliqñ fiat per inductionem tanq̄ȝ per instrumentuȝ imperfectū. fit tñ per syll'm tāq̄ȝ per instrumentum perfectū. ad qd̄ oīa alia instrumenta reducūtur. Ad secundum dr: ꝙ licz disputatio sophistica. ex ꝯñti fiat ad generandum deceptioneȝ in respondente. ordinatur tamen primo ⁊ per se ad concludendum aliquid contra respondenteȝ. quod est aliquod propositūȝ ostendere. Ad tertiā dicitur: ꝙ disputatio dialetica nō dicitur collectiua contradictionum sic ꝙ simul ⁊ semel faciat opinari contradictoria. sed quia per ipsam vtraq̄ȝ pars cōtradictionis potest dialetice probari. Et licet nullus simul ⁊ semel possit habere opinionē de contradictorijs duobus bene tamen potest habere dubitationem de ipsis.

Est autem meta inconueniens quoddam ad quod opponens sophista nititur videri ducere respondentem.

Redargutio est prenegati concessio vel preconcessi negatio in eadem disputatione vi argumētationis facta. Unde nisi vi argumētationis hoc quis faciat non propter hoc erit redargut⁹. Similiter nec in diuersis disputationibus. Falsum vt hic sumitur est manifeste falsum. Naȝ si sophista ducat respondenteȝ ad falsuȝ occultuȝ non propter hoc asse quitur suum finem. Inopinabile est quod est cōtra opinionem omnium vel pluriuȝ vel maxime sapientum vt matreȝ non diligere filium. Soloecismus est vitium in cōtextu partium orationis cōtra regulas artis grāmatice factum: vt vir mea. sponsa meus. Nugatio ē vnius ⁊ eiusdem ex eadeȝ parte inutilis repetitio: vt homo homo currit. Dico auteȝ inutilis repetitio. quia si idem repetatur ad maiorem expressionem laudis affectionis vel vituperii non esset nugatio: vt deus deus meus latro latro quo vadis: Isti autem quinq̄ȝ fines ordinantur vlterius ad vnum finem principalem qui est apparens sapientia ⁊ non existens. Sophista autem nō ducit ad istos fines suum respondentem nisi per eos deueniat ad vltimuȝ finem principalem qui est apparens sapientia. Et cum quilibet debet premeditari suum finem: ideo determinatio finium debet precedere determinationem fallaciarum.

¶ In parte precedenti determinatū est de disputatiōe sophistica. que ordinatur ad quinq̄ȝ metas. i ista vero parte determinatur de ipsis metis. ⁊ primo ponit diffinitionem mete.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Primo sciendū est q̄ meta est inconueniens ad quod opponens sophista nititur videri ducere suum rn̄dentem. dicit̄ notanter nitit̄ videri. q: opponens sophista magis appetit videri sapiens ⁊ nō esse sapiens. q̄ eē ⁊ nō videri. Et ideo sufficit sibi q̄ videatur ducere rn̄dentem ad inconueniens. Accipitur aūt ibi meta transumptiue ad similitudinē mete in realibus. Est. n. meta proprie terius agri vel alicuius spatij ⁊ dr̄ de metior metiris. q: scd̄m metaʒ spatiū agri mēsurat̄. Sic ēt in disputatione sophistica meta est terius vltra queʒ non procedit disputatio: imo ipsa disputatio cessat postq̄ꝫ respondens ductus ē ad aliquaʒ metā. Et sunt quinq̄ mete. s. redargutio. falsum inopinabile. soloecismus. ⁊ nugatio. Quarum sic pōt haberi sufficientia. q: oīs meta est incōueniēs vel ergo se tʒ ex parte rei vl' ex parte sermonis. Si ex parte rei hoc ē dupliciter vel rei absolute. ⁊ sic est falsuʒ vel respectiue ⁊ hoc dupl'r q: vl' sumitur p respectum ad dicta rn̄dentis. ⁊ sic ē redargutio vel p respectum ad opinionē existentium aut eoꝝ quos ipse respondens insequitur: ⁊ sic est inopinabile. Si ex parte sermonis hoc ē dupliciter: vel ex parte subē eius: ⁊ sic ē nugatio vel ex parte suoꝝ accn̄tium: ⁊ sic est soloecismus.

Secundo sciendum est q̄ redargutio est p̄cessi negatio vel p̄negati cōcessio vi argumētationis ⁊ in eadē disputatione. fit enim redargutio qn̄ respondēs negat aliquid quod primo concesserat vel concedit aliquid quod primo negauerat. ⁊ dr̄ vi argumentationis. q: si aliquis in eadē disputatione voluntarie cōcedat duo cōtradictoria. nō tn̄ pp hoc dr̄ redargut⁹. Dicitur ēt in eadē disputatione: q: si hoc facit in diuersis non pp hoc diceretur redargutus. Meta falsi est alicuius manifeste falsi concessio. vt si concedat̄ ignem non esse calidū ⁊ dr̄ manifeste falsi: q: si concedat̄ falsum occultū non videbit̄ inconueniens assistentibus: nec rn̄dēs erit ductus ad metam. nec p hoc opponens sophista acquiret sibi apparentem sapiētiam. Ex quo pʒ: q̄ lʒ ille qui redarguitur concedat falsum: non tn̄ sp̄ ducit̄ ad metam falsi eo q̄ qn̄q: vtrūq: p̄dictoriorum est absurdum. Sʒ inopinabile dr̄ q̄ est contra opinionē oīum aut pluriuʒ vel maxime sapientū vel eoꝝ. quos respondēs insequtur. Et meta inopinabilis est cōcessio alicuius talis inopinabilis. vn̄ si respondens concedat aliquid quod est contra opinionē astantiuʒ: aut eoꝝ quos insequtur ipse apparenter ducitur ad metam inopinabilis. Ex quo pʒ q̄ aliquis pōt duci ad metam inopinabilis concedendo veꝝ. q: aliquid veꝝ potest eē cōtra opinionem astantium. ⁊ ideo concedens huiusmodi verum ducitur ad metam inopinabilis.

Tertio sciendū est q̄ soloecism⁹ est vitium in p̄textu partium orōnis contra regulas artis grammatice factū: vt vir mea spōsa me⁹. meta soloecismi est concessio hm̄oi orōnis. Barbarismus āt non ponit̄ meta. q: cū fiat iter litteras ⁊ syllabas non pōt cōtra respondentē concludi. mō meta est incōueniens quod pōt p̄cludi cōtra rn̄dentē. Nugatio est vnius ⁊ eiusdē rei ex eadeʒ parte inutilis repetitio. Et dr̄ ex eadem parte q: si in diuersis partibus orationis idē repetit̄ nō pp hoc erit nugatio. vt hō est hō. ⁊ dr̄ inutil' q: si fieret cā laudis vl' vituperij non esset ibi nugatio. vt de⁹ deus meus. cā vituperij: vt latro latro quo vadis. Circa hanc lectionē mouetur tale sophisma. Nihil ⁊ chymera sūt fratres p̄batur ⁊ improbat̄. probat̄ sic. Nullū ens ⁊ chymera sūt fratres. ergo nihil ⁊ chymera sūt fratres. p̄ña pʒ. q: nihil. idē est q̄ nulluʒ ens. añs probat̄ inductiue. q: istud ens ⁊ chymera nō sunt fratres: nec illud ens ⁊ chymere sūt fratres. nec illud: ⁊ sic de singulis. ergo nulluʒ ens ⁊

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

chymera sunt fratres. Scdo sic ꝯdicto
rium sophismatis est falsuz .s. aliquid ⁊
chymera sunt fratres. ergo sophisma est
verũ. ꝯña tenet p legem ꝯdictoriaꝝ. Im
probat sic. Nihil est chymera ñ sunt ex
eisdez parentib⁹ geniti: ergo nõ sunt fra
tres. Antecedẽs pꝫ q: non nihil est a nul
lo est genitũ. itẽ nihil ⁊ chymera sunt so
rores: ergo nihil ⁊ chymera nõ sunt fra
tres. ꝯña est nota ⁊ antecedens probat
sicut ꝓbatuz est ꝙ nihil ⁊ chymera sunt
fratres. Ad sophisma respondet p di
stinctionẽ. q: negatio inclusa in hoc ter
mino nihil potest esse negatio, negãs vl
infinitans. Si sit negatio negans sophis
ma est verũ. ⁊ est sensus. Nullum ens ⁊
chymera sunt fratres: Si sit negatio infi
nitans: sophisma est falsuz. ⁊ est vna ꝓ
positio indefinita. cui⁹ sensus est ñ ens: ⁊
chymera sunt fratres. ⁊ hoc mõ bñ ꝓ
cedit iprobatio. Ex quo pꝫ qd sit dicẽdũ
ad sophisma ad ꝓbatõez ⁊ iprobatõez.

Contra predicta arguit. Prio
sic: Nullũ inconueni
ens est finis alicuius. sed metha ẽ finis
disputationis sophistice ergo metha nõ
est inconueniens: Maior patet q: finis
dꝫ habere rõnem boni. inconueniens
autem non habet rationẽ boni ergo ⁊c.
Secũdo sic. Preter methas enumera
tas ẽ alia metha. s. metha non loqui. er
go diuisio methe est insufficiens. Tertio
sic. Omne manifeste falsum est inopina
bile ergo metha falsi nõ distinguit a me
tha inopinabilis.

Ad rõnes Ad primam ne
gat maior ad ꝓ
bationem dicitur ꝙ licet finis debeat ha
bere rationeꝫ boni simpliciter vel appa
renter non tamen semper oportet ꝙ ha
beat rationeꝫ boni simpliciter licet ergo
inconueniens non habet rationem boni
simpliciter habet tamen rationẽ boni ap
parentis. inquantum per ipsum. oppo
nens sophista acquirit apparentem sa
pientiam. Ad secundam dicitur: ꝙ nõ
loqui est metha generalis ⁊ nõ specialis
neqꝫ ab alijs distincta. ille enim qui duci
tur ad metham non loqui. ducitur ad eã
dem methaꝫ ad quam duceretur si loq
retur. Ad tertiaꝫ dicitur ꝙ licet falsum
⁊ inopinabile sint ideꝫ materialiter. disti
guntur tñ formaliter q: aliquid dr falsũ
rõne rei significate qñ sic nõ est ex parte
rei sicut significat. Sꝫ dr aliqd inopina
bile respectu audientiuꝫ qñ scꝫ audiẽtes
oppinantur eius oppositum quod dicit
respondens esse verum.

Fallacia est idoneitas deci
piendi faciẽs credere de ente
ꝙ sit non ens: ⁊ de non ente ꝙ
sit ens mediante fantastica vi
siõe. Fallacie sunt tredecim:
quaruꝫ sex sunt in dictione. ⁊
septeꝫ extra dictioneꝫ. In di
ctione sunt equocatio: amphi
bologia: ꝯpositio: diuisio: accẽ
tus: ⁊ figura dictõis. Et septẽ
extra dictionẽ. s. accidẽs ƀꝫ qd
ad simpliciter ignorantia elẽ
chi: petitio ꝑncipii: cõsequẽs:
ñ causa vt cã ƀꝫ plures iterro
gationes vt vnaꝫ: ꝙ aũt sint sex
in dictiõe ꝓbat Aristoteles i
ductiõe: ⁊ sylło inductiõe sic:
Equiuocatio fit aliquo istoꝝ
sex modoꝝ: ãphibologia fit
aliquo istoꝝ sex modorũ ⁊ sic
de aliis: ergo ois fallacia in di
ctione fit aliquo istoꝝ sex mo
dorum Syllogismo sic: om
nis deceptio facta ex eo ꝙ eis
deꝫ dictionib⁹ vł orõnib⁹ nõ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

idem significamus fit aliquo
istoꝝ sex modoꝝ: sed omnis
fallacia in dictione fit ex eo ꝙ
eisdem dictionib⁹ vel oratio-
nib⁹ non idem significam⁹ er-
go omnis fallacia indictione
fit aliquo istoꝝ sex modorum
iste syllogismus est in primo
modo prime figure. Proba-
tio maioris: oīs multiplicitas
dictōis fit aliquo mō istoꝝ sex
modoꝝ sed omnis deceptio
facta ex eo ꝙ eisdem dictioni-
bus vel orationib⁹ non idem
significamus fit ex multiplici-
tate dictionis vel oratiōis: er
go oīs deceptio facta ex eo ꝙ
eisdem dictionib⁹ vel oratio-
nibus non idem significamus
fit aliquo istoꝝ sex modorum
⁊ hec fuit maior. Probatio
minoris: oīs multiplicitas di-
ctionis fit ex eo ꝙ eisdem di-
ctionibus vł orationibus nō
idem significamus: ꝫ omnis
fallacia in dictione fit ex mul-
tiplicitate dictionis vł oratio
nis: ergo omnis fallacia fit ex
eo ꝙ eisdem dictionibus vel
orationibus non idem signifi
camus: ⁊ hec fuit minor: ⁊ isti
duo syllogismi sunt in primo
modo prime figure.

¶ Postq̄ꝫ petrus hyspanus determi-
nauit de methis. cōsequenter determi-
nat de fallacijs secunduꝫ quas formant̄
sylli sophistici. ⁊ anteq̄ꝫ d̄ ipsis determi-
net. Primo diffinit fallaciam.

Primo sciendum est. ꝙ fallacia est idoneitas decipiendi faciens credere de non ente ꝙ sit ens. ⁊ de ente ꝙ sit non ens mediante fantasti-
ca visione. in qua diffinitio tangitur due
cause fallacie scilicet causa apparentie ⁊
causa defectus. Per hoc quod dicitur
idoneitas decipīedi tangitur causa appa
rentie. sed per hoc quod dicitur. faciens
credere de ente quod sit non ens. ⁊ de
non ente ꝙ sit ens. tāgitur causa defect⁹.
Unde causa apparentie est que mouet
ad credendum quod non est: Causa vō
defectus. est que falsificat creditū. Di
citur notanter in predicta diffinitione fal
lacie mediante fantastica visione q: quā-
do aliquis decipitur per fallaciam. tunc
apparet sibi esse quod non est. Ex quo
monetur ad credendum quod non est.
Est. n. fantastica visio apphensio alicui⁹
apparentis ⁊ non existentis. Aliter dif
finit̄ fallacia. fallacia ē deceptio iperiti i
arte sophistca propter ignorātiam artis
sophistice. Pro quo ē aduertēdū ꝙ fal
lacia capit̄ dupliciter. Uno modo actie
⁊ sic est idoneitas decipiendi. Alio mo-
do passiue ⁊ tunc est deceptio causata in
respondente per fallaciam actiue dictaꝫ.
⁊ tunc de ipsa datur secunda diffinitio.
Dicitur notanter propter ignorantiam
artis sophistice. q: ars sophistica maxīe
valet ad euitanduꝫ fallacias ⁊ deceptio-
nes. Ars. n. sophistica ē habitus inclināś
ad duo. Prīo ad bn̄ ⁊ facilit̄ arguēduꝫ
sophistice. Scd̄o ad bn̄ ⁊ faciliter dis-
soluēdū argumēta sophistica. ⁊ ita qn̄ ali
quis fallitur. hoc prouenit propter igno
rantiam artis sophistice.

Secundo sciendū ē. ꝙ sic lo-
cus dialetic⁹ diuidi
tur. ꝑ locū maximā ⁊ ꝑ locū d̄riaꝫ maxi
me. ita loc⁹ sophistic⁹ diuidit̄ ꝑ locum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

maxima & locus differentiam maxime vel locus sophisticus maxima est propositio falsa qua nulla alia falsa. magis apparet esse falsa & hoc in suo genere. sicut hec propositio omnis dictio actualiter vna tantum habet vnum significatum. & est maxima in fallacia equocationis. Locus sophisticus differentia maxime est quo vna maxima differt ab alia: vt equocatio, compositio & diuisio. & sic de aliis. Et sicut argumenta dialetica confirmantur per maximas dialeticas. ita argumenta sophistica per maximas sophisticas. Diuiditur autem fallacia in fallaciam indictione & fallaciam extra dictionem. Fallacia indictione est que sumit causam apparentie ex parte vocis vel dictionis. Sed fallacia extra dictionem est que sumit causam apparentie ex parte rei significate. Sepe. n. ignoratur habitudo vnius rei ad aliam propter quod contingit decipi. Et vocatur fallacia extra dictionem. & non fallacia rei. quia res secundum se non causat deceptiones: sed secundum quod significantur per dictiones. Et licet res ordine nature precedant dictiones. in disputatione tamen sophistica dictiones precedunt res quia ibi non fit disputatio de rebus nisi secundum quod per dictiones significantur. & ideo primo autor determinat de fallaciis in dictione quam extra dictionem.

Tertio sciendum est quod fallacia in dictione diuiditur per fallaciam equocationis amphibolie. compositionis diuisionis. Accentus. & figure dictionis: quam diuisionem probat autor in textu in dictione & syllogismo. Que probationes satis patent in textu. Potest etiam probari per sufficientiam quia omnis fallacia fit secundum aliquod multiplex. aut ergo fit secundum multiplex actuale aut potentiale aut fantasticum. Si secundum multiplex actuale. hoc. dupliciter quia vel fit secundum multiplex actuale dictionis. & sic est equocatio. vel orationis & sic est amphibologia. Si fiat secundum multiplex potentiale. hoc est dupliciter: quia vel fit indictione & sic est accentus. vel in oratione. & hoc dupliciter quia vel oratio in sensu composito est vera & in sensu diuiso est falsa & sic est fallacia diuisionis: vel econtra & sic est fallacia compositionis. Si vero fiat secundum multiplex fantasticum sic est fallacia figure diffinitionis. Circa hanc lectionem mouetur tale sophisma. Aliud a vero est verum: probatur & improbatur. probatur sic. Aliud ab hoc vero deus est. est verum. ergo aliud a vero est verum consequentia tenet ab inferiori ad superius. Secundo sic aliud ab omni vero est verum ergo aliud a vero est verum consequentia tenet per locum a toto in quantitate ad suam partem. Antecedens patet inductiue quia aliud ab hoc vero est verum. & aliud ab isto vero est verum. & sic de singulis: ergo aliud ab omni vero est verum. Improbatur sic. Quicquid est aliud a vero illud est non verum. ergo si aliud a vero sit verum. non verum erit verum quod est impossibile. Ad sophisma respondetur quod ipsum est falsum. quia iste terminus aliud includit in se negationem. & habet virtutem distribuendi terminum sequentem ipsum cui additur hec propositio .a. vel ab. & ita idem est dicere. Aliud a vero est verum & dicere quod non est verum. est verum. Ad primam rationem sophismatis dicitur quod ibi arguitur ab inferiori ad suum superius cum distributione superioris. & ideo non valet consequentia. Ad secundam conceditur antecedens & negatur consequentia. quia sicut negatio preposita propositioni vniuersali facit eam particularem: & preposita toti in quantitate facit partem totius in quantitate ita etiam aliud. quia includit negationem si addatur toti in quantitate. facit ipsum totum partem in quantitate & econtra. Et additum termino distributo & vniuersaliter sumpto facit ipsum particulariter summi.

Contra predicta. Primo arguitur sic. Omnis idoneitas decipiendi est naturalis potentia. sed fallacia non est naturalis potentia ergo non est idoneitas decipiendi. Secundo sic impossibile est credere de non ente quod sit ens: quia impossibile est credere quod non ens sit ens. ergo contra diffinitionem fallacie. Tertio sic fallacia amphibologie est in oratione ergo non est in dictione.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Ad rationes Ad primam distinguitur maior . quia duplex est idoneitas decipiendi. quedam est que se tenet ex parte intellectus opponentis . et sic conceditur quod ois idoneitas decipiendi est naturalis potentia. Alia est que se tenet ex parte rerum vel dictionum et tunc bene conceditur quod talis idoneitas decipiendi est naturalis potentia secundum modum tantum . non tamen secundum rem quia non est ens reale . sed rationis. Ad secundam dicitur quod hec est duplex impossibile est credere de non ente quod sit ens. secundum eius duplicem sensum. unus.n. sensus est. hec propositio est impossibilis. Aliquis credit non ens esse ens et sic est vera . Alius est sensus . quod de aliquo de quo verum est dicere quod est non ens. sit impossibile credere quod sit ens et hoc modo ipsa est falsa . Ad tertiam dicitur quod consequentia non valet. dictio.n.accipitur dupliciter . Uno modo generaliter pro omni illo quod dicendo profertur . et hoc modo oratio est dictio et sic fallacia amphibologie fit in dictione. Alio modo accipitur dictio pro voce incomplexa et hoc modo fallacia amphibologie non fit in dictione nec hoc modo accipitur cum dicitur quod fallacia amphibologie est fallacia in dictione.

Sciendum est autem vt vult Alexander in conuento supra librum elenchorum triplex est multiplex. Aliud.n.est multiplex actuale:aliud potentiale:et aliud fantasticum. Multiplex actuale est quando dictio vel oratio eadem secundum substantiam et secundum modum proferendi diuersa significat. Dictio vt in equiuocatione:vt canis: Oratio vt in amphibologia vt liber Aris. Multiplex potentiale est quando dictio vel oratio eadem secundum substantiam diuersa tamen secundum modum proferendi diuersa significat. Dictio vt in accentu:vt populus cuius prima syllaba potest esse breuis vel longa:et secundum hoc diuersa significat. Oratio vt in compositione vel diuisione:vt quicquid viuit semper est: Aliud.n. habet modum proferendi prout est diuisa et prout est composita vt postea patebit. De multiplici fantastico videbitur in fallacia figure dictionis. Et quia multiplex actuale verior modo est multiplex quam potentiale:et potentiale quam fantasticum: ideo prius dicendum est de fallaciis facientibus multiplex actuale quam de aliis: et postea de potentiali : et vltimo de fantastico. Unde prius dicendum est de equiuocatione et amphibologia quam de aliis fallaciis in dictione. quia in equiuocatione et amphibologia est multiplex actuale:et per consequens eadem dictio vel oratio secundum substantiam et non secundum modum proferendi. In aliis autem non: In hiis.n.plus est de idoneitate quam in aliis. Item adhuc prius est dicendum de equiuocatione quam de amphibologia:quia equiuocatio fit in dictione:amphibologia autem in oratione dictio autem prior est oratione

Sciendū est q̄ fallacia du-
pliciter accipit. quandoq3 .n.
fallacia idē est quod causa de-
cipiēdi: ⁊ qñq3 idē est qd̄ dce
ptio facta ex illa causa. Et hoc
primo mō sumit hic fallacia.
¶ Et q: fallacie in dictione distingunt
penes diuersos modos multiplicis id
pro maiori eax declaratione determinat
auc. in hac pte de ipso multiplici.

Primo sciēdū ē q̄ mltiplex ē di
ctio vl' orō q̄ vel appa
rent plura significās. ⁊ ita ad multiplex
sp reqrit vnitas vocis: ⁊ pluralitas signi
ficatox. Diuidit āt multiplex in actua-
le potētiale ⁊ fantasticū. in omni. n. mul-
tiplici ē vnitas vocis cū pluralitate signi-
ficatox. vel ergo illa vox h3 plura signifi
cata vere vel apparet. si v̄e hoc est du-
pliciter. q: vel illa vox est vna actualiter.
⁊ sic est multiplex actuale. vel potentiali
ter. Et sic ē multiplex potentiale. Si ta-
lis vox habeat plura significata apparen
tur. sic est multiplex fantasticū. Ex quo
sequitur p̄mo q̄ multiplex actuale est ve-
riori modo multiplex q̄3 potentiale aut
q̄3 fantasticum. p3 q: i multiplici actuali
est actualis vnitas. in potentiali vero est
vnitas potentialis tm̄. ergo cum multi-
plex dicat quasi multa in vnum plicans
ipsum multiplex actuale in quo est per-
fectior vnitas est verius mltiplex q̄3 po
tentiale. Secūdo seq̄t q̄ multiplex po
tentiale sicut ⁊ actuale est prius fantasti-
co. p3 quia multiplex fantasticū significat
plura apparentur solu3. alia vero multi
plicia vere significant plura. Tertio se-
quitur q̄ fallacie que sumuntur f3 mul-
tiplex actuale sunt perfectiores. Et ideo
d ipsis prius determinat autor: deinde
de hijs que sumuntur f̄m multiplex po
tentiale. Et tertio de hijs que sumuntur
f̄m multiplex fantasticum.

Secūdo sciendū est q̄ multi-
plex actuale est dictio
vel oratio vna f̄m substantiam ⁊ modū
proferendi diuersa significans. in quali-
bet enī voce duo sūt considerāda. s. mā
⁊ forma. Materia est vox ipa. forma est
modus pferendi eius: ideo oratio vna
f̄m modum pferendi est vna formalit:
⁊ quia forma est act⁹ a quo sumit actua
lis formalitas. ideo illa vox vel dictio q̄
est vna formaliter dicitur vna actualiter.
Bene ergo vocatur multiplex actuale.
dicitur enim actuale pp vnitatem vocis
f̄m forma3. que est modus pferendi. ⁊
dicitur multiplex: pp multiplicitatem si
gnificatorum significat. n. plura diuersis
ↄceptibus. ⁊ non pōt sua significata nec
copulatiue neq3 disiunctiue: non copula
tiue: q: tunc ppositio in qua poneretur:
equaleret vni copulatiue ⁊ tunc vel am
be ptes essent v̄e ⁊ sic eēt simpl'r ↄcedē-
da vl' ābe essēt f'le aut vna tm̄ falsa. ⁊ sic
esset simpl'r negāda p3 h̄ p legē copula-
tiue. Nō disiūctiue q: tūc ppō in q̄ po-
neret eqpolleret vni disiunctiue. aut g°
ābe ptes ei⁹ eēnt v̄e. aut vna v̄a tantū. ⁊
sic eēt simpl'r ↄcedēda. vl' ābe eēnt f'le. ⁊
sic eēt sipl'r negāda. ⁊ ita nl'la ppō i q̄ po
neret termin⁹ equoc⁹ eēt distinguēda: s3
oīs eēt simpl'r ↄcedēda aut simpl'r negā
da. termin⁹ g° equoc⁹ vl' multiplex pōt
oīa sua significata in coniuncti vt ista ca-
nis est suba equal3 istis trib⁹ n̄ cōiunctis
p aliq̄ ↄiūctionē. Canis latrabil' ē suba.
piscis marin⁹ ē suba. Sid⁹ celeste ē suba
Ex quo seq̄t q̄ sic t'min⁹ equoc⁹ n ō h̄et
aliqd̄ p̄mū ⁊ vnū significatū. s3 p'la ita
ēt cū sibi adiūgit signū distributiuū n̄ di
stribuit vnica distributōe s3 tot distribu
tiōib⁹ distribuit quot habet significata.

Tertio sciēdū ē q̄ multiplex po-
tētiale. ē dictio. vl' orō ea-
dē f3 vocē diuersa tm̄ f̄m mō3 pferendi
p'la tm̄ significās. d dictiōe vt popul⁹. q̄
pfert aliq̄n. pria lōga. aliq̄n pria breui.
Et f3 h̄ h3 diuersa significata. De orōe

vt albū possibile ē esse nigrū. B. n. orō est multiplex ꝯ͛ȝ ꝯpōnez ꝛ diuisionez. Et qꝛ in tali multiplici est tantū vnitas vocis ꝛ materie. ꝛ nō est vnitas modi proferendi siue forme. iō vocat̄ multiplex potentiale. potētia. n. se tȝ ex pte mãe. Multiplex fantasticū ē dictio vnū significās q̄ vr̄ aliud significare pp ꝯueniētiaȝ eius in pte cū alia dictiōe. vt vigere significat q̄litatez. qꝛ significat. vigorē q est nālis potētia. ꝛ tñ pp ꝯueniētiaȝ eius cū agere i terminatiōe. ꝛ i mō significandi vr̄ significare actionē. Et dr̄ multiplex fantasticū qꝛ ve nō hȝ plura significata: ſȝ solū ꝯ͛m apparētiaȝ. Et dr̄ fantasma a fanos qđ est apparitio. eo q̄ ꝯ͛m fantasiā multe sūt apparitōes. Inde dr̄ fantasticū. i. apparēs. Circa hāc lectionē mouet̄ tale sophisma necessariū est q̄ deꝰ nō est: pbat̄ ꝛ iprobat̄: pbat̄ sic hoiez esse aial non ē deꝰ: ꝛ tñ hoiez esse aial ē necessariū: ergo necessariū est q̄ deꝰ nō est. Scđo sic aliqd est neciūȝ qđ nō est deꝰ. gͦ necessariū ē qđ deꝰ nō est: tȝ ꝯña ab equiualētibus. Improbat̄ sic necessariū ē q̄ deꝰ non est. gͦ neciūȝ ē deū nō esse ꝯñs ē falsūȝ. ergo ꝛ añs. qđ est sophisma. Ad istđ sophisma rñdet̄ p distinctionē eo mō quo dictum ē de isto sophismate soꝛ. diligit q̄ pr̄ suꝰ nō ē ꝯ͛m q̄ ista dictio. qđ pt eē nomen. ꝛ tūc sophisma est veꝝ: vel pōt esse coniūctio ꝛ tunc sophisma est falsum.

Contra p̄dicta. Prio arguit̄ sic vnīꝰ signi: tant ū. est vnū significatum. ergo vna dictio nō hȝ pl'a significat̄. ꝛ p ꝯñs ꝯ diffinitiōez multiplicis. Scđo sic significatio ē forma essential' dictiōis. ergo dictio significās pl'a nō ē vna formal'r. Tertio sic qñ dictio ē diuersa ꝯ͛ȝ significata ꝛ modū ꝓferēdi est maioꝛ pl'alitas. q̄ȝ qñ est diuersa ꝯ͛ȝ significatū tantū. ergo cū multiplex actuale sit pfectiꝰ multiplex in eo non erit vnitas vocis ꝛ modi ꝓferendi tȝ ꝯña. qꝛ de rōe multiplicis ē pl'alitas. ergo vbi ē maioꝛ pluralitas ibi ē pfectius multiplex.

Ad rōnes ad primaȝ dicit̄ q̄ lȝ vnius signi formal'r capti sit tm̄ vnū significatū. vniꝰ tñ signi mãl'r capti possūt esse pl'a significata. Ad ſ'aȝ dr̄ q̄ dictio pōt cōsiderari dupl'r. Uno mō vt vox ē: ꝛ sic modꝰ ꝓferendi est forma essential' eiꝰ ꝛ significatio ē sibi forma accidentalis. Alio mō ꝯsiderat̄ vt est signū quo m̄ētis ꝯceptꝰ exp̄mitur. ꝛ sic significatio ē forma essentialis eiꝰ. Ad tertiā dr̄ q̄ de rōne multiplicis bene ē pluralitas significatoꝝ. sed ñ pluralitas vocis. imo de rōne eius est vnitas vocis: ꝛ iō ibi ē maioꝛ vnitas vocis. dū tñ sit ibi multiplicitas significatoꝝ ibi ē pluralitas đ rōne multiplicis.

Equiuocatio ē multiplicitas dictiōis eiusdē scđȝ subaȝ ꝛ mōȝ ꝓferendi vt in hoc noie cāis. Sciēđ ē i q̄lȝ fallacia ē duplex cā. s. cā appētie ꝛ cā defectꝰ. Cā appētie i quolȝ fallacia ē q̄ mouet ad credēdū id qđ ñ ē credēdum. Causa defectus ē que ostendit creditum esse falsum. Causa apparentie in equiuocatione est vnitas dictionis eiusdem secundum substantiam ꝛ secundum modum proferēdi diuersa significantis. Causa defectus siue falsitatis est diuersitas significatorum. Unitas enim predicta in equiuocatione mouet ad credendum quod nō ē scilicet vnitatem significati Diuersitas autē ostendit creditum esse falsum. equocatio

nis tres sunt modi. Sed pri-
mo videndum est quid sit fal-
lacia equiuocationis: Unde
fallacia equiuocationis est de
ceptio ꝓueniens ex eo ꝙ aliq̃
dictio manens vna secunduʒ
subaʒ ⁊ secundum modum ꝓ
ferẽdi diuersa significat. Pri-
mus autem modus prouenit
ex significatione vel cõsignifica
tione dictionis. Ex significa-
tione sic paralogizat: omnis
canis currit: sidus celeste ẽ ca-
nis: ergo sidus celeste currit.
Solutio vtraqʒ premissarum
ẽ duplex: quia hoc nomen ca-
nis ẽ multiplex equoce signi-
ficans animal latrabile: sidus
celeste: ⁊ piscem marinum: Et
sic maior vno modo ẽ vera ⁊
alio mõ falsa: ⁊ similit minor
Vel sic: omne expediẽs ẽ bo-
num: malum ẽ expediens er-
go malum ẽ bonum. Solutio:
expediens dicitur equiuoce.
Uno modo idem ẽ quod bo-
num. Alio modo idem ꝙ ne-
cessarium quod accidit in mi-
nus maluʒ. quod oportet fie-
ri ad euitandũ magis maluʒ.
Unde vtraqʒ premissaruʒ est
duplex: qꝛ vno modo est vera
alio modo ẽ falsa. ex cõsignifi-
catione paralogizat sic: iste pã

nus ẽ de anglia: anglia est ter-
ra: ergo iste pãnus ẽ terra ñ se-
quitur: qꝛ pria ẽ duplex ex eo ꝙ
hec ꝓpõ de põt dicere circũ-
stantiã cãe materialis ⁊ sic est
falsa. vel põt dicere locũ ⁊ ori-
ginẽ ⁊ sic ẽ vera: vel sic: in quo-
cũqʒ ẽ egritudo ipsuʒ ẽ aĩal: sʒ
in humoꝝ inadeq̃tiõe ẽ egri-
tudo. ergo humoꝝ inadequa
tio ẽ aĩal. Pria ẽ duplex: quia
hec ꝓpõ. in. põt dicere cãʒ effi
cientẽ. ⁊ sic ẽ falsa. vel cãm for-
malẽ siue subʒ in quo ẽ: ⁊ sic ẽ
vera. Silr dicẽdũ ẽ de minori: vel
sic ꝓpriũ ẽ q̃litati ſm eã simile
vel dissimile dici: sed ſm simili-
tudinẽ dr aliqs similis vel dissi-
milis. ergo similitudo vel dissi-
militudo sunt q̃litates: quod
ẽ falsũ imo sũt relatiões: pria
ẽ duplex eo ꝙ hec ꝓpõ bʒ. põt
dicer circũstantiã cãe efficien-
tis ⁊ sic ẽ vera: qꝛ due q̃litates
eiusdẽ spẽi faciũt vnã similitu-
dinẽ: ⁊ sic q̃litas ẽ cã efficiẽs si
militudinis. Si ãt dicat circũ-
stantiã cãe formal sic ẽ falsa qꝛ
q̃litas ñ ẽ cã formal similitudi
nis. Et ecõuerso dbʒ ẽ de miori
silr oẽ sanũ ẽ aĩal: vrina ẽ sana:
ergo vria ẽ aĩal. Utraqʒ ꝑmis
saꝝ ẽ duplex qꝛ sanũ dr de aiali
vt de subo: ⁊ de vrina vt designã

te vel indicante de cibo vt de efficiẽte: de dieta vt de conseruante: et alio et alio mõ sanitas ad hec cõparatur et scd̃m hec hȝ diuersas significationes. ex ɔsignificatione sic palogizatur. Quicũqȝ sanabatur sanus est: laborãs sanabatur: ergo laborãs sanus ẽ. minor est duplex ex eo q hoc pticipiuȝ laborãs põt dicere p̃sens tp̃s et sic ẽ vera: et tunc ẽ sensus laborãs nũc sanabatur. Si aũt dicat preteritũ sic est falsa: et sic est sensus laborãs tũc sanabatur. Et ecõuerso dicendũ est de cõclusione: Laborãs. n. equiuocuȝ est ad laborantẽ nũc et ad laborãteȝ. tũc eodẽ mõ est hic qcũqȝ surgebat stat. Sedẽs surgebat ergo sedẽs stat. Et eodem mõ rñdendũ ẽ sicut responsuȝ fuit ad aliũ paralogismũ. Alio aũt mõ pt fieri ecõuerso qñ dictio põt teneri materialr vel consignificatiue: sicut hic: deus est vbiqȝ: vbiqȝ ẽ aduerbiũ: ergo de⁹ est aduerbiũ: Dicẽdum q p̃ma ẽ duplex eo q hec dictio vbiqȝ põt teneri materialr vl' consignificatiue. Si materialr sic ẽ falsa. Sic consignificatiue sic ẽ v̄a ȝ nõ seqtur conclusio.

Secundus modus equocationis puenit ex trãsumptione dictiõis. vñ trãsumptio vt hic sumitur ẽ acceptio dictionis significantis: vnũ ex impõne ad significãduȝ: aliud pp silitudineȝ: et scd̃ȝ istũ modũ sic formatur palogismus qcqd ridet hȝ os pratũ ridet: ergo pratuȝ hȝ os. P̃ria est duplex eo q hoc verbuȝ. ridet. põt teneri pp̃rie et ex impõne vel trãsumptiue. si pp̃rie sic ẽ vera et nõ seqr cõclusio. hoc. n. verbum ridere ẽ equocũ ad ridere et ad florere qr ridere significat ex p̃ma impõne risuȝ ab ore emittere florere. n. significat p quãdaȝ trãsumptionẽ. Florere. n. et ridere quãdaȝ silitudinẽ habẽt qr vtrobiqȝ denotatur gaudiuȝ: et iõ ridere trãsumitur ad florere vt vult Arist. iõ trãsferentes scd̃m aliquã silitudinem trãsferũt. Quicqd currit hȝ pedes: secana currit: ergo aqua hȝ pedes: vtraqȝ p̃missaꝝ ẽ duplex: qr hoc verbuȝ currit vel tenetur pp̃rie vl' trãsumptiue. currere eniȝ et labi assimulãtur in velocitate motus scd̃m quo currit sumitur pp̃rie et sic maior ẽ vera et mĩor falsa. si trãsumptiue tunc est ecõuerso. Tertius modus prouenit ex eo q aliq̃

dictio plura significat cōposi-
ta: sepata ꝯo vnū soluꝫ: vt hec
dictio imortale. Uno mō dici
tur quasi nō potēs mori. Alio
mō dicitur quasi potēs nō mo
ri. ⁊ secūduꝫ hoc formatur sic
ꝑalogismus. oē imortale est ꝑ
petuū: sꝫ oē potens nō mori ē
imortale: ergo oē potens nō
mori: est perpetuū. vtraqꝫ pre
missaꝝ ē duplex cū hoc nomē
imortale sit equocū vt dictum
est: Itē oē incorruptibile est ꝑ
petuū sed oē potens nō corrū
pi est incorruptibile: ergo oē
potēs non corrūpi est ꝑpetuū
vtraqꝫ ꝑmissaꝝ ē duplex eo ꝙ
incorruptibile. Uno mō idē ē
quod non potens corrūpi. Et
sic icorruptibile ē perpetuū: ⁊
sic maior est vera ⁊ minor fal-
sa. Alio mō ideꝫ est ꝙ potens
nō corrūpi: vt primus hō po-
tuit nō corrūpi: ⁊ in hoc sensu
maior ē falsa ⁊ minor vera. ⁊
sic soluendi sunt ꝑalogismi eq
uocationis ꝑ distinctionē pa-
logismoꝝ secundū equocatio
neꝫ vt ꝑus patuit. Recta solu-
tio est manifestatio sylli falsi ⁊
ꝓꝑ quid ē falsus: ⁊ hoc contin
git duplr. s. vel distinguēdo vl
aliquā premissaꝝ interimēdo.
Secūdo mō rūdendum est ad
oēs peccātes i materia. Et ad
oēs orones in vtroqꝫ peccan
tes respondendum est vtroqꝫ
modo. s. distinguēdo ⁊ aliquā
premissaꝝ ⁊ interimēdo nō se
cundū idē sꝫ scōm diuersa.

¶ In ista parte determinat auc. de fal-
lacia equiuocationis que est fallacia in di
ctione que fit ꝭm multiplex actuale.

Primo sciendū est: ꝙ equiuo
catio ē multiplicitas di-
ctionis eiusdē ꝭm subām ⁊ modū profe
rendi diuersa significantis. hoc ē equoca
tio est qñ dictio actualr vna plura signifi
cat. Dicit dictio ad drīam amphibolo-
gie dr actualr vna ad drīa fallaciaꝝ que
sumunt penes multiplex potētiale ⁊ fan
tasticū. Fallacia equocationis ē deceptio
ꝓueniens ex idēptitate dictiōis eiusdem
ꝭm materiā ⁊ formaꝫ diuersa tñ signifi-
cantis. Causa apparētie hui9 fallacie est
vnitas dictionis eiusdem scōm subām ⁊
modū proferendi ꝓꝑ quā vnitateꝫ q̄ est in
voce. credimus ꝙ sic vnitas in significa-
tione. ⁊ hoc mō. fallacia equocationis ex
ꝑte cause apparētie sic diffinit. ꝙ est ido
neitas decipiēdi ꝓueniēs ex idēptitate di
ctionis eiusdē scōm mām ⁊ formaꝫ. Cā
vero defectus ē pluralitas significatoꝝ.
Et ex parte huius cause defectus sic dif
finit. ꝙ est deceptio ꝓueniens ex plura-
litate significatoꝝ dictionis. Et sunt tres
modi huius fallacie. q sic ꝯueniunt ⁊ dif
fert cōueniunt in hoc. ꝙ qlibet eoꝝ fit ex
aliq̄ multiplicitate dictiōis differūt anteꝫ
in hoc. qꝛ ꝑm9 ⁊ secūdus fiūt qñ dictio
secundū se est multiplex. sed tertius mo
dus fit qñ dictio non secundū se est mul
tiplex sꝫ qñ coniungit alteri dictioni. Itē
primus ⁊ secūdus sic distingunt inter se
qꝛ primus fit qñ dictio eque ꝑmo plura
significat. scōus āt modus fit qñ dictio si
gnificat vnū ꝓprie ⁊ reliquū trāsūptiue.
⁊ ꝑ h9 pꝫ sufficiētia illoꝝ triuꝫ modoꝝ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Secundo sciendū est ꝙ pri/
mus modus hui⁹
fallacie est. qñ vna dictio principalr ⁊ ex
impōne plura significat: ⁊ h₃ duos mo/
dos ꝑtiales ꝑmus est ex significatiōe di
ctionis. secūdus est. ex consignificatione.
ex significatiōe sic ꝑalogizat̄ qcūqꝫ discūt
sunt sapiētes. ignorātes discūt. ergo igno
rantes sunt sapiētes. Solutio vtraqꝫ pre
missaꝝ est duplex. si. n. discere vtrobiqꝫ
accipiatur pro docere. sic maior ē vera ⁊
minor falsa ⁊ ꝯña bona. si vtrobiqꝫ capia
tur ꝓ doceri sic maior ē falsa ⁊ minor ve
ra. ⁊ ꝯña est ēt bona. Si āt accipiat̄ i ma
iore ꝓ docere. ⁊ in minori ꝓ doceri pre
misse sunt vere. s₃ ꝯña nō valet. q₂ non ē
vnitas medij. ⁊ ita sunt ibi q̄tuor termi/
ni. Et cōsignificatione aūt fiūt paralogis
mi qñ propōnes ipremissis dicūt diuer
sas hitudines. vt si ꝑalogizet̄ sic. quicqd
est de anglia ē de terra. iste pannus ē de
anglia. ergo iste pānus est de terra. pre/
misse sūt duplices. q₂ illa ꝑpō. de. pōt di
cere hitudinez cause materiat̄. vel p̄t di/
cere habitudinē loci. vel originis. silr qc/
quid ē in hoc corꝑe est aq̄ color ē in hoc
corpore. ergo color est aq̄ ꝑmisse sūt du
plices. q₂ ista prepō. in. pōt dicere hitu/
dinē ꝯtinentis ad ꝯtentuz vel accñtis ad
sub₃. fit ēt iste modus arguēdo a magis
amplo ad min⁹ āpluz aut eꝯ vt si ꝑalogi
zet̄ sic. Quicūqz sanabat̄ san⁹ ē laborās
sanabat̄ g° laborās san⁹ est laborās. n. in
miore tenet̄ ꝓ pñtib⁹ ⁊ p̄teritis in ꝯclu/
sione vō ꝓ pñtib⁹ tantū ⁊ iō sub₃ accipi
tur pro diuersis i minore ⁊ in ꝯclōne. ⁊
eodē mō dicendū est de hijs de futuro.

Secūdus modus hui⁹ fallacie ē qñ
aliq̄ dictio significat vnū p̄ncipalr. ⁊ aliō
transūptiue. vt ridere p̄ncipalr significat
actuz oris. ⁊ trāsumit̄ ad significandū flo
rere silr currere p̄ncipalr. ⁊ ꝓprie signifi
cat cursuz pedū. trāsumptiue vō signifi/
cat cursuz aque: ⁊ scd̄m hoc sic paralogi
zat̄ qcqd currit h₃ pedes sechana currit
ergo h₃ pedes. Et i hmōi paralogismis
nō d₃ distingui vtraqꝫ ꝑmissaꝝ: s₃ solū il
la i qua terius sumit̄ i proprie q₂ terius
qñcūqꝫ sumit̄ sine restrictiōe sꝑ accipit̄
pro principaliori significato: s₃ qñ ille ter
min⁹ sumit̄ respectu alicuius p̄dicati qō
nō sibi ꝯuenit nisi ꝓ significato transum/
ptiuo tūc ꝓpō illa est multiplex eo ꝙ p̄t
accipi ꝓprie ⁊ trāsumptiue. terius. n. vbi
cūqꝫ ponat̄ sꝑ p̄t accipi ꝓ significato ma
gis p̄ncipali si nō ipediat̄ ꝑ aliquā deter
minationē distrahentē vel diminuentez.

Tertio sciendū est ꝙ terti⁹ mo/
dus hui⁹ fallacie est qñ
aliq̄ dictio simplex tantū h₃ vnuz signifi
catū ipsa vero cōposita cuz alia: h₃ plura
significata. vt mortale tantū vnuz signifi/
cat. s. potens mori. imortale vero duo si
gnificat. s. nō potēs mori vt in. negat po/
tentiā: ⁊ actū sil' ⁊ potens nō mori. ꝓut
in. negat actū tantū ⁊ sic paralogizat̄. Oē
imortale est perpetuū potens nō mori ē
imortale. ergo potēs nō mori ē ꝑpetuū.
Soluit̄ ꝑ distinctionē hui⁹ ꝙ est imorta
le q₂ si imortale capiat̄ primo mō maior
est vera ⁊ minor falsa: si secūdo mō ma
ior est falsa ⁊ minor v̄a. Sed si capiat̄ in
maiore primo mō ⁊ in minori 2o mō.
tūc ambe ꝑmisse sunt vere: s₃ nō seqtur
cōclusio q₂ sūt ibi q̄tuor termini. Aliq tñ
ampliant hunc modū dicentes ꝙ si aliq̄
dictio ꝑ hoc ꝙ addit̄ diuersis in maiore
⁊ minore accipiat̄ pro diuersis. tunc cō/
mittit̄ hec fallacia vt si fiat iste paralogis
mus: risibile est passio hois risibile ē idē
hoi: ergo idem hoi est passio hois: dicūt
ꝙ risibile. in ꝑma supponit simplr. ⁊ in
secūda supponit ꝑsonalr. iō accipit̄ ꝓ di
uersis: ⁊ ita q̄libet ꝑmissaꝝ est distinguē
da. ⁊ q̄libet in vno sensu ē vera ⁊ in alio
est falsa. Circa p̄dicta q̄rit̄ de hoc sophis/
mate: falsum ē ⁊ idē necessario est verū.
Probat̄ ⁊ iprobatur. ꝓbatur sic hec est
vna copulatiua cui⁹ vtraqꝫ pars ē vera.
ergo ipsa est vera. ꝙ ꝑma ꝑs sit vera no
tum est. de scd̄a ꝓbatur sic: q₂ hec ꝓpō
deus est de⁹: est v̄a. ⁊ est eadez necess

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

rio. cu3 ipsa sit necessaria. ergo ide3 neces
sario est verū. Secundo sic sophisma ē
ꝓpō indefinita. ergo est verū ꝯña p3. q2
ōis ꝓpō indefinita est vera ꝙ ꝓbatur
sic ōis indefinita alicuius vl'is est vera. s3
ōis indefinita est indefinita alicuius vl'is.
ergo ōis ꝓpō indefinita est vera. ⁊ per
ꝯñs sophisma est verū. Improbat' sic
falsum nō est verū. ergo falsu3 nō est ne
cessario verū. ergo vna pars copulatiue ē
falsa. s. ista. ⁊ idē necessario est verū q2 idē
est relatiuu3 idēptitatis substātie. q̄re re/
fert su3 añs idē in numero. ⁊ supponit
pro eode3 in numero. ⁊ ita sensus est. fal
sum est. ⁊ idem falsum necessario est ve
rum. Ad sophisma responde' per distin
ctionem. q2 ly idē potest teneri relatiue.
⁊ necessario aduerbialiter. ⁊ tunc sophis
ma est falsu3. ⁊ bene procedit improba/
tio: q2 eius sensus est: falsu3 est ⁊ idē fal/
sum de necessitate. est verū. Alio modo
potest teneri. idē. nōialiter. ⁊ etia3 ly. ne/
cessario. ita ꝙ ly necessario sit datiui ca/
sus ⁊ tunc est verū ⁊ bene procedit p̄ma
probatio ⁊ est sensus eius. falsū est ⁊ ali
quid idem alicui necessario est veru3. ⁊
per hoc p3 solutio prime probationis ⁊
improbationis. Ad secundā probatio/
nem dicit' ꝙ hec est falsa omnis indefini
ta alicuius vniuersalis est vera ⁊ ad pro
batione3. cum dicit': ꝙ omnis indefinita
alicuius vniuersalis puta isti' animal. est
suba est vera. conceditur. ergo omnis in
definita alicuius vniuersalis est vera. ne
gatur ꝯña. quia ibi arguitur ab inferiori
ad superius cum distributione superio/
ris: q2 hoc totum indefinita alicuius vni
uersalis distribuitur. ⁊ ideo non valet cō
sequentia: sic arguendo ōis indefinita isti
us vniuersalis est vera demonstrando
istam omne aīal est suba. ergo omnis in
definita alicuius vniuersalis est vera.

Contra predicta arguit'. Primo sic. hec vox hō ha
bet plura significata. s. sortem ⁊ platonē.
⁊ sic de alijs. ⁊ tñ non est equiuoca. er/
go ⁊c. Secundo sic vnitas dictionis plu
ra significātis ē causa cognitionis pluriu3
significatorum. ergo non est causa dece/
ptionis. Tertio sic dicēdo ōis canis cur
rit. belua marina ē canis. ergo belua ma
rina currit. iste terius canis distribuitur
pro oīb' suis significatis. ergo debet ma
ior negari simpliciter ⁊ debet concedi ꝙ
syllogismus est bonus.

Ad rationes Ad primā3 dicit' negā/
do. ꝙ iste terius homo habeat plura si/
gnificata. sed h3 tantum vnum significa/
tum. s. hoīem in cōi sed bene conceditur
ꝙ plura sunt supposita ꝯtenta sub suo si/
gnificato pro quibus potest supponere.
Ad secundā dr̄ ꝙ talis vnitas est causa
cognitionis significatorū apud cognoscen
tem s3 apud ignorantē est cā deceptiōis.
Ad tertiā dr̄: ꝙ iste terius canis ibi di
stribuitur pro oībus suppositis vni' suo
rum significatorū cuius rō est q2 distribu
tio est multiplicatio vnius in plura cū er
go terminus equiuocus non habeat ali/
quod vnu3 significatū ideo non pōt vni
ca distributione distribui pro oībus suis
significatis: sed tot distributiōibus distri
buitur quot habet significata.

Amphibologia ē multipli/
citas orōnis eiusdē scd'm subam
⁊ secundū modū ꝓferendi di/
uersa significātis. Fallacia āt
amphibologie ē deceptio ꝓ/
ueniēs ex idemptitate orōnis
eiusdē scd'm subam ⁊ secundū
modū ꝓferendi diuersa signi/
ficātis. Cā appentie ē idempti
tas orōnis eiusdē scd'm suba3
⁊ modū ꝓferēdi. Cā falsitatis ē
diuersitas significatorū. Et dr̄
amphibologia ab āphi qd' est

dubium ꝛ bole sententia quasi dubia sñia. amphibologie tres sunt modi. Prim⁹ modus ꝓuenit ex eo ꝙ aliq̃ oratio principaliter plura significat: vt liber aristotel': Hec.n. oratio est duplex. Uno mõ idez est ꝙ liber editus ab aris. Alio modo idẽ est ꝙ liber possessus ab aristotele. Et formatur sic paralogismus: quicqd ẽ aristotelis possidetur ab aristotele: iste liber est aristotelis: ergo possidetur ab aristotile. Utraqz ꝓmissaꝝ ẽ duplex vt dictũ est. Secundus modus amphibologie prouenit ex transumptione orationis Transũptio autẽ orõis ẽ quãdo oratio proprie significans vnuz transumit' ad significãdũ aliud propter aliquam similitudinem repertam in ipsis: vt littus aratur transũit' ad operam perdi. Et formatur sic paralogismus: Quicqd aratur aratro sciditur. littus aratur quãdo idocilis docetur: ergo qñ indocilis docet' littus aratro sciditur: minor est duplex qa littus arari significat proprie terram scindi: transumit' autẽ ad operam perdi. Et est similitudo in hoc ꝙ qui littus arat operã ꝑdit ꝛ frustra laborat: Tertius mod⁹ ãphibologie ꝓuenit ex eo ꝙ aliqua orõ cõposita plura significat. sepata ꝟbo vnũ soluz vt seculũ scit. hec eniz orõ est duplex significat. eniz ꝙ aliqs sciat seculũ vel ꝙ seculũ habeat sciaz de alquo: ꝛ iõ ista orõ ẽ duplex ex eo ꝙ hoc verbũ scit pōt ordinari cũ hoc qđ est seculũ a pte ante ꝛ sic ẽ vera ꝛ sic non seqtur conclusio. vl' apte post ꝛ sic est falsa ꝛ sic seqtur cõclusio. Simili' hic quicqd aliquis scit hoc scit quia hec dictio. hoc. pōt huic ꝟbo. scit. supponere vel apponer'. Simil'r hic quoscũqz vellẽ me accipe vellẽ qđ acciperẽt me pugnãtes vellẽ me accipe ergo vellẽ qđ pugnantes acciperent me: Maior est duplex q2 hec dictio me pōt ordinari cũ isto verbo accipere apte ante ꝛ sic est vera ꝛ non sequitur conclusio vl' a parte post ꝛ sic ẽ falsa ꝛ seq' ꝯclusio: Sil'r ista dictio pugnãtes pt' supponer' vl' apponer': Sil'r hic qcqd videt aliqs hoc videt: collũnam aliquis videt: ergo collũna videt. Maior ẽ duplex vt dictũ ẽ i aliis. Sil'r hic qcũqz sũt episcopi sũt sacerdotes: asini sunt

episcopi ergo asini sunt sacerdotes. Utraqz p̄missar est du plex ex eo q hec dictio epi pt esse noiatiui vl genitiui casus. q aūt deceptio facta ex diuer sitate casus faciat amphibolo giā pz. qꝛ casus datus ē dictio ni ad hoc vt ordinet cū alia di ctione: sz ordinatio dictiōis cū alia dictione facit fallaciā am phibologie ꝛ nō fallaciā equi uocationis. Hoc. n. pz ab ari stotele formante palogismos amphibologie scd̄m diuersita tem casus ꝛ nō equocationis. Sciendū q Aristo. ponit tres modos cōes equocatōi ꝛ am phibologie. Primus modus ē qn̄ dictio vel orō plura pnci palr significat dictio: vt canis: orō vt liber aristo. Secundus modus ē qn̄ sic soliti sumus di cere scd̄m trāsumptionē: tran sumptio in dictiōe: vt ridere. i orone vt littus aratur. Ter tius modus ē qn̄ cōpositū plu ra significat. sepatū vo vnū so luz: exēpluz in equocatiōe vt i his dictionibꝰ imortale incor ruptibile: exēplū in amphibo logia: vt in ista orone seculum scit. In oibus. n. istis cōposi tuz plura significat. sepatū vo vnū solū. Querit de distictio ne istor triū modoruz cōium quor p̄mus ē quātuz ad equi uocationē qn̄ vnuz nomen pn cipalr plura significat. secun dus puenit ex trāsumptōe. ter tius ē qn̄ vnuz nomen cōposi tū plura significat. simplex vo vnū solum: vt imortale. incor ruptibile. ꝛ hoc totuz ver. Sz nunc obiicitur: deceptio pue niens ex asignificatiōe dictio nis nō continetur sub aliquo istor modor in equocatione. Verbi grā: sicut in hoc syllo q cūqz sanabatur sanus est: labo rans sanabatur: ergo laborās sanus est. nō cōtinetur sub ter tio mō: qꝛ laborans nonr est di ctio cōposita nec sub secūdo: qa hec dictio laborās non te netur trāsumptiue: nec sub pri mo: qꝛ p̄mus modus puenit ex principali significatiōe: sed hec dictio laborans nō signifi cat principalr tp̄s sed ex ꝯnti p accidētia: ergo illa deceptio facta ex cōsignificatione non est sub aliquo istor trium mo dor. Solutio: deceptio facta ex consignificatione dictionis cōtinetur sub primo mō equo cationis: Ad hoc quod obiici tur q primus modus puenit ex principalis significatiōe di

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

cendum est ꝙ pꝛincipalis signi-
ficatio appellatur hic quicqd
ex eadem impositione ipoꝛta
tur per dictionem: sed ex eadē
impositione significat quelibꝫ
dictio significationeꝫ ⁊ sua ac-
cidentia. Jlle enim qui impo-
suit hoc nomen lapis ad signi
ficandum lapidem sub tali ge
nere: sub tali numero imposu
it ⁊ sic eadem impositione im
posuit impositoꝛ quia hec di-
ctio laboꝛans impoꝛtat suum
significatum ⁊ consignificatio
⁊ sic de aliis. Uel dicenduꝫ ꝙ
pꝛincipalis significatio ponit̄
in pꝛimo modo equiuocatio-
nis ⁊ amphibologie ad remo
uendum transumptionem in
eis: quia transumptio signifi-
catur per dictionem non pꝛin
cipaliter vt ridere non pꝛinci-
paliter significet floꝛere sꝫ trā-
sumptiue ⁊ per quandaꝫ simi-
litudinem. ⁊ hec dictio labo-
rans significat pꝛesens tēpus
⁊ pꝛeteritum imperfectum.

Jtem queritur quare dece
ptio facta ex quibusdam acci-
dentibus facit equiuocationē
⁊ ex quibusdam amphibolo-
giam. Solutio dico ꝙ quedaꝫ
sunt accidentia que consequū
tur dictionem non absolute:
sed pꝛout est oꝛdinabilis cum
alia dictiōe sicut casus: nume-
rus quia oꝛdinantur dictiōes
ad inuicem per talia accidētia
Male enim diceretur homi-
nes currit quia ibi non est de-
bitus numerus: nec debitus
casus ⁊ deceptio ex talibus ac
cidētibus est deceptio in oꝛa-
tione ⁊ sic est i amphibologia
⁊ non in equiuocatione. Sed
sunt alia accidētia absoluta q̄
consequuntur dictionem per
se vt tempus ⁊ genus ⁊ per ta
lia accidentia non oꝛdinantur
dictiones inuicem: qꝛ sicut bn̄
dr̄: homo currit ita bene dicit̄
hō currebat. Un̄ lꝫ tp̄s variet̄
manet tn̄ eadeꝫ constructio. ⁊
ideo nō construunt̄ mediante
tpe ⁊ sic deceptio ex talibꝰ ac-
cidētibꝰ fit indictiōe ⁊ ita i eq-
uocatōe ⁊ nō in āphibologia.

℄ Jn ista parte determinat autoꝛ de fal
lacia amphibologie que habet fieri secū
dum multiplex actuale oꝛationis.

Pꝛimo sciendū est ꝙ amphibo
logia sic diffinit̄ in textu
ꝙ est multiplicitas oꝛonis eiusdem ꝰm
subaꝫ ⁊ modū pꝛoferendi diuersa signi-
ficantis. Est. n. amphibologia qn̄ aliqua
oꝛo eadē ꝰm subaꝫ ⁊ modū pꝛoferendi
plura significat dum tn̄ illa multiplicitas
nō ꝓueniat ex aliquo terio equoco in illa
oꝛone posito. ⁊ dicit̄ amphibologia ab
amphi. qđ est dubiū. ⁊ bolle sn̄ia quasi
dubia sn̄ia. sn̄ia āt ꝓpꝛie est oꝛonis ⁊ nō
dictiōis imo ipsiꝰ dictiōis ꝓpꝛie est signi

ficatio ꝛ nõ sñia. pz ergo ꝙ amphibologia hz fieri in oꝛone. Fallacia amphibologie ē idoneitas decipiendi ꝓueniēs ex idēptitate oꝛatiōis eiusdē ƒm ſubaz ꝛ modũ ꝓferēdi diuersa significātis. Cā apparētie hui⁹ fallacie ē actualis vnitas oꝛationis. Credim⁹. n. ꝙ sic oꝛo ē vna actualiter. ꝙ tm̄ hēat vnũ significatũ. Cā defectus est pl'alitas significatoꝝ eiusdē oꝛationis. Et huius fallacie sunt tres modi qui fere eodez modo distinguntur sicut modi fallacie equiuocationis.

Secundo sciendũ est ꝙ ƥm⁹ modus hui⁹ fallacie ē qñ aliq̃ oꝛo ꝑncipal'r pl'a significat. vt h̄ oꝛo. cecuz ꝯtīgit videre. hz duo sensus vnus ē. ꝯtingit ꝙ aliqs videat cecuz: alius ē ꝯtingit ꝙ cecus videat aliquē. pꝛimus sensus ē verus secũdus falsus. ƒm quē parologizat' sic quēcũq; ꝯtingit videre ꝯtingit hr̄e visuz. cecũ ꝯtingit videre. ergo ꝯtingit ꝙ cec⁹ hēat visuz solui' per distinctionē minoꝛis. Silr̄ hec oꝛatio cõtingit tacētez dicere hz duos sensus: vn⁹ est ꝯtingit ꝙ tacēs dicat. i. loquat' ꝛ iste ē falsus alius ē ꝯtingit ꝙ aliqs dicat aliquē esse tacentē. ꝛ iste ē verus. ꝛ ƒm hoc sic paralogizat' quēcunq; ꝯtingit dicere cõtingit loq tacentē ꝯtingit dicere. ergo tacentē ꝯtingit loq: soluit' ēt ꝑ distinctionez minoꝛis. Ad cognoscendũ hũc. moduz ponunt aliq tres regulas. Pꝛia est qñ plura noia eiusdē casus sequũtur vel ꝑcedũt aliqđ v̄buz qđ regere põt vtrũq; ꝛ inter ista noia ponit' infinitiuus. oꝛatio ista ē distinguēda ƒm amphibologiā. vt hec oꝛatio. audio grecos vicisse troiāos. cuius vnus sensus ē. audio ꝙ greci vicerũt troianos. alius sensus ē audio ꝙ troiani vicerũt grecos. Scđa regula ē ois oꝛatio in q̃ ponit' ablatiuus absolut⁹. est scđm amphibologiā distinguenda eo ꝙ põt equalere cõdictionali: tpali: vl' causali vt nullo hoie currente. tu es asin⁹. cui⁹ sensus vnus est. si nullus hõ currit. tu es asin⁹. Alius ē duz nullus hõ currit. tu es asin⁹. Terti⁹ sensus ē. q: nullus hõ currit. tu es asin⁹. ꝛ est eadez rõ degerũdio sicut de ablatiuo absolute posito hec eni neutrũ oculuz hñdo tu potes videre hz tres sensus sicut ꝑcedens. Tertia regula est ois oꝛatio in q̃ ponit' dictio exclusiua vt modus est scđz amphibologiā distinguēda. q̃lis est exclusiua: vel de excluso subo: vt tm̄ deuz esse deũ: est necesse: hec. n. põt esse exclusiua: ꝛ tũc eēt sensus tm̄: h̄ ꝓpõ est necessaria. deus est deus. Et sic ē falsa: vel ē de excluso subo. ꝛ tũc est sensus hec ē necīa. tm̄ deus est de⁹. ꝛ sic est v̄a. Quarta regula. ē ois oꝛatio i qua ponit' accusatiuus cũ infinitiuo regēte accusatiuũ a ꝑte post est ƒm amphibologiā distinguēda. eo ꝙ iste accusatiu⁹ ꝑt regi a ꝑte ante vel a ꝑte post. vt tacentez contingit dicere. contingit cecum videre. ꝛ sic de aliis.

Tertio sciendũ est ꝙ scđus modus hui⁹ fallacie ꝓuenit ex eo ꝙ aliq̃ oꝛatio actual'r vna significat vnũ pꝛopꝛie ꝛ aliđ trãsumptiue. ƒz quē paralogizat' sic. qcqd arat' aratro scindit' litus arat'. ergo litus aratro scindit' minoꝛ est duplex. q: vel accipit' in sensu ꝓpꝛio: ꝛ tũc est falsa. ꝛ seq̄' ꝯclusio. vel accipit' in sensu trãsumptiuo. ꝛ sic est v̄a ꝛ nõ seqtur ꝯclusio. vñ litus aratri trãsumptiue. idē est ꝙ operā ꝑdere. Dicũt tñ aliqui. ꝙ ad hũc modũ reducende sunt oēs oꝛones q̃ pꝛopꝛie significāt vnuz de v̄tute ƒmonis ꝛ ipꝛopꝛie siue de vsu auctoꝛuz aliud significāt vt gen⁹ est i specie soꝛ. est in se ipso. oēs hoies sunt vn⁹ hõ ꝛ sic de alijs. Tertius modus est qñ aliq̃ oꝛatio ꝑ se sũpta tm̄ vnũ significat addita v̄o alteri. hz plura significata vt h̄ oꝛatio. seculũ scit tantũ vnuz: significat. s. ꝙ seculuz hz sciam de aliquo ƒz si dicat' seculuz scit hoc. tunc hz duos sensus. vnus ē. ꝙ seculũ hz sciam de hoc alius ē ꝙ hoc hz sciaz de seculo. Et silr̄ ē de ista Asini sunt epi: ꝛ fit talis ꝑalogismus. Quicũq; sũt epi sunt hoies: ƒz asini sũt epi. g⁹ asini sũt

homines maior est duplex. Eo qz ly. epi pot ee pluralis numeri ꝛ noiatiui casus ꝛ tunc est falsa ꝛ bñ conceditur cõclusio vel est genitiui casus. ꝛ singularis nume ri. ꝛ sic est vera ꝛ non valet ꝯña. Circa hanc lectionez mouet hoc sophisma. hõ est asinus. probat ꝛ improbat. Proba tur sic quicũqz dicit hoiem esse aial dicit vex. sed qui dicit hoiem esse asinũ dicit hoiem esse aial: ergo qui dicit hoiez esse asinuz dicit vex ergo hõ est asinus. Se cundo sic tantũ hoiem esse aial est falsũ. sed hoiem esse asinũ non est hoiem esse aial. ergo hoiem esse asinuz non est falsũ ergo est vex. Improbat sic nullum ani mal rõnale ẽ asinus. ois hõ est aial rõna le. ergo nullus hõ est asinus premisse sũt vere ergo cõclusio est vera. ꝛ p ꝯñs sua ꝯdictoria ẽ falsa. que est sophisma. Ad sophisma rñdetur qz ipm simpl'r est fal sum. Ad primã probationem rñdetur qz maior est duplex. Uno mõ. n. signifi cat quicũqz dicit hanc propõnem hoiez esse est aial. dicit vex. ꝛ tunc concedit: sz sub hoc sensu. Negatur minor. Alio mõ significat qz quicũqz dicit aliquam ꝓpõ nẽ ad quã sequit ista. hõ est aial dicit ve rum. ꝛ iste sensus est falsus. Et sub hoc sensu ꝯcedit minor. Scdo probatio sol uitur per tertiã regulam ꝑ'notabilis.

Cõtra predicta. Primo argui tur sic multiplicitas hui9 orationis asini sunt epi. prouenit ex parte accidentis vnius dictionis. s. ex parte ca sus: ergo nõ est secundũ amphibologiã distinguẽda. Scdo sic in cõpositione ꝛ diuisione: ꝛ ẽt in multis alijs ẽ dubia sen tentia. ergo fallacia amphibologie nõ est ab alijs distincta. Tertio sic amphibo logia ꝛ equiuocatio habent eosdem mo dos. ergo non sunt fallacie distincte.

Ad rationes Ad primam dr: qz dupli cia sunt accñtia dictionis quedã sũt abso luta. que. s. conueniunt dictioni scdm se. ꝛ variatio taliũ accidentiũ causat equoca tionem. alia sunt accñtia respectiua q̃ con ueniunt vni dictioni in ordine ad aliã. vt casus ꝛ numerus. ꝛ variatio talium acci dentium causat amphibologiam. multi plicitas ãt predicte orationis prouenit ex variatione accidentis respectiui ꝛ nõ ab soluti. Ad scdam dicitur: qz non quelli bet dubia snia est amphibologia. sz solũ illa que ꝓuenit ex multiplicitate orõnis eiusdem scdm substantiam ꝛ modũ pro ferendi. Ad tertiam dicitur: qz habent eosdem modos generales sz nõ spãles.

Sequitur de fallaciis faciẽ tibus multiplex potentiale. s. de compõne: diuisione ꝛ accẽ tu. Et ꝑus de compõne q̃z de aliis: qꝛ paralogismi sunt effi catiores secundũ compõnem ad finem sophisticũ q est appa rens sapiẽtia ꝛ nõ existens: iõ prius dicẽdũ est de compõne q̃z de aliis. Cõpositio ẽ eoruz q̃ debẽt diuidi falsa vnio. Di uisio vero ẽ eox que debẽt cõ poni falsa diuisio. Fallacia cõ positionis ẽ idoneitas decipi endi ꝓueniens ex idẽptitate orõnis vnius ꝛ eiusdẽ secũdũ materiã ꝛ secundũ situm ma gis debitũ partibus in orõne positis. Causa apparentie hu ius fallacie ẽ oratio diuisa ha bens idẽptitate in materia cũ orõne cõposita. Causa falsita tis siue defectus ẽ diuersitas sensus cõpositi a diuiso. Notã dum qz quãdo orõ ẽ vera i sen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

su diuiso et falsa i sensu compo
sito tūc est fallacia cōpositōis.
Dicit tñ oratio cōposita quā
do determinatio determinat
determinabile illud quod ma
gis aptum natū est determina
ri: vel qd magis apta: nā est de
terminare. Silr dicitur ōro cō
posita quādo dictiōes ordinā
tur secūdū sitū magis debituz.
Et dr oratio diuisa qñ deter-
minās determinat illud deter
minabile quod non est magis
aptum natuz determinare vel
quādo dictiones ordinātur se
cūdū situm minus debitū. Vñ
sumitur hec oratio gratia exē
pli. Quicquid viuit semp est. i
ista oratione sūt duo determi
nata: scilicet hoc verbū viuit et
hoc verbū est et est vna deter-
minatio. s. semp si ergo hec de
terminatio. s. semp determiat
hoc verbū ē qd ponit a pte p̄-
dicati sic dicitur ōro cōposita:
qz tūc determinatio determi-
nat determinabile qd magis
apta nata ē determinare quia
illud verbum est ponitur i situ
determinato. s. i predicato. Si
aūt determinat hoc verbuz vi
uit sic dr diuisa: qz determinat
illud determiabile quod ē mi
nus apta nata determiare. qz
illud verbū viuit nō pōitur i si
tu determinato ipsius verbi et
tūc dictiōes ordinātur secūdū
situm minus debitū. Isti⁹ fal-
lacie duo sūt modi. Primus
mod⁹ puenit ex eo q̄ aliqd di
ctum pōt supponere p se toto
vel pro parte sui et secūdū istuz
modum paralogizatur sic quē
cūqz possibile est ābulare possi
bile est qd ambulet: sedentem
possibile est ābulare: ergo pos
sibile est qd sedens ābulet. Ad
hoc dicendū qd minorem du-
plex quia si hoc dictum sedētē
ābulare suppōit p se toto huic
p̄dicato possibile est. s. sedēs se
dēdo pōt ābulare tūc ē cōpo
sita et falsa. sicut ēt est ipossibi-
le dicere q̄ sedens ambulet: si
aūt istud dictuz supponat pro
parte sui tūc est diuisa. et vera et ñ
seqtur cōclusio et est sensus se-
dentē possibile est ābulare. i. se
dens nunc habet potentiā. vt
postea ābulet. Et silr quēcūqz
est possibile scribere possibile
est q̄ ipse scribat: nō scribētez
scribere est possibile: ergo pos
sibile est q̄ non scribēs scribat
Dicendū est ad istū parologis
mum sicut ad primū. Secūd⁹
modus prouenit ex eo qd ali-
qua determinatio pōt referri

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

ad diuersa ꝛ penes istum modum paralogizatur sic: q̄cūq3 scit litteras nūc didicit eas: s3 iste antiquus grāmaticus scit litteras: ergo nunc didicit eas Dicendū ꝙ maioꝛ est duplex qꝛ hec determinatio nūc pōt determinare hoc verbū didicit ꝛ sic est cōposita ꝛ falsa ꝛ seqtur cōclusio. Vel pōt determinare hoc verbum scit ꝛ sic ē diuisa ꝛ vera ꝛ nō seqtur cōclusio. Similiter hic quod vnum soluz pōt ferre. plura pōt ferr̄. sed quod non plura pōt ferre: potest vnum ferre: ergo quod nō pōt plura ferre: potest plura ferre. Dicendum ꝙ maioꝛ est duplex: quia hec determinatio soluz potest determinare hoc verbuz potest: ꝛ sic maioꝛ est falsa ꝛ composita. ꝛ sic est sensus ꝙ illud quod nō potest ferre vnum cum alio potest ferre plura: vel potest determinare hoc verbuz ferre ꝛ est sensus verus ꝛ propositio diuisa ꝛ vera sub hoc sensu ꝙ pōt iam ferre vnum solum et ferre non plura. pōt plura ferre. Similiter: tu scis tantū tres homines currere posito casu ꝙ sex currant ꝛ nescias de tribus. Hec ē duplex quia hec dictio tātū pōt determiare hoc verbū scis vel currere si determinat hoc verbū currere sic ē cōposita ꝛ falsa si scis sic ē diuisa ꝛ vera ꝛ paralogizatur sic. Tu scis tātū tres hoīes currere posito casu ꝙ sex currāt: sed quicq̄d scitur hoc est verū: ergo tātū tres hoīes currere est veꝝ. maioꝛ ē duplex vt iā dcm̄ ē.

De fallacia diuisiōis. q̄d sit diuisio dictū ē prius. Fallacia diuisiōis ē idoneitas decipiēdi ꝓueniēs ex eo ꝙ orō aliqua cōposita est vera. ꝛ diuisa falsa: vna ꝛ eadē manēs secundū materiaz differēs secūdum formā diuersa significat q̄ creditur eē vera in sēsu diuiso: eo ꝙ veritatē hēt in sensu cōposito. Cā apparentie huius fallacie ē oratio composita habēs idēptitatē i materia cum oratione diuisa. Vel cā apparentie ē idoneitas orōnis eiusdez secūdum substātiā ꝛ secūdum situm minus debitum. Causa defectus est diuersitas sensus diuisi a sensu composito. Isti⁹ fallacie duo sūt modi. Prim⁹ modus prouenit ex eo ꝙ aliqua cōiūctio potest copulare iter terminos vel inter propositiōes ꝛ secundum istum mo-

dum paralogizatur sic. Quecūqz sunt duo ⁊ tria sunt duo ⁊ sūt tria q̄nqz sꝫ duo ⁊ tria: ergo q̄nqz sꝫ duo et q̄nqz sꝫ tria. Ad hoc dicēdū qꝺ minor ē duplex: quia hec coniūctio. ⁊. potest coniungere īter terminos vel inter propositiones. si īter terminos sic ē vera ⁊ composita ⁊ est sēsus duo ⁊ tria simul iuncta faciunt quinqz. si inter propositiones sic est falsa ⁊ diuisa ⁊ est sensus qꝺ duo sunt quiqz per se: ⁊ qꝺ tria sūt q̄nqz per se qꝺ est falsum. Similiter est hic: quecūqz sūt duo ⁊ tria sunt paria ⁊ imparia: quinqz sunt duo ⁊ tria: ergo quiqz sūt paria ⁊ imparia. Dicendū qꝺ minor est duplex: quia ibi potest esse copulatio inter terminos ⁊ sic est vera ⁊ composita ⁊ est sensus quinqz sunt duo ⁊ tria in simul coniuncta: vel est copulatio inter propositiōes ⁊ sic est falsa ⁊ diuisa ⁊ est sensus: quinqz sunt duo ⁊ quinqz sunt tria quod est falsuꝫ. Similiter hic omne animal est rationale vel irrationale: sed nō omne animal est rationale: ergo omne animal est irrationale. Dicendum qꝺ maior ē duplex ex eo qꝺ ista cōiunctio vꝪ potest coniungere īnter terminos ⁊ sic est vera ⁊ composita vel inter propositiōes ⁊ sic est falsa ⁊ diuisa. Similiter hic omne animal est sanū vꝪ egꝛ. Vel hic: omnis substantia est corporea vel icorporea. Vel hic: omnis linea est recta vel curua: vnde omnes iste sūt vere quando coniunctio coniūgit inter terminos ⁊ sunt composite; sed sunt false quādo cōiunctio coniungit iter orones et ꝑpōnes ⁊ diuise q꜡ cōiūctio ꝑ se ꝑmo ē cōiūctiua ꝑtiū orationis: et ex cōsequēti cōiūgit orōnē cū orone. Secund⁹ modus huius fallacie diuisionis ꝯuenit ex eo qꝺ aliqua determinatio pōt referri ad diuersa: vt hic quo vidisti hunc percussū hoc ꝑcussū ē ꝫ oculo vidisti hūc ꝑcussū: ergo ocꝪo ꝑcussus est. Dicēdū qꝺ minor ē duplex: q꜡ iste ablatiu⁹ ocꝪo pōt determiare hoc participiū ꝑcussus et sic ē diuisa et falsa: et ē sensus tu vidisti hūc ꝑcussum oculo et sequitur cōclusio. VꝪ pōt determinare hoc verbuꝫ vidisti et sic ē composita et vera: et tunc ē sensus tu vidisti cū oculo hunc percussum sed tūc non sequitur conclusio.

¶ Prius visum est de fallacijs peccanti
bus secundum multiplex actuale. nūc vi
dendum est de fallacijs peccantib⁹ secū
dum multiplex potentiale iter quas pri
mo determinat̄ ƌ cōpositione ꝛ diuisio
ne ꝗꝫ de accentu. q꞉ ille sūt magis idonee
ad ƌcipiēdū ꝗꝫ fall'ia accētus.

Primo sciendum est ꝙ auc. sic
diffinit compositionem
ꝛ diuisiōeꝫ dicens ꝙ cōpositō. ē eorum
que debent diuidi falsū vnio: ꝫ diuisio ē
eorum q̄ debent cōponi falsa separatio:
fallacia cōpositionis ē idoneitas decipien
di ꝓueniens ex idēptitate orationis com
posite false ꝛ diuise vere fallacia vero di
uisiōis est idoneitas decipiendi ꝓueniēs
ex idemptitate orationis diuise false. ꝛ
cōposite vere. Causa apparētie .i. fallacia
cōpositionis ꝛ diuisiōis est idemptitas
mālis orōnis cōposite ꝛ diuise: causa de
fectus est diuersitas sensuuꝫ cōposite ꝛ
diuise: vnde eadem oratio secūduꝫ sub
stātiam ē composita ꝛ diuisa. licet sit alia
ꝛ alia secūdū formā. ꝛ modū ꝓferendi.
Et dicit̄ cōposita. q꞉ partes illius oratio
nis ordināt̄ur secūdū sitū magis debitū
ꝛ dicit̄ diuisa quādo ordināt̄ scd̄m situꝫ
minus debitū fit aūt fallacia compositio
nis. quādo oratio in sensu composita est
falsa. ꝛ in sensu diuiso vera. Ecōtra vero
fit fallacia diuisionis: q̄ñ. s. orō i sensu di
uiso est falsa. ꝛ in sensu cōposito est vera.

Secundo sciendū est ꝙ istaꝝ
duaꝝ fallaciaꝝ sūt
duo modi cōes. ¶ Primus ꝓuenit ex eo
ꝙ aliqua determinatio diuersimode de
terminat idē determinabile. ꝛ iste mo
dus generalis in duos modos spāles di
uiditur. primus ꝓuenit ex eo ꝙ modus
alicuius propositionis potest determina
re dictum pro se toto vel ꝑ pte sui: quā
do determinat ꝑ se toto tūc orō ē cōpo
sita. quādo ꝑ parte sui tūc oratio est di
uisa. Et secundū hunc modū hec oratio
albū eē nigrū. ē possibile hꝫ duplicē sen
suꝫ: vnus est secūdū ꝙ ē cōposita. ꝛ est
iste h̄ ē possibilis albū ē nigrū: ꝛ iste sēsus
est falsus. Alius est secūdū ꝙ est diuisa ꝛ
ꝛ est iste hec est possibilis hoc est nigrū ꝛ
vn̄ in ꝑ̄ma albū subijcitur pro se toto. in
secūda ꝓ̄ materiale ei⁹. similiter ē ƌ ista
sedentē currere est possibile. ꝛ paralogi
zatur sic. Quēcūqꝫ possibile est currere.
possibile est ꝙ ipse currat. sed sedētē pos
sibile ē currere. ergo possibile ē ꝙ sedēs
currat. ꝙ est falsū. Soluit̄ iste paralogis
mus per distinctionē minoris eo ꝙ est.
Cōposita vel diuisa. Si sit cōposita. tunc
est falsa. ꝛ est sensus hec est possibilis se
dens currit si sit diuisa est vera. ꝛ est sen
sus: hec est possibilis hoc currit demon
strādo sedentem. ꝛ ita est fallacia cōposi
tionis. Ad faciendū aūt fallaciā diuisiōis
nō opꝫ nisi i ꝑ̄dictis oratiōib⁹ loco possi
bilis ponere impossibile. Secūd⁹ mo
dus spālis ꝓuenit ex eo ꝙ coniūctio di
uersimode coniungit illa iter q̄ ponitur.
q꞉ aliquādo cōiungit ea tanqꝫ diuersos
terminos. ꝛ tunc illa propositio ē cathe
gorica ꝛ dicitur cōiūctio cōiungere inter
terminos. aliquādo aūt cōiungit. ea tāqꝫ
partes diuersaꝝ ꝓpositionū. ꝛ tūc pro
positio ē hypothetica. ꝛ dr̄ cōiunctio cō
iūgere inter propositiones. ꝛ secundum
hūc moduꝫ sic paralogizatur. Quecūqꝫ
sunt duo ꝛ tria illa sunt paria. ꝛ iparia.
Sed qnqꝫ sunt duo ꝛ tria. ergo qnqꝫ sūt
paria ꝛ iparia. Soluitur ꝑ distinctioneꝫ
minoris q꞉ vel illa cōiūctio. ꝛ. coniungit
inter terminos vel inter ꝓpositiones. si
cōiungit iter terminos tunc ē sensus ꝙ h̄
totū duo ꝛ tria affirmantur de quinqꝫ: ꝛ
tūc est cōposita ꝛ vera. Si cōiungat iter
ꝓpositiones. tūc est diuisa ꝛ falsa. ꝛ ē sen
sus. ꝙ quinqꝫ sūt duo. ꝛ qnqꝫ sunt tria:
quod est falsuꝫ. Ex quo elicitur talis re
gula a generalis: ꝙ ois oratio in qua po
nitur aliqua cōiunctio copulatiua. condi
tionalis disiunctiua tēporalis. vel causa
lis. iter duos terminos ē distinguenda.
Eo ꝙ pōt eē copulatiua aut de extremo
copulato. vel disiunctiua aut ƌ extremo

distincto: et sic de aliis: vt ista oro. nullū aīal dū dormit vigilat: est duplex: q2 vel est tpalis: et tūc est vera. Et est sēsus nullum animal vigilat dū ipsū dormit. vel de tpali extremo. et hoc dupliciter q2 vl' ē de tpali subo. et tūc ē falsa. Et ē sensus d quocūqz vex ē dicere ꝙ ē aīal dū dormit de illo vex ē dicere ꝙ nō vigilat. Si sit de tpali pdicato ē vera. Et ē sensus de quocūqz vex ē dicere ꝙ ē aīal de illo verū ē dicere ꝙ dum dormit non vigilat.

Tertio sciēdū ē ꝙ secūdus modus huius fallacie pueīt ex eo ꝙ eadē determinatio pōt ferri ad diuersa determinabilia vel vnū determinabile pōt diuersis determinatiōib⁹ determiari. de pmo sic paralogizat. Quicquid viuit semp ē. Sor. viuit ergo sor. semp est. maior est duplex fm ꝙ istud aduerbiū semp pōt determinare illud verbū viuit quod ē verbū minus principale. Et sic est diuisa et vera et ē sēsus qcquid viuit semp illd ē: vl' istud aduerbiū semp determinat verbū pncipale. s. est: et sic ē cōposita et falsa et est sensus qcqd viuit semp illud ē. Silr dicēdū ē de ista: qcqd pōt solū vnū ferre: pōt plura ferr: q2 vel ly solū determinat hoc verbū potest. ita ꝙ sit sensus: qcqd pōt solū ferre vnū pōt plura ferre. Et sic ē cōposita et falsa. vel determinat ly vnū. et tūc ē diuisa et vera. Et est sensus: qcqd pōt ferre: vnū solū pōt plura ferre: exēplum de secūdo: vz qñ idē determiabile pōt diuersis determinationib⁹ determiari: vt quorūcūqz virox cētū reliqt Achilles i bello: illi erāt cētū et plures. sed qdragita virox centū reliqt achilles i bello. ergo qdraginta erāt centū et plures soluit p distinctionē minoris. eo ꝙ iste gētes virox pōt determinari p istud adiectiuū qdraginta et tunc est sensus: ꝙ achilles de qdragita viris relinquit centuz in bello: et sic ē falsa: et bene seqt conclusio vel pōt determinari p ly centuz et tunc ē sensus ꝙ de cētuz viris achilles reliqt quadraginta in bello ꝙ veruz est: et hoc modo nō sequit cōclusio: circa hanc lectionē qritur de hoc sophismate. Albuz esse nigrum ē possibile probat et iprobatur: pbat sic. sor. eē nigruz ē possibile. sor. ē albus ergo album esse nigruz est possibile itez demonstrata re alba hec est possibilis hoc est nigrum: ergo albuz esse nigx est possibile iprobatur sic. Album eē nigruz est possibile ergo hec propositio. album ē nigruz ē possibilis. ꝙ est falsum. Itez oē possibile potest poni iesse: ergo si sophisma sit veruz ista aliquando erit vera albuz ē nigrum. Ad sophisma rñdetur p distinctionē sicut patuit in secundo notabili. Ad duas pbationes dr. ꝙ bene pbat sophisma esse veruz in sensu diuiso: sed nō in sensu cōposito. Similit due iprobatiōes bene pbāt ꝙ est falsuz i sensu cōposito: dicitur vltra pro secunda ꝙ q2 sophisma est verū in sensu diuiso et nō in sensu cōposito: iō nō bñ ponit inesse sed debz sic ponit: hoc ē nigruz demōstrando per ly: hoc aliquā rē albā. p qua supponit subiectum dicti.

Contra predicta. Primo sic arguit: hec ē mltiplex secūdū cōpōnem et diuisiōez duo et tria sunt paria et iparia. et tñ nō vr fz quem modū possit distingui. ergo modi huius fallacie sunt isufficiēter enumerati. Secundo sic fallacia cōpositiōis et diuisiōis hñt eādē cām apparentie: ergo non sunt fallacia distincte. añs pz q2 cā apparētie vtriusqz est materialis vnitas orationis. Tertio sic ibi ē cōpō: sorte eē aīal ē necesse: et tamen nō est eorum que debent diuidi falsa vnio: ergo etc.

Ad rōnes ad primā dr ꝙ illa ppō ē duplex: q2 vel ē cathegorica vl' hypothetica si sit hypothetica hz tres sēsus. Prim⁹ ē duo sunt paria et iparia. et tria sunt paria et iparia. et iste sensus indicat p hāc cōiunctionē. et ibi pmo positā. Secūd⁹ sensus ē duo et tria sunt paria et duo et tria sunt i

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

paria. ⁊ iste sensus indicatur ꝑ coniūctio
nē. ⁊. secūdo positā. ⁊ i vtroq̄ istorum
sensuum est falsa. Tertius sēsus ē duo
sunt paria ⁊ tria sūt iparia. ⁊ indicat̃ iste
sensus ꝑ vtrāq̄ cōiūctionem. ⁊. ⁊ sic est
vera. Si sit cathegorica tunc est sensus:
ꝙ aliqua que sunt duo ⁊ tria sunt paria
⁊ iparia. Pro similibus āt ꝓpōnibꝯ da-
tur talis regula. ꝙ qn̄cūq̄ in aliqua orō-
ne ponuntur due coniunctiones siue sint
eiusdez speciei siue diuersaruz specieruz
tunc orō est multiplex eo ꝙ potest indi-
cari per vnā cōiunctionez vel per aliam
vt hoies sunt asini vel hoies ⁊ asini sunt
asini. Ad scđam dr̃ ꝙ cōpositio ⁊ diui-
sio bn̄ hn̄t eandem causā apparentie ge-
neralem. s. materialem vnitatez oratōis:
sed non specialez. que est idemptitas di-
uise vere. ⁊ cōposite false. ꝓ fallacia cō-
positionis: ⁊ ecōtra pro fallacia diuisiōis
Ad tertiam dr̃ ꝙ cōpositio accipit̃ du-
pliciter. Uno modo generaliter pro or-
dinatione partiuz orōnis secunduz situz
magis debituz. Et sic cōcedit̃ ꝙ i p̄dicta
orōne ē compositio. Alio mō accipitur
spāliter ꝓut soluz repit̃ in compositione
falsa ⁊ sic negatur ꝙ sit ibi compositio.

Seqtur đ fallacia accētus.
Accētus ē certa lex vel regula
ad eleuādū vel dep̄mēdū sylla
bā vniuscuiusq̄ dictōis. Et iste
accētus diuiditur i accētū gra-
uē: acutū ⁊ circūflexū. Grauis
ē qui dep̄mitur i fine. Acutꝯ ac
cētus ē q̄ i fine eleuat̃ vel acui-
tur. Circūflexus ē q̄ acuit̃ ⁊ de
p̄mitur simul. Uel circūflexus
ē q̄ ꝓcedit ab imo ⁊ ꝓcedit in
altū ⁊ finaliter tendit in imuz:
vt hierusalē. Fallacia accētus
est idoneitas decipiēdi proue
niēs ex multiplicitate dictiōis
eiusdem secunduz substantiaz
diuerse secūdū modū proferē-
di diuersa significantis. Causa
apparētie huius fallacie ē vni
tas dictionis secūdum mate-
riam vel secūdum substātiam
solum. Causa defectus est di-
uersitas significatorum. Istiꝯ
fallacie sūt duo modi. Primꝯ
modus ꝓuēit ex eo ꝙ aliqua
dictio potest ꝓferri diuersis
accētibus vt hic omnis popu
lus est arbor: gens ē populus:
ergo gens est arbor. Dicēduz
ꝙ maior est duplex: q2 prima
syllaba huius dictiōis popu-
lus potest proferri lōga: ⁊ sic ē
vera: ⁊ nō sequitur cōclusio. vl̃
pōt esse breuis ⁊ sic est falsa: ⁊
seqtur cōclusio. Similiter hic:
oīs ara est i templo stabulum
porcorum est ara: ergo stabu-
lum porcorum est in templo.
Dicēduz est hic sicut prius di
ctuz est. Similiter hic: quicq̄d
hamatur hamo capitur: mu-
lier amat̃: ergo mulier hamo
capitur. Dicendum ꝙ maior
est duplex eo ꝙ hec dictio ha-
matur potest proferri cum as-
piratiōe vel sine aspiratiōe. Si
primo sic est vera: ⁊ n̄ sequitur
cōclusio. Si secundo sic est fal-

sa: ⁊ seq̄r ɔclo. vel sic: quoscūq̄ȝ viros iustū ē pēdere dignū est penā pati: sed iustos viros dignū ē pēdere: ergo iustos viros dignū ē penā pati. Vñ vtraq̄ȝ premissarum est duplex eo ꝙ hec dictio pēdere potest proferri media longa vel media breuis. Secūdus mod⁹ prouenit ex eo ꝙ aliqua vox potest eē dictio vel oratio: vt hic tu es qui es: sȝ quies ē reges: ergo tu es requies. Dicendū ꝙ maior est duplex eo ꝙ qes potest esse dictio vel oratio: si sit dictio tunc est falsa ⁊ sequitur cōclusio: si oratio tūc est vera ⁊ nō sequitur cōclusio. Siłr hic qcq̄d fecit d̄s īuite īecit d̄s choacte: sȝ de⁹ fecit vinū īuite: ergo de⁹ fec̄ vinū choacte. Dicēdū ꝙ maior ē duplex eo ꝙ īuite pōt eē orō vel dictio: si dictio sic est vera ⁊ ñ seq̄r cōclusio vel pōt eē orō ⁊ sic ē falsa. et seq̄r cōclo. Siłr hic: qcūq̄ȝ hȝ dilectiōeȝ supnā: hȝ dilectiōeȝ d̄i: vsurari⁹ hȝ dilectōeȝ supnā: ergo vsurari⁹ hȝ dilectiōeȝ dei. Dicēdū q̄d hec dictō supnā pt capi dupłr. vno mō vt ē dictō: ⁊ sic minor ē falsa ⁊ seq̄r ɔclo. Alio mō pt eē orō. ⁊ sic ē v̄a et nō seq̄r cōclo. Siłr hic metuo lōgas pereunte noctes lidia dormis. Vñ hec dictō metuo potest esse dictio vel oratio.

¶ In ista parte determinat auc. de fallatia accentus que fit penes multiplex potentiale dictionis.

Primo Sciendū est ꝙ accentus sic diffinitur in textu accentus est certa lex vel regula ad eleuandum vel deprimednuȝ syllabam vnius cuiuscunq̄ȝ dictionis: per hoc q̄d dicit̄ certa lex vel regula. exprimitur: cā formalis. per hoc ꝙ dicitur ad eleuādū vel deprimendum syllabam vniuscuiuscūq̄ȝ dictionis tangitur causa finalis. Et per hoc q̄d dicitur syllabam tangitur cā materialis. Accentus vero primo conuenit syllabis ⁊ ꝑ syllabas dictiōib⁹ diuiditur autem accentus in accentum grauē accutū ⁊ circunflexum. Accēt⁹ grauis est q deprimit. hoc est. q fit ex depressione syllabe: ⁊ non elleuatione: sed accent⁹ accutus est qui acuit siue elleuat syllabā. hoc est qui fit ex ellenatione syllabe. sine quacunq̄ȝ depressione: sed circunflexus deprimit: ⁊ acuit syllabam. ⁊ ita est mixtus ex depressione ⁊ elleuatione: sed q͂ ab accentu hoc modo dicto non sumit̄ fallacia accentus: iō aliter diffinitur accentus. ꝙ est multiplicitas. dictiōis eiusdem secundum materiā ⁊ diuerse secundum modum proferendi. Fallacia accent⁹ est idoneitas decipiendi ꝓueniens ex materiali vnitate dictōis diuerse secundum modum proferendi. plura significantis causa apparentie est materialis vnitas. ratiōe cuius creditur ꝙ sicut est vna materialiter. ꝙ tm̄ habeat vnum significatum. ⁊ vnum accentum causa defectus est diuersitas significatorum.

Secundo sciendū est ꝙ huius fallacie sūt duo modi: pri⁹ prouenit ex eo ꝙ aliqua dictō pōt regi diuerso accētu. vt hic. oīs populus ē arbor. gēs est populus ergo gens

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

est arboꝛ. Similiter hic omnis ara est in templo stabulū porcoꝝ ē ara: ergo stabulū porcoꝝ ē in tēplo. Similiť hic quēcūq; dignū ē pēdere dignū ē penā pati sed iustū dignū ē: pēdere ergo iustū dignū est penā pati: isti paralogismi soluūtur ꝑ distinctionē. q: in eis vtraq; ꝓmissarū est duplex. in ꝓma ꝓpter istā dictionem. populus. q̄ h3 q̄nq; primā longā3 ⁊ significat arborem q̄nq; primā breue3 ⁊ significat gentē. Et i secūdo ꝓpter istā dictiōe3 ara. q̄ h3 q̄nq; ꝓmā lōgā ⁊ significat altare. ⁊ q̄nq; breuē ⁊ significat stabulū porcoꝝ. Et in tertio ꝓpter istō verbū. pēdere. qđ q̄nq; h3 mediā longā ⁊ significat suspensu3 eē ⁊ est neutrum. qđ descēdit ď pēdeo pēdes. q̄nq; h3 mediā breuē. ⁊ significat suspēdē aliquē. ⁊ tunc ē actiuū de pendo pendis. Similiter dicendu3 ē de isto. qcqd amať. hamo capitur: mľier amatur: ergo mulier hamo capiť maioꝛ ⁊ minoꝛ sunt etiā duplices secūdū ꝙ ista dictio amať proferri pōt cū aspiratōe: ⁊ tūc maioꝛ ē vera ⁊ minoꝛ falsa. vel sine aspiratiōe: ⁊ sic maioꝛ ē falsa: ⁊ minoꝛ vera. Ex quo p3. ꝙ si i ꝑdictis paralogismis dictiones ille accipianť vniformiter i ꝑmissis semꝑ altera ꝑmissarū erit falsa. Sed si accipiantur difformiter. ambe premisse erūt vere: sed non sequitur cōclusio. q: n̄ erit sufficiēs vnitas medij imo erunt ibi quatuoꝛ termini.

Tertio sciendum est ꝙ secundꝰ modus huius fallacie ꝓuenit ex eo ꝙ eade3 vox materialiter potest esse dictio vel oɼo: vt quies. potest eē nomen vel pronomen cū verbo similiter supernam. potest esse nomen accusatiui casus vel oratio composita. ex ista propositione super ⁊ suo casuali: sc3 na3: ⁊ secundu3 hoc sic paralogizať quicūq; habet supernam dilectionem h3 amorē dei sed vsurarius habet supernam dilectionem: ergo vsurarius habet amore3 dei vtroq; premissaru3 est duplex quia supernam potest esse vna dictio vel plures si sit vna dictio maioꝛ est vera: ⁊ minoꝛ felsa. Si sunt plures dictiōes maioꝛ est falsa ⁊ minoꝛ vera ⁊ seqtur ꝯclusio: sed si i prima sit vna dictio ⁊ i secūda sit oratio ambe ꝑmisse sunt vere sed tūc cōsequentia non valet. similiter. inuite. pōt esse vna dictio ⁊ tūc idē ē ꝗ coacte. vel pn̄t eē due dictiōes. ⁊ tūc est idē ꝙ in vinea ⁊ s3 hoc sic pōt ꝑalogizari. qcqđ ďs facit inuite facit inuolūtarie sed racemos facit deus iuite ergo facit racemos inuoluntarie soluitur sicut dictū ē. similiter ꝑstat pōt eē verbū. vľ ꝑpositio cū verbo. Et sic dicēdum ē de hac voce. metuo. q̄ pōt eē dictio: ⁊ tūc est verbu3. vľ tres dictiones. s. duo ꝓnoīa cu3 ista iteriectione o. vel due dictiōes. s. vnu3 nomen cum vna iteriectiōe. s. metu ⁊ . o. Et ideo hec oratio est distinguenda. Metuo longas pereunte noctes lidia doꝛmis. Circa hāc lectione3 moueť hoc sophisma ista duo ꝯdictoria possunt esse vera demōstratis istis duobꝰ cōtradictorijs soꝛ. currit soꝛ. n̄ currit ꝓbať ⁊ iꝓbať. Probať sic demōstrato vno eoꝛu3 hoc est veru3. ⁊ demonstrato alio hec est possibilis ⁊ istud est verum. ergo ista duo contradictoria pn̄t esse v̄a. Secundo sic vtrunq; istoru3 potest esse veru3: ergo ista duo pn̄t eē v̄a. ꝯn̄a t3 ab equalentibꝰ. ⁊ an̄s ꝓbaret faciliter iductiue iꝓbať sic ista duo pn̄t eē v̄a: gᵒ ista duo eē ē possibile ⁊ per ꝯn̄s hec ē possibilis ista duo sunt v̄a qđ est falsu3. Ad sophisma respōdeť ꝑ distinctiōe3. q: vel accipiť in sensu composito: ⁊ sic est falsum. ⁊ est sensus hec propositio est possibilis. ista duo sunt vera ⁊ sic bene procedit iꝓbatio: vel in sensu diuiso. ⁊ tunc est verū. Et est sensus hoc esse verum est possibile. Et istud esse veru3 est possibile. ⁊ bn̄ ꝓcedit prima probatio. Ad secunda3 ꝓbatiōe3 respondetur: ꝙ ista vtrunq; istoꝝ esse veꝝ est possibile. est distinguenda sicut sophisma. ⁊ licet in modalibus de subiecto singulari ⁊ simplici. modalis cōposita ⁊ di

uisa equiualeāt. Et hoc si subiectuꝫ sit singularis numeri non tñ equiualent. quando subiectuꝫ est pluralis numeri. aut qñ a pte subiecti ponuntur alique determinationes: vt ista nigruꝫ esse albuꝫ est possibile sumpta in sensu diuiso: non equiualet sibiipsi in sensu composito.

Cõtra predicta. Primo sic arguitr ibi est fallacia equiuocationis. Omnis populus est arbor: gens est populus ergo gens est arbor: quia populus est equiuocum ergo male dictuꝫ est ꝙ est fallacia accentus. Scḋo sic accentus ipedit deceptioneꝫ ergo fallacia accentꝰ nõ est idoneitas decipiendi añs pꝫ: quia ſꝫ diuersos accẽtꝰ distiguūtur dictiones penes significata eaꝝ diuersa.

Tertio sic supernā aliter scribitur quādo est vna dictio. ⁊ quādo est plures ergo non est eadem ex parte materie.

Ad rões Ad priaꝫ dicitur ꝙ equocatio potest accipi dupliciter. Uno modo generaliter ꝓ quacunqꝫ multiplicitate dictionis eiusdeꝫ secundum substātiā lꝫ nõ secunduꝫ moduꝫ proferendi. Et sic conceditur antecedens. Alio mõ spāliter ꝓ multiplicitate dictionis eiusdem secunduꝫ substātiā ⁊ moduꝫ proferendi ⁊ sic negatur antecedens. Ad secundaꝫ dicitur ꝙ in illa dictione. cui cõuenit regi diuersis accentibus sunt duo. s. materialis vnitas vocis ⁊ ratione huius accentus. est idemptitas decipiendi Aliud est diuersus modus proferendi qui licꝫ apõ scientes sit causa cognoscendi multiplicitateꝫ significatoꝝ nõ tñ apud ignorātes. Ad tertiā dr̃ ꝙ paralogismi scḋi modi raro decipiunt i scripto: sed bene decipiūt i voce: q: i scripto ꝑcipit dr̄ia huius mõi vocū iõ i voce magis nati sr̄ ðcipẽ.

Seqtur de fallacia figure dictionis. Fallacia figure dictionis vltimo loco ponitur inter fallacias i dictiõe: q: facit multiplex fātasticū. Figura. n. est q̄ termino vel terminis claudit. termino vt circulꝰ. t'minis vt triāgulus q̄drāgulus: ⁊ silitudinarie hic sumitur. fallacia figure dictiõis ẽ silitudo dictionis cū dictõe penes finalẽ terminationẽ i pte nõ idẽ significāte ⁊ facit multiplex fantasticū. Est āt multiplex fātasticum qñ aliq̄ dictio significat vnuꝫ: ⁊ videtur significare aliud pp silitudinẽ quā hꝫ i pte cuꝫ alia dictione: vt videre significat passionẽ: ⁊ videtur significare actionẽ ꝑpt hoc ꝙ ẽ sile huic ꝟbo agere. Cā appẽtie huius fallacie ẽ silitudo dictõis i pte cū alia dictiõe nõ idẽ significāte. Cā defectꝰ huiꝰ fallacie ẽ diuersitas eoꝝ q̄ vidẽtur eẽ silia Ista āt silitudo fit tribꝰ modis . s. voce significatõe ⁊ suppõne ⁊ ſm hoc tres sūt mõi huiꝰ fallacie. Primꝰ modꝰ ꝓuenit ex sili termiatõe dictiõis cū alia dictõe: vt q̄liscūqꝫ ẽ musa talis ẽ poeta: sꝫ musa ẽ feminini generis. ergo poeta est feminini gñis. Dicẽdū ꝙ ñ seqtur ꝙ si aliq̄ sint eiusdẽ t'minatõnis ꝙ sint eiusdeꝫ gñis. Silr̄ hic oīs aq̄ ẽ hūida: fluuius ẽ aqua: er-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

go fluui⁹ e humida: Dicedum q nō opz q si fluui⁹ sit aqua q ergo qcqd dicatur de aqua qd hoc ēt dicet d fluuio sub eadē termiatiōe vel sic: ois hō ē albus: mulier ē hō: ergo mulier ē alb⁹. Vñ i oib⁹ pdictis palogismis masculinū iterptat femininū. aut si formetur sic palogism⁹: musa ⁊ poeta silr terminātur i a: sed musa ē feminini generis: ergo poeta: tūc nō ē ibi fallacia figure dictōis sed fallacia cōseqntis a cōiter accidētib⁹: vt postea patebit. Scds modus pueit ex mutatōe vni⁹ pdicamēti i aliō vl qñ vna species vni⁹ pdicamēti mutatur i aliā spēz vt hic: qcqd heri emisti hodie cōedisti: carnes crudas heri emisti: ergo carnes crudas hodie comedisti. Dicēdū ē qd n̄ seqtur qa qcqd dicit rē de pdicamēto sube: ⁊ crudū dicit rē de pdicamēto qlitatis: ⁊ sic pceditur d vno pdicamēto i aliud. Silr hic. qcqd heri vidisti hodie vides: sed vidisti heri albū. ergo albū hodie vides. Dicēdū qd n̄ seqtur qr albū significat p moduz qlitatis: qcqd vero dicit rē de pdicamēto sube. Silr hic. do tibi solum denarium: sed soluz denarium nō habeo: ergo do tibi qd nō habeo. Dicēdum qd hec dictio solum dicit relatiōnē: qr vt hētur i scdo elēchorū solū dr q̄si nō cū alio: ⁊ hec dictio qd dicit sbaz: ⁊ sic pcedit a relatiōe ad sbaz. Silr ē hic: aliqs dat cito equū sed n̄ hz cito equū: ergo aliqs dat cito qd n̄ hz. Dicēdū qd nō seqtur qa cito dicit modū actus siue qlitatem ⁊ qd dicit subam: ⁊ sic proceditur a qlitate ad subam. Similit qñ pceditur ab vna spē vnius pdicamēti ad aliā. vt qñtoscūqz digitos heri habuisti hodie habes: decē digitos heri hūisti: ergo decem digitos hodie habes posito qd vnum omiseris. Dicendū q nō seqt qr hec dictio quātoscūqz dicit quātitatē cōtinuā: ⁊ hec dictō decē dicit quātitatē discretaz.

Tertius modus puenit ex diuersa suppositōne tmini vt hō ē spēs: ergo aliquis hō est spēs. Et hec hō est dignissima creaturaꝝ: ergo aliqs hō est dignissima creaturaꝝ hic est processus a simplici suppōne ad psonalē. Similiter hic ois hō ē aīal: ergo ois hō est hoc aīal. Similr hic aīal ē sor. aīal ē plato ⁊ sic de aliis ergo animal ē

omnis homo hoc sit ꝓcessus
a pluribus determinatis ad
vnam determinatam. Et iste
modus solet appellari vniuo
cus: quia ille termin⁹ animal
vniuoce ⁊ equaliter se habet
ad omnia supposita. Unde in
qualibet premissarum suppo-
nit pro vno: in cõclusiõe vero
pro pluribus. ⁊ sic variat̃ eius
suppositio. Est intelligenduꝫ
ꝙ in predictis quale quid in-
terpretatur hoc aliquid idest
cõmune vel vniuersale inter-
pretatur singulare. Si eni͂ ani-
mal esset hoc aliquid si tũc ar-
guitur animal est sortes aĩal ẽ
plato ⁊ sic de aliis. ergo aĩal ẽ
omnis homo: est bonum ar-
gumentuꝫ. sicut hic sortes cur
rit plato currit ⁊ sic de aliis. er
go omnis hõ currit. Similiter
hic nõ sequitur qñ fit ꝓcessus
ab imob li suppositiõe ad mo
bilem: vt oĩs hõ est animal: er
go oĩs homo est hoc animal
⁊ sic de aliis. Hos tres mo-
dos ponit Aristoteles dicẽs
ꝙ figura dictionis fit quando
ĩterpt̃atur ñ ideꝫ vł diuersũ: vt
masculinũ femininũ vł neutrũ
vł ecõuerso ⁊ rursũ q̈d iterp̃ta
tur quale vł q̃ʒtũ iteꝝ qñ cõe i
terp̃tat̃ singulare vł hoc aliq̈d.

¶ In ista parte determinat auctor de
fallacia figure dictõis q̃ fit p̃ꝫ multiplex
fantasticum quod in perfecte habet ra-
tionem multiplicis.

Primo sciendũ est ꝙ figura di
ctionis est similitudo di
ctiõis cõdictõe in p̃te. nõ idẽ significãte.
que similitudo facit multiplex fantasticũ
Ex quo pꝫ: ꝙ ibi nõ accipit̃ ꝓprie figu
ra pro figura ĩ mathematicis q̃ sic diffi-
nitur: figura ẽ que termino vel termin⁹
claudit̃ termino vt circul⁹. terminis vt
triangulus. ⁊ quadrãgul⁹. sed ibi accipi-
tur figura. sĩłitudinarie p̃m ꝓportionem
⁊ sĩłitudinẽ ad figurã ꝓp̃e dictã. Falla-
cia figure dictionis ẽ idoneitas decipien-
di ꝓueniẽs ex similitudine dictiõis cũ di
ctione ĩ p̃te nõ idẽ significãte. Cã appa-
rentie ẽ sĩłitudo dictiõis cuꝫ dictiõe ꝓp̃t
quã sĩłitudinẽ ille dictiões credũt̃ cõue-
uenire in significato ⁊ modo significãdi:
causa defectus est diuersitas illaꝝ dictio
nũ: ⁊ sunt tres modi huius fallacie. P̃m
ꝙ similitudo dictionuꝫ põt tripliciter fie
ri. s. voce cõsignificatione ⁊ significatione
Primus ergo modus ẽ quando p̱p̱ cõ
ueniẽtiã duaꝝ dictionũ ĩ terminatõe. cre
dimus cõueniẽtiã earũ ĩ significato hoc ẽ
prim⁹ modus ꝓuenit ex eo ꝙ p̱p̱ sĩłitu-
dinẽ aliquaꝝ dictionũ ĩ aliquo accidẽte.
volum⁹ ĩferre sĩłitudinẽ eaꝝ ĩ alio. Sunt
autẽ tria accñtia vocis q̃ cõiter videntur se
consequi. s. significatio. modus significan
di. ⁊ terminatio. ⁊ idõ sic ãpliãdo p̃mum
modũ cõp̃hẽdũtur tres modi partiales
Primus ꝓuenit ex eo ꝙ ex simili termi
natione ĩ voce volum⁹ ĩferre similem si-
gnificationẽ aut similẽ modũ significãdi.
vt callefacere significat agere: ergo ⁊ vi
gere. significat agere. q꞉ similiter termi-
nantur. Siłr musa est feminini generis.
ergo ⁊ poeta. r̃ndet̃ negãdo ꝯñtiam. q꞉
p̱p̱ similitudinẽ ĩ terminatiõe nõ seq̃t̃ sĩłi
tudo in re significata aut ĩ modo significã
di. Scõs mod⁹ p̃tialis ẽ qñ p̱p̱ sĩłitudinẽ
ĩ mõ significãdi volum⁹ ĩferre similitu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

dinem in re significata vt calefacere signi
ficat agere. ergo ⁊ vigere. negatur ꝯña:
qꝛ propter similitudinem in modo signi
ficandi ñ sequitur. similitudo i re signifi/
cata. Terciꝰ modus ẽ quãdo ꝑꝑ silitu/
dinẽ i re significata volumꝰ iferre. silitudi
nẽ i mõ significandi. Ut petra ⁊ lapis
idem significãt: ergo hñt eundez modũ
significãdi. negatur ꝯña. qꝛ ꝑꝑ silitudinẽ
aliquoꝝ i re significata nõ sequitur simili
tudo eorum in modo significandi.

Secundo sciendũ est ꝙ scḋs modus ꝑ̃ncipalis
huius fallacie ꝓuenit ex eo ꝙ fit muta/
tio vnius ꝑ̃dicamenti in aliud facere aũt
mutationẽ vniꝰ ꝑ̃dicamẽti i aliud est sub
termino distributo ꝓ rebꝰ vniꝰ ꝑ̃dicamẽ
ti sub sumẽ rem alteriꝰ: vt sic arguendo
quicqd heri emisti hodie comedisti car/
nes crudas emisti heri. gͦ carnes crudas
hodie comedisti. Similiter qcqd heri vi
disti hodie vides albuz heri vidisti ergo
albũ hodie vides. posito cãu ꝙ sor. quẽ
videbas heri. q erat albꝰ sit hodie niger:
silr qcquid heri fuit nigrũ hodie ẽ albũ:
sz heri nigruz fuit nigrũ. ergo nigruz ho
die ẽ albũ. pro oĩbus ãt istis ꝑalogismis
est vna solutio negando ꝯñaz: qꝛ sub ter
mino distributo ꝓ rebus de ꝑ̃dicamen
to substãtie sbsumit̃ res ḋ ꝑ̃dicamẽto q̃li
tatis: istḋ. n. signuz qcqc. ẽ signum distri
butiuuz sbẽ. ideo distribuit pro rebꝰ de
ꝑ̃dicamento substãtie. aut saltez habenti
hꝰ moduz substãtie. ⁊ tñ albũ nigrũ cru
dũ. ⁊ sic de alijs significãt q̃litatez ꝯcreti
ue tñ cõmittit̃ etiã hec fallacia qñ fit mu
tatio vniꝰ speciei alicuiꝰ ꝑ̃dicamenti i ali
am speciez eiusdez ꝑ̃dicamenti. sic para
logizãdo quãtoscũqꝫ digitos heri habui
sti hodie habes decem digitos heri ha/
buisti ergo decem digitos hodie habes
posito cãu ꝙ tu amiseris vnuz digitum
℟espondetur negando ꝯñaz qꝛ in mi/
nore fit distributio pro quãtitate ꝯtinua
sz in minore subsumit̃ quãtitas discreta.
Est tamen aduertenduz ꝙ iste modus
fit arguendo a propositiõe de preterito
ad propositionez de pñti ita ꝙ ambe ꝑ̃/
misse nõ sint propositiões de presenti ⁊
tũc paralogismi huius ſi modi eque fa/
ciliter soluerentur per primum moduz
fallacie equiuocationis q prouenit ex cõ
significatione sicut per hanc fallaciam.

Tertio sciendũ est ꝙ 3ꝰ modus hꝰ fallacie ꝓuenit ex va
ria suppositiõe termini ꝙ cõtigit primo
mõ arguẽdo a suppositione simplici ad
personalez ⁊ eꝯ a personali ad simplicẽ
vt hõ est species. gͦ aliqs hõ ẽ spẽs. ani/
mal est genus. gͦ aliqḋ aĩal ẽ genꝰ. scḋo
fit arguẽdo a suppositõe ꝯfusa tm̃ ad de
terminataz vt oĩs hõ hz caput. ergo ca
put hz oĩs hõ. semper fuit hõ. ergo hõ
semper fuit. Omis hõ est animal. ergo
aĩal est oĩs homo ⁊. lz cõmittat̃ iste mo
dus arguẽdo a ꝑsonali ad simplicem vt
nullus homo est species. ergo hõ nõ ẽ
species: nõ tñ ꝯmittit̃ iste modꝰ arguẽ
do a determinata suppositione ad confu
sã vt patebit ꝑ vnã regulã i suppõibꝰ.
Tertioͦ fit iste modꝰ arguẽdo a plibꝰ
determiatis ad vnã determiatã: sic ãt ar
guere est arguere ab antecedente i quo
oĩa singularia alicuius vniuersalis predi/
cantur de aliquo termino indefinite vel
particulariter sumpto: ad consequens in
quo vniuersale illorum singularium vlr
sumptũ. ꝑ̃dicatur de eodem termino in
definite aut ꝑticulariter sumpto: vt ani/
mal est sor. aĩal est plato. ⁊ sic de alijs er
go aĩal ẽ omnis homo. Silr caput habz
sor. caput hz plato: ⁊ sic de alijs: ergo ca
put hz oĩs homo. vtrũqꝫ soluitur ꝑ ne/
gationem consequentie. qꝛ ibi arguitur a
pluribus determinatis ad vnam deter/
minatam. Circa hanc lectionem moue
tur hoc sophisma: oĩs homo videt equũ.
posito casu ꝙ qlibet hõ videat aliquem
equm: ꝓbat̃ ⁊ iprobat̃. ꝓbat̃ sic: sor.
videt equm: plato videt equm: ⁊ sic de
alijs ergo omnis homo videt equm. itẽ
homo videt equm: ⁊ nõ ẽ aliqs homo.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

quin ille videat equz: ergo ois homo vi det equz iprobat sic. Ois hō videt equz. ergo ois hō videt hunc equuz vel illū vl' illuz. ⁊ sic de alijs: ꝙ falsuz ē: quolibet. n. equo demōstrato hec est falsa ois hō vi det hunc equz. Scdo sic. ois hō videt equz: ergo aliqs equs vr ab oi hoie. cō seqns ē falsū: ergo ⁊ añs: ꝯña pz ab acti uo ad passiuuz. ad sophisma rñdetur. ꝙ illo casu posito ipsuz simpliciter est verꝝ. est eni regula generalis ꝙ ois terminus sequēs mediate. signuz vniuersale affir matiuuz supponit cōfuse tm̄. ex quo pz ꝙ iste terminus. equz. i p̄dicto sophis mate supponit confuse tm̄ ⁊ iō ad veri ficādum ipm nō opz ꝙ sit aliquis equs q videat ab oi hoie. Ad pmā iproba tionē distinguit ista ois hō videt hunc equz. vel illum. vel illum. ⁊ sic de alijs: quia vel illa est cathegorica vel hipothe tica si sit hipothetica tunc ē falsa. ⁊ nō va let ꝯña. q: arguit a simplici suppositione ad ꝑsonalē si āt sit cathegorica de disiun cto p̄dicato tunc ꝯña ē bona ⁊ ꝯñs ē ve rum. Ad secundā dr ꝙ cōmittit fall'a figure dictionis a suppositiōe ꝯfusa tm̄ ad determinatam nec debite arguit ab actiuo ad passiuuz sz oz sic argui ois hō videt equz: ergo ab oi hoie vr equs.

Cōtra p̄dicta. Primo arguit sic nulla ē fall'a figure orōnis ergo nulla ē fall'a figure dictionis. ꝯña tz q: sic figura ē terminatio dictionis ita et orōnis. Scdo sic res vnius p̄dicamen ti nunq̄z mutat i rē alterius p̄dicamenti sicut substātia nunquā mutat i q̄ztitatez ergo contra ꝑm modum. Tertio sic: deceptio q̄ prouenit ex ꝑte significatoꝝ dictiōis ꝓuenit ex pte rei: ergo fall'e figu re dictionis nō est fallacia in dictione.

Ad rōnes ad primam dr ꝙ licet terminatio sit orationis ex cōsequenti. non tamen prio ⁊ per se. sed primo ⁊ ꝑ se cōuenit dictio nibus ideo ponēda est fall'a figur dictio nis ⁊ nō orōnis. Ad secundam dicit ꝙ nō itelligit ꝙ res vni' p̄dicamēti rel'ari ter mutet i rē alterius p̄dicamēti: sed so lum ꝑm sub sumptionē ita. s. ꝙ sub ter mino distributo ꝓ rebus vni' p̄dicamē ti. fit sub sumptio ꝓ rebus alteri' p̄dica menti. Ad tertiā dr ꝙ significata dictio nuz pñt dupl'r cōsiderari. Uno modo i ratione rerum ⁊ ꝑm se ⁊ sic ab ipsis su mitur fallacia extra dictionē. Alio mo do cōsiderantur ꝑm ꝙ ab ipsis vna di ctio hz similitudinem cum alia ⁊ sic be ne pñt causare fallaciam in dictione vñ n̄ est incōueniens ꝙ in vno ⁊ eodem para logismo ꝑm diuersas causas apparentie sint diuerse fallacie.

Sequitur de fallaciis extra dictionē q̄ sūt septē. s. accñs: secūdū qd ad simpliciter: ignorātia elēchi: petitio ꝑncipij: cōsequēs. nō causa vt cā: scdm plures iterrogatiōes vt vnā.

Differūt āt iste fallacie a fallaciis i dictiōe: q: fallacie in dictione hñt cām apparētie ex pte vocis. Sed fallacie extra dictiōez habent causam apparentie ⁊ defectus ex parte rei: ⁊ nō ex parte vocis. ⁊ propter hoc dicuntur extra dictionem.

¶ Postq̄z determinatū ē de fallacijs i dictiōe ꝯñr determinat de fallacijs extra dictionē q̄ iō dicūt extra dictionē q: non fiunt ꝑ dictiones: sz q: sumunt suas cās apparētie seclusa quacūqz cōsideratione vocis vel dictionis.

Primo sciendum ē ꝙ sicut dicit text' fallacie in dictione ⁊ extra dictionē cōueniūt ⁊ differūt con ueniūt i hoc ꝙ sumūt cās defect' ex pte reruz vtputa fallacie i dictiōe ex pte plu ralitatis significatoꝝ ⁊ fallacie extra di

ctionē ex ꝑte diuersaꝝ hitudinuꝫ aliqua/
ruꝫ iter se q̄ a rn̄dēte ignorantur: sed dif
ferunt tripliciter. ¶Prio q: fallacie i di/
ctiōe sumunt cās: appentie eaꝝ ex ꝑte di
ctiōis. fallacie extra dictionē sumunt cās
apparētie ex ꝑte rei. s. ꝑꝑ ꝑtialē ꝯuenietiā
aliquaꝝ reꝝ iter se. Et istā dr̄iam ponit
autor i textu. Scdo differunt i mō de/
cipiēdi: q: fallacie i dictione: magis deci
piunt hoīeꝫ disputādo cuꝫ alio q̄ꝫ cuꝫ se
ipso: q̄n eni cuꝫ ip̄o disputat. tunc n̄ igno
rat multitudineꝫ dictiōnuꝫ: si eis vtat̄ eq
uoce. sed fallacie extra dictōeꝫ magis de
cipiunt hoīem cuꝫ seipso disputādo quā
cuꝫ alio q: hō ꝑ se ip̄ꝫ syllogizando deci
pit se ipsuꝫ cuꝫ ignorat hitudines reꝝ in
ter se. Tertio differunt i solutiōe suoꝝ
paralogismoꝝ: q: omnes fallacie i dictio
ne soluunt̄ ꝑ distinctiōeꝫ p̄missaꝝ aut cō
clusiōis excepta fallacia figure dictiōis q̄
soluit̄ ꝑ negationeꝫ ꝯn̄e. omnes vo̾ falla
cie extra dictōeꝫ soluūt̄ ꝑ negatōeꝫ ꝯn̄e:
excepta fallacia petitiōis p̄ncipij que nō
soluit̄ ꝑ negationem ꝯn̄e sed an̄tis.

Secūdo sciendū est ꝙ septeꝫ
sunt fallacie extra di/
ctioneꝫ. s. accn̄tis ꝓꝫ qd ad simpl'r. igno/
rātie elenchi. petitiōis p̄ncipij: ꝯn̄tis non
cā vt cā: ⁊ ꝓm plures iterrogationes vt
vnā. Quaꝝ sic habet̄ sufficientia: q: oīs
fallacia extra dictiōeꝫ peccat ꝯ̄ verū elen
chuꝫ: aut ergo peccat i ꝓbatiōe tm̄ ⁊ sic
est petitio principij vel in illatione ⁊ hoc
dupliciter: q: vel in ea est apparens ꝯn̄a
sylli vel enthimematis. Si sylli h̄ ē du/
pl'r vl' sylli ōn̄ini ⁊ sic est accidens vel
ad ipossibile: ⁊ sic est nō cā vt cā. Si vo̾
sit ibi appꝛens ꝯn̄tia enthimematis h̄ est
dupl'r: q: vl' est ibi appꝛenter loc⁹ a ꝑte in
mō ad suuꝫ totū. ⁊ sic est ꝓm qd ad sim
pliciter: vl' est hitudo ꝑtiuꝫ siml' sūptaꝝ
ad suuꝫ totuꝫ. ⁊ sic est ignorātia elenchi.
vel est habitudo conuertibiliuꝫ. ⁊ sic est
fallacia ꝯn̄tis vel est habitudo totius in/
tegralis ad suā ꝑteꝫ. ⁊ sic est fallacia ꝓm
plures interrogationes vt vnam.

Tertio sciendum est qđ fallacie
extra dictioneꝫ sumunt
cās suas apparentie ex ꝑte rei. ⁊ iō nu/
mer⁹ fallaciaꝝ extra dictōeꝫ pōt sūmi ꝓꝫ
nūeꝝ diuisiōnuꝫ entis. Sūt āt septē diuisi
ones entis q̄ruꝫ pria ē diuisio entis i sub
stātiā ⁊ accn̄s. ꝓꝫ quā sumit̄ fallacia acci/
dētis. Alia ē i ens ꝑfectū ⁊ iꝑfectum ꝓꝫ
quā sumit̄ fallacia ꝓꝫ qd ad simpliciter.
Tertia ē ꝑ oppositū ⁊ nō oppositū. ꝓꝫ
quā sumit̄ fallacia ignorātie elēchi. sumē
do opponi stricte ꝓ ꝯtineri sub aliq̄ qua/
tuor sp̄eꝝ oppōnis: q̄rta ē ꝑ idē ⁊ diuer/
sū. ꝓꝫ quā sumit̄ fallacia petitōis p̄ncipij
Quita ē ꝑ p̄us ⁊ posteri⁹ ꝓm quā sumit̄
fallacia ꝯn̄tis. Sexta ē ꝑ cāꝫ ⁊ effectū ꝓꝫ
quā sumit̄ n̄ cā vt cā. Septia ē ꝑ vnuꝫ
⁊ multa ꝓꝫ quā sumit̄ fallacia ꝓꝫ pl'es in
terrogatiōes: vt vnā. ⁊ q: ē maior ido/
neitas d̾cipiēdi i fallacia accn̄tis. q̄ꝫ i alijs
iō d̾ ip̄a p⁰ determiat̄ q̄ꝫ de alijs. Circa
hūc textū monet̄ h̄ sophisma. sor. ꝓmit
tit tibi equū posito cāu ꝙ sor. ꝓmisit tibi
equū dicēdo. ego dabo tibi equū: ꝓbat̄ ⁊ i
probat̄. ꝓbat̄ sic sor. obligat̄ tibi i eq⁰. ⁊
n̄ ꝑ aliđ q̄ꝫ ꝑ ꝓmissiōeꝫ: g⁰ sor. ꝓmittit ti
bi equū iprobat̄ sic. sor. ꝓmittit tibi equꝫ
g⁰ eq⁹ ꝓmittit̄ tibi a sor. ꝯn̄a tꝫ ꝑ ꝯuersi
onē simplicē. ⁊ falsitas ꝯn̄tis pꝫ q: null⁹
eq⁹ tibi ꝓmittit̄ a sorte. g⁰ h̄ ē falsa: eq⁹ ꝓ
mittit̄ tibi a sor. et ꝯfirmat̄ p̄a ꝯn̄a: q: ibi
arguit̄ a ꝓpōne de v̄bo actiuo ad ꝓpō/
nē de v̄bo passiuo. g⁰ illa ꝯn̄a ē bona. iu/
xta illā ꝓp̄etatē actiōis. ¶Prop̄uꝫ est actio
ni: ex se iferre passiōeꝫ. ¶Pro solutiōe so
phismatis est aduertenduꝫ ꝙ v̄ba signi
ficātia actuꝫ aīe iterioreꝫ. sicut ꝓmittit. de
sidero. volo. diligo. ⁊ sic de alijs. faciunt
termios quos regunt a ꝑte post suppo/
nere simpl'r aut ꝓꝫ alios ꝯfuse tm̄: ⁊ iō i
p̄dicto sophismate iste termin⁹ equs se/
q̄ns istđ v̄buꝫ ꝓmitto qđ significat. actū
aīe iterioreꝫ. suppōit ꝯfuse tm̄. aut sim/
plicit̄. ⁊ ꝑ ꝯn̄s ad v̄ificādū istā. sor. ꝓmit
tit tibi equꝫ. nō opꝫ ꝙ aliqs equs ꝑticu/
laris sit tibi ꝓmissus a sor. Respōdetur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

ergo ad sophisma ꝙ ipsuz ē verū. Ad im
probationē āt respōdet ꝙ nō bn̄ cōuer/
titur: sed dz sic cōuerti: sor. promittit tibi
equz ergo ꝓmittens tibi equz ē sor. Ad
cōfirmationē rn̄det ꝙ ad hoc ꝙ debite
arguat̄ de actiuo ad passiuū n̄ dz muta/
ri suppō terminoꝝ. cui⁹ tn̄ oppositū fit i
argumēto: q: i pma iste terminus equs
supponit cōfuse tm̄ aut simplr̄. ⁊ i scda
supponit determinate ⁊ iō dz sic argui:
sor. ꝓmittit tibi equum ergo a sor. ꝓmit
tit̄ tibi equs ꝙ verum est.

Contra p̄dicta. Primo arguitur
sic fallacie solum causāt
deceptionē i disputatione litigiosa. ergo
male dictū ē ꝙ decipiāt hoiez ꝑ se ipsuz
disputādo. Scdo sic fallacia cōsequētis:
est ps fallacie accn̄tis: ergo nō sūt distin/
cte fallacie. Tertio sic: fallacia ignorantie
elenchi magis peccat ꝯ verum: elenchū
ꝙꝫ aliqua aliaꝝ ergo debet eē p̄or alijs.

Ad rationes ad primā dr̄
ꝙ hō sciēter
non facit sibijpsi disputationē sophisticaz
ignorāter tn̄ pōt dec pere se ipm arguen
do ⁊ respōdēdo sibijpsi. Ad scdaz dici
tur ꝙ lz fallacia ꝯn̄tis. sit pars mālis fal
lacie accn̄tis itelligendo hoc mō ꝙ vbi/
cūꝙꝫ est fallacia cōsequētis. ibi pōt repiri
fallacie accn̄tis: nō tn̄ ē ps formalis quia
sub alia ⁊ alia rōne: ē ibi fallacia accn̄tis
⁊ cōsequētis. Ad tertiā dr̄ ꝙ fallacie ex
tra dictionē. nō ordināt̄ ₰m suas causas
defectus: sed magis ₰m suas causas ap
parentie: ⁊ ideo lz ignorantia elenchi ma
gis peccet ꝯ verū elenchū ꝙꝫ aliq̄ aliarū.
q: tn̄ in ea non est maior cā. ꝙꝫ in alijs: iō
non debet esse prior.

Inter has p̄mo dicēduz est
de fallacia accidentis. Vn̄ ac
cidens put hic sumitur idē est
qđ extraneū i pte idē ⁊ i pte di
uersū: vt hic: hō ē spēs: sortes
ē hō: ergo sortes ē spēs: hō eni
est in parte idē cuz spē. scilicet
qn̄ sumitur pro re vniuersali ⁊
in pte est diuersum a spē scilicz
quādo sumitur ꝑ suppositis.
Notandum ꝙ i ista fallacia ac
cidentis sūt ista tria. scilicet ac
cidens: res subiecta: ⁊ attribu
tum. Exemplū vt homo ē spe
cies: sortes ē homo: ergo sor
tes ē spēs: hoc mediū homo ē
res subiecta: ⁊ minor extremi
tas ē accn̄s: ⁊ maior extremi
tas attributuz. Cā apparētie ē
cōueniētia aliquoꝝ duoꝝ i ali
quo tertio scdm partē: siue est
partialis idēptitas aliquoruz
duorū. Cā defectus est diuersi
tas eorūdē. Hui⁹ fallacie tres
sūt modi. Prim⁹ ꝓuenit ex eo
ꝙ aliquid vere p̄dicatur de ali
quo subiecto. ⁊ ꝓpter hoc cre
ditur vere dici de accidēte ei⁹
a quo est diuersum. Vel quan
do aliquid primo attribuitur
rei subiecte i premissis ⁊ po
stea attribuitur ei⁹ accn̄ti i cō
clusiōe: vt hic hō ē spēs: sortes
ē hō. ergo sortes ē spēs. Dicē
dū ꝙ nō valet quia ille termi
nus species qui est attributuz
assignatur iesse sorti q ē accn̄s
eo ꝙ dr̄ de hoie qđ ē res sub
iecta. Similiter hic: animal ē
genus: homo est animal: ergo

hō est genus. Similiter hic: oē es est naturale: statua ē es: ergo statua est naturalis: non sequitur qꝛ naturale vere p̄dicatur de ere: ꝛ propter hoc attribuitur in cōclusiōe statue qđ ñ sit vere. Similit̄ hic cognosco choruscū: chorusc⁹ ē veniens: ergo cognosco veniētē. Dicēdū ꝙ ñ oꝫ ꝙ si cognoscas choruscū scđm se ꝙ ꝑpter hoc cognoscas ipm sub illo accidēte qđ est veniēs. Secūd⁹ modus ꝓuenit ex ꝑticulari idēptitate aliquorum duorum in aliquo tertio. Vel quando aliqđ cōe p̄dicat̄ de aliquibus duobus cū quibus est in parte idē ꝛ in parte diuersuꝫ. ꝛ propter hoc illa duo credūtur eē eadē inter se: vt hic: sortes ē hō plato ē hō: ergo sortes est plato. Silr̄ hic: hō ē aīal. equs ē aīal: ergo equs ē hō. Dicēdū ꝙ nō opꝫ qđ si aliq̄ duo cōueniāt i aliquo tertio ꝙ ꝑꝑ hoc conueniāt iter se. Terti⁹ mod⁹ ꝓuenit qñ ex duob⁹ aliquib⁹ diuisim sumptis male iffertur aliqđ cōiūctum scđm accñs vt iste est albus ꝛ est monachus: ergo ē albus monach⁹. Similiter hic. iste canis ē pater ꝛ est tuus: ergo ē pater tuus non sequitur: qa lꝫ illa cōueniāt in aliqb⁹ secūdū ꝑtē: tñ secūdū aliaꝫ ꝑtē differūt. Et sciēdū ꝙ nō lꝫ iferre ex diuisis cōiunctū: vt habet̄ secundo pihermenias: qñ p̄dicat̄ diuersa accñtia sibi inuicē ꝑ accidēs cōueniētia: sicut albū esse monachuꝫ: similiter qñ duo p̄dicatur quoꝛū secundum itelligitur i primo: vt vniuersale i suo specialiori: vt iste est homo ꝛ ē animal: ergo ē hō aīal: qꝛ aīal itelligit̄ i hoīe sicut albū i hoīe albo. sꝫ i oīb⁹ aliis licet ex diuisis iferre coniunctum. Unde notanduꝫ est ꝙ quādo aliq̄ duo accñtia predicātur de aliquo quoꝝ p̄mū i subiecto ē ꝑ alterū ꝛ nō ꝑ se. ex talibus diuisiꝫ captis nō licet iferre cōiūctū vel eꝯ. vt iste est alb⁹ ꝛ ē monach⁹: ergo ē albus monach⁹. Nā albedo nō ē i subiecto secūdū se. sꝫ secūdū habitum. similiter ex coniunctis non licet inferre diuisū qñ illa que coniunguntur diminuūt de ratione alteri⁹: vt iste homo est mortuus: ergo est homo ꝛ mortuus. In omnibus autem aliis licet ex coniūctis iferre diuisum. sed illud vltimū argumētū facit fallaciam secunduꝫ quid ad simpliciter.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Accidens sic diffinitur ab Aristotele: Accidens est qđ ẽ extraneū in pte idẽ ⁊ in parte diuersuz: sꝫ accidens ꝓ̃o fiunt paralogismi qñ ideꝫ similiter fuerit assignatū inesse rei subē ⁊ accidenti: vt hõ est spẽs: sor. est hõ: ergo sor. est spẽs: hõ. n. secundū quod sibi ꝯuenit esse specieꝫ aliter capitur a modo per quẽ cõuenit sorti ⁊ platoni qꝛ conuenit ei esse speciem: vt est essentia quedam cõis p̄dicabilis de pluribus. ⁊ ꝓut est in plurib⁹ sic est in sorte ⁊ platone ⁊ sic sor. est accidens hõ vero res subiecta: ⁊ spẽs significatur vtrisqꝫ i esse: Unde accñs nõ sumit̃ hic vt diffinit̃ a Porphirio sꝫ vt dictuz est.

¶ In ista pte determinat autor de fallacia accidentis que est efficatior ad decipiendum alijs.

Primo sciendū est ꝙ autor sic diffinit accidens. Accidens est: ꝙ est extraneū in parte ideꝫ ⁊ in parte diuersuz. Accidens. n. accipitur tripliciter. Uno mõ prout distinguitur contra substantiā ꝓ illo. s. quod dicit veram naturaꝫ accidentis ⁊ hoc modo nõ accipit̃ hic. Secūdo mõ accipit̃ ꝓ omni illo qđ est extra substantiā alterius. ⁊ sic inferi⁹ accidit superiori. licet non eꝫ. ⁊ iteruz hoc modo non accipit̃ hic. Tertio mõ accipit̃ pro omni illo ꝙ partim cõuenit cū aliquo ⁊ partiꝫ differt ab eo. ⁊ hoc mõ superius accidit iferiori: ⁊ sic capit̃ hoc accidẽs: vñ in hac fallacia tria reperiunt̃. s. accidens res subiecta. ⁊ attributuz. Accidens ẽ mediū res suba est minor extremitas: ⁊ attributuz est maior extremitas: vt hõ est species sor. est hõ ergo sor. est spẽs. homo est accidens sor. est res subiecta. ⁊ species est attributuz. quod vtriqꝫ attribuit̃. Fallacia accidentis est idoneitas decipiendi ꝓueniens ex partiali idemptitate accidentis cū re suba que tñ partim dr̃unt adinuiceꝫ. causa apparẽtie. est partialis idemptitas accidentis cuꝫ re suba: ꝓpter quaꝫ idẽptitatẽ credimus ꝙ quicquid attribuit̃ vni attribuatur alteri. Causa defectus ẽ partialis diuersitas eoꝝ ⁊ iõ aliquid põt ꝯuenire vni qđ ñ ꝯuenit alteri.

Secundo sciendū est ꝙ hui⁹ fallacie sũt tres mõi. Primus est quando accidens mediat inter attributum ⁊ rem subiectaꝫ vl' qñ accidens est superius ad rem subaꝫ ꝓpter ꝙ credimus: ꝙ quicquid attribuit̃ accidenti sit attribuendum rei subiecte: vt homo est species. sor. est homo ergo sor. est species. ibi homo est accidens ⁊ sortes est res subiecta ⁊ ẽ inferius ad hominem ⁊ propter idemptitatem eoꝝ credimus ꝙ quicquid attribuit̃ vni. scꝫ homini: attribuatur alteri scilicet sor. iõ debet sic solui negando ꝯñaꝫ qꝛ licet hõ ⁊ sor. in parte conueniant dr̃unt tamen in parte: ⁊ eadem parte qua differunt cõcluditur species de sor. qꝛ prius dicebatur de homine in maiore ideo male concluditur. Secundus modus ꝓuenit ex eo ꝙ aliquod cõe cõuenit duob⁹ vel sicut dicit textus quando accidens ẽ cõe vtriqꝫ scꝫ attributo ⁊ rei subiecte ratiõe cuius attributum ⁊ res subiecta dicuntur conuenire inter se vt hic homo est animal equs est animal. ergo equs ẽ homo. similiter hec suba est ens. quantitas est ens: ergo quantitas est suba non sequit̃: qꝛ ex ptiali ꝯuenientia aliquoꝝ duoꝝ in aliquo tertio nõ seqt̃ ꝯueniẽtia simpliciter inter se ⁊ ẽt qa' arguit̃ ibi ex puris affirmatiuis: in secūda figura. Ex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

quo pꝫ ꝙ ad hunc modū reducunt̄ oēs
cōbinationes inutiles que fiūt in secūda
figura. Prouenit ēt iste modus ex eo ꝙ
aliqua duo ꝯiūgunt̄ in aliquo cōi aut se/
parant̄ in eo ꝑꝑ ꝙ est reddit̄ coniūgi se
inter se. vt hō est animal. hō nō est equs
ergo equs nō est aīal silr̄ hō non ē indiui
duū. sor. est hō. ergo sor. nō est īdiuiduū
nō seqtur q꞉ ꝑꝑ partialē idēptitatem ali/
quoꝝ in vno tertio nō seqt̄ ꝙ qcquid re
mouet̄ ab hoc debeat remoueri ab alio.

Tertio sciendū est ꝙ tertiꝰ mo/
dus huiꝰ fallacie ē qñ ac
cidens ē inferens respectu attributi ⁊ rei
subiecte ⁊ qñ male arguitur a diuisis ad
cōiuncta. vt sor. est albꝰ sor. est monachꝰ.
ergo sor. est monachꝰ albus nō seqt̄. q꞉
nō opꝫ. ꝙ si aliqua diuisim dicant̄ de ali
quo ꝙ ipsa ꝯiunctim sumpta dicant̄ de
eodē. Et est tenēduꝫ ꝓ regula genera/
li. ꝙ a diuisis ad ꝯiuncta sꝑ est bona ꝯña
nisi impediat nugatio: aut nisi aliquis ter
minoꝝ variet suā acceptioneꝫ siue appel
latione qñ accipit̄ diuisim. ⁊ qñ accipitur
ꝯiunctim. exēplum qñ nugatio impedit.
vt sor. est animal sor. ē hō. ergo sor. ē hō
animal. exēplū qñ variat̄ acceptio vt iste
canis ē pr̄. ⁊ est tuus. ergo est pater tuꝰ.
istud ꝓnomen tuus ꝑ se sumptū iportat
possessionē non āt qñ ꝯiungitur isti terio
pater. Silr̄ istud iste est bonꝰ. ⁊ est mu/
sicus. ergo est bonꝰ musicus. Bonū. n.
ꝑ se sumptū dicit bonitatē naturalē vl̄ bo
nitateꝫ moris sꝫ iunctuꝫ cū isto terio mu
sicus dicit bonitateꝫ artis. Circa hanc le/
ctionē querit̄ de hoc sophisimate. Sor.
dr̄t ab hoie: probat̄ ⁊ improbat̄. Pro/
batur sic: sor. differt a ioāne: ioānes ē hō:
ergo sor. differt ab hoie. Secundo sic.
sortes differt ab omni hoie. ergo sor. dif
fert ab hoie tenet ꝯña ꝑ locum a toto in
quantitate. antecedens pꝫ. q꞉ sor. non est
omnis hō. ergo sor. differt ab omni ho/
mine. Cōfirmatur ab hoie differt sor. er
go sor. differt ab homine. tꝫ cōsequentia
Primo per conuersionē singularis affir
matiue. Secundo q꞉ noīa ⁊ verba trans
posita ideꝫ significant. Improbat̄ sic:
sophisima est vna ꝓpō exponibilis cuiꝰ
vna exponētiū ē falsa. gͦ sophisima ē fal/
sum ꝯña est nota. ꝓbatur añs: q꞉ sophis
ma sic exponit̄. sor. est. hō est. ⁊ sor. nō ē
homo ista āt est falsa. sor. non est homo
ergo ⁊c. Ad sophisima respōdet̄ ꝙ ille
dictiōes. aliud diuersuꝫ dr̄ns. ⁊ sic de si
milibꝰ faciunt terminū sequentē ⁊ queꝫ
regunt mediāte illa ꝓpōe. a. vl̄ ab. sup
ponere ꝯfuse ⁊ distributiue. ita ꝙ tminꝰ
seqñs distribuit̄ ꝑ oībꝰ suis suppositis.
Ex qͦ pꝫ ꝙ ad hāc. sor. differt ab hoie.
seqt̄ ista sor. nō ē hō. pꝫ gͦ ꝙ sophisima
ē falsuꝫ. Ad primā ꝓbationē eiꝰ. dr̄ ꝙ
ibi cōmittit̄ fallacia accidentis. q꞉ ꝓpter
ꝯuenientiā ioannis ⁊ hois. credunt̄ ꝙ
a quocūq꞉ dr̄t ioānes ꝙ ab alio dr̄at hō
ꝙ ē falsuꝫ. ⁊ iō sicut ñ seqtur sor. nō ē io/
ānes ⁊ ioānes ē hō: ergo sor. non ē hō:
ita etiā nō seqtur sor. dr̄t a ioanne. iohan
nes est hō. gͦ sor. dr̄t ab hoie. Cōmittit̄
etiā fallacia ꝯñtis arguendo ab inferiori
ad superiꝰ cuꝫ distributione superioris.
Deficit ēt illud argumētuꝫ q꞉ ibi arguit̄
a nō distributo ad distributū ex ꝑte illiꝰ
termini hō. Ad secundā ꝯcedit̄ añs: sꝫ
negatur ꝯña primo q꞉ arguit̄ ex termi/
nis negationē includentibꝰ. Scđo q꞉ lꝫ
ois hō: sit totū in q̄ꝫtitate respectu huiꝰ
ꝙ ē. hō dr̄ns ab oi hoie non tñ ē totuꝫ i
q̄ꝫtitate. respectu huiꝰ ꝙ ē. dr̄ns ab hoie
q꞉ differens ab oi hoie. ē in minꝰ: q̄ꝫ dif/
ferēs ab hoie. Ad cōfirmationē dr̄ ne/
gando ꝯñaꝫ. Ad primā ꝓbationē nega
tur ꝙ debite ꝯuertat̄. sꝫ dꝫ sic conuerti
sor. differt ab hoie ergo dr̄ns ab hoie ē
sor. Ad aliā ꝓbationē dr̄ ꝙ licet noīa ⁊
verba trāsposita idē significēt nō tamen
semꝑ eodē mō supponūt sicut pꝫ in pre
dicto argumēto q꞉ ly hoie in pria suppo
nit determinate in secunda vero suppo/
nit confuse distributiue.

Contra predicta. Prio sic ar/
guitur: nulla ē fallacia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

subē.gº a simili nulla ē fallacia accidentis. Secūdo sic in oī syllogismo mediū est i pte idē ⁊ in pte diuersuz: cū extremitati bus.gº in oi syll'o ē fallacia accñtis. Tertio sic a diuisis ad coniuncta ē bona ꝯña. ergo tertius mod⁹ est male assignatus.

Ad rationes Ad primam negatur consequentia. quia non capitur hic accidens prout distinguitur contra substantiam sz capitur. pro extraneo quod est in parte idem ⁊ in per se diuersuz. Ex quo patz ꝙ subā hoc modo potest habere rationem accidentis. Ad ƀaz dicitur ꝙ licet in omni syll'o. mediuz fit in pte idem. ⁊ in pte diuersuz nō tñ semp accipr̃ vt cōuenlés: ⁊ vt differens simt'lz.n.mediuz fit in pte idez ⁊ in pte diuersuz. Syll'us tñ est bon⁹ dū tñ in syll'o accipiat vt idē tātū aut vt differēs tātū. Ad tertiā dī ꝙ arguendo debite a diuisis ad coniuncta est bona consequentia sed non arguēdo idebite. patuit autem i tertio notabili quādo debite arguitur ⁊ quādo nō.

Seq̃r de fallacia ƀm qd ad simplr̃: Dictū ƀz qd appellat hic deteriatio diminués ð ratiōe vl' de eē cui adiūgit vt cū dico hō mortuus. mortuū.n. diminuit de rōne hōis: Dictū simpl'r appellat aliqd ñ diminutū. vt hō: fallacia ƀm qd ad simpl'r ē idoneitas decipiendi pueniés ex apparéti cōueniétia dicti scōm qd ad dictū simpl'r: Cā appétie huius fallacie ē conueniétia huius dicti qð ē secūdū qd ad illud qð est simpl'r ⁊ ecōuerso cā falsitatis ē diuersitas significatoꝝ: sit át hec fallacia tot modis quot modis cōtingit addere alicui determinationē diminuentem:

Prio mō secundū ptem in mō: vt ille est hō mortuus: ergo ē hō: nō sequitur qꝛ mortuuz diminuit de rōne hois. Et hic chymera ē ens opiabile: ergo chymera ē ens ñ seq̃r: qꝛ opinabile diminuit de rōe h⁹ qð ē esse. Scðo mō scðz ptē itegralē vt ethiops est albus secūdū dētes: ergo est albus.

Tertio mō in his que sunt ad aliqd: vt diuitie nō sunt bone male vtēti: ergo diuitie nō sunt bone nō seq̃tur. lz.n. diuitie cōpate ad aliqd nō sint bone: tñ i se sunt bone. Quarto mō i his que secūdū locum sunt: vt bonū ē mactare prēm itriualis ergo bonū est mactare prēm suū. Vel sic: bonum ē vti dieta in locis egrotatis: ergo bonū ē vti dieta. Quito mō i his qué siūt secūdū tpūs: vt bonū ē ieiunare in quadragesima. ergo bonū ē ieiunare. Vel sic: expedit alicui mederi qñ egrotat: ergo expedit alicui mederi: nō seq̃tur qꝛ lz expediat mederi scðz qd ñ tñ simpl'r. Sciédū aūt ꝙ in oib⁹ istis īspiciédū ē ad ꝯdictōez: vt si ali

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

quis respondens dicat q nō expedit mederi et opponens assumat q expedit mederi qñ egrotat non contradicit ei: sed stat in fallacia sm quid ad simpliciter. Et sciendū q eadē est fallacia si ex eo q est secundum quid inferātur simpliciter et econuerso. et intelligendum est q ista fallacia quādo fit ab esse secundū qd vt in pluribus fit affirmatiue. sed quando fit a dicto simpliciter in pluribus arguitur negatiue.

¶ In ista pte determinat de fallacia sz qd ad simplr: rōne cuius videndum est qd sic dictū sz qd. et qd sit dcm simplr.

Primo sciendu3 est q dcm sz qd. est termin9 sumpt9 cum determinatione diminuente vt hō mortu9. hō pictus. vñ triplex est determinatio diminuens. s. distrahens ãplias et priuans determinatio distrahens: est illa q̄ trahit terminu3 ad alienã significationem: vt pictum. ampliãs est illa q̄ facit terminu3 teneri tã p hijs que sunt q̄3 pro hijs q̄ nō sunt. vt possibile opinatum imaginatu3. sed determinatio pūãs est illa que dicit negationem termini cui adiungitur: vt mortuu3 generãdu3 corruptu3: et sic de alijs. et quelibet istaru3 determinatiōu3. facit dictu3 scdm qd. Dictum simplr est dictu3 sumptu3 sine aliqua determiatione diminuēte. Ex quo p3 q dictu3 sumptu3 cu3 determinatōe cōtrahente. vt homo albus bene pōt dici dictu3 simplr. respectu eiusdem sumpti cu3 determinatione diminuente. fallacia sz qd ad simplr. est idoneitas decipiendi proueniens ex appenti ꝯuenientia dicti sm qd cum dicto simplr q̄ tñ inter se differunt. Cã appentie est appens ꝯuenientia dicti sm quid cum dicto simpliciter que tñ inter se differunt. Cã defectus est diuersitas eorundem.

Secundo sciendu3 est q huius fallacie sūt duo mōi pncipales. Prim9 mod9 est arguēdo a dicto secundu3 qd ad dictu3 simpliciter. et fit qnqꝫ modis. Primus mod9 est. arguendo a pte i modo diminuente. vt sor. est hō pict9: ergo sor. est hō. ada3 est hō mortuus. ergo adã est hō. Secundus modus est quãdo addit determinatio diminuens secundu3 ptem integrale3: vt ethiops est alb9 secundu3 dentes. ergo ethiops est hō albus. Circa quem modum est aduertēdum q duplicia sunt accidentia quedam sunt q̄ sibi determinant aliquã ptem in q̄ hñt. eē sic cecitas oculū et simitas nasu3: et in talib9 nō cōmittit fallacia sm quid ad simpliciter sed bñ arguitur nã bñ seqtur iste est simus sz nasum ergo iste ē sim9: et causa hui9 est. q: talia accidentia per sz q insūt pti. sufficiūt denominare totu3. Alia sunt accidentia q̄ indifferent insunt cuilibet pti. sic v3 q nulla3 pte3 corporis sibi determinant vt albedo nigredo et sic d alijs: et talia p hoc q insunt vni pti non possūt denominare totū: et arguēdo in huismōi accidētib9 ꝯmittitur ista fallacia. Tertius mod9 fit qñ arguit cū determinatōe respectiua in ordine ad aliquod extrinsecu3 vt vinū est malum febricitãti: ergo vinū est malu3. Quart9 mod9 est qñ arguit cū determinatione sumpta sz locū vt bonu3 est mactare pre3 intriuallis go bonū est mactare pre3. Quint9 mod9 est qñ arguit cū determinatōe diminuēte sz tps vt bonū est ieiunar in q̄dragesima go bonū ē ieiunar. soluūt oēs isti palogismi p negationē ꝯñe quia in talib9 arguit a dicto sz qd ad dictū simpliciter.

Tertio sciēdū ē q secūd9 modus hui9 fallacie fit arguēdo a dicto simplr ad dictū sz qd. et

sunt tot modi spāles arguendo a simplr ad scđz qd: sicut arguendo ecõ. Et est obseruādū p regla. q̄ qñcunq̃ arguit affirmatiue a s̄m quid ad simplr n̄ valet ɔñā sz ɔmittit hec fallacia. silr qñcunq̃ arguit a simplr. ad s̄z qd negatiue n̄ vz ɔñā sz ɔmittit ista fallacia: exēplū p̄mi vt n̄ seqt ē hō pict⁹: g° est hō. exemplū s̄i n̄ seqt n̄ est hō: g° n̄ est hō mortu⁹. et est aduertendū: q̄ aliqñ vna ptium dc̄i s̄z qd. vificat d̄ sb̄o. ⁊ alia n̄. si ergo arguat ab illo dc̄o s̄z qd. ad ptē illā q̄ vificat d̄ sb̄o n̄ fit aliq̄ fallacia sz est bōa ɔñā. vt bñ seqt sor. est hō mortu⁹. ergo sor. est hō mortu⁹. sed si arguat a pte illa q̄ n̄ vificatur de sb̄o. tūc n̄ vz ɔñā. vt nō seqt. sor. est hō mortu⁹. g° sor. est hō. silr nō seqt sor. est bon⁹ faber. ergo sor. est bon⁹. Circa hāc lectiōez q̄rit de vitate isti⁹ sophismatis aliqs hō est gnānd⁹. pbat ⁊ iprobat. Probat sic. Antixp̄s ē gnānd⁹ g° aliqs hō est gnānd⁹. Improbat sic: ɔ̄dictoriū sophismatis est verū: ergo sophisma est falsū. añs pz sic arguendo null⁹ hō q est. est gnānd⁹ ois hō est. g° nullus hō est gnānd⁹. ɔñā est bona icellarent ⁊ p̄misse sunt ve. g° ɔcl'o est vera q̄ est ɔ̄dictoriū sophismatis. Scđo sic: bñ seqt aliqs hō est gnānd⁹. g° aliqđ gnāndum est hō p ɔuersiōez simplicem pticularis affirmatiue: sz ɔñs est falsum: ergo ⁊ antecedens qđ est sophisma. Ad sophisma rñdet q̄ ipū est verū. q: multi hoies generabunt: g° multi sunt gnāndi ⁊ est sensus sophismatis. aliqs hō q est vl' q erit. est gnānd⁹: q: p vnā regulā. v̄ba ⁊ pticipia futuri tpis posita a pte p̄dicati ampliant terminum positū a pte subi. Ad stādum p hijs q̄ sūt vel erunt. Ad primā iprobatiōez dr̄ q̄ discursus n̄ valet: q: ibi arguit a min⁹ āplo ad magis āplū ratione istius termini. hō qui i premissis stat pro presentibus tm̄. ⁊ i ɔclusione p p̄ntib⁹ ⁊ futuris. Ad scđam dr̄ q̄ male conuertitur: sed debet sic conuerti aliquod generandum est vel erit homo.

Cōtra predicta. Prio sic arguit ab inferiori ad superi⁹ est bona ɔñā sed dcū s̄m qd est inferi⁹ ad dictū simplr g° a dicto s̄z qd ad dictū simplr est bona ɔñā. Scđo sic bñ seqt sor. est hō mortu⁹. g° sor. est mortu⁹ ⁊ tñ arguit a dicto s̄z qd ad dictū simplr ergo ⁊c. Tertio sic ieiunare in q̄dragesima nihil diminuit d̄ rōne hui⁹ q̄ ē ieiunare. ergo exemplum quinti modi est male assignatum.

Ad rōnes Ad primā negat minor saltē intelligendo de dicto s̄m qd quod fit cū determinatione diminuente. lz posset concedi de dicto s̄m quid. qđ fit cū determinatione restringente. Ad secundam negat minor lz. n. hō mortu⁹ sit dictū s̄z qd respectu huius qđ est hō non tñ respectu huius quod est mortuū. Uel dicendū est eo mō quo dictū est in tertio notabili. Ad tertiā dr̄ qđ ieiunare in quadragesima n̄ diminuit de rōne hui⁹ q̄ est ieiunare q: bñ sequitur iste ieiunat in quadragesima ergo iste ieiunat. diminuit tñ de rōne hui⁹ q̄ ē bonū: ⁊ iō non seqtur bonū est ieiunare in q̄dragesima ergo bonū est ieiunare lz tñ bene sequatur p locū a parte i modo iste ieiunat in quadragesima ergo ieiunat.

Elēchus ē syllogismus ɔ̄dictiōis vnius ⁊ eiusdē: nō nois tātum: nec etiam rei tantū: sed nois ⁊ rei simul: nō synonimi sed eiusdē ⁊ ex his q̄ data sunt de necessitate: n̄ cōnumerato eo qđ erat in principio ad idē scđm idē similr ⁊ in eodē tp̄re. Elēchus ē syllogismus ɔ̄dictionis. i. syllogism⁹ ɔcludens ɔ̄dictoriā ppōis date a rñdente. In diffōne elēchi q̄dā ponūt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

rõne syl̄li vt ex his q̄ data sūt ex necessitate accidere p̄ qḋ remouet̄ fallacia accn̄tis. Et ponitur nō cõuerato eo qḋ erat ĩ p̄ncipio p̄ qḋ remouet̄ petitio p̄ncipii vt postea patebit. Alia ponunt̄ rõe ꝯdictiõis vt vni⁹ ꝛ eiusdē.i.vni⁹ subi ꝛ p̄dicati. vn̄ nisi esset idē subꝫ ꝛ idē p̄dicatū n̄ eēt ꝯdictio: vt ethiops ē niger: ethiops nō est niger secū dū dētes ex quo nō ē idē p̄dicatū iō nō ē ꝯdictio. et similiter hic: null⁹ hō mortu⁹ currit: ꝛ qdā hō currit nō ē ꝯdictio: qa nō ē ibi idē subꝫ. Jtē secūdū idē ad idē sil̄r ꝛ ĩ eodeꝫ tp̄e ponūt̄ rõne ꝯdictiõis: ꝛ ꝯ istas q̄tuor partes peccat hec fallacia q̄ dicitur ignorãtia elēchi scd̄m q̄ ē vna de tredecim fallaciis. Alio mō accipit̄ generalit̄ ꝛ tūc sic diffinit̄. Jgnorantia elēchi est vnus defect⁹ generalis ad quē reducūt̄ oēs alie fallacie ondēdo qūo peccāt ꝯ istas p̄ticl̄as vt postea patebit. Jste.n. p̄ticlue n̄ nōis tātū: nec rei tātū: sꝫ nōis ꝛ rei sil̄: nō synonimi ꝛ sic de aliis ponūtur rõne syl̄li ꝛ rõne cõtradictionis: q꞉ iste exigūt q̄ nomē sit vnū ꝛ res vna. ꝛ q̄ nō sit nomē synonimū. vn̄ nō ē ibi ꝯdictio marcus currit ꝛ tullius n̄ currit. Nec ē ibi syllogism⁹: oīs gladius scidit: qḋdā istrumentū ē ensis ergo qḋdā istrumētū scidit. Fallacia ignorantie elēchi ē idoneitas decipiēdi p̄ueniēs ex app̄enti obƀuatiõe p̄ticularū diffõnis elēchi q̄ cõuenit ei rõne ꝯtradictiõis tātū.s. ad idē secūdū idē sil̄r ꝛ ĩ eodē tp̄e. Cā apparētie huius fallacie est cõueniētia dictoꝝ scd̄m qd ad dcā simpl̄r. Cā falsitatis ē diuersitas eoꝝdē. vn̄ hui⁹ fallacie elenchi sūt q̄tuor mōi. Prim⁹ mod⁹ ē ꝯ hāc p̄ticulam ad idē vt duo sūt duplū vni⁹ ꝛ n̄ sūt duplū triū: ergo sūt duplū ꝛ n̄ duplū. ꝛ ĩ vtraqꝫ p̄missaꝝ n̄ sumit̄ duplū ad idē: ꝛ iō n̄ seq̄t̄. Scd̄s modus peccat ꝯ illā p̄ticulā scd̄m idē vt hoc ē duplū illi secūdū latitudinē: et n̄ ē duplū secūdū lõgitudinem ergo ē duplū et n̄ duplū n̄ sequtur: q꞉ duplū n̄ sumit̄ secūduꝫ idē lꝫ sumat̄ respectu eiusdeꝫ. Terti⁹ mod⁹ peccat ꝯ istā p̄ticulā sil̄r: vt hō ē spēs null⁹ hō ē spēs ergo idē ē spēs et n̄ spēs nō seq̄tur: q꞉ ibi nō ē cõtradictio ĩ p̄missis q꞉ ille terminus hō non sumitur sil̄r: q꞉ in vna sumitur p̄ suis ĩferioribus: in

alia vero non: sed pro se toto vel pro sua forma. Quartus modus peccat cõtra hãc particulam in eodez tempore vt manus mea est clausa in hoc instanti et non est clausa i hoc instanti ergo est clausa et non clausa non sequitur quia non est in eodez tempore. Differt autem hec fallacia a fallacia secunduz quid ad simpliciter qꝛ in illa est ꝓcessus ab vno secundum quid sumpto ad vnũ simpliciter sumptum vt hoc est duplum secundum longitudinem: ergo est duplum. in ista vero est processus a duobus secundum quid sumptis ad duo sumpta simpliciter vt hoc est duplum illi secunduz longitudinem et non secũduz latitudinem: ergo est duplum et non duplum.

¶ In ista parte deter̃iat auc. de ignorantia elenci ⁊ qꝛ ignorantia elenci peccat ꝯ aliquas ꝑticulas positas in diffinitiõe veri elenci. iõ diffinit auc. verum elencum.

Primo sciendũ est ꝙ elẽcus est syll'us ꝯdictiõis vni⁹ ⁊ eiusdẽ. nõ nois tm̃. nec rei tãtum: ſ ʒ rei ⁊ nois sil'. nõ synonimi: ſʒ eiusdẽ ⁊ ex hijs q̃ data sunt de necessitate accidere nõ cõnumerato hoc qd̃ erat i ꝑncipio ad idẽ. ſʒ idẽ. silr. ⁊ i eodẽ tꝑe. in q̃ diffinitõe ponit' syll'us loco generis. Et qꝛ ad veruz elẽcuz tria reqrunt'. s. sillatio inquantũ est syll'us. ⁊ ꝓbatio iquãtuz ẽ dialetic⁹. ⁊ ꝯdictio iquãtuz ẽ ꝯdictoꝛi⁹ põni rñdẽtis. iõ in diffinitiõe ista ponunt' aliq̃ ꝑticule sibi ꝯueniẽtes rõe oiuz sil'. s. vni⁹ ⁊ eiusdẽ. nõ nois tm̃. nec rei tm̃. ſʒ nois ⁊ rei sil' ñ synonomi: ſʒ eiusdẽ: ꝑ q̃s ꝑticulas dat' itelligi ꝙ in vero elẽco debẽt eẽ idem termĩ ſʒ rẽ ⁊ vocẽ sil': ꝑ qd̃ remoueret' fallacie in dictõe. Rõne vo sylli. ponit' ista ꝑticula. ⁊ ex hijs de nec̃itate accidere q̃ significat ꝙ ꝯcl'o dʒ de necessitate seq ex ꝑmissis ꝑ ꝙ remouet' fallacia acc̃ñtis. rõe vo ꝓbatiõis ponit' illa ꝑticula nõ ꝯnumerato qd̃ erat in ꝑncipio q̃ significat ꝙ nõ dʒ peti ꝑncipiũ ꝑ ꝙ remouet' fallacia petitiõis ꝑncipij. rõne vo ꝯdictiõis ponũtur q̃tuoꝛ vltime ꝑticule. s. ad idẽ. ſm idẽ. similr ⁊ in eodez tꝑe. per ꝙ remouet' fallacia ignoꝛantie elenci.

Secundo sciendũ est ꝙ ignorãtia elenci accipit' dupl'r. Uno mõ ꝓ obmissiõe cuiuscũq3 ꝑticule posite i diffinitõe elẽci ꝑus dcã: ⁊ tũc nõ est fallacia spãlis ab alijs distĩcta. ſʒ ad eã oẽs alie reducunt'. Alio mõ accipit' ꝓ obmissione alicui⁹ illaꝝ q̃tuoꝛ ꝑticulaꝝ positaꝝ in diffinitiõe elẽci. reqsitaꝝ ad ꝯdictionẽ: ⁊ hoc mõ ẽ fallacia ab alijs distĩcta: ⁊ lʒ oẽs alie fallacie peccẽt ꝯ veꝝ elẽcuz. qꝛ tñ ꝯdictio ẽ vltia dĩa elẽci. iõ illa q̃ peccãt ꝯ aliquã ꝑticulaꝝ ad ꝯdictõez reqsitaꝝ magis debẽt vocari ignoꝛantia elẽci quã alie fallacie peccãtes ꝯ alias ꝑticulas. Uñ fallacia igorãtie elenci ẽ idoneitas decipiẽdi ꝓueniẽs ex apꝑenti obseruatione illarum quatuoꝛ vltimarum particularuz in diffinitione elenci positarum. que tñ non obseruant': cã apparẽtie est apparens obseruatio illarum quatuoꝛ vltimarum particulaꝝ: causa defectus est obmissio earundez.

Tertio sciendũ est ꝙ iuxta illas q̃tuoꝛ ꝑticulas ad ꝯdicionẽ reqsitas ponunt' q̃tuoꝛ mõi huius fallacie. Primus modus ꝓuenit ex eo ꝙ nõ arguit' ad idez: vt aier ẽ s terrã ⁊ non est supꝛa celũ. g° ẽ supꝛa ⁊ ñ ẽ. silr soꝛ. ẽ fili⁹ ioãnis: ⁊ non est filius platonis

ergo ē filius ⁊ non fili⁹: negaᵗ ꝯña q꞉ ſbi
nō arguiᵗ ad idē ſine reſpectu eiuſdem.
Scḋus modus ꝓuenit ex eo ꝙ nō ar
guiᵗ ꝯ͠z idē: vt ſoꝛ. videt ꝯ͠z oculū. ⁊ nō vi
det ꝯm naſuȝ g° videt ⁊ nō videt negaᵗ
ꝯña q꞉ nō arguiᵗ ꝯ͠z idē. Terti⁹ mod⁹
fit ex eo ꝙ nō arguiᵗ ſilr. vt ois hō ē idi
uiduū. ⁊ hō nō ē idiuiduū. g° hō nō ē in
diuiduū ⁊ nō idiuiduū: ſilr ſoꝛ. currit cō
tingēter ⁊ nō currit necio g° currit ⁊ nō
currit: negaᵗ ꝯña. q꞉ non arguiᵗ ſimilr.
Quart⁹ mod⁹ ꝓuēit ex eo ꝙ ñ arguiᵗ
ꝓ eodē tpe vt ſoꝛ. curret cras ⁊ ñ curret
poſt cras: g° curret ⁊ nō curret negatur
ꝯña q꞉ i añte nō fit affirmatio ⁊ negatio
ꝓ eodē tpe. Circa hāc lectionē moneᵗ
h° ſophiſma ſoꝛ. comedet cras poſito ca
ſu ꝙ ſoꝛ. dēat cras comedeř: ꝓbaᵗ ⁊ im
pꝛobaᵗ ꝓbaᵗ ſic q꞉ ſoꝛ. Craſtia die come
det. g° ſoꝛ. comedet cras ꝯña ē nota ꝺ̄ſe.
Impꝛobaᵗ ſic ſophiſma ē vna ꝓpō de
futuro cui nulla coꝛrñdet de pñti va. g°
ſophiſma ē falſū añs pꝫ. q꞉ maxie eēt iſta
ſoꝛ. comedit cras q̄ nūq̄ p̄t eē va cū ſit. i
ꝓpꝛia. Scḋo ſic ſoꝛ. comedet cras. ⁊ nō
comedet poſt cras: g° comedet ⁊ nō co
medet ꝙ ē falſū. Ad ſophiſma rñdeᵗ ꝙ
ipꝫ ſimpl'r ē vez. caſu poſito ꝙ ip̄e dēat
cras comedeř. Ad p̄mā ipꝛobationē ne
gaᵗ añs ꝓ ſa pte. ad ꝓbationē negaᵗ aſ
ſūptū. ſ. ꝙ illa de pñti: q̄ ſibi coꝛrñdet ſit
iſta. ſ. ſoꝛ. comedit cras ſꝫ ē iſta ſoꝛ. come
dit. Cōtra q꞉ illa de futuro. ⁊ iſta ꝺ pñti
vꝫ ſoꝛ. comedit. nō ſꝫ eiuſdē p̄dicati p̄di
catū. n. illi⁹ ꝺ futuro ē h° totū. comedēs
cras. ⁊ p̄dicatū i illa de pñti. ē comedēs
ſolū. g° iſta de pñti. nō coꝛrñdet illi de fu
turo. Rñdeᵗ dupl'r. Pꝛio ſuſtinēdo ꝙ
aduerbia tpis. nō ſe teneāt a pte p̄dicati:
ſꝫ a pte copule: ⁊ tūc dr̄ ꝙ ē idē p̄dicatū
vtriuſqꝫ. talia. n. aduerbia tpis ſꝫ deteria
tiōes copule: eo ꝙ ſignificāt tp̄s ſic vt co
pula. cū. n. dr̄ ſoꝛ. comedet ſignificaᵗ ꝙ i
futuꝝ ſoꝛ. dꝫ comedere: ſꝫ cū addiᵗ hoc
aduerbiū. cras. ſic ſpecificaᵗ. ⁊ deteriaᵗ
hmōi tp̄s futuꝝ. Scḋo rñdeᵗ ꝙ hmōi
aduerbia. ſe teneāt a pte p̄dicati. dupliciā
tñ ſūt aduerbia p̄teritū tp̄s. aut futuꝝ ſi
gnificātia. q̄dā ſūt q̄ ſignificāt p̄teritū tp̄s
aut futuꝝ. q̄tuȝ ad id qḋ ē: ſꝫ nō ꝯ͠z ꝙ
futuꝝ ē. aut p̄teritū. i. nō ſignificāt aliquā
futuritionē aut p̄teritionē. ⁊ tales dictio
nes poſite i illa de futuro. debēt ēt rema
nere i illa de pñti. Alia ſꝫ q̄ ſignificāt tp̄s
futuꝝ ꝯ͠z ꝙ futuꝝ ē. vl' p̄teritū ꝯ͠z ꝙ p̄te
ritū ē. i. cū illo tpe. ſignificāt aliquā futuri
tionē vl' p̄teritionē. ⁊ hmōi dictiōes poſi
te i ꝓpōne de futuro. nō debēt poni i ꝓ
pōne de pñti: q꞉ ſignificāt aliquid repu
gnās copule ꝺ pñti. ſꝫ ſufficit ad ſaluādā
idēptitatē p̄dicati accipe aliquē terīum ſi
gnificantem p̄ciſe illud tp̄s qḋ ſignificat
hmōi aduerbiuȝ. Ad ſcḋam pꝫ ꝙ pec
cat ꝑ fallaciaȝ ignoꝛantie elenchi.

Contra p̄dicta. Pꝛio arguiᵗ ſic elēch⁹ ē ꝯ̄dictio. ſed
ſyll'us ñ eſt ꝯ̄dictio. g° ſyll'us ñ ē elēch⁹.
Scḋo ſic ꝯ̄dictoꝛia nō p̄nt enūtiari i eo
deȝ tpe ab eodē g° ad ꝯ̄dictionē nō req
riᵗ ꝙ affirmatio ⁊ negatio ſint i eoꝺ tpe.
Tertio ſic ad ꝯ̄dictōeȝ regriᵗ ꝙ ſit affir
matio ⁊ negatio eiuſdē ꝺ eodē ⁊ tñ ñ po
niᵗ aliqs mod⁹ peccās ꝯ̄ iſtā pticlaȝ eoꝺ
g° mōi iſti⁹ falle ſūt iſufficient enūerati.

Ad rōnes Ad p̄mā dr̄: ꝙ ꝯ̄dictio accipiᵗ du
pl'r. Uno mō foꝛmalr ꝓ repugnātia ꝯ̄
dictoꝛioꝝ: ⁊ ſic neqꝫ elēch⁹ neqꝫ ſyll's ē ꝯ̄
dictio. Alio° accipiᵗ mālr ꝓ ꝓpōe ꝯ̄di
cēte p̄ōni rñdētis. aut ꝓ ſyll'o ꝑ quē ꝯclu
diᵗ hmōi ꝓpō ⁊ ſic tā elēch⁹ q̄z ſyll'us ē
ꝯ̄dictio: magis tñ dꝫ ꝯcedi ꝙ elēch⁹ ſit ꝯ̄
dictoꝛiū q̄z ꝙ ſit ꝯ̄dictio. Ad ſcḋaȝ dr̄:
ꝙ lꝫ ꝯ̄dictoꝛia ab eodē nō poſſint enūtia
ri i eodē tpe. bñ tñ p̄nt enūtiari ꝓ eodeȝ
tpe. ⁊ hoc ſufficit. Ad tertiā dr̄ ꝙ in oī
fallacia regriᵗ cā appentie: ⁊ ita i fallacia
ignoꝛantie elēchi regriᵗ appens ꝯ̄dictio.
Si aūt eēt affirmatio ⁊ negatio nō de eo
dem ſꝫ de diuerſis ibi nō eſſet apparens
ꝯ̄dictio: ideo non poniᵗ aliquis modus
peccans contra illam particulam.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Petere id quod est in prin
cipio est qn̄ cóclusio q̄ oȝ pro/
bari sumitur i premissis. Cū er
go idē sub eodē noīe non pōt
seipsuȝ ꝓbare: vt hō currit: er/
go hō currit. in talibꝰ.n.non ē
petitio principii: sȝ talis argu/
mentatio est ridiculosa nec ca
dit sub arte. nec ē petitio huiꝰ
quod ē in principio. aliud ē.n.
petere principiū ⁊ aliud est pe
tere illud quod est in ꝑncipio
vt dicit.p.primo elenchoꝝ: qꝛ
petere principiū est quādo pe
titur idē sub eodeȝ nomine: vt
hō currit: ergo homo currit. ⁊
isto mō nulla est fallacia: qꝛ nō
cōtinetur sub aliq̄ specie argu
mentationis: nec secundū ve/
ritatē nec secundū apparētiaȝ:
sed talis petitio principii pec/
cat cōtra syllm̄ simplr̄ dictū.
Sed petere illud quod ē in ꝑn
cipio ē quādo ideȝ petitur sub
diuerso noīe: vt aīal rationale
currit. ergo hō currit. Uel sic:
petere illud quod est in princi
pio est quādo minus notuȝ su
mitur ad probationeȝ magis
noti. Causa apparentie huius
fallacie ē apparens diuersitas
conclōnis a premissis. Causa
falsitatis est idēptitas earūdē.
Petitur aūt illud quod est in
principio quiqȝ modis: vt pȝ
viii. thopi. Primo mō quādo
diffinitum petitur in diffinitio
ne ⁊ econtra: vt si dubitaretur
vtrum hō currat vel non cur/
rat: fiat argumentū: aīal ratio/
nale currit: ergo hō currit: nul
la est ibi ꝓbatio qꝛ quādo vnū
dubitatur necesse est alteꝝ du
bitari: ⁊ ita si sumatur vnū ad
ꝓbādū aliud peccatū ē. Se/
cūdus modus ē quādo parti/
culare petitur in vniuersali vt
nullus hō currit: ergo nec sor.
currit. Uel si aliqs debeat pro
bare ꝙ omniū cōtrarioꝝ ea/
dem est disciplina. ⁊ assumat:
omniū oppositoꝝ est eadē di/
sciplina: ergo oīum cōtrarioꝝ
est eadem disciplina. hic peti/
tur cōclō in premissis. Ter
tius modus est quādo vlr̄ pe
titur in particularibus: vt si ali
quis debeat probare ꝙ oīum
oppositoꝝ est eadē disciplina:
⁊ sumat istā: oīum ꝯdictorioꝝ
contrarioꝝ: ⁊ sic de aliis est ea
deȝ disciplina: ergo oīum op/
positoꝝ est eadem disciplina.
Uel sic: soꝛ. currit. plato currit
⁊ sic de aliis: ergo oīs hō cur/
rit. Quartus modus ē quā/
do cōiunctū petitur in diuisis
vel ecōtra vt si aliqs debeat ꝓ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

bare q medicina ē disciplina sani ⁊ egri: ⁊ dicatur sic arguēdo. medicina est disciplina sani ⁊ medicina ē disciplina egri ergo medicina ē disciplina sani ⁊ egri. Quintus modus est qñ vnuz relatiuoꝝ petit in alio. vt siqs dz probare q sor. sit pater platonis: probet sic: plato est filius sortis: ergo sortes est pater platonis non sequtur: qꝛ hoc assumitur quod est pbandū. Sciendū q hec fallacia non ipedit syllꝰz inferentem sz probantē: ⁊ ita fallacia petitiōis peccat cōtra syllꝰum dialeticū inquātū dialeticꝰ est.

¶ In ista parte determiat auctor de fallacia petitionis principij.

Primo sciēdū est q petitio pncipij est qñ idē sumitur ad pbandū seipm. Et lz in syllo. cclo sit vltima ppō hz tñ rōnez principij. ⁊ ē primū intentū a syllogizante. Et ē duplex petitio pncipij. s. petitio principij statim. Alia est petitio pncipij non statim. Petitio pncipij statim est q in idez sub eodez noīe sumit ad pbandū seipm: vt hō currit ergo hō currit. ⁊ talis petitio pncipij nō est aliqua fallacia. qꝛ nullaz hz apparentiā ⁊ tunc opponens nō dr ppꝛie petere principium. Sed petitio pncipij. nō statiz est. qñ idē scōz rē sub alio tñ. ⁊ alio noīe. assumit ad pbādūz se ipm. vt aial rōnale currit. ergo hō currit. ⁊ tūc opponēs ppꝛie dr petere qd ē in principio. qꝛ ipse assumit aliqd qd est eq ignotū: sicut cclo negata a rñdente. Falla petitionis pncipij ē idoneitas decipiēdi pueniēs ex apparenti diuersitate añtis ⁊ ɔñtis. q̄ tñ sunt eadē iter se. Cā apparētie ē apparēs diuersitas añtis ⁊ ɔñtis. pp q̄ credimꝰ añs notius eē ɔñte. ⁊ hr̄e vtutē pbatiuā ɔñtis. Cā defectus est idēptitas añtis ⁊ ɔñtis pp quaz añs non habet virtutem probatiuam consequentis.

Secundo sciēdū est: q tot sūt modi huiꝰ fallacie quot modis petit id qd est in pncipio ⁊ hoc fit qnqz modis fm Arist. iō sūt qnqz modi petitionis principij. Pꝛīo est qñ diffinitū petit in sua diffinitiōe vel econuerso. arguendo sic aial rōnale currit. ergo hō currit. Dicendū q illa pbatio nō valz qꝛ añs nō ē notiꝰ ɔñte. Scōs modus ē qñ pticulare petit in vlī. vt oīs hō currit. ergo sor. currit. Silr oium ɔrioꝝ est eadē disciplina. ergo albi ⁊ nigri ē eadez disciplina. Tertius modus est qñ vle petit in pticularibꝰ: vt sor. currit. plato currit: ⁊ sic de alijs. ergo oīs hō currit vel sic oiuz ɔrioꝝ est eadem disciplina. ⁊ oīuz pꝛiuatiue oppositoꝝ est eadē discipli na. ergo oiuz oppositoꝝ est eadē disciplina. Quartus modus est qñ diuisa petunt in ɔiuncto vel ɔiunctū in diuisis. vt medicina ē sani. ⁊ medicina ē egri: ergo medicina est sani. ⁊ egri. ⁊ ad istū modū reducit argumētuz. quo arguit a ptibꝰ copulatiue ad totā copulatiuā. Quitus modus ē qñ vnū relatiuum petit in suo coꝛrelatiuo: vt sor. est pr̄ platonis. gᵒ plato ē filius sor. In oībus istis vt dic textꝰ est defectꝰ pbationis. Et lz arguendo a diffinitiōe ad diffinitū respectu pdicatoꝝ que notioꝛi mō ɔueniunt diffinitioni. q̄z diffinito sit bonus locus dialeticus respectu tñ predicatoꝝ q̄ minꝰ note aut. eque. ignote ɔueniunt taz diffinitioni q̄z diffinito com mittitur petitio pꝛincipij.

Tertio sciendū est q qñcūqz assumit quod añs est minus notum q̄z ɔñs. aut eque ignotū. tūc cōmittitur h̄ falla. Contingit tñ aliqñ q añs fz se nō est notius ɔñte: sed tñ vr̄ magis notum respondenti. ⁊ in tali casu non com

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

mittit petitio principij. Siliter rñdens ali qñ non posset plus conuinci aliqua rõne ad concedendum: tamen añs q̃z õñs. si tñ antecedēs reperitur in aliquo autore. cu ius autoritatē respondens negare nõ pt tunc adhuc non cõmittitur petitio princi pij. vt si arguatur sic. aial rõale currit. er go homo cur. lz. rñdens non posset plus aliqua ratione cogi ad concedendũ istam aial rationale currit q̃z illam hõ currit. si tñ hec aial rõnale currit reperiatur in ali quo autore. tunc opponens concludit õ rñdentem. Ex quo pz: q in syllõ diale tico. opz añs notius esse õñte. vel sz se. vel in ordine ad respondentē. vel qr tale antecedens est in aliquo autore. cui dz as sentire respondens. et tunc nullo illorum modorum est petitio principij. Circa hunc textũ queritur de h sophismate. hoc scu tum est albũ demonstrando scutuz pro media parte albũ et pro media parte ni gruz: probatur sic hoc scutũ est coloratũ et non ē nigrũ. neqz medio colore colora tuz: ergo est albũ. Secũdo sic illud est album cuius maior pars est alba: sed hu ius scuti maior ps est alba. ergo ipm ē al buz. minor pz qr si accipiatur illa medie tas alba pro medietate ptis nigre. et ar guatur sic hoc est albũ et hoc ē maior ps scuti. ergo maior ps scuti est alba. q hoc sit albũ. probat sic: qr maior pars eius ē alba. ergo ipsuz est albũ. Improbatur sic ea rõne qua illud scutũ dr albũ eadez rõne dr nigrum. ergo si sit album erit ni grum. et ita simul erit albũ et nigrum qđ est impossibile. Ad sophisma rñdetur: q illo casu posito ipm est falsum. scutuz. n. illud neqz est album neqz est nigrũ. sz il lud scutũ est album et nigruz copulatim hoc est prout illa propõ est de copulato predicato. et nõ prout ē copulatiua. hec eniz est vera. hoc scutuz est aliqua q̃ sunt albũ et nigrum. i. quorum vnum est albuz et aliud nigrum. Ad primã probationē negatur maior. s. q sit coloratum. sz hec est colorata. non. n. est coloratũ. qr nõ est vno colore coloratũ: sz pluribus. Ad 2am ꝓcedit q illud est albuz cuius maior ps scđm q̃libet eius ptem est alba. mõ lz maior ps huius scuti sit alba. non tñ ē al ba fm q̃libet eius ptem. vt notum est.

Contra predicta. Primo ar guit sic: oēs paralogis mi peccant in mã aut in forma: sz paralo gismi huius fallacie non peccant in mate ria neqz i forma. q nõ in forma pz. qr cõ clusio de necessitate seqtur q non in mã probatur. qr aliqñ petitio principij fit ex veris et probabilibus. Secũdo sic a dif finitione: a toto in quãtitate. et a toto vli. sumitur locus dialeticus. ergo nõ sophi sticus. Tertio sic arguendo a diuisis ad coniuncta fit fallacia accidentis ergo non falla petitionis principij.

Ad rationes Ad primam dr q paralo gismi huius fallacie peccant in materia. Ad probationē rñdetur. q dupliciter ali quid dicit ꝓbabile. Uno mõ in se. Alio modo in ordine ad aliud bene verum est q aliqñ petitio principij. bene procedit ex probabilibus in se sed non ex probabili bus in ordine ad aliud. Ad secundaz so luta est in scđo notabili. Ad tertiam dr q indebite arguendo. quo ad illationem a diuisis ad coniuncta. fit falla accidentis qñ. s. ex diuisis non sequitur coniunctuz. aut ez. sed arguendo debite quo ad illa tionem. aliquando fit falla petitionis pn cipij qñ. s. añs est notius consequente.

De fallacia õñtis dicendũ est: secundũ õñs fiunt palogis mi eo q credimus cõseqñtiaz cõuerti q̃ non cõuertitur. Fal lacia cõseqñtis ē idoneitas de cipiēdi pueniēs ex apparentia cõseqñtie cõuerse q̃ nõ cõuer tit. Cã appentie huius fallacie ē cõuenientia vnius cõsequentie

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

vere ad aliã nõ verã. Cã falsitatis est diuersitas eorũdem.

Et sciẽdum ꝙ bene tenet argumẽtum a positiõe añtis ad positõnẽ consequẽtis. Huius fallacie tres sunt modi. Primus modus ẽ quando arguit a destructiõe añtis ad destructõnẽ cõsequẽtis: vt si hõ ẽ aial est: ergo si homo non est aial nõ est. Uel a positiõe cõsequẽtis ad positõnẽ añtis: vt si mel est rubeũ ẽ: ergo si rubeum est mel est. Ad istũ enim modum reducũtut omnes praue argumentatiões ab iferiori ad superius destructiue. Unde quotienscũqꝫ fit ꝓcessus ab iferiori ad superius cũ distributiõe superioꝝ: vt ois hõ currit: ergo omne aial currit. Ibi cõmittit ista fallacia: vł nullus hõ currit: ergo nullũ aial currit. Secundus modus solet poni ab isufficiẽti iductiõe singulariuꝫ: vt sor. ẽ aial ⁊ ecõuerso plato ẽ aial ⁊ ecõuerso; ergo ois hõ ẽ aial ⁊ ecõuerso. hic enumerãtur oia singularia illi⁹ ois hõ ẽ aial ⁊ nõ huius omne aial est hõ q̃ significat p cõpõnẽꝫ hui⁹ qđ ẽ ecõuerso ad hãc ois hõ ẽ aial. Tertius modus ꝓuenit a cõiter accñtib⁹. Et dicũt cõiter accñtia q̃ se aliquando consequũtur ⁊ aliquãdo non: vt iste ẽ cõpt⁹: ergo ẽ adulter. Simiłr musa ⁊ poeta similiter terminãt: sed musa ẽ feminini generis: ergo ⁊ poeta nõ sequitur: qꝛ idẽptitas generis ⁊ terminatiõis aliqñ se cõsequũt ⁊ aliqñ nõ eo ꝙ nõ ẽ i oibus sed i aliqbus. Si aliqs dicat ꝙ in hoc vltio tertio mõ non tenet ecõuerso: vnde ibi nõ ẽ consequẽtia. Dicẽdũ ẽ ergo ꝙ scđm quosdã sumit cõseqñtia cõiter ad cõsequẽtiã necessariã ⁊ probabilẽ ⁊ i istis nõ sumit consequẽtia necessaria sꝫ ꝓbabilis. Taliter aũt ordinãtur isti modi ab ar. isto mõ ordinato.

¶ In ista pte đterminat autoꝛ đ fallacia consequentis. ratione cuius primo vidẽdum est quid est antecedens. ⁊ quid cõsequens. ⁊ quid consequentia.

Primo sciendum est. ꝙ antecedens est propositio que infert aliud scꝫ cõsequens mediãte nota illationis consequens vero est propositio que infertur ab alio. scꝫ ab antecedente mediante nota illationis sed cõsequentia est habitudo antecedentis ad ꝯseqnens. ratione cuius antecedens infert consequens: mediante nota illatiõis sed nota illationis est ista cõiũctio. ergo vel. igitur. vel aliqua talis que impoꝛtat habitudineꝫ antecedentis ad cõsequẽs.

Ex quo patet ꝙ antecedẽs potest esse pꝛopositio cathegoꝛica vel hypothetica. ⁊ similiter consequẽs. Consequẽtia ẽ duplex scꝫ ꝯsequẽtia simplex ⁊ ꝯseqũtia vt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

nunc. ꝯña simplex ē que ē omni tp̄e. ita
ꝙ ipossibile est añs esse vex sine ꝯñte: ſ
ꝯña vt nūc est illa q̄ ē pro determiato tp̄e
⁊ non ſp̄ vt posito ꝙ sor. sit h̄ ꝯña est bo
na. oīs hō̄ currit. ergo sor. currit. itē ꝯña
simplex est duplex. Una quedā est sim/
pliciter simplex alia ē cōposita. Conseq̄n
tia simplr simplex. est qñ non p̄supposi/
ta aliqua ꝯña ex vno solo añte infert vnū
ꝯñs. Consequētia cōposita. fit q̄tuor mo
dis. ¶Primo arguendo a positiōe añtis
ad positionē ꝯñtis. vt si hō̄ est. aīal est. ſ
hō̄ est. ergo aīal est. Secūdo mō̄ fit ar
guendo a destructione ꝯñtis ad destru/
ctionē añtis. vt si hō̄ est. aīal est. ſ nullū
aīal est. ergo nullus hō̄ est. Et istis duo/
bus modis bene seq̄tur. Tertio mō̄ fit
arguendo a pōne ꝯñtis ad pōnē añtis.
vt si hō̄ est. animal est. ſ aīal est ergo hō̄
est. Quarto mō̄ fit arguendo a destru/
ctione añtis ad destructionē ꝯñtis vt si
hō̄ est. aīal est. sed nullus hō̄ ē. ergo nul/
lum aīal est. Et istis duobus modis cō/
mittitur fallacia ꝯñtis. Ex p̄dictis p: ꝙ
ꝯña simplex ē duplex q̄dā ē que oppo/
nit̄ ꝯñtie vt nunc ⁊ hoc mō̄ accipitur in
p̄ria diuisione. Alia ē que opponit̄ ꝯñtie
cōposite. ⁊ de ea intelligit̄ in s̄a diuisiōe.
Et l aliq̄ñ arguat̄ a destructiōe añtis ad
destructionē ꝯñtis. q: tñ oppositū añtis
est ꝯñs ad oppositum ꝯñtis: ideo ſp̄ eq/
ualenter. arguitur a ꝯñte ad antecedens
ratione cuius bene vocatur fallacia cōse
quentis. ⁊ non fallacia antecedentis.

Secundo sciendū ē. ꝙ falla
cia ꝯñtis ē idonei/
tas decipiendi ꝓueniens. ex apparēti cō
uertibilitate añtis ⁊ ꝯñtis que tñ nō con
uertunt̄ inter se. Cā apparentie est appa
rens cōuertibilitas añtis ⁊ ꝯñtis ꝑp quā
credimus ꝙ sicut añs infert ꝯñs ita ec̄. ꝯ.
cōsequens infert añs. Cā defectus est di
uersitas eorūdē rōne cui⁹ ꝯñs nō īfert
añs sicut ecōtra. Et sunt tres modi hui⁹
fallacie. p̄m⁹ est arguendo a destructiōe
añtis ad destructionē ꝯñtis. aut a pōne
ꝯñtis ad pōnem añtis. exēplū p̄mi vt
arguēdo sic. si hō̄ est aīal est: ſ nullus hō̄
est. ergo nullū aīal est. ¶Penes hūc mo
dum peccant oēs paralogismi q̄ fiunt ab
inferiori ad superius negatiue. vt sor. nō̄
est hō̄: ergo sor. non est aīal fit ēt negatio
nem includentibus: vt sor. differt a plato
ne: ergo differt ab hoīe: sor. incipit esse al
bus. ergo sor. incipit esse coloratus. Exē
plum s̄i vt si hō̄ est aīal est. ſ aīal est: er/
go hō̄ est. penes hunc modū peccant ēt
oēs paralogismi q̄ fiunt a superiori ad in
ferius affirmatiue aut q̄ fiunt ab inferio/
ri distributo ad superius distributū. vt
oīs hō̄ currit: ergo oē aīal currit. ¶Pec/
cant ēt alique ꝯñe q̄bus arguit̄ a termio
stante cōfuse tm̄ ad eūdem stantē deter/
minate. vt si arguit̄ sic. oīs hō̄ h̄ caput.
ergo caput h̄ oīs hō̄. omni numero da
bilis ē maior. ergo dabilis ē numer⁹ ma
ior oī numero. in oibus. n. istis negatur
ꝯña. Et ad debite soluendū hm̄ōi para/
logismos op adducere duas regulas.
per primā regulā. d probari ꝙ ꝯña il/
la que supponit̄ est bona. per secundam
d probari ꝙ vltima ꝯña non valet.

Tertio sciendū est ꝙ sc̄dus mo/
dus hui⁹ fallacie fit arguē
do ab insufficienti enumeratione singula
riū vt arguendo sic: plato currit ⁊ sortes
currit. ergo oīs hō̄ currit silr sor: h̄ pe/
des. equus h̄ pedes. ⁊ sic de alijs aiali/
bus enumerando de q̄libet specie aīalis
vnū indiuiduum. ergo oē aīal h̄ pedes
silr hō̄ fuit in archa noe. equus fuit in ar
cha noe. ⁊ sic de alijs oibus aīalibus. er
go omne aīal fuit in archa noe. silr si pro
bet̄ ꝙ omnis hō̄ videat oēm equum: ⁊
arguat̄ sic iste hō̄ videt istū equum. ille
hō̄ videt illum equū. ⁊ sic de alijs. ergo
oīs hō̄ videt oēm equum cōmittit̄ falla
cia ꝯñtis: ab insufficienti enumeratiōe sin
gularium. Ad videndū aūt quomō̄ in ta
libus propōnib⁹ d fieri enumeratio sin
gularium ponit̄ talis regula. Oīs ꝓpō̄
in qua ponit̄ signum vl'e affirmatiuū tā

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

a parte subiecti q̃z a parte p̄dicati. pōt tri
pliciter induci. Uno mō pōt induci a ꝑte
subi tantū. ⁊ tunc totū predicatuȝ dȝ affir
mari de quolibet singulari subo. Et hoc
mō predicta ꝓpō dȝ sic iduci. sortes vi/
det oēm equuȝ. plato videt oēm equū. ⁊
sic de aliis. ergo ois hō videt oēȝ equū.
Secūdo mō potest fieri iductio a par
te predicati: ⁊ tunc oia singularia p̄dicati
debent verificari diuisim de subo vl'r sū
pto. Et tunc p̄dicta propō sic inducit' ois
hō videt hunc equuȝ. ois hō videt illuȝ
equum: ⁊ sic de aliis: ergo ois hō videt
oēm equuȝ. Tertio pōt fieri inductio a
ꝑte vtriusq3. ⁊ tunc de quolibet singula/
ri subo ꝑ se. debent affirmari oia singula
ria p̄dicati. vt sor. videt illum equuȝ ⁊ il
luȝ. ⁊ sic de aliis. plato videt istū equum
⁊ illū. ⁊ sic de aliis. ⁊ ita d̄ singulis. ergo
ois hō videt oēm equum. Tertius mo
dus hui⁹ fallacie fit arguendo a cōiter ac
cidentib⁹. vt sortes ē comptus. ergo sor.
ē adulter. Et lȝ a cōiter accn̄tib⁹ quoruȝ
vnū necessario seq̄t' ad alteꝝ sumat' loc⁹
dialeticus. tn̄ a cōiter accn̄tib⁹ quoꝝ vnū
ꝯtingenter cōcomitat' alteꝝ sumitur loc⁹
sophistic⁹. Circa hanc lectioneȝ mouet'
hoc sophisma. ois hō est aial ⁊ econuer/
so. ꝓbat' sic sor. est aial ⁊ ecōuerso. plato
est aial ⁊ ecōuerso. ⁊ sic de oib⁹ aliis. er
go ois hō est aial ⁊ econuerso. Cōsequē
tia tȝ a ꝑtibus totius i quātitate. Antece
dens ꝓbat' q: sortes est aial: ⁊ aial ē sor.
ergo sor. est aial ⁊ econuerso. ⁊ sil'r ꝓba
retur de aliis singularib⁹. Scd̄o sic ali/
quis hō est aial ⁊ econuerso. ⁊ nō est ali
quis hō qn sit aial ⁊ econuerso. ergo ois
hō est aial ⁊ econuerso. Consequentia tȝ
q: iste ē modus probandi ꝓpōnis vl'is.
Improbat' sic. ois hō est aial ⁊ econuer
so: ergo ois hō est aial. ⁊ oē aial est hō.
ꝯn̄s est falsum ergo ⁊ an̄s. qd̄ est sophis
ma. ꝯn̄a tȝ ab equalentibus. Ad sophis
ma rn̄dent aliqui ꝙ si ecōuerso dicat cō
uersionē simpliceȝ tunc sophisma est fal
sum. q: significat ꝙ ois hō est aial. ⁊ oē
aial est hō. Si vero dicat cōuersionē per
accn̄s tunc est veꝝ ⁊ significat. ꝙ ois hō
est animal. ⁊ aial est hō. q: tn̄ analogum
ꝑ se posituȝ stat pro famosiori significato
ideo dicunt ꝙ li econuerso dicit cōuersio
nem simpliceȝ ⁊ ꝑ ꝯn̄s includit' sophis/
ma esse falsum. Alii rn̄dent ꝙ sophisma
est veꝝ qn̄ li econuerso dicit vtrāq3 con/
uersioneȝ disiunctiue. ⁊ ita secundū eos
sophisma equiualet vni copulatiue cui⁹
p̄ma pars est cathegorica de inesse. ⁊ se/
cunda est vna disiunctiua. ⁊ ita sensus so
phismatis est iste ois hō est animal ⁊ oē
aial est hō: vel aliquod aial est hō. Nul/
lus tn̄ istoruȝ modoꝝ videtur sufficiens.
⁊ ideo rn̄detur ad sophisma ꝙ ip̄m sim
pliciter est falsuȝ q: li econuerso nō dicit
conuersionē propōnis sed magis cōuer
tibilitateȝ teriorum sicut cum dicim⁹ ꝙ
omnis homo est risibilis. ⁊ ecōuerso. ibi
econuerso dicit conuertibilitatem termi
norum. Unde econuerso aliquādo signi
ficat subiectum predicari de predicato si
cut quādo ponitur post propositionem
particularem indefinitam vel singulareȝ
vt cum dicimus sor. est animal ⁊ econ/
uerso. sensus est ꝙ sor. est animal ⁊ ani/
mal est sor. Aliquādo importat conuerti
bilitatem cōsequentie. vt si pater est fili⁹
est. ⁊ econuerso. Aliquādo significat mu
tuam actionem vel passionē aliquorum
inter se vt quando ponitur post verbuȝ
vel participium actionē vel passionem si
gnificans. vt sor. verberat platonē ⁊ ecō
uerso. Aliquando vero significat conuer
tibilitatem terminorum vt quādo poni/
tur post compositionē vniuersalem sicut
est in sophismate. Ex quo cōcluditur ꝙ
sophisma est falsum. Ad primā proba
tionem respondetur negando cōsequen
tiam ⁊ ad probationeȝ dicitur ꝙ sophis/
ma est ꝓpositio copulatiua: ideo nō po/
test probari per locuȝ a partibus totius
in quantitate. Ad secūdam dicitur ꝙ so
phisma est vna propositio hipothetica:
⁊ ideo nō est propositio vniuersalis neq3

particularis. posset tamē dici q̄ hec ē fal sa. ⁊ non est aliquis homo quin sit ani mal ⁊ econuerso: quia significat q̄ nō est aliquod animal quod non sit homo q̄ est falsum.

Contra p̄dicta. Primo sic ar guitur. ꝯsequens actu ⁊ intellectu includitur in antecedente: er go destructo antecedente destruitur cō sequens ⁊ per cōsequens a destructio ne antecedentis ad destructionis conse quentis est bona cōsequentia. Secun do sic de necessitate posito posteriori po nitur prius sed cōsequens est posterius antecedente. ergo a positione consequen tis ad positionem antecedentis est bona consequētia. Tertio sic: singularia insuf ficienter enumerata sequuntur ad suum vniuersale: ergo arguendo ab insufficien ti enumeratione singularium committi tur primus modus.

Ad rōnes Ad primaȝ nega tur consequentia: quia consequens non soluȝ includitur in antecedente: sed cum hoc in multis alijs ideo destructo antecedente adhuc rema net consequens. Ad secundam dicitur: q̄ posito posteriori secundum naturam ponitur prius sed non oportet: q̄ posito posteriori secundum tempus ponat̄ pri us modo antecedens solum secundum tempus est prius cōsequente: sed non se cundum naturam cōsequens autem est prius antecedente secundum naturam. Ad tertiaȝ cōceditur q̄ arguendo ab insufficiēti enumeratione singularium ar guitur a positione consequentis ad posi tionem antecedentis: sed non sumitur causa apparentie ex parte conuenientie antecedentis ⁊ cōsequentis: sed ex parte idemptitatis singularium cum suo vl̄i.

Sequitur de fallacia scđm non cām vt causam. Ad cuius euidentiā sciendū q̄ duplex ē syllogismus: scilicet ostēsiuus ⁊ ad impossibile. Ostensiuus est qui habet vnam solam cō clusioneȝ. Syllogismus vero ad impossibile est quando ali quis syllogistice ducitur ad im possibile ⁊ propter hoc interi mitur aliqua premissaruȝ que erat causa illius impossibilis. Unde iste syllogism⁹ semper habet duas conclusiones: vt cum dicitur: est ne homo asi nus hoc concesso. Contra: nul lus asinus ē animal rationale mortale homo est asinus. er go hō non est aīal rōale mor tale: sed hoc est impossibile: er go ⁊ ista: hō est asin⁹: ⁊ iste syl logismus ē in quarto mō pri me figure. Scienduȝ ē. n. q̄ nō causa vt cā sp̄ fit in sylł'o ad im possibile. Fallacia auteȝ secun duȝ non cām vt causaȝ fit quā do non cā ponitur vt cā: ⁊ pro pter hoc apparet sequi ip̄ossi bile: ⁊ illud quod apparet esse cā interimitur vt si querat̄: est ne brunellus hō quo cōcesso contra nullus asin⁹ est aīal rō nale mortale: sed hō est asin⁹ ⁊ brunellus ē hō. ergo hō non ē animal rōnale: hoc āt ē impos sibile: ergo brunellus non est hō. In hac. n. dicta argumēta tiōe est non causa vt causa: q̄ꝛ

interimit id quod apparet es/
se cā ꝛ non est.s.brunellus est
hō. Causa apparentie hui⁹ fal
lacie est conueniētia huius qd̄
apparet esse cā ꝛ non est cū eo
quod est cā. Causa falsitatis ē
diuersitas eorūdem. tale eniꝫ
exemplū ponit Ari.huius fal/
lacie:sūt ne aīa ꝛ vita idē: quo
concesso.Contra:mors ꝛ vita
sunt cōtraria:sed mors est cor
ruptio:ergo vita ē generatio:
ꝛ ꝑ ꝯñs viuere est generari: sꝫ
hoc est īpossibile:qꝛ quicqd vi
uit non generatur sꝫ generatū
est:ergo aīa ꝛ vita nō sunt idē.
Hec cōclusio peccat secunduꝫ
fallaciā secunduꝫ non causam
vt cām: ex hoc.n.ꝙ aīa ꝛ vita
sunt idē nō sequitur īpossibile
ꝛ ita nō oꝫ iterimi:sꝫ ista mors
ꝛ vita sunt cōtraria: qꝛ in oīb⁹
his id quod nō est cā apparet
esse cā qꝛ cōicat in teris cuꝫ ali
quibus propōnibus ex qbus
seqtur impossibile. Ex istis pꝫ
ꝙ ista fallacia nō fit in syllogis/
mo ostensiuo:vt oīs hō currit
sortes est hō ꝛ sol ē in cancro:
ergo sortes currit.hic nō ē fal
lacia nō cause vt cause: qꝛ hec
propō sol est ī cancro nō est cā
neqꝫ apparet eē cā sicut appa/
ret in syllō ad impossibile.

¶ Postq̄ꝫ deteriatum est de fallacia cō
sequentis ꝯñter deteriatur de fallacia se
cundū non cām vt cām que habet fieri
in syllogismo ad impossibile.

Primo sciendꝫ est ꝙ duplex ē
syllꝰs.s.ostēsiuus ꝛ ad
impossibile sylłus ostensiuus est q soluꝫ
hꝫ vnam cōclusioneꝫ. Sꝫ sylłus ad ipos
sibile est qui ex duabus ꝑmissis cōcludit
aliquod impossibile ꝑꝑ quod iterimitur
aliqua premissaꝝ que videẗ cā illius im
possibilitatis. Ex quo patꝫ ꝙ sylłus ad
impossibile sꝑ hꝫ aliquam premissaꝝ fal
sam qꝛ cōclusio eius sꝑ est falsa. Cuꝫ er
go ex veris nunq̄ꝫ sequaẗ falsum.opꝫ ꝙ
aliqua eius premissaꝝ sit falsa. Et ī syllō
ad impossibile sunt duo processus. Pri
mus quo ꝓceditur a premissis ad cōclu
sionē falsaꝫ.ꝛ iste est syllogisticus. Se/
cundus est quo ꝓcediẗ a falsitate cōclu/
sionis ad falsitatem propōnis concesse a
rñdente.ꝛ in isto secundo ꝓcessu fit falsa
tia scđm non cām vt causam. ꝛ nō in pri
mo. vocaẗ aūt causa ꝑmissa illa que facit
ad illationem ꝯclusionis qua remota nō
seqtur cōclusio.Sed premissa non cā vt
causa est qua posita vel remota nihil mi
nus seqtur conclusio.ꝛ que nihil facit ad
illationē conclusionis.apparet tñ aliqd fa
cere vt si arguatur sic oīs asinus est rudi
bilis.omne aīal est asinus.oīs homo est
aīal.ergo omnis hō est asin⁹. ista omne
animal est asinus est ꝑmissa cā qꝛ ipsa re
mota non seqtur cōclusio.sed ista omnis
asinus est rudibilis est ꝑmissa non cā. qꝛ
ipsa posita vel remota nihil minus sequi
tur cōclusio. videtur tñ aliquid facere ad
illationē ꝯclusionis. Et eē ꝑmissa cā.qꝛ ex
ꝑte sui subi ipa ꝯuenit cū ꝑmissa causa.

Secundo sciendū est ꝙ falla
cia ſm nō causam
vt cām est idoneitas decipiendi prouení
ens ex apparenti ꝯuenientia premisse nō
cause cum premissa cā.que tamē sunt di
uerse inter se. Causa apparentie est con
uenientia premisse nō cause cuꝫ premissa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

causa propter quaz credim⁹ ꝙ premissa non causa faciat ad illationez cōclusionis. Causa defectus est diuersitas eorundē. Ex qbus pz ꝙ ibi nō est fallacia secūduz n̄ cāz vt causaz ois homo est sensibilis. oē animal est rudibile ois equus est aial ergo ois equus est rudibilis. q: premissa non cā nullaz habet conuenientiā cum ꝑmissa cā. Et hui⁹ fallacie sunt duo modi ¶Primus est qn̄ premissa nō cā ex parte subiecti cōuenit cū premissa causa vt ois asinus est rudibilis omne animal est asinus omnis hō est animal. ergo ois hō ē asinus cōclusio est falsa. ergo aliqua premissaꝝ. Et nō nisi ista omnis asin⁹ ē rudibilis. ¶Respondetur ꝙ ibi cōmittitur hec fallacia q: ibi fit regressus a falsitate conclusionis ad falsitatē ꝑmisse non cāe scilicet huius ois asin⁹ est rudibilis. Secund⁹ mod⁹ hui⁹ fallacie est qn̄ premissa non causa ex parte sui predicati conuenit cuz premissa causa. vt arguēdo sic ois asin⁹ est rudibilis omne rudibile est hō. brunellus est rudibilis ergo brunellus est homo. conclusio est falsa ergo aliqua premissaꝝ ⁊ non nisi ista omnis asin⁹ est rudibilis. ¶Respondet̄ ꝙ ibi loco ꝑmisse cause intermittit̄ ꝑmissa nō causa.

Tertio sciendu3 est ꝙ ad hanc fallaciaz reducit̄ argumentuz quo ex premissis possibilib⁹ sibi inuicez tn̄ incōpossibilibus infertur aliq̄ cōclusio ipossibilis vt si arguat̄ sic. hoc ē nigrum ⁊ hoc est albuz. ergo albuz ē nigrū. conclusio est ipossibilis. ergo aliqua premissaꝝ. ¶Respondet̄ negando ꝯn̄az. quia causa ipossibilitatis illi⁹ cōclusionis non est ipossibilitas alicuius premissarū sed incōpossibilitas eaꝝ inter se. Circa hanc lectionez mouet̄ tale sophisma ois hō est currens posito casu ꝙ qlibet hō currat: probat̄ sic. sor. ē currēs ꝑlo est currens. ⁊ sic de alijs. ergo ois homo ē currens tenet ꝯn̄a. a partib⁹ toti⁹ in q̄ti tate ad suuz totū. Jmprobat̄ sic oē currens est asin⁹. ois homo est currens. ergo ois homo est asinus conclusio est impossibilis. ergo aliqua premissaꝝ nō maior g⁰ minor q̄ est sophisma. cum g⁰ sophisma sit ipossibile sophisma erit falsū.

Ad sophisma respondetur ꝙ casu illo posito ipsuz simplr̄ est veꝝ vt notuz est de se. Ad improbationē dicitur ꝙ peccat penes fallaciaz ſm non causaz vt cām. quia nulla premissaꝝ est causa illi⁹ ipossibilis ꝙ infert̄. s3 sola incōpossibilitas. ꝑmissarum. vnde generaliter veꝝ est. ꝙ a falsitate conclusionis. semper pōt fieri regressus ad falsitatez alicui⁹ premissaꝝ. sed ab impossibilitate conclusionis non semper debet fieri regressus ad impossibilitatem alicui⁹ premisse. sed aliqn̄ ad incōpossibilitatem earundem.

Cōtra predicta. ¶Primo sic arguitur in qualibet fallacia conclusio videtur probari ꝑ premissas q̄ tamen non probatur ergo in omni sylło sophistico est nō causa vt causa. Secū do sic sicut se habet ens ad nō ens ita cā ad non causam. sed ens ⁊ non ens nullo modo conueniūt inter se. ergo nec etiaz causa ⁊ non causa. Tertio sic. in fallacia secunduz non cāz vt cāz. est bon⁹ sylł'us simplr̄. ergo ibi nulla est fallacia.

Ad rationes Ad primaz dicitur ꝙ n̄ causa accipitur duplr̄. Uno mō generaliter. pro omni illo quod nō est causa. sed videt̄ esse cā ⁊ sic in q̈lib3 fallacia reperit̄ non cā vt cā. Alio mō accipit̄ specialiter ſm ꝙ diffinita ē pri⁹. ⁊ sic solum reperit̄ in hac fallacia. Ad ſa3 dr̄ ꝙ l3 non ens nunq̄ȝ sit ens. aliqd̄ tamen non ens apparet esse ens. ita ēt l3 premissa n̄ cā nunq̄ȝ sit cā. potest tn̄ appare r̄ causa. Ad tertiā dr̄ ꝙ in sylł'o in quo est n̄ cā vt cā sūt duo processus prim⁹ ē syllogisticus ⁊ ille est bon⁹. nec est ibi aliq̄ fallacia. Alius in quo interimit̄ aliq̄ ꝑmissa. q̄ non est cā illationis cōclusionis. ⁊ ille non est bon⁹ syllogism⁹. nec bona ꝯn̄a ⁊ ibi reperitur illa fallacia.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Propositio plures ē illa in qua plura predicāť de pluribus: vel plura de vno: vel vnū de pluribus: vt soꝛ. currit ⁊ disputat: vel sic: ē ne hic ⁊ hic hō demōstrato soꝛ. ⁊ brunello: vł soꝛ. ⁊ plato currūt ⁊ disputāt.

Propositō vna aūt ē i qua vnū pdicatur de vno ⁊ hoc q̄drupliciter. siue vnuꝫ numero vt hō ē risibilis siue vnuꝫ specie: vt soꝛ. ē hō. siue vnū genere: vt soꝛ. ē aīal. Siue vnuꝫ scđꝫ prius ⁊ posterius vt hō ē ens aīal ē sanū: siue predicātur plura ex qbus fit vnū: vt hō ē aīal rōnale mortale. Scđm plřes īterrogationes fiūt palogismi qñ ad īterrogationes plures datur vna respōsio. Cā apparētie hui⁹ fallacie ē vnitas iterrogationis cōplexe. Cā falsitatis ē pl̄alitas ipsi⁹. Duo sunt modi hui⁹ fallacie. Prim⁹ modus ē qñ plura in singulari numero subiiciuntur vel predicātur vt hic: est ne hic ⁊ hic hō: demonstrato sorte ⁊ brunello: si dicatur sic: ergo brunellus ē hō. si non: ergo sortes nō est homo: Non eniꝫ bene respondit quando fecit respōsionem vnam ad interrogationes plures; sed debet respōdere: verum est pro vno ⁊ falsum est pro alio Secundus modus est quādo plura i plurali numero subiiciuntur vel predicantur vt sunt ne ista bona vel non bona: demonstratis bono ⁊ non bono. si dicit bona: ergo bonum est maluꝫ. si non bona: ergo bonum non est bonum. debuisset enim respondere bonum est bonum ⁊ malum est malum. Si auteꝫ concedat aliquis homo dari diffinitiōes simili modo in singulari ⁊ in plurali: vt cecuꝫ est aptum natum videre ⁊ nō videt: ⁊ ceca sunt apta nata videre ⁊ non vident non effugiet redargutioneꝫ: demonstrato vno ceco ⁊ altero vidente ⁊ dicatur sic: sunt ne illa ceca vel non ceca si ceca: ergo illud est cecuꝫ demonstrato vno vidente: non enim dicebat illuꝫ esse cecum ⁊ illum esse videntem: sed dabat vnam responsionem eo ꝙ concessit ꝙ similis daretur diffinitio in singulari numero ⁊ in plurali.

¶ Hic determinat autoꝛ de fallacia scđm plures interrogatiōes vt vnā rōnē cui⁹ autoꝛ ondit pꝛimo qd est pꝛopositio plures. ⁊ qd est pꝛopositio vna.

Primo sciendū est ꝙ ꝓpō plures est illa in q̄ pꝛedicā

tur plura de vno vt sortes est albus mu
sicus. vl' vnū d' plurib⁹. vt sor. ⁊ plo di
sputāt. vl' plures d' plurib⁹. vt sor. ⁊ plo
sūt musici albi. Sʒ ꝓpō vna ē illa i q̄ ꝑdi
cat' vnū de vno. siue sit vnū numero. vt
iste est sor. siue sit vnuʒ specie. vt sor. est
hō. siue vnū genere. vt sor. est aial siue sit
vnū analogū vt hō est ens aut vnū diffi
nitione. vt homo est aial rationale. ⁊ sic
de alijs. Et ponit autor ꝯuenientiā ⁊ dif
ferentiaʒ inter interrogationē. enuntiatio
neʒ. ꝓpōeʒ. ⁊ cōclusionē. q̄ satis patet in
textu. Causa apparētie ē apparēs ꝯue
nientia interrogatiōis plures cū interro
gatione vna rōne cui⁹ credim⁹ ꝙ sicut
ad interrogationeʒ vnaʒ dat' vna respō
sio. ꝙ etiaʒ ad interrogatiōeʒ plures. de
beat dari vnica responsio. Prouenit āt
ista apparentia ex mō interrogādi. quia
non ponit' nisi vnū signuʒ interrogatiuū
ga videt' ꝙ iterrogatio sit vna. Cā de
fectus est diuersitas eorundem:

Secundo sciendū est ꝙ aliq̄ interrogatio dicit'
plures quinqʒ modis. Primo modo
q2 in ea implicite ⁊ incōiūcte interrogat'
plura de plurib⁹ vl' vnuʒ de plurib⁹ vl'
plura de vno. vt cuʒ in ea ponit' termi
nus equiuoc⁹. vt vtruʒ canis sit latrabi
lis. Secundo mōdr' interrogatio plu
res q2 in ea enuntiant' plura de vno. vel
vnuʒ de plurib⁹. vel plura de pluribus
explicite. ⁊ inconiuncte. vt cuʒ queritur
vtruʒ sortes sit music⁹ alb⁹. ⁊ istis duo
bus modis interrogatio non est vna sed
plures. ⁊ per ꝯn̄s non est propositio. qa
ideʒ est propositio ⁊ propō vna. Ter
tio modo dicitur interrogatio plures in
qua ponūt' plures termini ex eadē pte.
quorum vnus se habet. prout est deter
minatio alterius. vt vtrum sortes sit ho
mo albus. Quarto modo dicitur inter
rogatio plures in qua ponuntur plures
termini coniuncti. per coniunctionem. vl'
aduerbium. vt est ne hic ⁊ hic homo.
Quinto modo dicit' interrogatio plu
res in qua ponitur termin⁹ pluralis nū
meri. vt si queratur vtrum isti sint ceci
vel videntes. ⁊ istis tribus vltimis mo
dis interrogatio est vna ⁊ per cōsequēs
est ꝓpō vna. v̄a vl' falsa. ꝯcedēda vl' ne
ganda ⁊ nō distiguēda. Ex quo pʒ: ꝙ
ad eā. dāda ē vna respōsio vt si demon
stret' vn⁹ vidēs. ⁊ vn⁹ cec⁹. ⁊ q̄rat' vtrū
isti sint vidētes lʒ nō possit responderi af
firmatiue. pōt tn̄ respōderi negatiue. di
cendo ꝙ nō. Nā ista isti sunt vidētes eq
ualet vni copulatiue false. s. huic. iste est
vidēs ⁊ iste est vidēs. Sʒ negatiua sibi
oppōta. s. ista. n̄ isti sīt vidētes. equalʒ vni
disiūctiue v̄e. s. huic. iste nō est vidēs vl'
iste nō est vidēs. Ex quo patʒ ꝙ hn̄ re
sponsuʒ est vnica responsione. sʒ ad inter
rogationē plures. duob⁹ p̄mis mōis. cū
neqʒ sit v̄a neqʒ sit falsa. neqʒ si ꝯceden
da neqʒ neganda. sʒ distinguēda vel di
uidēda nō debet dari vnica responsio.
Exemplū de illa que est distinguenda
vt vtruʒ canis sit substantia. Exemplū
de illa que est diuidenda vt vtruʒ sor. sit
musicus albus. Ex qb⁹ pʒ ꝙ aliqua in
terrogatio plures est vna. ex aliqua nō.
Tertio patʒ quō ad aliquam interro
gationeʒ plures pōt dari vnica respōsio
⁊ quo modo non.

Tertio sciendū est ꝙ duo sunt
mōi hui⁹ fallacie. Pri
mus qn̄ in iterrogatiōe subijciūt' plura.
vl' p̄dicant' i singulari numero: vt si q̄ra
tur ē ne sor. ⁊ brunell⁹ hō. si det' vna rn̄
sio affirmatiua dicēdo ꝙ sic tūc v̄e iferr'
g° brunell⁹ ē hō si det' vna rn̄sio negati
ua dicēdo ꝙ n̄ tūc apparent' infert'. ergo
sor. non ē hō. Secund⁹ mod⁹ ꝯuenit
ex eo ꝙ in interrogatione subijciunt' plu
ra vel p̄dicant' i plurali numreo vt si de
mōstret' vn⁹ cec⁹ ⁊ vn⁹ videns ⁊ q̄rat'
sunt ne isti ceci aut vidētes. si dicat' ꝙ sūt
vidētes. tūc vere infert' g° cec⁹ ē vidēs
⁊ si dicat'. ꝙ sunt ceci tūc. v̄e infert' ꝙ vi
dēs ē cec⁹. si āt dicat' ꝙ n̄. tūc appent' in
fert' ꝙ vidēs n̄ ē vidēs. ⁊ ꝙ cec⁹ n̄ ē cec⁹.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Circa presentē lectionez q̄ritur de hoc
sophismate. ista duo aialia sunt ceca de/
mōstrato vno ceco ⁊ vno vidēte. Pro/
baẗ sic ista duo aialia sūt apta nata vide/
re. ⁊ nō vident ergo sunt ceca. Añs no/
tū est. ⁊ ꝯña tenet a diffinitione ad diffi/
nituz. Scđo sic ꝯdictoria sophismatis ē
falsa. ergo sophisma ē vꝰz. Añs pꝫ. q̄a
hec ꝓpō ista duo aialia nō sunt ceca est
ꝯdictoria sophismatis. ⁊ ipsa est falsa. q̄z
equalet vni copulatiue cuiꝰ vna ps ē fal/
sa. s. huic hoc aial nō ē cecū. ⁊ illud aial n̄
est cecū. ergo ipsa est falsa. Jtez bñ seqẗ
ista non sunt ceca ergo ista sunt non ceca.
ꝯñs est falsuz gᵒ ⁊ añs ꝯña tenz ꝑ locuz
a ꝯdictorijs. Jmprobaẗ sic: si ista duo
aialia sunt ceca. gᵒ vtrunq̄ istoꝝ ē cecū.
ꝯñs est falsuz ergo añs q̄ est sophisma.

Ad sophisma r̄ñdeẗ. q̄ ipsuz simpl'r ē
falsuz q̄z equalet vni copulatiue. cuiꝰ vna
ps est falsa. s. huic. hoc aial ē cecū. ⁊ illđ
aial ē cecū. Ad ꝓbatiōes sophismatis

Ad primā ꝯcediẗ añs ⁊ negatur ꝯña.
neq̄ arguiẗ ibi a diffinitōe ad diffinituz.
q̄z ceca in plurali numero aliter diffiniẗ.
q̄z cecū. in singulari. Ceca. n. sunt aialia
apta nata videre. quoꝝ neutrum videt
mō falsuz est q̄ neutrū istoꝝ videat. pos/
set ēt negari s̄a ps añtis. s. hec ⁊ non vi/
dent. Ad s̄az negatur añs. Ad ꝓba/
tionez dr̄ q̄ illa non est sua ꝯdictoria. sed
ista. non ista duo animalia sunt ceca: que
equalet huic disiunctiue. istud aial nō est
cecuz vel ⁊ illud aial nō est cecuz. q̄ aūt
predicta non sit sua ꝯdictoria patz. q̄z eq
ualet huic. vtrūq̄ istoꝝ non est cecuz. ⁊
per eq̄pollentiaz seq̄tur ergo neutrū isto
rum est cecuz: modo manifestuz est. q̄
iste due vtrunq̄ istoꝝ est cecū. q̄ eq̄pol/
let sophismati ⁊ ista neutrū istoꝝ ē cecū.
non sunt ꝯdictorie. sed' ꝯtrarie que simul
sunt false. ergo ⁊c. Ad tertiam diciẗ

Primo q̄ ꝯña est bona s̄z antecedens
est falsum videlicet hoc. ista aialia non
sunt ceca. Dicitur secūdo q̄ ꝯña nō va/
let. Ad probationē diciẗ q̄ locus a con/
tradictorijs terminoꝝ nō tenet in hypo/
theticis mō taz antecedēs q̄z ꝯñs eq̄pol
lent vni hypothetice vt visuz est.

Contra predicta. Primo ar/
guitur sic idez est inter
rogatio ⁊ interrogatio vna. sed interro/
gatio plures. nō est interrogatio vna. gᵒ
interrogatio plures nō est interrogatio.

Scđo sic in ista sortes ⁊ plato currūt:
p̄dicatur vnuz de pluribꝰ. ⁊ tñ illa est ꝓ
positio vna. ergo diffinitio ꝓpōnis plu/
res non est bona. Tertio sic interroga/
tio plures fit tribꝰ mōis ergo debēt esse
tres modi huius fallacie.

Ad rōnes Ad primaz dr̄ q̄
ꝓpō dr̄: dupliciẗ
vna. s. gn̄al'r ⁊ ē illa in qua p̄dicāẗ pl'a de
vno. vl' vnū de vno vl' vnū de pluribꝰ.
vl' plura de pluribꝰ. ⁊ h̄ mō q̄libz talis
ꝓpositio vocaẗ vna ꝯiunctiōe. ⁊ sic in/
terrogatio plures est interrogatio vna.

Alio mō interrogatio dr̄ vna simpl'r.
⁊ sic soluz. illa diciẗ interrogatio vna in q̄
predicaẗ vnuz de vno. ⁊ ꝑ ꝯñs interro/
gatio plures nō est interrogatio vna ista
etiaz ratio satis soluta est in scđo notabili.

Ad secundā dr̄ q̄ est vna cōiunctione
⁊ generaliter. s̄z n̄ simpl'r. Ad tertiā dr̄
q̄ quilibet illoꝝ duoꝝ modoꝝ continet
tres modos iterrogatiōis plures. ⁊ iō
meliꝰ distinguiẗ ꝑ duos q̄z ꝑ tres.

Post hec autem reducen/
dum est oēs fallacias ad igno/
rantiam elenchi. Reducere āt
omnes ad ignorantiam elen/
chi est ostendere qualiter fal/
lacia quelibet peccat cōtra ali
quam particulam in diffinitio
ne elenchi positam: aut ratio
ne syllogismi aut ratione con/
tradictiōis. Sicut. n. differētia
adueniēs generi cōstituit spēz

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

ita ratio contradictiõis adue-
niens syllogismo cõstituit elē-
chum. Unde quicquid est in
elencho: aut est in eo ratione
contradictionis: aut ratione
syllogismi. Dicit enim Aristo
teles. qꝫ diuidendū est oēs syl-
logismos apparentes ⁊ elen-
chos: aut omnes reducendū
est ad ignorantiaꝫ elenchi. Eq
uocatio ⁊ āphibologia ⁊ figu
ra dictiōis reducunt̄ ad igno-
rantiam elenchi eo qꝫ duplex
esse impedit syllogismuꝫ ⁊ cō-
tradictionem. Sed compsitio
diuisio accentus reducuntur
ad ignorantiam elenchi in eo
qꝫ non est oratio eadē vel ideꝫ
nomen sed differens. oppor-
tet autem hoc. s. nomē ⁊ ratio
nem esse eadem quemadmo-
dum ⁊ rem si debeat esse elen
chus. Qui vero secundum ac
cidens fiunt manifesti sunt dif
finito syllogismo: qꝛ fiunt con
tra particulam in diffinitione
elenchi positaꝫ scilicet necesse
est aliud accidere per ea q̄ po-
sita sunt ⁊ concessa. Et secūdū
hanc fallaciam que est secun-
dum accidens: artifices ⁊ sciē-
tes sepe ab insciis redarguūtur
facientibus syllogismos con-
tra sapientes: nam secundum
accidens faciunt syllogismos
apparentes. Qui vero fiunt
secundum quid ad simpliciter
reducūtur ad ignorantiaꝫ elē-
chi quoniam de eodem non ē
affirmatio ⁊ negatio: vt ethi-
ops est albus secundum den-
tes ergo est albus. Manifesti
aūt sunt syllogismi q prius di-
cti sunt ⁊ quales nuncupātur
Qui vero fiunt secundum id
quod petitur ī principio ⁊ nō
causam vt causaꝫ peccant ma-
nifeste contra diffinitioneꝫ syl
logismi: qꝛ in syllo oꝫ seq aliō
de necessitate: qō non erat in
pricipio. ⁊ sic oꝫ qꝫ p̄misse sint
cā cōclusiōis syllī. Qui ꝟo ſm
cōsequēs reducūtur sicut ⁊ illi
q sūt ſꝫ accidēs. Qui ꝟo ſꝫ plu
res īterrogatōes vt vnā redu
cūtur ad elēchū eo qꝫ peccāt ꝯ
vnitatē ꝓpōis. Ibi. n. ñ sumit̄
ꝓpō vna: ⁊ p ꝯñs nec ꝓpō: nā
eadeꝫ ē diffinitio vni⁹ rei ⁊ rei
vt hois ⁊ vni⁹ hois simile ātē
in aliis. Uñ ꝓpō vna vnuꝫ de
vno affirmat. sꝫ ñ ē ita in ꝓpōe
ples i q̄ p̄dicātur plura d vno
vl vnū d plurib⁹: ⁊ pp hoc pec
cāt ꝯ vnitatē ꝓpōnis. Itē oēs
fallacie in dictione ⁊ ſꝫ qd ad
simplr reducūt̄ ad ignorātiaꝫ
elēchi eo qꝫ peccat ꝯ ꝯdictio-

nem. Omnes autem alie fallacie extra dictionem reducuntur in hoc qꝫ peccāt ꝯ diffinitionem sylli. Et hec de fallaciis Petri hyspani dicta sufficiāt.

¶ Prius determinauit auc. ꝺ vnaqꝫ fallacia ꝓm se nunc vero finaliter determinat de ipsis ꝯparatiue. ꝛ per cōparationez ad verum elenchum.

Primo sciendū est qꝫ qꝛ q̄libet fallacia peccat ꝯ rōnem elenchi. iō ad eaꝝ maiorez declaratione ostendit auc. quō quelibꝫ peccat ꝯ ipsaz ratiōez elenchi. Et ex hoc manifestat. ꝛ in hoc cōsistit reductio eaꝝ ad ignorātiaz elenchi. vnde reducere oēs fallacias ad ignorantiā elenchi est oñdere quō quelibet peccat ꝯ aliquā particulā in diffinitione vi elenchi positā. Et qꝛ vt prius visuz est de rōne elenchi est illatio ꝓbatio. ꝛ cōtradictio. oīs autē fallacia peccat aut ꝯ illationē. aut probationē aut ꝯtradictionē in diffinitione aūt veri elenchi ponit aliq̄ particula. rōne illationis. ꝛ aliqua ratōne probationis. ꝛ aliq̄ rōne ꝯdictōnis. ideo oñdit autor. quō vna q̄qꝫ fallacia peccat contra aliquaz particulā positā in diffinitione veri elenchi siue hoc sit rōne illationis. vel probatiōis. vel contradictionis. q̄ quidez ꝯdictio est vltima dr̄ia elēchi. que adueniens syllogismo dialetico constituit elenchuz. Et dꝫ h capi ignorantia elenchi general̄r ꝛ non specialit. Quid autem sit ignorantia elenchi generaliter dicta ꝛ spal̄r dicta visum est prius circa fallaciam ignorantie elenchi.

Secundo sciendū est qꝫ oēs fall̄ie in dictione reducunt ad ignorantiā elēchi. qꝫ pꝫ sic. qꝛ reducere fallacias ad ignorātiā elenchi n̄ est aliud. q̄ⷨ oñdere quō q̄libet peccat ꝯ aliquā pticulā in diffinitiōe elēchi positaꝫ sꝫ oēs fall̄e idictōe peccāt ꝯ aliquā pticulaꝫ indiffinitiōe elenchi positā gͦ oēs possunt reduci ad ignorātiā elēchi. minor ꝓbat in dictiōe oēs .n. fallacie idictiōe peccant ꝯ illaꝫ pticulā n̄ nois tm̄. nec rei tm̄. sꝫ nois ꝛ rei simul. nā i equocatiōe amphibologia: ꝛ figura dictōis. ē sola vnitas nois. ꝛ n̄ rei significate. simil̄r i ꝯpositione. ꝛ diuisiōe. nō ē vnitas rei. cuꝫ oro accipiat ꝓ diuersis sensibꝫ nec etiā nois cuꝫ oratio ꝯposita ꝛ diuisa nō sit vna nisi potential̄r. Simil̄r in fallacia accēt⁹ neqꝫ est vnitas rei. neqꝫ nois. nō vnitas rei. qꝛ dictio accipit ꝓ pluribꝫ significatis neqꝫ nois. qꝛ ipsa vox est tm̄ vna potētialiter siue ex parte materie. ꝛ diuersa ꝓm moduꝫ ꝓferēdi. Simil̄r fallacie extra dictionez reducunt ad ignorantiaz elenchi. gͣ oēs peccant contra aliquam particulam in diffinitione elēchi positā ergo ꝛc.

Tertio sciendū est qꝫ fallacia accidentis peccat ꝯtra illā pticulaz. Et ex hijs q̄ data sunt de necessitate accidere. q̄ significat qꝫ cōclusio de necessitate debet seq ex premissis. qꝫ nō fit in fallacia accidentis. oēs .n. paralogismi illi⁹ fallacie soluunt ꝑ negatōnē ꝯñe. Et q ac fallacia ꝯñtis ē ps fallacie accñtis. iō etiaꝫ fall̄a ꝯñtis peccat ꝯ eandē pticulaz.

¶ Paralogismi āt fallacie ꝓꝫ qd ad simpliciter ꝛ ignorantie elenchi peccāt ꝯ pticulas positas in diffinitione elenchi. rōne cōtradictionis. qꝛ ibi non fit affirmatio ꝛ negatio eiusdē de eodē. Dictū .n. ꝓꝫ qd ꝛ dictū simpl̄r n̄ sūt idē. paralogismi vo petitionis pricipij peccant ꝯ illaꝫ pticulā. Non ꝯnumerato qd erat in principio. qꝛ in ipsis idem assumit ad probandū se ipsuꝫ. Similiter in fallacia ꝓꝫ nō cām vt cāꝫ nō fit ꝓbatio ꝯclusiōis. ꝛ iō iste due peccant ꝯtra sylli̅m ꝓbatiuū. iteꝫ ad oēm syllogismū reqrit. qꝫ sit ex tribꝫ ꝓpōibꝫ quaꝝ q̄libet sit vna. Sed in fallacia ꝓꝫ plures interrogationes vt vnam. q̄libet ꝓpositio nō est vna. ergo illa fallacia peccat contra syllogismū. ꝛ sic patꝫ quō oēs fallacie peccant ꝯ veruꝫ elenchū ꝛ reducuntur ad ignorantiā elenchi. Circa hāc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

lectionē mouetur hoc sophisma. musca.
est fortior oī aīali probat̄ sic musca ē ali/
quo aīali fortior .s. formica. vel pulice. er
go est fortior oī aīali ꝯña tꝫ ab equalenti
bus. itē exponētes eius sūt vere. ergo so
phisma ē verū. Añs pꝫ qꝛ exponentes
sunt iste musca ē fortis. ⁊ oē aīal est forte
⁊ non oē aīal ē ita forte sicut musca. ⁊ cla
rū est ꝙ oēs iste exponētes sunt vere. er
go ⁊c. Improbat̄ sic: musca ē fortior oī
aīali. sed leo est aīal ergo musca ē fortior
leone. cōclusio est falsa. ergo aliqua p̄mis
sarū non minor. ergo maior. q̄ est sophis/
ma. Scd̄o sic: musca est fortior oī aīali.
ergo oī aīali musca ē fortior ꝯñs est falsū
ergo ⁊ añs. Tertio sic: musca ē fortior
oī aīali. ergo est fortior aliquo aīali. ꝯñs ē
falsum. ergo ⁊ añs. ꝯñtia tꝫ per locū a to
to in quātitate ad suā partē. Et ꝯfirma
tur qꝛ si musca sit fortior oī aīali. tunc est
fortior hoc aīali ⁊ illo: ⁊ sic de alijs. ergo
est fortior aliquo aīali. Ad sophisma re/
spondet̄ premittēdo duas regulas gene
rales: p̄ma est ꝙ qñcūqꝫ ponunt̄ in aliq̄
ꝓpōne duo sincathegoreumata habē/
tia virtutē distribuendi. cadētia supra eū
dēꝫ terium. tunc faciunt terium cōeꝫ su
pra queꝫ cadunt supponere nō distribu
tiue. sꝫ aliqñ deteriate. vt in ꝓpōne ꝑti
culari. indiffinita. vl' singulari. vt sor. non
est oē aīal. ibi aīal supponit deteriate pro
aliquo. Aliqñ vero talis terius supponit
simpl'r vel ꝯfuse sicut in ꝓpōne vl'i. vt
ois hō non est oē aīal. Et hec regula so
let poni sub hijs verbis. qd̄ quicqd mo
bilitat imobilitatuꝫ. imobilitat mobilita/
tum. Scd̄a regula est ꝙ terius compa
ratiui gradus facit terium sequentē. quē
reqit supponere distributiue. Notanter
dr̄ seq̄ntēꝫ qꝛ si preponeret̄ tunc terius
rectus a tali cōparatiuo n̄ supponeret di
stributiue virtute illi⁹ cōparatiui. Ex istis
duab⁹ reglis infert̄. ꝙ in sophismate iste
ablatiuus aīali. supponit deteriate. pꝫ qꝛ
duo sincathegoremata distributiua. s. cō
paratiuus. ⁊ signū vl'e. cadūt supra illuꝫ
ablātm aīali g⁹ euꝫ illa positio sit indiffi/
nita ablās ille suppōit determinate. Ex
quo sequitur ꝙ iste due equalēt musca
est fortior omni animali. ⁊ musca aliquo
aīali est fortior. patet ergo ex hijs ꝙ so/
phisma est veruꝫ. Ad primam iproba
tionem respondetur ꝙ in primo ꝓcessu
est fallacia accidentis. qꝛ mediuꝫ in nulla
premissarū est distributum ⁊ si arguatur
enthimematice. erit fallacia ꝯñtis. arguē
do a superiori ad inferius sine distribu/
tione. Ad secundam negatur consequē
tia qꝛ cōmittitur fallacia consequentis ar
guēdo a termino stante determinate ad
terminum stantem distributiue. sicut si
sic argueretur animal currit. ergo omne
animal currit. Ad tertiam negatur con
sequentia propter eandem causaꝫ. Ad
confirmationem negatur etiaꝫ cōseque
tia ꝯmittit̄. n. fallacia ꝯñtis arguēdo a su
periore ad inferius sine distributione.

Contra predicta. Primo ar/guitur sic in precedenti
bus ostense sunt cause apparētie ⁊ defe
ctus singularum fallaciaruꝫ ergo hic su/
perflue ostenduntur. reducendo eas ad
ignorantiaꝫ elenchi. Secundo sic defe/
ctus peralogismi se tenet ex parte respō
dentis ignorantis defectuꝫ. ergo nō se te
net ex parte reꝝ vl' dictionū. ergo nō de
bet reduci ad ignorantiā elēchi. Tertio
sic. si oēs fallacie reducerent̄ ad ignoran
tiā elenchi. sequeret̄ ꝙ non esset nisi vna
fallacia. s. ignorantia elēchi. sꝫ h est falsuꝫ
ergo non omnes habent reductionem
ad ignorantiam elenchi.

Ad rōnes Ad primuꝫ dr̄ ꝙ in precedentibus
ostense sunt in speciali cause apparētie ⁊
defectus. nunc autem ostendunt̄ in ge/
nerali. ostēdēdo quō peccāt ꝯ reꝝ elēchū
Ad s̄aꝫ dr̄ ꝙ duplex ē cā defect⁹ q̄daꝫ
est essentialis ⁊ itrinseca ⁊ talis nō se tenꝫ
ex ꝑte respōdētis. sꝫ ex ꝑte reꝝ vl' dictio
nuꝫ. Alia ē essentialis ⁊ extriseca q̄ se tꝫ
ex ꝑte respōdētis qꝛ. s. ignorat plalitateꝫ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

significatorum aut sensuum dictionū vel orationū. vel habitudines rex iter se. hic aūt ostendunt cause defectus eētiales ꝛ intrinsece. Ad tertiā dr̄ ꝙ si capiatur ignorantia elenchi spāliter. ipa est fallacia distincta ab alijs. nec ad ipsaz vt sic reducuntur alie. sed si capiat generaliter tunc est fallacia generalis nō distincta ab alijs sed ad eam omnes alie habent reductionem: ꝛ hoc de fallacijs.

Tractatus septimus paruorum logicalium incipit.

HOruz que dicuntur q̄dā dicuntur cuz cōplexiōe. vt hō currit. Quedā vo sine cōplexiōe. vt hō qꝛ est terminus icomplexus.

Terminus vt hic sumitur ē vox significās vl̄e vel pticulare: vt hō vel sortes: ꝛ sic de alijs. Terminoꝝ aūt incōplexoꝝ vnusquisqz aut significat substantiā aut q̄litatē: aut quantitatē: aut ad aliquid: aut agere: aut pati: aut vbi: aut qn̄: aut situs: aut habitus. Significatio vt hic sumitur est rei p vocē secundū placituz representatio. Quare cuz oīs res aut sit vl̄is aut particularis opz dictiōes non significantes vl̄e vel particulare nō significare aliquid: ꝛ sic non essent termini vt hic sumitur terminus: vt signa vl̄ia vel particularia. Significatio nuz alia ē rei substātiue: ꝛ hec fit p nomē substantiuuz: vt hō. Alia est rei adiectiue ꝛ hec fit p nomen adiectiuū vel p verbū: vt currit vel albus que nō est ppꝛie significatio substantiua vel adiectiua: sed significat aliqd substantiue vel adiectiue. Et significare aliqd adiectiue vel substātiue sunt modi vocum: qꝛ adiectiuatio ꝛ substātiuatio sūt cōpotes modi ꝛ differentie rex que significātur ꝛ non significationes. Noia vo substantiua dicūtur supponere: sed noia adiectiua vel verba dicuntur copulare.

ISte est septimus ꝛ vltimꝰ tractatus sūmularuz Magistri Petri hyspani q cōiter intitulatur tractatus puoꝛuz logicaliū. in quo deteriat auctoꝛ de qbusdā proprietatibus terioꝝ. s. suppōne ampliatione restrictiōe. appellatione. ꝛ de alijs. Et cōtinet iste tractatus septez partiales tractatus. quoꝝ primus dr̄ tractatus suppōnuz q sic appellatur nō ideo qꝛ suppō sit in eo subm sed qꝛ ipsa suppō est notissima passio termini. supponentis. qui est subm in hoc tractatu. Nam in hoc tractatu considerant pncipia. partes ꝛ passiones termini supponentis. ergo ꝛc̄.

PRimo sciendū est ꝙ supposita illa diuisione quam supponit autoꝛ in textu. s. ista eoꝝ que dn̄r q̄

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Tractatus de terminis

dam dicunt cu3 cōplexione. quedā sine cōplexione que declarata est pmo in pdicamētis. ad pfectius cognoscēdu3 qdditate3 ꝛ naturā termini ponit talis diffinitio termini. Terminus pōt capi triplr. Uno mō generalr pro oi illo quod pt esse pars ppōnis. s. subm vel pdicatu3 vel copula. vel ēt deteriatio subi. vel pdicati. vel copule. ꝛ isto mō vna totalis ppositio pōt esse terius cu3 possit eē pars siue extremu3 ppōnis. Hec. n. est vera. hō currit est ppō ibi hoc totum hō currit est subm: ꝛ ppō est predicatu3. Ex quo seqtur: ꝙ oē illud quod pōt esse extremu3 ppōnis siue sit cōplexum siue incōplexum. pōt hoc mō dici terminus. Secūdo mō accipit terius scdm ꝙ distinguitur cōtra orationē: ꝛ sic oē icōplexum dr terius siue accipiant mālr siue psonaliter. Ex quo seqtur ꝙ sincathegoreumata. vt. ois: nullus. ꝛ sic de aliis sunt hoc mō termini. Tertio mō accipitur terius strictissime pro illo quod significatiue sumptū pōt esse subm vel pdicatū ppōnis. ꝛ in ista acceptione diffinit autor terium in textu. cum dicit. terminꝰ est vox vle vl singulare significās. Ex quo seqtur ꝙ sincathegoreumata non sunt hoc mō termini cu3 non significent aliquā rem vniuersalem vel singularem. Secūdo sequitur: ꝙ adiectiua ꝛ verba sunt bene termini eo ꝙ significant rem vniuersalem vel singularem.

Secundo sciendu3 est ꝙ pro maiori declaratione nature ꝛ qdditatis termini ponit triplex diuisio termini. Quaꝝ pma: terminus est triplex. s. mental vocalis ꝛ scriptus. Unde terius mentalis est ꝯceptꝰ aie qui natus est ingredi ppōnem mētalem vt si quis in mēte formet hanc ppōnem hō est aial. termini illius ppōnis dnr termini mentales. de quo dicit Augu. ꝙ easde3 litteras format cor. sicut manus. Sed terius vocalis est vox prolata que nata est ingredi ppōnem vocalem. S3 terius scriptus est q natus est ingredi ppōne3 scriptam. Et differunt inter se q2 termini mentales significāt naturaliter. termini vero vocales vl scripti ad placitum. eande3 rem quam termini mentales nāliter significant. Conceptꝰ eni3 mētales sunt reꝝ naturales silitudines qs termini vocales vel scripti ex impositione voluntaria significant. Et ista3 diuisionem termini ponit boetius sup prīmo perihermenias. Secūda diuisio est ꝙ terius in cōi adhuc est duplex scilicet cathegoreumaticus ꝛ sincathegoreumaticus. vn terius cathegoreumaticus est qui significatiue acceptus pt esse subm. predicatum. vel copula. vel pars subiecti vel pars predicati vt isti termini hō. aial. lapis. Terius sincathegoreumaticus est q significatiue sumptus non pōt esse subm nec predicatū nec pars subi vl predicati ppōnis cathegorice. cuiusmodi sunt ois. nullus. aliquis. negatiōes copulationes. ppōnes. dictiones exceptiue. exclusiue. ꝛ sic de aliis. Notanter dr significatiue sumptus. q2 isti termini ois. nullus. materialr sumpti bene pnt subiici. vel predicari. vt dicendo ois est signū vle. non. est aduerbiū: ꝛ sic de aliis. Uerūtamen aliquis terius pōt dici cathegoreumaticus vel sincathegoreumaticꝰ dupliciter. s. in significando vel in supponēdo. vnde terius dr cathegoreumaticus in significando qui significat aliquā certa3 ꝛ finitam re3. Et p oppositum dr sincathegoreumaticus q nō significat aliqua3 certā rem s3 precise significat modu3 rei vt signa vlia ꝛ negationes. Terminꝰ vo dr cathegoreumaticus in supponēdo q per se ꝛ solitarie sumptus pōt eē subm vel pdicatu3 ppōnis. Et p oppm dr sincathegoreumaticus in supponēdo q p se ꝛ solitarie subiici ꝛ predicari nō pōt. Ex quo p3 pº ꝙ mlta aduerbia ꝛ adiectiua adiectie tēta. sūt teri cathegoreumatici i significando cū significēt aliquā certā rem ad extra. ꝛ pñt esse ps alicuiꝰ subi vl pdi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

cati. Scd'o seqtur ꝙ nulla aduerbia nec adiectiua: adiectiue tēta pn̄t esse termi cathegorematici isuppō eo ꝙ non pn̄t ꝑ se ⁊ solitarie supponere ꝓ aliquo: ⁊ iō debēt dici sincathegoremata isto scd'o mō. Tertia diuisio termi ē. ꝙ terius adhuc est duplex. s. terius cōis ⁊ terius discretus. quorum diffinitiones ⁊ dr̄ie posite sunt in primo tractatu.

Tertio sciendū est ꝙ ꝓ declaratiōe eoꝝ q̄ dn̄r in textu de significatōe. q̄ qdez significatio ꝯuenit signo ꝙ signū pōt capi dupl'r. Uno mō put se extēdit ad oē illud qd̄ apphensuz ab aliquo facit venire in notitiā alicui⁹ vt circulus pēdens ante tabernā est signuz vini venalis. ⁊ sic multe res dn̄r signa.

Scd'o mō accipit signū ꝓ illo qd̄ app̄hēsuz ab aliquo facit eū venire i cognitionez alicui⁹. ⁊ cū hoc natū ē supponere ꝓ eo in ꝓpōne vel eē deteriatio alicui⁹ extremi ꝓpōnis. Exēplū p̄mi vt cathegoremata. Exemplū scd'i vt sincathegoremata puta ois null⁹. ⁊ de signo sic sūpto hic intēdim⁹ de quo ponunt aliq̄ diuisiones. ¶Pria ē signoꝝ significatiū. Alid̄ significat nāl'r. Alid̄ ad placitū vn̄ signum nāle ē qd̄ significat suū significatū sine q̄cūq ipōne voluntaria facta circa ipm vt ꝯcept⁹ mētales ⁊ voces. nāl'r significantes. Sz signū volūtariū est qd̄ significat suū significatū mediāte ipōne volūtaria facta circa ipz. vt iste terius hō. ad placitū significat hoiez. Scd'a diuisio signoꝝ significātiuz nāl'r. Alid̄ significat nāl'r cōiter. Aliud vō nāl'r ꝓprie. vn̄ signū significat nāliter ꝓprie suuz significatuz cuius ē nālis silitudo. vt ꝯceptus mentalis correspondēs huic terio hō natural'r ꝓprie significat hoiem cuius est nālis silitudo. Ex quo seqtur: ꝙ nullus conceptus mētalis vltimatus pōt esse equocus q: si eēt equiuocus essent plures nāles silitudines rex. ⁊ ita nō esset vnus sz plures q: q̄lib3 nāl' silitudo facit suū ꝯceptū. Cōceptus. n. nihil alid̄ est q̄ rei nālis silitudo: sz signū significat nāliter cōiter se ipz. suū simile: ⁊ suā cām efficientē. ⁊ sic ois res mundi se ipsam nāliter cōiter significat.

Ex quo pz ꝙ idē est dicere significare nāliter proprie ⁊ significare natural'r vltimate. Silr̄ ēt idez ē dicere significare natural'r cōiter ⁊ significare natural'r nō vltimate. Tertia diuisio signoꝝ voluntarioꝝ aliq̄ significant ad plm vltimate ⁊ aliq̄ ad plm non vltimate. vn̄ signuz dr̄ significare. ad plm vltimate qn̄ significat illud ad qd̄ significandū special'r est ipositum. vt hō ad significandū hoiem. Sed signū dr̄ significare ad plm nō vltimate qn̄ significat illud ad qd̄ significādum nō est spāl'r ipositū. vt ista vox hō significat suū scriptū. ⁊ ꝯceptū mētis nō vltimate.

Ex quo pz ꝙ termi duplex ē significatū. s. vltimatū ⁊ nō vltimatū vn̄ significatuz vltimatū est illd̄ ad qd̄ significanduz est spāliter ⁊ principal'r imposit⁹ terius. Si sit vocalis vel scriptus. vel ē illud qd̄ terius natural'r proprie significat si sit terminus mētalis. Sz significatū non vltimatū termini ē illud ad qd̄ significanduz terius non est spāliter ⁊ principal'r ipositus. sz solū significat illd̄ tāq̄ a quo emanat sua significatio. vel est illud ꝙ terius ~~materialiter~~ cōiter significat. [naturaliter] Ex quo pz ꝙ significatio ē duplex. s. naturalis ⁊ voluntaria. Scd'o pz: ꝙ significatio volūtaria ē duplex. Nā quedā est rei substātiue q̄ fit ꝑ nomen substantiuū. Alia ē rei adiectiue q̄ fit ꝑ nomen adiectiuū. Tertio pz ꝙ hic non loqtur autor de significatione in tota sua generalitate: sz solū de significatione voluntaria ⁊ solum de vocali. Diffinit. n. sic significationez ꝙ significatio est rei per vocem secundum placitum representatio.

Contra ꝓdicta. ¶Primo sic: arguit nullū ens ꝑ accn̄s ē subm in aliq̄ scia. Sz terius supponēs est ens ꝑ accn̄s ergo nō est subm. Secūdo sic chymera ⁊ noia secundaꝝ intētionuz sunt termi. ⁊ tn̄ non significāt vl'e

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

nec singulare: ergo ꝯtra diffinitiones ter mini. Tertio sic significatio conuenit signo ⁊ non rei significate ꝑ signum. ergo male dictum est ꝙ est aliqua significatio rei substantiue ⁊ alia rei adiectiue.

Ad rationes Ad primaz dr̄ ꝙ terius supponens p̄t capi dupl'r. Uno mō ꝑ aggregato ex terio ⁊ suppōe q̄ est accñs ei⁹ ⁊ sic ꝓcedit minor. Alio mō accipit ꝑ terio ꝯcto ꝑ istā dictionem suppō. q̄ significat ꝯcretionē illi⁹ subi ad aliquā spālem ꝯsiderationez. ⁊ sic negatur minor.

Ad scd̄az dr̄ ꝙ res p̄t capi dupliciter. Uno mō pro illo ꝙ h̄z esse in rez natura preter intellectū ⁊ sic chymera nec intentiones secūde sunt res v'les vel particulares illo modo. Alio mō p̄t capi res pro oī illo qđ pōt per vocē explicari vel significari siue sit in re siue sit in apphēsione itellectus: ⁊ hoc mō chymera ⁊ secūde intentiōes. ⁊ cetera entia rōnis pn̄t dici res v'les vel particulares. Ad tertiaz dr̄ ꝙ significatio est duplex. s. actiua que est relatio signi ad signatum ⁊ illa solum conuenit signis. Alia est significatio passiua. que est relatio significati vel rei significate ad signum. Et ista denominat res ⁊ conuenit ipsis rebus significatis per terminos.

Suppositio ē acceptio termini substātiui ꝑ aliquo. Differūt aūt suppō ⁊ significatio: qꝛ significatio fit ꝑ impōnē vocis ad significādūz rē. Suppō ē acceptio termini iā significātis rē pro aliquo: vt cuz dr̄ hō currit. iste terius hō tenetur stare ꝑ sorte platone: ⁊ sic de aliis. Uñ significatio ṗoꝛ ē suppōne ⁊ differūt in hoc qꝛ significatio ē vocis. suppō vero est termini iā cōpositi ex voce ⁊ significatiōe; ergo supponere ⁊ significare nō sunt idē: sꝫ differūt ꝑ locuz a cōiugatis: Itez significatio ē signi ad signatuz. suppō vero ē supponentis ad suppositū: ergo suppō non est significatio. Copulatio ē acceptio termī adiectiui ꝑ aliquo.

Suppōnum alia cōis: alia discreta. suppō cōis est q̄ fit ꝑ terminū cōem: vt hō aial. Discreta est q̄ fit ꝑ terium discretū vt soꝛ. vel ꝑ terium cōem cū pronoie demr̄atiuo: vt iste hō qui est terius discret⁹. Itez suppō nū cōium: alia natural': alia accidentalis. suppō natural' ē acceptio termini cōis ꝑ oib⁹ his pro q̄bus aptus natus est pticipari: vt iste terius hō ꝑ se sūptus supponit pro oībus hoībus tā q̄ sunt q̄ erunt ⁊ qui fuerunt. Accñtalis suppō est acceptio termini cōis ꝑ oībus ꝑ q̄bus exigit suū adiunctū vt hō currit. iste terius hō supponit pro oībus hoībus pn̄tib⁹. Et cuz dr̄ hō fuit vl' hō currit supponit ꝑ pteritis. Et cuz dr̄ hō erit vel hō curret supponit ꝑ futuris. Et sic h̄z diuersas suppōnes secundū diuersitatē eorum que ei adiunguntur.

¶ Prius visum ē de termio. nūc restat videre de suppōne q̄ est q̄dā proprietas termini. ⁊ nō itendimus loqui de suppositione reali seu ꝑme itentionaliter sūpta q̄ cōuenit rebus ab extra ƀʒ ꝙ supponē ē subtus ponere. quomō vnū corpꝰ supponitur alteri vt fundamētū supponitur parieti. Sed de suppositiōe secūde intentionaliter sūpta nō. quidē grāmaticali q̄ cōuenit supposito i ordine ad verbū: sed de suppositione logicali que est acceptio termini pro aliquo.

Primo sciēdū ē ꝙ suppositio sic diffinit ab auc. ꝙ ē acceptio termini substantiui ꝓ aliquo dr̄ termini substātiui ad differētiā terminorūʒ adiectiuorꝝ q copulāt ⁊ non supponūt dicitur ꝓ aliquo. i. ꝓ aliqua re. ꝓ q̄ terminus n atꝰ ē accipi i propositiōe vl' extra ꝓpositionēʒ. Ex qua diffinitiōe iferuntur duo correlaria. Primū ē ꝙ termini adiectiui nō supponūt: ꝙ pōt sic ꝑsuaderi: q2 termini adiectiui non possunt accipi ꝓ re quā significat. Significāt enīʒ formam ꝓ qua nūq̄ȝ supponūt. ⁊ iō ipsis nō conuenit supponere ſʒ magis copulare. Secūdū correlariūʒ ē ꝙ terminus pōt supponere tā ipropositione q̄ȝ extra ꝓpositionē. Nā suppositio ē acceptio termini ꝓ aliquo terminꝰ āt pōt ꝓ aliquo accipi tā i ꝓpositiōe q̄ȝ extra ꝓpōnē: q̄re potest supponere tā i ꝓpositione q̄ȝ extra ꝓpositionēʒ. Ex quo pʒ ꝙ auc. multū stricte accipit suppositionē cū eā soluʒ attribuat terminis substātiuis videt ēt multū slarge accipe cū ipsā attribuat terminis extra ꝓpositionē. Aliter diffinit gerardus oddonis sic. Suppositio ē acceptio termini ꝓ aliquo i vsum loquēdi de ipso. ꝑma pars nota ē: scd̄a ps d̄claratur ab eo q2 terminꝰ acceptꝰ pro aliquo nō supponit nisi accipiat pro aliq̄ re pro q̄ natꝰ est accipi in nostro vsu loquendi ergo ⁊c.

Ex quo infert ꝙ apud idiotas termini nihil supponunt: quia apud eos licet termini accipiantur pro aliquo. nō tn̄ supponunt nisi accipiat pro aliquo in vsu loquēdi de ipso. Ex quo colligunt due maxime. Prima est ꝙ ois terīus supponēs pro aliquo supponit pro illo ꝓ quo accipit. pʒ ꝑ ꝑmaʒ pteʒ diffinitionis. Scd̄a maxima ē ꝙ nullus terīus i ore ignorantis ꝓpriā voceʒ. hʒ aliquā suppōnem pʒ ex secunda parte descriptionis. Tertio pōt sic diffiniri suppositio ⁊ clarius ꝙ ē acceptio termini pro aliquo impropōne de quo vel ꝓnoie demonstrante talis terminus natus est verificari mediante copula propōnis. vt hō currit. Iste terīus homo supponit ibi pro aliquo puta pro sorte vel platone eo ꝙ natus est verificari de hijs mediante copula ꝓpōnis dicēdo sortes est hō plato est homo. ⁊ sic de alijs. dr̄ notāter vel pro noie demonstrāte. q2 ad hoc ꝙ terīus supponat pro aliq̄ re non opʒ semper ꝙ verificetur de illa re sumpta in se. sed sufficit ꝙ verificetur de pronoīe demonstrante illam rem ad sensum vel ad intellectū. Ex quo sequitur primo ꝙ termini non supponunt nisi in propōne. Secundo sequitur ꝙ nomina adiectiua bene possunt supponere q2 possunt accipi pro aliquo i propositione. Tertio sequit ꝙ suppositio aliquando accipitur large pro acceptione termini pro aliquo siue hoc fit in propōne siue extra propōneʒ. ⁊ vt sic diffinita ē ab autore. Alio mō accipit spāliter ⁊ ꝓprie ⁊ sic ē acceptio termini pro aliquo in ꝓpōne. Et hoc mō dat de ipsa vltima diffinitio. Quarto seqtur ꝙ taʒ subʒ q̄ȝ predicatū propōnis pn̄t supponere. Quinto seqtur ꝙ noīa obliqua pn̄t etiā supponere. Et lʒ noīa obliqua non possint verificari de illo ꝓ quo supponunt. verificantur tn̄ ƒm suos rectos. Et qn̄ fit verificatio termini de re pro q̄ supponit. vel ꝓnoie demr̄ante. termini nō debēt teneri magis vl' minus ample vl' restricte q̄ȝ ipropositione; ꝑncipali. Et ideo dicendo antixp̄s est generandus sic fit verificatio dicendo hoc est vel erit antichristus.

d adiectiuis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Secundo sciendum est ꝙ tri
plex assignat̃ dr̃ia
in textu inter suppõnez ⁊ significationẽ.
Prima est q: significatio est ꝓprietas
vocis suppõ vero ꝓprietas termini iam
significantis. Scd̃a est q: significatio est
ꝓprietas vocis simplicis ⁊ nude: sꝫ sup/
põ est ꝓprietas termini constituti ex vo
ce ⁊ significatiõe. Tertia est q: significa
tio est relatio signi ad signatuꝫ suppõ ve
ro est relõ supponẽtis ad reꝫ suppositã.
Ex quo pꝫ: ꝙ vbicũq: reperit̃ suppõ
ibi reperitur significatio sꝫ non econtra.
Scd̃o pꝫ ꝙ ter͠ius non sp̃ significat il/
lud pro quo supponit sicut pꝫ de termi/
nis concretis accidentalibus. q significãt
formam ⁊ supponũt pro subiectis. ⁊ ter
mini cões aliqñ supponunt pro inferiori
bus ad significatum que nõ significant sꝫ
solum connotant. Tertio pꝫ: ꝙ sꝫ signi/
ficatio sit cõio: suppõne non est tñ genus
eius: sed se hñt sicut due passiones qua/
rum vna presupponit aliaꝫ. s. suppõ signi
ficationem. Deinde diffinit auc. copula
tioneꝫ dicẽs ꝙ copulatio est acceptio ter
mini adiectiui ꝓ aliquo dr̃ termini adie/
ctiui ad dr̃iaꝫ suppõnis que est acceptio
termini substãtiui. vnde copulare vt hic
sumitur ẽ significare aliquid alteri adiace
re. Et q: adiectiua significant suã formaꝫ
cum quadã adiacentia vel inherentia ad
subm. ideo adiectiua copulant ⁊ non so/
lum adiectiua. que sunt noia. imo etiam
verba. significant. n. aliquam formã adia
cere alicui vt currit significat actũ curren
di adiacere alicui. Ex quo pꝫ: ꝙ ibi non
accipitur copulare prout est predicatum
subo coniungere. q: hoc solũ conuenit co
pule verbali: sed accipit̃ ibi copulare vt
tantũ valet sicut inherere aut adiacere al
teri. siue significare aliqd cuꝫ hmõi inhe/
rentia verũtamen adiectiua possunt capi
dupliciter. Uno mõ neutraliter ⁊ sub/
stantiue: ⁊ hoc mõ supponunt ⁊ non co/
pulant eo ꝙ ꝓprie non accipiunt̃ pro for
ma inherente sed pro subo forme. Alio
mõ accipiuntur adiectiue: ⁊ tunc sꝫ sup/
ponant pro eo ꝙ connotant copulant tñ
principale significatũ subo. pro quanto si
gnificant ipm in concretione ad subiectũ.
Ex quo seqtur ꝙ sꝫ cõcedatur de adie
ctiuis ⁊ verbis ꝙ copulent non tñ ꝓpte
rea est negandũ quin supponant. Conse
quenter ponit auc. diuisionem suppõnis
indiscretam ⁊ communeꝫ ponit ẽt alias
diuisiones ⁊ diffinitiões suppositionis q̃
satis patet in textu.

Tertio sciendũ est ꝙ preter illũ
modum diuidendi sup/
positiones aliter solet diuidi suppositio a
modernis logicis in suppõnem materia
lem. simplicẽ ⁊ personalem de materiali
nihil loqtur auc. aut q: ipsam negat. vel
q: eam tãq: notam ex grãmatica suppo
suit. verũtamẽ q: hmõi suppõ venit fre
quenter in vsum logicoruꝫ. ideo de ipsa
pauca dicenda sunt. Solet ergo sic diffi/
niri suppõ materialis ab aliquibus ꝙ est
acceptio termini pro se vel pro sibi simili
vel dissimili eodem mõ vel aliter suppo
nente vel non supponente. Exempluꝫ
qñ terminus supponit ꝓ se vt hõ est di/
ctio dissyllaba. ibi iste ter͠ius homo sup/
ponit materialit̃ ꝓ se. Exemplũ qñ sup/
ponit pro sibi simili primo eodeꝫ modo
supponente. vt posito ꝙ sor. proferat illã
orationem hõ est dictio dissyllaba. ⁊ pla
to dicat istã hõ est ter͠ius prolatus a sor.
tunc subm propõnis platonis supponit
mãliter pro subo propõnis sortis. sibisi/
mili. ⁊ eodeꝫ mõ supponente vtrũq: . n.
materialiter supponit. Exẽplum qñ ter/
minus supponit pro sibisimili aliter sup
ponente vt si sor. proferat hanc. homo ẽ
aial ⁊ plato dicat hanc. hõ est ter͠ius pro
latus a sorte. iste ter͠ius hõ in propositio/
ne platonis supponit materialr̃ pro subo
propõnis sortis supponente personalr̃.
Exempluꝫ qñ ter͠ius supponit pro sibisi
mili non potente supponere vt. non. est
aduerbium. ⁊. est coniunctio. hodie. est
aduerbium. ⁊ sic de alijs subiecta istarũ

suppositio
terminorum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

ꝓpositionum supponunt mãliter pro sibi sil'ibus non potentibus supponere. Et similiter dicendũ est de ista albus nõ potest supponere. ⁊ de ista omnis est sincathegorema. Exemplum quãdo terminus supponit materialiter pro sibi dissimili vt si dicatur animal predicatur de homine. iste ablatiuus homine supponit materialiter pro illo termino. homo sibi dissimili posito i illa propositione homo est animal. Similiter in ista hominem currere est verum. istud dictum hominem currere supponit materialiter pro ista propõne sibi dissimili homo currit. ⁊ sicut data sunt exempla de termino vocali supponente materialiter. ita faciliter possent dari secundum idem genus suppositionis. Addunt aliqui in predicta diffinitione hanc particulã cui non imponitur ad significandũ. Nam si terminus esset impositus ad significandũ illud pro quo supponit nõ supponeret pro eo materialiter sed psonaliter vt si dicatur vox est monosyllaba. iste terminus vox. licet supponat pro se tamẽ q2 ex impositione significat se ipsam. sicut ⁊ alias voces. iõ non supponit materialiter sed personaliter. Addunt etiã. nec illud pro quo supponit ~~materialiter~~ proprie significat propter terminos mentales qui aliquando supponunt pro se. Et q2 aliqui significãt se naturaliter proprie. ideo nõ supponũt materialiter sed psonaliter. vt in hac propositione mentali qualitas est terminus mentalis sibi. iste terminus qualitas supponit pro se ipso personaliter. ⁊ non materialiter eo ꝙ significat se ipsum ⁊ omnes alios conceptus mentales. Sꝫ istas duas vltimas particulas non admittũt. ex toto logici reales saltem illi qui ponũt singularia vel inferiora nõ significari per terminum cõmunem. Aliter ergo diffinitur suppositio materialis secundũ eos ꝙ est acceptio termini pro se voce sola. vel pro se voce significatiua vel ꝑ alia voce que non est inferior ad eã. Et est duplex: scilicet rationalis ⁊ vocalis. vñ suppositio materialis vocal' est acceptio termini pro se voce sola vt buf est monosyllabũ. nõ. est monosyllabũ: ⁊ sic de alijs. Suppositio materialis rationalis est acceptio termini pro se voce significatiua in vsum loquendi de ipsa: vt homo est nomen. amo. est verbum: ⁊ sic de alijs. Et sunt quinqꝫ modi suppositionis materialis. Primus modus est quãdo terminus prolatus supponit pro se ipso prolato vel scriptus pro se ipso scripto. Secundus modus fit quãdo terminus prolatus supponit pro se ipso scripto vel ecõuerso. Tertius modus fit quando terminus vel vox supponit pro aliqua voce que non est inferior ad eam vt hominem esse animal est verum. vbi dictum supponit pro sua preiacente que non est inferior ad eã. Si enim esset inferior supponeret personaliter ⁊ non materialiter.

Quartus modus est quãdo terminus sumptus sub vna suppositione supponit pro se ipso accepto sub alia suppositione vel acceptione. Quitus modus ẽ quãdo terminus acceptus sub vna suppositione supponit pro se ipso nõ potẽte supponere. Exempla istorũ modorum possunt faciliter dari si notẽtur exempla predicta ad primam diffinitionem suppositionis posita.

Contra predicta. Primo sic arguit. Nomina adiectiua in propositione posita possunt supponere vt patuit. ergo cõtra diffinitionẽ suppositiõis in qua dicitur ꝙ suppositio est acceptio termini substantiui ꝓ aliquo.

Secũdo sic: in ista propositione qualitas est femenini generis hoc nomẽ qualitas supponit pro se. ⁊ tamen nõ supponit materialiter sed personaliter cum sibi possit addi adiectiuum femenini generis. dicendo aliqua qualitas est femenini generis. ergo cõtra diffinitionem suppositionis materialis. Tertio sic: in ista propositione. albus non potest suppone

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

re si iste terminus albus supponeret ma terialiter ista esset falsa: q2 illud subiectuz albus supponeret: ergo male dictuz est ꝙ supponit materialiter.

Ad rationes Ad primaz dicit ꝙ suppositio potest capi dupliciter. Uno modo prout est acceptio termini pro suo significato. vel pro participantibus significatum: ⁊ sic sola substantiua supponunt. Alio modo accipitur prout ē acceptio pro aliquo siue illud sit significatū siue sit subiectuz significati. ⁊ isto modo adiectiua bene supponunt. licet enim nō̄ supponant pro forma quam significant supponunt tamē pro connotato quod est subiectum illius forme. Ad secundā dicitur ꝙ in predicta diffinitione licet hoc nomē qualitas supponat pro se: nō tamen supponit materialiter. eo ꝙ hoc nomē qualitas est inferius ad suum significatum significat enim qualitatem in cōmuni. sub qua continentur omnes q̄litates. de quarum numero hec vox qualitas est vna. ideo supponit ꝑsonaliter. pro se tāq̄ꝫ pro aliquo per se contento sub suo significato. Ad tertiam dicitur. ꝙ in hac propositione. albus non potest supponere hic terminus albus supponit pro se ipso posito in alia propositione non potente. supponere: vt in ista propositione homo albus currit iste terminus albus non pro se supponit. Et ideo potest stare veritas illius propositionis.

Accidentaliū suppōnū alia simplex alia ꝑsonalis. Suppositio accn̄talis simplex ē acceptio termini cōis pro re vl̄i significata ꝑ ip̄m teriuz vt cuz dr̄ hō est spēs: aīal ē gen⁹. Ibi iste terīus hō supponit ꝓ hoīe in cōi ⁊ nō pro aliquo iferiori. ⁊ iste terīus aīal supponit pro aīali in cōi ⁊ nō pro aliquo inferiori. Et sil'r etiā dicendū est de quolꝫ terio cōi: vt risibile ē ppriū. rōnale est dr̄ia. albū est accidēs. Iteꝫ suppōnuꝫ simplicū alia ē termini cōis in subo positi. vt hō est spēs. ibi iste terminus hō simplicē hꝫ suppōnez: q2 solū supponit ꝓ natura spēi. Alia ē termini cōis positi in p̄dicato propōnis affirmatiue: vt oīs hō est aīal ibi iste terīus aīal in predicato posit⁹ simplicē hꝫ suppōnez q2 soluꝫ supponit pro natura generis. alia est termini cōis positi post dictionē exceptiuā: vt oē aīal preter hoīeꝫ est irrōnale. ibi iste terīus hoīem simplicē hꝫ suppōnē q2 nō lꝫ fieri descēsū sub ipso. vnde non seqtur oē aīal p̄ter hoīeꝫ est irrōnale: ergo oē aīal preter hūc hoīem est irrōnale ex quo ibi ē fallacia figure dictionis ꝓcedēdo a suppōne simplici ad ꝑsonalē sil'r hic hō est spēs: ergo aliqs hō est spēs. Et sil'r hic oīs hō est aīal: ergo oīs hō ē hoc aīal In oībus. n. istis ⁊ silibus fit ꝓcessus a suppositione simplici ad suppōneꝫ ꝑsonalē. ꝙ āt terminus in p̄dicato positus simplicem hꝫ suppōnem: pꝫ quia

cum dicitur oium oppositoꝝ eadē est disciplina. nisi ille terminus disciplina simpliceꝫ haberet suppōnem sic fieret descensus sub ipso ⁊ eēt falsa. nulla. n. particularis disciplina est oiuꝫ contrarioꝝ: medicina. n. non est oium contrarioꝝ: ſꝫ solum sani ⁊ egri. grāmatica etiā non oium contrariorum ſꝫ solum congrui ⁊ incongrui. logica veri ⁊ falsi: ⁊ sic de aliis.

¶ In precedenti lectione visum est de suppōne mālī que ꝯuenit terminis tā significatiuis q̄ꝫ nō significatiuis. ꝯñter videndum est de suppōne simplici.

Primo sciendum est ꝙ suppō simplex sic diffinitur ab autore: suppō simplex ē acceptio termini cōis pro re vl'i significata ꝑ ipsum dicitur terius cōis ad drīaꝫ suppōnis discrete drᷣ etiam pro re vl'i significata ꝑ ipsuꝫ ad drīaꝫ suppōnis ꝑsonalis. Exemplū vt hō est species. cuiꝰ autor assignat tres gradus. nam q̄daꝫ est suppō simplex q̄ est termini cōis a parte subiecti positi vt hō est spēs aial est genus. Alia est termini cōis positi a parte predicati in propōne vl'i affirmatiua. vt ois hō est animal. istud predicatū aial simplicem hꝫ suppōnem. qꝛ soluꝫ supponit pro natura gñis. Alia est termini cōis positi post dictionē exceptiuam: vt oē animal preter hoiem est irrationale. Iste terius hoiem simplicem hꝫ suppōnem. ideo non seqtur omne aial preter hoieꝫ est irrationale. ergo omne aial preter hunc hoiem est irrationale. sed ibi est fallacia figure dictionis a simplici ad ꝑsonalem. Ex quo sequitur primo ꝙ secundū autoreꝫ nullus terius singularis potest habere suppositionem simplicem. cū nullus talis terius significet rem vl'em. Secūdo seqtur: ꝙ nullus terius hñs suppōnem simplicem in quocūqꝫ gradu supponit pro suppositis sed solum per natura. Tertio sequitur ꝙ suppositio cōfusa tantū non potest importari per pīm aut ꝑ tertiuꝫ gradū. Istā suppō confusa tantū est acceptio termini pro suppositis ad que nō contingit fieri descensum vt postea patebit. Suppō vero simplex in quocūqꝫ gradu est acceptio termini pro re vl'i ⁊ nullo mō pro suppositis. ꝙ autē ista sit intentio autoris nostri pꝫ per rationes suas quibus nitit̄ probare in textu pñti. ⁊ in sequētibus p̄dicatum propōnis vl'is affirmatiue habere suppōnem simplicem. que oēs rōnes tendunt ad hoc ꝙ predicatū talis ꝓpositionis vl'is affirmatiue supponat pro natura simplici. vt clare pꝫ consideranti textū eius. Est enim eius vna rō talis qꝛ dicendo ois homo est aial. ibi predicat̄ aut maius: aut minus: aut equale ſꝫ porphirium non minus aut equale. vt notū est. ergo maius si maius. ergo cū non p̄dicetur accidens. tūc predicatur aliquid quod ponitur in diffinitione hois. Non drīa ergo genus. ⁊ per ꝯñs predicatum supponit pro natura generica. Ex quo pꝫ ꝙ de intentione eius fuit destruere illam suppōnem ꝯfusam tantuꝫ predicati propōnis vniuersalis affirmatiue.

Secundo sciendum est ꝙ aliter diffinit̄ suppositio simplex sic suppō simplex ē acceptio termini pro suo tantū significato in vsuꝫ loquendi de ipso vt hō est spēs: hō conuertitur cum risibili. ⁊ sic de aliis. ibi iste terius hō supponit pro suo significato tātum ⁊ non supponit. pro aliquo inferiori vel superiori ad significatū. Uel sic suppositio simplex est acceptio termini pro suo significato primo vel pro oibus contentis sub significato primo vl' qñ terminus concretus vel terius singularis cōpositus seu aggregatus supponit ꝓ suo significato totali. in q̄ diffinitione tangun-

Quid sit simplex suppo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

tur tres gradus suppositionis simplicis ¶Primus ē quādo terminus cōmunis supponit pro suo significato prio. vt animal ē genus. substantia ē genus generalissimum. in hijs enī ꝓpositionib⁹ predicatū est tale ꝙ tm̄ cōuenit significato primo subiecti. ⁊ nullo iferiori vel superiori ad subiectum. Unde significatum ipi⁹ termini est natura cōmunis vl' aliqd adequate significatum per terminum. Sʒ significatum secundarium est ꝙ secūdarie ⁊ ex consequenti per terminuʒ significatur: vt homo significat naturam humanaʒ de primario significato. ⁊ ð secūdario significat omnes homines pticulares. s. sorte platoneʒ: ⁊ sic de alijs. Secūdus gradus suppōnis simplicis ē qñ terminus cōmunis supponit pro oibus contentis sub suo significato primo vt dicendo homo est dignissima creaturarū. ¶Rosa est pulcherrimus florū bos ē animal vtilissimuʒ aratro. Tertius grad⁹ est quando concretuʒ accidentale vl' terminus singularis aggregat⁹ supponit ꝓ suo significato totali. Exēplū vt albū est ens per accidens vel sor. albus est ens ꝑ accidens i talibus enī ꝓpositionib⁹ si debeant esse vere substātia supponunt pro totali significato aggregato ex subiecto et accidente. ¶Naʒ si supponerēt pro subiecto de quo accidentaliter ꝑdicatur albedo. tunc ille essent false. Ex quo pʒ iste ꝓpositiones sor. albus est ens per accidēs sor. alb⁹ est substātia. vel ens ꝑ se. sūt vere ẜm tamen aliā ⁊ aliaʒ suppositioneʒ. puta ẜm ꝙ subiectum prime supponit simpliciter. ⁊ subiectum secunde supponit personaliter. Ex quo sequitur ꝙ male diffinitur suppositio simplex ab aliquibus sic. ꝙ est acceptio termini pro intentione anime: quia in ista propositione homo est species: ẜm ꝙ est vera: ille terminus homo supponit pro suo significato nāli. s. pro nā humana concretiue designata. ð qua dicim⁹ ꝙ est species ⁊ hoc non dicimus de illa intentione anime.

Tertio sciendum est ꝙ de suppositione simplici danť tres regule. Ex quarum quelibet infertur vnum correlarium. ¶Prima regula est ꝙ nullus terminus cōis in numero plurali sumptus. vel cum signo vniuersali aut particulari aut ꝓnomine demōstratiuo determinat⁹. habet suppositōeʒ simplicē. saltē ꝑmi gradus. ¶Probať qa nullus terminus habens suppositioneʒ simplicem ꝑmi gradus supponit ꝓ multitudine suppositorʒ nec supponit pro multitudine contentorʒ sub suo significato. vl' pro parte multitudinis. vt pʒ ex diffinitione suppositionis. Sed termin⁹ pluralis numeri vel signo vniuersali determinatus. supponit pro multitudine. ꝙ patet qr bene sequitur hoies currunt ergo multi currunt: etiam bene sequiť: ois hō currit. ergo plato currit vel ioannes: ⁊ sic ð alijs: signuʒ anteʒ particl'are denotat parteʒ multitudinis. ⁊ ide dictū est pticulare a parte. ¶Pronomen vō demonstratiuū demonstrat singulare ⁊ nō vniuersale. ergo termin⁹ cōis signo pticulari vel pronomine demonstratiuo determinatus. supponit ꝓ parte multitudinis. patet ergo ꝙ null⁹ termin⁹ cōis aliq° istorū quatuor modorʒ dispositus. habʒ suppositionem simpliceʒ. Ex ista regula sequitur correlarie ꝙ hō est falsa. aliqs homo est species. qr istud predicatū species verificatur de homine pro suo significato ⁊ non pro contentis sub significato sed li homo in predicta ꝓpositione ñ stat pro suo significato primo sed pro contento sub significato primo rōne istius signi particularis aliqs. Secūda regula nullus termin⁹ hñs suppōneʒ simplicē potest formaliter iferre terminū sibi supiorem vel iferiorem nec inferri ab ipso. ¶Non enim sequitur homo ē species ergo animal est species nec etiam sequitur homo conuertitur cū risibili: ergo sor. cōuertitur cū risibili. Sed ibi cōmittiť fallacia accidentis ꝓcedendo a simplici ad ñ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

simplicem. Ex hac regula sequitur corre lariū vz ꝙ ois termin⁹ q sub vna suppositiōe īfert ⁊ īferri pōt. ⁊ sub alia nec infert nec īferri pōt. aliā ⁊ aliā hꝫ suppositiōeꝫ. vt si hꝫ cōsequentia est bona sortes currit. ergo homo currit. ⁊ hꝫ non est bona sortes est indiuiduū ergo homo. Necesse est ꝙ iste terminus sor. habeat aliā ⁊ aliaꝫ suppositionem. hic ⁊ ibi. In prīa enim habet suppositionem personaleꝫ: ī scđa simplicē. Tertia regula ē ꝙ ois terminus sumpt⁹ respectu p̄dicati ptinētis ad drīaꝫ supioris ⁊ iferioris. suppōit simplr. pꝫ q: si suppōeret psonaliter tale p̄dicatū posset cōuenire supiori ad subꝫ. vel alicui iferiori si hēat. ergo illud p̄dicatū ñ ponit drīaꝫ īter iferi⁹ ⁊ supius. Ex hac regl'a seqꝉ correlariū. s. ꝙ subta istaꝝ ꝓpōnū hō īmediate suppōiꝉ aīali: ⁊ hō supponiꝉ īmediate sorti. ⁊ hō ē nobilissimū aīaliū. supponūt simplr sumūꝉ. n. respectu p̄dicati ptinētis ad drīam supioris ⁊ iferioris. Ex quo pꝫ falsitas illoꝝ qui ponunt istas ꝓpōnes eē falsas. de virtute ꝭmonis. hō ē dignissima creaturarum color ē pmū obiectū visus. ⁊ sic de alijs. tales. n. pñt cōcedi de vtute ꝭmonis pꝫ ꝙ suba illaꝝ ꝓpōnū supponūt simplr.

Cōtra p̄dicta. Prio arguiꝉ sic subm isti⁹ ꝓpōis sor. ē indiuiduū supponit simplr. vt patuit. ⁊ tñ nō suppōit ꝓ re vli ergo ꝯ diffōnē suppositiōis simplicis. Scđo sic: subꝫ isti⁹ ꝓpōnis hō ē dignissimū aīaliū suppōit ꝓ suppōitis. ⁊ silr subꝫ isti⁹ ꝓpōis bos ē vtilissimū aīal aratro. ergo nō supponit pro simplr sed psonalr. Tertio sic hec est vera aliqua species ē homo. ergo ⁊ ista aliquis homo est spēs. tenet cōsequētia: q: si conuersa sit vera ꝯuertens erit vā. ergo contra correlarium prime regule.

Ad rationes ad prīmā drꝉ ꝙ suppositō simplex est duplex. s. cōis ⁊ discreta concediꝉ. ergo ꝙ subm illi⁹ ꝓpōnis hꝫ suppositionē simplicē discretā ⁊ ñ cōeꝫ quā diffinit auc. ī lrā. Ad scđaꝫ drꝉ ꝙ terminus cōis dupliciter pōt capi ꝓ suppositis. Uno mō ꝓ suppositis absolute ⁊ hꝫ respectu p̄dicati respicientis supposita nō p nām. vt hō currit. hō mouetꝉ: ⁊ vt sic hꝫ suppōnē psōalē. Alio mō pōt capi ꝓ suppositis nō absolute: sꝫ ī ordine ad naturā quā pticipāt. ⁊ hoc denotatꝉ ꝑ p̄dicatū qđ ꝯuenit subo ⁊ suppositis subi p nām ī q cōueniūt. sicut pꝫ ī dictis ꝓpōnibus. Ad tertiā drꝉ negādo ꝯñtiam quia ibi cōmittiꝉ silla accidētis ꝓcedēdo a simplici suppōe ad psonalē. q: ī pria iste termin⁹ hō supponit simplr. ⁊ ī scđa psonaliter. dꝫ ergo sic cōuerti ergo hō est spēs ⁊ tunc est eadem suppositio.

Personalis aūt suppositio est acceptio termini cōis ꝓ suis īferioribus vt cū drꝉ homo currit. iste terminus hō supponit pro suis inferioribus. Itē personalium suppōnum alia ē determinata. alia est confusa. Determinata suppō est acceptio termini cōmunis idifinite sumpti vel cum signo particulari: determinat⁹ vt hō currit vel aliquis hō currit: Et dicitur vtraqꝫ illarum determinata: quia lꝫ ī vtraqꝫ istarum iste termin⁹ homo supponat pro omni hoīe tā currente q̄ꝫ non currente: tamen pro vno solo hoīe currēte vera diciꝉ: ⁊ quia aliud est supponere ⁊ aliud ē locutōeꝫ eē verā ꝓ aliquo vel falsā igitur ī p̄dictis vt dictum ē iste termin⁹ hō suppo-

nit ꝓ omni homine tā currēte q̄z nō currēte: licet reddat locutionē verā ꝓ currente solo. ꝙ aūt in vtraque istarū sit determinata suppositio patet: quia cum dicitur animal est sor. vel animal est plato ⁊ sic de aliis. ergo animal est omnis homo Ibi est fallacia figure dictionis a pluribus determinatis ad vnam determinatam. Et ideo iste terminus animal in disinite positus hēt determiatam suppositiōem ⁊ similiter cum signo particulari.

¶ In p̄cedentibus visuz est de suppositione mālī ⁊ simplici. nūc videndū est de suppositione ꝑsonali. que sic diffinit ab anc. ꝙ ē acceptio termini cōis ꝓ suis inferioribus: vt homo currit. ⁊ ita f3 istaz diffinitionem soli termini cōes ꝓ suis inferioribus supponentes haberent suppositionem ꝑsonalez: ⁊ sic nullus terminus singularis supponeret ꝑsonaliter.

Primo sciendū est ꝙ suppō ꝑsōalis aliī solet diffiniri ꝗ q̄n termin⁹ suppōit ꝓ supposito vl' suppositis seu iferiorib⁹. vl' q̄n termin⁹ concretus accn̄talis vel terminus singularis aggregatus supponit ꝓ illo de quo accidentaliter p̄dicatur. Exēpluz p̄mi vt ois hō currit. Exemplū scd̄i vt albuz ē subā Exēplū tertij: vt sor. albus est hō. Diffinitur sic a girardo odonis. Suppō ꝑsonalis siue cōicabilis est acceptio termini ꝓ significato ⁊ ꝓ contentis sub significato. ⁊ supioribus ad significatum indifferenter in vsu loquendi de ipsis vt hō est animal. iste terminus hō supponit ꝓ suo significato de quo vere dicitur. ꝙ est animal. Supponit ēt ꝓ cōtentis sub significato puta ꝓ sor. ⁊ platone. ⁊ sic de aliis. de qbus v̄e dr̄ aīal. Et etiā pro quocūq̄ supiori ad significatum de quo v̄e dr̄ ꝙ est aīal. vt corp⁹ est aīal suba est aīal ens ē aīal. de ista suppōne i cōi dātur tres regule. Pria est ꝙ ois termin⁹ pōt supponere ꝑsonalr. p3 q: cuilibet termio p̄t adiūgi aliqd̄ p̄dicatū qd̄ cōueniet vl' poterit cōuenire significato sbi. vl' ꝓtentis sb significato. si habeat. vl' supiorib⁹ ad significatū si habeat notāter dr̄ si hēat. q: sūt aliq termini discreti q nō hn̄t terminos iferiores se. Alij sunt t̄mini cōmunissimi q nō hn̄t supiores se. ⁊ faciūt aliq hāc regulā magis gn̄alem dicentes ꝙ ois terminus potens habē diuersas suppōnes pōt de v̄tute s̄mōis respectu cuiuscūq̄ p̄dicati hr̄e suppōnez personalez. nō aūt simplicez vl' mālez. vt si dicat̄ hō currit ille termin⁹ hō determiate h3 suppositionez ꝑsōalez s3 si dicat̄ hō est spēs: hō est dissyllabū. pōt ille termin⁹ idifferent̄ supponere ꝑsonaliter vl' simpl'r aut materialiter. Scd̄a regula ois termin⁹ supponens ꝑsonaliter pōt terminū sibi supiorez ⁊ etiā inferiorez inferre. supposito ꝙ habeat terminos supiores ⁊ inferiores. Exemplū vt hō est aīal tā sub3 q̄z p̄dicatū in ista ꝓpōne hn̄t suppōnez ꝑsōalez Et ex pte vtriusq̄ patē p̄nt huiusmodi illatōes vt hō est aīal: g⁰ hō est sba ibi ly aīal ifert suū supi⁹. ite3 hō est aīal: g⁰ sba est aīal ibi ly hō infert suū supi⁹. ite3 hō est aīal: g⁰ hō est rōnale vl' irrōale. ibi ly aīal infert sua iferiora salte3 disiūctiue. itē hō est aīal: g⁰ sor. vl' pl'a: ⁊ sic de alijs est aīal. ibi hō infert sua iferiora: ⁊ sic de aliis. Tertia regula est ꝙ omnis termin⁹ supponens personaliter adiungitur alicui qd̄ non pertinet ad dr̄iam iferioris ⁊ superioris: ly. n. adiungeret̄ alicui pertinenti ad dr̄iaz supioris ⁊ iferioris. supponeret simpliciter ⁊ n̄ personalit̄. Ex quo sequitur primo ꝙ ista suppositio pōt indifferenter conuenire terminis cōib⁹ et terminis singularibus. Scd̄o sequitur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

q sicut suppositio simplex et etiam materialis pnt diuidi p discretam et coem ita et psonalis. Suppositio.n.discreta in oi genere supponis fit per terminu discretu discrete tetu. vel per terminuz coem cu pro noie demostratiuo suptu. vt sor. est idiuiduu. hic homo albus e ens p accides. hoc. sor. e dictio dissyllaba. sor. currit. iste ho currit. Sed suppo cois i oi genere suppositionis habet fieri p terminu coiter tetu. in simplici vt homo e spes animal est genus. in materiali vt homo est dictio dissyllaba. Jn personali vt ho est albus ho currit. Tertio sequitur q ab autore nro diffinita est tatumodo suppo psonalis cois q couenit solu termino coi et non suppositio personalis indifferens et cois ad discretam et comunem.

Secundo sciendu3 e q suppositio psonalis diuidit in nale et accntale vnde suppo nalis sic diffinit ab autore. q e acceptio termini cois p oib9 a qbus sua natura nata e pticipari. vt ho p se sumptus de natura sua supponit p oibus q sunt fuerut vl' erunt. vel sic suppo nalis e acceptio termini. pro suo significato vel pro pticipatibus significatu in ordine ad qlibet differentia tpis. cui9 sunt duo grad9. Primus e sz que ois terminus supra quem trasit actus signat9 p verbuz significans actum aie iteriore. suppoit naliter. vt dicedo itelligo rosam. Jste terminus rosa supponit naliter. Similiter cocipio homine. iste actus homine supponit et nalr vn vba significantia actuz aie iteriorem sunt ista et similia. cognosco: cocipio: significo: itelligo: opino: imaginor. et sic de alijs: quorum actus de se natus e transire indifferenter supra re. pnte pterita. futuram. possibile. et imaginabile. Et omnia talia verba faciunt hanc suppone. Secudus gradus e omnis termin9 subiectus vel pdicatus sumpt9 in ppone respectu verbi pscindentis a conotatioe temporis. supponit naturaliter in secundo gradu. vt in ista ho e animal. ho e risibilis. tonitruum e sonus fact9 in nubib9. et sic de alijs. Extrema illaruz propositionuz supponunt naliter. Ro vtriusqz regule est: qz termini illaz pponuz supponunt pro suis significatis vel suppositis sm q respodent cuilibet differetie tpis. De hac suppositione ponunt tres regule. Quarum prima est omnia verba tam actiue vocis qz passiue vocis significatia actum anime interiorem et eorum participia faciunt terminos. act9 talium verboruz terminantes supponere naturaliter. et hoc in primo gradu. Ex quo sequit q ad veritatem ppois in qua est suppositio naturalis primi gradus requiritur ipsaz esse veram pro illo tempore quod verbu cosignificat. Sed non oportet terminum supponere pro aliquo in illo tempore imo sufficit q supponat indifferent p presente preterito vel futuro. pp q n sequitur. Rosa intelligitur. ergo rosa est sed sequitur ergo rosa fuit. vel erit vl' potest esse. Secunda regula est hec oes ppones in scietijs demonstratiuis habent terminos naturaliter supponentes: qz in talibus copula propositionis dicitur prescindere a conotatatione temporis. vnde copula illa dicitur prescindere a conotatioe tpis. q solu importat actu coplexiui extremi cuz extremo. nulla determinataz differentiaz temporis. importando. sz ab omni pscindendo. aut qualibet indifferenter includendo vt homo e animal: ista propositio e va no tm pro psentibus sed etia pteritis et futuris. Tertia regula e dictoes determinatiue ipax copularu cuiusmodi sut. semp necessarium. impossibile. omni tempore ppetuu. eternu faciunt terminos seqntes suppoere nalter vt dicendo. semp celum mouet: sep ho currit. necesse est hominem currere: impossibile e celuz qescere. omni tpe tonitruuz est sonus factus in nube. et sic de alijs. Ex quo seqt primo q ad veritatez ppositionis in qua termini vel alter ter-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

minorũ supponit naturaliter non accipi-
tur veritas ppõis pro oibus suppositis
patet de ista qõdã aĩal est risibile que po
test eẽ pars syllogismi demonstratiui. q̃
tñ ñ redditur vera pro quolibet supposi
to aĩalis. Secũdo seqtur ꝙ ad vita-
tem vl'is affirmatiue ĩ qua termini sup-
ponũt naturaliter requirit ꝙ semp sit ve
ra sed non pro semp sed solum est vera
pro tẽpore pro quo termini supponunt
pro aliquo: sicut ista propositio eclypsis
lune est defectus luminis a luna. est ve-
ra scd̃m ꝙ termini supponũt naturaliter
⁊ ẽ semp vera. sed nõ pro semp: q: licz
mõ ñ sit eclypsis: tamẽ ipsa ẽ mõ vera.
sed nõ pro mõ sed pro oibus tempori-
bus pro quib⁹ fit eclypsis. Tertio se
quitur ꝙ ad veritatẽ negatiue cuius ter-
mini supponũt naturaliter ĩ secũdo gra-
du. requirit ꝙ sit vera pro quocũqȝ tẽ-
pore. sic ista ppositio nullus hõ ẽ equs.
nulla substãtia ẽ quantitas. ⁊ sic de alijs
tales ppositiones semper sunt vere da
to ꝙ termini pro nullo supponant.

Tertio sciendũ ẽ ꝙ suppositio accidentalis est acceptio termini cõis p oibus illis p quib⁹ exigit suũ adiũctũ. sicut homo est. iste termin⁹ hõ supponit p pñtib⁹. ⁊ ĩ ista hõ fuit sup ponit p preteritis ⁊ in ista homo erit sup ponit p futuris. Et ita iste termin⁹ hõ di uersimode accipit in ordine. ad diuersa adiuncta. vel sic diffinitur suppõ acciden talis est accepio termini pro suo significa to vel p contentis sub suo significato in ordine ad aliquã determinataȝ differen- tiaȝ temporis. fm exigẽtiã copule pro- positionis. vt homo currit. homo curret ⁊ sic de alijs ⁊ diuiditur in suppõneȝ de terminatã ⁊ cõfusaȝ. Suppositio deter minata ẽ acceptio termini p oibus suis iferiorib⁹ disiunctiue. De quib⁹ vel pro nomin'bus demõstrãdib⁹ talis termin⁹ verificat mediãte copula ppõnis: vt ali quis homo currit. ⁊ dicitur determina- ta. nõ q: terminus sic supponẽs suppo- nat determinate p vno ⁊ non p alio: sed q: ad ueritatẽ talis ppositiõis in qua ter minus cõis supponit determinate reqri tur ꝙ verificetur p aliquo: vno suppositio determinato. ¶Pro cui⁹ cognitiõe po- nũtur tres regule. ¶Prima ẽ sub termi no cõi supponẽte determinate fit descen sus disiunctiue. hoc ẽ a ppõne cathego- rica cui⁹ alter terminoꝝ supponit deter- minate ad vnã disiunctiuã cõstitutã ex oĩ bus singularib⁹ ei⁹ ẽ bona pñã. vt bñ seq tur aliqs hõ currit: g° sor. currit vl' plato currit. ⁊ sic de alijs. Secũda regula est termin⁹ cõis supponẽs determinate põt indifferenter ex quolibet suorũ singula- riuȝ iferri vt bene seqtur ioãnes ambu- lat. g° aliqs hõ ãbulat. Tertia regula ẽ ꝙ oĩs terminus supponẽs determinate põt iferre oĩa sua supiora respectu eius- dẽ termini. vt bene sequitur homo cur- rit. g° aĩal. ergo corpus. ergo ens. ⁊ sic d' alijs. Ex quo sequit primo ꝙ oĩs p positio ĩ qua termin⁹ suppõit deteriate põt inferre disiũctiuã compositã ex oĩb⁹ iferiorib⁹ sui significati. Scd̃o seqtur ꝙ ad vitatẽ ppõnis cui⁹ alter terminorum suppõit determinate reqrit vitas vl' vifi catio ad min⁹ p vno singlari dtermiato.

Tertio seqt ꝙ ad falsitatẽ ei⁹ requirit falsitas p quolibet suorum singularium ista duo correlaria patent per primum.

Contra pdicta. ¶Prio arguitur in ista propositione sor. currit iste terminus sor. hȝ suppõnẽ per sonalẽ ⁊ tñ nõ accipitur pro suis inferio- ribus cũ non hẽat iferiora. ergo ꝯ diffõ- nem. suppõnis psonalis quã dat auc. in textu. Scd̃o sic vbũ nõ põt pscidere a cõnotatõe tpis cũ semp sit alicui⁹ deter- minati tpis. ergo nulla ẽ suppõ nãlis re- spectu vbi pscidẽtis a cõnotatiõe tpis.

Tertio sic sub m isti⁹ propõnis hõ fuit albus suppõit determinate ⁊ tñ nõ acci pit pro aliquo determiato supposito. po sito ꝙ null⁹ eẽt hõ: g° ⁊c. Minor pȝ q: si null⁹ eẽt hõ termin⁹ pro nullo supponẽt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Adrõnes Ad primaȝ dicit̃ ꝙ ille termin⁹ sor. supponit personaliter discrete ⁊ non ꝑsonaliter cõiter. diffinitio aũt autoris nostri datur de suppositione personali cõi vt patuit. Ad secũdã dr̃ negãdo añs ⁊ cũ ꝓbat̃ ꝙ v̾bũ ẽ semper alicuius tꝑis determinati. cõcedo sȝ ꝑ itellectũ põt sic intelligi v̾bũ sine illo tꝑe sicut lȝ hõ sit semper risibilis. põt tamen ĩtelligi sine risibilitate. Uel dicẽdũ. ꝙ semper ẽ alicuius determinati tꝑis nisi p̃scindat a ꝯnotatione temporis. Ad tertiã cõcedit̃ maior sed negatur minor. Ad ꝓbationẽ dicitur ꝙ licet nullus hõ esset adhuc ille terminus hõ supponeret pro aliquo nõ quidẽ p̃sẽtẽ. sȝ p̃terito. d̾ quo talis terminius verificaretur mediãte copula d̾ p̃terito. dicẽdo hoc fuit hõ. demonstrãdo ꝑ hoc pronomẽ hoc demonstratione ad ĩtellectũ aliquẽ hominẽ p̃teritũ. Et ita ille terminus supponit disiunctiue. nõ solũ pro vno solo determinato homine sed pro omnibus hominibus preteritis. Redditur tamẽ vera ꝓ aliquo determinato hoie. de quo fuit veꝝ dicẽ ꝙ fuit albus.

Suppositio cõfusa est acceptio termini cõis ꝓ ꝑlib⁹ mediãte signo v̾l'i: vt cũ dr̃ oĩs hõ est animal. ibi iste termin⁹ hõ supponit ꝓ pluribus mediante signo vniuersali: q̄ suppõit pro quolibet suo supposito. Itẽ confusarum suppositionũ alia ẽ confusa necessitate signi vl' modi: ⁊ alia necessitate rei: vt cũ dicitur omnis homo est animal. ibi iste termin⁹ hõ mediante signo vniuersali confũditur siue distribuitur ꝓ quolibet supposito. ⁊ iste terminus aĩal a ꝑte p̄dicati positus confunditur necessitate rei. Et cũ vnusquisqȝ homo suam hẽat essentiam: ideo hoc verbũ est necessitate rei tenetur ꝓ tot essentiis pro quot hoibus tenetur iste terminus homo ⁊ cuȝ vnicuiqȝ homini insit sua aĩalitas: iõ iste terminus aĩal necessitate rei tenetur ꝓ tot animalibus ꝓ quot hoibus iste terminus hõ ⁊ ꝓ quot eẽntiis hoc verbũ ẽ. Unde iste terminus homo debet supponere cõfuse mobiliter ⁊ distributiue: sȝ cõfuse ⁊ distributiue tenetur q̄ tenetur ꝓ oĩ hoĩe: mobiliter vero q̄ licet fieri descẽsum sub eo ꝓ quolibet suo supposito: vt omnis homo ẽ aĩal: ergo fortes ẽ animal: sȝ iste termin⁹ aĩal dr̃ cõfundi imobil'r: q̄ non licet fieri descẽsum sub eo vt oĩs hõ est aĩal: ergo oĩs hõ est hoc aĩal: ibi enim fit ꝓcessus a simplici suppositione ad ꝑsonalẽ. sicut hic hõ est dignissima creaturaꝝ: ergo hoc hõ v̾l aliqs hõ: v̾l rosa ẽ pulcherrim⁹ floꝝ: ergo aliqua rosa: sȝ differũt ĩ hoc: q̄ in istis ẽ simplex suppositio ex ꝑte subi ĩ illa vero ex ꝑte p̄dicati lȝ videatur oppositum esse quod

supius dictum est q in hac p positione ois hō ē aial. iste terminus animal i predicato positus simplicez habet suppositionem cum prius dicitur q hz cōfusaz. Ad hoc dicendum est secundū quosdam q quia genus predicatur de plurib⁹ differentib⁹ specie. iste terminus animal quādo tenetur p ipo in cōmuni quod est genus sic habet simplicez suppositionē. secundum aūt q ipa natura cōmunis ipi⁹ generis multiplicatur p supposita hois sic dicitur habere cōfusaz suppositionem nō mobiliter sed imobiliter. Suppō aūt confusa immobiliter pōt cum simplici incidere nō secundum idē sed secūdū diuersa: vt dictū ē. Unde secundū hoc dicendū ē q suppositio cōfusa mobilit nō pōt simul esse cum simplici nec ꝫm idem nec ꝫm diuersa: vt dictū ē: ſʒ credo ipossibile esse terminum cōem in predicato positū hr̄e suppōnez simplicem ⁊ cōfundi mobilr̄ vel imobilit: signo vl̄i existēte in subo affirmatiue: vt ois homo est aial: ⁊ sic de aliis cōsimilibus: quia vt vult Porphiri⁹: omne qd̄ predicatur ð aliquo aut ē maius eo aut ē equale ei de quo p̄dicatur ⁊ intendit de p̄dicatione p se. Sʒ i hac ppōne ois hō ē animal: ē predicatio p se ⁊ nō predicatur equale ergo maius: non accidentale ergo substātiale vel essentiale ergo genus vel differentia non differentia ergo genus: sed natura generis multiplicata mobiliter vel imobiliter nō ē gen⁹: ergo cū dicitur omnis homo est animal cum ibi p̄dicet genus nō eēt possibile terminuz cōmunem multiplicari mobiliter vel imobiliter q2 significat naturaz generis q̄ iaz actu nō ē genus sicut si homo cōsūderetur mobiliter vel imobiliter iā nō esset spēs. Itez hoc idē videtur p Aristo. in primo thopicorum dicētē q oē illud quod de alio p̄dicatur aut p̄dicatur cōuersiꝫ de eo aut nō. Si cōuersim est diffinitio vl̄ ppriū. Si aūt nō cōuersiꝫ p̄dicarur de re: aut cadit i diffinitionē rei aut nō. si nō tunc est accidens. Si cadit in diffinitionez aut ē gen⁹ aut differētia nō differētia ergo genus. Et intēdit Aristoteles q ibi sit directa p̄dicatio ⁊ species subiciat ꝫm se vel multiplicat: ſʒ i hac pro

Positione homo e animal est directa predicato et subiicitur homo et non equale predicatur neque accidens ergo genus. Quare no est possibile terminum comune in predicato positum confundi mobiliter vel imobiliter. Ite totu vniuersale quod est genus et totum in quantitate ex opposito se habet. Sed totum i quatitate est duplex. quoda enim est totum in quatitate copletum vt vbicunq3 confunditur terminus comunis mobiliter vt ois ho est animal. Aliud est totum in quatitate incopletum et diminutum vt vbicunq3 confunditur terminus comunis imobiliter et multiplicatur termin9 communis simpliciter. ergo si impossibile est totum in quatitate esse genus in quatum huiusmodi non erit possibile terminu coem in predicato positu cofundi mobiliter vel imobiliter vt dicebatur. Ite comparatio illa secudu qua inferiora reducutur ad supiora opposita est compationi secudu qua superiora reducuntur ad iseriora sed secudum prima sumitur comune in rone comunis sed secudum secunda sumitur comune multiplicatu siue cofusum: cum ergo terminus comunis vt sic sit in rone generis no est possibile ipsum multiplicari i quatum huiusmoi: et hec quatuor argumeta sunt cocededa. ca aut pp̄ter quam mouebatur isti qui fuerut huiusmodi opinionis facilis est ad soluedum que tantum est vna: q2 cum dicatur ois ho est animal cum vnicuiq3 homini corrndeat sua aialitas siue sua essentia cu non possit esse ho quin sit aial: ideo ipsi dixerut q iste terminus anial tenetur pro tot aialibus pro quot hominibus homo. q aut in illo argumento nulla sit causa apparentie patet quia cum dicitur omnis homo est albus necesse e q tot animalitates intelligant i subiecto quot sunt homines pro quibus tenetur homo. Unde nihil est dicere q habeat illas animalitates a predicato cum ibi predicetur album: vnde dicendum q ho logice loquendo non naturaliter ex rationali et animali coponitur ideo de se habet illa3 aialitatu mltiplicatioe3. vn cu dico sic: ois ho est albus nullo modo habet illas aialitates a

predicato cũ ibi predicet albꝰ vt dictum ẽ sic autez est in proposito cuz ibi predicetur genꝰ de specie: vt omnis homo est aial. in hac eniz ꝓpositiõe subiicitur homo ĩ quo ĩtelligitur multitudo illarum aialitatuz ⁊ predicatur hoc genus animal quod nullo modo cõfunditur mobiliter vel immobiliter sed stat ibi pro natura siue pro essentia ipsius generis cõmunis predicabilis de pluribus. vnde animal predicatur ⁊ intelligitur in subiecto sicut hic omne animal ratiõale est animal. Similiter dico ꝙ hoc verbum est non confunditur mobiliter vel immobiliter: qꝛ ꝙ aial esset vel existeret in homine hoc habet subiectuz de se anteq̃z in propositione subiiciatur predicato essẽtiali vel accidentali. Et ꝓpter hoc destruimus quandam diuisionẽ factam scilicet cõfusarum suppositionum alia est cõfusa necessitate rei alia est confusa necessitate modi siue signi. dicimus enim ꝙ omnis confusio fit necessitate signi vel modi: vt cũ dicitur omne animal rationale est animal. iste terminus animal in subiecto positus tenet necessitate signi pro omni animali quod ẽ homo. Similiter hic: omnis hõ ẽ animal iste terminus homo tenetur pro omni hoie ⁊ nõ soluz pro hoie sed ẽt ꝓ oĩ aiali qđ ẽ hõ: ⁊ iõ ĩtelligũtur tot aialitates quot hũanitates naturaliter loquendo: qꝛ eadẽ ẽ hũanitas ĩ quolibet ĩdiuiduo hoĩs ſm viã logicoꝝ: tñ nõ scđz viã nature sic hõ in cõi idem ẽ. vñ ꝙ sit hec aĩalitas vel illa hoc est ratione materie. In via. n. nature humanitas mea differt ab humanitate tua per se ⁊ anima mea per quam cãtur humanitas mea in me alia est ab anima tua per quam cãtur humanitas tua ĩ te. Et ꝓpter hoc signum confundit hominem nõ tamẽ confundit aial ĩ cõi sed animal cõtractũ ad hominem per suas differentias: vnde seqtur quod omis cõfusio fit necessitate signi. vel modi. ⁊ tãtũ de suppõnibꝰ quãtũ ad terminos absolutos.

¶ Priꝰ visũ ẽ de suppõne determinata nunc vero videndum est de suppositione confusa circa quam.

Primo sciendum est ꝙ suppositio confusa diuiditur ĩ suppositionez confusaz tm̃ ⁊ in suppositionem confusam distributiuam. vñ suppositio cõfusa tm̃ ẽ acceptio termini cõis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

pro omnibus suis singularibus disiūctis de quibus vel pro nominibus demonstrantibus talis terminus versatur mediante copula propositiōis. vt oīs hō est animal. iste termin⁹. animal supponit cōfuse tantū. ⁊ huius suppositiōis tres sūt cōditiones. Prima est ꝙ termin⁹ habens illā suppositionē supponit pro pluribus. Secūda ꝙ possit iferri ex quolibet pro quo supponit. Tertia ꝙ sub pro termino sic supponente non contingat descendere copulatiue. neqꝫ disiunctiue nec copulatiꝫ. Et ad pfecte cognoscendū hanc suppositionē ponūtur tres regule. Quarū pͥma est ꝙ sub termino supponente confuse tm̄ fit descensus disiunctuꝫ. hoc ē a ꝓpositione cathegorica cuius alter terminoꝝ supponit confuse tm̄ ad vnā ꝓpositionē cathegoricaꝫ de disiūcto extremo. valet ꝯña. sicut bene sequit̃. oīs hō est aīal. ergo oīs homo est hoc aīal vel illud aīal. ⁊ sic de alijs. Secunda regula est termin⁹ cōis supponēs confuse tm̄ pōt ex quolibet suoꝝ singulariū inferri vt bene sequit̃. oīs sol est iste planeta. ergo oīs sol ē planeta. cui⁹ rō est q: propositio in qua alter terminorū supponit cōfuse tm̄. equipollet in consequendo vni ꝓpositioni cathegorice de disiuncto extremo. vt dicebat regula p̄cedens modo ꝓpositio ꝺ disiūcto extremo redditur vera si vna ps disiuncti sit vera. ergo a termino supponēte discrete ad se ipsuꝫ supponētē confuse tm̄ bn̄ valet consequentia. ⁊ per cōsequens regula vera. Ex hac regula sequitur etiam ꝙ a terio supponēte determinate ad se ipsū supponēte cōfuse tm̄ bn̄ valet ꝯña vt bene seqtur aliqs planeta est oīs sol. ergo oīs sol est planeta. Tertia regula ad veritatē ꝓpositiōis in qua alter terminoꝝ supponit confuse tm̄ non requirit̃ ipsū eē verū ꝓ aliquo singulariuꝫ ꝺterminate sūpto. Sed pōt indifferenter esse vera. ꝓ vno vel pro pluribus singularibus. vt posito casu ꝙ sortes ⁊ plato simul portēt vnuꝫ lapidē singularē: tunc in ista propositione vterqꝫ istorū portat lapideꝫ ille accusatiuus lapideꝫ supponit cōfuse tm̄. ⁊ tamē ꝓpositio redditur vera pro vno solo lapide. qui ab ambobus portatur. Sed si marcus portet vnuꝫ lapidē. ⁊ cicero portet vnuꝫ aliū. tūc i ista propositiōe vterqꝫ istoruꝫ portat lapideꝫ. ille. accusatiu⁹. lapideꝫ. supponit cōfuse tantum. nec propositio redditur vera pro vno solo lapide. sed ꝓ duobus lapidibus sigillatiꝫ relatis. ad duo supposita hominis. videlicet ad marcum ⁊ ciceronē. Ex quo pꝫ ꝙ suppositio confusa tantū: vt distinguit̃ contra simplicē ē ponēda apud logicos.

Secundo patet ꝙ predicatū ꝓpositionis vniuersalis supponit confuse tantum ⁊ non simpliciter. Tertio patet ꝙ petrus hyspanus male negauit illam suppōneꝫ confusaꝫ tm̄. que est predicati propositionis vniuersalis.

Secundo sciendum est ꝙ petrus hyspanus i ꝓbando quandam diuisioneꝫ antiquoruꝫ ipsius suppositiōis cōfuse que erat i suppositioneꝫ confusaꝫ necessitate signi ⁊ in suppositioneꝫ cōfusam necessitate rei ꝓbatur multis rōnibus ꝙ suppositio illa confusa necessitate rei quā ponebant antiqui a parte predicati ꝓpositionis. nullo modo ē ponenda cuius rōnes colligunt̃ sub hijs duabus. Quarum prima ē: in ista propositione omnis homo ē aīal p̄dicatur genus de specie. sed si ille terminus animal supponeret cōfuse tm̄ nō esset ibi predicatio. generis de specie: ergo ille terminus animal. nō supponit cōfuse tantuꝫ. minor pbat̃. q: nulla natura multiplicata p inferiora est genus. sed p terminuꝫ supponentē cōfuse tm̄: importat̃ natura multiplicata per inferiora ergo n̄ est genus. Secunda ratio est ideꝫ nō potest esse totuꝫ vniuersale ⁊ totuꝫ i quātitate. cum illa tota ex opposito distiguātur. sed predicatum ꝓpositionis vniuersalis affirmatiue ē totum vniuersale qꝺ

est genus. ergo nõ potest esse totuȝ i ꝙ̃n
titate. Terminus autem supponens cõ/
fuse tantum cum sit multiplicatus ꝑ sup
posita est quoddam totum in quantitate
saltem in cõpletuȝ ⁊ diminutũ ergo ⁊c̃.
Istis tamẽ nõ obstãtibus dicẽdum est
cum modernis logicis. Et maxime cuȝ
scoto ꝙ predicatum ꝓpõnis vniuersa
lis affirmatiue supponit confuse tantuȝ.
hoc enim dicit scotus in prima qõne pro
logi primi sniarum circa finem qõnis. ⁊
etiam vigesima prima distinctione eius/
dem primi in fine qõnis. vbi dicit ꝙ pre
dicatum ꝓpõnis vniuersalis supponit
confuse tantum patet ratione sic. q: i ista
propositione omnis homo est aliquod
animal iste terminus animal vel suppo/
nit simpliciter vel personaliter. non sim/
pliciter quia clarum est. ꝙ non suppõit
pro natura. cũ sibi addat signũ ꝑticulare
virtute cuius supponit pro suppositis. er
go supponit personaliter. nõ determina
te. q: tũc ꝓpõ eẽt falsa: ergo confuse. nõ
cõfuse mobiliter: ergo cõfuse tantuȝ. itẽ
termin⁹ sic supponẽs põt inferri ex terio
supponẽte discrete vel determinate etiã
formali consequentia. ergo nõ supponit
simpliciter patet cõsequentia q: si suppo
neret simpliciter cõsequẽtia illa nõ vale/
ret sed essꝫ fallacia figure dictiõis vel fal/
lacia accidẽtis a suppositione ꝑsonali ad
simplicẽ. nec rõnes sue cogũt. imo dicũt
⁊ supponũt multa falsa. Ideo ad primã
respondetur tripliciter: ꝑmo concedẽdo
maiorem ad istuȝ sensum ꝙ ibi predicat᷑
terminus genericus de termino specifi/
co ⁊ in hoc sensu negatur minor nec ei⁹
probatio concludit. vt clare patet. Se/
cundo respondetur simpliciter concedẽ
do maiorem ⁊ negando minorem. Ad
ꝓbationem dicitur ꝙ maior ẽ falsa. si .n.
esset vera nulla esset natura generica in
vniuerso. cum omnis natura non solum
generica. sꝫ etiã specifica sit realiter mul
tiplicata per inferiora. Dicitur tertio ꝙ
termini supponentes personaliter acci/
piuntur ꝓ suis significatis sicut ⁊ pro cõ
tentis sub suis significatis. vt pri⁹ patuit.
⁊ ergo in ista ꝓpositione omnis homo ẽ
animal. ratione primi significati termino
ruȝ includitur ista homo ẽ animal i qua
est predicatio generis de specie. Et simi
liter includũtur iste sor. est animal. plato
est animal. ⁊ sic d̃ alijs. ⁊ hoc ratione cõ
tentorũ sub significatis primis. Istud pꝫ
quia huiusmodi ꝓpõnes per bonã cõ
sequentiaȝ deducuntur ex prima: seqtur
enim omnis homo est animal. ergo hõ
est animal. ergo plato est animal. ⁊ sic d̃
alijs. Ad secundaȝ dicit᷑ ꝙ idem mate/
rialiter põt esse totuȝ vl'e. ⁊ totũ in quã
titate. sicut iste termin⁹ homo sine signo
positus ẽ totũ vniuersale. ⁊ ꝑ additioneȝ
signi ẽ totũ i ꝙ̃titate. Et ita alia rõne for/
mali. dr̃ totũ vl'e ⁊ totũ i quãtitate. Iteȝ
posset negari ꝙ aial i ꝑ̃dicta ꝓpõne ha/
beat rõnem totius in quãtitate. Ex quo
pꝫ ꝙ predicta opinio nõ ẽ vera neqꝫ susti
nenda. cum ipsamet videatur sibiipsi ꝯ/
dicere. cõcedit enim ꝙ in ista ois hõ est
aial. ꝑ̃dicat᷑ genus de spẽ. ⁊ tñ ſm eũ hõ
distributus non põt eẽ spẽs. cum impor
tet naturam multiplicatam.

Tertio sciendum est ꝙ supposi
tio confusa distributiua ẽ
acceptio termini cõis cõiter tẽti ꝓ oibus
suis iferiorib⁹ copulatiue de qbus vel ꝓ
noibus demõstrãtib⁹ talis termin⁹ veri/
ficatur mediante copula propositionis:
vt omnis homo currit. iste termin⁹ ho/
mo supponit cõfuse ⁊ distributiue. Et
diuidit᷑ suppositio cõfusa distributiua in
suppositiõeȝ distributiuã mobilẽ siue ab
solutaȝ. Et suppositionẽ distributiuã im/
mobilẽ siue cohartatã. vñ suppositio cõ/
fusa distributiua mobilis ẽ qñ sub termi
no habente talẽ suppõnẽ cõtingit descen
dere absolute. ⁊ vniformiter ad qõlibet
suppositũ illi⁹ termini v̄tute distributio
nis: vt pꝫ. istã subm istius ꝓpositionis.
ois homo currit. supponit confuse distri
butiue mobiliter. Et contingit descen/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

dere ad q̄olibet suppositū hoīs. dicēdo. ergo sortes currit. plato currit. ⁊ sic de alijs. Suppositio vero cōfusa distributiua imobilis ē acceptio termini cōis pro suppositis ad quem nullo modo contingit descendere respectu: illi⁹ respectu cuius fit distributio. l3 p variationē alicui⁹ d'ctionis ibi posite ille descēsus sit possibilis vt ī hac ꝓpositione oīs homo preter sortem currit. ille terminus homo distribuitur respectu exceptionis. ⁊ non contingit descendere respectu eiusdē3 exceptionis. Non. n. seqtur oīs homo p̄ter sorte3 currit: ergo plato p̄ter sortem currit. sed si varietur dictio exceptiua in hoc ꝙ est: aliud ab eo: poterit fieri descēsus. vt oīs homo p̄ter sorte3 currit. ergo plato alius a sorte currit. ⁊ cicero ali⁹ a sor. currit: ⁊ sic de alijs. Dicunt tamen aliq ꝙ sub termino sic supponēte potest fieri descēsus difformis ⁊ nō vniformis. Est aūt descēsus vniformis consequētia qua arguit̄ a termio distributo ad oīa sua singularia affirmatiue sūpta. vel ad oīa singularia negatiue sumpta. Sed descēsus difformis ē ɔsequētia qua arguitur a termino distributo ad oīa sua iferiora. quoru3 quedā affirmatiue sumūt̄ ⁊ queda3 negatiue. vt oīs homo p̄ter sortē currit: ergo plato currit: ⁊ sor. nō currit. Cicero currit. ⁊ sor. non currit. ⁊ sic de alijs. ibi est descēsus difformis. verūtamē erit descēsus vniformis si dictio exceptiua pri⁹ mutet̄ ī hoc complexu3 aliud ab eo. mō quo dictū ē. Ex quo seqt̄ ꝙ cōtingit descendere sub termino supponēte confuse distributiue imobiliter. Secūdo sequitur ꝙ illa suppō ñ dr̄ imobilis eo ꝙ nullo modo possit fieri descēsus sub termino sic supponente. sed ideo dicitur imobilis: q2 sub ea non pōt fieri descensus respectu eiusdē respectu cui⁹ fit distributio vel quia non potest fieri descensus vniformis. Tertio sequitur ꝙ minus sufficienter dist nguūt quidam suppositionem confusam distributiuam mobilem ab imobili. penes descensu3 vl' non descensum cū in vtraqꝫ fiat descensus ad inferiora. Ex hijs omnibus patet quomodo diuiditur suppositio p plura mēbra patent etiam declaratiōes mēbroꝝ.

Contra predicta. Primo sic arguitur. In ista ꝓpositiōe. oīs hō differt ab oī hoīe. iste ablatiuus hoīe supponit confuse tm̄. ⁊ tm̄ sub ipso nō l3 descēdere disiunctiū. sed copulatiū ergo ꝯ diffinitionē suppōnis confuse tantum. maior suppōitur nota ex regulis inferius declarandis minor ꝓbat̄ qa nō sequit̄ oīs hō differt ab oī hoīe: ergo oīs hō differt ab isto: vl' illo hoīe. cū an̄s sit veꝝ ⁊ ɔn̄s falsū. falsitas ɔn̄tis p3. qa ɔn̄s ē vna vl'is cui⁹ qlibet singularis ē falsa. ⁊ accipiat̄ ista sua singl'aris iste homo differt ab illo. vel isto hoīe. ⁊ sic de alijs. Exponentes istius singularis sunt false. scilicet hec sor. ē. iste hō vel ille homo est ⁊ sor. nō ē iste vl' ille homo. ⁊ sic d̄ alijs. hec secūda exponēs ē falsa nam sua ꝯdictoria est v̄a. s. ista sor. ē iste vel'ille homo ⁊ sic de alijs singularib⁹. Scdo sic iste ꝓpōnes sūt v̄e vna ꝯrietas ē ī oī genere q̄ ē Aristotilis p̄io phisicoꝝ in scdo capitulo secundi tractat⁹ ⁊ ista suba est p̄ma omniu3 cognitiōe. diffinitione tpe. q̄ est ī principio ⁊ methaphisice ⁊ mlt'e alie tales conceduntur ab Aristotile tanqꝫ vere ergo subiecta talium propositionū nō supponūt determinate quia tūc essēt false. relinquitur ergo ꝙ supponant simpliciter vel confuse tantum. nō simpliciter. cum non supponāt respectu predicati secunde intentionis. ergo supponunt confuse tm̄. ergo non solum termin⁹ seqns signum confusiuum supponit cōfuse tm̄ imo etiam terminus precedēs. Tertio sic dicendo oīs chymera currit iste terminus chymera supponit confuse ⁊ distributiue. ⁊ tamen non supponit ꝓ suis inferioribus. cum non habeat inferiora: ergo contra diffinitione3 suppositiōis cōfuse ⁊ distributiue.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Ad rationes. Ad primaȝ dicit̄. ꝙ iste propōnes sor. differt ab isto homine vel illo: ⁊ sic ꝺ alijs ⁊ plato differt ab isto vł illo homine: ⁊ sic de alijs. sunt vere ⁊ ita dicenduȝ ē de alijs singularibꝰ illiꝰ vl'is: ⁊ cum probatur ꝙ sint false. qa tertia suarum exponentiuȝ est falsa negatur. Ad probationē ꝺr̄ ꝙ male datur ꝯdictoria tertie exponentis. qꝛ sicut disiunctiua ⁊ copulatiua ꝺ partibꝰ ꝯdicentibꝰ ꝯdicunt: ita etiam disiunctum ⁊ copulatum ꝺ ptibus ꝯdicētibus ꝯdicūt: ⁊ iō cōtradictoria istius tertie exponētis sor. nō ē ille vel iste homo. est ista sor. est iste hō ⁊ n̄ ē iste hō. que nō pōt simul stare in veritate cū ꝑma. Ad scd̄aȝ ꝺr̄ primo secūdū girardū odonis ꝙ ꝓpositio vel postpositio dictionis cōfundētis terminū ꝑmo cōfusū nō facit differentiaȝ i cōfundēdo vel non nō confundendo terminum scd̄o confusū. ⁊ ideo i oibus p̄dictis ꝓpōnibꝰ subiecta supponūt cōfuse tātuȝ. Ex quo patet ꝙ secunduȝ euȝ iste sūt cōcedēde paneȝ comedi. bis missaȝ audiui. bis piper vēditur hic ⁊ rome. quia terminus pōt eq̄ bene confundi ꝑ subseq̄ntēs sicut ꝑ precedēs. Aliter tamē dicitur cōiter aut ꝙ tales ꝓpositiones licet de virtute sermonis sint false. sunt tamē vere i sensu i quo dat eas Aristotiles. aut dicendū ē ꝙ subiecta talium propositionū supponūt simpliciter. Ad tertiaȝ dicit̄ ꝙ sicut chymera est ens imaginabile ita etiā potest supponere pro iferioꝛibꝰ imaginabilibꝰ. vel ꝺr̄ ꝙ lȝ iste terminꝰ chymera distribuat̄ non tamen supponit distributiue. Aliꝺ est enim terminum distribui: ⁊ aliud est terminum supponere distributiue. Sequuntur regule.

Postq̄ȝ ꝺteriatū ē ꝺ vna q̄qꝫ spē supꝑōis ꝯñr ponēde sūt aliq̄ regule ad faciliꝰ cognoscenduȝ quā suppositionē q̄libet terminus habere pōt: ⁊ primo ponuntur regule de suppositiōe discreta. Pria ē cuiuslibet ꝓpōnis singularis subiectuȝ supponit discrete. Secunda est omnis terminꝰ singulariter tentus supponit discrete vbicūqꝫ ponat̄ siue a ꝑte subiecti siue a ꝑte predicati. siue post negationeȝ siue an̄ negatiōeȝ. ꝺ suppositiōe āt simplici ⁊ materiali sufficiunt ea que dictā sunt prius. ideo de ipsis nulle ponuntur regule p̄ter eas que priꝰ posite sunt. Sunt ergo ponende regule de suppositione determinata. cōfusa tm̄. ⁊ ꝯfusa distributiua.

Primo sciendū est ꝙ ꝑ declaratiōe regulaꝝ sequentiuȝ ꝑmittunt̄ aliq̄ suppōnes. prima est: q̄ñcunqꝫ negatio negās ꝓponit̄ toti propositiōi tunc virtus eiꝰ cadit supra totaȝ propositioneȝ videlicet supra copulā negando eam ⁊ supra quodlibȝ extremuȝ distribuendo ⁊ negādo: vt i ista ꝓpōne nō hō est lapis: ista negatio nō negatiue tenta. que toti propositioni ꝓponit̄. cadit supra totā propōneȝ. ⁊ supra quodlibet extremuȝ. pȝ qꝛ p̄dicta propō equipollet huic propōni. nullus hō est lapis. in q̄ negat̄ copula. ⁊ tā subiectum q̄ȝ p̄dicatuȝ distribuunt̄ ergo ⁊ in ista non hō est lapis. Secunda suppositio si negatio negans sit intercepta vel interposita iter ꝑtes. predicati. vel subiecti: tunc virtꝰ eiꝰ nō cadit supra totā propōnem. sed manet i eo qꝺ imediate seq̄tur vt in ista ois homo qui non est albus currit q̄ est simpliciter affirmatiua cum possit esse mioꝛ in prima figura. Tertia suppositio est qꝺlibet signum vniuersale affirmatiuȝ toti propositioni prepositȝ fertur supra totam propositiōem. ⁊ quodlibet extremum propositionis confundendo vł distribuendo. patet a simili sicut de negatione. sicut enim virtus negationis negātis cadit supra totam propositionem. ita etiam virtus signi vniuersalis cōfundendo vel distribuendo. Tenet ꝯsequentia qꝛ ad q̄cq̄d fert̄ virtus signi negatiui parta negationis vel signi vniuersalis negatiui ad eadem fertur ius confusiua signi

vniuersalis affirmatiui. vt patz in ista ois homo est animal. in quo istud signum omnis distribuit ly homo ꝛ confundit imobiliter predicatum: ꝛ tempus importatum per copulam. Quarta suppositio est signum vniuersale quodcumqꝫ fuerit siue affirmatiuum siue negatiuum positum inter partes subiecti. vel predicati manet quo ad virtutem confusiuam vel distributiuam in termino cui immediate adiungitur. sicut patet in ista sor. nullū hominem videns est albus. vbi virtus huius signi nullū cadit supra istum accusatiuum hominem. ꝛ non supra totuz sequens similiter in ista equus nullius hominis currit. ille solus obliquus hominis. distribuibuitur per hoc signum nullus. His suppositis ponuntur pmo regule de suppositiōe determinata. Et sūt tres. Prima est cuiuslibet ppōnis indefinite vel pticularis subiectū cōiter tentum nō ipeditū. si supponat. suppōit determinate. Notanter dicitur nō ipeditū quia istius ppōnis. oēm equum. videt homo. subm locutiōis. s. hō non supponit determiate sed confuse tantū ratione signi vniuersalis pcedētis. Secūda regula ē cuiuslibet ppositionis pticularis i definite vel singularis affirmatiue. pdicatū cōiter tentum nō ipeditū suppōit determinate. Tertia regula ē. omnis terminus supra quē cadūt imediate duo signa vniuersalia distributiua in propositione pticulari indefinita vel singulari supponit determinate vt in ista non nullꝰ hō currit homo supponit determinate. silr in ista sor. differt ab oi hoie. iste terminꝰ hoie supponit determinante: quia supra illum terminū cadunt due virtutes distributiue. scilicet istiꝰ verbi differt ꝛ istiꝰ signi oi. Notāter dicebat i ppōe pticulari. idefinita. vel singulari. qꝛ i ppōne vniuersali talis terminꝰ supra quē cadūt ille due virtutes distributiue suppōit confuse tantū. sicut pus patuit de ista. omnis hō differt ab oi hoie. vbi ille ablatiuꝰ homine supponit confuse tm̄.

Secundo sciendūz est ꝙ de suppōne cōfusa tātū dant alique reglē. Prima ē terminꝰ cōis sequēs mediate signū vniuersale affirmatiuuz cadēs supra copulā ppōnis supponit cōfuse tātuz. ꝛ ideo pdicatum ppositiōis vniuersalis affirmatiue si fuerit terminus cōis supponit confuse tantum: vt ois homo ē aial. ly aial supponit confuse tantum. Secunda regula est signum vniuersale affirmatiuum cadens supra totam ppositionem distribuit totum subiectuz vel partes subiecti: ꝛ totū residuuz confundit imobiliter sicut i ista ppositione qlibet asinus hominis currit. totum subm distribuit. s. ly asinꝰ hominis. sꝫ si dicat cuiuslibet hois asinꝰ currit. soluz distribuit ille gtūs. hois ꝛ ille noiatiuꝰ asinus confundit immobiliter.

Tertia regula ē ois dictio sincathegorematica nō includēs negationē ipoztās multitudinē manens sincathegorema facit terminum mediate sequentē. supponere cōfuse tantū. lꝫ distribuat terminū imediate sequētem: Dicit notanter non includens negationē quia si icluderet negationē distribueret terminuz. tā mediate q̄z imediate sequentem. dr etiam manens sincathegorema qꝛ si fieret ps extremi ppōnis āpliꝰ nō teneret sincathegorematice nec haberet virtutē confundendi nisi terminū mediate sequentē. vt patet i ista vidēs oēm hoiez ē aial. vbi ly animal supponit determinate. dicitur ēt notanter importans multitudinez ppē signa particularia q̄ non hñt vim confundendi. dr etiā mediate sequentē qꝛ si precederet non cōfunderet. Et iste tres regule tenent quasi per idem principium.

Quarta regula q̄ ē secūda pncipalis ē: terminꝰ cōis sequens copulatū ꝛ oēz dictiōez eqpollentez copulato. dūmō coniūctio copulata posita inter ptes copulati teneat diuisiue. ꝛ nō colectiue. talis terminis supponit cōfuse tantum. Ex quo

patet ꝙ dicendo parisi⁹ ⁊ rome vendit piper. Et silr dicendo heri ⁊ hodie audiui missaꝫ iste terminus piper in pma. ⁊ missaꝫ in scda suppōit confuse.tātum. Prima enim eqpollet huic. in vtroqꝫ istoꝝ locoꝝ vendit piper. ⁊ scda huic vtroqꝫ illoꝝ dierū audiui missā.in qbus claruꝫ est ꝙ predicti termini supponūt cōfuse tm̄.similiter i ista.bis comedi panem.que equipollet huic vna vice ⁊ alia vice comedi panem.in qua ille actūs panem.supponit confuse tātuꝫ. similiter in ista.homo ⁊ equus est animal ⁊ similes Notanter dicebatur dūmodo illa coniunctio copulatiua teneatur diuisiue: qa si teneretur coniunctim vl collectiue.nō opꝫ terminū cōmunē sequētem tale copulatum supponere cōfuse tm̄. sed determinate. ⁊ ideo dicendo materia ⁊ forma faciunt compositum: iste termin⁹ cōpositū supponit determinate. similiter iste terminus.naueꝫ.in ista propositione soꝛ. ⁊ plato trahunt nauem supponit determinate. Tertia regula. principalis est cuiuslibet propositionis exclusiue affirmatiue subiectum supponit confuse tm̄. vt tantum animal est homo ibi animal supponit confuse tm̄. patet quia ab exclusiua ad vniuersalem affirmatiuam de terminis transpositis est bona consequentia.ergo ad istam tantum animal ē homo.sequitur ista omnis homo ē aial in qua iste terminus animal supponit cōfuse tm̄.ergo ⁊ in prima. Quarta regula principalis est verba significantia actū anime interioꝛē ⁊ verba significātia actū anime imanētem faciunt terminū cōem sequentem quem regunt supponere cōfuse tm̄. vt sunt ista verba. volo. promitto.iubeo.desidero.dubito.exigo. significo.affecto.appeto.glisco.cupio.mando. precipio.admiroꝛ.reoꝛ.arbitror. imaginoꝛ.oppinoꝛ.intelligo. ⁊ sic de alijs. vt pmitto tibi equum itelligo lectionem: et sic de alijs. Quinta regula principalis ē verba importantia necessitateꝫ. vt egeo. indigeo.reqritur. presupponitur. ⁊ opꝫ ⁊ sic de alijs.faciunt terminos sequētes se supponere cōfuse tm̄. vt ad videnduꝫ requiritur oculus. ad eqtandū requirit equ⁹. Ex quo isert ꝙ ista copulatiua est vera ad scribēdū requiritur pēna. ⁊ nulla pēna requirit ad scribēdū. Sexta regula est modi affirmatiui facientes ppositionē modalē confundunt imobilit terminum cōem seqūteꝫ. vt necesse ē hominē eē animal. necesse ē me habē oculum si debeā videre. ibi ly oculū supponit confuse tm̄. Septima regula est oīs terminus eqpollēs orationi cōposite ex signo vniuersali affirmatiuo ⁊ termīo cōmuni cōfundit terminū cōmuneꝫ expsum in ppositione sequentē ipsum. confuse tantū. vt semper. vbiqꝫ.eternuꝫ. vt dicendo semp erit homo ille termin⁹ homo supponit confuse tantū. Et dicendo vbiqꝫ est corpus. ly corpus supponit cōfuse tm̄. Semp.n.tm̄ valet sicut in oī tēpore ⁊ vbiqꝫ sicut in quolibet loco. Octaua regula terminus cōis sequēs mediate relatiuū qd refert terminū prius distributū. supponit cōfuse tantum. vt oīs hō currit. ⁊ ille ē aial. iste terminus aial supponit cōfuse tm̄. Nona regula ē terminus cōis supra quē cadit imediate signū vl̄e siue affirmatiuū siue negatiuuꝫ. Et illud idem signū precedit aliud signū vl̄e negatiuum mediate supponit confuse tantum. vt nullus homo ē oīs homo. iste terminus homo i predicato positus supponit cōfuse tantuꝫ. Similiter in ista nullus homo est nullus homo. iste terminus hō in predicato positus suppōit confuse tm̄. ista patet p regulas eqpollētiaꝝ. Decima regula est ablt̄us rectus a relatiuo diuersitatis mediante ista propositiōe. a. vel. ab. qd qdē relatiuꝫ pcedit mediate signū vl̄e negatiuū. suppōit confuse tm̄. vt nullū aial aliō ab hoīe currit. ille ablt̄us hoīe suppōit ꝯfuse tm̄. Ex q° seqt p° p modū regl̄e. ꝙ signū vl̄e affirmatiuū positū i vna cathegorica vl clau/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

sula. nõ potest ɔfundere imobiliter terminũ cõe3 positũ i alia clausola vt dicendo ois hõ currit: ꝛ equus ẽ albus. ta3 ly equus. ꝗ ly albus. supponit determinate. nec alter eoꝝ ɔfũdit̃ p signũ p̃cedẽs. Secũdo seqtur ꝙ a termino supponente confuse tm̃ respectu alicuiꝰ multitudinis ad eũdẽ terminũ supponẽte3 determinate respectu eiusdẽ multitudinis nõ valet ɔñа. sed cõmittit̃ fallacia figure dictiõis mutãdo q̃le qd. i hoc aliqd. vt nõ seqt̃. ois hõ ẽ aĩal. ergo aĩal ẽ hõ. Tertio sequit̃ ꝙ a termĩo supponẽte ois ɔfuse tm̃ respectu aliciuꝰ multitudinis. ad eũdẽ supponẽtẽ deteriate remota dictiõe ĩportãte multitudinẽ. ẽ bona ɔñа. vt bñ seqtur ois hõ ẽ aĩal. gº quoddã aĩal ẽ hõ.

Tertio sciendu3 ẽ ꝙ de suppõe confusa distributiua dantur tales regule. Prima ẽ cuiuslib3 ꝓpositionis v̾l'is: ta3 affirmatiue ꝗ negatiue. subiectũ suppõit ɔfuse ꝛ distributiue Ex qua regl'a eliciũt̃ tres regl'e ꝑtiales. Prima si determinatio ꝛ determinabile sint eiusdẽ casus. ꝛ tali aggregato addatur signũ v̾l'e. totũ aggregatũ distribuit̃ vt ois hõ albꝰ currit. nec hõ p se nec albus p se distribuit̃. sed hoc totũ homo albꝰ. Scðа regl'a ẽ si signũ v̾l'e affirmatiuũ p̃cedat rectũ ꝛ obliquũ. ꝛ signũ sit de casu recti. ꝛ non obliq tunc cõplexu3 ex recto ꝛ obliquo distribuit̃ ꝛ neutrũ seorsu3. vt q̃libet asinꝰ hois currit. h̾ totu3 asinus hois distribuit̃ obliquus. n. se h3 vt determinatio recti. iõ distributo recto seqtur distributio obliqui. Tertia regula ẽ si signũ v̾l'e affirmatiuũ p̃cedat rectũ ꝛ obliquũ ꝛ signũ sit de casu obliqui ꝛ ñ recti tũc tm̃ distribuit̃ obliquus. ꝛ rectꝰ cõfũdit̃. nõ distributiue. vt dicẽdo cuiuslibet hois asinus currit. ly hois distribuitur. ꝛ ly asinus suppõit cõfuse tm̃. Secũda regula p̃ncipalis cuiuslibet ꝓpõnis negatiue siue v̾l'is siue ꝑticularis. p̃dicatũ cõiter tẽtũ supponit cõfuse distributiue. Tertia regula p̃ncipalis ẽ terminꝰ cõis mediate vel imediate seq̃ẽs negationẽ negantẽ nõ ĩpeditã supponit confuse ꝛ distributiue: dr̃ negante3: q: negatio ĩfinitãs nõ distribuit nisi terminũ quem ĩfinitat. vt dicẽdo nõ hõ ẽ albꝰ. capiendo hãc negationẽ nõ negãtem. tã hõ. ꝗ albꝰ ꝛ ẽt hoc verbũ ẽ. ꝗtũ ad tp̃s cõsignificatũ p ipsũ distribuit̃: dr̃ ẽt nõ ĩpeditã: q: ĩ ista sor. nõ videt oẽm hoĩem: ibi hoĩe3 ñ distribuitur. q: ĩpedit̃ p signũ vniuersale affirmãtiuũ. Quarta regl'a p̃ncipal'ẽ negatio infinitans distribuit terminũ cõmunẽ quẽ ĩfinitat. ꝛ non aliũm. vt aĩal ẽ nõ hõ. ibi homo distribuit̃ sub quo fit descensus copulatiue: ergo aĩal nõ ẽ sor. nec plato. ꝛ sic ð alijs. Quinta regl'a p̃ncipalis ẽ ois terminus ĩ se ĩclũdẽs negationẽ habet vim distribuẽdi terminũ sequẽtẽ rõne negatiõis. Ex hac regula inferuntur plures alie regule. Prima ẽ: terminus cõis sequens cõparatiuũ gradu3 terminãs eiꝰ cõparationẽ. ꝛ terminus sequens superlatiuũ gradũ terminans eiꝰ excessu3: si nõ ĩpediat̃ supponit confuse ꝛ distributiue. vt sor. ẽ fortior hominum ibi hominũ distribuit̃ similiter sor. ẽ fortissimꝰ hoĩum ibi hoĩu3 distribuit̃. Secũda regl'a ẽ p̃dicatũ ꝓpõnis exclusiue suppõit ɔfuse distributie. q: p3 ab exclusiua ad suã vniuersale3 de terminis trãspositis ẽ bona ɔñа. vt bene seq̃t̃ tm̃ aĩal ẽ homo. ergo ois hõ ẽ aĩal: s3 in ꝑa ly hõ suppõit ɔfuse ꝛ distributiue. gº ꝛ ĩ p̃ria.

Tertia regl'a ẽ terminꝰ cõis seq̃ns propõnẽ exceptiuã. rectꝰ ab ea suppõit ɔfuse ꝛ distributiue. vt oẽ aĩal p̃ter hoĩe3 est irrõnale ibi hoĩe3 suppõit cõfuse distributiue. Et sub eo fit ð̾scẽsus eo mõ quo dictũ ẽ p̃us. Quarta regl'a ẽ ablatiui recti a relatiuis diuersitatis mediãte ista ꝓpõne. a. vel. ab. ñ ĩpediti supponũt confuse distributiue. vt sor. ẽ aliꝰ ab asino iste terminꝰ asino. supponit cõfuse distributiue. Quinta regula ẽ ablatiui recti ab isto verbo differt. vel eius participio mediãte ista ꝓpositõe. a. vel. ab. etiã supponũt

ꝯfuse distributiue vt sor. differt ab equo ille ablatiu⁹ equo distribuit. Sexta reĺa est sincategoremata ꝑ q̄ fit ꝯparatio eq̄litatis. vt, sunt ista quẽadmodū. ita. sicut. ⁊ generaliter aduerbia similitudinis distribuūt terminū imediate sequētē3 vt sor. est fortis sicut leo. ibi leo distribuit. Ex qua regula seq̄t istā ꝓpōe3 eē falsa3 leo est ita fortis sicut aliq̄d aīal mūdi. q2 tūc esset ita fortis sicut musca. ꝙ ē falsu3. cu3 ista dictio. ita. dicat ꝯparationē eq̄litatis. • Septia regĺa sincathegorema ꝑ q̄d fit ꝯparatio ƀ3 excessu3. vt. ꝙ̄. magis ⁊ sic de alijs distribuit terminū cōe3 ipsu3 immediate sequētē. vt leo ē magis fortis ꝙ̄ hō. ibi li hō distribuit. Octaua regula ē ista v̄ba. careo. ꝑuo. icipit. desinit. ⁊ ista dictio. fine. Et gn̄al'r oīs dictio includēs negationē distribuit terminū cōe3 imediate sequentē: vt mā caret forma. li forma distribuit: simil'r in ista sor. ambulat fine equo iste obliqu⁹ equo distribuitur Et in ista sor. ꝑuat visu. li visu etiā distribuit. Nona regula est oē nobilitās īmobilitatū imobilitat mobilitatu3. i. oīs termin⁹ habens viz distribuendi aliū terminu3. distribuibile3. si addit termino iam distributo. reddit ipsu3 nō distributū. vt nō oīs hō currit. ista negatio. n̄. hn̄s viz distribuendi q2 cadit supra istū terminū hō iā distributū ꝑ signū vniuersale facit istū terminū hō supponere determiate ⁊ nō distributiue. Ex quo p3 ꝙ in ista ꝑpōne sor. differt ab oī hoīe ille termin⁹ hoīe supponit d̄termiate. ꝑꝑ duo distributiua cadentia supra ipsu3. Scd̄o p3 ꝙ ista est v̄a. sor. ē ita sapiēs sicut oīs hō mūdi. ⁊ ista ē falsa. sor. est ita sapiēs sicut aliq̄s hō mundi. q2 in ƀa ille termin⁹ hō distribuit. n̄ āt in ꝑma rōne duoꝝ distributiuoꝝ q̄ cadūt sup ip3. Ex oib⁹ hijs. colligit ꝙ sub termino supponēte determinate l3 descendere disiūctiue. sub termino supponente ꝯfuse tm̄ l3 descendere disiuncti. ⁊ sƀ termino supponente distributiue l3 d̄scēdere copulatiue.

Cōtra predicta. Prio arguit sic: ista est indefinita. hō ē spēs vt patuit ī pⁱmo tractatu. ⁊ tn̄ subiectu3 eius non supponit determiate. s3 simpl'r ergo ꝯ̄ vna3 regĺa3 positā de supꝑōne determinata. Secundo sic ī hac ꝓpositione semꝑ fuit aliq̄s hō li homo sequitur meditae istud sincathegorema semper ꝙ habet viz distributiuā. ⁊ tn̄ n̄ suponit ꝯfuse tm̄ sed determinate. ergo contra vna3 regula3 posita3 de suppositione confusa tantum. minor patet. s. ꝙ supponit determinate. q2 in sua contradictoria q̄ est ista. nō semꝑ fuit aliquis hō. idem termin⁹ supponit distributiue. g⁰ supponit determinate. Tertio sic. promitto. d̄sidero. ⁊ copulata. n̄ sunt dictiones sincathegorematice. g⁰ non faciunt terminu3 supponere ꝯfuse tantu3.

Ad rationes Ad prima3 dicit cōcedendo ꝙ ista est indefinita. hō est spēs. cū in ea subijciat termin⁹ cōis cōmunit tentus. ⁊ cum dicitur ꝙ subiectum non supponit determinate. dr̄ pⁱmo ꝙ pōt supponere determinate s3 nō stante veritate ꝓpōnis: dicitur secundo ꝙ regula illa h3 veꝝ ꝓpōne indefinita q̄ pōt ex se inferre particulare3. ⁊ cuius subƀ3 supponit respectu predicati. q̄d non ꝑtinet ad differentiam superioꝝ ⁊ inferioꝝ. Ad ƀa3 dicitur negando minore3. ad ꝓbatione3 negat ꝯn̄a. nō. n. op3 ad ꝯ̄dictorias. ꝙ qcūq3 termin⁹ q suppōit distributiue ī vna. ꝙ̄ in alia supponat d̄terminate. sed sufficit ꝙ t'min⁹ q nō ē distribut⁹ ī vna distribuat ī alia. sic ille t'min⁹ hō q n̄ distribuit ī ista. sꝑ fuit aliq̄s hō. distribuit in ista n̄ sꝑ fuit aliq̄s hō. Ad tertiā negat ꝯn̄a. q2 pl'a cathegoremata rōne alicui⁹ sincathegorematis īclusi ī eis. hn̄ hn̄t viz ꝯfūdēdi t'minū seq̄ntē vt p3 d̄ istis d̄ n̄s diuersu3 ƀ ēt ꝓuēit aliq̄n rōne mōi significādi. Copl'ata ēt icludūt m'ltitudinē rōne cui⁹ hn̄t viz ꝯfūdēdi t'minos seq̄ntes. Et ƀ d̄ suppōnib⁹ terminoꝝ absolutoꝝ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

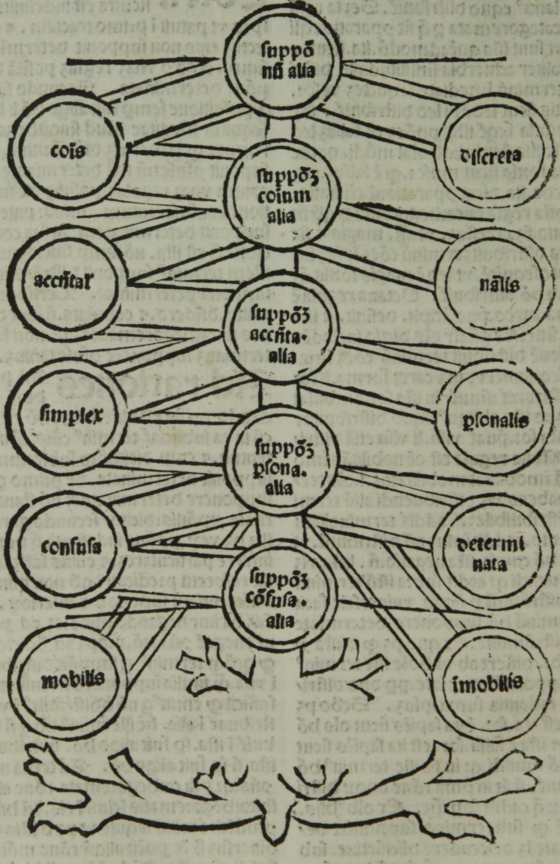

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Incipit secūd⁹ tractat⁹ par
uoꝝ logicelium de relatiuis.

Relatiuuz est du-
plex. Uno mō
relatiuuz est cu-
ius esse ē ad aliđ
quodāmodo se
habere: ⁊ sic re-
latiuū est vnum de decem pre
dicamētis. Aliud est relatiuuz
quod est ante late rei recorda
tiuum: qꝛ vt vult Pris. in ma-
iori suo volumine. Relatio est
āte late rei recordatio: vt sor.
currit q mouetur: ibi hoc rela-
tiuum qui facit recordationē
siue relationez de sorte qui est
res ante lata. Omissis āt rela-
tiuis ᷽m primū moduz de re-
latis: secundo mō hic itēdim⁹.
Relatiuoꝝ āt quedā sunt rela
tiua substantie vt. q. ille. ⁊ simi-
lia. quedā ṽo sunt relatina ac-
cidentis: vt talis q̃lis tant⁹ q̃n
tus. Relatiuum āt subē est qđ
refert eandem rez in numero
cum suo añte. vt. qui. ille. Itez
relatiuoꝝ subē q̃dā sunt relati
ua diuersitatis vt. ali⁹: ⁊ ē illđ
qđ refert eandē rem in nume-
ro ⁊ suppōit ꝑ alia: vt sor. cur
rit. ⁊ alius disputat q̃dam ṽo
idemptitatis: sunt. vt. qui. ille.
idem. Relatiuuz autez substā
tie idēptitatis ē qđ refert ⁊ sup
ponit ꝑ eodē numero ꝑ quō
supponit suum antecedēs: vt
sor. currit qui disputat: ibi hoc
relatiuū qui. refert sortē ⁊ sup
pōit ꝑ sorte. Relatiuoꝝ subē
idēptitatis q̃dā sūt noīa: vt qs
qdaz. Quedā sunt ꝓnoīa. vt il
le. idē. Itē relatiuoꝝ ꝓnoium
idēptitatis q̃dā sūt reciproca
vt sui. sibi. se. cū suo possessiuo
vt su⁹ sua suū. Alia ṽo ñ r̃cipro
ca vt ille idez. Relatiuū āt re-
ciprocū dr̃ ñ ꝙ sit patiēs. ſꝫ qa
pōit mōꝫ patiētis supra subaꝫ
agentē; qꝛ aliud est patiēs: ⁊
aliud mod⁹ patientis qđ pꝫ ꝑ
ꝙ ntūs pōt eē patiēs: vt dicē-
do sor. ꝑcutit̃ ſꝫ ñ pōt habere
modū patiētis. vñ mod⁹ patiē
tis semꝑ ē in obliqs: ⁊ sic pꝫ ꝙ
aliud est patiens. ⁊ aliđ mod⁹
patiētis. Si queratur quid ad
datur supra patiēs ꝑ relatiuū
reciprocū dicēdū ꝙ addit idē-
titatē subē: ⁊ pōit eā ſꝫ mō pa-
tiētis vt sor. videt se ibi suba q̃
pri⁹ erat agens ponit̃ sub mō
patientis: vt in hoc ꝓnoīe se.
Uñ reciprocū sic pōt diffiniri.
Reciprocū ē qđ significat sbaz
agētez sub mō patientis. Uel
sic: reciprocū ē idez qđ sui ipi⁹

passiuũ: ⁊ iõ hoc relatiuũ sui si gnificat p modũ patiẽtis iquẽ dr̃ trãscire actus uerbi. Nomi natiuus ãt significat p moduz agẽtis. Jtẽ si qraẽ q̃re hoc pno mẽ sui sibi se caret ntõ. Dicen dũ ẽ ꝙ solutio pz ex p̃missis: q2 agens ñ põt significare patiẽs siue sub mõ patiẽtis nisi i obli qs: s3 ntũs dicit mõz agẽtis. ⁊ iõ naz noĩatiui repugnat nãe hui⁹ pnominis sui: ⁊ iõ nõ põt h̃re ntũz. Ex p̃dictis pz ꝙ rela tiua idẽptitatis referũt eãdez rẽ cũ suo añcedẽte ⁊ sp suppo nũt p eadem re i numero. Et ex hoc pz ꝙ maior ẽ certitudo p relatiuũ idẽptitatis q̃z p suũ ãtecedẽs loco relatiui positũ: vt hõ currit hõ disputat: qa du biũ ẽ vtrũ de eodẽ hoĩe dicaẽ S3 cũ dr̃ hõ currit ⁊ idẽ dispu tat certũ ẽ ꝙ de eodez hoĩe di catur. hoc.n. pz p Pris. dicẽtẽ i maiori suo volumĩe ꝙ cũ dr̃ Aiax venit ad troiã ⁊ aiax for tiẽ pugnauit dubiũ ẽ an de eo dez aiace dicatur an de diuer sis. S3 cũ dr̃ Aiax venit ad tro iã ⁊ idẽ fortiẽ pugnauit d eodẽ aiace ĩ numero stati itelligitur Et sic pz ꝙ maior ẽ certitudo p relatiuũ idẽptitatis q̃z p suũ ãtecedẽs loco talis r̃latiui po

sitũ. Solet autẽ dubitari circa relatiua idẽptitatis vtrum de ceptio fcã ex diuersa relatio ne fiat secũdũ equiuocationẽ vel secũdũ amphibologiã vel secundũ aliquã aliã fallaciã: vt dicendo hõ videt asinũ qui est rationalis: ibi hoc relatiuũ q põt referri ad hunc terminuz qui est homo: vel ad hunc ter minum q est asinus: ⁊ sic sunt ibi diuerse relationes: ⁊ ergo b̃m aliquos solet ibi assignari equiuocatio. Sed cõtrariũ ar gutur hoc nomen q secunduz ꝙ est relatiuũ significat rẽ vnã equaliter se habentez ad illud quod significatur p modũ sub stantie: vt color q est in corpo re locus q cõtinet rem locatã ⁊ sic de aliis: ergo deceptio fa cta ex diuersa relatione ñ facit equocationem. Jtem hoc no men q b̃m ꝙ est nomen signifi cat substantiã infinitã: sed ista substantia infinita apta nata ẽ finitari tã p vnũ añs q̃z p aliđ: ergo cũ illa suba ifinite sũpta ĩ se sit vna ⁊ põt referre qãlibet añs ergo significatio hui⁹ re latiui erit vna q̃re seqẽ ꝙ ibi ñ erit equocatio. Jtẽ ratio cuius libet relatiui h̃z ꝙ relatiuũ est tm̃ vna hec.s. res antelata vel

rei āte late recordatiuū: ergo oē relatiuū ſm q relatiuū participat vnū nomē ⁊ vnā rōnē ergo relatiuū ē vniuocū iq̄ntū eſt āte late rei recordatiuū: ergo pticularia relatiua vt. qui. ille. ⁊ ali⁹ inq̄ntū ſunt relatiua ſuoꝝ añtiū ñ ſunt equoca. ſi aliqs obiiciat q hoc relatiuū. q. alterius eſt ratiōis ſecundū q tenetur in hoc antecedēte hō ⁊ alterius ſecundū q tenetur in hoc antecedente aſinus vt in predicta oratione ergo eſt cōe: ⁊ hꝫ rōnes diuerſas ergo ē equocū. Dicēdū q hoc argumētū ñ vꝫ. Nā ſiłr poſſet pbari: q qđlibꝫ vniuocū eēt equocū. vt aīal eēt equocū ſꝫ qđ eſt hō vł ſꝫ qđ ē in hoīe: ⁊ aliā hꝫ rōnem ſecūdū qđ eſt equs vł ſecūdū qđ eſt in equo ⁊ ſic hoc nomē aīal aliam habet rationem hic ⁊ ibi ⁊ eſt cōe: non tñ ē equocū ſed vniuocū. Soluēdum ē breuił qđ ſicvniuoca dicuntur habere eandē rōnē ñ ſm ſe ſed in vniuoco vniuocāte: vt hō. bos. equs. ⁊ ſimilia i aīali. Similř oīa relatiua dicūtur habere eandē rōnē nō ſecundū ſe ſed i referente ſiue in relatione: ⁊ ēt habent idē nomen ideo vniuocanł in eo: ſꝫ ille obiiciebat de rōnib⁹ relatiuoꝝ ſecundum ſe: Unde pdictas obiectiones ab iſta cōcedim⁹ ⁊ ideo ꝯcedim⁹ q deceptio facta ex diuerſa relatōne non eſt ſm equocationē. Itē illa deceptio ē in ordinatione dictionū iter ſe ergo ē i orone. qꝛ ordinatio dictionū nihil aliud eſt q̄ꝫ oratio: ergo nō ē equocatio cū equocatio ſolū ſit i vna dictione. Itē q ibi non ſit āphibologia pbał qꝛ vbicūqꝫ ſit āphibologia ibi eſt cōſtructō vni⁹ cuꝫ alio: vt i h⁹ exēplo liber ariſtotelis quo ad pmū mōꝫ: ⁊ quo ad ſꝫ mōꝫ vt hic litus arał. quo ad ťtiū vt i hoc ſcit ſecłꝫ. Et ſꝫ hoc pꝫ iductiē p oēs modos āphibologie: q vbicūqꝫ ē āphibologia ibi eſt ꝯſtructio vni⁹ cū vno tm̄. ſꝫ vbicūqꝫ ſūt diuerſa relatiā ñ ē cōſtructio vni⁹ cum vno tm̄ imo vni⁹ cū diuerſis: g⁹ ďceptio facta ex diuerſa relōne nō facit āphibologiā. Itē vbicūqꝫ ē ďceptio ex eo q aliq̄ dictio pōt referri ad diuerſa ē ꝯpoſitō vł diuiſio. ſꝫ ďceptō ex diuerſa relatōe ē ex eo qđ aliq̄ dictō pōt referri ad diuerſa g⁹ deceptio diuerſa relōne ē cōpoſitio vł diuiſio: ⁊ hoc idē cōcedimus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

In pcedenti tractatu visum est ð suppõne terminoꝝ absolutoꝝ.i.nõ relatiuoꝝ. nũc in isto tractatu videndũ est de suppositione terminorũ relatiuoꝝ ratio ordinis ẽ q: termini relatiui hñt suppõnẽ suã a terminis absolutis vt postea patebit. ergo necesse fuit primo determinare de suppõne terminoꝝ absolutoꝝ q̃ȝ relatiuoꝝ. Positus ẽ aũt iste tractatus distinctus a precedenti q: non solũ in hoc tractatu determinat de suppõne terminoꝝ relatiuoꝝ sed etiã de quadam passione termini que vocat relatio. secundũ quã sepe variatur veritas & falsitas orationis sicut patet ð ista. sor. videt equũ q est rõnalis. & ab hmõi passione accipit iste tractatus distinctionẽ a precedenti. ponitur antẽ subiectũ isti' tractatus terminus relatiuus sicut in precedẽti tractatu subũ ẽ tmin' supponẽs.

Primo sciendum est ꝙ sicut dicit textus duplex est relatiuũ scȝ relatiuum logicale & relatiuũ grãmaticale. vnde relatiuũ logicale est cuius totũ esse est ad aliud se habere.i. ꝙ significat suum significatũ sub quadã habitudine ad aliud. vt pater. dominus. seru'. Sed relatiuũ grãmaticale est rei ante late recordatiuũ.i.est qð secũdario notificat rẽ prius notificatã p suũ añs vt dicendo. sor. currit & ille mouetur. ꝙ ãt illa diffinitio sit bona patet p priscianũ q sic diffinit relationẽ. Relatio est rei ãte late rcordatio. & de istis relatiuis grãmaticalibus est hic ad ppositũ de qb' ponitur talis diuisio. Relatiuoꝝ grãmaticaliũ quedã sunt relatiua substantie. Alia sunt relatiua accidentis. Relatiuũ subẽ est quod refert suũ añs quod se hẽt p modũ p se stantis. Non.n. dicitur relatiuũ subẽ q: referat añs ꝙ sit suba imo põt suũ añs esse de quolibȝ predicamẽto vt dicendo scia est vtilis. Et illa est appetenda vbi hoc relatiuũ illa non refert substantiã ſȝ refert scientiã que est de p̃dicamento qualitatis. ſȝ ideo dicit relatiuũ subẽ. quia refert rem significatam p modum subẽ. vel sicut dicũt aliqui id dicitur relatiuũ substantie. q: refert suũ antecedẽs nõ cõnotando aliquã dispositionem accidentalem adiacere rei. pro q̃ supponit suũ añs vt ille ipse alius. & sic de aliis. Sed relatiuũ accidentis est ꝙ refert antecedens importans suũ significatum per modum alteri adiacentis vt talis. qualis. vel secundum alios est relatiuum referẽs suũ añs cõnotãdo aliquã dispositionem accidẽtalem adiacere rei pro qua supponit suũ antecedens vl' rei sibi comparate. vt talis. tantus. quant'. Dicitur notanter vel rei illi comparate. Nam dicendo sor. est albus & talis est plato. ly talis dicitur relatiuũ accidentis. non q: cõnotet aliquã dispositionem accidentalem adiacere sorti. Sed q: cõnotat aliquam dispositionẽ accidentalẽ adiacere platoni. ipsi sorti cõparato. Alia diuisio est relatiuoꝝ substantie: quedã sunt relatiua substãtie idẽptitatis. alia sunt relatiua substantie diuersitatis. vnde relatiuum idemptitatis substãtie. est qð supponit pro eodẽ precise pro quo supponit suum antecedens vel est illud ꝙ refert suum antecedens & supponit p hiis p quibus verificatur propositio sui antecedentis. vt. ille. ratione cuius ista est falsa hõ est animal & illud est asinus. Sed relatiuum diuersitatis substantie est ꝙ supponit pro alio q̃ȝ suum antecedens. vl' est illud ꝙ refert suum añs. supponit tñ pro alio ab illo pro quo verificat propositio sui antecedentis. vt aliud.

Secundo sciendũ est ꝙ alia diuisio relatiuorũ est ista relatiuorum idẽptitatis substantie quedam sunt reciproca. vt. meus. tuus. suus. se. Alia sunt non reciproca vt. ille. iste. vnde relatiuũ reciprocum dicitur illud ꝙ ponit substantiam agentem sub modo patientis. vt sor. diligit se sor. pcutit se. hoc relatiuum se quod est recipro

cum ponit sortē . qui est substantia agēs sub modo patientis. denotando actum importatū per verbum. reuerti in rē vnde exiuit vel processit talis actus. s. in suum antecedens. dicitur. n. reciprocum de reciprocor. ris . ꝙ est idem reuertor ris. ⁊ ita p3 ꝙ relatiuū reciprocū refert suum antecedens: ⁊ supponit pro eodē in numero. sed idē quod per añs signi/ficatur. vt agens. per relatiuū reciprocū significatur vt patiens . Et q2 omne relatiuū reciprocū significat p modū patiē tis. ntūs aūt licet possit esse patiens non pōt tñ significare rem suam sub mō pa/tientis. ideo hoc ꝓnomen . sui. quod est ꝓprijssimime reciprocū caret ntō. Po/nitur aūt differētia inter relatiua recipro ca. ⁊ non reciproca . differunt. n. primo quia relatiuū reciprocum semper poni tur in eadem cathegorica cū suo añte vt sor. diligit se. Sed relatiuū non recipro cū ponitur in alia cathegorica ꝗ̄ suum añs. saltem qñ refert totale subiectū vl' ꝑncipalē ptē subi. ꝙ ideo dr̄ q2 si referat ptē min⁹ principalē. pōt poni in eadē cathegorica cum suo añte vt canis sortis diligit illū . Scdo differūt q2 relatiuū reciprocū ꝯstruit cū eodē verbo cū suo añte. Relatiuum aūt non reciprocum nunꝗ̄ construitur cum eodē verbo cū suo antecedente. Tertio differunt quia relatiuū reciprocum reffert idē ad se. Reciprocatio enim est quedam circula ris relatio eiusdem ad seipsū . Non au tem alia relatiua. Ex quo patet ꝙ solū relatiuum idemptitatis . substantie dicit reciprocū ⁊ sibi soli conuenit reciproca tio: cum ipsum solum supponat pro eo/dem in numero cum suo antecedente.

Secundo patet ꝙ maior certitudo fit per relatiuum idemptitatis substan/tie ꝗ̄ per suum antecedens loco eius positum vt si dicatur aiax venit troiam ⁊ aiax fortiē pugnauit. Dubiū est vtrū de eodem aiace intelligatur . Si vero dicat aiax venit troiā. ⁊ idē fortiē pugnauit. certum est ꝙ de eodē aiace intel/ligit sicut declarat autor i' textu. Et ē ad/uertendū ꝙ relatiua substantie idēptita tis non reciproca quādoq3 tenentur pu/re demonstratiue. quādo scilicet ea non precedit aliquis terminus ad quē referā tur vt in ista propositione iste homo cur rit. ⁊ tunc tale relatiuū. facit propositōē3 singularē. Aliquādo tenētur relatiue. qñ ipsa precedit aliqs termin⁹ ad quē referā tur: vt ibi sor. currit ⁊ ille mouetur . Ali quādo vero tenentur īfinite quādo scili cet important determinate aliquā rē sub modo tñ cōfuso. Et hoc qñ nec tenētur pure relatiue. nec pure dmōstratiue vt dicēdo q fuerit audax expugnet ciuitatē.

Tertio sciendū ē ꝙ circa hec au tor mouet vnā difficulta tem cōtingentē circa diuersā relationē termini vt3 videlicet deceptio ꝓueniens ex diuersa relatione termini causet equi uocatōem aut aliā fallaciam. Probat pro auc. ꝙ talis deceptio facta ex diuer sa relatione non sit equiuocatio . ⁊ hoc quatuor rationibus. Quarum vna ta lis est nunꝗ̄ fit deceptio scd̄m equiuo catiōem nisi ex multiplicitate termini eq uoci. sed hoc ralatiuū. qui nō est termin⁹ multiplex nec equoc⁹. ergo deceptio fa cta ex diuersa relatione termini ñ causat deceptionē. minor p3 q2 hoc relatiuū q significat vnam rem equaliter se habē tē ad omne illud quod significatur per modum substantie. ergo non est equiuo cum. antecedens probatur quia hoc re latiuum qui non refert nisi rem se haben tem per modum substantie . Ponit alias rationes que clare sunt in textu .

Secundo probat ꝙ illa deceptio nō sit amphibologia tali ratiōe quia omnis deceptio que est amphibologia proue nit ex diuersa constructione . vnius di/ctiōis cū alia. vt p3 iductiue i singlis mo dis s3 vbicūq3 ē deceptio ex diuersa rela tiōe termini. ibi ē ꝯstructio vni⁹ cū diuer sis. g° deceptio proueniēs ex diuersa re/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

latione termini non est amphibologia. Ex quo cōcludit autor ꝙ cuz illa deceptio non sit neqꝫ equocatio neqꝫ amphibologia ꝙ est compō. ⁊ diuisio. Oīs.n. deceptio ꝓueniēs ex eo ꝙ aliq̄ deteriatio pōt ferri ad diuersa deteriabilia ē cōpositio vel diuisio. sꝫ deceptio facta ex diuersa relōne termi ꝓuenit ex eo ꝙ aliq̄ deteriatio pōt ferri ad diuersa deteriabilia: ergo est compō vel diuisio. Dixerūt tn̄ aliq ꝙ talis deceptio facit equocationē ⁊ ita negabant ꝙ nunqꝫ fiat equocatio nisi ex multiplicitate termi equoci: fit.n. deceptio scdm equocationez ex diuersa cōsignificatione tpis. vt pꝫ in illo paralogismo. qcquid sanabatᷣ san⁹ est ⁊c. Alij vo dixerunt ꝙ hmōi deceptio ē amphibologia. penes tertiū modum. Dicūt.n. ꝙ hec oro sor. videt asinuz tātuz vnū significat. sꝫ cuz additᷣ q est rōnalis tota oratio redditᷣ multiplex pp diuersaz relōnē termini. Et rōnē petri hyspani soluunt per negationē maioris. Ad ꝓbationē dicunt ꝙ cōmittit fallaciaz ꝯn̄tis debuit.n. inducere in indiuiduis. ⁊ solū inducit in spēb⁹ q: de quolibet mō soluz accipit vnū exēpluz verūtamē lꝫ petrus hyspan⁹ nō adducat rōes demr̄atiuas sua tn̄ opinio cōmunior est alijs ⁊ probabilior.

Contra predicta. Primo sic arguitᷣ relīua grāmaticalia sunt sincathegoremata. ergo eis nō ꝯuenit suppō. Anñs pꝫ ꝑ petrū hyspanū q ceteras ꝑtes orōnis a noie. ⁊ vbo appellat sincathegorematicas. Scdo sic i hac ꝑpōne chymera est chymera ⁊ illa est nō ens: illud relatiuū illa nō supponit pro eodē in numero ꝓ quo suuz anñs. Et tn̄ illa est relatiuuz idēptitatis subē. ergo diffinitio relatiui idēptitatis nō est bona. mior pꝫ q: anñs pro nullo supponit: ergo relatiuuz nō supponit pro eodē cum suo anñte. Tertio sic in hijs ꝑpōnibus semina que nos dānauit saluauit nos. lignum fuit cā mortis ⁊ ipm fuit cā vite relatiua ibi posita non referunt idem in numero cum suis antecedentibus: ergo ⁊c.

Ad rōnes Ad ꝑmam dr̄: ꝙ relatiua grāmaticalia pn̄t dupl'r ꝯsiderari. Uno mō pure relatiue aut pure demr̄atiue. ⁊ sic sūt sincathegoremata nullā rez vl'ez vel singularez significantia sꝫ ꝑcise hn̄t modum significandi. Significāt.n. vt sic quēdam actum referēdi vl' demr̄andi ⁊ vt sic eis non cōpetit suppō. Alio mō pn̄t ꝯsiderari inquātuz ꝑter actuz referendi vl' demōstrandi iportant signū rei relate vel signuz rei demr̄ate: ⁊ sic sunt ꝑtim cathegorematica ⁊ ꝑtiz sincathegorematica qbus vt sic bn̄ potest cōpetere suppositio.

Ad scdam dr̄ ꝙ diffinitio relatiui idēptitatis subē dꝫ solū intelligi qn̄ anñs illius relatiui supponit ꝓ aliquo mō chymera pro nullo supponit ⁊ ꝑ ꝯn̄s neqꝫ hoc relatiuuz illa. Ad tertiā dr̄: ꝙ duplex est relatio.s. simplex. ⁊ ꝑsonalis. vn̄ relatio simplex est qn̄ relatiuuz refert idē in spē ⁊ supponit pro eodē in spē cum suo anñte vt pꝫ in predictis orōnibus. Sꝫ relatio personalis est qn̄ relatiuum refert idē in numero cum suo anñte. in predictis autē orationibus est relatio simplex ⁊ nō ꝑsonalis. Diffinitio autē hꝫ veritatem qn̄ fit relatio ꝑsonalis ⁊ non simplex. Si tn̄ in diffinitione relatiui idēptitatis substantie non addatᷣ ista ꝑticula pro eodē in numero. eo mō quo dictū est in primo notabili. tunc argumentū nō ꝯcludit: q: eo mō quo supponit anñs eo mō supponit relatiuum. si enim anñs supponat pro voce vel pro significato vel ꝓ suppositis simil'r ⁊ eius relatiuuz. Exempluz qn̄ supponit pro voce vt sor. est nomen dissyllabum. ⁊ illud ē masculini generis. Exēplū qn̄ supponit ꝓ suppositis vt hō currit ⁊ ille mouetᷣ exēplū quādo supponit ꝓ significato vt hō ē species. ⁊ ille ꝑdicatᷣ d pluribus. Ex quo sequitᷣ ꝙ oēs iste sunt false animal ē trisyllabū. ⁊ illd ē substantia. hō currit ⁊ ille est spēs. hō ē spēs ⁊ ille legit. ⁊ sic de alijs.

Seqtur de relatiuis diuersitatis. relatiuū diuersitatis est quod supponit pro alio ab eo quod refert: vt sor. currit ⁊ ali⁹ disputat: ibi hoc relm alius refert sortē ⁊ supponit ꝑ alio a sorte: ⁊ ita facit recordationē de sorte. De relatiuis autē diuersitatis talis datur regula. Si relm diuersitatis addatur supiori fit īferius ⁊ si addatur. inferiori fit supius. Verbi grā qñ dr̄ aliud ab aīali. ergo aliđ ab hoīe ibi ē locus a spē ad genus siue a pte subiua ad suū totū vle: qꝛ in hac ꝑpōne aliud ab aīali hoc relm diuersatis aliud cū additur aīali quod ē supius ad hoīem facit ipm inferi⁹ ⁊ in hac aliud ab hoīe additur inferiori. s. hoī: ⁊ ergo facit ipz supius: ⁊ ergo aliud ab aīali ē inferius ad aliud ab homine: ⁊ iō ibi ē locus a spē siue a parte subiectiua. De relatiuis idēptitatis datur regła ab antiquis. Nulla ꝑpō inchoata a relatiuis idēptitatis hꝫ ꝯdictoriā. Et assignant talē cāz: qꝛ cum dr̄ oīs hō currit: ⁊ ille disputat: hoc relatiuū. ille. hꝫ respectū ad hoc aūs hō pp dependētiā sue relōnis: sꝫ qñ negatio aduenit propōni ichoate a relatiuo dicēdo sic: ille nō disputat: tunc negatio negat verbū quod sequitur ⁊ nō negat respectiue relationis quē hꝫ ad aūs: ergo negatio nō negat totū quicqd affirmatio affirmat: ergo non ꝯdicit: sed cū hoc fiat in qualibet ꝑpōne inchoata a relatiuo seqꝛ ꝙ nulla propō inchoata a relatiuo hꝫ ꝯdictoriā. Sed contra hoc obiicitur. Quicqd contingit affirmare contingit ⁊ negare de quolibet supposito sed verbū cōtingit negare de quolꝫ supposito: ergo ⁊ contingit affirmare đ quolꝫ supposito quod est dictio relatiua: ergo q̄libet propō inchoata a relatiuo hꝫ ꝯdictoriam. Itē quelibet ꝑpō siue enuntiatio q̄ est vna hꝫ ꝯdictoriaz sed ꝑpō inchoata a relatiuo dūmō ibi non sit aliq̄ dictio non equoca neqꝫ plura subiiciantur neqꝫ ꝑdicentur ē vna propō: ergo propō ichoata a relatiuo hꝫ ꝯdictoriā. Itē dicit Aristo. in primo perihermenias circa affirmationē ⁊ negationē ꝙ vni affirmationi vna negatio ē opposita ⁊ ecōuerso vna negatio vni affirmationi ē opposita: ergo affirmationi ichoate a relatiuo nega-

tio vna est opposita quod concedim⁹ dicentes p̄dictā regulā esse falsam. Ad rōnes eorū r̄ndemus ꝙ relatiuū cōparatur ad an̄s: ⁊ cōparat̃ ad verbū cui subiicitur. vnde cum affirmatio vel negatio sit orō affirmatiua vel negatiua alicuius de aliquo vel alicui⁹ ab aliquo hoc est p̄dicari de subo: ⁊ iō sicut pꝫ p diffinitionē predicatā affirmatiōis ⁊ negationis affirmatio ⁊ negatio respiciūt tantūmō cōparationē subi ad p̄dicatū: ergo in ꝑpōne ichoata a reľiuo tantūmodo sumit̃ ꝯdictoriuꝫ p compatiōnē reľiui ad verbū cui subiicit̃ ⁊ nō p comparationeꝫ relatiui ad antecedens: quia ille respectus non est ibi propter naturaꝫ affirmatiōis nec ꝑꝑ depēdentiā subi inquātum ē subm: sed ꝑꝑ depēdentiā eius quod ē subꝫ dicendū tn̄ est subm: qꝛ aliud est subm inquātum subm: ⁊ id quod est subm: ⁊ aliud est predicatum inquantum. predicatum: ⁊ illud quod est predicatum. ⁊ sic quicquid affirmatur in propōne inchoata a relatiuo negatur i sua ꝯdictoria: qꝛ contradictoria isti⁹ ille disputat est ista non ille disputat negatione preposita relatiuo.

¶ Postq̄ꝫ visum est de relatiuo grammaticali diffinitiue ⁊ diuisiue consequenter videndum est qualiter quodlibet relatiuum grammaticale supponat in propositione pro quo.

Primo sciēdum est ꝙ de relatiuis in cōmuni dat pe. hy. vnam regulam datam ab antiquis vꝫ ꝙ nulla propositio ichoata a relatiuis habet contradictoriam quam regulam improbat tribus rationib⁹. Quarū vna talis est. Quicquid contingit affirmare cōtingit ⁊ negare: sed verbum contingit affirmare de quolibet subiecto: ergo ⁊ negare de quolibet subiecto. ⁊ per consequens potest vere negari de quolibet termino relatiuo. Alie rationes sunt clare in textu. concludit ergo petrus hyspanus ꝙ quelibꝫ propositio cuiuis sit ichoata a relatiuo habet vere contradictoriā. Sed est specialis difficultas quando relatiuum ⁊ antecedens ponuntur i eadēꝫ cathegorica qualiter debet dari contradictoria illius propositionis. vt paꝫ de ista sor. qui currit disputat. Dicunt enim quidam ꝙ contradictoriuꝫ eius est ista sor. qui currit non disputat. Prima enim equiualet huic copulatiue sor. currit: ⁊ sor. disputat. Secunda vero equiualet huic disiunctiue sor. non currit vel sor. nō disputat. Ex q̄bus inferunt omnes istas esse veras. chymera q̄ currit n̄ mouet̃. sor. qui ē alb⁹ nō ē coloratus aliq̄d ꝙ currit nō mouet̃. Ex quo pꝫ ꝙ ſm eos ista ꝯn̄a nō vꝫ chymera q̄ currit nō mouet̃ ergo chymera currit. arguit̃. n. ibi a tota disiūctiua ad alterā partē eius. Similit̃ negant istā cōsequētiā aliquid currit ꝙ n̄ mouet̃. ergo aliq̄d currit ⁊ illud nō mouet̃ ſꝫ ē ibi fallacia ꝯsequētis secūdū eos a disiūctia ad copulatiuā. Cōtra hāc opinionē arguit̃ q̄cquid affirmat̃ i affirmati

tiua debet negari i negatiua sꝫ in ista affir/
matiua sor. currit qui disputat affirmātur
duo ꝺ sor. scꝫ currere ⁊ disputare. ergo
illa duo ꝺbēt negari ꝺ eodē in negatiua.
sꝫ hoc nō pōt esse ꝑ negationē postposi/
tam prime ꝓpōi. qa negatio. nihil negat
ante se positū. ergo male assignat̄ ꝯdicto
ria. Dicit̄ ergo aliter ꝙ ꝯdictoriū illi⁹ dꝫ
dari preponendo negationem toti ꝓpo
sitioni. vt vtraqꝫ compositio negetur: ⁊
ideo contradictoria huius sor. qui currit
disputat est ista non sor. qui currit dispu/
tat que equipollet huic disiūctiue sor. nō
currit. vel sor. non disputat. sed ista sor. q
currit non disputat equipollet huic copu
latiue. sor. currit ⁊ sor. non disputat. Ex
quo patet ꝙ ꝑdicte propositiones quas
isti concedunt sunt false.

Secundo sciendum est ꝙ de suppositione relati
uorum idemptitatis subē ⁊ non recipro
corum duplex reperitur opinio. Dicunt
enim quidaꝫ ꝙ relatiua idēptitatis subē
non reciproca in quacūqꝫ ꝓpositione po
nant̄: siue sit copulatiua siue disiūctiua si
ue conditionalis. supponunt. solum pro
illis pro qbus verificatur propositio sui
antecedentis. ꝓbant duabus rationib⁹.
Quarum prima est quia relatiuo idem/
ptitatis subē nō reciproco conuenit ex na
tura sua ⁊ ex modo significandi proprio
sibi. capi pro illis pro quibus denotatur
verificari propositio sui antecedētis. sed
in quacūqꝫ propositione ponitur retinet
eandem naturam ⁊ eundem modum si
gnificandi: ergo semper supponit ⁊ acci/
pitur precise pro eisdem pro quibus ve/
rificatur propositio sui antecedētis. Se
cunda ratio est quia nisi sic sequeretur ꝙ
propositio copulatiua i qua poneretur ta
le relatiuum non posset cōtradicere pro
positioni disiunctiue. consequēs videtur
inconueniens. patet. tamen consequen/
tia quia ex quo illud relatiuum caperet
pro diuersis in copulatiua ⁊ indisiūctiua

Et secundum istos tales propositiones
sunt negande. sor. est asinus vel ipse ē ho
mo. sor. est irrationalis vel ipse est ratio/
nalis. homo mouetur vel ipse quiescit.
posito ꝙ nullus homo moueatur: sꝫ qui
libet quiescat. sensus eniꝫ prime est. sor.
est asinus vel ipse sor. qui est asinus ē ho
mo. Similiter sensus secunde est sor. est
irrationalis. vel ipse sor. qui est irrationa
lis est rationalis. Sensus tertie ē homo
mouetur vel ipse homo qui mouetur
quiescit. ⁊ clarum est ꝙ omnes iste disiū
ctiue sunt false cum habeant ambas par
tes falsas. Concedunt tamē istas propo/
sitiones sor. est asinus si ipe est homo: qꝛ
sensus est sor. est asinus si ipse sor. qui est
asinus est homo. licet negent istaꝫ sor. est
asinus. si sor. est homo. Concedunt etiaꝫ
istam homo est asinus vel ipse non ē ani
mal. Est enim sensus homo est asinus.
vel ipse homo qui est asinus non est ani
mal. Et ista est vera cum secunda pars
eius sit vera. est eniꝫ negatiua cui⁹ subie
ctum pro nullo supponit. Negant tamē
istam homo est asinus vel homo nō est
animal. Ex quo patet ꝙ isti concedunt
multas propositiones que videntur esse
contra modum cōmunem concipiendi.
Ideo est alia opinio cōmunior que dicit
ꝙ licet aliquando relatiuum idemptita/
tis substantie non reciprocum supponat
precise pro eisdem pro quibus verifica/
tur propositio sui antecedentis non est tā
men semper necesse ipsum relatiuū non
reciprocum supponere precise pro eisdē
pro quibus verificatur propositio sui an
tecedentis. Ad cognoscendum autem
quando tale relatiuum supponit precise
pro eisdem pro quibus verificatur pro/
positio sui antecedentis: ⁊ quando non
declaratur istorum opinio pro cuius de/
claratione.

Tertio sciendū est ꝙ ab illis de ista opinione ponūtur q̃
tuor regule. Quarum prima ē non opꝫ

relatiuū idēptitatis nō reciꝓcū in ꝓpo
sitione cōditionali positum supponere ꝑ
cise pro eisdem pro quib⁹ verificatur ꝓ
positio sui añcedētis: pȝ qꝛ si sic sequere/
tur ꝙ iste ꝓpositiões eēnt vere sor. ē asi
nus si ipe ē hō. sor. ē irrōnalis si ipse ē rō/
nalis: ⁊ sic de alijs. sunt eni cōditionales
in quib⁹ ipossibile ē añs eē verū sine cō/
sequēte vt patet per sensum earū iā da/
tū. Secūda regl'a ē relatiuū idēptitatis
substantie nō reciꝓcū i ꝓpositiōe dis
iunctiua positū non soluȝ supponit ꝓ illo
pro quo verificatur ꝓpositio sui antece/
dentis. Sed supponit pro omni illo pro
quo supponit suum añcedens. Naȝ nisi
sic sequeret ꝙ iste essent false sor. est asi/
nus vel ipse ē homo. sor. ē irrōnalis vel
ipse est rationalis antixp̄us ē vel ipse erit
ꝯñs est falsuȝ ⁊ ꝯ cōem modū concipiē/
di. ꝓbatur cōsequētia dādo sensuȝ illaꝝ
ꝓpōnum eo modo quo dictuȝ est ꝑus.
Tertia regula est relatiuum idēptitatis
subē nō reciꝓcū i ꝓpositione hypothe
tica copulatiua posituȝ supponit pro eis/
dem. ꝓ q̄bus v̄ificat ꝓpositio suis añtis
pȝ qꝛ nisi sic sequeret ꝙ esset vera asin⁹
est aīal. ⁊ illud est homo. si enim ly. illō
in dicta copulatiua. nō solū supponeret
ꝓ aīalib⁹ ꝓ quib⁹ v̄ificat ꝓpō ista asi/
nus est aīal: sȝ etiā pro alijs aīalibus. tūc
secūda pars illi⁹ copulatiui esset vera. ex
quo est idefinita affirmatiua cui⁹ subȝ et
ꝑdicatuȝ supponūt pro eodē. Ex hac
regula sequit̄ ꝑmo ꝙ relatiuū idēptita/
tis subīe nō reciꝓcū aliq̄ñ supponit pro
suo añcedēte nō supponente. pȝ in ista ꝓ
positiōe antichristus nō ē. ⁊ ipse erit. istō
relatiuū ipse supponit ꝓ antixp̄o qui nō
est qꝛ pro illo v̄ificat̄ ꝓpositio sui añtis:
⁊ tñ ly antixp̄s q est añcedens. illi⁹ relati/
ui ipse nō supponit. Scd̄o seq̄t ꝙ ali/
q̄ñ i ꝓpōne cathegorica mere de p̄ñti. s.
i q̄ null⁹ ponit̄ terminus āpliatiuus rela/
tiuū supponit s̄m suppositionē accñtaleȝ
ꝓ illo qd̄ nō est sed fuit. vel erit. vt pȝ in
ista ꝓpositiōe antichristus erit ⁊ ipe nō
est. illud relatiuuȝ. ipse. supponit pro an/
tichristo q erit. qꝛ pro illo verificat̄ ꝓpo
sitio sui añtis. ⁊ tñ ly ipse ponitur in pro/
positiōe cathegorica mere de presenti in
qua nullus ponitur terius ampliatiuus.
Quarta regula ꝑ nullam negationem
vel signū vl'e mutatur suppō relatiui. vt
nihil refert dicere aliquis hō currit ⁊ ille
est alb⁹. ⁊ dicere aliquis hō currit ⁊ ois
ille est albus. probatur qꝛ relatiuum nō
ex se sed ex suo añte capit suaȝ relationē.
ergo manente eadem suppōne antece/
dentis manebit eadē suppositio relatiui.
suppositio autē añtis nō mutatur per ali
quod sincathegorema appositum relati
uo: ergo nec etiaȝ mutatur suppositio re
latiui. Quinta regula ē si añcedens sup/
ponat materialiter ⁊ absolute relatiuum
supponit materialiter ⁊ relatiue. vt dicē/
do aīal est trisyllabum. ⁊ ipsum non ē tri
syllabum. hoc antecedens aīal supponit
materialiter absolute. ⁊ hoc relatiuū ip/
sum supponit materialiter ⁊ relatiue. vn
de supponere mālit̄er absolute ē suppo/
nere pro se vel sibi simili in voce aut scri
pto. sȝ supponere mālit̄er relatiue ē sup/
ponere non q̄dem pro se sȝ pro añte vel
sibi simili in voce vel scripto. Ad rōnes
precedentis opinionis. Ad primaȝ dr̄:
ꝙ maior est ꝯcedenda dummō tale re/
latiuū sumatur in ꝓpōne hypothetica
copulatiua. non autē in conditionali vel
disiunctiua. vt patuit per regulas prece/
dētes. Et huius nō est alia cā nisi nr̄ mo
dus ꝯcipiendi. Ad scd̄am dr̄ ꝯcedēdo
ꝯñtiam nisi indisiunctiua cuȝ relatiuo idē
ptitatis substantie nō reciꝓco exprima
tur illud pro quo verificatur ꝓpositio sui
antecedentis. vt isti copulatiue. asinus ē
animal ⁊ illud ē hō. contradicit ista disiū
ctiua nullus asinus est aīal vel non illud
animal quod est asinus est homo.

Contra predicta. Primo ar/
guit̄ sic terius accñtal'r
supponens respectu copule p̄sentis tp̄is
restringit̄ ad supponēduȝ ꝓ p̄sentibus:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

ergo male dictū est ꝙ aliqͣs. terius relatiuus sumptus respectu copule de pñti nō ampliate supponit pro eo ꝙ non est.

Scḋo sic ⁊ hoc ↄ tertiā relām tertij notabilis. qꝛ si illa relͣa eēt vͣa seq̄ret ꝙ ista ꝓpō esset vͣa ois hō est aīal ⁊ nullus hō est illḋ. ↄñs est falsuȝ. ꝓbat ↄña qꝛ ī illa ꝓpōne hoc añs aīal supponit ↄfuse tm̄. gͦ ⁊ ī ista negatiua nullus hō est illḋ hoc relͣm illḋ suppōit ↄfuse tm̄. ⁊ ita scḋa ps illius copulatiue erit vͣa sicͭ pͥma. erit eniȝ sensus illiꝰ copulatiue. ois hō est aīal. ⁊ ois hō illḋ ñ est. ⁊ ista ē vͣa falsitas tñ ↄsequētis pȝ qꝛ dicta copulatiua ē cōstituta ex duabus ↄtrarijs. ergo ipsa nō pōt eē vera. Tertio sic ↄtra eādē regulaȝ qꝛ si ipsa esset vera sequeret̄ ꝙ ista esset vera. ois hō est aīal ⁊ oē risibile est illud. Ex quo hoc relatiuū illud supponit ↄfuse tā tū ↄñs est falsuȝ. ergo ⁊c. falsitas ↄsequētis pȝ qꝛ bñ sequitur ois hō est animal. ⁊ omne risibile est illud. ergo soꝛ. est aīal ⁊ omne risibile est illud. sed istud fm consequens est falsum ergo ⁊ antecedens.

Ad rationes ad pͥmā dicit̄ ꝙ illud assumptū dȝ intelligi ḋ terminis absolutis. ⁊ nō relatiuis. Ad fam dicit̄ ꝙ ille nō sunt ↄtrarie eo ꝙ hoc relatiuū illud non distribuit̄. sicut neqȝ iste sunt ↄtrarie. ois hō ē aīal. ⁊ ois homo aīal nō ē. eo ꝙ ille terminus aīal in neutra distribuit̄. Ad tertiā dicit̄ ꝙ istud ↄsequēs soꝛ. est aīal. ⁊ omne risibile ē illud pōt distingui fm ꝙ hoc relatiuuȝ illḋ itelligit̄ referre hoc añs aīal. positū ī pͥa copulatiua q̄ ē añs ⁊ sic ꝓpō ē vera. vel hoc relatiuū illud itelligit̄ referre hͦ añs aīal positū ī pͥma parte fe copulatiue q̄ est ↄñs. ⁊ tunc ꝓpositō est falsa. ⁊ vt sic nō sequit̄. ois hō ē aīal. ⁊ omne risibile est illud ergo soꝛ. ē aīal. ⁊ oē risibile ē illud. ⁊ in illo sensu ꝓcedit argumentum.

De relatiuo idēptitatis nō reciproco talis datur regula.

Omne relͣm idēptitatis nō reciprocū hȝ eādē suppōnē quaȝ hȝ suū añs: vt cū dr̄ ois hō currit ⁊ ille est soꝛ. hoc relatiuū ille supponit pro oī hoie: qꝛ sensus est ois hō currit. ⁊ ille ē sortes. i. ois hō est soꝛ. Dico autē non reciprocū: qꝛ cum dr̄ ois hō videt se non est sensus ois hō videt oēm hoieȝ. Unde loco huiꝰ relatiui se nō licet ponere suū antecedens: loco autem alterius licet ponere.

Habito de relatiuo subē dicendū est de relͣiuo accidētis. Relatiuū āt accidētis ē quod refert eādem rem ꝑ modū denoīationis: vt tale q̄le ⁊c. Unde hec est dr̄ia relatiui substantie ad relatiuū accidētis: qꝛ relatiuū substātie refert rem vni uocam ꝑ modū quod quid ē: vt albedo q̄ est ī pariete: coloꝛ qui est in coꝛpe. Relatiuū aūt accidentis est quod refert reȝ suā ꝑ moduȝ denoīationis vt soꝛ. est albus ⁊ talis est plato: ⁊ sic de aliis. Alia aūt dr̄ia datur eoꝝūdem qꝛ relatiuū subē refert idem in numero. Relatiuū ḋo accidentis refert ideȝ in specie: vt soꝛ. est albꝰ ⁊ talis est plato: qꝛ idē in numero nō pt esse in diuersis subiectis: ȝ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

bene idē in specie. Relatiuoꝝ aūt accidentis aliud est relm idēptitatis vt talis. aliud vero diuersitatis vt alter. Relatiuū accidētis idēptitatis est quod refert eādē qualitatē in spē ⁊ supponit ꝓ eadē in spē: vt soꝛ. est albus ⁊ talis ē plato. Relatiuū aūt accidentis diuersitatis est quod refert eādem qualitatē in spē: ꝫ supponit ꝓ alio diuerso i specie: vt soꝛ. est albꝰ ⁊ alteriusmodi ē plo. Differt aūt relm substātie idemptitatis relatiuis accidentiū idemptitatis: qꝛ relm idēptitatis sube refert eādem subam i nūero. Relatiuū aūt idemptitatis accidentis nō refert idē accñs i numero ꝫ solū idem accidens in specie. Relatiuoꝝ accidētis idēptitatis aliud est relm quātitatis cōtinue: vt tātus. aliud vero quantitatis discrete: vt tot quot. Item relatiuoꝝ nūeroꝝ q̄dam sunt noīa: vt totidem: q̄dam sūt aduerbia: vt totiens.

Sciendū ꝙ tal' tātus: totiēs totidem pñt dici rela redditiua ⁊ demr̄atiua. Relatiua: vt si ad p̄sentes referātur. Demōstratiua vt cū dicimꝰ demōstrando mare tale est rubeū. demr̄ando herculē talis fuit plato. Si aūt nō referantur ad p̄sentes siue p demr̄ationē rerum p̄sentiū tunc sunt redditiua: qꝛ reddūt interrogatiōe p̄cedēte: vt qualis est plato talis est soꝛ. Relatiua qñ sine interrogatione ꝓferuntur: vt talis ē soꝛ. qualis est plo. Et qñ ad noīa adiectiua spāliū accidentiū ducūtur: vt ethiops est niger ⁊ tal' est coꝛuꝰ: ⁊ soꝛ. fuit albus ⁊ talis est plato. Et hec d̄ relatiuis dicta sufficiāt'.

¶ Prius visum est de suppōne relatiuoꝛū non reciprocoꝝ nunc videndū est de suppōne relatiuoꝝ idēptitatis substātie reciprocoꝝ. Et inter ipsa ponit auc. vnam drīaꝫ in textu que talis est. loco relatiui non reciproci sp lꝫ ponere suum antecedens ꝫ non in loco relatiui reciproci. Istud aūt non est vl'r verum: ꝙ loco relatiui non reciproci liceat ponere suū antecedens. Nisi qñ añs est terius singularis non supponens mālīter ⁊ qñ añs est terminus cōmunis distributus.

Primo sciendū est: ꝙ relatiua reciproca vt prius visū est sunt duplicia quedaꝫ sunt possessiua. Alia sunt non possessiua. de relatiuis reciprocis non possessiuis ponuntur due regule. Quarū prima est. relatiuū idēptitatis substantie reciprocū non possessiuum supponit pro eodē ⁊ eodem mō sicut suum añs. ita ꝙ si añs supponat deteriate ⁊ relatiuum supponit determinate. si distributiue distributiue. si confuse tantuꝫ confuse tantum. vt dicendo soꝛ. videt se hoc relatiuum. se. supponit discrete. Sꝫ in ista hō videt se hoc relatiuuꝫ se supponit deteriate. Et i ista ois homo videt se. ly se supponit distributiue. Secūda re

gula est ꝙ in distributione añtis ⁊ sui re-
latiui. non tota distributio antecedẽtis ca
dit supra quodlibet suppositũ relatiui. ⁊
sic ecõtra: sed sigillatiꝫ: quelibet pars an
tecedentis supra quãlibet partem sui re-
latiui sibi correspondentẽ. hoc est qñ an-
tecedens relatiui reciproci supponit con-
fuse distributiue ipsum relatiuũ recipro
cum supponit sigillatim. i. reddendo sin-
gula singulis videlicet cuilibet supposito
antecedentis seorsum sumpto adaptan-
do suppositũ relatiui sibi correspondẽs.
vt dicendo oĩs homo videt se. ergo sor.
videt se sortem: ⁊ plato videt se platonẽ
⁊ sic de omnibus alijs. Et ideo non seq-
tur omnis homo videt se. ergo oĩs ho-
mo videt omnem hoiem: licet bene seq̃
tur omnis hõ videt se: ergo sor. videt se
sortem. Ex quo sequitur primo. ꝙ quã
do in propositione ponuntur duo termi
ni absolute distributi: vnus a parte subie
cti ⁊ alius a parte predicati tunc tota di-
stributio vnius cadit supra totam distri-
butionem alterius. ita ꝙ sub subiecto cõ
tingit descendere non descendendo sub
predicato. ⁊ econtra. vt põt faciliter pra-
ticari in hac propositione. omnis homo
videt omnem equm. Secũdo sequit̃
ꝙ sub relatiuo reciproco supponente di
stributiue. non contingit descendere nisi
simul fiat descensus sub suo anteceden-
te. vt dicendo omnis homo videt se nõ
sequitur. ergo omnis homo videt sorteꝫ
⁊ omnis homo videt platoneꝫ: ⁊ sic de
alijs: sed simul opꝫ descẽdere sub suo an
tecedente comparãdo singula supposita
relatiui singulis suppositis antecedentis
eo modo quo dictuꝫ est prius. Tertio
sequitur differẽtia inter suppositionẽ con
fusam distributiuam absolutaꝫ. ⁊ suppo
sitionem distributiuam confusam sigilla
tam. vnde suppositio ꝯfusa distributiua
absoluta est quãdo predicatum attribui
tur totaliter ⁊ indiuisim subiecto. ⁊ cuili
bet contento sub eo: vt omnis homo ha
bet nasuꝫ. sequit̃ enim ergo sor. habet na

sum. ⁊ plato habet nasum: ⁊ sic de alijs.
Suppositio distributiua sigillata est quã
do predicatum nõ attribuitur indiuisim
subiecto ⁊ cuilibet contento sub eo: sed si
gillatim: idest reddendo singula singulis
vt hic singuli homines habent singulos
nasos sibi illud predicatũ attribuitur cui-
libet ꝯtento sub homine sigillatim ⁊ par
ticulatim. Ita ꝙ est sensus ꝙ iste homo
habet suum nasum ⁊ ille suum: ⁊ sic de
alijs. ⁊ non attribuitur totaliter ⁊ diuisiꝫ
subiecto. qꝛ si sic. sequitur ꝙ vnus hõ ha
beret singulos nasos: ⁊ ita plures. Ex
quo patet ꝙ terminus supponens con-
fuse ⁊ absolute. isert absolute omnia sub
se contenta: sed terminus supponens cõ
fuse sigillatim infert contenta sub se non
absolute sed correlatiue vt dicendo om-
nis homo videt se. ¶Pro suppositione
relatiuorum reciprocorum possessiuorũ
ponuntur tales regule. ¶Prima est re-
latiuum reciprocum possessiuum quan-
doqꝫ ponitur in eadem cathegorica cuꝫ
suo antecedente: vt sor. equitat equm su
um. quãdoqꝫ vero in alia cathegorica vt
sor. sedet ⁊ sua manus scribit. Sed rela-
tiuum reciprocum non possessiuuꝫ sem
per ponitur in eadeꝫ cathegorica cũ suo
antecedente: vt omnis homo videt se.

Secunda regula relatiuuꝫ idemptita-
tis sube reciprocum possessiuum suppo
nit eodem modo sicut suum antecedẽs
sed non pro eodem tenetur sed tenetur
pro illo cui additur: vt sor. comedit suuꝫ
panem. Istud relatiuum suuꝫ supponit
discrete: sed non supponit pro sorte sꝫ ꝓ
pane sortis. sic ꝙ non pro alio. Similiter
dicendum est de ista omnis homo cur-
rit ⁊ suus asinus comedit. Et cauenduꝫ
est de mutatione suppositionis in prepo
nendo vel postponendo relatiuum. non
enim est idem dicere suus asinus come-
dit. ⁊ asinus suus comedit. ¶Prima. n.
equipollet huic cuiuslibet hominis asin⁹
comedit. vbi ly asinus supponit ꝯfuse tã
tum. Secunda equipollet huic asinus

cuiuslibet hominis comedit in quali asinus supponit determinate. Tertia regula et generalis e ista. si antecedens distributum ponat in vna ppositione. et suuz relatiuu in alia. ita q distributio vnius cadat supra distributione alterius. non erit inconueniens loco relatiui ponere suu antecedes distributu: et ista regula est generalis ta ad relatiua reciproca q no reciproca. vt loco isti9 omnis homo comedit. et ipse bibit possumus ponere istam. omnis homo comedit et ois homo bibit. Similr loco istius. ois homo sedet et sua manus scribit. ponimus ista omnis ho sedet. et cuiuslbz hominis man9 scribit. De hoc relatiuo. ide specialiter est notandum. q ipsum proprie no est relatiuuz ad aliqd antecedes sz potius ad aliqd seques vt dicunt aliqui. Ex quo pz q secundu eos hoc sophisma est simplr cocededu. aliqd enutiabile e falsuz. et ide necessario est verum. Et ab eis ponitur talis regula. q quotiensciiqz hoc relatiuu ide refert ad aliqe terminuz supponit p eo p quo supponit ille termin9 cui adiungit. et sic iste equiualet sor. e idem huiusmodi. et sor. e ho. Sz ista no sunt logicaliter dicta. hoc. n. relatiuuz ide pot eque referri ad pcedens sic ad seqns: vt pz ex nro mo ocipiedi. et ita illud sophisma qd dicut esse vez e distinguendu. sz q hoc relm. ide. refert precedens. vel sequens. vt patuit pus i fallacijs. Silr illd quod ho dicunt falsuz est. q loco aggregati ex hoc relatiuo. ide. et terio cuz quo construit. liceat ponere terium cuz quo ostruitur. Ista. n. est vera intellectus est ide voluntati. et tn ista est falsa intellectus est voluntas: et sic de multis alijs.

Secundo sciendu est: q relatiua diuersitatis: io dnr diuersitatis. aut q: ipsa supponunt p alio q sua antia. vt dicedo ho e alius ab asino ibi ly ho supponit p hoibus. et tn suu relm. s. alius supponit p asinis. Uel dr relm diuersitatis. q: lz supponat p eodem pro quo supponit suuz ans. tn non verificat pro eode pro quo verificat p po sui antis. vt dicedo altez istoz est verum. et reliquu est falsuz. demratis duob9 odictorijs. ibi. n. altez istoruz supponit i differeter pro vtroqz illoz odictorioz. et suu relm qd est reliquu suppoit p altero illoz tm: et io altez et reliquu supponunt pro eode. Sz tn prima ppo verificat p vno tm et pro eode non verificat ha sed pro alio. De istis aut relinis diuersitatis ponunt tres rele qrum prima est q relatiua diuersitatis qn ponutur affirmatiue in propone affirmatiua reqritur ad veritate propons. q eoz ans supponat pro aliquo. et ideo ista est falsa chymera est alia a petro chymera. n. nihil est ideo nec e eadez petro. nec alia ab eo: q: non ens non enti. nec ens no enti est ide vl diuersum. Ut dicit Arist. qrto methaphisice. Secunda regula est relm diuersitatis includit in se vrtualiter negatione ide ptitatis. vt sequr alius. ergo non ide. lz non seqtur econuerso: vt verbi gra: ide e dicere sor. est alius a platone. Et sor. non est ide ploni. Et p ons sor. non est plo. similr ista video equu aliuz ab equo meo valet ista video equm non eudem equo meo. i. qui non est equ9 meus. Tertia regula est si relm seqtur suum terinz tuc in resoluendo no dz preponi negatio. termino. q: si sic. suppo ei9 variaret ista. n. est vera ab hoie plo est alter. q: ibi ly homine supponit deteriate mo ita e q plo est alter a Socrate q est ho ergo plo ab hoie est alter: sz si resoluendo dicat plo non est ho: propo est falsa: eo q ho vtute negationis supponit distributiue. Ex quo pz q si ppo fuerit affirmatiua resoluendo sp dz manere affirmatiua. Finaliter deteriat auc. d relatiuis accntis. et primo diffinit relm accntis q est illud q refert rem sua per modu deteriationis. vt tale. qle. tantus. qtus: vt dicendo sor. est albus: et talis e plato. illud relatiuu. talis refert illud ans albu et denoiat plonem

albam. Ex qua diffinitione pꝫ ꝙ nullū
abstractum potest esse relatiuū acciden
tis q: nullum tale refert suū añs ꝑ mo/
dum denominatiõis. patet ẽt ꝙ relatiuū
accidentis põt referre reꝫ de predicamẽ
to sube. vt dicendo sor. est humanus ⁊
talis ẽ plato. res. n. de predicamẽto sube
possunt significari per modum determi
nationis pꝫ ergo ꝙ non dicitur relatiuū
accidentis. q: referat. soluꝫ rem suaꝫ de
genere accidentis: sed q: refert rem suā
per modum accidentis. s. adiectiue. Di
uiditur aũt relatiuū accidentis per rela
tiuū idemptitatis. vt talis. qualis. ⁊ di/
uersitatis. vt. alter. vnde relatiuū idẽpti/
tatis est quod refert idem in specie ⁊ nõ
idem in numero. Notanter dicitur ideꝫ
in specie ⁊ non idem in numero q: rela/
tiuū idemptitatis accidẽtis denotat aliq̃
plura habere idem accñs est anteꝫ ipos/
sibile idem accidens in numero esse in
diuersis subis. Ex hoc sequit differẽtia
inter relatiuū idemptitatis accidentis ⁊
idemptitatis sube. q: relatiuū idempti
tatis sube refert suum añs ⁊ supponit ꝓ
eodem in spẽ. Sed relatiuū idẽptitatis
accñtis refert ⁊ supponit ꝓ eodeꝫ in spẽ
Relatiuum diuersitatis accidẽtis ẽ illud
ꝙ refert suū añs idẽ i specie ſꝫ supponit
pro alio in spẽ vt sor. est albꝰ ⁊ alterius/
modi est plato differt aũt relatiuū diuer
sitatis accidentis a relatiuo diuersitatis
sube: q: relatiuū diuersitatis accidẽtis sꝑ
suppõit ꝓ aliquo alio in spẽ q̃ꝫ suū añs:
sed relatiuū diuersitatis sube aliqñ sup/
ponit pro alio in spẽ. aliqñ non vt patuit.
Deinde diuidit relatiuū idẽptitatis acci
dentis. dicens ꝙ aliud est q̃ꝫtitatis vt tã/
tus quantꝰ aliud q̃litatis vt talis q̃lis. ⁊
capiunt q̃litas ⁊ quãtitas gñalr. ꝓ oi eo
ꝙ significat ꝑ moꝫ q̃litatis aut q̃ꝫtitatis.
Relm q̃ꝫtitatis diuidit. q: aliđ est relm
q̃ꝫtitatis continue vt tantꝰ q̃ꝫtus aliđ est
q̃ꝫtitatis discrete vt tot quot. Relatiuoꝝ
q̃ꝫtitatis discrete q̃dam sunt noia vt. tot.
quot. Alia sunt aduerbia vt totiẽs. quo/
tiens. ⁊ has diuisiões ponit autor i textu
ponit ẽt in fine textus vnū notabile ꝙ re
latiua idemptitatis accidentis aliqñ sunt
relatiua. aliqñ demõstratiua. ⁊ aliqñ red
ditiua sunt. n. demonstratiua inquãtum
significant aliquã reꝫ esse talem q̃lis est
res demõstrata. vl' tantaꝫ quãta est res
demonstrata vt demonstrato sorte si di
cat talis est plato. ⁊ tantꝰ est ioannes. ⁊
tunc ꝓprie dicunt ad presens. q: qcqđ
demõstrat significat presens ⁊ existẽs
Sunt ãt redditiua qñ respõdent ad in/
terrogationẽ ꝓcedentẽ vt si q̃rat q̃lis est
sor. ⁊ respõdeat talis q̃lis est plo. Quã/
do vero sine interrogatione ⁊ demõstra
tione ponunt tũc sunt relatiua. vt talis ẽ
sor. q̃lis est plato. vel qñ referunt ad no
mina specialiuꝫ accidentiū vt cum dicit
ethiops est niger ⁊ talis est plato.

Tertio sciẽdū ẽ ꝙ ꝑter genera ⁊
modos supponũ q dã/
tur de suppõe ꝓpria de q̃ qdẽ suppõne
ꝓpria priꝰ dictū ẽ diffinitiue ⁊ diuisiue.
solꝫ poni q̃dã suppositio iꝓpria. que fit
qñ terminꝰ suppõit ꝓ aliquo ꝓ quo de
v̾tute sermonis talis terminus ñ est na/
tus supponere. ſꝫ fit ꝑ terminū in aliena
acceptiõe vt pꝫ in q̃busdã figuratiuis lo
cutionibꝰ de ista ãt suppõne iꝓprie po
nit ysidorus q̃tuor gña seu q̃tuor mõs.
Primū genꝰ est qñ terminꝰ sumitur
iꝓprie in locutiõe methaphorica puta
qñ simile sumit ꝓ simili transumptiue.
vt pratū ridet. Secũdū genꝰ fit in locu
tiõe methonomica. i. fit in qua ẽ metho/
nomia q̃ fit qñ ꝯtentū ponit ꝓ ꝯtinente
vel ecõuerso. vt audiat terra verba oris
mei. ibi iste terminꝰ terra accipit iꝓpꝛe
ꝑ habitatoribꝰ terre. Et ista methono/
mia fit multis modis vt pꝫ ꝑ alexandrū
in vltimo capitulo sui doctrinalis. Ter
tiū genꝰ fit in locutione anthonomasica.
idest in q̃ ẽ figura q̃daꝫ q̃ anthonomasia
dr. q̃ fit qñ cõe ponit ꝓ ꝓprio. vt apl's
dicit. b. i. paulꝰ. Quartū genꝰ fit in ꝯstru
ctiõe sinodothica. h ẽ in q̃ est figura dicta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

ſinodoche que fit qñ totū ponit̃ ꝓ parte
aut eӡ. vt alb⁹ dētes. ꝑ mare ducunt̃ ꝓ/
ras. i. naues. poſſent poni multi alij mo/
di ſuppōnis ī ꝓpꝛe ſ͠z figuras grāmati/
cales ſ; iſti ſūt magis vſitati apud auto/
res. Et de iſta ſuppōne ip̄ꝛopa ē tenēdū
ꝓ reg͛la. ꝙ quācūqꝫ ſuppōeӡ hr̄et termi
nus ſi ꝓpꝛie accipent̃. eādē h; cū accipit̃
ip̄ꝛoꝑe: vt ſic̄ iſte terius ꝓra in iſta ꝓpō/
ne pꝛoꝛa ē anterioꝛ ꝑs nauis. h; ſuppō/
neӡ deteriataӡ in q̄ accipit̃ ꝓpꝛie. ita ⁊ in
iſta. pꝛoꝛa trāſit mare. ille terius pꝛoꝛa q̄
accipit̃ ibi ip̄ꝛopꝛie pꝛo tota naui. etiā h;
ſuppōneӡ deteriatam. ⁊ ſic de alijs.

Contra pꝛedicta. ¶ Pꝛio argui
tur ſic i hac ꝓpōne hō
currit ⁊ ille ē ſpēs illud relatiuū ille ſup/
ponit ꝑſonal͛r. ſicut ſuū añs. ⁊ tñ. ſi loco
illi⁹ relatiui ponam⁹ ſuū añs. tūc illō añs
ſupponet ſimpl͛r. ⁊ ꝓpō erit vera. ergo
nō l; ponere loco relatiui ſuū añs. ⁊ per
ꝯñs ꝯ illaӡ dr̄iaӡ ꝑus poſitā inter rel͛iuū
recipꝛocuӡ ⁊ nō recipꝛocū. Scd̄o ſic in
hac ꝓpōne hō currit ⁊ ille diſputat hoc
rel͛iuuӡ: ille. ſuppōit diſcrete. ergo cū ſuū
añs ſupponat ꝑſonal͛r ⁊ deteriate. ñ erit
licituӡ ponere loco rel͛iui ſuū añs. Ter
tio ſic in iſta ꝓpōne aliud ab hoīe eſt aial
iſte terius cōis aial ſeqtur hoc rel͛iuū. ali
ud ⁊ tñ nō diſtribuit̃. ergo rel͛iuū diuer
ſitatis ſube nō includit i ſe negatiōnē idē/
ptitatis. p; tñ ꝯña. q: negatio h; v̓tutem
diſtribuēdi qḋlibet terium ſequentem.

Ad rōnes Ad pꝛimā dr̄: ꝙ i
illa ꝓpōne hoc re
latiuū ille ſupponit deteriate ſic̄ ſuū añs.
⁊ vltra ꝯcedit̃ ꝙ nō ſꝑ l; loco rel͛iui non
recipꝛoci. ponere ſuū añs. ⁊ h potiſſime
qñ añs eſt terius cōis ſupponēs deteria
te. vt ꝑus patuit. Ad ſcd̄am dr̄ negādo
ꝙ hoc rel͛iuuӡ ille ſupponat diſcrete. ſed
ſupponit deteriate ſicut ſuū añs. de mu/
tatione āt relatiui in ſuuӡ añs q̄ꝫuis in illa
ꝓpōne loco rel͛iui poſſet poni ſuuӡ añs
ſtāte veritate ꝓpōnis ⁊ ſtante eadē ſup/
pōne. ¶ Nihilominus tñ dicendum eſt ſi/
cut de ꝑcedenti: ꝙ illa dr̄ia q̄ꝫ ponit auc.
non eſt vl͛r vera. Ad tertiā dr̄ ꝙ nega/
tio incluſa in relatiuo diuerſitatis ſube ſi
ſemꝑ eſt negās ſ; q̄ſi infinitans. iō quā/
do pōit a ꝑte ſubi. nō tranſit ſupra copu
laӡ ⁊ ꝑ ꝯñs neqꝫ ſupꝛa ꝑdicatū ꝓpōnis
⁊ ideo in pꝛedicta ꝓpōne ille terminus
aial non diſtribuit̃ ⁊ hec de ſuppōibus
terminoꝝ tā relatiuoꝝ q̄ꝫ abſolutorum.

Perſonalis ſuppō eſt
acceptio termini cō/
munis ꝓ ſuis inferio
rib⁹. Cui⁹ alia eſt de
terminata alia cōfuſa vt pꝛius
patuit. Item perſonalis ſup/
poſitionis alia ē reſtricta: alia
āpliata: ⁊ ita āpliatio ⁊ reſtri/
ctio hn̄t fieri circa ſuppōnem
ꝑſonaleӡ. Reſtrictio ē cohata
tio termini communis a ma/
ioꝛi ſuppōne ad minoꝛeӡ vt cū
dr̄ homo alb⁹ currit: hoc adie
ctiuum albus reſtringit homi
nem ad ſupponendum tm̄ pꝛo
albis. Ampliatio ē extēſio ter/
mini cōis a minoꝛi ſuppōe ad
maioꝛē: vt cū dr̄ hō pōt eſſe an
tichriſtus: iſte termin⁹ hō nō
ſolū ſupponit pꝛo hiis q ſunt
ſed etiā pꝛo hiis q erunt vnde
ampliatur ad futuros. Dico
aūt termini cōis q: terminus
ſingularis vt ſoꝛ. non ampliat̃
neqꝫ reſtringit̃. Ampliatio/
num alia fit per verbum vt ꝑ
hoc verbum poteſt: vt homo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

potest esse antichristus. Alia per nomen vt hoiez esse antichristuz é possibile alia p participium: vt hó potens é esse aial. Alia per aduerbiuz vt hó necessario é aial. homo.n.non solū āpliatur pro pñti tépore: sed etiā pro futuro. Et iō seqꝛ alia diuisio ampliationis.s.qđ ampliationuz alia fit respectu suppositoꝝ: vt homo pōt eē antichristus. Alia fit respectu tépoꝛuz: vt homo necessario é animal vt dictuz est. Circa predicta queriꝛ de hóc sophismate: impossibile potest esse veruz. Probatur: qꝛ illud qđ est vel erit ipossibile pōt esse verum: ꝫ antichristū nō fuisse post tépus suuz est ipossibile: ꝛ mō pōt esse possibile ꝛ verū ergo impossibile pōt esse veꝝ Contra quicqd potest esse veꝝ est possibile: sed ipossibile pōt esse verum ergo impossibile é possibile. in tertio modo pme figure ꝫ conclusio é falsa: ergo aliqua premissaꝝ: non maioꝛ ergo mior: ꝫ hoc é sophisma ergo sophisma est falsum. Solutio. sophisma simpliciꝛ é falsuz hoc.s. ipoꝛe pōt esse verū ꝛ pbatio eiꝰ peccat penes fallaciā accidétis: qꝛ cū dico id qđ é vel erit ipossibile duo dico.s. subm illius impossibilitatis ꝛ illam impossibilitaté siue ipꝫ impossibile sed illud qđ est vꝉ erit est res subiecta. ꝛ impossibile accidit ei ꝛ posse esse verum assignaꝛ inesse vtriqꝫ sicut hec. antichristū non fuisse erit possibile: sed antichristuz nō fuisse potest esse veꝝ: ergo ipossibile pōt esse veꝝ nō valꝫ qꝛ antichristū nō fuisse é res sbiecta. ꝛ ipossibile é accidens. ꝛ posse esse veruz assignaꝛ inesse vtriqꝫ. De āpliatiōe q̄ fit rōne suppositoꝝ talis daꝛ regula. Terminꝰ cōis supponēs vbo pñti vim ampliādi a se vel ab alio: ampliatur ad ea q̄ possūt esse sub forma termini supponentis vt hó pōt esse aial. hic iste terminꝰ hó nō solū supponit p presentibꝰ. ꝫ ét ampliatur ad oēs q erūt. Dico āt de se: qꝛ hoc vbū pōt đ se hꝫ vim ampliandi. Dico āt ab alio qꝛ hoc participiū potens. ꝛ hoc nomé possibile dant vtuté ampliandi verbo cui adiūgūtur: vt hō est potēs esse aial. vꝉ animal possibile é esse albū. ꝛ sic de aliis. De ampliatione aūt que fit ratiōe tpis talis datur regula. Terminus cōmunis

supponens vel apponēs ver/
bo habenti vim ápliandi quo
ad tempus supponit pro his
qui sunt qui erunt vel qui fue/
runt: vt hō necessario est aīal.
ibi tam hō q̄z aīal tenetur pro
his qui sunt: ⁊ q erūt. Et tātuz
de ápliatōnib⁹ dicta sufficiāt.

Iste est tertius tractat⁹ par
uoꝝ logicaliū in quo deter/
minat̄ de q̄daz alia passione
termi q̄ ampliatio dr̄. Ista
aūt ampliatio ſm autorē so/
luz hz fieri circa suppōnez ꝑsonalē rōne
cuius resumit auc. nr̄ diffinitionē suppō/
nis ꝑsonalis. ⁊ diuisionē ei⁹ ꝑ deteriataz
⁊ ꝯfusam. ⁊ subiūgit vnā aliā diuisionez
ei⁹ que ē hec. Suppōnum ꝑsonaliū alia
ampliatiua alia restrictiua. Ex quo ꝯclu/
dit auc. ꝙ ampliatio hz fieri solum circa
suppōnez ꝑsonalē: verūtñ non videt̄ aliq̄
repugnātia qn possit fieri circa alia gene/
ra suppōnuz puta circa mālez vt dicen/
do: hō potest esse dictio dissyllaba. ⁊ etiā
circa simplicem vt homo erit species.

Primo sciendū est ꝙ ad facilio
rez cognitionē amplia/
tionis diffinit auc. restrictionē q̄ opponit̄
ampliationi mō opposita iuxta se posita
clarius elucescūt. Diffinit ergo sic restri/
ctionē. Restrictio est cohartatio termini
cōis a maiori suppōne ad minorē q̄ diffi
nitio declarabit̄ posteri⁹ in tractatu restri
ctionū. Sz āpliatio est extēsio termi cōis
a minori suppōne ad maiorē. dr̄ termini
cōis ad drīam termi discreti: q non am/
pliat̄ neqz restringit̄ saltē ampliatōe quo
ad supposita lz possit āpliari quo ad tpa.
vñ terius ille dr̄ ampliari quo ad suppo
sita. q tenet̄ ꝑ plurib⁹ suppositis q̄z si si/
ne dictiōe ampliatiua teneret̄ vt hō ge/
nerabit̄. Sz terius dr̄ ampliari quo ad
tp̄a qñ supponit in ordine ad ꝑ̄les drías
tpoꝝ: q̄z si sine dictione ampliatiua tene/
retur vt antichristus generabit̄. ibi anti/
christus tenet̄ pro illo qd̄ est vel erit anti
christus. Ex quo pz ꝙ lz terius singula/
ris nō amplier̄ quo ad supposita amplia
tur tm̄ quo ad tpa. Scd̄o pz: ꝙ ibi diffi
niuit autor tm̄ ampliationē suppositoꝝ.
⁊ nō temporꝝ. Deinde ponit̄ in illa diffi
nitione a minori suppōne ad maiorez ad
drīam restrictionis q̄ est cohartatio ter/
mini a maiori suppōne ad minorē: vt si
dicat̄ homo currit. iste termin⁹ homo
supponit pro oibus hominib⁹. Sz si di/
catur hō albus currit. restrigit̄ termin⁹
ille ad standuz tm̄ pro hoibus albis. Si
vo dicatur hō curret ille terminus hō
ampliat̄ ad standuz pro hoib⁹ qui sunt
vel erunt. Consequenter pōit auc. duas
diuisiones ampliationis. Prima est am
pliationuz alia fit per verbum vt homo
potest esse antichristus. Alia fit per no/
men vt hominem possibile est esse anti
christum. Alia fit per participium. vt hō
est potens esse antichristus. Alia fit per
aduerbium. vt homo necessario est ani/
mal. Secūda diuisio est ꝙ āpliationuz
quedaz fit respectu suppositi. Alia fit re/
spectu temporis. Exemplum primi vt
hō potest esse antichristus. Exemplum
secundi: vt homo necessario est animal.
vnde illa dicunt̄ ampliare respectu sup
positoꝝ que faciunt terminū teneri tā ꝑ
existentib⁹ q̄z pro ñ existentib⁹. sicut sunt
omnia verba quoꝝ. actus comparantur
ad subm in subo tamen non sunt vt opi/
natur. laudat̄. considerat̄. intelligitur. ⁊
sic de alijs. Silr̄ etiā alqua noia. vt opi/
nabile. laudabile. possibile. ⁊ sic d̄ alijs.
Silr̄ aliqua ꝑticipia ⁊ aliqua aduerbia:
vt potens. possibiliter. Illa vero dicunt̄
ampliare respectu tēporis q̄ faciunt ter/
minuz ampliari ad plures temporis dif
ferentias q̄z pri⁹ extendebat̄: vt hō ne/
cessario est aīal. Ex quo pz ꝙ duplices
sunt dictiones ampliatiue q̄dā sunt am/
pliatiue a se. qb⁹. s. ab impositione data ē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

virtus ampliandi: vt possibile: potens: & sic de alijs. Alie sūt ampliatiue p alterū: vt sunt ille quibus ab impositione nō ē data virt⁹ ampliādi: sed ad hoc q̄ ampliēt opꝫ q̄ eis addat aliquod habēs vtutē amplian di: vt hoc vbū ē. de se nō ampliat: sed p aliquid additū sibi. Quod habet virtutem ampliandi. vt dicendo homo ē mortu⁹.

Secundo sciendū ē q̄ p maiori declaratiōe dictorū & dicendorū monet Petr⁹ hyspanus tale sophisma. Impossibile pōt eē verū: qđ pbaṫ & iprobaṫ. probaṫ āt sic Aliquid qđ est vel erit ipossibile pōt esse verū. ergo ipossibile pōt eē verū. ꝯña est nota: sꝫ añs probaṫ q: sortē non fuisse rome pōt eē verū cū de facto sit verū. sꝫ sortē non fuisse rome est vel erit ipossibile. ergo ipossibile pōt eē verū. Improbaṫ sic qcqd pōt eē verū ē possibile. ipossibile pōt eē verū. ergo ipossibile ē possibile. cōclusio est falsa: ergo aliqua pmissarū ñ minor. ergo maior q̄ est sophisma. Ad sophisma respōdet pe. hy. & dicit qđ ipꝫ ē simplr̄ falsum ad pbationem rñdet qđ peccat p fallaciā accidētis: q: cū dr̄ hoc qđ est vel erit ipossibile pōt eē verū tria dicūtur. primū ē subꝫ ipossibilitatis. s. id qđ ē vel erit. scđm ē ipa ipossibilitas. tertiū ē posse eē verū. pmū ē res suba. scđꝫ ē accñs. & tertiū ē attributū. q: ergo aliqd attribuiṫ rei sube: iō credim⁹ q̄ debeat attribui accidenti. & ita deceptio est p fallaciam accidētis. Aliter respondēt aliqui & dicunt q̄ ibi ē fallacia ꝯñtis: q: pcediṫ a plurib⁹ causis veritatis ad pauciores. Ista eniꝫ aliqd qđ ē vel erit impossibile potest esse verum habet tres causas veritatis. prima est quando forma iportata per subm. & forma iportata p predicatū referunṫ ad ideꝫ tps. & ē sensus q̄ aliqd pōt eē verū dum ē ipossibile. secūda causa vitatis ē qñ referūṫ ad diuersa tpa. et hoc dupl'r q: vl' forma importata p sbꝫ accipiṫ p tpe pori. & forma iportata per pdicatū accipiṫ pro tēpore posteriori. & tūc sensus ille est falsus. q: sensus est impossibile prius pōt esse verū posterius. Alio mō qñ forma iportata per subꝫ accipitur p tempore posteriori. & forma iportata p pdicatū p tēpore priori. & ille sensus est ver⁹ q: sensus ē ipossibile posterius pōt esse verū pri⁹: sꝫ illa ppō impossibile pōt esse verū. soluꝫ hꝫ duas cās veritatis ideo pcediṫ a plurib⁹ cāis veritatis ad pauciores. Tertio rñdeṫ ad sophisma p distinctionē q: vl' sophisma accipiṫ in sensu ꝯposito vel isensu diuiso. si in sensu ꝯposito tunc est falsuꝫ. sensus enim ē q̄ hec ppositio ipossibile pōt esse verū. est possibil'. & iste sensus est falsus Si accipiṫ sophisma in sensu diuiso vt sit sensus aliquo demonstrato h qđ est vl' erit impossibile pōt esse verū. & in isto sensu sophisma est verū. pꝫ sic arguendo p sylm̄ expositoriū h pōt esse verū hoc est vel erit ipossibile ergo ipossibile pōt esse verū. Iste. n. est modus pbandi modales diuisas. & in isto sensu possunt ꝯcedi iste. Callidissimū pōt eē callidi⁹. Meretrix pōt esse virgo. cecus pot esse videns. senex pōt esse puer. In oibus. n. illis propōnib⁹ ampliaṫ subm ad stādū p illo qđ est vl' erit sub denominatione subi. Ad iprobationeꝫ dicitur q̄ lꝫ hec sit falsa id qđ est impossibile est possibile rōne hui⁹ implicationis q̄ est: que restringit istum terminū ipossibile ad standum pro ipossibili nunc hec tamen ē vera. impossibile est possibile. q: ly ipossibile ampliaṫ pro illo qđ est vel erit impossibile. & est sensus. aliqđ qđ ē vel pōt esse ipossibile est possibile. & hoc ē verū q: si hoc negaretur negarenṫ ēt regule sequētes quas dat auc. de ampliationibus.

Tertio sciēdū ē q̄ de ampliatiōe terminorū ponūṫ due regule in textu quarū prima est. ois terminus cōis supponēs verbo hñti vim ampliandi a se vl' ab alio quo ad supposita ampliaṫ ad ea q̄ sunt vl' possunt esse sub forma termini supponētis. vt hō pōt eē

albus ly homo tenetur pro hijs qui pñt esse homines. Secũda regula termin⁹ cõmunis supponens vel apponẽs verbo habenti vim ampliãdi quo ad tẽpus supponit pro hijs qui sunt vel qui erunt sub forma termini supponẽtis: vt homo necessario ẽ animal. hoc verbũ est. habz virtutem ampliãdi ab hoc aduerbio necessario: ꝛ ampliat terminũ sibi supponẽtem. s. ly homo ad ea que sunt fuerũt vl' erunt: esse autẽ sub forma termini supponentis est participare formã vel naturaz significatam per terminũ supponentez. Hijs regulis adduntur alie regule quarũ prima est. terminus cõmunis supponens verbo p̃senti temporis vel participio p̃teriti temporis mediãte tamẽ verbo ampliatur pro his qui sunt vl' fuerũt nisi impediatur per aliquã restrictionez: vt homo fuit alb⁹ homo ẽ mortuus. ibi ille terminus homo tenet' taz pro p̃sentibus q̃z pro preteritis. Notanter dicitur nisi ipediatur per restrictionez: vt ibi homo qui est albus scripsit ly hõ ratione implicationis stat pro presentibus tantũ. Ex hac regula sequitur ꝙ ista ẽ vera futurum fuit preteritũ est enim sensus quod ẽ vel fuit futurum fuit preteritũ. Secũda regula est terminus supponẽs verbo vel participio futuri tẽporis ampliatur ad standum pro eo quod ẽ vel erit vt rosa florebit preterituz est futurũ. ꝛ econtra: valet enim istã quod est vel erit preterituz est futurũ. ꝛ hoc est verũ de antichristo qui post mortẽ eius erit preteritus. ꝛ nũc est futurus. Tertia regula terminus cõmunis supponens respectu huius verbi potest ꝛ respectu hui⁹ verbi cõtingit ampliatur ad stãdum pro omni illo quod ẽ vel potest eẽ vt creans potest esse deus: idest quod est vel põt esse creans potest esse de⁹: similiter hominẽ contingit dormire. i. illum qui ẽ homo vel quẽ contingit eẽ hominẽ contingit dormire. Quarta regula ẽ terminus positus ante copulam propositiõis modalis diuise que determinatur aliquo istoꝝ quattuor modoꝝ possibile ipossibile cõtingens. ꝛ necessariũ ampliat' ad supponẽdũ ꝓ hus q̃ sunt vel pñt eẽ vt creãs necesse est eẽ deũ legẽs necesse ẽ eẽ hoiez. Quinta regula termin⁹ supponẽs v̾bo de pñti respectu p̃teriti icludẽs hoc verbũ põt sicut sũt nomina terminata i bilis. ꝛ i iuus ãpliatur ad supponẽdũ ꝓ eo qδ ẽ vel põt esse vt hõ ẽ generabilis ignis ẽ cõbustiuus. ꝛ sic de alijs. Sexta regula ẽ termini iportantes actũ aĩe iteriorẽ. ꝛ maxime actũ itelligendi vel volendi ampliãt terminos secũ cõstructos ad supponendũ pro hijs que sunt vel pñt esse: vt ego itelligo rosã diligo hoiez. ꝛ sic de alijs. Septia regula est subiectum propositionis in qua ponitur a parte p̃dicati iste cõparatiuus p̃us ampliatur ad supponendum ꝓ eo qδ est vel fuit. sed termin⁹ seq̃ns istũ cõparatiuũ p̃us ampliat' ad supponenduz ꝓ eo qδ est vel erit. ꝛ opposito mõ ampliat iste cõparatiuus posteri⁹: ãpliat enim terminuz p̃cedentem ad supponendum ꝓ illo qδ est vel erit terminũ seq̃ntez ad supponenduz ꝓ illo qδ est vl' fuit vt hõ est p̃or leone sensus est qδ est vl' fuit hõ est p̃us illo qδ est vel erit leo. Ex quo seq̇t' ꝙ hec est v̾a adã est p̃or ãtixp̃o. Similiter i ista ꝓpõne leo est posterior homine ly posterior ãpliat istũ terminũ leo ad stãdũ ꝓ leone qδ est vl' erit. ꝛ illũ terminũ hoie ꝓ illo qδ est vel fuit est. n. sensus qδ est vl' erit leo est posteri⁹ leo qδ ẽ vl' fuit hõ. Ex quo seq̇t' qδ oĩs ꝓpõ in q̃ ponit' termin⁹ ãpliatiuus siue sit vl'is siue p̱ticularis siue affirmatiua siue negatiua põt exponi p̱ ꝓpositionẽ cathegoricã de disiuncto subiecto: vt ista null⁹ hõ põt eẽ leo sic exponit' nihil qδ ẽ vl' põt esse hõ: põt eẽ leo. Et sil'r daret' exẽplũ i affirmatiuis. Scδo p3 falsitas opinionis q̃ dicit oẽs ꝓpõnes exponi p̱ disiunctiuã si enĩz hoc eẽt veꝝ tunc due ꝯdictorie possẽt eẽ siml' v̾e: vtputa iste nulluz musicuz põt esse hõ: ꝛ quodã musicum põt esse hõ:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

pz exponendo. Nā ista nullū musicum
pōt eē hō sic exponeret nullaꝫ qđ ē mu
sicuꝫ pōt eē hō vel nulluꝫ quod pōt esse
musicum potest esse homo prima pars
esset vera si nullus homo esset musicus
⁊ per consequens tota illa propositio es/
set vera. Similiter sua cōtradictoria sci/
licet ista quoddam musicum potest esse
homo sic exponitur aliquid quod ē mu
sicum potest esse homo: vel aliquid qđ
potest esse musicum potest esse homo.
⁊ istius disiunctiue secunda pars est ve/
ra ⁊ per consequens tota propositio est
vᵃ. Ex quo ↄcludūt aliq ꝙ ꝓpōes vl'es
de subō āpliato debēt expōi ꝑ copulati/
uaꝫ sꝫ alteri⁹ q̄ꝫtitatis ꝑ disiunctiuam ni/
si sint singulares negatiue que secūdum
eos exponūt ꝑ copulatiuā. verūtñ rōna
bilius videt eē dicēdū sic dcūm ē prius
ꝙ omēs exponūt ꝑ cathegoricā de dis/
iūcto extremo qꝛ si sint vniuersales totū
disiunctum distribuit copulatiue. si ve/
ro sint alteri⁹ q̄ꝫtitatis totū disiūctū ñ di/
stribuit. ⁊ ꝑ ↄñs ñ sūt exponēde copl'atie

Contra predicta. Primo sic arguit dicēdo ātixp̄us
p̄dicabit iste terminus ātixp̄us āpliatur
ad stādū ꝓ antixp̄o qui est vl' erit. ⁊ tñ ñ
ē termin⁹ cōis. gᵒ ꝫ diffinitiōeꝫ āpliatio/
nis. Scđo sic. ⁊ ħ ꝫ sophisma ꝓbādo ꝙ
sophisma ē vꝛ͞ qꝛ possile pōt eē falꝫ gᵒ
impossibile potest esse verū tenet ↄña ꝑ
locum a contrarijs. Tertio sic terminus
supponens verbo de pñti stat pro pre/
sentib⁹ tm̄ gᵒ dicēdo hō ē mortu⁹ vl' hō
ē gñand⁹ cū vbū sit pñtis tpis ille t'min⁹
hō nō āpliat ad stādū ꝓ alio q̄ ꝓ pñti.

Ad rōes Ad p̄maꝫ dr̄ ꝙ du/
plex ē āpliatio t'mini
quedam ē quo ad supposita. ⁊ illa fit solū
ꝑ terminū cōeꝫ significantem naturam
hñtē suppōita. Alia ē āpliatio qᵒ ad tp̄a q̄
hēt fieri qñ t'min⁹ stat ꝓ aliqᵒ sꝫ diuersis
drījs tēporuꝫ. ⁊ ista ampliatiōe ampliat
antixp̄s in propositione predicta: non āt
ampliat. ampliatiōe . Primo mō dicta
quam solam diffinit autor. Ad secundā
dr̄ ꝙ arguendo debite ꝫrijs debet ar/
gui a plurib⁹ contrarijs ibi aūt non ar/
guitur a pluribus cōtrarijs: lꝫ vꝛ͞ ⁊ fal/
sum contrarient non tamen possibile. ⁊
ipossibile sꝫ magis priuatiue opponunt
Et si dicatur ꝙ illa regula tenet in omni/
bus oppositis vt patet per aristotilem
dicentem si oppositum in opposito ⁊ ꝓ
positum in ꝓposito. Respondet ꝙ illa
regula vera est qñ oīa extrema opponū
tur eodem genere oppositionis non sic
est hic. qꝛ verum ⁊ falsum opponuntur
contrarie possibile. ⁊ impossibile . vero
priuatiue. Ad tertiam dicitur ꝙ antece
dens est verum dummodo illud ver/
bum. de presenti nō habeat vim ampli/
andi nec a se nec ab alio modo licet hoc
verbuꝫ est: non habeat vim ampliandi
a se habet tamen vim ampliandi ab alio
puta ratione preteriti vel futuri ꝑticipij
sibi adiuncti a parte p̄dicati: aut rōne ali/
cuius alterius habentis vim ampliandi.

Appellatiō ē acceptiō termini ꝓ re existē/
te. Dico aūt pro re existente qꝛ termin⁹
significās nō ens nō appellat.
vt cesar vel āntichristus. vl' chy/
mera ⁊c. Differt auteꝫ appel/
latio a significatione ⁊ suppo/
sitione: qꝛ appellatio ē tantuꝫ
de re existente: sed suppositio
⁊ significatio sunt tam pro re
existente q̄ꝫ pro re non existē/
te. vt antichristus significat an
tichristum ⁊ supponit pro āti
christo: sed non appellat. ho/
mo. n. significat hoīeꝫ ⁊ de na
tura sua supponit tā pro existē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

tibus q̄z pro non existentibus
hominibus. Appellat autem
tantum homines existentes.
Appellationuz autem alia est
termi cómunis: vt homo. alia
est termini discreti: vel singula
ris: vt sortes. Terminus singu
laris idem significat supponit
⁊ appellat. scilicet rem existen
té: vt petrus vel ioánes. Jté
appellationum termini cómu
nis alia é termini communis
ꝓ re in cómuni: vt quando ter
minus cómunis simplicé ha-
bet suppositioné: vt cum dici-
tur homo é species: animal é
genus. ⁊ túc terminus idé sup
ponit significat ⁊ appellat. vt
homo significat hominé in có
muni: ⁊ supponitur pro homi
ne in cómuni: ⁊ appellat ho-
minez in cómuni. Alia autem
est appellatio termini cómu-
nis ꝓ suis inferiorib⁹: vt quan
do terminus cómunis perso-
nalem habet suppositioné: vt
cum dicitur: homo currit: túc
homo nó idem significat: sup-
ponit ⁊ appellat: sed significat
hominez in cómuni: ⁊ suppo-
nit pro particularibus homi-
nib⁹: ⁊ appellat ꝑticulares ho
mines tantū existétes. Et hec
de appellationibus sufficiát.

Ste ē quartus tractat⁹ par-
vor logicaliuz in quo deter
minat de q̄daz alia passione
termini. s. de appellatōe: de
qua qdez sūt diuerse opinio
nes: q̄ diuersimode loquunt de appella
tiōe: ⁊ q̄ differēter accipiūt appellationē.
P̄ma ē opinio auc. nr̄i ꝓ cui⁹ declaratiōe.
Primo sciēdū est ꝙ appellatio
ſm autorē nostrū ē ac-
ceptatio termi ꝓ re existēte. dr̄ pro re exi
stente: q: termini significātes nō ens: cu
iusmodi sūt cesar. antixp̄s: vel chymera
nihil appellant. ex q̄ diffinitiōe pz dr̄ia in
ter appellationē: suppōnez: ⁊ significatio
nez: q: appellatio ē acceptio termini ꝓ re
existente. suppō vero ⁊ significatio sūt tā
de re existente q̄z de re nō existēte. vt an
tixp̄s significat antixp̄m. ⁊ supponit pro
antixp̄o. in ista ꝓpōne antixp̄s predicabit
⁊ tn̄ nihil appellat. Silr̄ iste terius hō. si
gnificat nām humanā: ⁊ supponit tā pro
hoibus exn̄tibus q̄z nō existētibus: ⁊ tn̄
solū appellat existētes: ⁊ sic est itelligēdū
ꝙ dictionū q̄daz sunt q̄ appellant: sz ꝑ se
appellata non hn̄t. vt adiectiua q̄ appel-
lata nō hn̄t nisi ꝑ sua substātiua. Alie sūt
que ꝓprie nō appellāt sed sunt appella-
ta vt ꝓnoīa demr̄atiua. Alie sunt q̄ appel
lāt ⁊ ꝑ se appellata hn̄t. vt noīa cōia sub-
stantiua: vt hō: lapis. Cōseq̄nter diuidit
appellationē in appellationē termini cōis
⁊ appellationē termini singularis. ⁊ dat
dr̄iam q: terius singularis idē significat:
supponit: ⁊ appellat. significat. n. rez sin-
gularē: supponit pro re singl'ari: ⁊ appel
lat rez singularē existētez. dz ergo hoc in
telligi qn̄ res significata ꝑ terium singula
rez existit: q: aliter nō appellaret: sed hn̄
significaret: aut supponeret. Sz termin⁹
cōis nō sꝑ idē significat supponit ⁊ appel
lat: saltez qn̄ supponit ꝑsonaliter. iō subiū
git aliā diuisionē appellatōis termi cōis.
Naz q̄dam ē termi cōis suppōnez sim-
plicē hn̄tis. ⁊ sic terius cōis idē significat:
supponit ⁊ appellat. vt aial ē genus. aial

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

significat nām aīalis: supponit p̄ illa ⁊ appellat illaꝫ. Alia ē termini cōis suppōneꝫ p̄sonalem h̄ntis. vt hō currit. ⁊ hoc mō terius cōis non idē significat supponit ⁊ appellat. vt hō in dicta ꝓpōne significet nām humanaꝫ: supponit p̄ p̄ticularibus hoibus: ⁊ appellat p̄ticulares homines existētes. Ex quo seq̄t p̄mo ꝙ appellatio termini singularis differt ab appellatiōe termini cōis suppōneꝫ simplicē h̄ntis. sic qꝛ terius singularis appellat rē vnaꝫ ⁊ singularē in nūero nō repibileꝫ in plurib⁹. sꝫ terius cōis appellat nāꝫ cōeꝫ q̄ non est vna nūero: sꝫ est repibilis i pluribus cui nō ꝯuenit p̄mo ⁊ p se existere: sꝫ solū ex ꝯditi ⁊ rōne suoꝝ singulariuꝫ: q̄ p̄mo ⁊ p se existūt. Scd̄o seq̄tur ꝙ terminoꝝ appellatiuoꝝ qdā sunt substātiui ⁊ qdaꝫ adiectiui. substātiui sunt illi qui significant reꝫ suā p moduꝫ p se stātis: vt hō. Adiectiui sunt illi q significant rē suaꝫ p modū alteri inherētis. vt albus: niger.

Tertio seq̄tur: ꝙ terioꝝ appellatiuoꝝ qdam sunt ꝯcreti: ⁊ qdā abstracti. vnde duplex ē concretio. q̄daꝫ est ad subm. vt alb⁹ dicit ꝯcretionē ad subm: in quo ē forma quā significat. s. albedo. Alia ē cōcretio ad suppositūꝫ. sicut hō q significat naturaꝫ humanā f̄m ꝙ ꝯcernit sua inferiora: ⁊ est p̄dicabilis de illis. Et differūt inter se. qꝛ concretio ad subm repit̄ solum in generib⁹ accn̄tium. Concretio v̄o ad suppositū repitur taꝫ in suba q̄ꝫ in accn̄tibus. Sil'r pōt intelligi duplex abstractio s. abstractio a subo. vt albedo nigredo. ⁊ hec solū repitur in accn̄tibus. Alia est abstractio a supposito: vt humanitas: aialitas. ⁊ hec repitur taꝫ in substantijs q̄ꝫ in accn̄tibus. vt albeitas rubeitas: sunt abstracta a suppositis accidentalibus.

Secundo sciēdū est ꝙ de appellatione est vna opinio q̄ dicit ꝙ sicut suppō ꝓp̄ie sūpta est ꝓp̄ietas subi ad p̄dicatum cōparati: ita appellatio ē ꝓp̄ietas p̄dicati cōparati ad subm: sicut ad suuꝫ inferi⁹. ⁊ f̄m hoc diffinit̄ sic appellatio. ꝙ est ꝓp̄ietas termini cōis p̄dicabilis d̄ suis inferioribus. Ex quo pꝫ dr̄ia inter appellare ⁊ significare. Nā terius cōis vniuocus appellat sua iferiora sꝫ non significat ea. terius v̄o equocus significat sua significata ⁊ nō appellat ea. Ex quo seq̄tur ꝙ terium cōeꝫ appellare sua significata vel sua inferiora nihil aliud est q̄ꝫ esse cōe ad ea ⁊ iste modus dicendi videt̄ esse fundatus in dictis grāmaticoꝝ: q dicūt noīa cōia esse appellatiue q̄litatis: qꝛ. s. appellāt iferiora sua. videt̄ ēt esse fundatus in dictis Arꝭ. q in p̄dicamento sube in tertia ꝓp̄ietate sube vocat p̄mas subas appellata p secūdas scd̄e. n. sube appellāt primas pro quāto dn̄r vniuoce de p̄mis. Tertia ē opinio q̄ distinguit duplicēꝫ appellationē nā quēdam ē appellatio formal' significati. Alia est appellatio ꝓp̄ie rōnis. Ad cognoscēdum aūt q̄ sit appellatio formalis significati supponit̄ pro ꝙ appellatio formalis significati solū ꝯuenit teris cōcretis. Secūdo supponit̄ ꝙ termini ꝯcreti sunt duplices qdaꝫ sunt positiui q ꝯnotāt suuꝫ significatū formale p modū adiacentis. vt album nigrū. Alij sunt p̄uatiui q cōnotāt suū significatū formale p modū nō adiacentis: vt cecū surduꝫ vn̄ cecuꝫ supponit pro oculo. ⁊ cōnotat visum p modū nō adiacentis oculo. sil'r paup pro sorte supponēs cōnotat bona exteriora p moduꝫ non adiacētis sibi. Tertio supponit̄ ꝙ termini ꝯcreti duplex est significatum. s. māle puta subꝫ. ⁊ formale. s. forma inherens subo vt albuꝫ de significato māli significat parietē vel aliqd tale. sꝫ de significato formali significat albedineꝫ. Ex hijs seq̄tur diffinitio appellationis formalis significati vn̄ appellatio formal' significati est significatio formal' significati termini p modū adiacentis vl' nō adiacentis suo determinabili pro aliqua dr̄ia tp̄is. Ex quo seq̄tur ꝙ huiōi appellatio solum fit in ꝓpōne. Scd̄o seq̄tur ꝙ termini concreti non appellāt formaliter subm pro quo

supponunt. Tertio sequitur q tales ter/mini concreti solū appellant formale significatum: et ex his subiungūtur duo dicta.

Primum dictum est q terminus appellatiuus formalis significati aliter appellat quādo solitarie ponitur subiectuȝ vel predicatum. et aliter quādo coniungitur alteri termino appellatiuo. nā terminus appellatiuus quādo per se ponitur subiectū vel predicatuȝ. tūc appellat suū significatum formale per modū adiacentis rei pro qua supponit: vel rei pro qua supponit suū determinabile: sed quando coniungit alteri termino appellatiuo tūc appellat formam per modū adiacentis ei quod alter terminus appellat. vbi gratia. sor. bonus. ly bonus appellat bonitatem: sortis: sed si dicatur sor. ē bonus clericus vl' bonus scriptor. tūc ly bonus appellat bonitatē scientie vl' artis. vnde terminus appellatiu⁹ formalis significati ex eius primaria significatione habet certū modum appellandi quem retinet quando solitarie ponitur: sed quādo coniungitur alteri termino appellatiuo quādoqȝ trahitur ad aliū moduȝ appellādi secundum exigentiaȝ termini cui adiungit: vt hoc pronomē tuus ex eius pmaria significatione. et hoc quādo per se ponitur appellat te tāq̄ȝ possessorem. sed quādo ponitur cū alio termino appellatiuo vtputa cum isto pat. tunc appellat te tāq̄ȝ id cuius est ille pater. Exempluȝ in hijs duabus propositionib⁹ vt ille canis est tuus. et iste est pater tuus nā in prima ly tuus appellat te tāq̄ȝ possessoreȝ. et in secunda appellat te tanq̄ȝ genitū a cane. Secundum dictū est q termini appellatiui non eodē modo appellant respectu verbi psentis temporis de inesse: et respectu verbi futuri vel preteriti tēporis: et respectu huius verbi potest: vel possibile. Nā respectu verbi presentis tēporis. si nullus sit terminus ampliatiuus siue i subiecto siue in predicato: appellat rem suā p modum adiacentis ei pro quo supponit: ita q ille terminus supponit pro omnib⁹ illis et solum pro illis de presenti: quibus adiacet suū formale significatuȝ. vt albuȝ currit. Ex quo sequitur q talis termin⁹ supponens pro aliquibus nō solum cessaret supponere propter eoȝ corruptionem: sed etiā propter remotionem rerū appellataruȝ. vt iste termin⁹ biretatus: supponēs pro te desineret supponere p te: si a capite tuo auferetur biretū. sed respectu aliorum verborū subiectuȝ et predicatum diuersimode appellāt. naȝ predicatum appellat rem suā pro tempore verbi soluȝ quantūcunqȝ fuerit restrictū tēpus verbi: vt si dicatur. sortes heri fuit albus. ly albus supponit pro sorte: si fuerit heri albus: et q̄uis nūc esset albus et non heri: tamē non supponeret pro ipso sorte et sic propositio esset falsa. Subiectum vero appellat rem suā indifferēter modo disiunctiuo pro tempore verbi et pro tempore presenti. et ita ista est vera. album fuit heri nigrum. Si ei quod fuit heri nigruȝ: adiacet nunc albedo: licet heri non adiacuisset ei.

Tertio sciendum est q appellatio proprie rationis ē acceptio termini in propositione pro suo significato in ordine ad dictionem importantem actū anime interiorem fm illam determinatā rationem: fm quā talis terminus significat suum significatū: vt cognosco venienteȝ. iste terminus venientem: appellat determinatā rationeȝ: fm quam iste terminus est impositus: que ē ratio veniēdi. et ponitur talis regula pro ista appellatione rōnis que talis est. Omnia verba ista. s. intelligo. cognosco. significo. appeto. scio. opinor. credo. dubito. volo. desidero. debeo. promitto. obligo et similia. similiter et sua participia: vl' nomina verbalia ab eis descēdentia: faciunt terminos cum quibus construuntur sequentes et determinātes actus illorum verborum appellare propriā rationem fm quā tales termini sunt impositi spe/

cialiter ad significandu3. Ex quo sequitur ꝙ si cognoscã sortem inquãtum sor. scilicet ſm illam ratione͂ qua dicitur sortes: ⁊ non sub alia ratione. tunc ista ē vera venientez cognosco. posito casu ꝙ sortes sit veniens: ⁊ tamē ista est falsa cognosco venientez: q: non cognosco sortē sub ratione qua veniēs. ⁊ ratio huius diuersitatis est: q: dicendo venientem cognosco. ly venientem nō appellat determinatam rationem. ideo ad verificãdum istã venientem cognosco: sufficit ꝙ cognoscã sortez pro quo supponit iste accusatiuus venientem: sub aliqua ratiōe: scilicet aut sub ratione qua sortes: aut sub rōne qua homo: aut sub aliqua alia tali rōne. Sed ad verificandum istam: cognosco veniētem: eo ꝙ ille accusatiuus venientez: appellat determinatam rationē sub qua est impositus ad significandum que est ratio veniendi. ideo nisi ego cognoscaz ipsum sub illa ratione qua veniens est. ista est falsa cognosco veniētem. que tamen est vera si cognoscerem eum sub illa ratione qua veniens. Ex quo sequitur ꝙ hec ɔña non valet veniente͂ cognosco: ⁊ sortes est veniens. ergo cognosco venie͂tez. quia arguitur a magis amplo ad minus amplum sine distributione. licet bene sequatur econuerso. cognosco sortem ⁊ sortes est veniens. ergo veniētem cognosco. licet iste modus dicendi sit multum subtilis ⁊ necessarius pro opinione nominatiuū inanis tamen est ⁊ omnino ridiculosus in ore realiū logicorū. Tum primo quia sic dicentes faciunt nimiam vim in terminis ⁊ in transpositione terminorum in quibꝰ Aristotiles ⁊ cōmentator nunq̄ vim fecerunt. Tum secūdo quia illi etiam virtute talis appellationis concedūt multas propositiones male sonantes: scilicet istas. prophetaz possibile est mentiri. deum trinū ⁊ vnum cognouit Aristotiles. Justꝰ damnabitur iuste: ⁊ multas tales fatuas ⁊ friuolas propositiones. Tum tertio q: istū modum dicendi reprobat expresse Aristotiles secūdo elencoruz in solutione paralogissimorum fallacie accidentis. ibi enim reprobat vnam solutionem antiquoruz quam dabant ad illū paralogissimum. Cognosco coriscum: coriscus est veniēs. ergo cognosco venientem. Respondebãt antiqui ꝙ bene cōtingit idez cognosci ⁊ ignorari: sed non ſm idem. vt cognoscimꝰ coriscum ſm ꝙ coriscus est: ⁊ non ſ3 ꝙ veniens. Similiter sic dicūt etiam ponētes talem appellationem. dicunt enim hanc esse veram. Veniente͂ cognosco si cognoscam coriscum qui venit. licet non ſm ꝙ veniens. Et dicūt istã esse falsam cognosco veniētem quia non cognosco ipsuz ſ3 ꝙ veniens. Sed istum modum soluendi reprobat Aristotiles vt patet clare aspicienti textum Aristo.

Contra predicta. Primo sic arguitur. Predicatuz semper appellat formã suaz. ergo appellatio est acceptio termini ꝓ forma: ⁊ nō pro re existente. Scd̄o sic. Isti termini chymera ⁊ antixp̄s pn̄t appellare ⁊ nō: aliq̄ appellatiōe p̄dictaꝝ. ergo ⁊c. Tertio sic. Quicq̄d appellat aliq̄d significat illud eo ꝙ appellatio ɔsequit̄ significationem: sed terius cōis non significat singularia. ergo non appellat singularia.

Ad rationes Ad primam dr̄: ꝙ p̄dicatum nō ideo dr̄ appellare formã suaz q: appellatio ē acceptio termini ꝓ forma. s3 q: ad v̄itatez ꝓpōnis requiritur ꝙ p̄dicatuz in ꝓpria forma affirmet̄ vel negetur de subo. Vel dicēdū ꝙ appellare. Vno mō tm̄ valet sic predicare. ⁊ sic p̄dicatuz bn̄ appellat formã. Alio mō tm̄ v3 sic eē cōe. ⁊ sic terius cōis dr̄ appellare sua inferiora. Ad scd̄az dr̄ negãdo maiorez saltē capiēdo appellationē ꝓp̄e ꝓut ē acceptio t̄mi ꝓ re exn̄te. Si tn̄ accipiat̄ gn̄alr ꝓut ē acceptio t̄mi ꝓ aliquo: siue illd̄ existat extra aīam siue itra. tūc posset ɔcedi maior: s3 d̄ tali appellatiōe n̄ itelligit̄ hic.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Ad tertiã posset negari maior: sꝫ suffi-cit ꝙ cõnotet: lꝫ enim terminus cõis non significet singularia: tamẽ cõnotat singularia ⁊ ideo potest appellare singularia.

Ad probationẽ dr̃ ꝙ significatio nõ dr̃ sequi appellationẽ: q꞉ cuicũqꝫ ꝯuenit appellatione ꝯuenit significatio sed nõ pro eodeꝫ. Et hec d̾ appellationibus.

Restrictio ẽ cohartatio termini ꝯmunis a maiori suppositõne ad minorem vt dictuꝫ est prius. Restrictionũ aũt alia fit per nomẽ: vt hõ albus. iste terminus hõ non supponit ꝑ nigris neqꝫ ꝑ medio colore coloratis: sed restringitur ad albos. Alia fit ꝑ verbuꝫ vt hõ currit. iste terminus hõ supponit pro presentibus tm̃ Alia fit ꝑ participiũ: vt cum dicitur hõ currens disputat. ille termin⁹ hõ supponit pro p̄ñtibus. Alia fit per implicationẽ: vt cũ dicit̾ homo q̄ est alb⁹ currit. Hec implicatio q̄ est alb⁹ restringit hoĩeꝫ ad albos. Jtẽ restrictionũ factaꝝ ꝑ nomen. Alia fit ꝑ inferi⁹ superiori appositũ: vt aĩal hõ currit. ille termin⁹ aĩal tantũ suppõit ꝑ aĩalib⁹ que sunt hoĩes. Alia fit ꝑ drĩaꝫ aduenientẽ generi q̄ est essentialis cuꝫ sit constitutiua rei: vt cũ dr̃ aĩal rationale. hic aĩal supponit ꝑ rationabilib⁹ aĩalibus. Alia fit ꝑ adiectiuuꝫ accidentis vt cũ dicitur hõ albus iste terminus hõ. suppõit tantum pro albis hominib⁹.

De restrictione facta ꝑ nomen cõmuniter sumptum tales dantur regule. Omne nomen non diminuens nec habens vim ampliãdi adiunctũ ex eadem parte termino magis cõmuni restringit ipsuꝫ ad supponenduꝫ pro his ad que erigit sua significatio vt patet in exemplis predictis: vt hõ ꝑ suam significationem restringit animal ad animalia q̄ sunt homines vt cum dicitur animal hõ ⁊ albus restringit homines per suaꝫ significaioneꝫ ad homines albos: vt cum dicitur homo albus: Dico aũt non diminuens ad remouendũ noĩa diminuẽtia rõeꝫ adiũcti vt mortu⁹ vl̾ corrupt⁹ ⁊ similia: q̄ nõ restringunt sꝫ potius destruũt adiũctũ. Dico ãt nõ habens viꝫ ampliandi ad remouendum dictiones ampliatiuas: vt potens. potest. possibile: que non restringunt sꝫ potius ampliant. Et sciendũ ꝙ minus cõe semper restringit magis cõmune. vt cum dicitur homo albus currit: quia

homo reperitur ĩ albis homi nibus ⁊ nigris ⁊ medio colore coloratis. albus autem nõ. Unde quo ad hoc hõ est magis cõe: ⁊ albus minus cõe: ⁊ sic alb⁹ restringit hoiem: sꝫ secundũ ꝙ alb⁹ reperit in hoib⁹ lignis: ⁊ lapidib⁹ ⁊ brutis: hõ aũt nõ: vt sic. alb⁹ est magis cõmune: ⁊ hõ min⁹ cõe: ⁊ sic hõ cohartat albũ ad albedinẽ existentẽ in hoibus: vt cuꝫ dr̃ hõ alb⁹ currit: ⁊ sic vtrũ cohartat alteꝝ scðm diuersa. Jtẽ de termino restricto tal' datur regula. Si signũ vl'e adueniat terio restricto non distribuit ipm nisi pro his ad q̃ restrĩgitur. Cũ eniꝫ dico oĩs hõ albus currit: ibi hõ restringitur ad albos ⁊ nõ põt distribui nisi pro albis. Jtẽ de restrictione datur talis regula. Nihil positũ a parte p̄dicati põt restringere terium cõem positũ a parte subi quo ad principalẽ eius significationẽ vt hõ est albus: iste termin⁹ albus in predicato posit⁹ non põt restringere hoiem in subo positum ad albos: qꝛ si restringeretur ad albos: ergo p regulaꝫ p̄cedentẽ. s. si signuꝫ vl'e aduenerit terio restricto solũ distribuit ipm prõ his ad que restringũtur vt in ꝑposito hõ distribueretur solũ pro albis hominib⁹ ⁊ sic istius ꝑpõnis oĩs hõ est albus sensus eẽt oĩs hõ albus ẽ albus: ergo si vna erit vera reliqua erit vera: ⁊ si vna erit falsa reliq̃ erit falsa: quod tñ est falsuꝫ: ergo qñ dr̃ oĩs hõ est albus: iste terius hõ non restringitur. ⁊ sic pꝫ illa regl'a. dico aũt quo ad principalẽ eius significationẽ qꝛ predicatũ restringit subm quo ad consignificationẽ q̃ est genus vt cuꝫ dr̃ cignus est albus iste terius cignus. restringitur ad mares: ⁊ nõ ad feminas: ⁊ sic alb⁹ restrĩgit ipm quo ad cõsignificationem q̃ est genus. ⁊ nõ quo ad suã significationeꝫ. Jtem de restrictione facta p implicationẽ talis datur regula. Oĩs iplicatio immediate cõiuncta terio cõi restringit ipꝫ sicut suũ adiectiuuꝫ: vt cũ dr̃ hõ qui est alb⁹ currit. iste terius hõ restringit ad albos p hac implicationeꝫ scꝫ qui est alb⁹. Jteꝫ de eadẽ restrictione talis datur regula. Quotienscũqꝫ signũ vl'e: ⁊ implicatio ponũtur in eadẽ locutione duplex est oratio eo q8 signum põt precedere iplicationẽ: ⁊ sic distribuit teriuꝫ cõ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

munez ꝓ quolibet supposito: vt cum dr̃ oĩs hõ currit qui est albus. Item iplicatio põt prius aduenire. ⁊ restringere terminuz cõem: ⁊ tunc signuz postea adueniens non distribuit ip̃m nisi pro his ad q̃ restringitur: vt oĩs hõ qui ẽ albus currit ⁊ tunc equalet huic: oĩs hõ albus currit. Seqtur de restrictiõe facta ꝑ verbũ: de qua plures dãtur regule. Quaruz prima est talis. Termin⁹ cõis supponens vel apponẽs verbo p̃sentis tp̃is simpliciter sũpto non habẽte vim ampliãdi nec a se nec ex alio restrĩgitur ad supponendũ pro his q̃ sũt sub forma termini cõis supponentis. dico aũt termini cõis: q2 terius discretus neq3 restrĩgitur neq3 ampliat᷑. Dico aũt verbũ p̃sentis tp̃is ad remouẽdum alia ꝟba alioꝝ tẽporum: q2 terius cõis aliam h3 suppõnem cũ eis. Dico aũt simpliciter sumpto pp ꝟba sumpta cũ particulis diminuẽtibus: vt ẽ opinabile. ⁊ inopinabile. Dico aũt non h̃nte vim ampliãdi ad remouendũ verba ampliatiua vt põt. Dico aũt neq3 ex se neq3 ex alio ad remouendũ verba h̃ntia vim ampliãdi ex alio vtputa ex cõiuncto: sicut hoc verbum est. quando dicitur est potens. Dico autẽ sub forma termini supponẽtis: q2 homo supponit pro his q̃ sũt sub humanitate. ⁊ animal pro his que sunt sub animalitate: vt cum dicitur homo est animal. Item alia datur regula. Terminus cõmunis supponens vel apponens verbo de preterito simpliciter sumpto non habente vim ampliandi: nec ex se: nec ex alio restringitur ad supponendũ pro his que sunt vel fuerunt sub forma termini supponẽtis: vt cu3 dicitur homo fuit animal: iste terminus homo supponit pro omnibus his qui sunt vel fuerunt homines: ⁊ animal ꝓ his que sunt vel fuerũt animalia. Item alia datur regula. Terminus cõmunis supponens vel apponens verbo de futuro etia3 supponit pro his que sunt vł erũt sub forma termini supponentis. s. pro eis q̃ sunt vel erunt in futuro: vt hõ erit animal. Ex predictis patet qꝛ verbu3 restringitur quo ad cõsignificationem que est tempus. ⁊ non quo ad significationem principalem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Iste est quintus tractatꝰ par/ uoꝝ logicaliū in quo deter minatur de q̄daz alia passione termini supponētis.s. de re strictione q̄ est opposita am pliationi de qua quidem restrictione po nit autor in textu diffinitiões diuisiones. ꝛ re1as ratione cuius.

Primo sciendū est: ꝙ restrictio sic diffinitur in textu. Re strictio ē cohartatio termini cōis a maio/ ri suppōne ad minorē. Cohartatio poni tur loco generis: termini cōis ponitur ad drīam termi singularis q non pt amplia ri nec restringi saltē quo ad supposita vt prius visuz ē. ꝛ ponitur a maiori suppōne .s. a maiori ambitu sue acceptiōis ad mi/ norē: ad drīaz ampliatiōis: vt in hac ppō ne. hō currit: hō supponit ꝑ oibus hoi/ bus pn̄tibꝰ: s3 dicendo hō albꝰ currit: ly hō solū supponit pro albis. vnde ad hoc ꝙ aliqd possit restringere alteꝝ duo req runtur. Primuz est ꝙ illud ꝙ restringit possit v̄ificari de aliquo supposito termi restricti. ꝛ de aliquo nō. vt albuz ꝑdicatur de aliqbus hoibus. ꝛ de aliqbꝰ nō. De/ fectu cuiꝰ ibi non ē restrictio hō equꝰ cur rit. silr nec hic hō aīal currit. Scdz ē ꝙ istud v̄buz ē. possit affirmari de aggrega to ex terio restricto. ꝛ restrictiōe. vt si di catur hō albus currit. ad hoc ꝙ album re stringat hoiem. oz ꝙ hec sit v̄a. hō albꝰ est. Ex quo pz ꝙ ibi nō est restrictio nul lus hō generādus est: q2 hec est falsa hō generādus est. Diuiditur aūt restrictio pri ma sui diuisione in ppriā seu naturalez. ꝛ in ipropriā. ipropria ē duplex q̄dā ē vsua lis qn̄.s. aliqs terius accipitur. ex vsu loqn di pro aliquo deteriato supposito ꝑ quo de v̄tute sermonis nō acciperetur vt cum dr̄ rex venit. ly rex de virtute sermonis possit accipi pro oi rege. tn̄ ex vsu loquē di, restringitur ad regē patrie. Alia ē transi tiua q̄ fit virtute alicuiꝰ verbi trāsitiui. vt sor. pascit hoiem ille actūs hoiem suppo nit pro alio a sorte virtute illius verbi trā sitiui pascit. Restrictio naturalis siue pro pria est que fit virtute alicuius adiūcti ter mino cōmuni. ꝛ est quadruplex quedaz est que fit ꝑ nomen. alia que fit per par/ ticipium. alia per verbū ꝛ alia per iplica tionem. ꝛ de omnibus hijs ponuntur exē pla i textu. Restrictionū factaꝝ ꝑ nomē alia fit ꝑ iferius additū sopiori vt aīal hō alia fit ꝑ drīaz additā generi vt aīal rōna/ le. Alia fit ꝑ adiectiuuz accn̄tis vt homo albus. Ex hijs diuisionibus sequtur q̄daz alia diuisio tal. Restrictionuz q̄daz est q̄ fit rōne significatiōis qn̄.s. aliquid adiun/ ctum alteri restringit ipm quo ad princi/ palem significationez: ita ꝙ terius restri ctus solum tenetur pro suppositis quibus inest forma significata ꝑ teriuz restringē/ tem: vt hō albus currit. Alia est q̄ fit ra/ tione consignificationis. qn̄.s. aliquid ad/ iunctū alteri restringit ipsuz quo ad con/ significationē suam: vt cuz dr̄ hō est albꝰ ly albus restringit hoiez quo ad mares. Et hec sunt intelligenda de significatiōe. ꝛ consignificatione termini restringentis vt cuz dr̄ hō est albus: albus significat al bum. ꝛ cōsignificat masculinuz genus. ꝛ restringit hoiem quo ad consignificatio/ nem q2 facit eum teneri pro maribus. ꝛ non quo ad significationē q2 non facit ipz teneri pro hoibus albis soluz. Aliter ista esset vera ois hō est albus si ly hō a par te subi teneretur solum pro albis.

Secundo sciendū est ꝙ pro maiori declaratōe ponit auc. re1as ad cognoscendum ipam restrictionem propriam. Et primo ponit re1as de restrictione facta per nomē de/ inde de restrictione facta per implicatio/ nem. Tertio de restrictione facta ꝑ ver bum. De restrictione facta per nomen ponit talem regulam. Omne nomen nō diminuens neqꝫ habēs vi3 ampliādi ad iunctuz ex eadē parte terio magis cōi re stringit ipsuz ad supponendum pro hijs ad que exigit sua significatio. vt aīal ho/ mo currit ibi ly homo restringit animal

ad standuz pro aialibus que sunt hoies. Notanter dr non diminuens q2 noia diminuentia non pprie restringunt sed potius corrumpunt rönem terio2uz quibus adiungunt nec predicant de aliquo supposito termini cui adiungunt. vt homo mortuus. hec eni3 e falsa aliquid quod e hö est mortuu3. Dicitur et non hns vim ampliandi. q2 dictiones ampliatiue non restringunt s3 potius ampliant: dr etiam adiunctu ex eade parte q2 nullus terius restringit alteru quo ad significatione3 nisi adiungat ex eade parte. Ad cuius declaratione ponit pe. hy. vnam regula3 in textu q talis est. Nihil positu a parte predicati restringit terium positum a parte subi quo ad significationem l3 bn quo ad consignificatione: vt cu3 dr hö est albus ly albus non restringit hoiem quo ad significatione principale: ita q nö facit hominez teneri pro albis solu sed pro oib9 disiunctiue tn restringit quo ad significationem q2 hö ibi accipit pro marib9 tm. q aut hö non teneat pro albis tm pbat in predicta propone q2 posito casu q essent aliqui hoies albi. et aliqui nigri tuc esset hec vera ois hö est albus si hö solum teneretur pro albis. sensus. n. esset q ois hö albus est albus: et tn clay est q ista e falsa state casu cu sua 2dictoria sit vera. s. aliquis hö non e albus. Itē sequeret q iste essent simul vere ois hö est albus. et ois hö est niger p3 p scdam regula3 posita3 in textu q talis est: si signu vle aduenerit termino restricto tunc distribuit solu p his ad que restringit: si ergo in illa ois hö est albus. ly hö solu teneatur: et distribuatur pro albis seqtur q predicta ppo est vera cu3. n. in ista hö est albus hö restringat ad albos: seqtur q in ista ois hö est alb9 hö distribuatur pro albis solu3. Ex quo seqtur q ide terius pot restringere aliu. et restringi ab eode3 vt dicedo hö est albus: alb9 restringit hoiem. et restringit ab hoie. Ide. n. terius potest ee magis cöis. et minus cöis vt hö est magis cöe q3 albus sm q hö repitur in albis nigris et medio colore coloratis. albu vero est magis cöe sm q reperit in homine: equo capra: et sic de aliis: et l3 albu dicat magis cöe q3 homo. non tn est superius ad hoiem saltē supius essentiale.

De restrictione facta p implicatione dat tal regula. Ois implicatio iuncta termino cöi imediate restrigit ip3 sicut sun3 adiunctu vt cum dr hö qui est albus ille terius hö restringit ad albos p illam implicatione. que est albus. Est aut iplicatio aliqd cöplexu3 ex noie. et verbo: et h9 relatio. q vt hö qui e albus currit hoc totum q est albus dr implicatio. et d3 intelligi hec regula q ibi nö sit iplicatio diminuens vt hö qui est mortuus neq ampliās vt hö qui generabit. Ex hac regula infert vna alia que talis est. Quotiens cuq signu3 vle. et iplicatio ponunt in eadem oratione tunc locutio est duplex eo q signu denotat precedere iplicatione3 vel seq eam si primu tunc signum distribuit terium pro oibus suis suppositis. et ita ppo equiualet vni copulatiue vt ois hö qui est albus equiualet: huic ois hö currit: et ille est albus. Si aut implicatio denotet precedere signu tunc terminus cöis prius restringit q3 distribuatur. et ita solu distribuit pro hiis ad q terius ille restrictus est p implicatione. vt ois hö q est albus currit. Sensus est de quocuq verum est dicere q est hö albus de illo verum e dicere q currit pmo mö eqpollet hypothetice. et facit sensu3 diuisu. et tunc e falsa. Scdo mö eqpollet vni cathegorice et facit sensu cöpositu. et tunc e vera.

Tertio sciendu e q de restrictione facta p verbu3 ponit auc. tres regulas s3 tres dnas tporum.

Prima tal est terius cöis suppones vl apponens vbo pntis tpis simplr sumpto nö habetis vim ampliādi nec a se nec ab alio restringit ad supponendu pro his q sunt sub forma termini supponetis. Dicitur notater termini cöis ad dnam ter-

mini discreti qui nec restringitur nec am
pliat. Dicitur notanter presentis tempo
ris ad differentiaʒ verborũ alteri⁹ tem/
poris dicit notanter simpliciter sumpto
ad remouendum verba diminuẽtia: vt
opinor: laudo: vnde est aduertenduʒ ꝙ
omnia verba vel participia p̃sentis tem
poris que sic se habent ꝙ habent naturã
transeundi tam supra rem p̃teritam fu/
turã q̃ʒ supra rem presentem non restrin
gunt terminum sequentem se sed ma/
gis ampliant ipsum vt laudo cesareʒ ce/
sar ãpliat isti.n.act⁹ trãseũt indifferẽt su
pra rem existentẽ ⁊ nõ existentem veri/
tamen huiusmodi verba possunt adhuc
cõparari.s.ad id a quo sũt: ⁊ ad id i quo
transeunt: vt cum dicitur ioãnes laudat
Cesarem. Joannes ẽ id a quo fit actus.
Talia aũt verba ampliãt terminum si/
gnificanteʒ rem inquẽ transit actus: ſʒ nõ
ampliant terminum a quo procedit ille
actus. Secunda regula est termin⁹ cõ/
munis supponens verbo de p̃terito sim
pliciter sumpto non habente vim am/
pliandi. nec a se nec ab alio restringit ad
standũ pro his que sunt vel fuerunt sub
forma termini supponẽtis: vt homo fuit
animal homo supponit pro hijs qui sũt
vel fuerunt homines. Similiter album
fuit nigrũ ly album supponit pro illo ꝙ
est vel fuit. Ex quo patet ꝙ omnes iste
sunt cõcedende vt virgo fuit meretrix
puer fuit senex: videns fuit cecus. Ter
tia regula terminus cõis supponens ver
bo de futuro supponit pro hijs que sunt
vel erunt: vt homo currit: homo genera
bitur: albuʒ erit nigruʒ. Subiecta enim
istarum propositionum supponunt pro
presentibus ⁊ futuris: ⁊ potest hec regu
la declarari sic: vt precedens. Ex quo pʒ
ꝙ omnes iste sunt concedẽde meretrix
erit virgo senex erit puer cec⁹ erit vidẽs.
Ex predictis infert pe.hy.tale correlariũ
ꝙ verbum restringit quo ad significatio
nem que est temporis ⁊ non quo ad si
gnificationem suam principalem.

Cõtra p̃dicta. Primo sic argui
tur termin⁹ singularis ali
quãdo stat pro pluribus: ⁊ aliquando ꝓ
paucioribus. vt sor. pro pluribus stat q̃ʒ
sor. albus ergo terminus singularis põt
restringi. Secũdo sic: talia sunt subiecta
q̃lia ꝑmittuntur ab eorum predicatis er
go p̃dicatũ restringit subiectũ q̃ʒtum ad
significationeʒ. Tertio sic: verbum de
presenti restringit terminum ad presen
tia tm̃ ergo a simili verbuʒ preteriti tem
poris aut futuri debʒ restringere ad pre
terita vel ad futura tm̃ ꝙ est contra regu
las positas in tertio notabili.

Ad rationes Ad primam
dicitur ꝙ ter
minus singularis equoce tentus potest
aliquando teneri pro pluribus. ⁊ aliquã
do pro paucioribus: sed non termin⁹ sin
gularis vniuoce tentus: dicitur vltra ꝙ
sicut termin⁹ singularis potest ampliari
quo ad tempora: ita etiam potest restrin
gi quo ad tempora. Ad secundam dici
tur ꝙ illa regula est vera quando subie
ctum est terminus anologus qui conue
nit plurib⁹ ſm pri⁹ ⁊ posteri⁹. ⁊ h respe
ctu predicati significantis certam lineatio
nem vel significationem aut picturaʒ: ⁊
ideo hic conceditur vera alias est pictũ:
⁊ sic de alijs. Ad tertiam dicitur: ꝙ nõ
est simile de presenti: ⁊ de alijs tempori
bus: q: verbum presentis temporis iõ
restringit solum ad presens est quia tem
pus presens sic simplex: ⁊ indiuisibile.
ꝙ preteritum ⁊ futurum nihil sunt eius
sed q: ipsum presens est aliquid ipsi⁹ pre
teriti. s. finis: ⁊ aliquid futuri scd̃m princi
pium ideo verba preteriti temporis re
stringunt ad presens: ⁊ preteritũ: ⁊ ver
bum futuri temporis restringuntur ad
presens: ⁊ futurum.

Circa predicta queritur de
hoc sophismate: omne animal
fuit i archa noe: probatur hõ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

fuit in archa noe equus fuit in archa noe: ⁊ sic de aliis: ergo oē aial fuit in archa noe. cōtra oē aial fuit in archa noe: ꝫ cesar fuit aial: ergo cesar fuit i archa noe qđ ē falsū: ergo aliq̄ ꝓmissaꝝ est falsa non minor ergo maior: qđ autem prima sit falsa patet ꝑ quādā regulam q̄ dicit ꝙ termin⁹ cōmunis supponēs vel apponēs verbo de ꝑterito simpliciter sumpto restringitur ad supponendū pro hīs que sunt sub forma termini supponentis. item alia ē regula: ꝙ si signū vniuersale adueniat termino restricto distribuit ipsuꝫ ꝓ oībus illis ad q̄ restringebatur: ergo cū dr̄ oē animal fuit i archa noe: iste terminus animal supponit ꝓ omni aiali quod fuit in archa noe: ꝫ nō fuerūt oīa i archa noe: ergo pria ē falsa: itē ad idē in hac ꝓpositiōe oē aial quod tūc fuit: fuit in archa noe: iste termin⁹ animal restrigitur magis quā i ista oroне oē aial fuit i archa noe: cum in prima plura supponātur: sed iste terminus animal: restrigitur ad illa que fuerunt tūc in illo tpe ꝑpter implicationē ibi positā ergo solum illa que fuerūt in illo preterito fuerūt i archa noe ⁊ nō plura: igitur oꝫ ꝙ hec sit falsa: oē animal fuit i archa noe cū i ea plura aialia supponātur solutio: qdā dicūt ꝙ hec oē aial fuit in archa noe ē duplex eo qđ pōt fieri distributio ꝓ singulis generuꝫ: vel ꝙ generib⁹ singulorū. primo modo ē falsa. secundo modo est vera: qꝛ cū sit distributio ꝓ singulis geneꝝ tūc ē distributio ꝓ singulis indiuiduis q̄ sub eodē genere. ⁊ sub eadeꝫ spē cōtinētur: ⁊ tūc opꝫ ꝙ oīa idiuidua cōtēta sub aiali fuissent in archa noe qđ falsuꝫ est: sed cū sit distributio ꝓ generibus singuloꝝ: tunc solū ē distributio pro generib⁹ vel spēbus sed nō fuit aliqua species aialis que nō fuit i archa noe: ⁊ illo mō est vera. ꝫ huic solutioni nō acqesco: qꝛ spēs aialis nō fuit ꝑ se in archa noe ꝫ tātū indiuiduū. vnde pro illo tēpore nō habuit veritatē nisi ꝓ singulis generū. i. pro indiuiduis ⁊ nō pro generib⁹ singuloꝝ Unde dico ꝙ ꝓpositio est falsa ⁊ cōcedo oēs rōnes adductas ad hoc: ⁊ ꝓbatio peccat scꝫ ꝯn̄s ab isufficiēti iductiōe qꝛ nō accipit oēs ptes distributiōis q̄ sūt sub subiecto isti⁹ ꝓ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

positionis oē aial fuit i archa noe. Solet āt q̄ri vtꝝ simil'r termini restrigunt̄ i ꝑpōne affirmatiua ⁊ negatiua. Dicunt aliq̄ ꝙ nō q2 eē restrigit ad existēs: ⁊ nō eē ad nō existēs: ergo nō ꝑ eodē fit restrictio i affirmatiua ⁊ negatiua. Jtez vr̄ ꝙ ois negatiua i q̄ eē negat̄ simpl'r ē fl'a. si simil'r restringantur termini in ꝑpōne negatiua ⁊ affirmatiua: q2 i hac ꝑpōne rosa ē iste termin⁹ rosa restringit̄ ad existēs. ⁊ si in ac rosa nō est similiter restringat̄ ad existēs: tūc sensus est ꝙ rosa q̄ nō est: ē: ⁊ hec est falsa: ergo ⁊ hec: rosa nō est ⁊ sic q̄libet negatiua in qua esse negat̄ eēt simpl'r falsa qđ falsuz est: ergo vr̄ ꝙ nō similiter restringūtur termini in ꝑpositione affirmatiua ⁊ i negatiua. Sȝ ꝓbat̄ ꝙ simil'r restringātur: q2 si i hac ꝑpōne hō est iste terminus hō restrigat̄ ad existēs. ⁊ i hac nullus hō ē. ad nō existēs: ergo vtraqȝ ē vera: q2 de existētib⁹ vere ꝑdicat̄ eē ⁊ de nō existētib⁹ remouet̄ eē ergo ꝯdictorie sūt similiter vere qđē ē īpossibile: ergo illđ ēt ex quo seq̄tur īpossibile. s. ꝙ n̄ similiter restrigant̄. termini in affirmatiua ⁊ negatiua. Jtē regula ē ꝙ oē verbū simpl'r sumptū non hn̄s viȝ āpliandi: nec a se nec ab alio restrigit terminuȝ supponētē quo ad cōsignificationē q̄ ē tp̄s: ⁊ nō quo ad significationē: ergo tēpus ē cā restrictiōis illi⁹. Sȝ idē tp̄s est in affirmatiua ⁊ negatiua sibi opposita: vt rosa ē nulla rosa ē ergo eadē est cā restrictionis i vtraqȝ ⁊ ergo ꝑ eodē fit restrictio in vtraqȝ: ⁊ hec argumēta ꝯcedimus. Ad hoc qđ primo obiicit̄ est dicēdū ꝙ eē non restringit ad existēs: ⁊ nō esse nō restringit ad nō existens sicut nec hoc verbū curro ad currētes: q2 nullū verbū restringit sibi terminū supponētē quo ad significationē: sed quo ad cōsignificatiōem que ē tēpus. Vñ nō restrigit ad supposita existētia sȝ p̄ntia. Supposita. n. p̄ntia p̄nt eē i aliq̄b⁹ terminis taȝ ex̄ntia. q̄ȝ nō existētia: vt cū dico enūciabile ē enūciabile supponit tā pro existētib⁹ q̄ȝ non existentibus. Omnia aūt enūciabilia que sunt falsa i p̄nti sūt p̄ntia sed nō existentia q2 nullum falsū ē: ⁊ sic eē nō restrigit ad ex̄ntia sȝ ad p̄ntia cū idē tp̄s sit vtrobiqȝ quod est cā restrictiōis. Ad aliam dicēdum est

esse restringit ad 7d

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

ꝙ duplex ē forma t̄mini cōis.
Quedā ē q̄ saluat̄ in reb⁹ exn̄ti
bus tātū vt humanitas q̄ ē for
ma hois ⁊ animalitas q̄ ē for-
ma animalis. ⁊ i talib⁹ oia sup
posita pn̄tia sūt existētia. Alia
ē forma t̄mini cōis q̄ saluatur
tā in rebus existentibus q̄3 nō
existentibus: vt enūciabilitas
que ē forma enūtiabilis: q2 q̄-
dā sūt enūciabilia existētia: vt
deū eē. ⁊ oia vera. ⁊ alia sunt n̄
existētia: vt hoiē3 eē asinum ⁊
oia falsa. Et i talib⁹ nō restrin
gitur terminus cōis ad existē-
tia. sed restringitur tā ad existē
tia q̄3 nō existētia vn̄ isti⁹ pro-
positōis rosa nō ē: n̄ ē sēsus ro-
sa q̄ ē nō ē: sed est sēsus rosa ali
ter sūpta q̄3 i p̄sēti nō ē. Solet
āt poni ꝙ q̄dā restrictio fit ab
vsu vt cū dr̄ nihil ē in archa q̄3
uis plena sit aere: q2 iste termi
nus nihil supponit ab vsu pro
rebus solidis siue firmis: ⁊ rex
ꝓ rege patrie: ⁊ magister legit
ꝓ magistro ꝓꝓo. Solet .n. pōi
ꝙ q̄dā restrictio fit ꝑ trāsitiōe3
v̄bi: vt cū dr̄ sortes pascit ho-
minē. iste termin⁹ hō suppōit ꝓ
alio a sorte v̄tute trāsitōis ver
bi: q3 a dās. ⁊ recipiēs debēt eē
diuersa. ⁊ iō si aliquādo sit ea-
dē hoc tn̄ ē ꝑ accidēs eo ꝙ idē
subiectū ē vtriusq3 sicut ide3 ē
dux. ⁊ comes scd̄m accidēs vn
de dicunt qd̄ non sequitur sor
tes pascit seipsum: ⁊ ipse ē ho-
mo: ergo pascit hominē s3 ē fal
lacia accidentis: quia hoc pro
nomē se nō potest supponere
ꝑ diuersis a sor. s3 hō bene po
test ⁊ hec de restrictionibus.

¶ Postq̄3 determinatū ē de restrictiōe
facta tā ꝑ nomen q̄3 ꝑ v̄bu3 ꝯn̄r ad ma
iorem declaratione p̄dictoꝝ circa restri-
ctiōe3 factā ꝑ v̄bum mouet pe. hy. tale
sophisma. Oē aīal fuit i archa noe. Circa
qd̄ tria facit: primo probat ⁊ iprobat illd̄
sophisma. s̄o pōst q̄ndam solutionē anti
quorum. ⁊ eam reprobat. tertio rn̄det
ad sophisma s̄m propriam opi.

Primo sciendū est ꝙ pe. hy. sic ꝓbat ⁊ iprobat sophis-
ma probat sic homo fuit in archa noe e-
quus fuit in archa noe. leo fuit in archa
noe. ⁊ sic de alijs spēbus aīaliū. ergo oē
animal fuit i archa noe. Improbatur sic
omne animal fuit in archa noe cesar fuit
animal. ergo cesar fuit in archa noe ꝯclu
sio est falsa ergo aliqua p̄missarū: nō mi-
nor ergo maior q̄ est sophisma. ⁊ ita so-
phisma est falsum. Ad istd̄ sophisma rn̄-
debant antiq distiguendo ip̄m eo ꝙ pōt
eē distributio ꝓ singulis gn̄um. i. ꝓ indi
uiduis vl' ꝓ gn̄ibus singuloꝝ. i. ꝓ specie
bus. ponebāt ei3 tale3 regulā. Ois orō
in q̄ termīo generico additur signū vni-
uersale a ꝑte s̄bi est distiguēda eo ꝙ pōt
fieri distributio pro singl'is. gn̄u3. i. ꝓ idi
uiduis vl' ꝓ gn̄ibus singuloꝝ. i. ꝓ spēb⁹:
sic ista oē aīal fuit i archa noe pōt distin-
gui s̄3 ꝙ li al' distribuit̄ ꝓ spēb⁹ vt sit sēs⁹
de q̄lib3 spē aīalis aliqd̄ aīal fuit i archa
noe. ⁊ sic est v̄a vel ꝓ singulis generum
puta ꝓ idiuiduis ita ꝙ sit sensus qd̄l3 i
diuiduū aīal' cuiuslibet speciei fuit i ar-

cha noe sic est falsa. Q. d āt talis distribu/
tio ꝓ generibꝰ singloꝝ sit ponenda patet
multis autoritatibꝰ. pͥma est pſciani in
pͥo minoris q dicit ꝙ ī hac orōne idem
hō lapsus heu hodie cuꝫ scidit sꝫ omnes
ptes orōnis absq̄ cōiunctiōe: sꝫ certum
est ꝙ nō sunt omnes ſꝫ numeꝝ. igiꝉ ibi
solum fit distributio ꝓ gn̄ibꝰ singulorꝫ.
Item dicit Aristotiles in principio primi
topi. ꝓpositꝫ gdē negocij est metodꝫ
inuenire a q̄ poterimꝰ de oī ꝓbleumate
disputare sed hoc nō est verum nisi hoc
signum omnis distribuat ꝓ gn̄ibꝰ singlo
rꝫ. Iteꝫ in primo prioꝝ ondit ꝙ omne
ꝓbleuma hꝫ cōcludi ꝑ pͥmā figurā dicit
etiā manifestꝫ est quō fiat omnis syll'
q̄ ꝓpōnes nō sunt ṽe nisi fiat distributio
pro generibꝰ singloꝝ ergo talis distribu/
tio ꝓ specieb' est ponenda sed hāc solu/
tioneꝫ antiquoꝝ nō tenet pe. hy. in textu
sed improbat ideo ſm menteꝫ eiꝰ argui/
tur ꝯ illaꝫ distributioneꝫ ꝓ generibꝰ sin/
gulorum autoritate ⁊ rōne. primo auc.
Aristotelis scđo topico. dicentis ꝙ ad ve
rificādꝫ vl'eꝫ opꝫ primo cōsiderare in
speciebus deinde in indiuiduis ꝙ si re/
periatur instantia vel in speciebus vel in
indiuiduis ꝓbleuma erit destruendum
.i. ꝓpō erit falsa. Iteꝫ in pͥmo prioꝝ dici d
omni est qn̄ nihil est sumere sub subo d
quo nō dicatur p̄dicatum: ergo nunq̄ ē
distributio ꝓ generibus singloꝝ qn fit ēt
distributio ꝓ singulis generꝫ. Rōne ꝓ
batur sic: qꝛ si sic sequereꝉ ꝙ due ꝯdicto
rie eēnt simul vere: pꝫ ꝯn̄a isto casu posi
to ꝙ de qualibet spē aīal' aliquod animal
sit albꝫ. ⁊ qđ etiā aliqđ sit nigrum tunc
simul iste essent ṽe oē animal ē albꝫ. et
quoddā animal nō est albū de scđa satis
pꝫ de se d pͥma pꝫ qꝛ sēsus istiꝰ oē animal
est albꝫ: eēt iste d q̄libet spē animalis ali
qđ animal est albū ꝙ est veꝝ ꝑ casū. Et
silr possꝫ ꝓbari de duabꝰ ꝯrijs: relinqꝉ
ergo ꝙ n̄ est ponenda illa distributio pro
gn̄ibꝰ singloꝝ vl' saltēꝫ si sit ponenda n̄ est
ad ꝓpositū qꝛ spēs animalis n̄ sunt in ar
cha noe sꝫ indiuidua tm̄ mō. Scđo scien
dꝫ est ꝙ ꝓꝑ rōnes p̄dictas dicunt aliq
ꝙ nulla est distributio ꝓ gn̄ibꝰ singloꝝ:
⁊ iō qn̄ hoc sincathegoreuma omnis ad
diꝉ ṫmino gn̄ali distribuit ipꝫ tā ꝓ specie
bus q̄ꝫ ꝓ idiuiduis sꝫ qn̄ addiꝉ termino
specifico distribuit ipm ꝓ oibꝰ idiuidu/
is: verūtn̄ lꝫ hec opinio ꝓbabil' nullū tn̄
vr̄ icōueniēs qn possit p̄t hmōi distribu/
tio ꝙ pꝫ qa faciētia distributiōeꝫ sūt itel
lectꝰ: ⁊ signū adiūctū termio cōi. sꝫ nulla
ē repugnātia ex pte itellectꝰ qn itellectꝰ
possit itelligere p̄dicatū i eē sbo ꝓ spēbꝰ
vl' ꝓ cuiuslibꝫ spēi aliquo idiuiduo nō ē
ēt repugnātia ex parte signi: Ista eiꝫ ꝯce
diꝉ ṽa ois nā ē cōicabil' vbi h signꝫ ois
distribuit illꝫ terminꝫ nā ꝓ naturis: ⁊
n̄ ꝓ idiuiduis nec ēt ē repugnātia ex pte
termini distribuibilis cꝫ sit natꝰ recipe
hmōi distributōnē gͦ nō vr̄ aliqđ icōue
niēs ꝓꝑ ꝙ debeat negari hmōi distribu
tio: Iō ad argumēta q̄ videꝉ illā iproba
re rn̄deꝉ ⁊ pͥmo ad autoritatē. Arꝫ. d se
cundo topi. dr̄ ꝙ si fiat distributio ꝓ ge/
neribꝰ singuloꝝ solꝫ oꝫ ꝯsiderare i spē/
bꝰ. si ṽo fiat distributio ꝓ singul' geneꝝ
nō solꝫ oꝫ ꝯsiderare i spēbꝰ sꝫ ēt i diui/
duis. Ad secundā auc. silr ē dicēdū si. n.
sit distributio ꝓ gn̄ibꝰ singloꝝ tunc nihil
ē sumere sub sbtō. i. nullā spēꝫ ē sumere
sub sbo d qua vl' cuiꝰ supposito n̄ dicaꝉ
p̄tm̄: ⁊ si sit distributio ꝓ singlis geneꝝ
ēt nullꝫ erit sumere idiuiduꝫ sub sbo
de quo nō dicaꝉ p̄tm̄. Ad rōeꝫ dr̄ ꝙ si i
ista ꝓpōne oē al' est albꝫ sit distributio
ꝓ gn̄ibꝰ singuloꝝ tunc hec nō ē sua con
tradictoria quoddā al' nō ē albꝫ sꝫ ista
nō oē aīal est albꝫ q̄ valet istā in aliq̄ spē
aīal' nullꝫ al' est albꝫ n̄ est prima valet
istā d q̄libꝫ spē aīal' aliqđ al' est album si
ṽo sit distributio ꝓ singul' generꝫ tunc
ista est mere vl'is oē al' est albꝫ q̄ stante
casu est falsa. ⁊ hec est sua cōtradictoria.
Quoddam aīal n̄ est album q̄ stāte casu
est ṽa: ⁊ istā distinctōeꝫ ātiquoꝝ n̄ negat
pe. hy. sꝫ bn̄ negat ꝙ possit applicari ad

sophisma ꝓpositum dicit enim sic huic
solutioni non agesco. q: spẽs animal' ꝑ se
non fuerũt archa noe. sed tantuz idiui
dua. vñ tpe illo ñ hũit vitatez nisi ꝓ sin/
gul' generuz. ⁊ non ꝓ gñibus singuloꝝ:
Ex quo ꝯcludit ꝙ sophisma est fl'z ꝯce/
dendo rõnes iprobãtes. Ad ꝓbationez
rñdz ꝙ peccat ꝑ fallaciã ꝯñtis ab isuffici
enti q: non accipit oẽs ꝑtes vel singula/
res huius ꝓpõis oẽ al' fuit i archa noe.
Et lz opinio pe. hy. sit ꝓbabilis poss'z
tñ dici ꝙ p̄dicta distinctõ sit applicabilis
ad sophisma. Ita ꝙ sic fiat distributõ ꝓ
singulis generuz sophisma est simplicit'
falsũ si vo fiat distributio ꝓ gñibus sin-
guloꝝ tunc sophisma ẽ simpliciter veꝝ:
⁊ ad hoc ꝙ dicit pe. hy. ꝙ spẽs aialis ꝑ
se fuit in archa noe ꝯcedit' solum. n. fue
runt ibi spẽs ꝑ indiuidua aut rõne indiui
duoꝝ nec oppositũ dicit sensus sophis/
matis. ẽ. n. sensus sophismatis ꝙ de q̃li
bet spẽ aialis aliqd animal fuit in archa
noe ita ꝙ fuisse in archa noe. attribuitur
alicui idiuiduo cuiuslibz spẽi. ⁊ hoc est
veꝝ: dz ẽt intelligi sophisma d aialibus
ꝑfectis i aere viuentibus que soluz pñt
gñerari ꝑ ꝓpagationem. ⁊ ideo non est
argutũ de piscibus aut de alijs anima/
lib⁹ ipfectis q̃ pñt putrefactionẽ gñari.

Tertio sciendũ est ꝙ circa pre/
dicta mouet auc. talem
difficultatem vtrum verbum eodem
modo restringat in affirmatiua sicut in
negatiua. Ad quam rñdent antiqui ꝙ
nõ. ⁊ ꝓbant duabus rõnibus. prima rõ
est: sicut se habet eẽ ad exñtes. ita non
eẽ ad exñtes. sz esse restringit ad nõ exñ
tes. ergo non esse restrigit ad nõ exñtes
ergo verbum nõ eodem modo restrin
git in affirmatiua ⁊ negatiua. Secunda
rõ: si eodẽ modo restrigeret: sequeret'
ꝙ ois ꝓpositio negatiua in q̃ negaret'
eẽ simpl'r eẽt falsa. ⁊ includeret ꝯtradi/
ctoria. sz hoc est falsuz cuz multe earuz
sint vere. patet ꝯña q: si homo eodem
mõ restringeretur in ista null⁹ homo ẽ.
sicut i ista homo est. seq̃ret' ꝙ sicut hõ
i affirmatiua stat ꝓ exñtibus ita ⁊ in ne/
gatiua. ⁊ ꝑ ꝯñs sensus illi⁹ negatiua eẽt
iste nullus hõ q est: est q̃ est falsa: ⁊ iclu/
dẽs ꝯtradictoria. Cõtra hãc opinionem
arguit pe. hy. duabus rõnibus. ꝓima ẽ.
si verbũ nõ eodez modo restringeret in
affirmatiua ⁊ negatiua due ꝯtradictorie
essent simul ver'. Ista eiz eẽt va. ois hõ
est. q: hõ solũ tenet' ꝓ pñtib⁹ vl' exñtib⁹
d qb⁹ affirmat' eẽ. Sil'r ista eẽt vera. hõ
non est. q: homo tenet' ꝓ non exñtibus
d qbus vere negat' esse. ⁊ ita due ꝯdi/
ctorie essent simul ver'. Scda rõ. manẽ
te eadez cã: manet idem effectus. sed in
affirmatiua ⁊ negatiua manet eadem cã
restrictionis. s. tp̄s consignificatũ ꝑ ver
buz qd est cã restrictionis. ergo manet
eadez restrictõ. Et iõ ꝓ solutione rõnũ
antiquoꝝ notat pe. hy. ꝙ hoc verbũ est
nõ restringit ad exñtes sz ad pñtes soluz
qd pz: q: verbũ vt prius dictuz est: non
restringit quo ad significationez ꝑncipa
lez: sz solũ quo ad ꝯsignificationem. Si
gnificatio aũt huius verbi est. est esse: ⁊
tp̄s pñs ẽ id qd ꝯsignificat' ꝑ ipsũ. ergo
non restringit ad exñtes: sz ad pñtes. Et
cũ arguit' ꝙ oia pñtia sunt existentia. er
go si restrigat quo ad pñtes: restrigit ẽ
ad existentes. Rñdetur negando añs: ⁊
dat' instantia de enũtiabilibus: quoꝝ
multa sunt pñtia q̃ non sunt exñtia vt ho
minez eẽ asinum est enũtiabile p̄sens: ⁊
tñ non est exñs. cũ nullũ fl'm existat. Si
milit' mortuũ hz m'lta supposita p̄sentia:
⁊ tñ nulla sunt exñtia. vñ illa supposita
dicũtur pñtia de quibus terminus cõis
affirmat' ꝑ verbuz de presenti. sicut enũ
tiabile affirmatur de hoc enũtiabili per
copl'az de pñti. dicendo hõ est asinus. ẽ
enũtiabile. sil'r mortuũ d cesare. dicẽdo
cesar ẽ mortu⁹. Sz illa dicũt' supposita
exñtia: d qbus affirmat' hoc vbũ ẽ scdz
adiacẽs. sor. est. plato ẽ. Veꝝ tñ dicũt
aliq ꝙ lz verbũ restringat eodem mõ
affirmatiua ⁊ negatiua: sic ꝙ i affirma-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

tiua sicut significat̄ ꝙ subiectuz affirmat̄ de aliquo ꝑ verbuz de p̄ñti: ⁊ de eodez affirmat̄ p̄dicatū. ita i negatiua significatur sbm̄ de nullo affirmari ꝑ verbuz de p̄ñti. vel p̄dicatum negari de aliquo de quo affirmat̄ sbm̄. non tñ̄ ē precise eadē cā veritatis affirmatiue ⁊ negatiue. Ad veritatem enim affirmatiue requiritur veritas vnius copulatiue in cuius prima cathegorica affirmatur subiectuz illius propositionis de hoc termino aliqd mediante hoc verbo est. ⁊ in secunda affirmatur predicatum de hoc pronomine illud quod demonstrat rem pro q̄ supponit subiectum prime cathego. Sz ad veritatez negatiue sufficit veritas vnius disiunctiue constitute ex partibus cōtradicentibus prime copulatiue. vt ad veritatem istius. homo currit. requiritur veritas huius copulatiue. aliquid est homo ⁊ illud, currit. sed ad veritatem huius negatiue. homo non currit. requiritur ⁊ sufficit ꝙ hec disiunctiua sit vera. nihil est homo. vel aliquid est homo: ⁊ illud non currit. Ad primam rationem antiquorum respondet autor negādo ꝙ esse restringat ad existentes. sed solum ad presentes restringit. Ad secundam rationem respondetur negando ꝙ sensus huius rosa ē sit iste. rosa q̄ est. est: sed est iste. aliquid est rosa ⁊ illd̄ est. Et iō sensus negatiue non est rosa q̄ ē nō est: sed est iste: nihil est rosa. vel aliquid quod est rosa non est. ꝙ sic debeat fieri probāt aliqui per regulas petri hyspani. Est enim regula ꝙ terminus communis supponens vel apponens verbo de presenti restringitur ad supponendum pro his que sunt sub forma termini supponentis. Esse autem sub forma termini supponētis ē t̄minū supponētē affirari aliquo ꝑ copulā de p̄ñti. Cōsequēter determiat pe. hy. d̄ restrictiōe vsuali ⁊ transitiua: sed quia ille parum sunt vsitate apud logicos: ideo sufficiant ea que dictā sunt prius: ⁊ ea que habēt̄ i textu.

Contra predicta. Prio sic arguit̄. oīs ꝓpō de p̄terito ē v̄a. q̄ semel hūit vnam de p̄ñti v̄az. sz ista. oē aīal fuit i archa noe. semel hūit vnā de p̄ñti verā. s. istā oē aīal ē i archa noe. gᵒ simil'r h̄ semel fuit vera. oē aīal fuit i archa noe. gᵒ adhuc ē vera. ꝯñia pz q: ꝓpō de p̄terito v̄a ē necessaria. Scd̄o sic. tā rōnale q̄z irrōnale fuit i archa noe. sz oē aīal est rōnale vel irrōnabil'. gᵒ oē aīal fuit i archa noe. Tertio sic. bñ seqt̄ nullꝰ hō currit. gᵒ cesar nō currit. q: ex opposito ꝯñtis ifert̄ oppositū āñtis. sz si i āñte hō restrigeret̄ ad p̄ñtes. ꝯñia illa nō valeret. gᵒ termini non eodē mō restrigūt̄ i affirmatiua ⁊ negatiua.

Ad rationes Ad primaz dr̄ negādo maiorem cuiꝰ rō ē. q: in illa de p̄ñti: termini stant soluz ꝓ p̄ñtibꝰ. sed i illa d̄ p̄terito saltē qñ̄ ē vl'is: termini stāt ꝓ oībꝰ p̄ñtibꝰ ⁊ p̄teritis. sz nō solum p̄terierunt illa aīalia que fuerūt tēpore diluuij imo ēt illa que post ⁊ ante fuerunt vsq̄z ad tēpus p̄ñs. iō ē maior distributio i illa de p̄terito q̄z fuerit i illa d̄ p̄ñti: ⁊ ita nō oz q̄lz d̄ p̄terito eē verā cui sibi corrñdet vna d̄ p̄ñti vera. Uel dd̄z ē ꝙ maior illa dz itelligi si illa d̄ p̄terito corrñdeat illi d̄ p̄ñti corrñdēs aūt huic. oē aīal ē in archa noe: ñ ē ista. oē aīal fuit i archa noe. sz ista oē aīal qd̄ tūc fuit: fuit i archa noe. Ad secundā dr̄ ꝙ ꝯñia illa ñ valz: q: ibi arguit̄ maiore ꝑticulari in pria figura ⁊ ita āb p̄missē ñ sūt vl'es: ⁊ tñ̄ cōclusio est vl'ie. Ad tertiā ꝯcedit̄ āñs sz negat̄ ꝯñia. lz. n. cesar ñ sit p̄ñs significat̄ tñ̄ ibi vt p̄ñs rōe verbi presentis temporis cui supponit. ⁊ hoc de restrictiōnibus.

Distributō ē multiplicatio termini communis per signū vniuersale facta: vt cuz dicitur omis homo. iste termi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

nus hō: distribuitur siue cōfun
dit̄ p quolꝫ suo iferiori p hoc
signū oīs: ⁊ sic ibi ē mltiplicatō
Dico āt termi cōis: qꝛ t̄mius
singlis nō pt distribui. vñ ist est
icōgrue: oīs sortes: oīs plato:
⁊ sic ð aliis. ⁊ sic ibi ē solloecis-
m⁹ p ptes orōnis. Signorū
vliū alia sūt distributiua sbe: vt
oīs: null⁹. Alia sūt distributiua
accñtiū. vt q̄lis: q̄ꝫt⁹. Signū āt
distributiuum sube: distribuit
res se hñtes p modū ei⁹ qð est
qd: vt oīs: null⁹ vt cū dr̄ oīs ni
gredo: oīs albedo. Sba āt cōit
sumit̄ ad res cuiuslꝫ gñis: cū dr̄
signū distributiuū sbe. Signuꝫ
distributiuū accñtis est qð di-
stribuit res se hñtes p mōum
accñtis vl p modū q̄lis vl q̄ꝫti
vt q̄liscūqꝫ quātuscūqꝫ. Iteꝫ si
gnoꝝ distributioꝝ sbe alia sūt
distributia ptiū itegraliū: vt to
t⁹. Alia sūt distributia ptiū sbi-
uaꝝ: vt oīs null⁹. itē signoꝝ di
stributiuoꝝ ptiū sbiuaꝝ: alia st
distributia duoꝝ: vt vterqꝫ ne-
uter. Alia st distributiua a plu
riū: vt oīs null⁹ ⁊ silia. Hoꝝ āt
signoꝝ p̄mo dicendū est de si-
gnis distributiuis sbe: ⁊ īter h
p̄mo ð hoc signo oīs: sciendū
ꝙ oīs i plali numero dupl̄r su
mit̄. Uno° collectie: vt omnes

apl̄i dei sūt. xij. nō seqtur: g° isti
apl̄i dei st̄. xii. demr̄atis aliqb⁹
de ipis. Alio° sumitur distribu
tiue: vt hic: oēs hoīes nāl̄r scir
desiderāt. Et tc̄ q̄ritur qd signi
ficet hoc signū oīs ⁊ vr̄ ꝙ nihil
significet: qꝛ oīs res aut ē vl̄is
aut ptīcl̄aris: sed hoc signū oīs
nō significat rem vl̄em vel pti
cularem: ergo nullā rem signi-
ficat. Item ad ideꝫ oīs neqꝫ ē
p̄dicabile de vno neqꝫ de pl̄i-
bus: ergo nec est vl̄e nec pticu
lare ⁊ sic nihil significat: sed ꝫ
ab eo ꝙ res est vel ñ est orō dr̄
v̄a vel falsa: ergo si oīs nihil si
gnificet pp appōnem vel re-
motōem ei⁹ nō caretur v̄itas:
vel falsitas i orōne sꝫ hec ē v̄a
aīal est hō: g° ⁊ hec omne aīal
est hō: qð est falsū: ergo ⁊ p̄ma
.s. ꝙ oīs nihil significat: solutō
ad dubiū dr̄ ꝙ oīs non signifi
cat vl̄e: sed vl̄r qa facit t̄minuꝫ
cōem suū star̄ p oīb⁹ suis iferio
rib⁹: vt oīs hō currit. Et sic oīs
significat aliquā rem: sed du-
plex est res: qꝛ q̄dā est res sub-
ijcibilis vel p̄dicabilis: vt hō
animal currit disputat: ⁊ sic ve
rū est ꝙ omnis nihil significat
qꝛ q̄libet talis res aut est vl̄is
aut pticularis. Alia est q̄ est di-
spō rei subijcibilis vel p̄dicabi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

lis ⁊ talem rez significat hoc si
gnū ois ⁊ tā ab ista re q̄z ab
alia cātur v̄itas vel falsitas in
orone. Obiicit̄ āt ꝙ ois nō si
gnificet dispōnem subiicibilis
qꝛ in sylłō mediū debet reite-
rari cū suis dispōib⁹ in minori
ꝓpōe ergo debem⁹ syllogizar̄
sic: omnis hō est animal sortes
est omnis hō ergo sortes est
animal: qꝛ omnis ē dispō i ma
iori ꝓpōne: ergo debet reitera
ri in minori qđ est falsum: ergo
omnis nō est dispō subi: solutō
sicut pꝛ duo dicit. s. illud qđ est
pꝛ: ⁊ pꝛ inquātum pꝛ sic subm
dno dicit. s. illud qđ est subm: ⁊
subm inquātū subm ⁊ ꝫm hoc
est duplex dispō subi: qꝛ q̄dam
est dispō illi⁹ rei qđ est subm vt
alb⁹ niger: ⁊ sic de talib⁹ dispō-
nib⁹ actualibus: ⁊ iste debent
reiterari i minori ꝓpōne cum
medio. Alia ē dispositio subi. s.
subiecti inquātum subiectum:
videlicet in ordine ad predica
tum: vt omnis null⁹ ⁊ omnia
signa tam vniuersalia q̄z par-
ticularia ⁊ talis dispositio non
debet reiterari cum medio: sci
licet in minori propositione:
quia est respectiua: disponit. n.
subiectum in comparatiōe ad
predicatum: vt cum dicitur:
omnis homo alb⁹ currit: ista
dispositio albus debet reite-
rari in minori propositione cū
medio cum sit dispositio eius
quod est subiectum quia est
absoluta. Ista autem dispo-
sitio omnis non debet reite-
rari quia est respectiua subie-
cti ad predicatum: ⁊ ita sub-
iecti inquantum subiectum ē.
Unde debemus dicere sic:
omnis homo albus currit: sor-
tes est homo albus: ergo sor.
currit ⁊ non sortes est omnis
homo albus.

Iste est sextus trac. paruo-
rū logicaliuz. in quo deter-
minat auc. de alia passione
termini que dr̄ distributio
quā sic diffinit. Distributio
est multiplicatio termini cōis ꝑ signum
vniuersale facta. Multiplicatio ponit̄ lo
co generis. termini cōis ponit̄ ad drīaz
terminorum discretoꝝ. q nō possunt di-
stribui nec eis pōt ꝓprie ⁊ cōgrue addi
signū distributiuuz. iste. n. sunt incōgrue
ois sor. omnis plato ponit̄ ꝑ signuz vl̄e
facta ad denotandum cām instrumenta
lem distributionis. Intellectus eniz facit
distributiōez mediante signo vniuersali.

Primo sciēduz est ꝙ q̄tuor sūt
q̄ cōcurrunt ad distri-
butiōez. Primuz est cā efficiēs: ⁊ est du
plex. s. p̄ncipalis vt intellect⁹. ⁊ instrumē
talis. s. signū vl̄e. Nō est tn̄ intelligenduz
ꝙ distributio solūmō fiat ꝑ signū vl̄e po
test. n. fieri per negationez. ⁊ per alia. sed
ideo dr̄ ꝙ distributio fiat ꝑ signuz vl̄e qꝛ
sibi ꝑ se cōuenit distribuere aliis vō con
uenit ꝑ accńs vel saltem pro q̄to incli-

dūt vniuersalitatē. Scđ3 ē terminꝰ cōis supra quem cadit distributio. Tertium sunt illa supposita termini cōis pro quibus fit distributio. Quartum est id respectu cuius fit distributio. Et qꝛ distributio fit ꝑ signū vl'e iō diuidit' distributō ad diuisionē signoꝝ effectiue cāntiū ipā3 distributionē: vnde signoꝝ q̄dā sūt vl'ia: q̄dā vero ꝑticularia s3 particularia nō cānt hāc passionē: iō de ipsis nihil ad p̄ns: Signoꝝ vl'ium q̄dā sūt distributiua ꝑtium subiectiuaꝝ vt oīs nullus: Alia sunt distributiua partium integraliū3 vt totus. Item signoꝝ distributiuoru3 ꝑtium subiectiuarum quedam sunt distributiua substantie: alie vero accidentis. Item signoꝝ distributiuorum substantie quedam sunt distributiua duoru3 vt vterq3 neuter. Alia sunt distributiua pluriū vt omnis nullus ⁊ similia. Et inter huiusmodi signa. primo determinat de distributiuis partium subiectiuarum inter que primo determinat de signis distributiuis substantie inter que primo determinat de signis distributiuis pluriū ⁊ iter ea primo determinat de affirmatiuis cuiusmodi sunt omnis quilibet vnusquisq3 primo ergo determinat de signis affirmatiuis distributiuis substantie que ideo dicuntur distributiua substātie non quia distribuant rem de predicamento substantie: Sed quia distribuunt rem se habentem per modum substantie cuiusmodi sunt ista omnis nullus ⁊ sic de aliis. ⁊ primo determiat de hoc signo omnis quod est signum vniuersale distributiuū substātie pro pluribus. Circa quod solent moueri quinque difficultates prima est. vtrum hoc signum omnis possit aliquando distribui pro singulis generum. ⁊ aliquando pro generibus singulorum. Scđa ē vtrum hoc signum omnis in singulari numero possit teneri collectiue ⁊ distributiue. Tertia qđ significet hꝰ signū oīs. Quarta ē vtꝝ sp exigat tria appellata. Quīta ē vtꝝ possit ꝯuenīēter addi p̄tō ꝓpōnis. De prīa difficultate dictū ē i p̄cedēti tractatu i illo sophismate oē aīal fuit i archa noe. s3 ꝓ solutiōe secūde difficultatis.

Secundo sciendū est ꝙ hoc signum oīs in singulari numero semper tenet' distributiue. ⁊ nunq3 vel raro tenet' collectiue. s3 ip̄m i plurali numero qn̄q3 tenet' collectiue qn̄q3 distributiue vn̄ tunc tenetur distributiue qn̄ denotat predicatum dici de quolib3 diuisim. ⁊ seorsu3 de quo ē v'ificabile s'bm i plurali numero vt dicēdo oēs ap'li dei sunt duodeci s3 ꝙ ly oīs tenet' distributiue d'notat hoc p̄dicatu3 duodeci v'ificari d' qbuscunq3 ap'lis d' qbꝰ verꝝ ē dicere ꝙ sunt ap'li. ⁊ s3 hoc sēsꝰ huiꝰ ꝓpositiōis ē d' qbuscūq3 verꝝ ē dicere ꝙ sūt ap'li de illis verꝝ ē dicere ꝙ sunt duodecim. ⁊ ita cum petrus ⁊ paulus sint ap'li dei: petrus ⁊ paulꝰ sunt duodeci. ⁊ i hoc sēsu p̄dicta ꝓpō ē falsa: fit .n. d' sēsꝰ sub ea ꝑ singl'ares d' copl'ato s'btō q̄ꝝ q̄lib3 est fl'a: S3 qn̄ tenet' collectiue tunc d'notat p̄tm̄ ꝯueīre oībꝰ ꝑtibꝰ s'bti siml' sumptis. ⁊ tūc illa ꝓpō oēs ap'li dei sunt. xij. hab3 talem sensum isti ap'li dei d'mōstratis omibꝰ ap'lis, sūt duodeci. ⁊ i hoc sēsu ē v'a. Ex qꝰ p3 ꝙ hoc signū oīs siue teneat' collectiue siue distributiue sēꝑ idē significat. significat .n. sꝑ qm̄ vl'r. i. significat ꝙ t'minꝰ cui adiūgit' sūmit' ꝓ oī eiꝰ supposito siue ꝓ oī cōtēto sub eo. Secundo patet ꝙ hoc signum oīs: siue teneat' collectiue siue distributiue semꝑ distribuit ⁊ mlt'iplicat terminu3 coēm cui adiūgit'. Tertio p3 ꝙ siue teneat' collectiue siue distributiue qn̄ p̄ponit' toti ꝓpōni semꝑ facit ꝓpōnē vniuersalē. Illa .n. ꝓpō ē vl'is i q̄ subiicit' t'minꝰ cois coit'r tētꝰ distributꝰ ꝑ signū vl'e: nisi forte dicatur ꝙ qn̄ hoc signū omnis. tenetur collectiue nō est dispositio totius subiecti sed efficitur ꝑs subiecti: sicut in p̄dcā propōne hoc totu3 oēs ap'li dei diceret' subiectu3: ⁊ tunc illud supponit pro vna sin-

lari multitudine. Et sibi vt sic supponenti. vere conuenit hoc predicatum duodecim ⁊ predicta ꝓpō diceref singularis. Et vterqꝫ istoꝝ modoꝝ dicēdi est multuꝫ ꝓbabilis: sꝫ secundus ē magis cois. ⁊ magis vsitatus. Et simil'r diceref de istis ꝓpōnib⁹ oia predicabilia sunt quinqꝫ ⁊ oia predicamēta sunt decē: oēs figure silloꝝ sunt tres: oēs mōi prie figure sunt nouē. ⁊ sic de alijs.

Tertio sciēdum ē ꝙ tertia difficultas est vtrum hoc signuꝫ ois aliqd significet: ⁊ arguif ꝙ nō.

Primo sic quicqd significat aliquam rē significat: sed hoc signum ois nullā rē significat. ergo nihil significat. Scdo sic. Quicqd significat aliquid: est vniuersale vel particulare sed ois neqꝫ est vniuersale neqꝫ particulare cum non predicetur de pluribus nec de vno solo. ergo nihil significat: In oppositum arguit pe. hy. vnica ratione. quia omne illud significat aliquid per cuius appositionē vel remotionēꝫ cātur veritas vel falsitas i oratione. sed sic est de hoc signo omnis. ergo hoc signum ois aliquid significat. maior patet: quia oratio dicitur vera que significat rem esse sicut est. vel non esse sicut non est. ergo si hoc signum ois nihil significaret: tūc ꝑ additionē ei⁹ vel remotionē oratio nō mutaret significatum nec ꝑ ꝯñs veritatē vl' falsitatē. minor ꝓbaf: q: hec ē vera. aial ē hō. si āt appōaf hoc signū ois. erit falsa: vt oē aial est hō. Ad hāc dubitationē rñdet pe. hy. ꝑ distinctionē q: duplex est res. quedā ē subijcibilis vel p̄dicabilis. vt hō. aial. subā. ⁊ ois tal' res ē vniuersalis vel ꝑticularis. ⁊ sic hoc signum ois nullā rem significat. Alia est res que ē dispositō rei subijcibilis vl' p̄dicabilis. ⁊ talē rē bñ significat hoc signuꝫ ois. sicut ⁊ alia sincathegoreumata. vñ hoc signū ois ñ significat rē vniuersalem vl' ꝑticularē: sꝫ dispōnē rei vniuersalis. Significat. n. qm̄ vniuersal'r ꝓ quāto deuotat terminū cui additf teneri ꝓ oibus ei⁹ suppositis. Et circa hāc difficultatem cōsurgit vna pua dubitatio. dictū ē. n. ꝙ ois ē dispō rei vniuersalis. iō pōt dubitari que dispō sit vtrū. s. absoluta. vl' respectiua. De hac dubitatōne dicūt quidā ꝙ hoc signū ois. disponit subtm̄ vt vniuersale ē i ordine ad sua supposita: q: significat ipsuꝫ teneri ꝓ oibus suis suppositis nō hñdo aliquē respectū ad aliqd p̄dicatuꝫ. Et ita dicūt ꝙ ē dispō absoluta. Alij dicūt ꝙ omnis nō disponit subiectū f'm se absolute: sꝫ i ordie ad predicatuꝫ. Nō enim solum significat subtm̄ teneri pro oibus suis suppositis: sed cum hoc comparat eius supposita ad p̄dicatum: quia significat iesse subiecto pro quolibet suo supposito. Vocāf aūt dispōnes absolute que disponunt terminuꝫ absolute ⁊ ñ in ordine ad aliud: neqꝫ disponunt ipm vt ē pars ppōnis: sed quātū ad id qđ est. ⁊ tales dñt resumi in sill'o vt albus. niger. ⁊ sic de alijs. Ille vero dicūf respectiue q̄ disponunt terminū nō quātuꝫ ad id quod est sꝫ f'ꝫ ꝙ est subiectuꝫ vl' predicatuꝫ orōnis. sed q: subiectum vt subiectum est: dicit respectum ad p̄dicatuꝫ. ⁊ econtra. iō huiusmodi dispōnes vocātur respectiue. que semꝑ disponūt terminū in ordie ad alteꝝ. Ex q° pꝫ ꝙ ois vt ē signū: ñ ē adeq̄ta dispō sbti q: ñ pōt addi cuilibꝫ sbtō: nec ē adeq̄ta dispō vl'is q: qñ addif vl'i posito a ꝑte p̄dicati: non plus ē signū sꝫ ē dispō absoluta: ⁊ dꝫ resumi i miore extremitate vl' i miore qñ sic pōif i sill'o: Est g° dispō adeq̄ta subiecti vl'is: ñ rōne q̄ ē vl'e tm̄: nec rōne qua ē sbm tm̄: sed ratione vtriusqꝫ.

Cōtra p̄dcā arguif. Primo sic dicēdo: tot⁹ sor. ē mior sor. iste tmin⁹ sor. distribuif. g° male dr̄ i diffinitōe distributiōis ꝙ ē mltiplicatō tmini cois. Scdo sic dñdo: sor differt ab homie: ly hoie distribuif: ⁊ ñ ꝑ signū vl'e: g° ⁊c. Tertio sic: mod⁹ significādi ñ variat significatū: g° ois sꝑ tenef distributiue, siue sit nūeri singl'aris: siue pl'ralis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Ad rationes Ad primaz dr̃ ꝙ lz terminus discretus possit distribui in ptes integrales: nõ tñ i ptes subiectiuas: ⁊ ideo terminus singularis non est cõis cõitate pluralitatis: licet forsan possit dici cõmunis cõitate totalitatis. Ad secundã dicit̃ ꝙ ille ablatiuus hoie: distribuitur v̄tute negationis incluse in hoc verbo differt: vt patuit prius. Et lz distributio primo ⁊ p se cõueniat signis vl̃ibus: ex ꝯñti tñ põt fieri p negationez: aut p aliqd aliud qd̃ habet veritatẽ signi vniuersalis. Ad tertiam dr̃ cõcedendo antecedens ⁊ negando ꝯñaz: q: omnis idez significat qñ tenet̃ collectiue: ⁊ distributiue: vt patuit sed diuersimode: q: qñ accipit̃ distributiue tunc significat terminum accipi pro suppositis diuisim: quando vero accipit̃ collectiue tunc significat terminum accipi pro suppositis coniunctim.

Habito qd significet hoc signũ ois: ⁊ cui⁹ dispõne significet: cõseqnt̃ q̃rit̃ vtruz ois exigit tria appellata. ⁊ vr̃ ꝙ sic q: ois pfectio ẽ i trib⁹: vt hr̃ p̃mo celi ⁊ mũdi: ⁊ sic oẽ pfectũ ẽ i trib⁹: sz oẽ ⁊ pfectũ idẽ sñt: vt hr̃ ibidẽ: ergo oẽ ẽ i trib⁹: ergo ois vult hr̃e tria appellata. ad idem dicit Aristo. i eodẽ loco ꝙ de duob⁹ nõ dicim⁹ oẽs. sz d̃ trib⁹ dicim⁹ oẽs. Ergo ois vult hr̃e tria appellata. sz ꝫ i q̃libet demõstratiõe sũt ꝑpões vl̃es: sz demõstratões fiũt de sole et de luna. ergo oꝫ dicere ois sol ois luna. sz sol nõ hꝫ nisi vnicũ suppositũ: ⁊ sil̃r luna. ergo ois nõ vult hr̃e tria appellata. ad idẽ oẽ ꝑuatũ lumie a terre obiectu deficit. hec ꝑpõ ẽ cõcessa cũ hẽatur ab autorib⁹. sz oẽ ꝑuatũ lumie a terre obiectu nõ hꝫ nisi vnicũ suppositũ. s. hãc lunã singularẽ ergo ois nõ vult hr̃e tria appellata. Ad idẽ hoc signũ ois significat qm̃ vl̃r. sed hoc qd̃ dico qm̃ vl̃r ẽ mod⁹ ꝑpri⁹ vl̃is. ꝑpriũ ãt diuersificat̃ secũdũ diuersitatẽ sui subi: vt si hõ ẽ diminut⁹ ⁊ risibile ẽ diminutũ. ⁊ si hõ ẽ mortu⁹ risibile ẽ mortuũ. sz vl̃e qñqꝫ saluatur i plurib⁹: vt hõ equ⁹. aliqñ i vno tm̃: vt sol luna: ergo ois qñqꝫ vult hr̃e tria appellata: ⁊ qñqꝫ nõ: imo vnũ solũ. Ad idem duplex ẽ forã q: q̃dã ẽ forã mãe vt aia ẽ forã corpis ⁊ ista forã ẽ ps ⁊ ñ p̃dicat̃ d̃ eo cui⁹ est ps: alia ẽ forã q̃ ẽ forã p̃dicabil̃ et sic oia supiora vt gñã ⁊ spẽs et drĩe dicũtur fore iferiorꝝ vt hõ equ⁹: ⁊ sic de aliis ⁊ indiuidua hui⁹ fore p̃dicabil̃ sũt mã ei⁹ gᵃ cũ forã neutro p̃dcõꝝ modoꝝ suã excedit mãz nec exceditur ab ea nullũ vl̃e excedit sua idiuidua nec excedũtur ab eo gᵃ cũ ois dicat adeq̃tõem vl̃ium cũ suis idiuiduis: vt ois homo

tūc oꝫ ꝙ cū sol nō habeat nisi
vnicū suppōitū vt ꝟe dicat ois
sol: qđ ꝯcedim⁹ dicēdo p̄dictas
ꝑpositiōes eē veras: ⁊ ꝙ ois n̄
sēp exigit tria appellata sꝫ qn̄
adiungit termino cōi habenti
plura supposita tūc exigit plu-
ra appellata: qn̄ ꝟo adiūgit ter
mino habenti solū vnū suppo
situ tūc exigit solū vnū appella
tū. Et ad illud ꝙ p̄io obiicie-
bat ꝙ ois pfectio ē i tribus dr̄
qđ veꝝ ē: ⁊ hic tria sūt. s. substā-
tia rei. ꝟtus ei⁹ ⁊ opatio ei⁹. ⁊
hec tria tāgit Arist. sub breui-
bus ꝟbis cū dicit nā apta nata
sic facit ꝑ hoc. n. ꝙ dic nā tāgit
substātiā rei ⁊ ꝑ hoc ꝙ dicit ap
ta nata tāgit ꝟtutē ei⁹ ⁊ ꝑ hoc
qđ dicit. sic facit tāgit opatiōeꝫ
đbitā ei. Similr hoc signū ois:
hꝫ substātiā signi vniuersalis: ⁊
virtutē q̄ ē distribuere ⁊ opera
tionē ei⁹ qn̄ distribuit: ⁊ in his
trib⁹ ē pfectio ei⁹. Ad secūduꝫ
dicēdū est ꝙ hō ⁊ hoies diffe-
rūt: q2 hō dicit istā speciē scđm
se q̄ ē de plurib⁹ p̄dicabil' sꝫ ho
mines i pl'ali numero n̄ dicit
spēꝫ scđꝫ se: sꝫ m'tiplicatā actu
scđꝫ mām idiuiduoꝝ numero
diuersaꝫ: vn̄ ois i plurali rōne
multitudinis facte facit distri-
butionē ꝑ diuersas materias:
⁊ vult hr̄e tria appellata. Sed
ois i singulari nūero ex quo re
cipit spēꝫ scđꝫ se: ⁊ n̄ materiā in
diuiduoꝝ exigit essentiā aptaꝫ
natā p̄dicari đ plib⁹: siue actu
pticipet a plurib⁹ siue ab vno.
⁊ iō exigit tria appellata. aut
vnū solū scđm naturā vniuer-
salē cui adiūgit. Quidā tn̄ dn̄t
ꝙ ois vult hr̄e tria appellata
ad min⁹ ⁊ dāt talē rōeꝫ. Quoti
enscūqꝫ signū vniuersale addi
tur t'mino cōi n̄ hn̄ti sufficiētiā
appellatoꝝ r'currit ad n̄ ens. vt
cū dr̄ ois fenix ē. q2 ly fenix nō
hꝫ nisi vnicū suppositū iō recur
rit ad n̄ existētes fenices. Et iō
cū dr̄ ois fenix ē: sensus ē. vnus
fenix q ē: ē. ⁊ duo fenices q nō
sūt: sūt. Et iō dn̄t has duas p̄o
positiōes eē falsas. qdā fenix n̄
ē ⁊ ois fenix ē ⁊ nō eē ꝯtradito
rias: q2 i negatiua supponit fe
nix q ē. ⁊ in affirmatiua suppo
nunt duo fenices q n̄ sunt: ⁊ sic
n̄ ē idē subiectū in vtraqꝫ. Hoc
aūt p̄t multipliciť iprobari: q2
hec icōueniētia sequūt ex fal-
so q2 supponunt. ꝙ ois sp vult
hr̄e tria appellata qđ sup̄i⁹ oñ-
sum ē eē falsum. Propterea
vult. Aristoteles ꝙ ꝑpositio i
q̄ sbiicit vniuersale vniuersalit'
sūptū alicui p̄dicato ꝯdicit illi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

positiōi negatiue i q̄ subiicitur vl'e nō vl'r suptū eidē p̄dicato: sȝ iste sūt tales ois fenix est qui dā fenix nō est ergo sunt cōtra dictorie qđ tamen ipi negant: ergo regula eorū est falsa. Itē ad idem alia regula est talis. Terminus cōmunis suppo/ nens vel apponēs verbo pre/ sentis tēporis simpl'r sumpto nō habenti vim ampliādi nec ex se nec ab alio restrigitur ad supponendum ꝑ his que sunt sub forma termini supponen/ tis. ergo cū dr̄ ois fenix ly fe/ nis restringitur ad supponen/ dū ꝑ fenice tātū qui ē cū ipius nō sit nisi vicū suppositū: ergo ꝑ illā regulā p⁹ datā. Si sign uȝ vniuersale adueniat ei non di stribuit ipsuȝ nisi pro vico sup/ posito: ergo regula eorum est falsa: ⁊ supra falsum fundatur quod concedimus.

POstq̄ determinauit auc. de hoc signo ois ℞ȝ se oñdēdo qd significat ↄñr determiat de ipso ꝑ cōparationem ad terminū cōeȝ soluēdo quar tā difficultatē p̄us motam. scȝ istā vtrū hoc signū ois exigat tria ap/ pellata. i. ad hoc ꝙ hoc signū ois debite addat alicui termio cōi ipm distribuēdo reqrat ꝙ ille termin⁹ cōis ad min⁹ hēat tria appellata siue tria supposita in actu. Primo sciēdū ē ꝙ arguit autor ad vtrāq̄ parteȝ illius difficultatis ꝑ ꝑte affirmatiua pōit duas rōnes q̄rū p̄ma ē ois ꝑfectio ↄsistit in tri bus sȝ oē. ⁊ ꝑfectū idē sūt ergo ois sp exi git tria appellata. Scđa rō clara ē i textu Pro ꝑte negatiua arguit auc. q̄tuor rō/ nibus. Quaꝝ p̄ma ē i q̄libet demōstra/ tiōe debēt eē ꝓpōnes vl'es: sȝ de sole. et luna fiūt demōstratiōes: ergo đ ipis pñt eē ꝓpōes vl'es lȝ sol. ⁊ luna nūq̄ hñt ni si vnū appellatū ergo signū vl'e affirma tiuū nō semꝑ exigit tria appellata. Se/ cūda rō ista ↄcedit ab oib⁹ oē p̄uatū lu/ mine a terre obiectu patit eclypsiȝ ⁊ tñ p̄uatū luie a terre obiectu nō hȝ nisi vni cū suppositū ergo ⁊c̄. Alie rōnes clare patēt i textu. Istis deductis rñdet auc. ꝙ hoc signū ois nō reqrit de necessitate tria appellata ꝙ pȝ q: determinatio dȝ variari ℞m variatiōeȝ sui determiabilis. cū ergo vl'e possit ℞uari i vno solo appel lato seu supposito seqt ꝙ signū qđ ē ei⁹ determinatio poterit sibi addi q̄uis non hēat nisi vnū solū suppositū. Nec valet quorūdā obiectio dicētiū ꝙ ois significat sūmā multitudinē. vñ p̄ma multitudo ē i duob⁹ maior āt i trib⁹. Quare summa multitudo tm̄ vr̄ eē i q̄tuor. ⁊ sic ois exi git q̄tuor appellata. Rñdet negādo añs nā ois nō significat sūmā multitudinē sȝ multitudo. ⁊ diuisio exercēt ꝑ ipȝ circa materiā aptā. Hoc. n. signū ois nō signi ficat diuisionē neq̄ multitudinē sed signi ficat qm̄ vl'r vt patuit. Et inde est ꝙ non semꝑ diuidit vl' multiplicat sed diuidere vl' multiplicare sibi accidit rōne termini cui adiūgit ita. s. ꝙ qñ adiūgit termino coi hñti sub se plura supposita actu tunc hoc signū ois habet diuidere ⁊ multipli care: s vero addat termino coi non hñti plura supposita sub se tūc nō diuidit siue multiplicat eo ꝙ agens nō agit nisi i ma teria disposita: sed huic signo ois essenti/ ale ē designare subm cui adiūgit subiici vl'r p̄dicatio ꝑ oib⁹ suppositis siue hēat vnū solū. ⁊ iō semꝑ facit terminū cui ad dit supponere cōfuse distributiue nō tñ semꝑ diuidit vel multiplicat sed hoc so/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

lũ sibi cõuenit qñ addit̃ termĩo coi signi ficanti naturaꝫ actualiter multiplicatã in plura supposita. Ex quo pꝫ ꝙ diffinitio distributionis quam dat pe. hy. datur solum per aliqua posteriora. ⁊ accidentalia q: ꝑ multiplicatiões. Ad rões ãtiquoꝝ rñdet̃ cũ dr̃ ois ꝑfectio ẽ i trib⁹ cõcedit̃ ad hũc sẽsũ ꝙ nihil est ꝑfectum nisi hẽat hec tria. s. subaꝫ ṽtutẽ. ⁊ oꝑatõeꝫ. ⁊ ita nihil ẽ oẽ nisi hẽat illa tria cũ ħ tñ ꝙ stat hñ põt addi termĩo ñ hñti nisi vnũ suppositũ. fenix. n. nõ hꝫ nisi vnũ suppositũ. ⁊ tñ hꝫ ista tria. s. subam ṽtutẽ. ⁊ oꝑationem.

Secundo sciẽdũ ẽ ꝙ ad saluãdũ ꝙ ois exigat ꝑ tria appellata posuerũt aliq ãtiq talẽ regulã. quotiẽscũqꝫ hoc signũ ois addit̃ termino cõi nõ hñti sufficiẽtiã appellatatorũ recurrẽdũ ẽ ad nõ existẽs vt cũ dr̃ ois fenix ẽ fenix ibi stat ꝓ vno fenice q ẽ. ⁊ pro duob⁹ q nõ sũt: hãc reglaꝫ reprobat auc. sicut clare pꝫ i textu. Ex cui⁹ regle iprobatiõe. ⁊ alijs q̃ dicunt̃ i textu pꝫ solutio hui⁹ sophismatis. Ois fenix ẽ qd̃ põt sic ꝓbari. ⁊ iprobari. Improbat̃ sic ꝯdictoriũ sophismatis ẽ veꝝ ergo sophisma est falsũ. Añs pꝫ q: ei⁹ ꝯdictoriũ ẽ istud qdã fenix nõ ẽ. ⁊ ipa est ṽa: vt pꝫ sic arguẽdo nullũ corruptũ est qdaꝫ fenix ẽ corrupt⁹ ergo qdã fenix ñ est. Probat̃ sic: q: demõstrato fenice q ẽ veꝝ est dicẽ ꝙ ille ẽ ois fenix ergo si dicat̃ ois fenix ẽ cũ ly fenix restringatur ad pñtes ṽtute hui⁹ verbi ẽ: seqt̃ ꝙ ista ẽ ṽa ois fenix ẽ. sẽsus. n. hui⁹ est ꝙ de quocũqꝫ veꝝ ẽ dicẽ ꝙ est fenix de illo veꝝ est dicẽ ꝙ ipꝫ ẽ. ⁊ ħ ẽ verũ ergo sophisma est veꝝ. Itẽ signũ vl̃e adueniens t̃mino restricto nõ distribuit ipꝫ nisi ad ea ad q̃ restrigebat̃ p⁹. Sꝫ in ista fenix ẽ fenix restrigit̃ ad pñtas: ergo i ista ois fenix ẽ ly fenix stabit tm̃mõ pro pñtib⁹ ita ꝙ nullo mõ ꝓ p̃teritis vl̃ futuris: ergo cũ hoc signũ ois nõ reqrat tria appellata: vt visũ ẽ ista est vera ois fenix est. Rñdet̃ ꝙ sophisma est simpl̃r veꝝ sicut pꝫ ex ꝓbatõe eius. Ad rõneꝫ improbanteꝫ negatur antecedens. Ad ꝓbatõeꝫ negatur ꝙ illa sit vera qdaꝫ fenix nõ est. Ad ꝓbatiõeꝫ dr̃ ꝙ ꝯña nõ vꝫ: q: arguit̃ a magis ãplo ad min⁹ ampluꝫ ex parte illi⁹ termini fenix q in minore tenet̃ ꝓ fenice q ẽ vel fuit. ⁊ i cõclusiõe tenet̃ ꝓ fenice q est tm̃: sed bñ posset iferri ergo qdã fenix q est vel fuit nõ ẽ. Consimiliter diceret̃ ad istud argumentum nullum generanduꝫ est aliquis fenix est generandus: ergo aliquis fenix non est.

Tertio sciẽdũ est ꝙ ꝓ solutõne hui⁹ difficultatis pri⁹mo te ꝙ hoc signũ ois cũ sit dispõ respectiua subi iqꝫtũ subꝫ ẽ hꝫ tãtũ põi a ꝑte subi qd̃ cõtigit dupl̃r q: vel põit̃ iter ꝑtes subi. ⁊ tũc nõ est dispõ ei⁹. sed efficit̃ ꝑs subi: vt sor. vidẽs oẽꝫ hoieꝫ ẽ alb⁹ vl̃ p̃ponitur toti subo sic ꝙ ñ icludit̃ iter ꝑtes subi. et tũc ẽ dispõ subi. ⁊ ñ ꝑs ei⁹. Nũqꝫ tñ ponit̃ a ꝑte p̃dicati. sic ꝙ sit determiatio totius p̃dicati vel ei⁹ dispõ hoc pꝫ ꝑ Arist. p̃mo ꝑhyermenias q sic dicit. id qd̃ est vl̃e p̃dicari vl̃r ñ ẽ veꝝ. Idẽ dicit primo p̃oꝝ. ⁊ ẽt p̃mo posterioꝝ vbi dicit ꝙ predicatũ nõ dr̃ omne. Iteꝫ rõne põt sic ꝑsuaderi q: signum dꝫ illi addi sub quo fit sub sũptio i sylĺo sꝫ subꝫ est hmõi. ⁊ non p̃dicatũ: ergo ⁊c̃. Ex hijs g° pꝫ qd̃ ħ signũ ois nũqꝫ addit̃ p̃dicato sic ꝙ distribuat totuꝫ p̃dicatũ tãqꝫ dispõ vel determinatio totius predicati. Et hoc intendit Aristo. i locis prelegatis cuꝫ hoc tñ stat ꝙ hoc signum omnis aliquando ponit̃ a ꝑte p̃dicati sed tunc efficit̃ ꝑs p̃dicati. Et hoc cõtingit q̃tuor modis stante veritate propositionis. Uno modo quãdo propositio est negatiua: vt dicendo null⁹ homo est omnis homo vl̃ sor. ñ est ois hõ. Scd̃o mõ qñ tale signũ ponitur in obliquo: vt sor. videt oẽm hoieꝫ. Tertio qñ termin⁹ cui adiungit̃ hꝫ vnicũ suppositũ i actu vt iste sol ẽ ois sol. Quarto modo qñ hꝫ plura supposita i actu. ⁊ ipa sit̃ sumunt̃ a parte subi vt gen⁹ spẽs differẽtia ꝓp̃uꝫ. ⁊ accñs sꝫ oia p̃dicabilia.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

Contra predicta. Primo sic arguitur pl⁹ requirit ad verificandum vl'em q̄z particularem. sz ad verificandum vnam particularez requiritur existentia vnius suppositi. ergo ad verificandū vniuersalez requirit existentia plurīz suppositoꝝ. ⁊ ꝑ consequēs ois exigit plura appellata. Secundo sic ois denotat ꝙ terminus cui adiūgit supponit ꝓ pluribus: ergo si talis terminus cōis nō hēat plura supposita tunc propositio erit falsa. Tertio sic: si omnis non semper exigit tria appellata tūc possz addi termino singl'ari: sz hoc ē falsū. gᵒ ⁊c.

Ad rationes Ad primam dicitur negādo maiorem si intelligatur vniuersaliter conceditur tamen ꝙ in terminis habentibus plura supposita plus requirat ad verificandū vniuersalem q̄z particularez sed nō in terminis hn̄tibus vnuz suppositum solū. Ad secundam dicitur ꝙ ois non denotat simplicit. ⁊ absolute ꝙ terminus cui additur supponat pro pluribus: sed soluz conditionaliter hoc est si essent plura supposita actualiter ꝑticipātia naturam significatam ꝑ illum terminuz tunc denotaret ipsum teneri. ⁊ supponē pro pluribus. Ad tertiaz dicitur ꝙ terminus cōis licet nō hēat nisi vnuz suppositū actualiter sibi tamen nō repugnat ex modo sue ipositionis habere plura supposita. Sed terminus singularis nō hēt nisi vnicum suppositum. ⁊ sibi repugnat habere plura ex sui impositōe: igō ois potest addi termino cōi habenti tm̄ vnum suppositum. ⁊ nō termino singulari.

Circa predicta queritur de hoc sophismate: ois hō est. ⁊ quodlz differēs ab illo est non hō. ꝓbatio hec est vna copulatiua cuius vtraqz ps est vera: ergo ipsa ē vera. iprobatō ois hō est: ⁊ quodlibet differens ab eo est nō hō sor. est hō ergo quodlibet differēs a sor. ē nō hō quod est falsum qꝛ hec est vna copulatiua cuius altera ps est falsa: ergo ipsa tota ē falsa. Solutio prima simpliciter est vera. ⁊ iprobatio peccat penes fallaciā cōsequētis: qꝛ ly differens ab omni hoie in minus est q̄z differēs a sor. qꝛ differens ab omni homine supponit solum pro aliis reb⁹ ab hoie. sed differens a sorte supponit pro eisdem: ⁊ ēt pro aliis hoibus a sorte: vnde bene sequitur differens ab hoie ergo differens a sorte. ⁊ est locus a pte subiectiua ad suum totum: sed si huic ꝓpōni differens ab omni hoie apponat signū erit ꝓcessus ab inferiori ad superius cū distributione. ⁊ sic incidit fallacia consequētis i iprobatiōe secūdum vnū ꝓcessuz: qꝛ duplex est ꝓcessus in iprobatione: qꝛ bene sequitur ois hō est: ergo sortes est. ⁊ est locus a toto i quātitate. sed nō sequitur hoc ē differēs ab omni hoie: ergo differens a sorte: sed est falsa cōsequētis sicut hic ois hō ē. ergo omne anial est. Itē queritur de hoc

sophismate ois hõ. ⁊ alius hõ sũt. Probatio sor. ⁊ ali⁹ hõ sũt plo. ⁊ ali⁹ hõ sũt: ⁊ sic de aliis. ergo ois hõ. ⁊ alius hõ sunt. Improbatio ali⁹ est relatiuũ diuersitatis substãtie ergo sup ponit p diuerso ab hoie. sz nõ est ali⁹ hõ ab omni hoie ergo pma est falsa. Solutio pma est simplr falsa. ⁊ pbatõ peccat bz fallaciã figure dictiõis a pluribus determinatis suppõnib⁹ ad vnã determinatã: qꝛ iste termin⁹ alius hz dterminatã suppositionẽ pmissis. ⁊ in ꝯclusione. Itez pbatio peccat bm fallaciã accidentis qꝛ licet sor. ⁊ plato: ⁊ sic de aliis inferãt oẽz hominem bz se nõ tamen sub hac copulatiõe q̃ est ois: ⁊ alius hõ sunt: vt cum dicitur ois homo ⁊ alius hõ sunt sicut cognosco choriscum bm se non tamen sub hoc accidẽte quod est venire vnde talis datur regula. Quotienscũqz aliqd seqtur siue conuersim siue non. si aliquid conueniat vni qđ non cõueniat alteri. ⁊ per illud cui conuenit inferatur de eo cui nõ cõuenit semper est fallacia accidentis. verbi gratia: homo est ergo substantia est ⁊ species cõuenit homini ⁊ non substantie. ideo si per hominez inferatur species de substantia est fallacia accidentis vt homo est species: ergo suba est spẽs. Silr hic risibile est ppriũ ergo hõ est ppriũ. Hoꝝ aũt q̃ cõsequũtur q̃dam cõsequũtur cõuersim: vt hõ ⁊ risibile. alia nõ non vt hõ. et suba. Dicto de hoc sophismate restat dicere de isto ois hõ est omis hõ. Probatio sor. est sor. plo est plo et sic de aliis. g⁹ ois hõ est ois hõ. Et vt vult Boeti⁹ nulla ppõ est verioꝛ illa i qua idẽ pdicatur de seipso: sed sic est hic quia ois hõ predicatur de oi hoie: ergo nulla est verioꝛ ipsa: et p ꝯñs est vera. Improbatõ sua cõtradictoria est vba .s. illa qdam hõ non est ois hõ ergo ipa est falsa. Itez ad idez ois homo est ois hõ. sz sor. est hõ. ergo sor. est ois hõ. syllus est i dari ꝯclusio est falsa. ergo aliq̃ pmissaꝝ: non minoꝛ ergo maioꝛ. sz maioꝛ est sophisma: ergo est falz. Solutio pma est simplr falsa. ⁊ pbatio peccat bm ꝯñs ab insufficiẽti enumeratione singulariuz qꝛ cũ illis q̃s assumit debet sumere has a pte subi sor. est ois hõ plato est ois hõ. et ẽt istas a pte pre

dicati ois hõ est soꝛ. ois ho-
mo est plato. et sic de alijs q̃s
dimittit et sic peccat ꝫ ꝯñs ab
insufficienti enumeratione sin
gulariũ. Ad aliã dr̃ ꝙ ibi idez
ñ ꝑ̃dicatur de seipso: sꝫ ꝑ̃dica-
tur omnis homo de homine
sumpto pro qualibet sui ꝑte.

Postquam pe. hy. dtermi
nauit de hoc si
gno ois terminãdo aliq̃s difficultates cir
ca ipsũ cõtingẽtes ꝯñter ꝓ maioꝛi decla
ratione dictoꝝ circa hoc signũ ois mo-
uet tria sophismata.

Primo sciendũ est ꝙ duo ꝑ̃ma
sophismata dependent
ex ista difficultate. vtrũ scꝫ terminꝰ rela-
tiuꝰ referat suũ añs cũ sua dispositione
hoc est dictũ si añs sit distributũ ꝙ rela-
tiuũ referat ipꝫ distributũ. ⁊ si nõ sit di-
stributũ vtrũ referat ipꝫ nõ distributũ.
Ad hãc difficultatẽ rñdet ꝙ sic q2 sic di-
ctũ ẽ in relatiuis relm hꝫ eãdez suppõez
quã hꝫ suũ añs ergo opꝫ ꝙ si añs suppo
nat distributiue ꝙ relũ supponat distri-
butiue ⁊ ꝑ ꝯñs relꝫ refert añs cũ sua di
spõne. Itez loco relatiui referẽtis termi
nũ distributũ põt poni añs distributũ
sꝫ hᵒ nõ eẽt nisi referret ipꝫ cũ sua dispõe
ergo ⁊c. Itẽ si nõ seq̃ret ꝙ hec copula
tiua eẽt vã ois hõ albꝰ currit. ⁊ ille ñ cur
rit casu posito ꝙ sit vnꝰ hõ niger q ñ cur
rat: ⁊ oẽs albi currãt ꝙ pꝫ q2 sensus ẽ il-
le hõ siue sit albꝰ siue niger nõ currit. Et
si dicat ꝙ relatiuũ hñ refert añs cũ sua
dispõne absoluta sicut sunt albũ nigrum
coloꝛatũ. sꝫ nõ cũ respectiua vt sunt ois.
⁊ nullꝰ. Cõtra hoc arguit q2 dispões re
latiue denoiant totã ꝓpõnez sicut ois de
noiat ꝓpõnez vl̃ez cũ ergo ꝓpõ in qua
subijcit terminꝰ relatiuꝰ accipiat q̃titã-
tez suã ab añte seq̃t ꝙ si añs sit distribu
tũ ꝙ relm refert ipsũ cũ sua dispositio
ne. hoc supposito respondet ad ꝑ̃mũ so
phisma qd est istud ois hõ est. ⁊ qdlibet
differens ab eo est nõ hõ qd ipsum sim
pliciter est verũ. Naz istud relm eo refert
hoiez cũ sua dispõne. ⁊ suppõit ꝯfuse di
stributiue sic añs qd refert idõ loco eiꝰ lꝫ
poneret añs cũ sua dispõne. Opꝫ tñ caueri
ꝙ ponẽdo añs loco sui reli ꝙ nõ varieẽ
suppõ sui añtis q2 al's staret vnaz esse ve
raz alia exñte falsa. Et ideo hec ꝓpõ ois
hõ est. ⁊ qdlibet differẽs ab eo ẽ nõ hõ.
ẽ vna ꝓpõ copulatiua q̃ equalet isti ois
hõ ẽ: ⁊ qdlibet ab omni hoie differẽs ẽ
nõ hõ. Et ista est vã. ergo ⁊ sophisma.
Ex quo pꝫ. ꝙ ista ꝓpõ qdlibet differẽs
ab oi hõie est non hõ. non equalet illi ꝑ̃e
ꝑti sophismatis qdlibet differẽs ab eo ẽ
nõ hõ q2 in ꝑ̃ma ille ablatiuꝰ hoie suppo
nit confuse tm̃: ⁊ tñ in ꝯa hoc relꝫ eo sup
põit confuse distributiue ideo ponendo
loco relatiui añs cũ sua dispõne. opꝫ illd
ꝑ̃cedere hãc dictionẽ differẽs ne mutet
sua suppositio. vt dicẽdo ois hõ ẽ. ⁊ qdli
bet ab oi hoie differẽs est nõ hõ. Ex qᵒ
pꝫ ꝙ differẽs ab hoie se hꝫ vt inferiꝰ ad
differens a soꝛte. ⁊ ita in iꝓbatione so-
phismatis q̃ sic arguit. ois hõ est. ⁊ qdli
bet differens ab eo ẽ non hõ. sed soꝛ. est
hõ ergo soꝛ. ẽ ⁊ qdlibet differẽs a soꝛte ẽ
non hõ. Est fallãa ꝯñtis a distributõe mi
nus ãpli ad distributionẽ magis ãpli. vt
deducit clare pe. hy. in textu q̃uis ipe ñ
faciat dñiaz. dicẽdo differẽs ab eo. ⁊ diffe
rens ab oi hoie sꝫ hoc est q2 ipse nũdũ
determinauit de istis dictionibꝰ differẽs
diuersũ. idõ vtit eis ac si nõ haberẽt vir-
tutẽ distribuendi. Et silr̃ diceret de hõ so
phismate ois hõ est. ⁊ qdlibet vidẽs il-
lũ ẽ asinꝰ. posito ꝙ ois hõ videat asinũ.
⁊ asinus videat omnem hominẽ.

Secũdo sciẽdũ ẽ ꝙ ꝯꝫ sophis-
ma ẽ istud ois hõ. ⁊
aliꝰ hõ sũt cuiꝰ ꝓbatio. ⁊ iꝓbatio satis
patẽt i textu. Ad hõ sophisma rñdent aliq
ꝑ distinctionẽ q2 vl̃ ẽ ꝓpõ copulatiua vl
cathegoꝛica de copl'ato ꝑ̃to. si sit cathe-

gorica ꝺ copłato ꝑdicatꝺ. tunc sophisma ē vnū ⁊ ē sensus. De quocūq; verū ē ꝺr̄e ꝙ est homo de illo verum est dicere ꝙ ipse. ⁊ alius homo sunt. Si autem sit ꝓpō copulatiua tūc equalet huic oīs hō est. ⁊ aliꝰ hō ē. Et ħ mō est falsū siue re/ferat hoīes cū sua dispōne siue nō. si. n. referat hoīes cū sua dispōne tūc sensus ē oīs hō ē ⁊ aliꝰ hō ab oī hoīe est q̄ equa/let huic oīs hō ē ⁊ aliqs hō ab aliqͦ ho/mine aliꝰ ē. ⁊ hoc mō sophisma ē falsū. Non q: nullꝰ hō sit ab aliqͦ hoīe aliꝰ. s; q: significat ꝙ ille hō q est ab aliqͦ hoīe aliꝰ nō ē cōtentū sub illa distributiōe. oīs hō est. Et si nō sit ꝯtentū sub illa opʒ ꝙ sit nō hō. Et p ꝯn̄s ponit̄ idē hō. ⁊ n̄ hō Si aūt referat suū an̄s sine sua dispōne tūc est sensus oīs hō est. ⁊ aliꝰ hō ab oī hoīe est q̄ ē falsa q: nullꝰ est hō. q sit aliꝰ ab hoīe. Cū. n. ille ablatiuꝰ hoīe distri/buat̄ significat̄ ꝙ ē aliqs hō q non ē hō. Ad sophisma alit̄ rn̄det pe. hy. ꝙ ē fīm. ⁊ hoc in ꝑmo sensu ꝑdicto q: cū nihil ꝓ/bet ipsū inductiue opʒ ꝙ ipse ꝓbet ipʒ vt ē ꝓpō cathegorica. Nā sole ꝓpōnes cathegorice inductiōe ꝓbāt̄. Ad ꝓbatio/nē sophismatis rn̄dʒ ꝙ cōmittit̄ fallia fi/gure dictiōis a plibꝰ determiatis ad vnā determinatā q: i ꝑmissis iste terminꝰ ali/us hʒ plures determinatas suppōes re/spectu ptiū subaꝝ hoīs s; in ꝯn̄te habʒ vnā respectu hoīs distributi. ⁊ idō ē ma/nifestus ꝺfectꝰ. si arguat̄ sic aliꝰ hō a sor/te ē aliꝰ hō a platōe ē. ⁊ sic ꝺ alijs. gͦ aliꝰ hō ab hoīe ē. S; ꝺʒ pōi relʒ idēptitatis i an̄te sic arguēdo. aliꝰ hō a sorte ē ⁊ idē hō aliꝰ a platōe ē. ⁊ sic ꝺ singłr. gͦ aliꝰ hō ab hoīe ē. ⁊ silr̄ ꝺʒ pōi i ꝓbatiōe sophis/matis. ꝺʒ. n. sic ꝓbari sor. ⁊ aliꝰ hō s̄t pl'o. ⁊ aliꝰ: idē hō sūt. ⁊ sic de singłis. gͦ oīs hō. ⁊ aliꝰ homo sunt. Et ita sicut antece/dens est falsum. ita ⁊ consequens.

Tertio sciēdū est ꝙ tertiū sophis/ma ē istud: oīs hō est oīs hō. cuiꝰ ꝓbatio. ⁊ iprobatio clare patet i textu. S; ad ipsū rn̄det pe. hy. dicēdo ꝙ ē simplr̄ falsū sensus. n. eiꝰ ē ꝙ ꝺ quo/cūq; vnū ē dicer̄ ꝙ ē hō ꝺ illo vū ē dicer̄ ꝙ ē oīs hō s; ħ ē f'ʒ q: ꝺ sor. vū ē dicere ꝙ ē hō. ⁊ tn̄ sor. n̄ est oīs hō. ad ꝓbatio/nē rn̄dʒ pe. hy. ꝙ peccat penes fallā ꝯn̄/tis ab isufficiēti enumeratiōe singularium q: cū ponant̄ ibi due distributiōes vna a pte subi. ⁊ alia a pte ꝑdicati tūc si ꝺbe/at fieri sufficiēs enumeratio singularium opʒ ꝙ fiat iductio sub subo remanēte eo/dē pto saltē qn̄ distributio ē a pte subi vt pʒ sic arguēdo. sor. currit pla. currit ⁊ sic ꝺ alijs. s; qn̄ ē distributio tā a pte sb/iecti q̄ a pte ꝑdicati triplr̄ pt fieri inductō sc; sb sbo tm̄ remanēte ꝑdicato in ꝓpria forma. vt sic arguēdo. sor. ē oīs hō pla. ē oīs hō. ⁊ sic ꝺ alijs. gͦ oīs hō ē oīs hō. Scꝺo pōt fieri iductio a pte ꝑti tm̄ subo remanēte i ꝓpria forma vt dicēdo oīs hō ē sor. oīs hō ē pla. ⁊ sic ꝺ alijs gͦ oīs hō est oīs hō. Tertio sb vtroq; vt sic argu/endo sor. ⁊ pla. ⁊ sic ꝺ alijs. ē sor. ⁊ pla. ⁊ gulielmꝰ. ⁊ sic ꝺ alijs. gͦ oīs hō ē oīs hō. Si āt alit̄ fiat inductō tūc ē fallacia cō/seq̄ntis ab isufficiēti enumeratiōe singula/riū. Ad aliā ꝓbatōē cū arguit̄ ꝙ ibi ꝑdi/cat̄ idē ꝺ seipo negat̄ q: ꝑtm̄ ē ħ totū oīs hō subʒ vō ē ly hō tm̄. mō n̄ ē idʒ hō. ⁊ oīs hō vel pōt dici ꝙ ly oīs hō pōt capi duplr̄. Unoͦ mālr̄ ⁊ tūc bn̄ ꝓcedit ꝙ oīs hō. ⁊ oīs hō s̄t eadē vt posset ꝓbari accipiēdo duas ꝓpōes. s. istā oīs hō cur/rit. ⁊ istā oīs hō legit. q̄ n̄ ꝺn̄t nisi ex pte suoꝝ ꝑdicatoꝝ: gͦ ꝑdicatis remotis ea q̄ remanent sunt eadem sed non remanēt nisi ista omnis homo ⁊ omnis homo er/go omnis hō ⁊ oīs hō s̄t eaꝺ. Et ħ ē vū capiēdo illa mālr̄. ⁊ tūc ista ꝯn̄a n̄ vʒ. oīs hō. ⁊ oīs hō s̄t eaꝺʒ. gͦ oīs hō ē oīs hō Alio mō pn̄t capi significatiue. ⁊ tc̄ negat̄ ꝙ oīs hō. ⁊ oīs homo sunt eadē ex eo ꝙ nec sor. ⁊ omnis hō sunt eadem nec plato. ⁊ oīs hō sunt eadem.

Cōtra ꝑdicta. Prio sic arguit̄ adam ab omni hoīe dr̄t. ⁊ tamen non est. nō hō ergo sa ps ꝑmi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

sophisma. est falsa. s. ista ꝛ quodlibꝫ dif-
ferēs ab eo est non hō. Secundo sic ōis
hō ꝛ hō pictus sunt ſꝫ hō pictus est aliꝰ
ab ōi hoīe. ergo ōis hō ꝛ aliꝰ hō sunt. ꝛ
cōfirmatur qꝛ ōis hō ñ est solus. ergo ōis
hō est cū alio hoīe. ergo ōis hō ꝛ aliꝰ hō
sunt. Tertio sic aliqs homo est ōis hō.
ꝛ qua ratione aliqs eadeꝫ rōne omnis.
ergo ōis hō est ōis homo. añs pꝫ qꝛ ali-
quis hō est soꝛ. aliqs hō est plato ꝛ sic đ
singulis. ergo aliqs hō est ōis hō. Et cō-
firmatur ōis hō est ipsemet. ergo ōis hō
est ōis hō. ꝯña tenet ab equalentibus.

Ad rationes Ad primaꝫ negatur añs
qꝛ adaꝫ non est: ideo neqꝫ differt neqꝫ ē
ideꝫ. Ad ſaꝫ dr̄ ꝙ licet hō pictꝰ sit aliꝰ
ab omni hoīe: non tñ est alius hō ab ōi
hoīe. Et qñ ponitur per se tunc accipitur ꝑ
principali significato. s. pro hoībus viuis
cū ergo relatiuū debeat referre suū añs
vniuoce. ideo dꝫ referre hoīeꝫ acceptuꝫ
ꝑ viuis. Ad cōfirmationē ꝯcedit añs.
sed negatur ꝯña. eo ꝙ ibi v̾tualiter argui-
tur a nō distributo ad distributū. posset
tñ distingui ꝯñs. qꝛ vl'ē ꝓpō cathegorica
vel hypothe. si sit hypotheti. tūc equalet
huic ōis hō est ꝛ aliꝰ hō est ꝛ tūc est fal-
sa si sit cathe. est vera ꝛ est sensus ꝙ de
quocūqꝫ veruꝫ est dicere ꝙ est hō verū
est dicere ꝙ est cuꝫ alio hoīe. Ad tertiā
dicitur negando añs: ad ꝓbationeꝫ cō-
mittitur fallacia figure dictionis a pluribꝰ de-
terminatis ad vnaꝫ determinataꝫ ex pte
istiꝰ subi hō si tñ in añte aderet relatiuū
idemptitatis ꝯña esset bona sicut bene se-
quitur aliqs hō est soꝛ. ꝛ ideꝫ aliquis hō
est plato ꝛ sic đ alijs. ergo aliqs homo ē
ōis hō. ſꝫ tūc añs est falsuꝫ sicut ꝛ ꝯñs.
Ad ꝯfirmationeꝫ negatur ꝯña qꝛ ibi com-
mittitur fallacia consequentis arguendo
a suppōne sigillata ad absolutam.

Seqtur de hoc signo nullꝰ
qd significat qm̄ vl'r negatiue
vñ significat ideꝫ sic hoc signū
ōis cū negatiōe postposita: ꝛ
iō ōis nō ꝛ nullus eqpollent.
De hoc signo nullꝰ datur talis
regl'a. Quotiēscūqꝫ hoc signū
nullꝰ imediate adiūgitur ter-
mino cōi cōfundit ipsum mo-
biliter ꝛ distributiue: ꝛ silr termi-
nū cōeꝫ sibi adiūctū mediate:
vt nullꝰ hō est asinꝰ: vñ pōt fie-
ri descensus sub subo sic: ergo
soꝛ. nō est asinꝰ nec plato ꝛ sic
de aliis. ꝛ ēt sub p̄dicato. Circa
p̄dicta q̄ritur đ hoc sophisma-
te: nullꝰ hō est ōis hō. Proba-
tur sic soꝛ. nō est ōis hō: plato
nō est ōis hō ꝛ sic đ aliis: ergo
p̄ma est v̾a. vel sic: sua ꝯdicto-
ria est falsa. s. ista quidam hō ē
ōis hō: ergo est v̾a. Cōtra ibi
p̄dicatur oppositū de opposi-
to: ergo locutio est falsa. Solu-
tio: p̄ma est v̾a ꝛ ad iꝓbatio-
neꝫ rñdetur ꝑ interēptionē qꝛ
ibi nō p̄dicatur oppositū đ op-
posito ſꝫ remouetur ōis hō ab
hoīe sumpto ꝑ quolꝫ suo sup-
posito: ꝛ hoc est v̾uꝫ. Seqtur
de hoc signo nihil ꝙ significat
idē ꝙ nullꝰ: ſꝫ includit in se ter-
minū recipiētē suā distributio-
nē qꝛ nihil est signū vl'e cū ne-
gatōe ꝛ res ē terminꝰ recipiēs
eiꝰ distributōnē. Circa p̄dicta
q̄ritur de hoc sophismate. Ni-

hil vidēs ē aliqd vidēs: Pro/
bať sic: nō rē hāc vidēs est ali/
qd vidēs: q2 nō vidēs sortē est
vidēs pla. nō illā rē vidēs ē ali
qd vidēs ⁊ sic de aliis: ergo ni
hil vidēs ē aliqd vidēs: ergo
p2ia ē vera. Cōtra: ibi p̄dicať
oppositū ꝺ opposito: ergo lo/
cutō ē falsa. Quidā distigūt ni
hil vidēs ē aliqd videns eo ꝙ
hec dictio nihil pōt esse accu/
satiui casus: ⁊ est sensus. nullā
rē vidēs ē aliqd vidēs: vľ pōt
esse nti casus: ⁊ ē sensus nulla
res vidēs ē aliqd vidēs: ⁊ ꝭm
hoc ponūt āphibologiam ex
pte casus. s3 hoc nō soluit: q2 i
vtroq3 sensu ē falsa. S3 alii di/
stigūt hāc itez nihil vidēs eo
ꝙ negatio i hoc termio nihil
pōt negare pticipiū p̄mo posi
tū: ⁊ ē sensus: nullā rē vidēs ē
aliqd vidēs. ⁊ sic ē diuisa. Uel
pōt negare hoc ꝟbū ē ⁊ tūc ē
sensus: quālibet rē vidēs nō ē
aliqd vidēs: ⁊ sic ē cōposita: s3
hoc n̄ soluit q2 i vtroq3 sensu
ē falsa cū opposita ponať cir/
ca idē. Solutō: dicēdū ē ꝙ p2i
ma ē sipľr falsa: ⁊ ꝓbatio pec
cat penes fallaciā figure dictō
nis 2 pľrib⁹ determinatis ad
vnā determiatā respectu hui⁹
termini vidēs: q2 i p̄missis h3

suppositiōe3 determinatā ⁊ i
ꝯclusiōe simiľr. Uel peccat ꝭ3
fallaciā accn̄tis: q2 quāuis vi/
dere coiceť oib⁹ ꝭ3 se: nō tn̄ ꝭ3
ꝙ vniūť i hoc toto nihil vidēs
vn̄ totū accidit pti: ⁊ eē vidēs
aliqd assignať iesse vtriq3. Sci
ēdū ē ꝙ oēs p̄misse sunt dupli/
ces q2 negatio pōt determia/
re ꝟbū vľ pticipiū vt dcū3 est
p2i⁹. vn̄ ātiq posuerūt p̄missas
eē duplices pp talē regľa3 quā
dabāt: Quotiēscunq3 negatio
⁊ distributio icludūť i vno ter
mio ad qōcunq3 referť vnū ⁊
reliquū. Un̄ cū distributio po
sita i obliquo n̄ possit i p̄dicta
orōne attigere ꝟbū: ita neque
negatio. Itē idē est iudiciū de
istis sophismatib⁹ nullū caput
hn̄s ē aliqō caput hn̄s. a nullo
hoie differēs ē ab aliquo ho/
mine differens ⁊c̄.

¶ Postq̄ determinatum est de hoc si
gno ois qō significat qm̄ vľr. ⁊ affirma/
tiue. ꝯn̄ter ꝺtermiat de h̄ signo null⁹ ꝙ
significat qm̄ vľr. ⁊ negatiue. Circa ꝙ
tria facit auc. p° determiat ꝺ h̄ signo nul
lus q̄tū ad sua3 significatiōe3. Scōo po
nit vna3 regulam. ⁊ tertio monet circa
ipsu3 vnū sophisma p quoꝝ declaratōe.

Primo sciēdū ē sicut habeť i te
xtu null⁹ significat ide3
ꝙ hoc signū ois cū negatiōe postposita
null⁹. n. ⁊ ois n̄ idē significāt ꝙ p3 sic q2
null⁹ ide3 ē ꝙ nō vll⁹. S3 non vll⁹ ⁊ ois
non ide3 significāt. Et l3 ois ⁊ null⁹ quo
ad subā3 ide3 significāt multū tn̄ drn̄t in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

mō ſignificādi. Nullꝰ.n.rōe ſui modi ſi
gnificādi hꝫ ꝟtutē reſtringēdi terīuꝫ cui
additur quo ad ꝯſignificationeꝫ quaꝫ nō
habet hoc ſignū oīs. vnde hoc ſignū nul
lus eſt maſculini gn̄is ideo reſtringit ter/
minū ſibi additūꝫ ad mares. ſꝫ terminꝰ
cui additur hoc ſignū oīs tenetˀ indifferē
ter ꝓ oībꝰ. Ex quo pꝫ ꝙ de ꝟtute ẜmo
nis iſte nō ſunt ꝯrie oīs hō currit ⁊ nullꝰ
hō currit qa termini eaꝝ n̄ tenentˀ eque
ample ⁊ eque ſtricte niſi dicatˀ ꝙ hoc ſi/
gnuꝫ nullꝰ abſoluitˀ a genere. Abſolui āt
a gn̄e ē n̄ ꝯſignificare reꝫ ſuā ſub aliquo
determiato gn̄e ſꝫ idifferenter ſub quo
libet. Genꝰ.n.eſt modꝰ ſignificādi acci/
dentalis noīs ideo pōt quodlibet nomē
abſolui a gn̄e. Secundo dat auc. de hoc
ſigno nullꝰ taleꝫ reglʾaꝫ oīs terminꝰ cōis
imediate vlʾ imediate ſequēs hoc ſignuꝫ
nullꝰ cōfunditˀ mobiliter ⁊ diſtributiue
lꝫ.n. hoc ſignū nullꝰ ſit vnū ẜꝫ ſubſtātiā ē
tn̄ duplex ẜꝫ ꝟtutē ſicut.n. dictū eſt nullꝰ
ideꝫ eſt ꝙ oīs non ⁊ ita in ſua ſignificatio
ne includit duo ſincathegoremata.ſ. oīs
rōne cuiꝰ diſtribuit terminū imediate ſe
quētē ⁊ hoc aduerbiū. nō. rōne cuiꝰ ꝯfū
dit terminū mediate ſequēteꝫ. Ex quo
pꝫ ꝙ pōt fieri deſcenſus copulatiue tā ſꝫ
ſubō q̄ꝫ ſub p̄dicato huiꝰ ꝓpōnis nullus
hō eſt aſinꝰ. Et ita pꝫ ꝙ vna ꝟtute ꝯfun
dit ſubꝫ ⁊ alia ꝟtute ꝯfundit p̄dicatū hꝫ
enīꝫ h̄ ſignū nullꝰ duo. Primū eſt ꝙ ſit
vlʾr rōne cuiꝰ dr̄ ꝯfundere ſubꝫ. Scdm
eſt ꝙ ſit negatiuū ratione cuiꝰ ꝯfūdit ſeu
diſtribuit predicatū. Tertio circa hoc ſi/
gnuꝫ nullꝰ mouet pe. hy. tale ſophiſma
nullꝰ hō eſt oīs hō cuiꝰ ꝓbatio ⁊ iprobā
tio ⁊ ēt ſolutio pꝫ in textu ⁊ ex ſophiſma
te p̄cedenti. Eſt tn̄ aduertendū ꝙ hec ē
in materia remota oīs hō eſt oīs hō cuꝫ
ergo in materia remota ſi vna ꝯriaꝝ ſit
falſa opꝫ alteraꝫ eſſe ꝟam hec āt eſt falſa
oīs homo eſt oīs homo ergo oꝫ ꝙ hec
ſit ꝟa nullꝰ hō eſt oīs hō in q̄ remouetˀ
eſſe oēꝫ hoīeꝫ a quolibet hoīe quia nulli
homini ꝯuenit eſſe oēꝫ hominē. E ſilʾr di
cenduꝫ eſt de iſtis: nullˀ hō. eſt nullꝰ hō:
nullꝰ hō eſt nulluꝫ aīal: vn̄ p̄ma. eqpollꝫ
huic oīs hō eſt aliqs homo. Et ẜa huiˀ
omnis hō eſt. aliqđ aīal q̄ ſunt ꝟe. i hac
eniꝫ ꝓpōne oīs homo eſt. aliqs hō ly hō
a ꝑte predicati ſupponit confuſe tm̄. ſub
quo dꝫ fieri deſcenſus ꝑ ꝓpoſitionē de
diſiuncto extremo vt oīs homo ē aliqs
hō: ergo oīs hō eſt iſte vlʾ ille hō. ⁊ ſic đ
alijs. Et ſimilʾr dicendum eſt de iſta oīs
homo eſt aliquod animal.

Secundo ſcienduꝫ ē ꝙ de hꝰ
ſigno nihil duo facˀ
auc. p̄mo determinat de eiꝰ ſignificatōe
ſecūdo monet vnū ſophiſma. Circa ipꝫ
rōne p̄mi dicit autor in textu ꝙ h̄ ſignuꝫ
nihil includit. nullꝰ. cuꝫ termīo ſue diſtri
butionis. nihil.n. tm̄ vꝫ ſicut nulla res.
vlʾ nulluꝫ ens vbi ly nulluꝫ ē ſignum. ⁊
res vlʾ ens ē terminꝰ diſtributionis. ſiue
ſuſcipiēs eiꝰ diſtributiōeꝫ. Ex quo ſeqtˀ
p̄mo ꝙ h̄ ſignum nihil icludit in ſe tria.
Primuꝫ ē diſtributio ꝑ qđ ꝯuenit cum
hoc ſigno oīs. Scđꝫ eſt negatio ꝑ ꝙ cō/
uenit cuꝫ h̄ ſigno nullus ⁊ differt ab h̄ ſi
gno oīs. Tertiū eſt ẗminꝰ ſuſcipiēs eius
diſtributioneꝫ. ꝑ ꝙ differt ab oībꝰ illis ſi
gnis q̄ ſt pure ſincathegoremata n̄ iclu/
dētia terīuꝫ ſue diſtributiōis. Secundo
ſeqtˀ ꝙ h̄ ſignuꝫ nihil icludit in ſe qcquid
icludit nullꝰ. Et iō ſic nullꝰ hꝫ ꝟtuteꝫ di/
ſtribuēdi ẗminū tā mediate q̄ꝫ imediate
ſequētē ita ⁊ h̄ ſignuꝫ nihil. Tertio ſeqtˀ
ꝙ ſi h̄ ſignuꝫ nihil reſoluatˀ in ſignuꝫ vni/
uerſale ꝑ negatiōeꝫ. tunc ſignuꝫ vlʾe dꝫ
addi ẗmino icluſo i eo ſuſcipiēti eiꝰ diſtri
butioneꝫ. Hec.n. nihil ē i oculo meo. dꝫ
ſic reſolui nulla res eſt i oculo meo. Ex
quo pꝫ ꝙ oīs ꝓpō in q̄ ponitˀ h̄ ſignum
nihil. ē diſtinguenda vt volunt aliq. eo ꝙ
negatio icluſa in eo pōt eē negās vlʾ infi/
nitās ſi ſit negatio negās tunc facit ꝓpō/
neꝫ vlʾeꝫ ⁊ diſtribuit ẗminuꝫ tā mediate
q̄ꝫ imediate ſequentē ſi ſit negatio infini
tās tunc facit ꝓpōeꝫ indifinitā. ⁊ ſoluꝫ di
ſtribuit ẗminū i eo icluſuꝫ. Et ꝑ h̄ ſoluitˀ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

aliud sophisma. nihil ⁊ chymera sunt fratres. de quo prius visum est in fallacijs.

Tertio sciendũ ẽ ꝙ circa hoc signũ nihil. mouet᷑ tale sophisma nihil vidẽs est aliqd videns. cui⁹ probatio ⁊ improbatio patẽt in textu. Istud sophisma soluit autor triplici solutione. Prima ẽ aliquoꝝ antiquoꝝ dicẽtiũ ipꝫ esse distinguendũ ſm amphiboliaꝫ eo ꝙ hec dictio. nihil põt esse nti vl' accusatiui casus. Sꝫ hec distinctio nõ soluit sophisma q: in vtroqꝫ sensu ẽ falsuꝫ. Scd̃a solutio est alioꝝ dicentiũ sophisma esse distinguẽduꝫ penes cõpositioneꝫ ⁊ diuisioneꝫ ſm ꝙ hec negatio. nõ. inclusa in hac dictiõe. nihil. põt cader̃ supra v̇bũ vl' supra pticipiũ. Sꝫ adhuc hec solutio nihil vꝫ. q: ẽt sophisma i vtroqꝫ sensu ẽ falsũ. Tertia solutõ ẽ ipsi⁹ pe. hy. q dicit ꝙ sophisma ẽ simpl'r falsũ ⁊ equalet huic vidẽs nullã reꝫ ẽ aliqd vidẽs. Ad pbationẽ dr̃ ꝙ cõmittit᷑ fallacia figur̃ dictõis a plurib⁹ determinatis ad vnã determinatã. q: in p̃missis hoc pticipiũ vidẽs hꝫ plures determinatas suppões ⁊ iconsequẽte hꝫ tm̃ vnaꝫ q: tã p̃misse q̃ꝫ cõclusio, sunt indifinite. Ponit alias solutiões ãtiquorum q̃ satis patent in textu. Aliter tñ respõdet᷑ ad sophisma ꝙ ipsuꝫ est simpl'r falsũ cũ sua ꝯdictoria sit v̇a. s. ista aliqd videns ẽ aliqd videns. Ad pbationẽ cum dr̃ nõ hãc rẽ vidẽs. ⁊ nõ istã reꝫ vidẽs ẽ aliqd vidẽs. ⁊ sic de alijs. g° nihil videns est aliquid vidẽs. Cõcedo consequentiã: sed nego antecedens. q̃libet. n. singl'aris antecedentis ẽ falsa. pꝫ de ista non hanc reꝫ vidẽs ẽ aliqd vidẽs. q̃ ẽ simpl'r ẽ falsa. cũ sua ꝯdictoria sit v̇a. s. ista. hãc rẽ vidẽs ẽ aliqd vidẽs. Et si arguat᷑ hãc reꝫ nõ vidẽs ẽ aliqd vidẽs. ⁊ illã rẽ nõ vidẽs ẽ aliqd vidẽs: ⁊ sic de alijs. g° nihil vidẽs. ẽ aliqd vidẽs. Dr̃ ꝙ singl'ares añtis sũt distinguẽdi q2 vl' illa negatio ñ ẽ ifinitãs vl' negãs si sit ifinitã᷑ tũc oẽs ille singl'ares sṫ affirmatiue ⁊ ñ sṫ singl'ares sophismatis. si sit negatio negãs tũc ꝯcedit᷑ ꝯña sꝫ negat᷑ añs. nã ista hanc rẽ nõ vidẽs ẽ aliqd vidẽs valꝫ istã. nõ hãc rẽ vidẽs. est aliqd vidẽs. Ex eo ꝙ in talib⁹ nihil refert p̃ponere vel postponere negationẽ. Et si q̃rat᷑ q̃ est ergo vl'is illaꝝ singulariũ prout negatio ẽ ifinitãs. R̃ñdet᷑ ꝙ ẽ ista. oẽꝫ rẽ nõ vidẽs est aliqd vidẽs: q̃ non eqpollet huic nullã reꝫ vidẽs ẽ aliqd vidẽs. Naꝫ affirmatiua non põt eqpollere negatiue ista aũt ẽ affirmatiua oẽm rẽ nõ videns ẽ aliqd vidẽs. si negatio teneat᷑ infinitant᷑.

Cõtra p̃dicta. p° sic arguit᷑ hñ seqt᷑ null⁹ hõ ẽ ois hõ. g° null⁹ hõ ẽ sor. p locũ a toto i quãtitate ad suã ptẽ sꝫ ꝯñs ẽ falsũ g° ⁊ añs. 2° sic h° signũ nihil significat qm̃ vl'r ⁊ ẽt significat terinꝫ sue distributiõis. g° ẽ dictio equocat. 3° sic ista est v̇a non hãc reꝫ videns est aliqd vidẽs ⁊ cõsimiles q: non vides sor. ẽ videns platoneꝫ: ergo ⁊ ista erit v̇a nihil videns est aliqd videns.

Ad rõnes Ad p̃mã negat᷑ illa ꝯña nec ẽ ibi locus a toto i q̃ꝫtitate lꝫ. n. ois hõ qñ tenet᷑ affirmatiue sit totũ i q̃ꝫtitate tñ qñ sibi p̃ponit᷑ negatio ñ pl⁹ hꝫ rõeꝫ toti⁹ i quãtitate sꝫ ptis. Ex quo pꝫ ꝙ iste equalẽt nullus hõ ẽ ois hõ ⁊ ois hõ aliqs hõ ñ ẽ q: null⁹ tm̃ vꝫ sic ois nõ vt p̃⁹ patuit. Ad scd̃aꝫ dr̃ negãdo ꝯñaꝫ q: nõ significat illa diuersis rõib⁹ siue ipõnib⁹. Ad tertiã dr̃ ꝙ ille singl'es sṫ m'tiplices lꝫ vl'is nõ sit m'tiplex q: negatio posita i ill' singularib⁹ põt itelligi cadere supra illõ pticipiuꝫ vidẽs p̃eise. ⁊ sic pñt ꝯcedi v̇e vel supra copulã. ⁊ sic sũt fall'e: verũtñ q: illa negatio p̃ponit᷑ toti propõni de v̇tutẹ ſmonis ille singulares sunt false cum sue ꝯdictorie sint v̇e sicut p̃mo patuit.

SEqtur de signis distributiuis duoꝝ: ⁊ talia sunt neuter ⁊ vterqꝫ: ⁊ differunt a predictis quia omnis nul-

lus z similia distribuũt pro oi bus indiuiduis termĩ cõis sed vterqz. z neuter distribuũt so, luz p duob⁹ p demr̃atioẽ: vt vterqz istoꝝ neuter istoꝝ. Cir, ca p̃dicta q̃ritur de hoc sophis mate. Ab vtroqz istoꝝ enũtia, tuz ẽ veruz posito q̧ soꝛ. dicat deũ esse: pla. xͦo dicat hoiez eẽ aĩal vt ambo dicãt siml' hoiez eẽ asinũ. z illi duo demr̃entur p hoc pnomẽ istoꝝ. Probatõ a soꝛte enũciatũ est veꝝ a pla. enuntiatum est veruz: ergo ab vtroqz istoꝝ enuntiatũ ẽ veꝝ. Cõtra ab vtroqz enuntiatũ est veꝝ: sed nihil enuntiatũ est ab vtroqz istoꝝ nisi hoiem eẽ asi num ergo hoiem eẽ asinuz est veꝝ: quod ẽ falsũ. Solutio pri ma est xͣa: z pbatio peccat se, cundũ fallaciã accñtis sicut ha betur ab Ar. hec ppõ poni tur esse xͣa. Oium ƺrioꝝ eadẽ est disciplina. z tñ nulla pticu, laris disciplina ẽ oium ƺrioꝝ ſꝫ disciplina cõiter sumpta. vñ hic ẽ fallacia accidẽtis: oiuz ƺ, rioꝝ eadẽ est disciplina ſꝫ nul, la ẽ disciplina nisi hec vel illa. z sic de aliis: ergo oium ƺrio, ruz hec eadem ẽ disciplina vel ista quod est falsũ. Silr̃ hic hõ est spẽs sed nullus est hõ nisi

soꝛ. vel pla. z sic de aliis: ergo soꝛ. ẽ spẽs vel pla. z sic de aliis z sic est fallacia accidẽtis in p posito: q2 hec dictio enũtiatuz est: z hec dictio veꝝ tenentur pro ipso in cõi: z sic ab vtroqz istoꝝ enuntiatuz est veꝝ. vnde enuntiatũ nõ tenetur p pticu lari enũtiato ab vtroqz. vnde pticulare enuntiatũ ab vtroqz accidit enuntiato in cõi: sicut pticulare iferius accidit suo su perioꝛi z veꝝ assignatur vtriqz inesse. Et appellatur supi⁹ hic oẽ qδ est mai⁹ siue sit eẽntiale siue accñtale. Quidã tñ dñt q̧ p̃ma ẽ simplr̃ fr̃a. z dñt q̧ enũ, tiatũ accipitur p pticulari enũ tiato ab vtroqz. z silr̃ verũ pro pticlari. Et pbatio peccat secũ dũ fallaciã figure dictõis a plu rib⁹ deteriatis ad vnã deteria tã hui⁹ termĩ enũtiatũ: z hui⁹ termĩ verũ. ſꝫ p̃ma solutio me, lioꝛ est: z subtilioꝛ. Seqtur de hoc signo neuter quod signifi cat idẽ qδ vterqz cũ negatiõe sibi postposita: vñ sicut nullus de se hꝫ distributionẽ. z nega, tionẽ silr̃ z neuter: sed neuter ẽ distributũ duoꝝ tãtũ. Itez q̃ri tur de hoc sophismate neutꝝ oculũ hñdo tu potes videre p batio: dextrũ oculũ non hñdo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26

tu potes videre: sinistrũ oculũ
nõ hñdo tu potes videre ergo
ꝑma est ṽa. Cõtra neutrũ oclꝫ
hñdo tu potes videre ergo si
neutrũ oculũ habes vł dũ neu
trũ oclm habes tu potes vide
re qd̃ falsũ est. Cõseq̃ntia pꝫ qꝛ
gerũdia teriata i o. hñt resolui
p dũ vł p si vł p qꝛ sed vtroqꝫ
mõ est falsa ergo ꝑma est falsa
Solo ꝑma est falsa: ⁊ ꝓbatio
peccat scd̃m fallaciã accidẽtis
qꝛ posse videre ꝯuenit ptib⁹ se
cundũ se. s. ꝓut sꝫ diuise sed nõ
cõuenit eis ꝓut sũt vnite i suo
toto vnde hoc pꝫ p ꝑmã regu
lã cũ ad ptes sequatur totũ: vt
ptãs videndi cõuenit ptib⁹. ⁊
nõ toti: iõ si ptes inferãtur de
toto ibi ẽ fallacia accidentis.

Postq̃ determiauit auc. de si-
gnis distributiuis plurꝫ pñr
determiat de signis distributi
uis duorꝫ cuiusmodi sunt
neuter ⁊ vterq̃ q̃ sic se hñt
ad inuicẽ sicut nullus ⁊ ois. Ita q sicut
nullus includit ois cum negatione post-
posita ita etiam neuter includit vterq̃ cũ
negatione postposita.

Primo sciẽdũ est: q ista dicunt
signa distributiua duo-
rum qꝛ distribuũt tm̃ pro duob⁹. Et iõ
sicut ois ⁊ nullus significãt qm̃ vlr̃ plu
riũ ita vterq̃ ⁊ neuter ex sua ꝑmaria si
gnificatiõe significãt qm̃ vlr̃ duoꝝ. i. si
gnificant q terius cui adiungunt accipit
pro duob⁹ ⁊ tantũ ꝓ duob⁹. Ex quo se
quit q relẽ q̃ posite sunt supi⁹ de hoc si
gno ois ⁊ de hoc signo nullus pñt appli
cari suo mõ ad vterq̃ ⁊ neuter. Scd̃o
seqtur q inter ista duo signa quoꝝ vnũ
est affirmatiuũ. s. vterq̃ aliud vero nega
tiuũ. s. neuter quoꝝ signa pticularia sunt
vter ⁊ alter vter. n. est signũ particulare
duoꝝ interrogationẽ includẽs. Alter vo
est signũ particulare nullã iterrogationẽ
includẽs. Et dꝫ capi hic hoc nomẽ alter
nõ ꝓut ẽ relatiuũ diuersitatis sed ꝓut su
mit indifinite siue pticulariter ex quo pꝫ
q sicut dictũ ẽ q nullus significat tantũ
quãtũ significat ois nõ. Ita neuter signi
ficat tm̃ sicut vterq̃ nõ. verũtñ ista duo
signa in suo distribuibili requirunt ꝓnomẽ
demrãtiuũ duoꝝ tm̃. vñ si demrẽtur
tres vel q̃tuor dicẽdo vterq̃ istoꝝ hoĩu
est hõ hec nõ est ꝓpria nec itelligibil. Si
milr̃ si adderet terio cõi siue ꝓnoie de-
mrãtiuo illa ꝓpõ non eẽt ꝓpria de ṽtute
s̃monis q̃uis tñ aliqñ ex bonitate intelli
gentis. Et ex vsu loq̃ndi possit talis ꝓpõ
generare veꝝ intellectũ in aĩo audientis.
Et iõ ista vtrũq̃ oculum hñdo tu potes
videre. Et ista neutrũ oculũ hñdo tu
potes videre neutra illaꝝ ꝓprie ẽ intelli-
gibil de ṽtute s̃monis cum oculus sup-
ponat ꝓ oi oculo de ṽtute s̃monis indif
ferẽter. verũ tñ ex vsu loq̃ndi ⁊ bonitate
intelligẽtis põt intelligi q solũ fit sermo
ꝓ duob⁹ ocul tm̃. Et de h° signo vterq̃
solet poni talis relã q a ꝓpõne in q̃ poni
tur vterq̃ ad ꝓpõnẽ in q̃ ponit isti loco
de vterq̃ subis ꝓ eisdẽ sumptis ẽ bona
ꝯña ⁊ eꝯ vt hñ seqt vterq̃ istoꝝ currit:
ergo isti currunt ⁊ ecõtra isti currũt ergo
vterq̃ istoꝝ currit. Sꝫ est aduertẽdũ q
hoc ꝓnomẽ isti põt teneri duplr̃. Uno
mõ diuisiue. Alio mõ collectiue. vñ dr̃
teneri diuisiue qñ ꝓpõ in q̃ ponit equa-
let vni copulatiue vt hec isti currunt eq-
ualet huic iste currit ⁊ ille currit sꝫ dr̃ te-
neri collectiue qñ ꝓpõ in q̃ ponit equalꝫ
vni ꝓpõni de copulato extremo vt hec
isti sunt duo equiualet huic ille ⁊ iste sũt
duo. Et p hoc pñt solui multe ꝯñtie que
fiũt in sophisinatib⁹. de hoc signo vterq̃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.26

vt posito casu ꝙ sor. portet vnuz lapidez
⁊ plato aliuz. hec est v̾a vterqꝫ istoꝝ por
tat lapidē. Et si arguat̾. vterqꝫ istoꝝ por
tat lapidē. ergo isti portant lapidē. Et vl/
tra isti portāt lapidem: ergo lapis portat̾
ab istis. qđ est falsuz: q: nullus ē lapis q
portet̾. R̄n̄r ꝙ si isti capiat̾ diuisiue pri/
ma ꝯn̄a ē bona ⁊ sc̄da nō vz q: i sc̄da ar/
guit̾ a suppōne ꝯfusa tantū. ad deteriatā
si aūt isti teneat̾ collectiue: p̄ma ꝯn̄a non
vz ꝑꝑ eādez cām sz sc̄da est bona. Ex q̄/
bus seqt̾ vna regula general' ꝙ ad hoc
ꝙ ꝓpōnes de hoc signo vterqꝫ sint vere
oꝫ ꝙ p̄dicatuz isit diuisiz illis ꝓ qb⁹ sub m
distribuit̾. Et iō si sortes ⁊ pla. siml' por/
tent vnuz lapidē. hec ē falsa vterqꝫ istoꝝ
portat lapidē ⁊ hec ē v̾a neuter illoꝝ por
tat lapidē. Ex qb⁹ pz solutio istoꝝ sophis
matū. s. vterqꝫ istoꝝ scit septē artes libe/
rales. casu posito. ꝙ sor. sciat tres ⁊ plato
alias quatuor ⁊ non plures. ⁊ istius so/
phismatis. vterqꝫ istorum portat lapidē
cuius positus est casus.

Secundo sciendū est qđ cir/
ca h° signū vterqꝫ
monet autor tale sophisma. Ab vtroqꝫ
istoꝝ enūtiatū est veꝝ. posito casu ꝙ sor.
dicat. deū eē. Et pla. dicat hoiez eē aial.
Et ambo dicāt siml' hoiez esse asinum.
Probat̾ ⁊ iprobat̾ sicut pz in textu. Ad
sophisma r̄n̄det pe. hy. dicēdo sophisma
esse veꝝ ad iprobationē r̄n̄det ꝑ fallaciaz
figure dictionis. quia in ista. Ab vtroqꝫ
istoꝝ enunciatū est veꝝ enunciatū suppo
nit simpl'r vel cōfuse tantū eo ꝙ seqt̾ ime
diate signuz vl'e affirmatiuuz. Sz in mi/
nore cuz dr̄. Nihil enūtiatuz ē ab vtroqꝫ
istoꝝ nisi hoiem esse asinuz ly enunciatū
supponit ꝑsonal'r ⁊ distributiue. q: seqt̾
negationē ⁊ ita arguit̾ a simplici ad ꝑso/
nalez vel s̄m alios a cōfusa tātum ad di
stributiuā sic̄ si argueret̾ sic. Semꝑ fuit
hō. nullus hō semꝑ fuit. ergo qđ sꝑ fuit
nō sꝑ fuit. in p̄missis. n. variat̾ ꝯfusa tātū
indistributiuā. Et ē aduertenduz ꝙ ꝓpō
vl'i in q̄ ponit̾ hoc signuz ois a ꝑte p̄dica
ti differt ab illa in q̄ ponit̾ a ꝑte predicati
vterqꝫ q: illa in q̄ ponit̾ hoc signum ois
pōt eē v̾a si terius cōis cui addit̾ nō ha/
beat nisi vnuz suppositū: sz ꝓpō in q̄ po
nit̾ hoc signuz vterqꝫ nunq̄ꝫ pōt esse v̾a
q: ꝑ illā sꝑ significat̾ ꝙ vnū est duo. vt ꝑ
istā vterqꝫ istoꝝ ē vterqꝫ istoꝝ significat̾
ꝙ iste ē vterqꝫ istoꝝ ⁊ sic ꝙ est duo ⁊ ꝙ
iste ē vterqꝫ istoꝝ. Ex quo pz ꝙ istud so
phisma ē falsuz vterqꝫ istoꝝ ē vterqꝫ isto
ruz q: ꝯ̄rium ei⁹ est veꝝ neuter ipoꝝ est
vterqꝫ istoꝝ. Et sil'r ei⁹ ꝯ̄dictoriuz. s. alter
istoꝝ nō est vterqꝫ istoꝝ. Et cuz ꝓbatur
iste istoꝝ ē iste istoꝝ ⁊ ille istoꝝ ē ille istoꝝ
g° vterqꝫ istoꝝ est vterqꝫ istoꝝ. R̄n̄det̾
negādo ꝯn̄az. q: ibi ē fall'a ꝯn̄tis ab isuffi
cienti enumeratiōe singl'ariuz. Sz oꝫ sic
fieri iductio iste istoꝝ ē vterqꝫ istoꝝ ⁊ ille
illoꝝ est vterqꝫ istoꝝ. ergo vterqꝫ istoꝝ ē
vterqꝫ istoꝝ. ⁊ isto mō ꝯn̄a est bona sz si
cut ꝯn̄s est falsuz ita ⁊ an̄s. Sil'r pt̄ solui
hoc sophisma vterqꝫ istoꝝ est hō vel asi
nus posito casu ꝙ vn⁹ sit hō ⁊ alius asi/
nus. Probat̾ sic iste est hō vel asinus. ⁊
ille est hō vel asin⁹. ergo vterqꝫ istoꝝ est
hō vel asin⁹. Improbat̾ sic vterqꝫ istoꝝ
est hō vel asin⁹: ergo vterqꝫ istoꝝ est hō
vel vterqꝫ istoꝝ est asin⁹. ꝯn̄s est falsuz:
ergo ⁊ an̄s. Itez vterqꝫ istoꝝ est hō vel
asin⁹: sz nō vterqꝫ est hō: ergo vterqꝫ est
asin⁹. ꝯn̄a tz a tota disiunctiua cū destru/
ctiōe vni⁹ ꝑtis ad aliā. R̄n̄det̾ ꝙ p̄dica
tuz ꝓpōnis in qua ponit̾ vterqꝫ. Aliqn̄ ē
totuz disiunctū ⁊ aliqn̄ est totum copula
tum. Et tūc talis ē distinguēda. q: vl' est
cathegorica vel hypothetica. Ex quo pz
ꝙ si sophisma teneat̾ vt est ꝓpō cathe
gorica de disiūcto p̄dicato tūc est simpl'r
veꝝ. Ad p̄maz iprobationē dr̄ negādo
ꝯn̄am. Arguit̾. n. a sensu cōposito v̾o ad
diuisuz falsuz. s. a ꝓpōne de disiuncto p̄/
dicato ad disiunctiuā. Ad sc̄dam negat̾
ꝯn̄a: nec ibi arguitur a disiūctiua cum de
structiōe vnius partis quia sophisma nō
est vna disiunctiua sed est propositio de
disiuncto predicato.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. M.7.26